

Gemeente Almere

5 juni 2026

Programmarekening 2025

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	5
	1.1 Bestuurlijke inleiding.....	5
	1.2 Financiële inleiding.....	7
	1.3 Leeswijzer	14
	JAARVERSLAG.....	17
2	PROGRAMMAVERANTWOORDING	18
	2.1 Wonen.....	18
	2.2 Openbare ruimte.....	23
	2.3 Veiligheid en handhaving.....	30
	2.4 Dienstverlening en samenwerking met de stad.....	37
	2.5 Diversiteit en inclusie	39
	2.6 Economie.....	43
	2.7 Onderwijs.....	47
	2.8 Gezondheid.....	56
	2.9 Sociale voorzieningen en zorg.....	61
	2.10 Jeugdhulp.....	76
	2.11 Dierenwelzijn	83
	2.12 Ontwikkeling van de stad.....	85
	2.13 Klimaat en milieu.....	90
	2.14 Sport	96
	2.15 Kunst en cultuur	100
	2.16 Overhead en bedrijfsvoering	103
	2.17 Financiën	107
3	PARAGRAFEN	111
	3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	111
	3.2 Lokale heffingen	118
	3.3 Grondbeleid.....	121
	3.4 Financiering	140
	3.5 Verbonden partijen	144
	3.6 Bedrijfsvoering.....	163
	3.7 Openbaarheid.....	172
	3.8 Onderhoud kapitaalgoederen.....	173
	3.9 Interbestuurlijk toezicht	180
	3.10 Fonds Verstedelijking Almere.....	182
4	BIJLAGEN JAARVERSLAG	216
	4.1 Opvolging aanvaarde moties en amendementen	216
	4.2 Opvolging rekenkamer onderzoeken.....	222
	4.3 Overzicht begrotingswijzigingen	224
	4.4 Overzicht mutaties investerings- en financieringsstaat	225
	4.5 Lijst met afkortingen	234
	JAARREKENING	238

5	BALANS EN TOELICHTING	239
5.1	Waarderingsgrondslagen	239
5.2	Balans per 31 december 2025.....	246
5.3	Toelichting op de balans per 31 december 2025.....	248
5.4	Niet in de balans opgenomen verplichtingen	303
6	OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	307
6.1	Overzicht per programma	307
6.2	Overzicht per taakveld	308
6.3	Primitieve begroting per programma.....	310
6.4	Algemene middelen en overhead	311
6.5	Overzicht incidentele en structurele baten en lasten	314
6.6	Wet normering topinkomens.....	321
6.7	Wachtgelden college	322
7	RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING.....	323
8	BIJLAGEN JAARREKENING.....	324
8.1	Sisa	325
8.2	GewaARBorgde geldleningen	383
8.3	Begrotingsrechtmatigheid	384

1 Inleiding

1.1 Bestuurlijke inleiding

2025 was het laatste volledige jaar van deze raadsperiode

Daarom stond het afgelopen jaar voornamelijk in het teken van afmaken waar we aan zijn begonnen. We zijn trots op wat we de afgelopen periode hebben bereikt voor onze stad. Veel uit het coalitieakkoord is inmiddels beleid geworden of is uitgevoerd. Dit alles hebben we kunnen doen ondanks de moeilijke financiële situatie waarin we verkeerden.

De financiële situatie blijft uitdagend

In deze jaarrekening zien we een tekort van € 45 miljoen. Dit is minder dan we van tevoren begroot, maar we teren wel in op onze reserves. Het algehele financiële beeld blijft zorgelijk. Hoewel onze jaarrekening laat zien dat wij het tekort nu nog kunnen opvangen, zien we in de volgende jaren het tekort oplopen, en de buffer leeg lopen. De toekomstige tekorten komen vooral doordat het Rijk een nieuw ravijn heeft gecreëerd vanaf 2028. Zoals we in de Voorjaarsnota 2027 hebben aangegeven vraagt dit om keuzes, zeker als u de komende raadsperiode nieuw beleid wil uitvoeren. Voor de tekorten op de jeugdhulp is ook extra geld en beleid van het Rijk nodig. Hierover brengt de commissie Van Ark komend voorjaar opnieuw een advies uit.

Meer woningen en een complete stad

In minder dan 2 jaar hebben wij plannen voor 13.000 nieuwe woningen voorgelegd aan u als raad. Dit gaat op termijn leiden tot een versnelling van de woningbouw en tot het rechtekken van het percentage sociale huur in heel Almere naar 30%. Cruciaal is nu dat we deze plannen voor meer woningen gaan realiseren. Naast het bouwen aan meer woningen, hebben wij ingezet op het ontwikkelen van een complete stad, met voldoende voorzieningen, banen, mogelijkheden voor sport en recreatie en goed onderwijs. Daarom hebben we in de voorjaarsnota 2027 eerste opzet van een investeringsreserve met een bestedingsplan aan u voorgelegd. Dit kan in de begroting 2027 leiden tot een concreet voorstel voor de inrichting, voeding en besteding van deze reserve.

Ontwikkeling van de stad

Wij zijn trots op enkele grote ontwikkelingen in 2025. Deze trajecten vroegen jaren van voorbereiding en intensieve gesprekken. Eén van deze ontwikkelingen betreft de Zuidoever van het Weerwater. In 2025 is de ontwikkeling van de High Tech Campus op deze locatie in een stroomversnelling beland. We sloten een hoofdlijnenakkoord met het Rijk, de provincie en ASM International, dat zich als eerste op de campus zal vestigen. Ook stelden we het raadsvoorstel Zuidoever Weerwater vast dat invulling geeft aan de plannen voor dit gebied. Daarnaast hebben we gesprekken gevoerd over de mogelijke vestiging van het onderzoeksinstituut IAMM (Institute for Advanced Materials and Metrology) in dit gebied. Dit staat op de politieke agenda.

Versterking van de sociale basis

De samenhang tussen mensen in sommige delen van onze stad kan beter. Er is veel vraag naar zorg en jeugdhulp. Daardoor lopen de kosten hoog op en dreigt de zorg op termijn te duur te worden. Dat is slecht voor de gemeente en voor de inwoners die hulp nodig hebben.

Daarom investeren we in een sterke sociale basis. We hebben een speciaal fonds van € 8,7 miljoen opgezet voor jeugd en gezin. Met dit geld versterken we de sociale en opvoedkundige omgeving en zetten we in op preventie. Zo willen we voorkomen dat mensen later zwaardere jeugdhulp nodig hebben.

We hebben ook een zomereditie van de Stadspas ingevoerd, als voorbereiding op een bredere Stadspas. De resultaten daarvan zijn positief.

Daarnaast hebben we stappen gezet op het gebied van positieve gezondheid, maatschappelijke voorzieningen en armoedebeleid.

Leefbaarheid in de stad

De stad heeft te maken met grote problemen op het gebied van leefbaarheid en veiligheid. Hoewel het aantal geregistreerde misdaden licht daalde of gelijk bleef, nemen de excessievere vormen van criminaliteit toe. Dit gaat bijvoorbeeld om explosies, wapenbezit en incidenten die zorgen voor maatschappelijke onrust. Deze vormen van criminaliteit hebben gevolgen voor het gevoel van veiligheid en leefbaarheid in de stad. Bovendien kost dit veel van onze inzet. Inzet die we niet konden doen in preventie en lange termijn opgaven.

Onze Boa's leveren een grote bijdrage aan de veiligheid en het veiligheidsgevoel in Almere. In 2025 hebben wij besloten hen per 1 maart 2026 in gemeentelijke dienst te nemen, zodat zij volwaardig onderdeel zijn van onze organisatie.

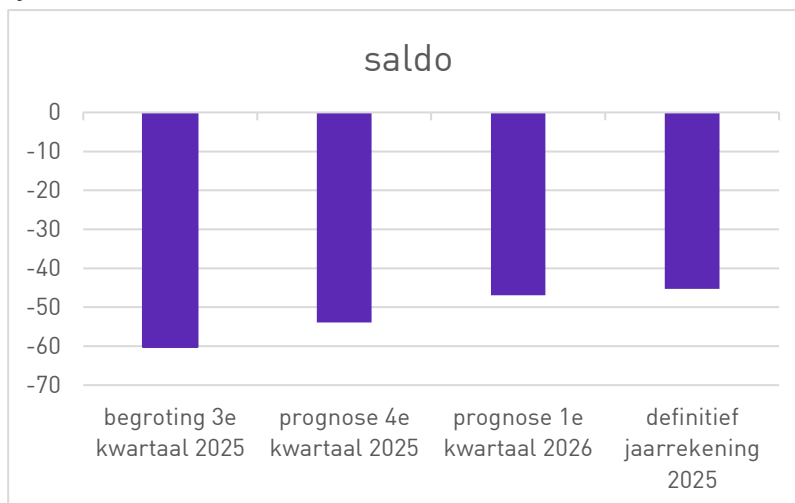
Gezonde, groene en duurzame leefomgeving

Daarnaast gaat leefbaarheid ook om de kwaliteit van de leefomgeving. Het groen-blauwe karakter van onze stad is een grote kracht. Deze hebben we verder versterkt. Met het bomenkader hebben we een duidelijke koers uitgezet over het behoud en uitbreiding van groen in de stad. Met het vaststellen van de Nota Dieren hebben we ons hardgemaakt voor dieren en de versterking van biodiversiteit in de stad. Het gebruik van minder energie of duurzame bronnen is cruciaal voor een duurzame toekomst voor onszelf en komende generaties te waarborgen. In 2025 hebben we hier nieuwe stappen in gezet met het opstellen van de Almeerse isolatieaanpak. Daarnaast hebben we ingezet op de aanpak sanering asbestdaken, waarbij subsidie is toegekend om 45 asbesthoudende woningdaken te vervangen en 439 schuur- en garagedaken.

1.2 Financiële inleiding

We hebben een tekort van € 45,3 miljoen over 2025

In de bijgestelde begroting dachten we dat het tekort € 60,2 miljoen zou zijn, het werkelijke tekort is dus € 14,9 miljoen lager. We hebben de begroting 2025 bij de Programmabegroting 2026, waarin de 3e kwartaalrapportage 2025 zit, voor het laatst bijgesteld. Via de kwartaalrapportages daarna hebben wij u tussentijds al geïnformeerd over het voorlopige jaarresultaat en de belangrijkste afwijkingen. In de programmarekening verklaren we nu de afwijkingen ten opzichte van de (bijgestelde) begroting, zoals de regels dat voorschrijven.

Jaarresultaat

In dit onderdeel presenteren we het jaarresultaat en verklaren we de belangrijkste oorzaken op hoofdlijnen. In het jaarverslag wordt dit bij het onderdeel 'financiën' bij ieder programma uitgebreider toegelicht.

Resultaat op hoofdlijnen (netto € 13,8 miljoen)

Het tekort in de jaarrekening bedraagt € 45,3 miljoen. We hebben u eerder via de financiële kwartaalrapportages geïnformeerd over het voorlopige jaarresultaat. In de laatst bijgestelde begroting (3e kwartaalrapportage 2025) gingen we nog uit van een tekort van € 60,2 miljoen. Er is dus sprake van een verbetering van € 14,9 miljoen. Dit verschil tussen de jaarrekening en de begroting noemen we het 'resultaat'. Voor € 1,1 miljoen betreft dit het saldo van de projectvertraging, zoals we die in de kwartaalrapportages hebben gemeld. Daarna is er een netto resultaat van € 13,8 miljoen.

In deze inleiding geven we een toelichting op de afwijkingen boven € 1 miljoen. Verderop in deze programmarekening wordt per programma het resultaat toegelicht. In de totaalrekening doen we dat op een nog lager detailniveau, per begrotingsactiviteit.

bedragen x € 1 miljoen

programma's	resultaat	projectvertraging	netto resultaat
Wonen	3,2	-2,1	1,1
Openbare ruimte	5,6	-0,7	4,9
Veiligheid en handhaving	0,5	-0,9	-0,4
Dienstverlening en samenwerking met de stad	-1,1	0,0	-1,1
Diversiteit en inclusie	1,2	-1,1	0,1
Economie	-0,2	0,0	-0,2
Onderwijs	1,4	-0,4	1,0
Gezondheid	0,0	0,0	0,0
Sociale voorzieningen en zorg	7,5	-6,0	1,5
Jeugdhulp	5,5	-0,8	4,7
Dierenwelzijn	0,0	0,0	0,0
Ontwikkeling van de stad	1,1	-0,9	0,2
Klimaat en milieu	1,3	-0,9	0,4
Sport	0,6	0,0	0,6
Kunst en cultuur	0,1	-0,5	-0,4
Overhead en bedrijfsvoering	2,9	-2,0	0,9
Financiën	-14,6	15,0	0,4
totaal	14,9	-1,1	13,8

Wonen (+€ 1,1 miljoen)

We hebben een voordeel van € 0,5 miljoen op het budget voor woonbeleid. Dit komt vooral doordat we door capaciteitsgebrek een aantal werkzaamheden niet hebben kunnen uitvoeren. Daarnaast hebben we een voordeel van € 0,6 miljoen op ons commercieel en strategisch vastgoed, vooral doordat we het gebouw Alnovum hebben ingezet voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne.

Openbare ruimte (+€ 4,9 miljoen)

Dit komt vooral doordat we € 2,6 miljoen minder hebben uitgegeven aan beheer en onderhoud van onze stad:

- We hebben een eindafrekening gehad van de nutskosten over vorige jaren. Deze afrekening levert ons € 1,6 miljoen op.
- Daarnaast krijgen we niet al het werk uitgevoerd, vooral door krapte op de arbeidsmarkt.

We houden ook € 1,2 miljoen over op afvalinzameling. Dit komt vooral doordat we meer inkomsten hebben ontvangen door de verkoop van oud materieel, en omdat we lagere personeelskosten hadden.

De parkeerexploitatie valt € 0,6 miljoen positiever uit. Dit komt vooral doordat we meer naheffingen hebben kunnen opleggen, en doordat de nutskosten voor onze garages lager uitvallen.

Tot slot heeft het onderhoud aan onze riolering € 0,5 miljoen minder gekost.

Dienstverlening en samenwerking met de stad (-€ 1,1 miljoen)

Dit tekort komt vooral doordat we € 1,1 miljoen extra hebben moeten storten in de pensioenvoorziening voor onze (oud-)wethouders. We moeten deze pensioenvoorziening verplicht overbrengen naar het ABP. Het ABP heeft op dit moment een hogere dekkinggraad (115%) dan wij hanteerden voor onze eigen voorziening (100%). Dit verschil moeten we nu bijbetalen. Daarnaast zijn er diverse kleinere verschillen die tegen elkaar wegvallen.

Onderwijs (+1,0 miljoen)

Deze meevaller komt voor € 0,7 miljoen doordat wij minder kosten hebben hoeven maken voor onze schoolgebouwen. Ook hebben wij nog € 0,2 miljoen extra kunnen doorbelasten aan de schoolbesturen voor het onderhoud aan de scholen. Daarnaast zijn er nog diverse kleinere verschillen.

Sociale voorzieningen en zorg (+€ 1,5 miljoen)

We hebben een voordeel op de bijstandsverlening van € 2,1 miljoen. Dit komt vooral door lagere groei van het aantal bijstandsgerechtigden. Hier staat tegenover dat we wel € 0,4 miljoen meer hebben uitgegeven aan de bijzondere bijstand. Daarnaast hebben we in de decembercirculaire nog € 1 miljoen extra ontvangen voor meerkosten van de opvang van Oekraïners en asielzoekers.

Daartegenover staat dat we € 0,9 miljoen meer hebben uitgegeven aan de lokale maatschappelijke opvang en € 2 miljoen meer hebben uitgegeven aan personeel binnen dit programma.

Tot slot zijn er nog diverse kleinere verschillen die optellen tot een voordeel € 1,7 miljoen.

Jeugdhulp (+€ 4,7 miljoen)

We hebben € 4,7 miljoen minder uitgegeven aan de jeugdhulp dan begroot. Dit komt vooral door minder gebruik van maatwerktrajecten zoals kleinschalig verblijf. Tegelijk stijgen andere kosten, zoals meer gebruik van crisisplaatsen en meer declaraties voor gezinsgerichte jeugdhulp met verblijf en jeugdzorgplus.

Daarnaast houden we € 0,8 miljoen over op programma's die wij betalen uit de zogeheten IZA-gelden. Dit geld hebben we komende jaren nodig om het programma Positief Gezond Almere (PGA) te kunnen betalen en hebben we daarom bij de 1e financiële kwartaalrapportage 2026 doorgeschoven.

Projectvertraging per saldo € 1,1 miljoen

Het gaat bij projectvertraging zowel om geld wat pas in december door het Rijk is uitgekeerd als om vertraagde uitvoering van werkzaamheden.

In de Vierde financiële kwartaalrapportage 2025 en de Eerste financiële kwartaalrapportage 2026 hebben we gerapporteerd over de projectvertraging. Met ingang van de Programmabegroting 2026 schuiven we projectvertragingen die komen door de vertraagde uitvoering van werkzaamheden via de saldireserve door naar volgende jaren. Dit gaat voor de Vierde financiële kwartaalrapportage 2025 en Eerste financiële kwartaalrapportage 2026 om een bedrag van totaal € 15 miljoen. Omdat de begroting 2025 daar toen niet meer op aangepast kon worden levert deze storting in de saldireserve bij het programma Financiën een nadeel op. Tegenover dit nadeel staan voordelen op de andere programma's vanwege de niet uitgegeven middelen. Per saldo is dit neutraal en dus niet van invloed op het jaarresultaat.

Daarnaast hebben we bij de Decembercirculaire € 1,1 miljoen ontvangen voor taakmutaties, zoals gemeld in de Vierde financiële kwartaalrapportage 2025. Dit zijn bedragen die gemeenten via het Gemeentefonds ontvangen voor uitvoering van specifieke taken in latere jaren. Omdat we dit geld niet in de saldireserve storten en de begroting 2025 hier niet meer op aan hebben kunnen passen leidt dit in het jaar 2025 tot een voordeel. In de Vierde financiële kwartaalrapportage 2025 hebben we dit bedrag toegevoegd aan de budgetten 2026, zodat de taken daarmee alsnog uitgevoerd kunnen worden. In die kwartaalrapportage is ook per regeling toegelicht waarvoor wij het geld hebben ontvangen.

Ontwikkelingen grondbedrijf

Het grondbedrijf heeft reserves die dienen als financiële buffer, dit noemen we het weerstandsvermogen. Als in deze reserves ruimte ontstaat die niet nodig is voor risico's of lopende projecten, wordt deze vrije ruimte jaarlijks overgeheveld naar de algemene dienst. Dit noemen we de winstafdracht. Op basis van de meest recente ramingen is er in 2025 echter geen vrije ruimte beschikbaar om af te dragen.

De belangrijkste reden hiervoor is dat wij voorzichtig omgaan met het uitgeven van gerealiseerde winst. Volgens de boekhoudregels (BBV) moeten wij winst nemen op basis van de voortgang van de projecten. Deze gerealiseerde winsten voegen we toe aan het weerstandsvermogen van het grondbedrijf, en is in principe direct besteedbaar. Wij hanteren echter de spelregel dat we deze winst pas uitgeven wanneer een project voor minimaal 50% verkocht is. Tot die tijd blijft deze winst gereserveerd binnen het grondbedrijf. Daarnaast wordt in de reserves geld achtergehouden voor toekomstige risico's en voor kosten die niet direct aan specifieke projecten zijn toe te rekenen.

In 2025 is wel een bedrag van € 4,6 miljoen aan de algemene dienst afgedragen voor de betaling van de vennootschapsbelasting. Dit bedrag was opgenomen in de begroting en heeft daarom geen invloed op het jaarresultaat.

Uit het overzicht van de reserves blijkt dat het vrij besteedbaar vermogen in 2025 tijdelijk een tekort laat zien. Zoals ook bij de begroting is toegelicht, hoeft dit tekort niet te worden aangevuld vanuit de algemene middelen. Binnen het weerstandsvermogen is namelijk al voldoende winst gereserveerd waarvan wordt verwacht dat deze in 2026 vrij beschikbaar komt. Met het vrijvallen van deze winst zal het tijdelijke tekort weer worden ingelopen.

Een nadere toelichting op het verloop van het weerstandsvermogen van het grondbedrijf is opgenomen in deze programmarekening bij de [paragraaf Grondbeleid](#) en in het Meerjaren Perspectief Gebiedsontwikkeling Almere (MPGA) 2026.

bedragen x € 1 miljoen

oorzaak	begroting	rekening
reserves grondbedrijf 1-1-2025 (harde vermogen)	91,9	91,9
winstneming 2025	15,1	22,3
overige wijzigingen (verliesvoorzieningen, afsluitingen en overige kosten/opbrengsten)	-2,2	2,9
reserves grondbedrijf 31-12-2025 (harde vermogen) - vóór afdracht	104,8	117,1
reservering winst projecten <50%	-66,3	-68,7
overige reserveringen	-42,0	-47,1
direct beschikbaar vermogen / harde buffer	-3,9	1,3
afdracht voor te betalen vennootschapsbelasting	-4,6	-4,6
vrij besteedbaar vermogen (-/- = tijdelijk tekort)	-8,5	-3,3

Ontwikkeling harde vermogen grondbedrijf

Op 1 januari 2025 was de reserve van het grondbedrijf (het harde weerstandsvermogen) bijna € 92 miljoen. Op basis van de verslaggevingsregels moeten wij vanuit de grondexploitaties jaarlijks winst nemen naar rato van de voortgang. Deze winst bedroeg in 2025 totaal € 22,3 miljoen, wat is toegevoegd aan het weerstandsvermogen. De overige wijzigingen van € 2,9 miljoen bestaan onder andere uit de actualisatie van de verliesvoorzieningen, afsluiting van een aantal (deel)projecten en diverse overige kosten en opbrengsten. Daarmee komt het weerstandsvermogen eind 2025 vóór winstafdracht uit op € 117,1 miljoen.

Reserveringen binnen het harde vermogen

Binnen het gerealiseerde harde vermogen doen we diverse reserveringen waarvoor we het geld vasthouden in de reserve. Zo keren we de winst pas uit als een project voor meer dan 50% verkocht is. Daarom reserveren we hiervoor € 68,7 miljoen.

Daarnaast reserveren we nog € 47,1 miljoen voor diverse overige bestemmingen, zoals de risico's van negatieve grondexploitaties, netcongestie en nagekomen kosten voor afgesloten deelprojecten. Ook hebben we alvast rekening gehouden met de effecten van diverse nieuwe ontwikkelingen, zoals de 1e fase van de High Tech Campus, het nieuwe Ontwikkelingsplan Hortus en de projectopdracht voor het NCCW-terrein. In de paragraaf grondbeleid wordt dit allemaal verder toegelicht.

Beschikbaar voor afdracht en vrij besteedbaar

Na alle wijzigingen is er per saldo € 1,3 miljoen aan direct vrij beschikbaar vermogen. Over de (fiscaal) gerealiseerde winst in 2025 moeten we vennootschapsbelasting betalen. Om dit te kunnen betalen wordt hiervoor € 4,6 miljoen afgedragen aan de algemene dienst, zoals begroot. Daarna is er een negatieve vrije ruimte van € -3,3 miljoen. Dit is slechts tijdelijk en wordt vooral veroorzaakt door de winstreservering die wij nog doen op basis van onze eigen spelregel dat we deze pas afdragen boven de 50% voortgang. Naar verwachting zal een (groot) deel van deze winst in 2026 alsnog kunnen vrijvallen, doordat projecten over de 50% voortgang gaan. Daarmee zal het tijdelijke tekort dan weer worden ingelopen, waardoor een aanvulling uit de algemene middelen in 2025 niet nodig is.

Het zachte - nog te verdienen - vermogen

Naast het al verdiende (harde) vermogen kijken we ook naar het nog te verdienen (zachte) vermogen. Met de nu lopende grondexploitaties verwachten we nog € 449 miljoen winst te maken. Er zijn echter nog veel risico's en onzekerheden. Ook moeten we over de winst nog vennootschapsbelasting betalen. Na aftrek van deze risico's en reserveringen is het nog te verdienen vermogen € 53 miljoen. Ook als alle verwachte risico's optreden, verwachten we dus nog steeds een positief resultaat op de lopende grondexploitaties. Ook dit wordt verder toegelicht in de [paragraaf Grondbeleid](#).

Vermogenspositie

In dit hoofdstuk laten we een samenvatting zien van de 'balans' van de gemeente. Op de balans staan alle bezittingen van de gemeente ('activa') en hoe we die betaald hebben ('passiva'). Een meer gedetailleerde toelichting is opgenomen bij het onderdeel 'jaarrekening' van deze programmarekening.

Balans

bedragen x € 1 miljoen

	31-12-2025	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2024	
bezittingen met een lange looptijd (vaste activa)			Spaargeld en leningen langer dan 1 jaar		
immateriële vaste activa	7	7	eigen vermogen	379	377
materiële vaste activa	850	834	eigen vermogen grondexploitaties	113	92
financiële vaste activa	27	29	voorzieningen	85	73
			vaste schulden	533	484
<i>totaal vaste activa</i>	<i>884</i>	<i>869</i>	<i>totaal vaste passiva</i>	<i>1.109</i>	<i>1.026</i>
bezittingen met een korte looptijd (vlottende activa)			Leningen die korter lopen dan 1 jaar		
grondvoorraden	310	316			
uitzettingen	124	160	netto vlottende schulden	72	211
liquide middelen en ov. activa	66	57	overlopende passiva	202	165
<i>totaal vlottende activa</i>	<i>500</i>	<i>533</i>	<i>totaal vlottende passiva</i>	<i>274</i>	<i>376</i>
totaal	1.384	1.402	totaal	1.384	1.402
<i>verstrekte borgstellingen en garantstellingen</i>				<i>3.801</i>	<i>3.134</i>

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Dit zijn bijvoorbeeld personeelskosten die we maken om een grondexploitatie voor te bereiden. Zodra we de grondexploitatie openen dan worden de al gemaakte kosten daarin opgenomen. Als het plan niet doorgaat (binnen 5 jaar) moeten we deze kosten afboeken of voorzien. Ook zijn onder deze post de zogeheten 'bijdragen aan activa van derden' opgenomen. Dat zijn bijdragen die wij hebben gedaan om maatschappelijke investeringen van derden mogelijk te maken. De immateriële vaste activa zijn in 2025 ongeveer gelijk gebleven.

Materiële vaste activa

Hier staan alle tastbare eigendommen die de gemeente gebruikt voor haar activiteiten, bijvoorbeeld gebouwen, auto's, wegen en bomen. Of grond die de gemeente al in bezit heeft maar nog niet wil verkopen. Als uit een taxatie blijkt dat deze grond minder waard is dan waarvoor wij het gekocht hebben (inclusief bijkomende kosten) dan hebben wij de waarde in onze boeken verlaagd via een 'voorziening waardecorrectie'. Als de waarde van de grond stijgt, bijvoorbeeld als we deze in ontwikkeling nemen, dan kan die voorziening weer vrijvallen. De boekwaarde van de materiële vaste activa is in 2025 door investeringen met ongeveer € 20 miljoen toegenomen.

Financiële vaste activa

De gemeente heeft aandelen in bezit, bijvoorbeeld van Vitens en de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Verder heeft de gemeente ook geld uitgeleend aan verbonden partijen (bijvoorbeeld Alliander) en inwoners (bijvoorbeeld via startersleningen). De financiële vaste activa zijn in 2025 door ontvangen aflossingen iets afgenomen.

Vlottende activa

Dit zijn de bezittingen van de gemeente met een korte looptijd. Dat kunnen vorderingen zijn, omdat de gemeente nog geld tegoed heeft. Maar hier valt ook het banksaldo van de gemeente onder. En de grondvoorraad die de gemeente weer wil verkopen voor woningbouw, bedrijven, kantoren en voorzieningen. Deze grond is onderdeel van de actieve grondexploitaties. In de [paragraaf grondbeleid](#) vertellen we hier meer over.

Passiva: eigen vermogen en voorzieningen

Eigen Vermogen

Het eigen vermogen is het 'spaargeld' van de gemeente. Dit valt in de volgende delen uiteen:

- Algemene reserves:
 - buffer, voor onbekende risico's en begrotingstekorten;
 - risicoreserve (saldireserve), voor bekende risico's;
- Algemene reserves grondbedrijf;
- Bestemmingsreserves;
- Jaarrekeningresultaat.

Per 31 december 2025 zit er € 492 miljoen in onze reserves (inclusief resultaat 2025). Dat is iets meer dan vorig jaar. Het grootste deel hiervan is gereserveerd voor verwachte risico's of specifieke bestemmingen. De buffer toont de 'vrije ruimte' binnen het eigen vermogen, en dient als dekking voor toekomstige begrotingstekorten en onverwachte risico's.

De jaarrekening laat zien dat er eind 2025 in totaal € 134 miljoen in de buffer zit. Hier gaat het resultaat over 2025 nog af. Dat is € 45,3 miljoen. Tekorten in de komende jaren zullen we ook uit de buffer moeten betalen. In de kwartaalrapportages laten we ieder kwartaal zien hoe we verwachten dat de buffer zich de komende jaren zal ontwikkelen.

Voorzieningen

Naast ons eigen vermogen hebben wij ook geld gereserveerd voor toekomstige verplichtingen en risico's. Volgens onze boekhoudregels moeten wij voor toekomstige verplichtingen geld reserveren. Deze reserveringen noemen we onze voorzieningen. Het verschil met het eigen vermogen is dat de raad de bestemming van het geld dat wij in ons eigen vermogen reserveren kan wijzigen. Voorzieningen mogen volgens de boekhoudregels alleen maar gebruikt worden voor het doel waarvoor dit gereserveerd of ontvangen is, en zijn dus niet vrij te besteden voor de raad.

In totaal hebben wij per 31 december 2025 ongeveer € 85 miljoen in onze voorzieningen opgenomen. Hiervan is € 18 miljoen gereserveerd voor toekomstige verplichtingen met betrekking tot arbeidskosten. Dit heeft vooral betrekking op de pensioen- en wachtgeldverplichtingen van (voormalig) leden van het college van Burgemeesters en Wethouders. Ook is er met ingang van 2022 een voorziening gevormd voor het verlofsparen van medewerkers, als gevolg van een wijziging in de CAO.

Daarnaast is er € 11 miljoen gereserveerd voor diverse verplichtingen en risico's richting derden. Het gaat hier om contractueel vastgelegde verplichtingen en bijdragen die we op enig moment moet kunnen nakomen of waarop we kunnen worden aangesproken, zoals bijvoorbeeld het kostenverhaal Oosterwold. Tot slot hebben we iets minder dan € 56 miljoen gereserveerd voor toekomstige verplichtingen met betrekking tot onderhouds- en vervangingskosten van de riolering en het gemeentelijk vastgoed.

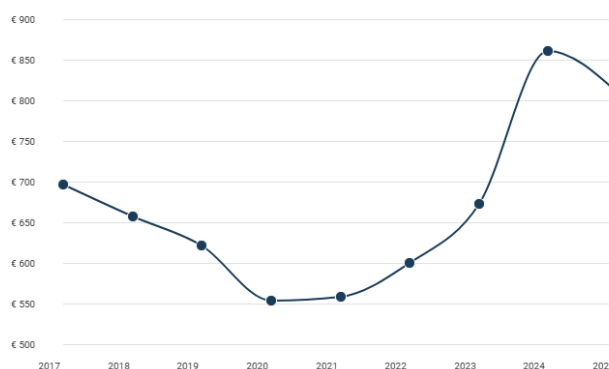
Overige passiva

Vreemd vermogen

De geldleningen en andere schulden van de gemeente noemen we ook wel het 'vreemd vermogen'. Voor een gemeente is het belangrijk dat de schulden kunnen worden afbetaald. In de grafiek laten we zien hoe onze schulden zich de afgelopen tijd hebben ontwikkeld.

We zien dat onze schulden in de jaren van economische crisis flink zijn gestegen. Maar vanaf 2017 daalden onze schulden weer. Dit kwam vooral door twee oorzaken. In de eerste plaats was de grondverkoop weer goed op gang gekomen. Met de opbrengst van de grond kunnen we leningen aflossen. Verder hebben we veel geld van het Rijk gekregen voor het Fonds Verstedelijking Almere. Omdat we dit geld niet direct uitgeven konden we dit geld tijdelijk gebruiken om leningen af te lossen. In 2024 zijn onze schulden fors toegenomen. We hebben leningen moeten aantrekken voor onze voorinvesteringen in grond. Een voorbeeld hiervan is de terugkoop van Hortus. In 2025 zien we onze schuldpositie weer iets afnemen. Wel hebben we geld moeten aantrekken voor alle investeringen die wij doen. In totaal hebben we € 80 miljoen aan nieuwe leningen aangetrokken. Hier staat tegenover dat we € 30 miljoen hebben afgelost van onze langlopende lopende leningen. Ook is onze kasgeldpositie € 115 miljoen lager dan eind vorige jaar. Kasgeldleningen zijn leningen met een (zeer) korte looptijd.

schulden
bedragen x € 1 miljoen

Verstreckte borgstellingen en garantstellingen

De gemeente geeft garanties aan banken voor geldleningen van woningbouwverenigingen. Als een woningbouwvereniging zijn schulden niet kan aflossen, kan de bank (uiteindelijk) de gemeente aanspreken. We noemen dat 'borgstellingen en garantstellingen'. De gemeente is 'tertiaire achtervang'. Dat wil zeggen dat de bank eerst aanklopt bij het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. Maar als het waarborgfonds ook niet kan betalen en verkoop van de woningen te weinig oplevert, dan komt de bank bij de gemeente. De gemeente heeft ook garanties gegeven voor de leningen van de afvalverwerker *HVC*. De gemeente staat garant naar rato van het aandelenbelang. Tenslotte hebben we ook nog garanties afgegeven voor leningen van onderwijs-, sport- en cultuurinstellingen. Soms delen we het risico met een waarborgfonds en soms staat de gemeente alleen garant. Een uitgebreid overzicht hiervan is opgenomen in de [bijlagen](#).

1.3 Leeswijzer

In de programmarekening legt het college verantwoording af aan de gemeenteraad. We beschrijven hoe wij hebben gewerkt aan onze doelstellingen en wat dit heeft gekost. De programmarekening bestaat uit twee onderdelen: het [jaarverslag](#) en de [jaarrekening](#). Daarnaast hebben we een [totaalrekening](#) (online en als bijlage), waarin de financiële afwijkingen op een gedetailleerder niveau worden toegelicht.

U kunt de programmarekening op twee manieren lezen:

- via de digitale omgeving. Deze is te vinden via <https://almere.pcportal.nl/>
- via een traditioneel document (pdf bestand)

In de digitale omgeving kunt u bijvoorbeeld eenvoudiger zoeken en doorklikken. Ook is hier de totaalrekening opgenomen, met meer detailinformatie per begrotingsactiviteit.

We beginnen de programmarekening met een samenvatting van de belangrijkste punten

In de inleiding vindt u de [bestuurlijke inleiding](#) en een korte [financiële samenvatting](#). Hierin geven we een toelichting op het jaarresultaat, inclusief de grootste voor- en nadelen ten opzichte van de laatst vastgestelde begroting. En we geven inzicht in de activiteiten die door vertraging doorschuiven naar volgend jaar (projectvertraging). Tot slot wordt gekeken naar de [ontwikkeling van de grondexploitaties](#) en de [financiële positie](#) van de gemeente.

Jaarverslag

Het jaarverslag is een verantwoordingsdocument richting de gemeenteraad en de stad. Het jaarverslag bevat de volgende onderdelen:

Programmaverantwoording

De programmaverantwoording bestaat uit zeventien programma's. Ieder programma bestaat uit de volgende onderdelen:

Ambitie

Per programma beschrijven we in hoeverre we de ambities uit de begroting 2025 hebben gerealiseerd.

Financiën

Per programma geven wij een totaaloverzicht van de financiën. We presenteren de gerealiseerde lasten en baten en vergelijken dit met de laatst vastgestelde begroting. Het verschil tussen de rekening en de begroting noemen we het 'resultaat'. Dat wordt hier op hoofdlijnen toegelicht. In de [Totaalrekening](#) geven we een gedetailleerder inzicht per activiteit, en verklaren we ook de verschillen (indien groter dan € 0,1 miljoen).

Indicatoren

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) schrijft een verplichte set van beleidsindicatoren voor. Deze zijn per programmaonderdeel bij het onderdeel 'Indicatoren' terug te vinden. Almere wordt waar mogelijk vergeleken met gemeenten met 100.000 tot 300.000 inwoners. Voor de indicatoren gaan we uit van de gegevens die door het Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten en via de website waarstaatjegemeente.nl beschikbaar zijn gesteld. Het beschikbare peiljaar kan per indicator verschillen. Wij hebben de laatst beschikbare gegevens opgenomen. Per indicator wordt een korte toelichting gegeven en waar mogelijk de relatie gelegd met het gevoerde beleid.

Verbonden Partijen (alleen in de digitale omgeving)

In de programmaverantwoording hebben we informatie over de verbonden partijen opgenomen. Dat doen we alleen in de digitale omgeving. Een totaaloverzicht van de Verbonden Partijen is te benaderen via de gelijknamige [paragraaf](#). Deze is ook opgenomen in de traditionele PDF.

Paragrafen

In de paragrafen van de programmarekening (onderdeel jaarverslag) geven we extra informatie. Dit is extra informatie over een specifiek onderwerp, bijvoorbeeld over het [grondbeleid](#) en het [Fonds Verstedelijking Almere](#) (FVA). Het gaat om onderwerpen die bij meer programma's aan de orde zijn, maar in de paragrafen gebundeld worden. We willen hiermee overzicht en verdieping geven.

Een aantal paragrafen zijn wettelijk verplicht. Dit zijn onder andere de [paragraaf lokale heffingen](#), [financiering](#) en [bedrijfsvoering](#). De paragraaf FVA is niet wettelijk verplicht. We voegen deze jaarlijks toe om zo een totaaloverzicht te kunnen geven, ook voor onze partners in het fonds.

Bijlagen

Bij het jaarverslag is een aantal bijlagen opgenomen die extra inzicht geven in de programmaverantwoording en de afspraken die college en raad met elkaar hebben gemaakt. Dit zijn de volgende bijlagen:

- [opvolging aanvaarde moties en amendementen](#)
- [opvolging rekenkamer onderzoeken](#)
- [overzicht begrotingswijzigingen](#)
- [overzicht mutaties investerings- en financieringsstaat](#)

Tot slot is een [lijst met afkortingen](#) opgenomen.

Jaarrekening

In de jaarrekening leggen we verantwoording af over de financiën. Dit doen wij volgens de regels van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). De onafhankelijke accountant controleert de jaarrekening en geeft hierbij een controleverklaring af. De jaarrekening bevat de volgende onderdelen:

Balans en toelichting

In dit hoofdstuk wordt, aan de hand van de balans, inzicht gegeven in de bezittingen van de gemeente (activa) en de wijze waarop deze zijn gefinancierd (eigen vermogen en schulden). Voorbeelden van bezittingen zijn gebouwen en installaties (materiële vaste activa), uitgeleend geld (financiële vaste activa), en bouwgronden in exploitatie (vlottende activa). De waarde van deze bezittingen (activa) is per definitie gelijk aan de wijze waarop deze zijn gefinancierd (passiva). We financieren met eigen vermogen (reserves), voorzieningen of met geleend geld (lang- of kortlopende schulden). De ontwikkeling van deze balansposten in dit jaar wordt toegelicht in de toelichting op de balans.

Programmaverantwoording beleid en middelen

De verantwoording van het beleid en de middelen, zoals opgenomen in de programmaverantwoording en totaalrekening, maakt ook onderdeel uit van de jaarrekening. Hierin is de financiële verantwoording over 2025 opgenomen.

Overzicht van baten en lasten

In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in een aantal specifieke (verplichte) onderdelen, te weten:

- het overzicht van baten en lasten [per programma](#) en [per taakveld](#);
- [de primitieve begroting \(voor wijzigingen\)](#);
- overzicht van [algemene middelen, overhead en treasury](#);
- overzicht van [incidentele en structurele baten en lasten](#);
- overzicht [wet normering topinkomens](#);
- overzicht [wachtgeld college](#).

De toelichting op de financiële afwijkingen is opgenomen in de [totaalrekening](#) (per activiteit).

Bijlagen

Het BBV schrijft een aantal verplichte overzichten voor die niet zijn opgenomen onder het overzicht van baten en lasten. Deze zijn opgenomen in de bijlagen. Dit zijn:

- het [overzicht Single Information Single Audit \(SiSa\)](#). Hiermee leggen we aan het Rijk verantwoording af over de besteding van een aantal specifieke uitkeringen. Een voorbeeld is de rijksbijdrage bijstandsuitkeringen (BUIG), waaruit we bijstandsuitkeringen betalen en het participatiebudget. Deze verantwoording wordt door de onafhankelijke accountant onderworpen aan een specifieke (rechtmatigheids-)controle.
- [Overzicht gewaarborgde geldleningen](#). Hiermee geven we inzicht in de geldleningen waarvoor de gemeente garant staat. Hierdoor kunnen maatschappelijke partners gemakkelijker en tegen betere voorwaarden geld lenen om daarmee bij te dragen aan onze beleidsdoelen.
- [Toelichting begrotingsrechtmatigheid](#). Hier geven we een totaaloverzicht van de afwijkingen ten opzichte van de begroting, en de reden daarvan. Daarmee kan gecontroleerd worden of er geen onrechtmatige afwijkingen van de begroting zijn.

Tabellen in de programmarekening

De cijfers in de tabellen tonen we in principe in miljoenen euro's. We ronden daarbij af op honderdduizenden euro's. De optelling van de (sub)totalen in de tabellen wordt gedaan op niet-afgeronde bedragen. Hierdoor kunnen er kleine afrondingsverschillen in de tellingen ontstaan.

Sommige tabellen tonen we in duizendtallen of in hele euro's. Dit komt doordat in sommige gevallen er meer detail nodig is om het juiste inzicht te geven. Per tabel is in de kop aangegeven welke getalweergave van toepassing is.

Totaalrekening (bijlage en online)

In de [Totaalrekening](#) geven we gedetailleerder inzicht in de financiën van onze gemeente. Dit hebben we ook zo gedaan in de Programmabegroting 2025 (Totaalbegroting). We laten daarin per activiteit zien wat dit in 2025 heeft gekost en opgeleverd. Ook geven we daarin een toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de begroting 2025 (na wijzigingen). Dit noemen we het resultaat. We lichten het resultaat toe wanneer het resultaat van de activiteit groter is dan € 0,1 miljoen.

Jaarverslag

2 Programmaverantwoording

2.1 Wonen

Ambitie

We werken aan een stad waar het goed en prettig leven is

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Onze inzet in 2025 heeft zich gericht op het bouwen van een complete stad. Een stad waar mensen een woning kunnen vinden, maar waar zij vervolgens ook prettig kunnen leven, recreëren, van goed onderwijs kunnen genieten, werken, enzovoort.

Ook in 2025 stond de woningmarkt onder druk. Dat blijkt onder andere uit de krapte-indicator, die stond voor de regio Flevoland op 1,6 in het vierde kwartaal van 2025. Dit duidt op een extreem krappe markt. Met de eind 2024 aangeboden Trendbreuk Woningbouwprogrammering Almere hebben we ervoor gekozen vol in te zetten op haalbaar en betaalbaar bouwen. Ook kiezen we ervoor om toe te groeien naar een minimaal percentage van 30 procent sociale huur stadsbreed. In 2025 zijn deze uitgangspunten verder verwerkt in het Stedelijk Woningbouwprogramma Almere 2025. Via de Kwartaalrapportage Bouwen en Wonen is de raad op de hoogte gehouden van de voortgang van de (sociale) woningbouwontwikkelingen.

In 2025 hebben we gewerkt aan plannen voor het toevoegen van veel woningen in de stad. Hiermee creëren we een boeggolf aan plannen die in de toekomst tot meer woningen moeten leiden. We hebben bijvoorbeeld de ontwikkelplannen voor Zuidoever Weerwater, Hortus en Almere Centrum voorgelegd.

Wat hadden we gepland (begroting)

Een stad waar ruimte is om te wonen en te werken, maar waar inwoners ook prettig kunnen leven en recreëren. We zien echter ook dat het vinden van een betaalbare, passende woning voor steeds minder inwoners is weggelegd. De urgentie op dit thema is hoog. We proberen de bouw van woningen te versnellen en vergroten de voorraad sociale huurwoningen en betaalbare huur en koop. We bouwen geen huizen maar wijken en buurten waar mensen elkaar kennen en naar elkaar omkijken. Kortom, we bouwen aan een stad. We verkennen aanvullende maatregelen om bestaande en nieuwe plannen voor woningbouw haalbaar en betaalbaar te maken. We komen eind oktober 2024 met een voorstel ter consultatie naar u toe. Hierin nemen wij de nieuwe ambities uit het coalitieakkoord mee.

De ontwikkeling op de woningmarkt is grillig en dat merken wij

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

De krapte op de woningmarkt in Nederland is nog steeds groot, Almere is daarop geen uitzondering. Van lichte afkoeling van de markt, zoals we in 2024 even zagen, is in 2025 geen sprake meer. De gemiddelde verkoopprijs in Almere kwam in 2025 uit op € 491.300,-. De verhouding tussen vraag en aanbod is nog steeds scheef. Nieuwe woningbouwprojecten in Almere moeten ervoor zorgen dat dit op termijn rechtrekt en het woningaanbod groeit. In de paragraaf Grondbeleid gaan wij uitgebreid in op de ontwikkelingen van de Almeerse woningmarkt.

Netcongestie is nog altijd een grote uitdaging voor de toekomstige ontwikkelingen. Inmiddels weten we dat dit probleem niet voor 2033 definitief opgelost zal zijn. Van de ontwikkelingen rondom netcongestie is de raad in 2025 doorlopend op de hoogte gebracht.

Wat hadden we gepland (begroting)

De marktomstandigheden hebben grote invloed op het type en aantal woningen dat gebouwd wordt en daarmee ook de mogelijkheden voor doorstroming. Waar we vorig jaar zagen dat de woningmarkt afkoelde zien we op dit moment dat de woningmarkt weer fiks krappert aan het worden is. Er is structurele mismatch

tussen vraag en aanbod en Almere kijkt daarbij in negatieve zin van het landelijk gemiddelde. Daarnaast speelt het probleem van netcongestie, oftewel ons stroomnet raakt vol. Tot 2029 is dit probleem nog niet definitief opgelost.

De nieuwe meerjarige prestatieafspraken met woningbouwcorporaties gaan per 1 januari 2025 in

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Per 2025 zijn de nieuwe prestatieafspraken met de Almeerse corporaties, Alliantie, GoedeStede en Ymere, en de huurdersorganisatie 3HO ingegaan. Deze prestatieafspraken lopen tot en met 2029 en zijn getiteld: 'Samen aan de slag met Volkshuisvesting'. Onder deze afspraken ligt een jaarlijkse werkagenda. In deze afspraken zijn ook negen focusprojecten benoemd met als doel deze projecten met 12 tot 20 maanden te versnellen. Dit gaat om totaal 1.803 woningen. Daarnaast zijn er specifieke afspraken gemaakt op de thema's beschikbaarheid, betaalbaarheid, leefbaarheid, verduurzaming en wonen en zorg.

Daarnaast zijn in 2025 nieuwe prestatieafspraken vastgesteld met corporaties die zich richten op specifieke doelgroepen, zoals DUWO (studenten) en Habion (senioren met een zorgvraag).

Wat hadden we gepland (begroting)

Met de Almeerse corporaties en de huurdersorganisatie 3HO worden nieuwe afspraken gemaakt die lopen van 2025 tot en met 2029. Deze prestatieafspraken gaan over wat we in deze periode op verschillende onderwerpen gaan doen. Zo is met de corporaties afgesproken dat zij in de komende vijf jaar bijna 4.100 nieuwe sociale huurwoningen zullen bijbouwen. Naast afspraken over nieuwe woningen zetten wij in op interventies rondom het thema beschikbaarheid, betaalbaarheid, leefbaarheid, verduurzaming, wonen en zorg voor ouderen en een thuis voor iedereen.

We werken aan herziening van de Woonruimteverdeling

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

De huisvestingsverordening is een instrument om schaarse woningen eerlijk te verdelen. In 2025 is de nieuwe Huisvestingsverordening 2024 aan de raad voorgelegd en in juni 2025 heeft de raad hiermee ingestemd. Hiermee is de verordening weer in lijn gebracht met huidige regelgeving. Daarnaast is de belofte gedaan om met nieuwe maatregelen te komen. We hebben de raad op 9 december 2025 middels raadsbrief [255- Nieuwe maatregelen woonruimteverdeling](#) op de hoogte gebracht van deze nieuwe maatregelen. Waar dit meteen kon zijn deze uitgewerkt in een wijzigingsverordening, die begin 2026 ter inzage is gelegd. Hierin willen we bijvoorbeeld de voorrang voor vitale beroepen op een woning mogelijk maken, in eerste instantie voor onderwijzend personeel. Ook maken we het actief zoeken naar een woning lonender.

We zijn in 2025 gestart met een meerjarenplan woonruimteverdeling. Echter is er in overleg met de woningcorporaties besloten om eerst op de wijziging van de huisvestingsverordening te focussen.

In het rekenkamerrapport 'Onderzoek woonruimteverdeling Almere' uit 2023 werden ons aanbevelingen gedaan om de informatie en communicatie omtrent woonruimteverdeling makkelijker en transparanter te maken. In de Kwartaalrapportage Bouwen & Wonen nemen we inmiddels verschillende cijfers op die te maken hebben met (toewijzing van) sociale huurwoningen, aan welke groepen deze woningen worden toegewezen en waarom. De aanpassing van de huisvestingsverordening is ook één van de aanbevelingen geweest uit het eerder genoemde rekenkameronderzoek.

Wat hadden we gepland (begroting)

De huidige huisvestingsverordening wordt aangepast aan de uitgangspunten die de raad in het voorjaar van 2023 heeft meegegeven. De verordening is op een aantal onderdelen niet meer volledig en/of in lijn met de huidige regelgeving. Met deze nieuwe verordening, die de raad in 2024 nog ontvangt, herstellen wij dit. We gaan in 2025 werken aan een nieuwe, herziene woonruimteverdeling, met mogelijk meer inhoudelijke structuraanpassingen. Met alle betrokken partijen willen we nieuwe afspraken maken over een eerlijke en

transparante verdeling van sociale huurwoningen. Dit moet uiteindelijk landen in een herziene Huisvestingsverordening, het kader waarin deze regels worden opgenomen en geëffectueerd. Daarnaast werken wij het komend jaar verder aan de verbetering van de informatie en communicatie omtrent de toewijzing van (sociale) woningen. Hierbij zal veel aandacht zijn voor de werking van het systeem en de selectie van de uitvoerende partij. We maken informatie eenvoudiger en transparanter. Specifiek kijken we naar de verantwoording van de toewijzingen. Dit is een aanbeveling uit het rapport 'Onderzoek woonruimteverdeling Almere' dat is gemaakt in opdracht van de Rekenkamer van Almere.

We hebben oog voor de verhuisketen en willen doorstroming bevorderen

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Naast het bouwen van meer woningen is het ook belangrijk om de huidige woningvoorraad beter te benutten. In 2025 hebben we daarom gewerkt aan de Almeerse aanpak beter benutten, hier is de raad middels een [raadsbrief](#) over geïnformeerd. Hierin hebben we bijvoorbeeld aandacht voor woningdelen, via hospitaverhuur en 'friendscontracten'.

Daarnaast hebben we onderzoek gedaan naar het optoppen van woningen, oftewel het toevoegen van één of twee bouwlagen op een bestaand woongebouw. Volgens de onderzoeker is er ruimtelijke potentie voor in Almere, vooral rond OV-knooppunten, maar moet dit in een bredere visie op stedelijke ontwikkeling landen. Het bevorderen van doorstroming hebben we concreet gedaan met de regeling 'Van Groot Naar Beter', verhuis-/wooncoaches en verhuiskostenvergoedingen. In 2025 hebben wij besloten de regeling Van Groot Naar Beter te wijzigen. In 2025 heeft de raad daarvoor €100.000 extra beschikbaar gesteld, waardoor er 51 aanvragen konden worden gedaan in plaats van 30. Bovendien is het aan te vragen subsidiebedrag voor 2025 eenmalig verhoogd van € 1250 naar € 3000. Daarnaast zijn de mogelijkheden verruimd om de 'oude' huurprijs mee te nemen naar een andere sociale woning, dit is een proef die nog geheel 2026 doorloopt.

Wat hadden we gepland (begroting)

We zien dat bewoners van een sociale huurwoningen die inmiddels andere woonwensen of behoeften hebben, toch niet makkelijk naar een andere woning verhuizen. Hierdoor komen er in de sociale huursector te weinig woningen vrij om inwoners van passende woonruimte te voorzien. Om doorstroming te bevorderen gaan we samen met woningcorporaties en marktpartijen aan de slag om verschillende maatregelen te verkennen en uit te werken. De te kiezen aanpak nemen we op in een doorstroomagenda voor de komende jaren. Een aantal interventies gericht op ouderen gaan we in 2025 al inzetten. Zo worden bijvoorbeeld senioren middels wooncoaches van de corporaties actief gewezen op de mogelijkheden rondom Van Groot naar Beter. Hiermee kunnen senioren die een grote woning achterlaten met voorrang in aanmerking komen voor een meer passende woning qua ligging en kameraantal. Onder bepaalde extra voorwaarden kan men daarbij ook een verhuisvergoeding krijgen. Bovendien worden vanaf 2025 de mogelijkheden verruimd om de 'oude' huurprijs mee te nemen naar een andere woning en stimuleren we doorstroming Van Hoog naar Laag.

We werken aan een Woonzorgvisie en een daaraan gekoppeld uitvoeringsprogramma

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

In 2025 is de Woonzorgvisie verder uitgewerkt. Uiteindelijk heeft dit geleid tot het vaststellen van de Woonzorgvisie 2025-2050 in 2025 door het college en vervolgens begin 2026 door de raad. De visie geeft inzicht in de vraagontwikkeling van aandachtsgroepen en koppelt deze visie aan de uitvoeringsagenda aan de woningbouwplannen en de beleidsdoelen. Aan deze visie is een concept uitvoeringsagenda gekoppeld. In 2026 volgt een definitieve uitvoeringsagenda.

Wat hadden we gepland (begroting)

Het doel was om eind 2024 een Woonzorganalyse en een Woonzorgvisie op te leveren. Gelet op de aantallen en prognoses, is gekeken wat tot 2040 wat de gecombineerde woon- en zorgopgave is. In 2025 zetten we de volgende stap: we maken op basis van deze visie een uitvoeringsprogramma, waarin we vastleggen wat we concreet gaan doen om die visie te realiseren. Dit traject doorlopen we, net als het opstellen van de

Woonzorgvisie, in nauwe samenwerking met woningcorporaties, zorgpartijen, initiatiefnemers en (vertegenwoordigers van) de inwoners van Almere. Zowel binnen als buiten de organisatie vraagt deze opgave een integrale inspanning van wonen, zorg én welzijn.

Doelstellingen bij dit programma

Wat hadden we gepland (begroting)

- Aanvullende maatregelen om bestaande en nieuwe plannen voor woningbouw haalbaar en betaalbaar te maken.
- Werkagenda 2025 op basis van prestatieafspraken en nieuwe jaarschijf productieafspraken.
- Herziene woonruimteverdeelsysteem met Doorstroomagenda en samenhangend beleid.
- Aanbesteding diensten uitvoering woonruimteverdeling.
- Verbeterde communicatie over woningtoewijzing en doorstroming.
- Oplevering Woonvisie met start uitvoeringsprogramma.
- Woonbehoefteraming (kwantitatief) en Woonbehoefteonderzoek (kwalitatief).

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

- Behaald. Middels de Trendbreuk Woningprogrammering Almere en de verwerking in het SWPA.
- Behaald. Zie kopje over de nieuwe prestatieafspraken.
- Behaald. Zie aangepaste huisvestingsverordening en Almeerse aanpak beter benutten.
- Nog niet afgerond. Er hebben marktconsultaties plaatsgevonden in 2025, dit wordt vervolgd in 2026.
- Behaald. Bijvoorbeeld via kwartaalrapportages.
- Behaald. Zie kopje Woonzorgvisie.
- Uitvraag voor de onderzoeken zijn uitgezet, de verstrekking en uitvoering van de opdracht is nu gepland voor de tweede helft van 2026.

Financiën

bedragen x € 1 miljoen

	begroot	werkelijk	resultaat
lasten	139,1	105,2	33,9
baten	150,0	128,6	-21,4
totaal voor reservemutaties	-10,9	-23,4	12,5
stortingen	16,6	40,2	-23,5
onttrekkingen	3,9	18,2	14,3
totaal	1,8	-1,4	3,2

Het resultaat op dit programma is € 3,2 miljoen voordelig

Hiervan houden we € 1,1 miljoen echt over, hiertegenover staan geen verplichtingen in volgende jaren. Het restant van € 2,1 miljoen is projectvertraging, dit geld schuiven we door naar volgende jaren.

We houden € 1,7 miljoen over op het budget voor de taskforce urgenten

Dit komt vooral doordat we extra geld hebben ontvangen van het Rijk. Met deze taskforce werken we aan de (snellere) huisvesting van urgenten, waaronder vergunninghouders. Het extra geld van het Rijk is bedoeld voor de realisatie van doorstroomlocaties. Hier kunnen vergunninghouders tijdelijk gehuisvest worden totdat vaste woonruimte beschikbaar is. We werken aan een bestedingsplan voor de inzet van dit geld. Hiermee willen we de achterstand in onze wettelijke taakstelling voor de huisvesting van urgenten weer inlopen. Het geld dat in 2025 over is gebleven zetten we daarom in 2026 alsnog hiervoor in (projectvertraging). Dit is al verwerkt in de 4e kwartaalrapportage 2025 en 1e kwartaalrapportage 2026.

We hebben een voordeel van € 0,9 op het budget voor woonbeleid en versnelling van de woningbouw

Dit komt onder andere door personeelstekort, waardoor niet alle geplande activiteiten konden doorgaan. De woningnood blijft onverminderd groot. Ook in 2026 werken we daarom verder aan de versnelling van de

woningbouw en verhoging van de woningproductie. Het incidentele geld dat in 2025 is overgebleven (€ 420.000) hebben we daarom bij de 4de kwartaalrapportage al doorgeschoven naar 2026.

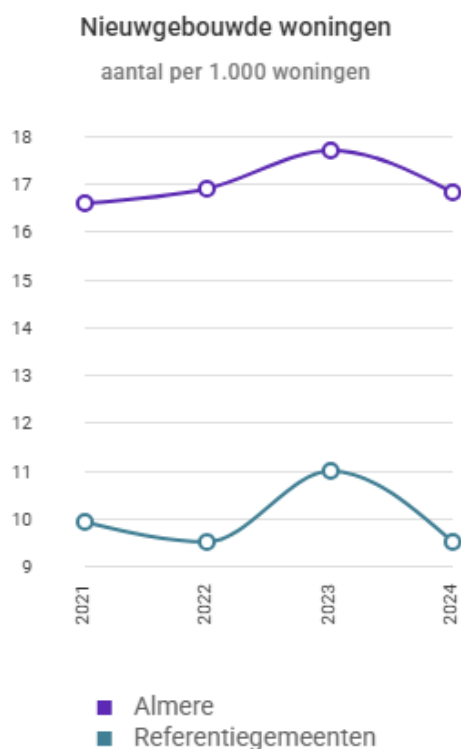
Op ons commercieel- en strategisch vastgoed hebben we een voordeel van € 0,6 miljoen

Uit de taxatie van het gebouw Alnovum is gebleken dat de marktwaarde € 0,5 miljoen hoger is dan de waarde in onze boekhouding. Het restant van € 0,1 miljoen komt door diverse kleinere verschillen.

De winstafracht van het grondbedrijf is gelijk aan de begroting, en dus niet van invloed op het resultaat

Deze 'winstafdracht' bestaat uit de vrije ruimte in het weerstandsvermogen van het grondbedrijf. Oftewel, het al verdiende geld na aftrek van noodzakelijke reserveringen voor bijvoorbeeld risico's. In de begroting hebben we daar een voorlopige inschatting van gemaakt. Toen was al duidelijk dat er geen vrije ruimte was om af te dragen. Omdat we over de fiscale winst van de grondverkoop 2025 wel vennootschapsbelasting moeten betalen, is hiervoor een afdracht van € 4,6 miljoen begroot. We hebben de grondexploitaties en bijbehorende risico's geactualiseerd voor het MPG 2026. Hieruit blijkt dat er in 2025 inderdaad geen vrije ruimte is om af te dragen, met uitzondering van de afdracht voor de vennootschapsbelasting. De werkelijke afdracht van € 4,6 miljoen is daarmee gelijk aan de begroting, dit is dus niet van invloed op het financieel resultaat. In de [paragraaf grondbeleid](#) worden de ontwikkelingen en de winstafracht uitgebreid toegelicht.

Indicatoren

Nieuwgebouwde woningen

Deze grafiek geeft het aantal nieuwbouwwoningen per 1.000 bestaande woningen aan. Hierin zijn andere toevoegingen aan het woningaanbod zoals transformatie niet meegenomen. Er zijn nog geen cijfers over 2025 bekend.

WOZ waarde woningen

Deze grafiek laat de gemiddelde WOZ waarde van woningen zien. Deze is de afgelopen jaren flink toegenomen.

2.2 Openbare ruimte

Ambitie

Groot onderhoud en vervangingen

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Beheer en vervanging in de openbare ruimte

In 2025 is er gewerkt aan het actualiseren van het Strategisch Assetmanagementplan (SAMP) zoals eerder vastgesteld in 2022. Bij deze vaststelling is afgesproken deze elke vier jaar te actualiseren. Sinds de eerste oplevering zijn er stappen gezet in het nauwkeuriger kunnen analyseren van het areaal (data op orde). Vanuit deze data gedreven professionalisering komen er inzichten naar voren voor het langere termijn onderhoudsmodel. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen structurele middelen die op de lange termijn nodig zijn om de stad goed te kunnen beheren en de korte termijn knelpunten waar we in de nieuwe raadsperiode echt niet omheen kunnen om de veiligheid van de openbare ruimte te waarborgen. Naar verwachting zal het nieuwe SAMP halverwege 2026 opgeleverd worden.

Asfalt

De maatregeltoets voor de wegen die een D kwaliteit (meest urgente categorie) hebben zijn getoetst en voor 2026 op het programma gezet. De wegen met een C kwaliteit (aandacht vereist) worden in 2026 getoetst en voor de komende jaren geprogrammeerd.

De werkzaamheden aan de Gooimeerdijk West zijn afgerond. De Gooimeerdijk Oost is met de Asfalt Recycle Train voorzien van een nieuwe deklaag. Een deel moet nog worden hersteld omdat de stroefheid onvoldoende was. Dat gaat dit jaar hersteld worden.

Grootschalig onderhoud

In 2025 is het grootschalig onderhoud in Muziekwijk Zuid verder uitgevoerd en dat in De Hoven voorbereid. Daarnaast zijn de eerste knopen doorgehakt over de wijkonderhoudsprojecten die daarna volgen: Muziekwijk Noord, Danswijk en De Marken. Door deze projecten nu goed voor te bereiden, verwachten we het tempo van het grootschalig onderhoud in de komende periode steeds verder op te kunnen voeren. Dit is hoognodig gezien de verzakkingen en achteruitgang van de openbare ruimte die we in steeds meer wijken zien.

Wat hadden we gepland (begroting)

Bij de vorige begroting is een belangrijke stap gezet om meer grip te krijgen op het toekomstig beheer van onze ouder wordende stad. Hiervoor is extra geld nodig. De komende jaren wordt daarom elk jaar extra geld beschikbaar gesteld binnen de gemeentebegroting. Zoals bij de vorige begroting afgesproken, wordt op dit moment door een externe partij nog eens goed gekeken of het benodigde geld goed berekend is. De uitkomsten van dit onderzoek worden meegenomen in het nieuwe Strategisch assetmanagementplan (SAMP), dat we begin 2026 richting raad willen sturen.

In deze begroting wordt het vorig jaar opgestelde programma voor groot onderhoud en vervangingen voor het eerst bijgesteld. Hierbij geldt dat voor vervangingsinvesteringen sinds vorig jaar wordt geleend. De vervangingskosten van bijvoorbeeld een brug worden daarom niet meer in één keer afbetaald, maar gespreid over de hele levensduur.

Een belangrijk onderdeel van het programma voor groot onderhoud en vervangingen is het asfaltonderhoud. We krijgen namelijk steeds meer zicht op de staat van het asfalt, welk onderhoud de komende jaren nodig is en wat de toekomstige beheerkosten zijn. Bij deze begroting zorgen we dat in de rest van deze raadsperiode genoeg geld is voor groot onderhoud van de Gooimeerdijk. Voor het asfalt in de rest van de stad moeten we voor nu volstaan met tijdelijke reparaties. Richting toekomst zal naar verwachting meer geld nodig zijn om het ouder wordende asfalt goed te kunnen blijven beheren. Dit nemen we mee in de actualisatie van het SAMP.

Uitdagingen en kansen voor het groenonderhoud

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Er is in 2025 bezuinigd op groenonderhoud. Dit heeft effect gehad op de openbare ruimte, vanuit het vakgebied hebben we deze effecten in 2025 zo veel mogelijk proberen te mitigeren. Zo zijn bijvoorbeeld initieel de plantenbakken in het centrum wegbezuinigd, maar is er toch invulling gegeven aan het vergroenen van stadscentra middels een besluit op besteding van parkeergelden. Zo handelen we ook niet meer direct op bewonersmeldingen gerelateerd aan groen en is het gras in de openbare ruimte langer dan voorheen maar kijken we met oog voor ecologie waar dit een impuls geeft voor biodiversiteit.

Daarbij is het nieuwe Bomenkader vastgesteld. Dit biedt 7 uitgangspunten die de hoofdbomenstructuur van Almere waardeert en beschermt. Zo is er nu een collegebesluit benodigd voordat bomen uit de hoofdbomenstructuur gekapt kunnen worden bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wanneer dit toch moet gebeuren wordt de bomencompensatieladder gehanteerd wat het groene karakter van Almere een verder impuls geeft.

Wat hadden we gepland (begroting)

De rijkdom aan groen is een van de grote krachten van Almere. Door klimaatverandering wordt voldoende groen en stimuleren van de biodiversiteit alleen maar belangrijker. Zowel bij het beheer als de ontwikkeling van de stad blijven we daarom zoeken naar mogelijkheden om meer ruimte te geven voor bomen, hitteplekken aan te pakken en het aanwezige groen te versterken. Dit doen we onder andere met het extra geld dat hiervoor aan het begin van deze raadsperiode is vrijgemaakt.

Hier staat tegenover dat er moet worden bezuinigd binnen de begroting, waarschijnlijk ook op het groenonderhoud. Sommige voorgestelde bezuinigingen bieden kans om de stad nog groener te maken. Tegelijkertijd zal met minder geld op een minder hoog niveau kunnen worden beheerd, waardoor groen dat duurder in het onderhoud is soms moet verdwijnen en bijvoorbeeld woekerkruid minder goed kan worden aangepakt. En met minder beheergeld blijft natuurlijk ook minder ruimte over om in extra groen te investeren. Dit maakt het een enorme uitdaging om een goede balans te vinden tussen het beperken van de beheerkosten en het toch benutten van kansen om verder te vergroenen.

Een toekomstbestendige ontwikkeling van de stad

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

In financieel moeilijke tijden is het maken van keuzes onvermijdelijk. Het inzichtelijk maken en adviseren op dergelijke keuzes is daarmee van groter belang. De integrale afstemming op gebied van onderhoud en (door)ontwikkeling wordt mede daardoor urgenter met het ouder worden van de stad. In het speciaal voorafgaand aan nieuwe ruimtelijke plannen en de nadere uitwerking hiervan.

Ruimtelijk gezien hebben we dit gedachtengoed beter ingebed en zijn er mooie integrale stappen gezet. Zo wordt middels het zogenoemde 'beheeraspecten proces' geadviseerd op de beheerbaarheid van ontwikkelingen. Hierbij wordt ook een beheerkosten exploitatie (BEX) berekend en krijgt het onderhoud van de stad een beter geborgen positie in ruimtelijke planvorming, met meer inzicht op de impact van langere termijn beheerlasten.

Wat hadden we gepland (begroting)

In financieel moeilijke tijden zoals deze kan het voorkomen dat tegelijkertijd wordt bezuinigd op het beheer van de bestaande stad én wordt geïnvesteerd in aantrekkelijke ontwikkelgebieden. Die investeringen zijn niet meer dan logisch. Om nieuwe woningen te kunnen verkopen, helpt een aantrekkelijke openbare ruimte nu eenmaal. Tegelijkertijd is het moeilijk uitleggen dat aan de ene kant bruggen worden verwijderd en aan de andere kant juist in veelvoud worden aangelegd. Of dat aan de ene kant asfaltwegen steeds minder goed begaanbaar zijn en aan de andere kant mooie, gloednieuwe bestrating wordt aangelegd die in het latere beheer moeilijk te betalen zal zijn.

Het is dan ook zaak om hier goed naar te blijven kijken. Bij de ontwikkelplannen voor de stad moet stevig blijven worden getoetst op hoe de openbare ruimte later goed en betaalbaar beheerd kan worden. Hierbij willen we toewerken naar een beperkte set aan standaard opties voor de inrichting van de openbare ruimte. Waar mogelijk wordt de impact van gebiedsontwikkelingen op de toekomstige beheerkosten nadrukkelijker betrokken bij de politieke besluitvorming. Alleen zo kunnen we ervoor zorgen dat wat nu zo prachtig wordt aangelegd er ook in de toekomst nog mooi bij kan liggen.

Van afval naar grondstof

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Het totale recyclingpercentage over 2025 was ongeveer 44% en is daarmee op het niveau van 2024 gebleven. De Europese doelstelling is 60% daadwerkelijke recycling in 2030.

Afvalscheiding en restafval

De hoeveelheid fijn huishoudelijk restafval is in 2025 met circa 1% gestegen, van 285 naar 290 kg per inwoner. Daarmee is de doelstelling van een daling van 2% niet behaald. Om beter inzicht te krijgen in het scheidingsgedrag is in 2025 ingezet op een combinatie van data-analyse, afvalcoaches en gerichte communicatie. Afvalcoaches hebben inwoners actief benaderd bij containerlocaties en via huisbezoeken. Met rode en gele advieskaarten is direct feedback gegeven op het scheidingsgedrag.

Gft en organische reststromen

De vervuiling in gft-stromen is in 2025 afgenomen, wat wijst op beter scheidingsgedrag. De totale hoeveelheid ingezameld gft is echter gedaald van 11.121 ton in 2024 naar 10.687 ton in 2025. Ondanks deze daling heeft de verbeterde kwaliteit van het gft geleid tot een toename van het hergebruik van organisch afval (bijvoorbeeld voor compost en biogas).

Hoogwaardige recycling

In 2025 is ingezet op het verhogen van de kwaliteit van recycling door:

- betere nascheiding van pmd (plastic, metaal en drinkverpakkingen) uit restafval;
- intensievere samenwerking met verwerkers;
- pilots voor demontage van grof afval, waaronder de opening van een demontagehal naast het Upcyclecentrum.

Grof afval en hergebruik

Het recyclingperron in Almere Buiten is in 2025 verder ontwikkeld tot een milieustraat met een hergebruikperron. Inwoners merken dit doordat:

- bruikbare goederen apart kunnen worden ingeleverd;
- samenwerking met kringlooppartners en sociale partners zichtbaar is op locatie (waaronder ook nieuwe partners zoals IKEA);
- meer begeleiding aanwezig is bij scheiding en hergebruik.

Daarnaast is gestart met demontage van grof afval, zoals meubilair, om waardevolle grondstoffen terug te winnen en producten waar mogelijk te repareren. Hierbij is sinds de start in september 2025 circa 50.000 kilo aan bankstellen gedemonteerd in waardevolle deelstromen. De totale hoeveelheid aangeboden grofvuil via de grofvuillijn is gestegen van 4.666 ton in 2024 naar 4.883 ton in 2025.

Het hergebruik van grof afval is toegenomen, al is verdere opschaling nodig om grotere effecten te realiseren.

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing is in 2025 meer kostendekkend geworden, in lijn met het bezuinigingsvraagstuk. Het verschil in tarief tussen een- en meerpersoonshuishoudens is formeel in stand gebleven, maar in de praktijk relatief kleiner geworden door stijgende kosten en harmonisatie van tarieven.

Conclusie

In 2025 zijn belangrijke stappen gezet richting beter afval scheiden en meer hergebruik, met name door gedragsbeïnvloeding en kwaliteitsverbetering van afvalstromen. Hoewel de doelstelling voor vermindering van restafval niet is behaald, zijn er wel positieve tendensen zichtbaar op het gebied van scheidingsgedrag, gft-kwaliteit en hoogwaardige recycling. Verdere opschaling van succesvolle maatregelen blijft noodzakelijk om de Europese doelstellingen in de komende jaren te realiseren.

Wat hadden we gepland (begroting)

In 2025 continueren we de inzet op het beter scheiden van het resterend afval, met als doel te komen tot meer hergebruik. Daarbij wordt in eerste instantie vooral ingezet op het kwalitatief en kwantitatief beter inzamelen van het gft-afval. Daarvoor wordt gewerkt met afvalcoaches, data-analyse, betere voorlichting, de inzet van rode- en gele advieskaarten en handhaving. Al deze acties moeten ertoe leiden dat de hoeveelheid fijn huishoudelijk afval in 2025 met tenminste 2% per inwoner daalt.

Vaak kunnen we veel dingen die in ons grof afval zitten nog repareren of uit elkaar halen om te gebruiken als grondstof voor iets anders. We proberen dit te doen door in te zetten op meer hergebruik en hoogwaardiger recycling. In 2025 gaan we de recyclingperrons doorontwikkelen naar milieustraten door ze in samenwerking met lokale partners te voorzien van een zogenaamd 'hergebruikperron'. Hiervoor is in 2024 een succesvolle pilot gedaan in Almere Buiten. Ook zijn we voornemens producten die nu nog worden verbrand (bijvoorbeeld bankstellen en meubilair) te demonteren naar waardevolle reststromen en indien mogelijk ze te repareren. Om het hergebruik zoveel mogelijk te bevorderen, onderzoeken we nieuwe mogelijkheden voor het aan huis ophalen van grof huishoudelijk afval in te voeren. Hierbij is de gescheiden inzameling van stromen het uitgangspunt.

Van dergelijke maatregelen gaat eveneens een dempend effect op de afvalstoffenheffing uit. Deze laatste wordt in het kader van het bezuinigingsvraagstuk meer kostendekkend, waarbij het verschil in tariefstelling tussen een- en meerpersoonshuishoudens in stand blijft.

Afronding nieuw afvalinzamelingsstelsel

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Hoogbouw

De aansluiting van hoogbouw op het nieuwe inzamelingsstelsel is in 2025 gerealiseerd. Inwoners merken deze veranderingen doordat:

- PMD niet meer apart hoeft te worden aangeboden;
- nieuwe (ondergrondse) inzamelvoorzieningen beschikbaar zijn;
- communicatie en begeleiding is ingezet bij de overgang.

De uitrol is complexer gebleken dan bij laagbouw. Volledige aansluiting loopt door tot in 2027.

Ondergronds Afvaltransportsysteem (OAT)

In 2025 is het OAT aangesloten op het gecombineerde inzamelingsstelsel.

Wat hadden we gepland (begroting)

In 2024 is de laagbouw van Almere aangesloten op het nieuwe inzamelingsstelsel, waarbij inwoners hun plastic, metaal en drankverpakkingen niet meer apart hoeven aan te bieden. Dit mag bij het restafval en wordt dan later door een machine van elkaar gescheiden. Dit maakt het voor de inwoners makkelijker.

In 2025 wordt de hoogbouw van Almere verder op dit systeem aangesloten en wordt een aanvang gemaakt met (ver)nieuwde grondstofstraatjes, waar inwoners van de hoogbouw verschillende afvalsoorten kunnen aanbieden. In de loop van 2026 wordt dit afgerond. Ook het Ondergronds Afvaltransportsysteem (OAT) wordt in 2025 aangesloten op de gecombineerde inzameling van restafval en plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankpakken (pmd).

We werken aan een schoon en opgeruimd Almere

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Aanpak afvaldumpingen

In 2025 is de 'Aanpak afvaldumpingen' voortgezet en verder uitgebreid. Daarbij is de volgende aanvullende aanpak verricht:

- Hogere zichtbaarheid in de wijk door gebiedsgerichte aanpak.
- Actief adresonderzoek en opvolgende gesprekken door afvalcoaches met overtreders. Geïntensiveerde samenwerking met VTH en data-verzameling om probleemlocaties sneller en gericht te identificeren en oplossingen aan te dragen.

Resultaten en effecten

De aanpak heeft op lokaal niveau effect gehad Tegelijkertijd is het aantal afvaldumpingen in 2025 toegenomen en is het ingezamelde tonnage gestegen van 2.774 ton in 2024 naar 3.115 ton in 2025. De meldingsbereidheid van inwoners is toegenomen, wat duidt op grotere betrokkenheid en bewustwording. Daarnaast is de schoonbeleving in delen van de stad verbeterd, al blijft dit sterk afhankelijk van de locatie. De resultaten laten zien dat de aanpak effectief is op specifieke locaties, maar nog onvoldoende leidt tot een structurele afname van afvaldumpingen op stedelijk niveau. De aanpak vraagt daarom om blijvende en gerichte inzet, met nadruk op opschaling van succesvolle maatregelen en het continu monitoren van nieuwe hotspots.

Wat hadden we gepland (begroting)

Ook in 2025 zetten we in op het verder tegengaan van afvaldumpingen via onze 'Aanpak afvaldumpingen'. We voeren sinds 2022 pilots uit in de stad met als doel een schoon Almere en minder afvaldumpingen. Voorbeelden hiervan zijn: het adopteren van een (ondergrondse) containerplek, informerende borden met handelingsperspectief, locatiegerichte aanpak hotspots en een aanpak nieuwbouw.

Doelstellingen bij dit programma

Wat hadden we gepland (begroting)

- Eind 2025 hebben we volledig in beeld wat de staat is van het asfalt in Almere en welke stukken als eerste aan groot onderhoud toe zijn.
- Aan de hand van de uitvoeringsagenda klimaatadaptatie hebben we in beeld wat de grootste hittestressplekken in Almere zijn en hoe we die gaan aanpakken.
- We hebben in beeld wat de effecten van de bezuinigingen zijn op de openbare ruimte.
- We bieden het bomenkader in 2025 aan de raad aan, waarin we een strategie hebben hoe we de stad verder gaan vergroenen.

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

- Deels behaald. We hebben in beeld waar de komende jaren groot onderhoud benodigd is.
- Deels behaald. De uitvoeringsagenda klimaatadaptatie wordt naar verwachting in 2026 opgeleverd.
- Behaald. We hebben in kaart gebracht wat de effecten van de bezuinigingen zijn.
- Behaald. Het nieuwe Bomenkader 2025 is in december vastgesteld.

Financiën

bedragen x € 1 miljoen

	begroot	werkelijk	resultaat
lasten	147,8	143,4	4,4
batens	99,5	100,9	1,4
totaal voor reservemutaties	48,3	42,5	5,8
stortingen	0,2	0,4	-0,2
onttrekkingen	2,7	2,8	0,1
totaal	45,8	40,1	5,6

Het resultaat op dit programma is € 5,6 miljoen voordelig

Hiervan houden we € 4,9 miljoen echt over, hiertegenover staan geen verplichtingen in volgende jaren. Het restant van € 0,7 miljoen is projectvertraging, dit geld schuiven we door naar volgende jaren.

We hebben € 3,2 miljoen over op het beheer en onderhoud van onze stad

Dit komt voor € 1,6 miljoen doordat we lagere nutskosten hebben. We hebben een afrekening gehad over vorige jaren en dit levert een voordeel op. Daarnaast hebben we minder inspecties uitgevoerd in onze openbare ruimte waardoor we € 0,3 miljoen overhouden en we houden € 0,5 miljoen over op de uitvoering van de schoonbestekken. Ook houden we € 0,3 miljoen over op het onderhoud van onze wateren. Dit komt doordat er minder bestrijding van blauwalg nodig was en we minder watergangen hebben overgedragen aan het waterschap dan vooraf gedacht. Hier tegenover staan € 0,4 miljoen hogere kosten voor de gladheidsbestrijding. Dit komt vooral door de weersomstandigheden die ervoor hebben gezorgd dat wij meer hebben moeten strooien.

Tot slot hebben we € 0,7 miljoen aan projectvertraging op dit onderdeel. Het gaat hier onder andere om de projecten busperron 't Oor en omgeving (€ 0,1 miljoen), de pilot Laden uit de meterkast (€ 0,2 miljoen), de coalitiemiddelen voor het project Van gras naar bosplantsoen (€ 0,3 miljoen) en afvalwater Oosterwold (-€ 0,2 miljoen). Deze bedragen hebben wij bij de vierde financiële kwartaalrapportage 2025 en de eerste financiële kwartaalrapportage 2026 doorgeschoven naar 2026. De overige € 0,2 miljoen wordt veroorzaakt door diverse kleinere verschillen.

We houden € 1,2 miljoen over op de afvalinzameling en -verwerking

We hebben oud materieel verkocht en dit heeft een voordeel van € 0,4 miljoen opgeleverd. Daarnaast is de vergoeding voor het ingezamelde afval hoger uitgevallen, wat een voordeel heeft opgeleverd van € 0,3 miljoen. Ook hebben we € 0,2 miljoen minder nodig voor onze reservering voor oninbare debiteuren. Tot slot houden we € 0,4 miljoen over op de personeelskosten. Dit komt voor € 0,2 miljoen omdat we personeel kunnen betalen uit de zogeheten CDOKE-middelen van het Rijk en voor € 0,2 miljoen omdat we niet alle vacatures hebben kunnen invullen. De overige € 0,3 miljoen wordt veroorzaakt door diverse kleinere verschillen.

Onze riolering heeft € 0,5 miljoen minder gekost

Doordat de contractonderhandeling met de uitvoerder veel tijd heeft gekost zijn werkzaamheden uitgesteld. Hierdoor houden we € 1,2 miljoen over op het uitvoeringsbudget. Doordat er minder werk is uitgevoerd hebben we ook minder inspecties uitgevoerd waardoor we € 0,6 miljoen overhouden. Ook hebben we minder correctief onderhoud hoeven uitvoeren waardoor we € 0,3 miljoen minder hebben uitgegeven. Daarnaast houden we € 0,4 miljoen over op de nutslasten van ons riool. Hier tegenover staat dat we ongeveer € 1,1 miljoen meer hebben uitgegeven aan personeelskosten voor het onderhoud van het riool. De overige € 0,1 miljoen wordt veroorzaakt door diverse kleinere verschillen.

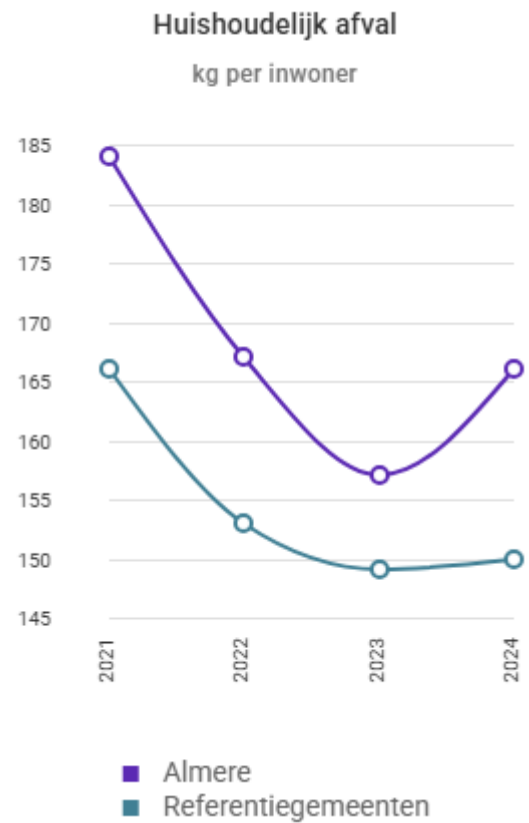
We hebben een voordeel van € 0,6 miljoen op het parkeren

Dit komt vooral door een voordeel op de nutskosten van onze parkeergarages van € 0,2 miljoen. Ook hebben we € 0,2 miljoen meer naheffingen voor parkeren opgelegd. De overige € 0,2 miljoen wordt veroorzaakt door diverse kleinere verschillen.

Indicatoren

Huishoudelijk afval

Deze grafiek laat het aantal kilo niet gescheiden huishoudelijk afval zien. In Almere daalde dit een aantal jaar totdat deze in 2020 fors steeg. Inmiddels is de ingezette dalende lijn vanaf 2021 doorbroken en zien we in 2024 een stijging naar het niveau van 2022. Over 2025 zijn er nog geen cijfers bekend.

2.3 Veiligheid en handhaving

Ambitie

We werken aan een veilige stad om in te wonen, werken en verblijven

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

De Veiligheidsagenda 2023 - 2026 is leidend voor onze inzet op een veilig en leefbaar Almere. Over de voortgang, inclusief doelen, effectenindicatoren en de aanpak per thema, rapporteren we apart aan de raad. De Derde Voortgangsrapportage zal in het tweede kwartaal van 2026 worden voorgelegd aan de raad. Dit is de rapportage over geheel 2025. We zien stabilisatie, de geregistreeerde criminaliteit is licht gedaald en ontwikkelt zich gunstiger dan regionaal gemiddeld. Daartegenover staan toenemende vormen van onveiligheid die ingrijpen op het veiligheidsgevoel, zoals wapenbezit, jongerenoverlast en overlast door onbegrepen gedrag.

Naast de geplande inzet via de Veiligheidsagenda zagen we in 2025 een heel aantal urgente veiligheidsthema's op ons afkomen. Hier gaat veel ambtelijke capaciteit naar uit die niet besteed kan worden aan bijvoorbeeld preventie en lange termijn opgaven. Veel capaciteit gaat op aan acute incidenten, waaronder explosies, excessief geweld en maatschappelijke onrust. De afhandeling hiervan, bijvoorbeeld als het gaat om de impact op inwoners, kost veel inzet. Veiligheidsvraagstukken worden complexer, grijpen op elkaar in en vragen om een steeds intensievere inzet van onze gemeente en onze partners. Dit alles vraagt om prioritering en keuzes. Met de huidige middelen kan niet alles gelijktijdig worden gerealiseerd.

Wat hadden we gepland (begroting)

De gemeenteraad heeft op 29 juni 2023 de Veiligheidsagenda 2023 – 2026 vastgesteld. Hiermee is voor de komende vier jaar richting gegeven aan onze veiligheidsaanpak en ambities. Het doel is dat Almere een veilige stad blijft om in te wonen, werken en verblijven. Wij bereiken dit door te werken aan de vijf vastgestelde thema's uit de Veiligheidsagenda 2023 – 2026. Het gaat hierbij om:

- het voorkomen en tegengaan van georganiseerde ondermijnende criminaliteit;
- het bevorderen van de digitale veiligheid;
- het behouden van veilige wijken;
- het inzetten op maatschappelijke onrust, polarisatie en radicalisering;
- het borgen en versterken van de lokale en regionale crisisbeheersing.

Het 'Uitvoeringsplan Veiligheidsagenda Almere 2023 – 2026' geeft op basis van concrete effectindicatoren per thema invulling aan onze doelstellingen.

We intensiveren onze inzet op de uitvoering van de Wet Bibob

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

In de Programmabegroting 2025 is incidenteel geld beschikbaar gemaakt voor de intensivering van de toepassing van de wet Bibob. Dit is hiermee voor 2 jaar geregeld. In 2025 hebben we onder andere het Bibob-beleid geactualiseerd en voorbereid voor vaststelling in 2026. We hebben hierin de inzet gericht risico-gestuurde en gefaseerde verbreding van de toepassing van de Wet Bibob, onder meer naar vastgoed, subsidies en overheidsopdrachten. Ook is er in 2025 met regionale partners een gezamenlijk werkproces ingericht om actiever gebruik te maken van de Bibob-tipbevoegdheid.

Het implementeren van een exploitatievergunningstelsel, inclusief een ondermijningsartikel in de APV, is een vervolgstap in 2026. Dit is dus nog niet gerealiseerd in 2025.

Dit alles konden en kunnen we doen met de incidentele middelen die beschikbaar zijn gesteld voor 2025 en 2026, die doorlopen in 2027. Hiermee brengen we de basis op orde. Voor structurele verbreding en verdieping van de toepassing van de Wet Bibob zijn echter ook structurele middelen nodig.

Wat hadden we gepland (begroting)

Vanuit het coalitieakkoord 'Samen bouwen aan Almere' is er een (tijdelijke) impuls gegeven aan de verdere intensivering voor de toepassing van de Wet Bibob als preventief instrument in het voorkomen en aanpakken van georganiseerde ondermijnende criminaliteit. Wij bieden in 2025 een nieuw Bibob-beleid aan ter vaststelling, waarin wij de huidige inzet meer risico-gestuurd inrichten. Het doel daarbij is het instrument zo efficiënt mogelijk in te zetten en de reikwijdte van onze aanpak verder uit te breiden naar nieuwe domeinen. Daarnaast implementeren wij in het tweede kwartaal van 2025 een exploitatievergunningstelsel voor nader te bepalen specifieke branches. In combinatie met het opnemen van het 'ondermijningsartikel' in onze Algemene Plaatselijke Verordening (APV) wordt het vanaf 2025 mogelijk om risicobranches, -gebouwen of -gebieden aan te wijzen als vergunningplichtig. Wij doen tegelijkertijd een voorstel over de te hanteren opzet en indicatoren voor de evaluatie van de tijdelijke intensivering in 2026.

Preventie met Gezag

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

In 2025 is de uitvoering van Preventie met Gezag doorgezet. Dit programma moet voorkomen dat jongeren betrokken raken bij criminaliteit of daarin doorgroeien. Dit wordt gefinancierd door extra middelen vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid. In 2025 hebben we een nieuwe aanvraag voor deze middelen opgesteld voor de periode van 2026-2029. De toekenning van deze extra middelen hebben we in december 2025 ontvangen. In de Derde Voortgangsrapportage Veiligheidsagenda 2023-2026 gaan we uitgebreid in op de interventies die we hebben verricht in 2025.

Wat hadden we gepland (begroting)

Nadat de middelen voor het programma Preventie met Gezag aan ons zijn toegekend hebben wij in juli 2024 het uitvoeringsplan Preventie met Gezag gepresenteerd. Hierop zijn wij aan de slag gegaan met het opzetten en uitvoeren van de interventies. In 2025 blijven wij samen met onze partners volop inzetten op een zorgvuldige uitvoering van het uitvoeringsplan waarin aandacht bestaat voor het samenspel tussen preventieve en repressieve interventies.

Wij geven in 2025 vervolg aan onze aanpak tegen straatintimidatie

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Met de extra, structurele middelen die in de Programmabegroting 2025 zijn opgenomen hebben we de aanpak straatintimidatie kunnen voortzetten en intensiveren. Via programma's als 'Oké op school' richten we ons op preventie door bewustwording en duurzame gedragsverandering. Daarnaast treden we repressief op. Zo heeft Almere in 2025 deelgenomen aan de landelijke pilot handhaving seksuele intimidatie. Dit betekent concreet dat er drie boa's gedurende twee actiedagen per maand in burger specifiek toezicht houden en handhaven op seksuele intimidatie. In december 2025 is de raad middels een [raadsbrief](#) (005 - Extra maatregelen om de veiligheid van vrouwen te verbeteren) geïnformeerd over onder andere deze pilot.

Wat hadden we gepland (begroting)

De extra structurele middelen die vanuit het coalitieakkoord 'Samen bouwen aan Almere' beschikbaar zijn gesteld worden hiervoor ingezet. Er wordt opvolging gegeven aan de uitkomsten van het onderzoek naar straatintimidatie in Almere en tevens wordt verkend op welke manier we meer repressief kunnen inzetten op straatintimidatie.

Almere groeit en daarmee de vraag naar handhaving en toezicht ook

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

In 2025 is besloten dat handhaving deels mee gaat lopen met de groei van de stad. Het deel handhaving bebouwde omgeving gaat meelopen met autonome groei. Dit is echter onvoldoende om de groei van de stad

bij te houden. De vraag(stukken) en het aantal meldingen zijn veel groter dan wij met de huidige bezetting aankunnen. Dit komt deels door bestaande achterstanden en deels door de maatschappelijke trend dat er meer vraagstukken bij handhaving worden neergelegd.

Toezicht Handhaving Openbare Ruimte (Boa's) krijgt geen extra middelen vanuit autonome groei. Dit betekent dat wij hier in capaciteit achter lopen op de vraag.

We zien dat het aantal meldingen handhaving openbare ruimte is in 2025 gestegen naar gemiddeld 1.100 per maand, in 2024 was dit 800 per maand. Hierdoor stijgt het aantal openstaande meldingen weer naar 560 eind december 2025.

In 2025 is bij de programmabegroting besloten om geld beschikbaar te stellen voor enkele extra boa's ten gunste van de aanpak van *toezicht en handhaving, afvaldumpingen en mensenhandel*. Dit zal in 2026 ook bij gaan dragen aan het afhandelen van meldingen over deze onderwerpen.

In 2025 waren we echter genoodzaakt keuzes te maken over meldingen die we wel en niet kunnen oppakken, zolang het aantal meldingen dat openstaat boven onze streefwaarde van 400 meldingen per maand is.

Wat hadden we gepland (begroting)

Almere blijft groeien en zich verder ontwikkelen als stad. Dit brengt met zich mee dat het toezicht en de handhaving in de stad ook moet groeien. Groei is nodig indien de gemeente niet wil dat veiligheid, leefbaarheid en dienstverlening verder achter raken op de vraag en ambitie.

De groei van de stad brengt immers meer werk met zich mee. Bovendien zien we dat de vraagstukken complexer worden en het aantal vraagstukken ook toeneemt. Actueel is bijvoorbeeld duurzaamheid en energietransitie. Met de groei van de stad groeit ook het aantal meldingen openbare ruimte en het aantal handhavingsverzoeken. Indien de capaciteit niet meegroeit met de stad moeten we op steeds meer gebieden keuzes maken, die ten koste gaan van onze ambities.

We onderzoeken of we onze handhavers in gemeentelijke dienst nemen

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

In 2025 is besloten om de Boa's per 1 maart 2026 in dienst te nemen. Een projectgroep is gevormd en die heeft ervoor gezorgd dat alle voorbereidingen tijdig zijn getroffen om de Boa's op een goede manier over te kunnen nemen in gemeentelijke dienst en welkom te kunnen heten.

Wat hadden we gepland (begroting)

De gemeente maakt gebruik van een externe partij die mensen voor handhaving in de openbare ruimte levert. Het onderzoek naar het al dan niet in gemeentelijke dienst nemen van de Boa's is in de afrondende fase. In het najaar van 2024 volgt er een voorstel dat besproken wordt met de gemeenteraad.

Wijkboa's

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Het is nog steeds onze ambitie om met 'vaste' wijkboa's te gaan werken in de verschillende wijken. Helaas laat de beschikbare capaciteit dit op dit moment nog niet volledig toe. Wel kunnen met de middelen die in 2025 beschikbaar zijn gesteld 2 wijkboa's inzetten.

Wat hadden we gepland (begroting)

Met de extra middelen die met het coalitieakkoord zijn vrijgemaakt zetten we meer boa's in de wijk in. Ze werken roulerend gebiedsgericht. Voor vaste wijkboa's, die het gezicht zijn in de wijk, is minimaal 8 fte meer capaciteit nodig.

Koers op duurzaamheid

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

In 2025 heeft stimulerend energietoezicht geresulteerd in 1.124 administratieve controles en 118 fysieke controles uitgevoerd. 77 van de 118 bedrijven voldoen aan de energiebesparingsplicht.

Begin 2025 voldeden nog een klein aantal kantoorpanden niet aan de label-C verplichting. Bij deze panden is in 2025 een handhavingstraject gestart. Dat heeft ertoe geleid dat eind 2025 alle kantoorpanden aan de label-C verplichting voldeden.

Wat hadden we gepland (begroting)

De uitdagingen op het gebied van duurzaamheid zijn groot. Voor 2025 richten wij ons op het stimulerend energietoezicht, de asbestaanpak en de label-c verlichting. Ook bereiden we ons voor op de totstandkoming van zero emissie zones, milieuprestatie gebouwen en schoon en emissieloos bouwen.

Doelstellingen bij dit programma

Wat hadden we gepland (begroting)

- Wij verzenden in het eerste kwartaal van 2025 middels een agendavoorstel de 'Tweede Voortgangsrapportage Veiligheidsagenda 2023-2026' naar de gemeenteraad ter bespreking van de voortgang van onze veiligheidsaanpak in 2024.
- Wij bieden in het tweede kwartaal van 2025 een vernieuwd Bibob-beleid ter vaststelling aan.
- Wij verzenden in het derde kwartaal 2025 een factsheet over de voortgang van onze veiligheidsaanpak in de eerste helft van 2025.
- Het aantal openstaande meldingen bij Toezicht en Handhaving openbare ruimte is aan het eind van 2025 kleiner of gelijk aan 400.
- In 2024 is een nieuw handhavingsbeleid vastgesteld, voor zowel de openbare ruimte als de bebouwde omgeving. Hierin staan meetbare doelstellingen waarover de raad jaarlijks wordt geïnformeerd. Naast de eerder genoemde inzet op duurzaamheid en de meldingen uit de stad richten we ons op het verhogen van het aantal controles op brandveiligheid.

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

- Vanwege de grote druk op veiligheidsvraagstukken is deze uiteindelijk eind 2025 aangeleverd. Over 2025 is de voortgangsrapportage wel in het eerste kwartaal van het jaar 2026 verstuurd.
- Vanwege de grote druk op veiligheidsvraagstukken is dit vertraagd. Dit beleid is wel voorbereid en volgt in de eerste helft van 2026.
- Door vertraging van de tweede voortgangsrapportage is er besloten om een rapportage over heel 2025 te sturen. Dit is gebeurd begin 2026.
- Niet behaald. Het aantal meldingen eind 2025 was 560. Veroorzaakt door een stijging aantal binnengekomen meldingen naar gemiddeld 1.200 in 2^e halfjaar 2025 (was gemiddeld 800).
- In 2025 ging onze aandacht uit naar het op orde brengen van processen en werkafspraken. Ook hebben we in nauwe samenwerking met de veiligheidsregio een toekomstvisie over de samenwerking opgesteld. In 2025 hebben we 342 controles brandveiligheid uitgevoerd. Een stijging van 11% t.o.v. 2024 maar nog onder het gewenste niveau van 500. Nieuwe werkafspraken zijn gemaakt om het aantal controles verder te verhogen.

Financiën

bedragen x € 1 miljoen

	begroot	werkelijk	resultaat
lasten	48,1	48,7	-0,6
baten	14,1	15,2	1,1
totaal voor reservemutaties	34,0	33,5	0,5
stortingen	0,0	0,0	0,0
onttrekkingen	2,5	2,5	0,0
totaal	31,5	31,0	0,5

Het resultaat op dit programma is een voordeel van € 0,5 miljoen

Hiervan komt € 0,9 miljoen door projectvertraging. Dit geld is via de kwartaalrapportages doorgeschoven naar 2026. Na aftrek van deze projectvertraging is er sprake van een nadeel van € 0,4 miljoen. Hieronder lichten we eerst het nadeel van € 0,4 miljoen toe, en daarna gaan we verder in op de projectvertraging.

We hebben een nadeel van € 0,6 miljoen op de Omgevingswet

Wij hebben € 0,3 miljoen minder aan leges binnengehaald dan begroot. Dit komt vooral doordat een aantal grote projecten zijn uitgebleven, die de kosten van kleine projecten moeten compenseren. Daarnaast hebben we ongeveer € 0,3 miljoen extra kosten moeten maken voor extra onderzoeken voor de vestiging van de coffeeshop in Almere-Buiten.

We hebben een nadeel van € 0,6 miljoen op de personeelskosten

Dit komt doordat we moesten inhuren op openstaande vacatures en om ziekteverzuim op te kunnen vangen.

We hebben een voordeel van € 0,6 miljoen op de noodopvang

We hebben extra kosten gemaakt voor de noodopvanglocatie in de oude brandweerkazerne van € 0,2 miljoen. Hiervoor ontvangen we een vergoeding van het COA. Dit levert per saldo dus geen voor- of nadeel op, maar wel hogere lasten en baten. Daarnaast hebben we van het COA nog een vergoeding ontvangen voor kosten die wij in eerdere jaren voor dit pand hebben gemaakt. Dit levert per saldo een voordeel op van € 0,6 miljoen.

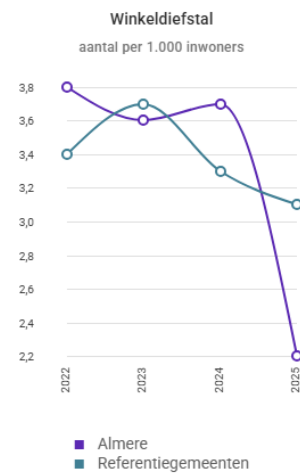
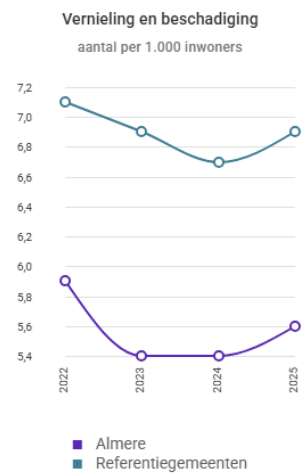
Daarnaast zijn er diverse kleine afwijkingen die per saldo tot € 0,1 miljoen nadeel optellen.

We houden € 0,9 miljoen over op taken waarvoor het budget in volgende jaren nodig is

Hiervan was € 0,5 miljoen al bekend bij de vierde kwartaalrapportage 2025. Dit geld is al doorgeschoven. Hier komt nog € 0,4 miljoen projectvertraging bovenop. Dit geld wordt doorgeschoven via de eerste kwartaalrapportage 2026. In de totaalrekening en de kwartaalrapportages is dit verder toegelicht. Het gaat hierbij om:

- € 0,2 miljoen door extra geld van het Rijk vanuit de decembercirculaire 2025 voor de pilot samenwerking gemeentelijk sociaal domein en veiligheidsdomein. We hebben het geld in 2025 ontvangen maar de uitgaven zullen plaatsvinden in 2026.
- € 0,3 miljoen voor het programma Omgevingswet, omdat het meer tijd kost om de omgevingsvisie af te ronden. Dit loopt door in 2026.
- € 0,4 miljoen bij het Zorg- en Veiligheidshuis. Het Zorg- en Veiligheidshuis (ZVHF) is een regionaal samenwerkingsverband. De administratie van het ZVHF verloopt via Almere. Per saldo blijft er € 0,4 miljoen over in 2025, dat wordt doorgeschoven naar 2026 en daarmee beschikbaar blijft binnen het ZVHF. Het voordeel is ontstaan doordat vanuit verschillende rijksprojecten geld is bijgedragen, waarvan de uitvoering in 2026 en verder doorloopt. Bijvoorbeeld Preventie met Gezag en het project verbeteren informatievoorziening ZVHF.

Indicatoren

Halt-verwijzingen

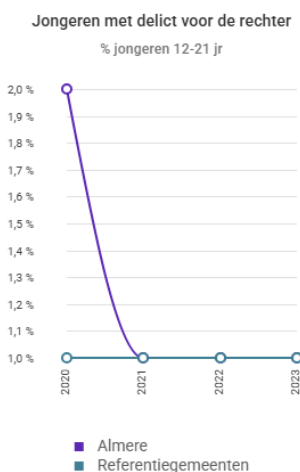
Deze indicator laat het aantal Halt-verwijzingen zien per 1.000 inwoners. Halt-verwijzingen kunnen worden opgelegd aan personen van 12 tot 18 jaar.

Vernieling en beschadiging

Deze indicator laat het aantal vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) zien per 1.000 inwoners. Onder vernielingen en beschadigingen vallen: brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbare gezag. Dit zijn bijvoorbeeld opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, openlijke geweldpleging, godslastering en het doen van een valse aangifte. Inmiddels blijft dit al enkele jaren rond hetzelfde aantal hangen.

Winkeldiefstal

Deze indicator geeft het aantal winkeldiefstallen aan per 1.000 inwoners. Na een flinke daling in 2020 en 2021, veroorzaakt door de coronamaatregelen, zien we dat het aantal winkeldiefstallen weer is gestegen in 2022. Inmiddels lijkt dit te stabiliseren naar een niveau van voor corona. In 2025 is er een aanzienlijke daling te zien van het aantal winkeldiefstallen.

Diefstal uit woning

Deze indicator geeft het aantal diefstallen uit een woning aan per 1.000 inwoners. We zagen in 2022 een lichte stijging ten opzichte van 2021. Echter was dit nog altijd ruim lager dan in 2020 en 2019. In 2023 zien we een flinke daling van het aantal diefstallen uit woningen. Dit loopt inmiddels weer op richting het niveau van 2022.

Geweldsmisdrijven

Deze indicator geeft het aantal geweldsmisdrijven aan per 1.000 inwoners. Hieronder vallen seksuele misdrijven, moord, doodslag en lichamelijk letsel door schuld, zoals bedreigen of mishandeling. We zien hierin een gelijkblijvende trend.

Jongeren met delict voor de rechter

Deze indicator laat het percentage jongeren zien tussen de 12 en 21 jaar dat met een delict voor de rechter is verschenen. Dit percentage blijft al een tijd stabiel en in lijn met de landelijke ontwikkeling. Er zijn nog geen cijfers over 2024 en 2025 bekend bij het opmaken van deze programmarekening.

2.4 Dienstverlening en samenwerking met de stad

Ambitie

We verwachten een paspoortpiek tot en met 2028

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Zoals verwacht was er ook een piek in de aanvraag van paspoorten in 2025. Wij hadden ons hier goed op voorbereid en dat heeft ertoe geleid dat inwoners nooit langer dan twee weken hebben hoeven wachten om een paspoort/reisdocument aan te vragen. Ook voor spoedgevallen was altijd ruimte. In totaal zijn er meer dan 100.000 afspraken behandeld aan de balies van Burgerzaken en zijn er 50.000 producten verwerkt. Doordat we in de afgelopen jaren hebben geïnvesteerd in inzicht in onze data konden we goed inschatten wanneer het druk en rustig was. Hierdoor hebben we de bezuinigingen (kortere openingstijden bijvoorbeeld) in 2025 kunnen invullen zonder dat dit een grote negatieve invloed had op de dienstverlening aan onze inwoners.

Wat hadden we gepland (begroting)

Daarom bereiden we ons voor op een druk 2025. Tot en met 2028 verwachten we meer aanvragen voor paspoorten en identiteitskaarten. Om dit goed te regelen, zorgen we voor genoeg getraind personeel en een snellere afhandeling van de aanvragen. Ons nieuwe voorspellingsmodel heeft ons dit jaar al geholpen, en we denken dat het in 2025 weer goed zal gaan. Doordat we meer inzicht hebben in onze data, bijvoorbeeld wanneer het druk en rustig is, kunnen we een verantwoorde bezuiniging op dienstverlening doorvoeren. We verwachten dat de impact hiervan beperkt is doordat we bijvoorbeeld op de rustige momenten de openingstijden aanpassen.

In 2025 blijven we werken aan het inlopen van achterstanden

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

In 2025 hebben we stappen gezet in het inlopen van achterstanden. Zo hebben we in 2025 de achterstanden op wachttijden voor eerste inschrijvingen teruggebracht van 9 maanden naar enkele dagen. De prijzen en leges zijn aangepast, voornamelijk voor inflatie. Zoals in de begroting 2025 aangegeven hebben we specifiek naar huwelijken gekeken. We hebben het financiële plaatje hiervoor dekkend gemaakt. Om mensen een goedkoop alternatief te kunnen blijven bieden hebben we in 2025 het baliehuwelijk geïntroduceerd. Bij het opstellen van de begroting 2025 hadden we verwacht dat we doordat er geen verkiezingen op de planning stonden, tijd hadden om te evalueren en onze processen te verbeteren. Uiteindelijk vonden er na de kabinetsval in 2025 wel verkiezingen plaats. Dit heeft ertoe geleid dat wij onverwacht weer veel moesten organiseren. Dit ging ten koste van bijvoorbeeld het tijd steken in verbeteren van processen. Uiteindelijk hebben we deze tussentijdse landelijke verkiezingen goed weten te organiseren. We hebben het proces voor adressenonderzoek in 2025 verbeterd. Op dit thema is Almere een voorloper en de norm in Nederland.

Wat hadden we gepland (begroting)

Vooraf bij ingewikkelde aanvragen. We gaan slimmer werken en digitaliseren waar het kan. Dit vraagt om geduld en zorg, maar zo willen we de achterstanden verder verminderen. In 2025 passen we de prijzen (leges) weer aan, vooral door inflatie. De prijzen voor huwelijken verhogen we, omdat ze te laag zijn om de kosten te dekken. We proberen deze prijsveranderingen zo eerlijk mogelijk door te voeren. Er zijn in 2025 geen verkiezingen gepland, wat ons tijd geeft om alles goed te evalueren en onze processen te verbeteren. Ook gaan we in 2025 adresonderzoeken slimmer aanpakken. Deze kosten nu soms meer tijd dan nodig is, voor zowel de inwoners als voor ons. We willen dit beter doen zonder minder nauwkeurige registraties te maken. Daarnaast beginnen we in 2025 met het vergoeden van de kosten voor naamswijzigingen, als aan alle voorwaarden is voldaan.

Doelstellingen bij dit programma

Wat hadden we gepland (begroting)

- We verwachten 40.000 mensen te helpen met een nieuwe ID-kaart of paspoort en 15.000 mensen met een nieuw rijbewijs. In totaal verwachten we meer dan 80.000 afspraken te verwerken.
- De wachttijd voor een van deze producten is maximaal twee weken.
- Voor ingewikkelde aanvragen willen we de wachttijd met minstens 10% verkorten. Dat betekent dat de wachttijd voordat de aanvraag behandeld wordt, korter is.
- We hebben 3 moeilijke taken helemaal opnieuw bekeken en alle onnodige stappen verwijderd. Hierdoor kunnen we inwoners sneller en makkelijker helpen.

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

- We hebben ruim 50.000 producten uitgegeven en 100.000 afspraken verwerkt in 2025.
- Behaald. De wachttijd is nooit langer geweest dan 2 weken in 2025.
- Behaald. Bijvoorbeeld bij eerste inschrijvingen waar de wachttijd flink is verkort.
- Behaald. We hebben de volgende taken bekeken: briefadressen, adresonderzoeken en huwelijken.

Financiën

bedragen x € 1 miljoen

	begroot	werkelijk	resultaat
lasten	23,9	24,9	-1,0
batens	6,9	6,7	-0,2
totaal voor reservemutaties	17,0	18,2	-1,2
stortingen	0,0	0,1	-0,1
onttrekkingen	0,0	0,1	0,1
totaal	17,1	18,2	-1,1

Het resultaat op dit programma is € 1,1 miljoen nadelig

Dit komt volledig door een extra storting in de pensioenvoorziening voor (oud-)wethouders. Op basis van de bestaande systematiek was de voorziening volledig toereikend, dat betekent een dekkingsgraad van 100%. Per 1-1-2028 moeten wij door nieuwe wetgeving de huidige pensioenen van (oud-)wethouders overdragen aan het ABP. Het ABP heeft op dit moment echter een dekkingsgraad van 115%. Wij zijn verplicht om het verschil nu bij te storten volgens de financiële spelregels. Dat leidt tot € 1,1 miljoen aan extra kosten. Vanaf 2028, als we daadwerkelijk gaan afrekenen, kan er wel een structureel voordeel ontstaan. We hoeven dan alleen nog pensioenpremies af te dragen. Hoe groot dit voordeel gaat worden is nog niet bekend, maar gaat mogelijk om € 0,3 miljoen structureel.

Op dit programma zijn er verder kleine afwijkingen die per saldo neutraal uitkomen

Dit is bijvoorbeeld een nadeel van € 0,3 miljoen bij Burgerzaken. We hebben minder documenten uitgegeven en minder huwelijken en naturalisaties afgesloten dan verwacht. Daardoor hebben we ook minder inkomsten uit leges van € 0,2 miljoen. Daarnaast zijn er extra inhuurkosten gemaakt van € 0,1 miljoen vanwege ziekteverzuim. Hier staat een voordeel van € 0,3 miljoen tegenover bij Gemeenteraad en ondersteuning. Door met name vacatureruimte blijft daar € 0,3 miljoen over.

Indicatoren

Niet van toepassing op dit programma.

2.5 Diversiteit en inclusie

Ambitie

In Almere moet iedereen zichzelf kunnen zijn en volwaardig mee kunnen doen aan onze samenleving

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Wij geven iedere Almere kansen om mee te doen in de samenleving, ondanks de verschillen die er zijn. Zo hebben we in 2025 ontmoetingen georganiseerd tussen verschillende doelgroepen. Deze hadden de focus op bewustwording en kennisdeling. Er zijn stadsgesprekken georganiseerd over het gedeelde verleden dat we hebben en de toekomst die we bouwen.

Daarnaast hebben we oog voor toegankelijkheid. We hebben op verschillende momenten in het jaar getoetst op de toegankelijkheid van de openbare ruimte en hebben een pilot op toegankelijke, openbare toiletten, toegankelijke gemeentelijke gebouwen uitgevoerd en de week van de toegankelijkheid is georganiseerd.

Wat hadden we gepland (begroting)

We zijn een diverse stad en vieren de verschillen. We willen ook een inclusieve stad zijn, waar iedereen volwaardig en gelijkwaardig kan deelnemen. Niet voor niets prijkt op de gevel van ons stadhuis artikel 1 van de Grondwet. Daarmee dragen wij als gemeente uit dat Almere van ons allemaal is, ongeacht sekse, seksuele geaardheid, genderidentiteit, huidskleur, (etnische) afkomst, mentale of fysieke beperking. Iedereen in deze stad is gelijkwaardig en moet ook gelijkwaardig behandeld worden.

Actieprogramma Almere Divers en Inclusief 2023-2026

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

We willen een brug slaan tussen wat wij als samenleving willen en wat inwoners ervaren in het dagelijks leven. Daarom hebben we in 2025 dwarsverbanden tussen inwoners, medewerkers van de gemeente en ondernemers gelegd. Bijvoorbeeld door het organiseren van informatieve bijeenkomsten zoals over de openbare ruimte. Ook zien we dat we als organisatie steeds vaker projecten of nieuwe werkwijzen voorleggen aan het ViP café (dit staat voor VN-verdrag in de Praktijk, dit gaat over het VN-verdrag handicap), om bijvoorbeeld input op te halen. We organiseerden ook bijeenkomsten in het kader van 'Durf te dromen', een programma voor jongeren die een voorbeeldrol nodig hebben.

We vinden het belangrijk dat Almere ook als werkgever het goede voorbeeld geeft. Daarom hebben we in 2025 een pilot gedraaid op gamebased werven, het werven van medewerkers door hun vaardigheden te testen met 'games', en is er een werkgroep die zich richt op sociale veiligheid opgezet. Daarnaast doen we mee aan de monitor 'Talent in de top', waarbij gekeken wordt naar diversiteit in de top van de organisatie. We zien dat voor Almere de verhouding man/vrouw in de top inmiddels gelijk is verdeeld. Ook zijn we een quickscan gestart naar de rollen van de gemeente op gebied van diversiteit en inclusie, dit loopt door tot in 2026. Deze rollen zijn: werkgeverschap, beleidsvorming, opdrachtgeverschap, samenwerking en dienstverlening.

Wat hadden we gepland (begroting)

Dit actieprogramma moet een brug slaan tussen wat wij als samenleving willen en wat inwoners in het dagelijks leven ervaren. Daarom zijn het de inwoners, belanghebbenden en ervaringsdeskundigen zélf die hebben aangegeven welke acties belangrijk zijn: 'Niets over ons zonder ons'. Met dit actieprogramma en de bijbehorende uitvoeringsagenda's willen wij recht doen aan diversiteit, aan de verschillen en een veilige en gelijkwaardige startpositie creëren voor iedereen. De gemeentelijke organisatie vervult als werkgever een voorbeeldrol binnen het diversiteitspact. Een actief wervingsbeleid waarbij diversiteit de norm is in alle functielagen, draagt hieraan bij.

We versnellen en verstevigen de acties uit het uitvoeringsprogramma

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Bij de begroting in 2025 is 1 fte vrijgemaakt voor het verstevigen en versnellen van de huidige uitvoeringsprogramma's. Hierdoor konden we meer inzetten op de thema's stagediscriminatie en onderwijs, gemeente als voorbeeldrol en het versterken van netwerken. Ook hebben we hierdoor het Regenboogsymbool kunnen verplaatsen naar een centrale plek in het centrum. Dit is nu de regenboogtrap.

Op het thema stagediscriminatie zijn wij intern gestart met een pilot. Doel is het makkelijker te maken voor de werkgever om de beste persoon voor een stage aan te nemen, zonder dat persoonskenmerken (onbewust) meewegen. De uitkomsten volgen in 2026. Daarnaast is er breder onderzoek gedaan naar stagediscriminatie in Almere, deze resultaten volgen ook in 2026.

Op het thema gemeente Almere als voorbeeld hebben we onder de kop: 'Actieprogramma Almere Divers en Inclusief 2023-2026' aangegeven wat er in 2025 is gedaan en bereikt.

Op het thema versterken van netwerken is in 2025 een subsidieregeling opgezet, die in 2026 gepubliceerd wordt. Daarnaast hebben we een nader onderzoek van het diversiteitspact voltooid en zijn de eerste voorbereidingen getroffen om het diversiteitspact op concrete en efficiënte wijze verder in te vullen, waaronder het uitwerken van doelstellingen en een passende uitvoeringsstructuur in 2026.

Wat hadden we gepland (begroting)

Om onze ambities in het Actieprogramma Almere Divers en Inclusief 2023-2026 (anti-discriminatie-, Inclusie-, en regenboogagenda) kracht bij te zetten, willen we de huidige uitvoeringsagenda's verstevigen en versnellen. We maken hiervoor 1 fte structureel vrij conform coalitieakkoord. Daarnaast stellen we ook incidenteel € 2 miljoen beschikbaar voor de periode 2025 - 2026. We denken hierbij aan publieke campagnes tegen discriminatie, de inzet van stagemakelaars om jongeren die moeilijk aan een stage komen te ondersteunen en het versterken van netwerken in onze stad.

We geven aandacht aan gendersensitiviteit

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

In 2025 hebben wij geen aparte genderbased analyse uitgevoerd. In plaats daarvan zijn wij gestart met een bredere quickscan diversiteit en inclusie. Binnen deze aanpak wordt gender meegenomen in een bredere analyse van onder andere inclusie, sociale veiligheid en gelijke toegang. Hiermee is gekozen voor een samenhangende benadering. De quickscan vormt een organisatiebrede nulmeting en de basis voor een integraal beleidskader diversiteit en inclusie.

Wat hadden we gepland (begroting)

Een gender sensitieve aanpak zet in op het herkennen, erkennen, aanpakken en wegnemen van oorzaken van het ontstaan en voortbestaan van ongelijkheid die samenhangt met gender. Daarom zetten we Gender Based Analysis (GBA) in om ons beleid te toetsen.

Een toegankelijke stad voor iedereen

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

We hebben in 2025 ingezet om de openbare ruimte toegankelijker te maken. De realisatie van toegankelijker stoeptegels is gestart. Er is ook geld vrijgemaakt voor incidentele verzoeken om de toegankelijkheid te verbeteren. Daarnaast zijn we gestart met het realiseren van toiletruimte, inclusief verschoningsmogelijkheid, in het stadhuis.

Er is in 2025 een werkgroep Toegankelijkheid opgezet. Zij hebben een werkplan opgesteld met randvoorwaarden die opgenomen kunnen worden in de plannen voor groot onderhoud en stadsvernieuwing.

We hebben in 2025 de toegankelijkheid van de gemeentelijke website, samen met ervaringsdeskundigen, verbeterd. Zoals door meer vertaalmogelijkheden toe te voegen, begrijpelijker teksten te schrijven en teksten op de site voorleesbaar door de computer te maken.

Daarnaast hebben we ook trainingen georganiseerd voor medewerkers om communicatie met inwoners inclusiever te maken.

Wat hadden we gepland (begroting)

We willen dan ook meer ambitie tonen in het toegankelijk maken van de openbare ruimte en gemeentelijke gebouwen. We vormen hiervoor bij deze begroting een reserve Toegankelijke openbare ruimte van € 3 miljoen. De middelen zetten we onder andere in voor projecten als voldoende en inclusieve openbare toiletten, het gelijk maken van stoepen en het toegankelijk maken van stranden voor mensen in een rolstoel. Daarnaast geldt toegankelijkheid als randvoorwaarde in de plannen voor groot onderhoud en stadsvernieuwing. De gemeentelijke website moet toegankelijk zijn voor laaggeletterden, anderstaligen en slechtzienden.

Doelstellingen bij dit programma

Almere is in 2026 een meer toegankelijke en inclusieve stad waarin iedereen zichzelf kan zijn en mee kan doen. In 2025 gaan wij versnellen en versterken en zetten we in op:

Wat hadden we gepland (begroting)

- Het tegengaan van stagediscriminatie.
- We starten een publiekscampagne om de bewustwording van discriminatie in alle vormen te vergroten.
- We zetten Gender Based Analysis in om ons gemeentelijk beleid te toetsen.
- Het vormgeven van de voorbeeldrol als diverse en inclusieve werkgever.
- Het toegankelijker maken van de stad, de openbare gebouwen en de stranden.

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

- Behaald door acties in te zetten. Zie voor toelichting kopje: 'We versnellen en verstevigen de acties uit het uitvoeringsprogramma'
- Behaald. Voor het opzetten van de campagne hebben we partners ingezet. Ook heeft de Gemeente Almere een toegankelijkheidscampagne gelanceerd in samenwerking met de Provincie Flevoland en de regiosteden.
- We hebben voor een andere aanpak gekozen om hetzelfde doel te bereiken. Voor toelichting zie kopje: 'We versnellen en verstevigen de acties uit het uitvoeringsprogramma'.
- Behaald. Zie kopje: 'We versnellen en verstevigen de acties uit het uitvoeringsprogramma'.
- Behaald. Zie kopje 'Een toegankelijke stad voor iedereen'.

Financiën

bedragen x € 1 miljoen

	begroot	werkelijk	resultaat
lasten	13,5	11,3	2,2
batens	9,6	9,6	0,0
totaal voor reservemutaties	3,8	1,7	2,2
stortingen	0,0	0,0	0,0
onttrekkingen	1,0	0,1	-0,9
totaal	2,8	1,6	1,2

Het resultaat op dit programma is € 1,2 miljoen voordelig

Hiervan houden we € 0,1 miljoen echt over, hiertegenover staan geen verplichtingen in volgende jaren. Het restant van € 1,1 miljoen is projectvertraging, dit geld schuiven we door naar volgende jaren.

We houden € 0,17 miljoen over door hogere uitstroom uit de Wet Sociale Werkvoorziening

Omdat de uitstroom van het aantal Wsw'ers sneller gaat dan verwacht krijgen we € 0,17 miljoen terug van de vergoeding die we aan Tomin hebben gegeven.

We houden € 1,06 miljoen over op taken waarvoor het budget in volgende jaren nodig is

In de totaalrekening en de kwartaalrapportages is dit verder toegelicht. Het gaat hierbij om:

- € 0,50 miljoen voor de (regionale) visieontwikkeling op de toekomstige sociale infrastructuur.
- € 0,56 miljoen lagere uitgaven op het bestedingsplan diversiteit en inclusie.

We onttrekken € 0,9 miljoen minder uit de reserve toegankelijke openbare ruimte

Dit komt doordat we door vertraging € 0,9 miljoen minder hebben uitgegeven aan het verbeteren van de fysieke, sociale en digitale toegankelijkheid. Het geld blijft in de reserve voor uitgaven in komende jaren. Per saldo is dit neutraal.

Indicatoren

Niet van toepassing op dit programma.

2.6 Economie

Ambitie

We zetten ons in om meer Almeerders kans op werk in Almere te bieden

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

High Tech ontwikkelingen

Onze inzet van de afgelopen jaren heeft zich voornamelijk gericht op de thema's Tech en Transitie en de MKB-maakindustrie. Deze inzet heeft zich in 2025 zichtbaar uitbetaald door onder andere de ontwikkelingen rond de High Tech Campus, voorzien aan de Zuidoever Weerwater. Op 27 november 2025 heeft de raad ingestemd met deze plannen. Dit gebied wordt ontwikkeld als plek waar hightech bedrijven, onderwijs en onderzoek samenkomen. Eind 2025 werd het hoofdlijnenakkoord met het Rijk, de provincie en met ASM International, als eerste vestiger op de High Tech Campus, ondertekend. Ook zijn er gesprekken gevoerd over de mogelijke vestiging van IAMM (Institute for Advanced Materials and Metrology) op dezelfde plek. Dit krijgt in 2026 een vervolg.

Economische agenda

In 2025 hebben we een uitgebreide voortgangsrapportage gemaakt van de Economische Agenda 2023-2027. Deze is middels raadsbrief [237 Voortgangsrapportage uitvoering Economische agenda 2023-2027](#) met de raad gedeeld. De acties die we hebben uitgevoerd hebben tot resultaten geleid. Zo is in 2024 al de grens van 100.000 banen gepasseerd. Ook zien we dat het aantal banen in Almere harder groeit dan in andere steden. Veel doelstellingen voor 2026 uit de Economische Agenda waren in 2025 al behaald, daarom zijn er nieuwe doelstellingen toegevoegd. Daarnaast zijn ook de programma's *Green Innovation Hub*, het *Praktijk- en Innovatiecentrum Circulaire Economie* (PRICE) en *UPALMERE!* meegenomen in deze voortgangsrapportage.

Ruimte voor economie

In 2025 hebben we onderzoek gedaan naar de verandering van werkfuncties (banen) in onze stad en wat dit betekent voor de (toekomstige) ruimtevraag. Hierover bent u met raadsbrief [205- Hoofdlijnen Stedelijke programmering Ruimte voor Economie](#) geïnformeerd. Op korte termijn dreigt er een tekort aan passende ruimte voor groei van economische activiteiten. Om dit te voorkomen moet deze benodigde ruimte worden meegenomen in de stedelijke programmering. Dit wordt in de komende periode verder uitgewerkt.

Stimuleren georganiseerd bedrijfsleven

Daarnaast hebben wij het georganiseerd vermogen van het bedrijfsleven verder helpen versterken. De BedrijfsInvesteringsZone (BIZ) Almere haven is verlengd per 1 januari 2025 en de samenwerking met de BIZ Almere Buiten gecontinueerd. Een ander voorbeeld is de Energy Hub Almere waarbij bedrijven op De Vaart energie met elkaar delen. De gemeente is één van de initiatiefnemers en bijdragers (via het recycleperron).

Wat hadden we gepland (begroting)

In 2023 is de Economische Agenda (Visiedocument en Uitvoeringsagenda) opgesteld. In 2025 informeren wij de raad met een raadsbrief over de voortgang van de uitvoeringsagenda met de behaalde resultaten. Daarbij betrekken we ook de voortgang van de programma's van de Green Innovation Hub, het Praktijk- en Innovatiecentrum Circulaire Economie (PRICE) en UPALMERE!. Deze programma's richten zich op het stimuleren van innovaties bij bedrijven en instellingen op onder meer gebiedsontwikkeling, circulair bouwen en digitalisering. Daarnaast gaan we in 2025 een notitie opstellen over de verandering van werkfuncties (banen) in onze stad. Deze notitie moet zicht gaan geven op de wijze waarop en hoe de gemeente de komende 10 jaar moet gaan anticiperen op het gebied van economische ruimte, vestigingsklimaat, talentvraag en overige randvoorwaarden voor banengroei en ondernemerschap. In navolging hierop ontwikkelen we een meerjarige 'ruimtelijke economische strategie' die ruimte biedt aan de banen voor de toekomst en verdere economische groei.

Verder gaan we door met het stimuleren van het georganiseerd vermogen van het bedrijfsleven in de centra

en op bedrijventerreinen. Het gaat dan om bedrijfsinvesteringszones in centra, parkmanagement en energiecoöperaties op bedrijventerreinen.

We werken aan onderwijs en arbeidsmarkt

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Voldoende en goed opgeleid personeel blijft een belangrijke randvoorwaarde voor groei van bedrijvigheid in onze stad. Het versterken van de samenwerking tussen overheid, onderwijs en bedrijfsleven (triple helix) is daarbij van belang. Een belangrijke ontwikkeling in 2025 is de eerder genoemde High Tech Campus. Daarnaast is gewerkt aan het inrichten van een duurzame samenwerking tussen bedrijfsleven, onderwijs en overheid op gebied van techniek. Hiervoor wordt het netwerkplatform ‘Meer talent voor Techniek’ opgezet. Hiervoor is een aanvraag gedaan voor middelen uit de Regiodeal. Doel is het onderwijsaanbod te vergroten en te versterken binnen Tech & Transitie. Daarnaast werkte de ICT Tribe door aan programma's rond ontdekken, opleiden en matchen van IT-talent. In 2025 werden door ICT Tribe wederom omscholingstrajecten georganiseerd, waarbij 31 omscholers allen hun certificaat hebben behaald en er 22 succesvol zijn gekoppeld aan werkgevers. Het aantal samenwerkingspartners is gegroeid van 9 naar 15. Ook zijn twee Almeerse scholen aangesloten op het Technasium onderwijsprogramma, waar techniek, ontwerp en onderzoek centraal staan. Hier werken het onderwijs, gemeente, provincie en het bedrijfsleven samen om leerlingen te laten zien hoe innovatief en technisch vooruitstrevend het bedrijfsleven en de overheden in Almere en de regio zijn.

De Regiodeal Nieuwland is ook gericht op het versterken van de aansluiting van onderwijs op het bedrijfsleven op gebied van Tech & Transitie. Wij verwijzen hiervoor door naar de verantwoording op het programma Ontwikkeling van de Stad.

Wat hadden we gepland (begroting)

Voor de economische ontwikkeling van Almere is investeren in een goede verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt van belang. We streven daarom naar een adequaat opgeleide, wendbare en weerbare beroepsbevolking die haar talenten volop kan ontplooiën. Ook willen we een gemeente zijn waar bedrijven zich graag vestigen, omdat er voldoende en adequaat geschoold personeel aanwezig is. Dit doen we door de samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en de overheid te versterken. Bijvoorbeeld door middel van het opzetten en opschalen van publiek-private samenwerkingen binnen ICT (ICT Tribe) en techniek. Daarnaast stimuleren we doorlopende leer- en ontwikkellijnen in primair, voortgezet, middelbaar beroeps- en hoger onderwijs, werken we aan het verstevigen van hoger (technisch) onderwijs en hebben we de ambitie om universitair onderwijs naar de stad te halen. We ondersteunen inwoners om zich verder te ontwikkelen om er zo voor te zorgen dat zij duurzaam aan het werk kunnen blijven en we ondersteunen startende en doorgroeiende ondernemers in de stad bij het vinden van talent.

We gaan minder netwerken door voorgestelde bezuinigingen

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Bij de begroting 2025 is besloten om minder te gaan netwerken, als onderdeel van de bredere bezuinigingsopgave. Deze bezuiniging is in 2025 volledig doorgevoerd. De effecten op onze dienstverlening, door sluiting van het Ondernemersplein op de rustige vrijdag, zijn beperkt gebleven.

Wat hadden we gepland (begroting)

We stellen voor om geld te besparen door minder te doen aan netwerkvorming. Concreet betekent dit dat we niet meer met een eigen stand deelnemen aan de vastgoedbeurs Provada, twee in plaats van vier netwerkbijeenkomsten organiseren voor het bedrijfsleven (Mayor League of Entrepreneurs), het lidmaatschap van Amsterdam & partners beëindigen en de inhoud van het economische reisprogramma versoberen. Daarnaast is het Ondernemersplein één dag per week minder open. Door dit op de rustige vrijdag te doen, kunnen we het effect op de dienstverlening beperken. Door het verminderen van netwerkactiviteiten kunnen we ons internationale netwerk minder goed bedienen.

We verhogen de toeristenbelasting en investeren in toerisme en recreatie

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

De toeristenbelasting is in 2025 omhoog gegaan volgens voorstel in de Programmabegroting 2025. Daarbij is de afspraak gemaakt om 1/3de deel terug te laten vloeien naar de sector. Voor de toeristenbelasting is middels het raadsvoorstel *25061 Besteding toeristenbelasting besloten* om de extra middelen ter hoogte van € 170.000 te besteden aan:

- Versterking van openbaar toegankelijke evenementen;
- Monitoren van evenementen.

Het geld dat voor de verhoging van de toeristenbelasting al terug zou vloeien naar de sector wordt gecontinueerd ingezet voor onderwerpen uit de Agenda Toerisme & Recreatie 2023-2030. Dit gaat om de versterking van kenmerkende Almeerse thema's en om de ontwikkeling van speerpuntgebieden. We hebben, ook in 2025, goed contact met een afvaardiging van de toeristische sector, Leisure Belang Almere, onderdeel van de VBA (Vereniging Bedrijfskring Almere).

Daarnaast is in 2025 de agenda evenementen Almere 2025-2030 vastgesteld. Hierin staan de strategische hoofdlijnen om een passend aanbod van evenementen aan te trekken voor Almere en dit te faciliteren. Deze inspanningen dragen bij aan een aantrekkelijk toeristisch en recreatief landschap. We versterken het draagvlak voor onze voorzieningen (door het aantrekken van bezoekers maar ook door onze inwoners meer hun eigen stad te laten ontdekken en beleven), we dragen bij aan de groei van de werkgelegenheid en we vergroten de zichtbaarheid en verbeteren het imago van onze stad voor inwoners, bezoekers en (toekomstige) ondernemers.

Wat hadden we gepland (begroting)

In het coalitieakkoord 'Samen bouwen aan Almere' is afgesproken de toeristenbelasting te verhogen. Volgens afspraak met onze partners vloeit 1/3 deel van de verhoging terug naar de toeristische sector. We gaan samen met de sector kijken hoe we dit geld het beste kunnen inzetten. We willen dat zowel bedrijven in de sector, als toeristen en inwoners hier baat bij hebben. Dit zullen we conform de aangenomen motie bij het raadsvoorstel Invullen bezuinigingen, 'Besteding extra parkeergelden en toeristenbelasting', aan de raad ter besluitvorming voorleggen.

In 2025 blijven we ons richten op de versterking van kenmerkende Almeerse thema's op toerisme en recreatie en de verdere ontwikkeling van speerpuntgebieden voor toerisme en recreatie.

Doelstellingen bij dit programma

Wat hadden we gepland (begroting)

- In 2025 richten we de Tech Tribe op.
- We zetten in 2025 de gesprekken met universiteiten voort om de ambitie om universitair onderwijs naar Almere te halen.
- We gaan in 2025 samen met de toerisme- recreatiesector werken aan een bestedingsplan voor de extra middelen die we ontvangen uit de toerismebelasting.

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

- Deels behaald. Voorbereidingen zijn getroffen voor formele oprichting.
- Behaald. Dit is doorlopende inzet. Stappen worden gezet bijvoorbeeld binnen de Regiodeal.
- Behaald. Zie kopje over toeristenbelasting.

Financiën

bedragen x € 1 miljoen

	begroot	werkelijk	resultaat
lasten	14,5	11,9	2,5
baten	1,9	1,4	-0,5
totaal voor reservemutaties	12,5	10,5	2,0
stortingen	0,6	0,6	0,0
onttrekkingen	5,3	3,0	-2,3
totaal	7,8	8,1	-0,2

Het nadelig resultaat van per saldo € 0,2 miljoen komt door diverse kleine verschillen

Dit komt onder andere door € 0,1 miljoen extra inhuurkosten voor de markten als gevolg van ziekteverzuim.

Daarnaast zijn er diverse verschillen die niet van invloed zijn op het resultaat

Dat komt doordat we deze betalen uit reserves of subsidies. In dat geval zijn ook de baten lager, waardoor het financieel resultaat per saldo nul is. De niet besteedde middelen blijven beschikbaar voor uitvoering of afronding van deze projecten in latere jaren. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

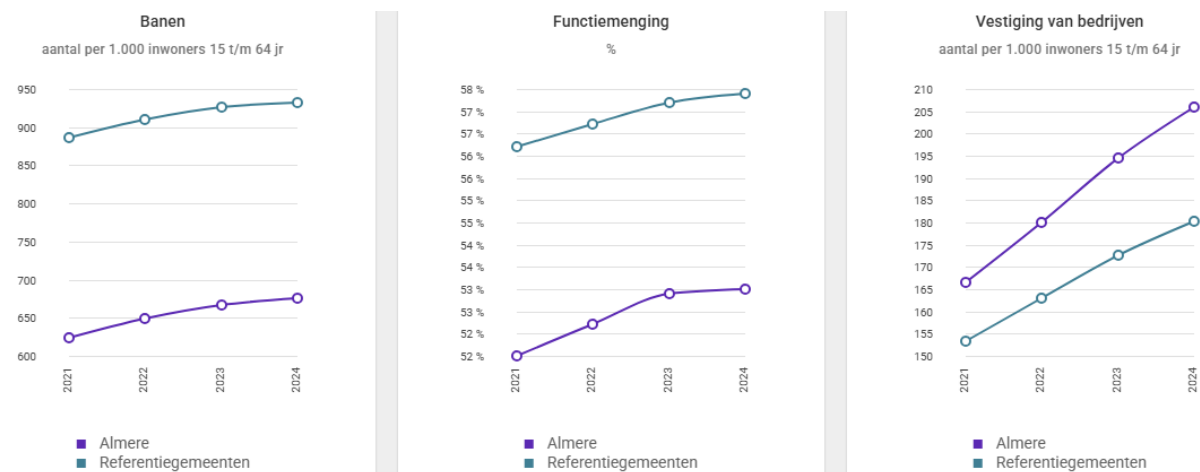
We hebben op dit programma € 1,0 miljoen minder uitgegeven aan de FVA-projecten

Deze projecten betalen we uit de reserve Fonds Verstedelijking Almere (FVA). De oorzaak van de lagere uitgaven wordt per project toegelicht in de paragraaf Fonds Verstedelijking Almere.

Ook hebben we € 1,5 miljoen minder uitgegeven aan de Regiodeal Nieuw Land

Met deze regiodeal werken we aan de economische versterking van Almere en de regio. Deze kosten betalen we uit een subsidie van het Rijk en de reserve Fonds Verstedelijking Almere. Dat de uitgaven lager zijn dan begroot komt door vertraging bij de start van een aantal activiteiten bij subsidieontvangers en vertraging bij het opstarten van het programma High Tech/Chiptechnologie. Dit komt doordat er in de voorbereiding meer tijd nodig was voor afstemming en verdere ontwikkeling van het programma. Ook is er minder capaciteit ingezet voor beleidsadvies en ondersteuning.

Indicatoren

Banen

De indicator laat het aantal banen per 1.000 inwoners (in de leeftijd van 15-64 jaar) zien. Uit deze cijfers blijkt dat wij fors minder banen hebben in vergelijking met referentiegemeenten. Het aantal banen groeit wel. Er zijn bij het opmaken van deze programmarekening nog geen cijfers bekend over 2025.

Functiemenging

Deze indicator laat de verhouding zien tussen het aantal banen en het aantal woningen. Bij een waarde van 50 zijn er evenveel banen als woningen. In Almere hebben we iets meer banen dan woningen, maar wel minder dan in referentiegemeenten. Er zijn bij het opmaken van deze programmarekening nog geen cijfers bekend over 2025.

Vestiging van bedrijven

Dit cijfer laat het aantal vestigingen van bedrijven zien, afgezet tegen 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar. Dit aantal ligt in Almere hoger dan in referentiegemeenten. Er zijn bij het opmaken van deze programmarekening nog geen cijfers bekend over 2025.

2.7 Onderwijs

Ambitie

We werken aan verbinding tussen het ruimtelijk, sociaal en economisch domein

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

In 2025 hebben we deze beweging doorgezet. We kijken meer integraal naar welke invloed ruimtelijke en economische opgaven hebben op het sociaal domein, en andersom. Bijvoorbeeld hoe onderwijskansen te koppelen aan economische ontwikkelingen, zoals in de regiodeal. Bij ruimtelijke beslissingen is het perspectief vanuit het sociaal domein nu sterker vertegenwoordigd in de besluitvorming.

Onderwijs(huisvesting) maar ook sport en cultuur, krijgen hiermee een betere plek in het geheel van de stedelijke ontwikkeling van Almere.

Wat hadden we gepland (begroting)

Dit is ook één van de adviezen uit de sociale staat van de stad. Het bouwen van een sterke stad en brede welvaart voor Almeerders is iets dat inzet van alle domeinen vraagt. Daarom verbinden we de onderwijsopgaven aan andere domeinen voor de versterking van de stad. Bijvoorbeeld van de regiodeal, waarin nadrukkelijk de verbinding met bedrijven in de stad gezocht wordt. Maar ook met sport en cultuur ter bevordering van een rijkere schoolweek en het vergroten van de sociale cohesie.

Onze ambitie is toegankelijk onderwijs voor iedereen in Almere

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Almere is de stad met het grootste tekort aan leraren in Nederland. Dit lerarentekort is niet met een paar simpele interventies op te lossen. Wel hebben we in 2025 verschillende acties ingezet om dit tekort te verkleinen en zolang dit tekort er is, de gevolgen hiervan te beperken voor het onderwijs in de stad. Op 6 mei 2025 hebben wij de raad geïnformeerd over het lerarentekort in Almere via de raadsbrief [094 Lerarentekort Almere 2025](#). Hieruit blijkt dat de ontwikkeling van het tekort in het primair onderwijs over 2023 en 2024 stabiel is geweest. Dit bedroeg 23,7%. In het voortgezet onderwijs was het tekort 11,7%, een lichte stijging ten opzichte van 2023. Over 2025 zien we een lichte daling in de tekorten in het primair onderwijs. We zagen in afgelopen jaren dat het lerarentekort zich vaker voordoet bij scholen waar al meer onderwijsachterstanden zijn. Dit beeld blijkt over 2025 niet meer zichtbaar.

In 2025 zijn afspraken gemaakt, tussen woningcorporaties en de onderwijssector, over het ter beschikking stellen van middenhuurwoningen aan leraren. Ook hebben wij aanvullend in 2025 besloten om te onderzoeken of een voorrangregeling in de sociale huur nodig is om het tekort aan leraren in Almere terug te dringen. Zo voorkomen we dat leraren die hun opleiding in Almere hebben afgerond vervolgens vertrekken omdat zij elders makkelijker woonruimte kunnen vinden.

Inmiddels is het Noodplan lerarentekort opgegaan in een regionale aanpak, gericht op het terugdringen van personeelstekorten in het basisonderwijs, voortgezet- en middelbaar onderwijs. Scholen maken daarvoor de plannen, wij ondersteunen hen daarbij. Vanaf 2025 is een programmamanager verantwoordelijk voor de dagelijkse uitvoering.

Daarnaast hebben wij ons de afgelopen jaren, samen met de andere 5 steden met de grootste lerarentekorten, hard gemaakt voor extra geld. Dat extra geld is er in 2025 gekomen.

Wat hadden we gepland (begroting)

Het huidige lerarentekort vormt hiervoor een belemmering. Dit tekort is groot, groeiend en het hoogste in het land. Juist op plekken waar de sociaaleconomische situatie minder is, groeit het lerarentekort het snelst. Dit zet de toegankelijkheid van goed onderwijs onder druk, juist voor hen die al op een achterstand staan. We kunnen het lerarentekort als gemeente niet oplossen maar kunnen wel zoveel als mogelijk proberen het onderwijsveld hierbij te helpen en de gevolgen te verkleinen, van de huidige tekorten.

In 2025 krijgen we beter inzicht in hoe de tekorten over de stad zijn verdeeld, zowel op wijk- als op

schoolniveau door gebruik van een daarvoor ontwikkelde monitor. Daardoor kunnen we ons beleid beter aanpassen en onze interventies gericht inzetten. Het Noodplan lerarentekort dat we in 2024 hebben uitgevoerd zetten we ook in 2025 door. We werken plannen uit voor de 'Regionale aanpak lerarentekort' als opvolger van het eerdergenoemde Noodplan. Dit alles doen we in samenwerking met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, schoolbesturen en binnenkort ook met buurgemeente Lelystad.

We zetten in op robuuste scholen qua omvang van leerlingen

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Wat we ook zien in de rapportage over het lerarentekort is dat grotere scholen qua omvang relatief minder te maken hebben met en minder gevolgen ondervinden van het lerarentekort. Zij kunnen de gevolgen van de tekorten beter opvangen. We kunnen hier met name op sturen via onderwijshuisvesting. We gaan namelijk niet over de inhoud van het onderwijs of het HR-beleid van scholen. Samen met de onderwijspartners zetten we, binnen onze mogelijkheden, in op zogenaamde 'Dubbelstreams-scholen': scholen die van elk leerjaar twee groepen hebben, en een omvang van 400 -450 leerlingen hebben. Dit is samen met de scholen verder uitgewerkt in het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs, dat naar verwachting in de zomer van 2026 aan de raad wordt voorgelegd.

Dit helpt om het lerarentekort terug te dringen, en biedt ook kansen in het toevoegen van voorzieningen aan een school. Kleine scholen vragen namelijk relatief veel leraren. Daarom zetten we in op robuuste scholen, waar ervaren leerkrachten, onervaren leerkrachten kunnen helpen en waar ondersteuning effectiever te organiseren valt. We hebben onze bijdrage aan de wervingscampagne voor leraren gecontinueerd. De vliegende brigade is er in 2025 niet gekomen. Dit plan bestaat nog steeds maar in afgeslankte vorm.

Wat hadden we gepland (begroting)

Daarom zetten we, binnen onze mogelijkheden, in op scholen met een omvang van 400 leerlingen. Dit helpt om het lerarentekort terug te dringen. Kleine scholen vragen namelijk relatief veel leraren. Daarom zetten we in op robuuste scholen, waar ervaren leerkrachten, onervaren leerkrachten kunnen helpen en waar ondersteuning effectiever te organiseren valt. We werken een plan hiervoor in 2025 uit. We werken in 2025 aan het opzetten van 'een vliegende brigade', dit zijn leerkrachten die bovengemiddeld presteren en die we kunnen inzetten op scholen waar nu problemen zijn. Daarnaast breiden we bestaande promotiecampagnes uit, gaan we door met ondersteuning op scholen en zetten we onderwijsambassadeurs in.

We werken aan de doorgaande ontwikkelingslijn van 0 tot 27 jaar

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Langs de vier maatschappelijke opgaven hebben wij in 2025 gewerkt aan kansrijk, veilig en gezond opgroeien van de jeugd in Almere. Dit is vastgelegd in de Lokale Educatieve Agenda 2024-2028 (LEA.). In december 2025 hebben wij de raad uitgebreid op de hoogte gebracht van de voortgang van de huidige LEA. Dit is gedaan met raadsbrief [264. Lokale Educatieve Agenda 2024-2028](#). In deze brief kunt u de resultaten en activiteiten in het kader van de LEA. teruglezen. Een uitgebreide evaluatie van de LEA. vindt plaats in 2026. In de Programmabegroting 2026 heeft u kunnen lezen dat ook de veiligheid op scholen meegenomen wordt in de tussenevaluatie.

We hebben ook geconstateerd dat extra inzet nodig is. Ondanks de inspanningen via onder andere de LEA. lukt het nog niet volledig om alle jeugd in Almere een kansrijke ontwikkeling te bieden. Als snelgroeende stad hebben wij in toenemende mate te maken met complexe vraagstukken rondom voortijdig schoolverlaten, veiligheid op scholen en tekort aan professionals. Onder leiding van oud-minister Asscher is er een onderzoek gestart naar de kansen voor onze jeugd in Almere. Dit leidt in 2026 tot een rapport en advies. We zijn daarnaast gestart met de ontwikkeling van een integrale aanpak, met gerichte en gezamenlijk oplossingen.

Wat hadden we gepland (begroting)

Om kinderen kansrijk, gezond en veilig op te laten groeien werken we samen met (voor)scholen, jeugdhulp en maatschappelijke partners aan afspraken over jeugd- en onderwijsbeleid. Dit doen we met de Lokale

Educatieve Agenda (LEA.) 2024-2028. Deze is in 2024 met de raad gedeeld. In de LEA. zijn vier maatschappelijke opgaven benoemd:

- Kwalitatief sterke en toekomstgerichte educatie.
- Ondersteuning waar nodig voor kind, jongere, ouder en verzorger.
- Inspirerende leeromgeving voor educatieve groei.
- Aandacht voor de professional.

Eind 2024 wordt de raad geïnformeerd over welke stappen we samen met het werkveld precies gaan zetten per maatschappelijke opgave. Hierbij hoort ook een concretisering van de doelstellingen die we willen behalen en wat we willen gaan meten om te kijken of we op koers liggen. Hierover informeren we jaarlijks de raad. Daarmee geven we de PDCA-cyclus (Plan, Do, Check, Act) rondom de LEA. vorm.

We zetten in op het terugdringen van het aantal voortijdige schoolverlaters

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

De wet 'Van school naar duurzaam werk' is niet per 1 augustus 2025 van kracht geworden maar is uitgesteld tot 1 januari 2026. Deze wet beoogd vroegtijdig schoolverlaten te voorkomen en richt zich daarnaast op de aanvullende begeleiding vanuit het voortgezet en middelbaar onderwijs naar werk. Dit is een uitbreiding van de eerdere wetgeving. Door het uitstellen van de nieuwe wet is in 2025 de huidige regionale aanpak, en de daaraan gekoppelde subsidieaanvraag, verlengd tot 31 december 2025. In 2025 is gewerkt aan een nieuw regionaal programma voor de jaren 2026-2029. Dit is in gezamenlijkheid tussen de Flevolandse gemeenten, met Almere als centrumgemeente, en onderwijsinstellingen. Deze aanpak wordt in 2026 vastgesteld. Deze wet gaat verder dan alleen het voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten. Het gaat ook over arbeidstoeleiding. Hierbij hebben we de samenwerking met interne en externe partners gezocht op dat gebied. Hierbij is ook gekeken naar hoe dit te implementeren in onze eigen organisatie. Dit is een doorlopend proces. In 2026 onderzoeken wij welke gevolgen de wetswijziging en de nieuwe programmalijnen hebben voor de samenwerking met partners in de stad, zoals scholen, werkgevers en zorgorganisaties.

Wat hadden we gepland (begroting)

Hiervoor hebben we het programma voortijdig schoolverlaters. Dit (regionale) programma zou eigenlijk lopen tot en met 2024. Deze is door het rijk verlengd tot 31 juli 2025, met een uitvoering die mag doorlopen tot 31 december 2025. Dit is vanwege de nieuwe wet van school naar duurzaam werk, die op 1 augustus 2025 in moet gaan. De nieuwe wet beoogt jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt zelfredzaam te maken. Belangrijke wijzigingen zijn dat de leeftijd van de doelgroep die onder de wet valt van 23 jaar naar 27 jaar wordt verhoogd hiermee groter wordt. Daarbij komt er extra aandacht voor de overgang naar werk en de verbinding met de arbeidsmarkt. We bereiden ons hierop voor door nieuwe samenwerkingsafspraken te maken met scholen en mbo-instellingen om het aantal voortijdig schoolverlaters terug te dringen. En daarnaast nauwer samen te werken met interne collega's en partners op het gebied van arbeidstoeleiding. Ook gaan we onderzoeken of de lopende subsidies voldoende aansluiten op de nieuwe wetgeving. Daarnaast kijken we welke impact de nieuwe wetgeving heeft op de capaciteit en de deskundigheid van onze eigen organisatie.

We herijken de aanpak thuiszitters

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

In het jaarverslag leerplicht doen we ieder jaar verslag van het aantal kinderen dat thuiszit per schooljaar en welke interventies wij uitvoeren. Dit betekent dat ze, zonder geldige reden, meer dan 4 weken niet naar school gaan. In het primair onderwijs is het aantal thuiszitters in 2025 gedaald. Daarentegen is dit in het voortgezet onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs een toename te zien. Het totaal percentage is hiermee gestegen. Dit is met name het gevolg van verbeterde registratie en meldingen door de scholen in het voortgezet (speciaal) onderwijs. In samenwerking met Passend Onderwijs Almere is de aanpak verbeterd. Hiermee borgen we gezamenlijke werkafspraken, bevorderen we uniformiteit in handelen en zorgen we ervoor dat we als partners dezelfde koers blijven varen. Daarnaast is er een gezamenlijke

inrichting gerealiseerd op het gebied van registratie- en monitorsystemen, waardoor leerplichtambtenaren en Passend Onderwijs Almere bij de start van het schooljaar 2026-2027 dezelfde leerlingen in beeld hebben.

Wat hadden we gepland (begroting)

Naast voortijdig schoolverlaters kennen we ook de categorie 'thuiszitters'. Dit zijn leerplichtige kinderen die wel zijn ingeschreven bij een school, maar zonder geldige reden meer dan 4 weken volledig niet naar school gaan. In 2025 zullen we de bestaande aanpak thuiszitters samen met de scholen en het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Almere herijken. We doen dit met als doel om de gezamenlijke aanpak nog meer aan te laten sluiten bij de huidige problematiek. In het verlengde hiervan gaan we ook de subsidies voor de doelgroep 18- evalueren en waar nodig aanpassen.

Leerlingenvervoer draagt bij aan het toegankelijk maken van onderwijs

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Begin 2025 is de nieuwe Verordening bekostiging leerlingenvervoer Gemeente Almere 2025 vastgesteld door de raad. De belangrijkste wijziging was om de in de verordening opgenomen uitzonderingspositie van leerlingen van het Taalcentrum terug te draaien. Dit wordt omgezet naar maatwerk omdat veel leerlingen uit deze groep ook zelfstandig naar school kunnen reizen. Dit is in lijn met het bredere doel van de verordening: het bevorderen van passend en kostenefficiënt vervoer. In het eerste kwartaal 2025 hebben we extra geld beschikbaar gesteld voor twee extra busbegeleiders bij het leerlingenvervoer, vanwege de toenemende drukte en het toenemende aantal klachten. Deze extra begeleiders zorgen voor meer rust in bussen.

De opstaptelek bij Oosterwold is niet gerealiseerd in 2025. Op dit moment zijn er onvoldoende leerlingen die we vanaf deze plek begeleid busvervoer kunnen aanbieden, die niet ook op een andere, meer passende manier op school en terug kunnen komen. De noodzaak om deze plek te realiseren kwam daarmee voor 2025 te vervallen.

Wat hadden we gepland (begroting)

Dit geldt voor leerlingen waarvoor geen andere mogelijkheid is om op school te komen zonder gebruik te maken van deze vorm van vervoer. We passen in 2025 de verordening voor het leerlingenvervoer aan. In 2024 hebben we al een start gemaakt met deze aanpassingen. We ronden dit in 2025 af en leggen deze verordening voor aan de raad. Daarnaast zetten we in op een nieuwe opstaptelek voor leerlingen die recht hebben op leerlingenvervoer in Oosterwold (nabij de Albert Heijn en de school de Verbeelding) en hopen vanaf 2025 leerlingenvervoer met het begeleid busvervoer naar Oosterwold te kunnen aanbieden.

Bij de volwasseneneducatie zetten we in op basisvaardigheden

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Onder basisvaardigheden verstaan wij taal, reken en digitale vaardigheden. Voldoende beheersing hiervan is essentieel voor zelfredzaamheid, maatschappelijke participatie en duurzame inzetbaarheid. In heel de regio Flevoland heeft 26% van de volwassenen beperkte basisvaardigheden. In 2025 hebben we gewerkt aan een Regioplan basisvaardigheden 2026-2028. Hiermee zetten we in de Arbeidsmarktregio Flevoland in om kansen te vergroten voor inwoners met beperkte basisvaardigheden, zoals taal, rekenen en digitale vaardigheden. Almere is Centrumgemeente in deze regionale aanpak. Hierover wordt de raad medio 2026 geïnformeerd.

Wat hadden we gepland (begroting)

In Almere heeft ongeveer 16% van de inwoners moeite met basisvaardigheden, zoals de Nederlandse taal, lezen en schrijven, rekenen en digitale vaardigheden. Dit zorgt ervoor dat deze mensen minder goed mee kunnen doen in de maatschappij. We gaan aan de slag met de Gezinsaanpak Geletterdheid, waarvoor de regierol vanaf 2025 bij de gemeente komt te liggen. Hoe dit er precies uit gaat zien, is nog onbekend. We zijn in afwachting van de uitkomsten van een Rijksonderzoek naar de invulling hiervan. Ondertussen denken

we na hoe we dit zelf kunnen invullen. Ook gaan we andere oplossingen verkennen voor de relatieve hoge instroom van nieuwkomers bij al onze taalvoorzieningen.

We werken aan het vasthouden en aantrekken van talent

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Het vasthouden en aantrekken van talent voor met name onderwijs, zorg en techniek is van groot belang voor de stad en regio. Samen met partijen in de stad werken we aan meer instroom en behoud van talent voor de stad. Vervolgens is het belangrijk hen vast te houden en te verbinden met organisaties en bedrijven in Almere. Specifiek voor de sector 'tech en transitie' zijn eind 2025 projecten gericht op het aantrekken en vasthouden van talent van start gegaan. Meer daarover is te vinden in de paragraaf van het Fonds Verstedelijking Almere en onder 'Regiodeal Nieuwland' in de programmaverantwoording Ontwikkeling van de Stad.

Daarnaast hebben we gewerkt aan een aantrekkelijker studentenleven in de stad. In de begroting is jaarlijks € 50.000 beschikbaar voor huisvesting van studentenverenigingen. In 2025 is er een raadsbrief verzonden waarin we hebben aangegeven het bedrag breder willen besteden aan het aantrekkelijk maken van Almere als stad voor studenten. In 2025 heeft Breach, een studentenfestival, weer plaats kunnen vinden, met in totaal ruim 2000 bezoekers, verdeeld over 10 locaties in het centrum. Ook is er een studenten relay geweest bij the challenge Almere (triatlon) en een klein event voor studenten in de kerstperiode: Frostbyte. Ook hebben de verenigingen een introductieweek georganiseerd en hebben we hier als gemeente aan bijgedragen. Om het studentenleven zichtbaar te maken en Almere landelijk te positioneren als aantrekkelijke studentenstad, is in samenwerking met Almere City Marketing in 2025 de campagne 'Student in Almere' gestart. Deze campagne zet studenten, hun verhalen en activiteiten in de spotlight.

De nieuwe campus in het hart van de stad is een belangrijk onderdeel in het aantrekkelijker maken van Almere als studentenstad. Hier komt een nieuw, modern onderwijsgebouw en zo'n 1.250 studentenwoningen. We hebben in 2025 aan de voorbereidingen voor de bouw gewerkt. Begin 2026 is de eerste paal ook daadwerkelijk de grond ingegaan. Als alles volgens planning verloopt kunnen er eerste studenten in september 2028 hun intrek nemen in het gebouw om onderwijs te volgen.

Wat hadden we gepland (begroting)

Het vasthouden en aantrekken van talent voor met name onderwijs, zorg en techniek is van groot belang voor de stad en regio. Samen met partijen in de stad werken we er aan dat meer leerlingen hun ouders, maar ook volwassenen die zich willen omscholen kiezen voor een vervolgopleiding in de sectoren die belangrijk zijn voor de stad. Vervolgens is het de kunst hen vast te houden en te verbinden met organisaties en bedrijven in Almere. Een rijk en aantrekkelijk studentenleven trekt talent naar onze stad en brengt reuring in onze stad. We gaan samen met het onderwijs, studentenverenigingen en (culturele) partners inzetten op het aantrekkelijker maken van onze stad voor jongeren en studenten. Hierbij vinden wij het belangrijk dat er aandacht is voor het imago van Almere als aantrekkelijke studentenstad, maar zorgen wij vooral dat er veel te doen en te beleven is voor studenten. De ontwikkeling van de campus in het hart van de stad is daarbij een belangrijk onderdeel. Studenten vinden er plek om te wonen, te studeren en te recreëren samen met de andere bewoners en bezoekers van de binnenstad.

We werken aan passende schoolgebouwen in de bestaande en nieuwe stad

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

De urgentie op dit thema is groot. Zowel de vervangingsopgave van scholen in de bestaande stad, die grotendeels op hetzelfde moment zijn gebouwd, als de opgave om nieuwe scholen te realiseren in nieuwe stadsdelen. In 2025 liep het huidige Integraal HuisvestingsPlan (IHP) af. Niet alles wat we hadden willen doen hebben we kunnen realiseren. Dit nemen we mee in het nieuwe IHP Onderwijshuisvesting. Dit nieuwe IHP hebben we in 2025 voorbereid en leggen we in 2026 voor aan de raad. De vernieuwingsopgave voor Almere Haven is in 2025 in kaart gebracht, op basis hiervan leggen we de focus op vernieuwing van De

Flierefluiter (gepland 2029) en De Ark en Polderhof (gepland 2030). Voor Molenbuurt hebben we gewerkt aan de inhoudelijke samenwerking voor scholen en partners die gaan participeren in de vernieuwingsopgave. Naast de vernieuwing van scholen zien we ook kansen om hiermee bij te dragen aan de leefbaarheid door het toevoegen van andere functies. Hierover is de raad begin 2026 geïnformeerd. Daarnaast hebben we verder gewerkt aan de plannen voor nieuwbouw van De Meergronden, het geplande opleveringsjaar is 2029. In de Eerste en de Derde Financiële kwartaalrapportage actualiseren wij jaarlijks de plannen voor onderwijshuisvesting.

Wat hadden we gepland (begroting)

Almere wordt ouder en dat betekent dat steeds meer gebouwen gerenoveerd of vervangen moeten worden. Dit geldt ook voor schoolgebouwen. Welke schoolgebouwen dit precies betreft staat in het Integraal HuisvestingsPlan (IHP). De vernieuwingsopgave voor het basisonderwijs gebeurt in Stedenwijk, Molenbuurt, Haven en Stad Oost. Voor Molenbuurt werken we in 2025 aan een inhoudelijke samenwerking voor de scholen en de partners die gaan participeren in de nieuwe schoolgebouwen. We gaan in 2025 ook een start maken in Almere Haven. Daarnaast werken we in 2025 verder aan de nieuwbouw van De Meergronden (oplevering vooralsnog voorzien in 2028).

We zetten in op het multifunctioneel gebruik van schoolgebouwen

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Al jaren is onze inzet erop gericht om multifunctionele schoolgebouwen te realiseren. Bij alle scholen die op dit moment in ontwikkeling zijn is er sprake van toevoegen van maatschappelijke functies, zoals kinderopvang en ontmoetingsplekken. Alhoewel dit al jaren praktijk is hebben we hier nog geen formeel beleid op. We hebben een start gemaakt met de ontwikkeling hiervan en dit landt in het IHP dat in 2026 naar de raad gaat.

Daarnaast hebben we verder gekeken naar toekomstige huisvesting van scholen in Pampus. Waarbij de scholen die benodigd zijn voor de realisatie van de eerste fase opgenomen zijn in het IHP.

Wat hadden we gepland (begroting)

Het gaat hierbij om het toevoegen van functies aan schoolgebouwen, zoals een buurthuis en kinderopvang, en op duurzaamheid. Dit doen we voor nieuwe schoolgebouwen in de hele stad. Daarnaast werken we aan het vormgeven van toekomstige schoolgebouwen in Pampus. Dit is een ontwikkeling die nog in de toekomst ligt maar waarvan het belangrijk is om nu al mee aan de slag te gaan. Het gaat in dit nieuw te bouwen stadsdeel om 12 basisscholen, 2 scholen voor voortgezet onderwijs, 1 school voor speciaal onderwijs en 1 school voor voortgezet speciaal onderwijs.

Doelstellingen bij dit programma

Wat hadden we gepland (begroting)

- In 2025 krijgen we beter inzicht in hoe het lerarentekort over de stad is verdeeld, zetten de uitvoering van het Noodplan lerarentekort door en we werken plannen uit voor de 'Regionale aanpak lerarentekort'.
- We werken binnen het noodplan aan het opzetten van 'een vliegende brigade', breiden de promotiecampagnes uit, en continueren de ondersteuning op scholen en de inzet van onderwijsambassadeurs.
- We concretiseren de doelstellingen van de LEA, maken deze meetbaar en informeren de raad hierover eind 2024 in 2025.
- We herijken de bestaande aanpak thuiszitters in 2025.

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

- Behaald. Hierover is de raad geïnformeerd middels een raadsbrief.
- Deels behaald. Zie onder bovenste twee koppen van deze programmaverantwoording de acties die we hebben uitgevoerd in het kader van het lerarentekort.
- Behaald. Zie voor meer toelichting onder het kopje over de doorlopende leerlijn.
- Behaald. We hebben de bestaande aanpak verbeterd.

Wat hadden we gepland (begroting)

- We bereiden ons voor op de wet van school naar duurzaam werk voor door nieuwe samenwerkingsafspraken te maken met scholen en mbo-instellingen en de samenwerking met partners op het gebied van arbeidstoeliding te versterken.
- De aanpassing van de verordening leerlingenvervoer wordt afgerond en voorgelegd aan de raad.
- We realiseren een nieuwe opstaptelek voor leerlingen die recht hebben op leerlingenvervoer in Oosterwold.
- We stellen in 2025 nieuwe beleidsplannen op voor volwasseneneducatie, zowel lokaal als regionaal.
- We maken inhoudelijke samenwerkingsafspraken met de scholen en de partners die gaan participeren in de nieuwe schoolgebouwen in Molenbuurt. We starten de planontwikkeling voor de vernieuwing van de basisscholen in Haven, werken verder aan de nieuwbouw van De Meergronden en starten met het vormgeven van toekomstige schoolgebouwen in Almere Pampus.

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

- Behaald. Zie voor meer toelichting onder het kopje over vroegtijdig schoolverlaters.
- Behaald. De verordening is aangepast en voorgelegd.
- Niet behaald. Zie voor toelichting onder het kopje "leerlingenvervoer draagt bij aan het toegankelijk maken van onderwijs".
- Behaald. Dit is opgesteld en wordt in 2026 afgerond en voorgelegd.
- Behaald. Zie onder kopjes over onderwijshuisvesting.

Financiën

bedragen x € 1 miljoen

	begroot	werkelijk	resultaat
lasten	68,7	63,4	5,3
baten	30,9	28,8	-2,1
totaal voor reservemutaties	37,8	34,5	3,3
stortingen	0,0	0,0	0,0
onttrekkingen	5,1	3,2	-1,9
totaal	32,7	31,3	1,4

We hebben een voordeel van € 1,4 miljoen op het programma Onderwijs

Hiervan komt € 0,4 miljoen door projectvertraging. Hierna is er dus sprake van een voordeel van € 1,0 miljoen. Dat komt omdat er nog verplichtingen zijn die doorlopen in 2026.

Voordeel € 0,2 miljoen op apparaatskosten

Wij hebben € 0,2 miljoen meer kunnen doorbelasten aan de schoolbesturen voor het onderhoud. Verder zijn er nog diverse afwijkingen die per saldo neutraal zijn.

Schoolgebouwen € 0,7 miljoen voordeel

Voor het tijdelijke onderwijsgebouw aan de Marie Curielaan hebben we € 0,1 miljoen lagere huur- en servicelasten. Dit komt doordat wij het pand hebben aangekocht. Vanaf volgend jaar starten de afschrijvingslasten en deze betalen wij uit de weggevallen huur en servicelasten. Daarnaast hebben we ook een voordeel op de nutskosten en onderhoudscontracten van onze andere panden van € 0,2 miljoen. Ook hebben wij een voordeel op onze baten van € 0,1 miljoen door de verkoop zonnepanelen aan schoolbesturen. Verder is de Ozb beschikking voor het pand van Montessoricampus € 0,2 miljoen lager uitgevallen. Daarnaast hebben we voor € 0,1 miljoen minder herstelwerk hoeven uitvoeren voor schades aan onze panden.

Verder zijn er nog kleine afwijkingen die optellen tot een voordeel van € 0,1 miljoen

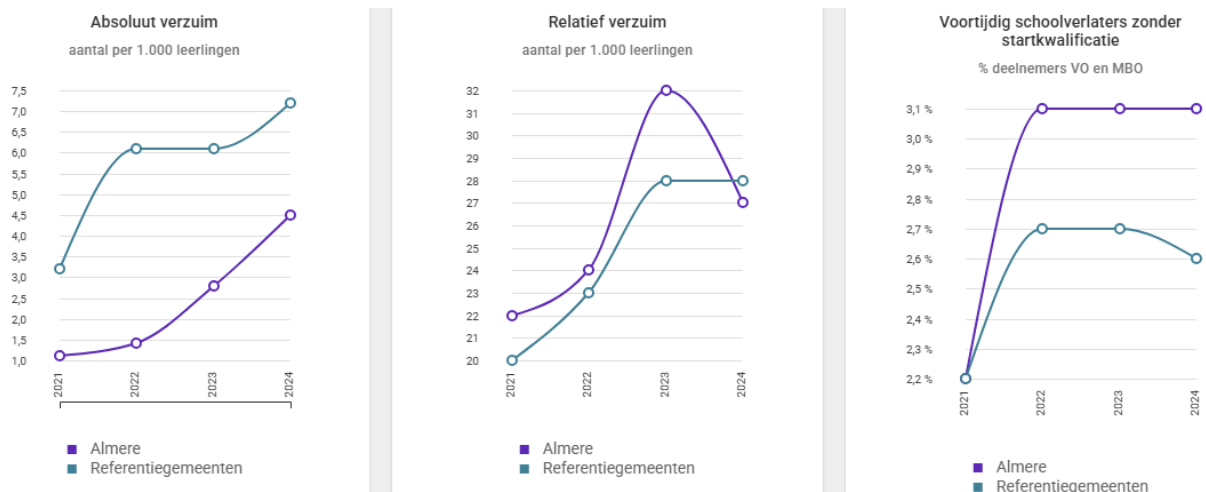
Volwasseneneducatie € 0,4 miljoen - doorgeschoven naar 2026

Van het Rijk hebben we een decentralisatie uitkering ontvangen voor volwasseneneducatie. Deze gelden zijn bestemd voor de regio waaronder naast Almere ook de gemeenten Lelystad, Urk, Dronten en Noordoostpolder vallen. In 2025 is € 370.000 niet besteed door onvoldoende capaciteit.

Daarnaast zijn er diverse verschillen die niet van invloed zijn op het resultaat

Binnen het FVA zijn minder kosten gemaakt dan begroot, waardoor er € 1,9 miljoen minder aan de reserve hoeft te worden onttrokken. Daarnaast zijn er voor onderwijsachterstanden beleid (OAB) lagere lasten dan begroot, daarvoor is ook de subsidieontvangst naar beneden bijgesteld. In 2025 zijn er minder plekken gerealiseerd voor voorschoolse educatie dan verwacht, waardoor ook de subsidie € 0,8 miljoen lager is vastgesteld. Daarnaast kregen we € 1,0 miljoen voor voortijdig schoolverlaten van het Rijk, waarvoor subsidie beschikbaar is gesteld aan onderwijspartners. Omdat de prestatie voornamelijk in 2026 geleverd zal worden, wordt de subsidie ook dan pas beschikbaar gesteld. Ook hebben we in de loop van 2025 € 0,7 miljoen aan indexatie in de definitieve beschikking ontvangen waar gedurende het jaar geen rekening mee is gehouden. Verder hebben we nog eenmalig geld beschikbaar gekregen van het Rijk wat we de komende jaren nog kunnen inzetten, in 2025 is dit niet gerealiseerd.

Indicatoren

Absoluut verzuim

Er is sprake van absoluut verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven. De cijfers uit de grafiek zijn per 1.000 leerlingen. Over 2025 zijn er nog geen cijfers bekend.

Relatief verzuim

Er is sprake van relatief verzuim als een jongere wel staat ingeschreven op een school, maar een bepaalde tijd de lessen niet bijwoont. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend. Sinds 2019 loopt het aantal leerlingen in Almere met relatief verzuim fors terug, we zien echter weer een stijging in 2023. De cijfers uit de grafiek zijn per 1.000 leerlingen. Over 2025 zijn er nog geen cijfers bekend bij het opmaken van deze programmarekening.

Voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie

Dit is het percentage jongeren tussen de 12 en 21 dat voortijdig stopt met school zonder een diploma te behalen. De cijfers in de grafiek zijn het percentage van het totaal aantal deelnemers op het voortgezet

onderwijs en het mbo. Bij het opmaken van deze programmarekening zijn er nog geen cijfers over 2025 bekend.

2.8 Gezondheid

Ambitie

We gaan aan de slag met onze nieuwe Visie Gezondheidsbeleid

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

De visie Gezondheidsbeleid richt zich op betere samenwerking en preventie. Dit doen we langs de lijnen GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord) en PGA (Positief Gezond Almere). Wat we bereikt hebben met deze programma's leest u onder de betreffende kopjes binnen dit hoofdstuk. Over de stand van zaken van het Gezondheidsbeleid hebben wij de raad op 9 december 2025 geïnformeerd met de raadsbrief [Stand van zaken Gezondheidsbeleid](#).

Zoals in de begroting al aangekondigd zagen we ons het afgelopen jaar genoodzaakt om te bezuinigen op het programma Gezond in de Stad. Dit is het gemeentelijk beleid gericht op zorgpreventie. De effecten voor de stad zijn beperkt gebleven omdat een deel van de onderdelen terug zijn gekomen via GALA. Terugkijkend kan worden geconcludeerd dat het onderbrengen van de gemeentelijke taken in de landelijke akkoorden is gelukt. Voor onderdelen die niet terugkomen via GALA zien we wel dat de bezuiniging impact heeft op het bereik en de omvang van de interventies.

Wat hadden we gepland (begroting)

In de Visie Gezondheidsbeleid Almere 2024-2026 wordt het kader voor de uitvoering van het gezondheidsbeleid beschreven, gericht op betere samenwerking en preventie. Er zijn veel landelijke ontwikkelingen die ons lokale gezondheidsbeleid raken. Er is een landelijke beweging in gang gezet van zorg naar gezondheid waarmee we ook in Almere te maken hebben. Die beweging vraagt om een verbreding van onze focus in het gemeentelijke gezondheidsbeleid. Het Almeerse gezondheidsbeleid richt zich op drie doelstellingen.

- Het ondersteunen van de gezondheidszorg: Dit onderdeel is uitgewerkt in de samenwerking Positief Gezond Almere (PGA).
- 'Health in All Policies': We gaan gezondheid een plek geven in andere beleidsterreinen.
- Brede preventie, waarbij we inzetten op bewezen interventies.

Tegelijkertijd is het noodzakelijk om structureel te bezuinigen op bijvoorbeeld het programma gezond in de stad en netwerkbijeenkomsten voor Goud in Almere. Waar mogelijk brengen we deze activiteiten onder in de bestedingsplannen van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA). Door hier integraal naar te kijken verwachten we de effecten voor de stad te kunnen beperken.

We werken samen met partners om de zorg toegankelijk te houden

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

De afspraken uit het IZA (Integraal Zorgakkoord) zijn vertaald naar de lokale Almeerse situatie en wat betreft de uitvoering vastgelegd in het Transformatieplan Positief Gezond Almere. We zijn trots op de unieke transformatie die wij gezamenlijk met onze PGA-partners hebben ingezet. Hierin zijn wij, landelijk gezien, pioniers: wij zijn de eerste in Nederland die op deze schaal een IZA-transformatieplan uitvoert.

In 2025 is een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de partners (zoals het Zilveren Kruis, De Schoor en Zorggroep Almere) om te werken aan betaalbare, toegankelijke zorg richting de toekomst. Voor meer informatie over deze samenwerkingsovereenkomst verwijzen wij u naar raadsbrief [203 Samenwerkingsovereenkomst Positief Gezond Almere](#) van 7 oktober 2025.

In 2025 hebben de bij PGA betrokken partijen gezamenlijk afspraken gemaakt over de manier van samenwerken in de komende jaren.

Op 30 april 2025 is de eerste thuishamer officieel geopend, waar inwoners

ziekenhuiszorg in een vertrouwde omgeving dicht bij huis kunnen ontvangen.

Op 17 juni 2025 hebben wij de website positiefgezondalmere.nl gelanceerd, waar meer nieuws en informatie over de projecten gedeeld zal worden. Ook kwamen inwoners, zorgprofessionals, beleidsmakers en andere geïnteresseerden die dag samen om praktijkverhalen uit de stad met elkaar te delen.

In de regio Flevoland werken we aan het mentaal gezondheidsnetwerk, waarin huisartsen, GGZ en het Sociaal Domein Flevoland duurzaam met elkaar samenwerken. Samen zorgen deze partners ervoor dat inwoners met psychische en sociale problematiek sneller de juiste ondersteuning en zorg krijgen. De partners nemen samen de verantwoordelijkheid voor passende zorg en ondersteuning. In december 2025 is Zilveren Kruis akkoord gegaan met het transformatieplan zoals ingediend. In 2026 wordt hier verder vorm aan gegeven.

Wat hadden we gepland (begroting)

Binnen Positief Gezond Almere werken zorg- en welzijnsorganisaties, de gemeente, de GGD en de Flevolandse Patiëntenfederatie samen om de zorg voor onze inwoners toegankelijk te houden. Hiervoor hebben de deelnemende partijen samen een domeinoverstijgend transformatieplan opgesteld conform de uitgangspunten van het Integraal Zorgakkoord (IZA). De zorgverzekeraar(s) beoordelen dit transformatieplan. Naar verwachting volgt er aan het einde van 2024 een positieve beoordeling van het plan. Als de aanvraag wordt gehonoreerd, ontvangen we geoordeelde transformatiegelden en zijn we in 2025 bezig met de uitvoering van het plan. Bij de financiering van het plan maken we ook gebruik van de specifieke uitkering (SPUK) die op regionaal niveau beschikbaar is voor de doelstellingen van IZA. In 2025 gaat het om ongeveer € 1,2 miljoen voor Almere.

We versterken het sociaal domein in lijn met de bedoeling van het Integraal Zorgakkoord

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Binnen Positief Gezond Almere zijn er in 2025 meerdere concrete resultaten geboekt voor de inwoners van Almere:

De capaciteit van **Welzijn op Recept** is van 6 naar 18 gezondheidscentra uitgebreid en verdere uitbreiding volgt. Dit helpt de druk op de huisartsenzorg te verminderen, doordat welzijnscoaches zich inzetten voor inwoners met niet-medische vragen. Er is veel belangstelling van huisartsen om deel te nemen aan Welzijn op Recept. In 2025 waren er bijna 500 verwijzingen Welzijn op Recept van de huisarts naar een welzijnscoach. In Almere helpen we inwoners hiermee om weer mee te doen, vanuit wat zij zelf belangrijk vinden.

Veerkrachtige wijken stond in 2025 in het teken van verbinding tussen formele en informele zorg & welzijn. En daarnaast verkenning voor het versterken van initiatieven van actieve bewoners die gericht zijn op zorgzame buurten in Almere Haven Centrum. In Stedenwijk zijn in 2025 gesprekken gestart met inwoners en zorg- en welzijnspartners om te onderzoeken hoe we samen kunnen werken aan veerkrachtige wijken, hoe we de samenwerking kunnen versterken en beter zichtbaar kunnen zijn voor bewoners.

Met **Samen Sterker in de Wijk** ondersteunden we bij 180 hulp- en zorgvragen waarbij mentale problemen een rol spelen. De betrokken hulpverlener onderzoekt samen met de inwoner wat iemand wil, kan en nodig heeft, en werken aan zelfredzaamheid, een sterk netwerk en een betekenisvol leven.

Met **Opgroeien in een Kansrijke Omgeving** bouwen we aan een omgeving waarin meer ruimte is voor mentale kracht en welzijn voor jongeren. Talent in Opleiding is gestart met het uitbreiden en intensiveren van de inzet van buurtsportcoaches ter preventie van middelengebruik bij jongeren 10-18 jaar in Almere Haven.

In 2025 zijn er in Almere 10 **voorzorgcirkels** gestart waarbij groepen buurtgenoten naar elkaar omkijken en elkaar helpen in het dagelijks leven.

De VMCA, het Flevoziekenhuis en Zorggroep Almere werken samen om de Mantelzorgacademie verder te professionaliseren. Bijvoorbeeld door trainingen toe te voegen op het gebied van eenvoudige medische handelingen (bijvoorbeeld bloeddruk meten). Uit een behoeftenonderzoek is gebleven dat mantelzorgers hier waarde aan hechten.

Wat hadden we gepland (begroting)

Vanuit het transformatieplan zetten we onder meer stevig in op het verbeteren van de samenwerking tussen het medisch domein, het sociaal domein en de informele zorg. We leiden niet-medische vragen van de huisarts naar het sociaal domein om zo de juiste hulp op de juiste plek te bieden. Hiermee ontlasten we de huisartsen. Ook zetten we in op de ontwikkeling van veerkrachtige en zorgzame wijken. Dit doen we onder andere met gerichte inzet om het aantal voorzorgcirkels te laten groeien. Ook de voortzetting van Samen Sterker in de Wijk voor inwoners met psychische problematiek is onderdeel van het transformatieplan. Ook blijven we inzetten op passende waardering voor onze mantelzorgers voor de onmisbare ondersteuning en zorg die zij leveren en de grote inzet die dit vraagt.

We zetten ons in voor het bereiken van een gezonde generatie in 2040

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

In samenwerking met tal van organisaties is uitvoering gegeven aan het de uitvoering van het Gezond en Actief Leven Akkoord in 2025.

Met de middelen zijn effectieve interventies ingezet die gezondheid van inwoners bevorderen, zoals de ketenaanpakken Kansrijke Start, Valpreventie en Welzijn op Recept. Via de inzet van buurtsportcoaches cultuurcoaches zijn meer kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen gaan bewegen en is de cultuurdeelname verhoogt.

Wat hadden we gepland (begroting)

Dit is het hoofddoel van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Om dit in 2040 te kunnen bereiken moeten we nu beginnen. We hebben in 2023 een plan van aanpak ingediend voor landelijke middelen die zijn gekoppeld aan GALA, dit is een brede specifieke uitkering (SPUK). Hieruit hebben we ook geld toegewezen gekregen, ongeveer € 3,3 miljoen in 2025. Met de middelen uit de SPUK dragen we ook bij aan de doelen van het preventieakkoord en het Sportakkoord II.

In 2025 richten we ons binnen GALA op 15 uitvoeringsprogramma's

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

In 2025 hebben we uitvoering gegeven aan GALA middels uitvoeringsprogramma's. De uitvoering verloopt conform het plan van aanpak. In de raadsbrief 251 [Stand van zaken Almeers gezondheidsbeleid](#) van 9 december 2025 is een uitgebreide factsheet te vinden van alle resultaten die behaald zijn in het kader van GALA. We benoemen hieronder een aantal resultaten.

- Via de AKT(Almere Kenniscentrum Talent)-sportdagen zijn 3.364 leerlingen in beweging gekomen.
- Ruim 2.300 workshops zijn georganiseerd voor kinderen (4-18 jaar) in alle stadsdelen door cultuurcoaches van Kleur in Cultuur in samenwerking met diverse organisaties. Het bereik was 20.700 deelnemers.
- In samenwerking met Zilveren Kruis en huisartsen is gewerkt aan het beter inrichten van de Valpreventie keten. Twee Vitaliteitsdagen zijn georganiseerd.
- In totaal hebben 451 leerlingen gastlessen gekregen over mentale gezondheid.

Wat hadden we gepland (begroting)

Deze hebben volgens afspraken met het Rijk vaste budgetten die beschikbaar zijn gesteld via de brede SPUK. We richten ons onder andere op de implementatie van de ketenaanpakken, het stimuleren van cultuurparticipatie, sport en bewegen, het versterken van de sociale basis en het tegengaan van eenzaamheid. De uitvoeringsprogramma's dragen bij aan de doelstellingen om een gezond en actief leven

mogelijk te maken, zorgvragen te voorkomen en de eerste lijn te ontlasten. Afspraken voor de uitvoering van de interventies maken we met diverse organisaties in de sport, welzijns- en zorgsector.

Het welzijnswerk ondersteunt het samenleven in Almere en versterkt het de netwerken van mensen

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Met welzijnsorganisaties De Schoor en de VMCA en het gemeentelijke team Leefbaarheid zijn verdiepende gesprekken gevoerd over wat er speelt in verschillende delen van de stad. Deze gesprekken vormden, samen met data- en impactanalyses, de basis voor gebiedsgerichte uitvoeringsplannen. Deze helpen om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de behoeften van inwoners en om schaarse capaciteit gericht in te zetten.

Met middelen vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord zijn verschillende ontmoetingsplekken versterkt. Ook is meer capaciteit ingezet bij vrijwilligersprojecten die voorheen kampten met wachtlijsten. Bijvoorbeeld het Burennetwerk van de VMCA en Goed Ontmoet/Steun bij rouw van Humanitas. Verder zijn voorbereidingen getroffen om mantelzorgers via een online wegwijzer beter te informeren over regelzaken en ondersteuningsmogelijkheden. Voor de resultaten op het gebied van Welzijn op Recept zie de informatie hierboven over Positief Gezond Almere.

Het afgelopen jaar is gebleken dat een afwegingskader voor middenaanbod (laagdrempelige, preventieve activiteiten om inzet van zwaardere zorg te voorkomen) voor specifieke doelgroepen niet los gezien kan worden van een brede, integrale afweging van het gehele aanbod binnen de Wmo. Om die reden willen we de mogelijke afwegingen meenemen in een bredere analyse van de Wmo die we u later dit jaar sturen, voor de bespreking van de Programmabegroting 2027. De benodigde besparing voor 2025 is binnen begroting gerealiseerd zonder bezuiniging op het middenaanbod.

Wat hadden we gepland (begroting)

In 2025 blijven de speerpunten uit het welzijnskader 'WELzijn in Almere' van kracht. Dit betekent dat we blijven bouwen aan een sociaal sterk fundament. En dat we met welzijnswerk waar mogelijk formele ondersteuning verkorten of voorkomen. Via het landelijke Gezond en Actief Leven Akkoord en het Integraal Zorgakkoord zijn er tijdelijke, gerichte investeringen mogelijk in een sterkere sociale basis (zie ook de vorige paragrafen). Tegelijkertijd is het op onderdelen ook noodzakelijk om structureel te bezuinigen. In lijn met de nieuwe Almeerse maatschappelijke agenda en andere beleidskaders zetten we het welzijnsbudget zo gericht mogelijk in. Hierbij sluiten we zo goed mogelijk aan bij de kenmerken van verschillende delen van de stad en de behoeften van inwoners in de wijken.

Doelstellingen bij dit programma

Wat hadden we gepland (begroting)

- Het uitvoeren van gekozen interventies voor versterking van de sociale basis en het terugdringen van gezondheidsachterstanden zorgen dat deze voldoende vindbaar en toegankelijk zijn voor de doelgroep.
- Het vergroten van het bereik van sport: sporters, toeschouwers en vrijwilligers ervaren geen drempels en vinden een passend aanbod in de stad.

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

- Deels behaald. Conform het plan van aanpak voor GALA is bewust gekozen om succesvolle bestaande interventies (tijdelijk) te versterken in plaats van om nieuwe interventies op te zetten. Door extra capaciteit mogelijk te maken, zijn interventies meer toegankelijk geworden. Voorheen was er namelijk sprake van wachttijden. Omdat de GALA-middelen tijdelijk zijn, is de extra capaciteit naar verwachting niet structureel te maken. Hierover vinden gesprekken plaats met de betreffende organisaties.
- Deels behaald. Ingezet is op het activeren van inwoners die op dit moment niet sporten, zodat meer mensen (meer) gaan sporten. Zo hebben basisschoolleerlingen kennis gemaakt met judo

Wat hadden we gepland (begroting)

- Voor Welzijn op Recept monitoren we de verwijzingen naar de welzijncoaches.
- Voor valpreventie streven we ernaar dat jaarlijks:
 - 14% van alle thuiswonende 65-plussers een risico-inschatting krijgt.
 - 3% van alle thuiswonende 65-plussers met een verhoogd valrisico een erkende valpreventie beweeginterventie volgt.

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

via speciaal georganiseerde Judo clinics die gefinancierd zijn vanuit het Sportakkoord. Voor 55-plussers zijn Power walks georganiseerd. Voor mensen met Parkinson zijn er karate workshops georganiseerd.

- Behaald.
- Deels behaald.
 - 306 thuiswonenden 65+ hebben een risico-inschatting gekregen.
 - 68 mensen van dezelfde groep hebben een valpreventie beweeginterventie gevolgd.

Valpreventie is een nieuwe activiteit voor gemeenten en partners. Het aantal beschikbare interventies en het aantal deelnemers is groeiende.

Financiën

bedragen x € 1 miljoen

	begroot	werkelijk	resultaat
lasten	51,2	49,6	1,6
baten	7,5	5,9	-1,6
totaal voor reservemutaties	43,7	43,7	0,0
stortingen	0,0	0,0	0,0
onttrekkingen	0,1	0,1	0,0
totaal	43,6	43,7	0,0

Het nettoresultaat op dit programma is neutraal

Voor de uitvoering van het echtscheidingsloket is € 0,3 miljoen minder uitgegeven dan begroot. Verder is er € 0,2 miljoen meer subsidie verstrekt voor de wettelijke taak jeugdgezondheidszorg door een fout in de begroting. Ook zijn de kosten voor medische verrichtingen bij overlijden € 0,1 miljoen hoger.

Indicatoren

Niet van toepassing op dit programma.

2.9 Sociale voorzieningen en zorg

Ambitie

We werken aan een integrale vluchtelingenaanpak

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

In 2025 hebben we uitvoering gegeven aan het beleidskader inburgering dat tot en met 2025 liep. Daarom is er in 2025 ook gewerkt aan een nieuw Beleidskader Inburgering 2026-2031, deze ligt inmiddels voor bij de raad. Dit beleidskader is ontwikkeld met een grote groep partners in de stad. Door de financiële realiteit (gemeenten worden zwaar onder gefinancierd door het Rijk voor inburgeringstaken) is het organiseren van bovenwettelijk aanbod niet mogelijk gebleken.

We informeren de raad jaarlijks via de Monitor inburgering over het Almeerse inburgeringsstelsel en de ontwikkelingen. Zo hebben we dat in 2025 over 2024 gedaan en volgt in 2026 de monitor over 2025.

Daarnaast hebben we in 2025 gewerkt aan een Almeerse Vluchtelingenaanpak. Dit zal in 2026 leiden tot een besluit.

Wat hadden we gepland (begroting)

In 2025 geven wij verder uitvoering aan het Beleidskader Inburgering 2021-2025, waarbij wij extra aandacht besteden aan een evaluatie van het Almeerse inburgeringsaanbod en de ervaring van inburgeraars. Het beleidskader loopt tot en met 2025. Het nieuwe beleidskader inburgering volgt uit de integrale vluchtelingenaanpak voor in ieder geval (1) asielopvang, (2) Oekraïense ontheemden en (3) inburgeraars. Dit doen wij niet alleen: Almeerse partijen en andere ketenpartners zoals het COA zijn hierin van groot belang. Het nieuwe coalitieakkoord en met name het landelijke Hoofdlijnenakkoord bevatten een aantal voorgestelde maatregelen op het gebied van vluchtelingen en inburgering. De komende maanden moet duidelijk worden wat hiervan de impact is op de Almeerse situatie. In ieder geval onderzoeken wij, samen met het COA, de mogelijkheden van meer (asiel)instroomplekken. Hierbij betrekken wij het aanbod vanuit plan Einstein. Plan Einstein beoogt nieuwkomers én buurtbewoners aan te moedigen om samen te participeren.

We werken aan de uitvoering van onze inburgeringstaken

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Ook in 2025 bleek het geld dat wij krijgen voor het uitvoeren van onze inburgeringstaken niet toereikend is. Dit is een landelijk probleem. Ondanks de gesprekken die de VNG namens de gemeenten met het Rijk voert is hier nog geen verandering in gekomen.

In 2025, via de begroting 2026, hebben wij daarom besloten om € 1 miljoen ter beschikking te stellen om het tekort voor nu op te lossen. Echter door deze structurele onderfinanciering is het voor ons niet mogelijk om bovenwettelijke aanbod te organiseren. Hierop is het eerder genoemde Beleidskader Inburgering aangepast naar de financiële realiteit.

Wat hadden we gepland (begroting)

We signaleren dat de Rijksmiddelen die we voor de uitvoering van onze inburgeringstaken krijgen niet toereikend zijn. Dit komt omdat de uitvoeringsbudgetten niet gelijk worden gesteld aan het aantal inburgeraars. De VNG voert namens de gemeenten gesprekken met het Rijk om tot hogere uitvoeringsbudgetten te komen. Deze gesprekken hebben tot nu toe niet geleid tot meer geld.

In het coalitieakkoord is voor de periode 2025 – 2028 het al beschikbare budget verhoogd met € 100.000. In 2024 ronden we een onderzoek af naar al onze budgetten voor inburgeringstaken. We gaan dit bedrag deels gebruiken voor het opvangen van eventuele tekorten in onze inburgeringsbegroting. Waar mogelijk willen we het budget ook inzetten voor het versterken van de wettelijke inburgeringsbasis. Dit

doen we door juridische begeleiding op te nemen in de basisdienstverlening, de financiële zelfredzaamheid van inburgeraars te verbeteren en te onderzoeken welke ondersteuningsbehoefte gezinsmigranten hebben.

We werken aan een Almere waarin iedereen mee kan doen

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Onze inzet voor 2025 was erop gericht iedereen mee te kunnen laten doen en te zorgen dat iedereen krijgt waar ze recht op hebben. Zo blijkt dat ongeveer de helft van de bijstandsgerechtigden, alhoewel ze recht hebben op kwijtschelding, dit niet aanvragen. In 2025 is het besluit genomen om gemeentelijke belastingen kwijt te schelden voor inwoners waarvan we weten dat zij daar recht op hebben te regelen. Dit wordt effectief in 2026. Ook krijgen inwoners die langere tijd van een laag inkomen moeten rondkomen automatisch bericht als ze in aanmerking komen voor de individuele inkomenstoelag (iit). We hebben het ambtshalve kunnen uitbetalen van de iit ook gerealiseerd in 2025. De in de begroting 2025 aangekondigde extra financiële ondersteuning voor noodhulporganisaties is in 2025 geregeld door het vaststellen van een subsidieregeling.

Daarnaast hebben we in 2025 ingezet op de realisatie van de Almeerse Stadspas. Er is in 2025 een zomereditie georganiseerd, als proef voor de invoering van de definitieve Brede Stadspas. De zomereditie, waarbij inwoners die daarvoor in aanmerking kwamen bijvoorbeeld gratis met de bus konden reizen, heeft 7000 personen bereikt. Ongeveer een derde daarvan heeft gebruik gemaakt van het gratis busabonnement en er zijn 334 bibliotheekabbonementen verstrekt. Uit de zomereditie hebben we geleerd voor de invoering van de brede stadspas. Eind 2025 is de aanbesteding voor de brede stadspas van start gegaan.

Wat hadden we gepland (begroting)

We ondersteunen Almeerders met een laag inkomen op meerdere manieren, zodat zij volwaardig mee kunnen doen in de samenleving. Zo zorgen we ervoor dat inwoners krijgen waar ze recht op hebben door onder andere automatisch de Individuele Inkomenstoelag uit te betalen. Daarnaast bieden we de komende twee jaar extra financiële ondersteuning aan Almeerse noodhulporganisaties. We werken met grote spoed aan de realisatie van een Almeerse Stadspas. Een pas die onze inwoners ondersteunt bij het meedoen in de stad. We zullen de raad uitgebreid meenemen en betrekken in het proces en de uitvoering van de Stadspas.

We investeren extra in de aanpak van armoede en schulden

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

In 2025 hebben we gewerkt aan de aanpak van armoede en het oplossen en voorkomen dat onze inwoners in de schulden komen. We doen dit op basis van het huidige beleidsplan op gebied van armoede, schulden en participatie 'Doen wat werkt! 2022 - 2026'. In 2025 is een start gemaakt met een nieuw beleidsplan op dit gebied, dat naar verwachting eind 2026 aangeboden kan worden.

Zoals in de begroting aangegeven hebben we de preventieve budgetcoaching en budgetbeheer doorgezet. Dit om te voorkomen dat inwoners in geldproblemen komen. Vroegsignalering van schulden bij verhuurders, energiebedrijven, ziektekostenverzekeraars en waterbedrijven is een wettelijke taak die voor ons wordt uitgevoerd door De Schoor. Ook hebben andere subsidiepartners in het sociaal domein de taak om financiële problemen te signaleren en burgers door te verwijzen naar passende hulp.

In 2025 zijn we op 4 nieuwe locaties met een Financieel Huis gestart, daarmee kwam het totaal op 5 locaties. Het Financieel Huis is een samenwerkingsverband van professionals en vrijwilligers die inwoners ondersteunen bij financiële vragen, administratie of sociaal juridische kwesties. In eerste instantie hadden we de ambitie om dit in 2026 door te laten groeien naar 10 Financiële Huizen, we hebben de raad eind 2025 geïnformeerd dat we dit terugbrengen naar 6. We hebben ervoor gekozen om het beschikbare budget over meerdere jaren uit te smeren, waardoor we de Financiële Huizen tot en met 2027 kunnen financieren in plaats van tot en met 2026. Hierdoor hebben we de tijd om een goed onderbouwde beslissing te nemen voor het vervolg en de financiering vanaf 2028.

Wat hadden we gepland (begroting)

Als onderdeel van de 'aanpak geldzorgen, armoede en schulden' heeft het kabinet voor gemeenten structureel geld beschikbaar gesteld. Het doel van deze meerjarige aanpak is een halvering van het aantal kinderen dat opgroeit in armoede in 2025, en een halvering van armoede en problematische schulden in het algemeen in 2030.

Met het beschikbare geld gaan we onder andere verder met preventieve budgetcoaching. Preventieve budgetcoaching en budgetbeheer helpen om problematische schulden te voorkomen. Met dit extra budget kunnen deze interventies blijvend worden ingezet. Deze interventies helpen bij de vergroting van de effectiviteit van vroegsignalering.

Daarnaast breiden we de formatie van Maatwerk Ondersteuning Schuldstabilisatie (OSS) uit. Dit team ondersteunt schuldenaren die (nog) niet klaar zijn voor een schulddienstverleningstraject. Het doel van maatwerk OSS is om de schuldenlast te stabiliseren en belemmeringen van een dergelijk traject aan te pakken. Met de uitbreiding van de formatie wordt de caseload verlaagd en de kwaliteit van de dienstverlening verhoogd.

Daarnaast herintroduceren we het Jongeren Perspectief Fonds (JPF). Jongeren met schulden die nog naar school gaan kunnen op dit moment geen gebruik maken van de reguliere schuldhulpverlening. Dit komt omdat zij geen (stabiel) inkomen op bijstandsniveau hebben. Als zij wel gebruik willen maken van een traject moeten zij stoppen met school en aan het werk gaan. Hierdoor lopen zij een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt mis. Met het JPF kan een jongere met schulden een startkwalificatie behalen door naar school te blijven gaan en tegelijkertijd te werken aan een oplossing voor de gemaakte schulden. Deze intensieve begeleiding wordt mogelijk gemaakt met dit fonds.

We werken aan een duurzame arbeidsparticipatie voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

De Wet van School naar Duurzaam werk is per 1 januari 2026 inwerking getreden, dit was later dan oorspronkelijk gedacht. Daarom hebben we het huidige beleid, inclusief de gekoppelde subsidieregeling, in 2025 nog eenmaal moeten verlengen. In 2025 is gewerkt aan de implementatie van deze nieuwe wetgeving die verder gaat dan de bestaande wetgeving over vroegtijdig schoolverlaten. De nieuwe wet legt nadruk op een sluitende aanpak tot 27 jaar, wat langer is dan de oorspronkelijke wetgeving die tot 23 jaar gold. Daarmee komt er meer nadruk te liggen op de toeleiding naar werk. In samenwerking met het onderwijs, Flevolandse gemeenten en het Doorstroompunt is gewerkt aan een Regionaal Programma 2026 - 2029. Zo wordt er door het onderwijs meer geïnvesteerd in aanvullende loopbaanbegeleiding voor jongeren die doorstromen naar werk of een vervolgopleiding. Hierover zijn samenwerkingsafspraken gemaakt. De komende jaren wordt de Participatiewet herzien, met eerste wijzigingen die ingaan op 1 januari 2026. Dit hebben wij in 2025 voorbereid. 2026 is hierbij een overgangsjaar waarin we onze dienstverlening aanpassen aan de nieuwe uitgangspunten van de Participatiewet in Balans. Voor de implementatie van de nieuwe wet zijn in 2025 middelen beschikbaar gesteld vanuit het Rijk.

In 2025 hebben we de garantieknop ingevoerd. Deze is bedoeld voor inwoners die uiterlijk 6 maanden na uitstroom, opnieuw een uitkering moeten aanvragen vanwege baanverlies. Hiervoor is een online knop geïntroduceerd waarbij inwoners wie dit overkomt gemakkelijk opnieuw een aanvraag kunnen indienen. De inwoner hoeft niet opnieuw met ons als gemeente in gesprek en aan administratieve verplichtingen te voldoen om opnieuw de bijstand in te stromen. Daarnaast is de regeling 'Samenwonen op proef voor bijstandsgerechtigden' gestart in 2025.

Daarnaast hebben we ingezet op het bieden van kansen op werk voor inwoners met afstand tot de arbeidsmarkt. Dit doen we onder andere via Flevoland Werkt!, een samenwerking tussen overheid, onderwijs, sociale partners en ondernemers die werken aan een sterke en inclusieve arbeidsmarkt. Dit doen zij voor de hele arbeidsmarktregio Flevoland. Almere is hierin centrumgemeente. In 2025 is onder andere gewerkt aan de voorbereidingen voor het Werkcentrum Flevoland, waarbij we vanaf 2026 één herkenbaar loket bieden voor werk en scholing. Ook is er een aanvraag ingediend voor een Leven Lang Ontwikkelen dat laagopgeleiden en laaggeletterden nieuwe kansen biedt om vaardigheden te ontwikkelen.

Daarnaast heeft de gemeente Almere zelf 'Jobfairs' georganiseerd. Hier zijn in 2025 ruimt 500 inwoners en werkgevers samengebracht.

Mocht uitstroom naar regulier werk (nog) niet lukken wordt ingezet op hulp via sociaal werkbedrijf Tomin. In 2025 hebben wij de raad geïnformeerd over de verslechterde liquiditeitspositie van Tomin. Voortzetting van de huidige situatie betekent dat er meer middelen ingezet moeten worden voor een steeds kleiner wordende doelgroep. Daarom zijn wij in 2025 een onderzoek gestart naar de toekomstige organisatie van werk en participatie. Dit heeft geleid tot een voorgenomen besluit, vastgesteld door de raad, om toe te werken naar een eigen gemeentelijke dienst of sociaal ontwikkelbedrijf voor de gemeente Almere.

Wat hadden we gepland (begroting)

Werk is een belangrijke basis voor de bestaanszekerheid van onze inwoners. Daarom creëren we gunstige voorwaarden voor inwoners die aan het werk gaan. Hiermee voorkomen we terugval in de bijstand. De nieuwe wet 'Van School naar Duurzaam Werk' legt de nadruk op een sluitende aanpak voor jongeren tot 27 jaar. Vanuit verschillende domeinen zetten we een integrale dienstverlening voor deze doelgroep op. Zie verdere uitwerking van dit onderwerp Voortijdig schoolverlaten (VSV) bij het programma onderwijs. Naar verwachting wijzigen in 2025 een aantal onderdelen in de Participatiewet. In de dienstverlening aan mensen in de bijstand zal, meer dan nu in de wet staat, uitgegaan worden van vertrouwen. Dit betekent dat de dienstverlening makkelijker wordt, met maatwerk als uitgangspunt van de dienstverlening aan inwoners. Eén van de voorgestelde wijzigingen is dat iemand vrijwilligerswerk of een andere vorm van maatschappelijke participatie mag doen als de stap naar werk te groot is. In 2025 gaan we samen met andere domeinen en partners in de stad deze wijziging vormgeven.

Werkgevers die inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt een kans geven, zijn cruciaal. We ontwikkelen met werkgevers ontwikkel- en leerlijnen. Zodat steeds meer inwoners duurzaam naar betaald werk kunnen doorstromen. We zetten in op jobcarving om meer inclusieve werkplekken te creëren. Jobcarving is een methode om bestaande functies op te splitsen om banen te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Als uitstroom naar een reguliere werkgever (nog) niet lukt, zetten wij in op de ondersteuning door het sociaal ontwikkelbedrijf Tomin.

Vanuit het uitgangspunt wijkgericht werken, bieden we werkervaringsplaatsen en creëren we andere werkkansen in de wijk.

We zoeken naar mogelijkheden om de gevolgen van het gebrek aan passende huisvesting te beperken

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Uitstroom uit 24-uurs instellingen blijft een groot knelpunt in zowel de opvang als in de zorgketen. Hierdoor blijven inwoners die gebruik maken van deze voorzieningen hier langer dan nodig en vaak ook langer dan goed voor hen is. Het gebrek aan uitstroom zorgt er ook voor dat er geen instroom mogelijk is. Nieuwe cliënten moeten daardoor lang wachten op een plek. In 2025 hebben we het aantal opvangplekken iets uitgebreid maar de druk blijft zeer hoog.

Wat hadden we gepland (begroting)

Huisvesting is momenteel het grootste en meest urgente knelpunt in de opvang- en zorgketen. Inwoners die gebruik maken van zorg- en opvangvoorzieningen maar eigenlijk beter af zijn met een eigen woning kunnen niet uitstromen. Zij blijven daardoor langer dan nodig in zorgvoorzieningen. Dit kost ons meer geld maar is vooral ook niet in het belang van de inwoner. Ook zorgt dit ervoor dat we grote moeite hebben om inwoners die eigenlijk moeten instromen van een plek te voorzien. Soms loopt de problematiek van deze inwoners daardoor zelfs op. We werken hieraan op meerdere manieren. Niet alleen door uitstroommogelijkheden voor deze doelgroep te vergroten, maar ook door te voorkomen dat mensen hoeven in te stromen en door begeleiding te bieden aan mensen die op wachtlijsten staan. Dat doen wij samen met onder meer onze zorg- en welzijnspartners en woningcorporaties.

We bestendigen de nieuwe Wmo-werkwijzen zoals in 2023 ingevoerd

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Uit het jaarlijkse cliëntervaringsonderzoek blijkt dat Almeerders over het algemeen tevreden zijn over de dienstverlening van Wmo-zorgaanbieders. Ook zegt het merendeel zich beter te kunnen redden door de ondersteuning. De raad heeft hierover de raadsbrief [Cliëntervaringsonderzoek Wmo-ondersteuning 2024](#) ontvangen op 27 mei 2025. De rapportage over 2025 is, naar verwachting, ten tijde van de publicatie van deze programmarekening naar de raad gestuurd.

Er staat een stevige overlegstructuur met zorgaanbieders en cliëntorganisaties waarbinnen we zowel operationele als meer tactisch-strategische vraagstukken bespreken. Op dit moment zijn de cliëntaantallen redelijk stabiel. Ook is er in 2025 maar beperkt sprake geweest van wachttijden. Waar er wel wachttijden ontstonden, is er constructief samengewerkt om deze in te lopen.

Er heeft een tussenevaluatie plaatsgevonden van het werken met procesregie. Op basis hiervan zijn werkafspraken tussen de gemeente en de zorgaanbieders aangescherpt. De aanpassingen geven meer helderheid en houvast in de uitvoering. Bijvoorbeeld omdat taken en verantwoordelijkheden duidelijker op papier zijn gezet. Daarnaast zijn de administratieve lasten naar beneden gebracht voor zowel de gemeente als de zorgaanbieders.

Voor de huishoudelijke ondersteuning zijn gemeentelijke data geanalyseerd en zijn verschillende uitvragen gedaan bij de zorgaanbieders. Deze acties waren bedoeld om meer zicht te krijgen op het cliëntenbestand en de inzet van zorgaanbieders. Het is de basis voor een aanpak in 2026 gericht op kwaliteit en duurzame beschikbaarheid en betaalbaarheid van de ondersteuning.

Wat hadden we gepland (begroting)

Het jaar 2025 staat in het teken van het verder bestendigen van de nieuwe Wmo-werkwijzen die in 2023 zijn ingevoerd. De kern van de verandering is en blijft: nog beter aansluiten bij wat Almeerders nodig hebben en kunnen. En daarnaast: in partnerschap het hoofd bieden aan grote opgaven als de vergrijzing, de toenemende krapte op de arbeidsmarkt en de druk op het ondersteuningsstelsel. Om deze doelen te bereiken, blijven we het partnerschap met en tussen zorgaanbieders en andere ketenpartners verstevigen. En we monitoren op verschillende manieren hoe de werkwijzen uitpakken in de praktijk. De focus ligt in 2025 verder op twee thema's, namelijk het verbeteren van de werkwijze binnen de huishoudelijke ondersteuning en het optimaliseren en uitvoeren van procesregie.

We verbeteren de werkwijze binnen de huishoudelijke ondersteuning

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

De aanpak binnen de huishoudelijke ondersteuning die was voorzien voor 2025 is uitgesteld naar 2026. Dit heeft onder andere te maken met de beschikbare capaciteit binnen de ambtelijke organisatie. De huishoudelijke ondersteuning is in 2025 binnen de begroting uitgevoerd. De groei in het aantal meldingen en in het aantal cliënten was lager dan vooraf verwacht.

Wat hadden we gepland (begroting)

Door onder andere de bevolkingsgroei en de vergrijzing is de druk op de huishoudelijke ondersteuning groot. In 2024 zijn er al flinke stappen gezet om samenwerking tussen zorgaanbieders te bevorderen en om wachttijden te voorkomen. In 2025 scherpen we beleidsregels en werkafspraken binnen de huishoudelijke ondersteuning waar nodig verder aan. Het doel is om de schaarse capaciteit en budgetten nog efficiënter in te zetten en om de administratieve lasten te beperken. We onderzoeken hierbij ook of we vaker huishoudelijke hulp via pgb kunnen verlenen aan cliënten die dit zelfstandig kunnen regelen. Hiervoor is ook een bezuiniging ingeboekt. Ook zorgen we dat inwoners en hun mantelzorgers nog beter weten waar zij op kunnen rekenen in de dienstverlening.

We optimaliseren de uitvoering van procesregie

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Met de komst van een nieuw dashboard is er beter zicht op in-, door- en uitstroom van cliënten. De data laten zien dat in- en uitstroom redelijk met elkaar in balans zijn bij inwoners die te maken hebben met procesregie. Er stromen ook mensen uit die al jaren individuele begeleiding en/of dagbesteding kregen. De doorstroom naar meer langdurige ondersteuning beperkt zich tot een handjevol mensen per maand. Het is niet zeker of deze resultaten één-op-één zijn toe te schrijven aan procesregie.

Uit cliëntervaringsonderzoek blijkt dat inwoners die te maken hebben met procesregie iets tevredener zijn dan mensen met meer langdurige ondersteuning. De rapportage op dit vlak is in maart 2026 aan de raad verzonden. Een vergelijking met eerdere jaren is niet mogelijk, omdat er toen nog geen onderscheid in de data mogelijk was tussen verschillende ondersteuningstrajecten. Er waren in 2024 alleen ervaringscijfers over het totaal van de individuele begeleiding en dagbesteding.

Wat hadden we gepland (begroting)

Binnen de individuele begeleiding en dagbesteding voeren de Wmo-consulenten van de gemeente procesregie uit. Dit betekent dat zij intensief samenwerken met inwoners en zorgprofessionals. We helpen de Wmo-consulenten en zorgprofessionals om zich de werkwijze nog beter eigen te maken. En we monitoren wat dit oplevert en hoe inwoners en hun naasten de dienstverlening beleven.

We gaan aan de slag met de nieuwe mobiliteitsvisie voor de Wmo

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Er zijn op dit moment twee aanbieders van collectief vervoer actief en een mobiliteitsregisseur. De tevredenheid over het Wmo-vervoer is gestegen en er zijn minder klachten dan in het verleden. Almere had verder een primeur door het Wmo-vervoer toe te voegen aan de landelijke 9292-app. Dit maakt dat inwoners hun Wmo-vervoer sinds september 2025 kunnen plannen via de landelijke reisinformatiedienst. Het toevoegen van andere vervoersvormen is nog niet gebeurd. Voor het leerlingenvervoer is ervoor gekozen om de contracten met de bestaande leverancier te verlengen. Over de positionering van het dagbestedingsvervoer komt in 2026 een besluit, omdat er meer tijd nodig was voor het analyse- en ontwikkelproces dan verwacht. Een advies over dit thema komt tot stand in samenspraak met onder andere de klankbordgroep vervoer, zorgaanbieders en vervoerders.

Wat hadden we gepland (begroting)

Het Wmo collectief vervoer wordt per 1 oktober 2024 op een andere wijze vormgegeven. De klankbordgroep Wmo vervoer heeft hiervoor een mobiliteitsvisie opgesteld. Dit is een belangrijke eerste stap in de ontwikkeling naar inclusieve en integrale mobiliteit, waarbij alle vormen van mobiliteit worden samengebracht. We starten met het Wmo collectief vervoer en in 2025 en de jaren daarna worden andere vervoersvormen zoals dagbestedingsvervoer en leerlingenvervoer toegevoegd.

We gaan de buurtmobiel anders inrichten en besteden de Wmo hulpmiddelen opnieuw aan

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

We hebben in 2025 het aantal uitleenpunten uitgebreid. Er zijn nu vier gebouwgebonden uitleenpunten in 55+-woonlocaties van woningcorporaties. Daarnaast zijn er 11 buurtgebonden uitleenlocaties op centrale plekken in wijken. Met nog eens zes locaties zijn definitieve afspraken gemaakt voor een start begin 2026. Met nog eens drie locaties vindt er overleg plaats. De uitleenlocaties dragen bij aan het tegengaan van stallingproblemen. Ze beperken namelijk de noodzaak van individuele stallingen. De uitgifte van individuele scootmobielen laat in alle categorieën een dalend verloop zien over het jaar 2025.

De aanbesteding van het nieuwe contract voor Wmo-hulpmiddelen is in 2025 afgerond. De levering en het onderhoud van Wmo-hulpmiddelen is per 1 november 2025 definitief gegund aan twee leveranciers. De

vorige aanbieder blijft drie jaar lang betrokken bij het onderhoud van hulpmiddelen die zij nog hebben uitstaan bij Almeerders. De raad heeft op 25 oktober 2025 de raadsbief [217 Definitieve gunning opdracht Wmo-hulpmiddelen en dienstverlening](#) ontvangen over de resultaten van de aanbesteding.

Wat hadden we gepland (begroting)

Op meerdere plekken in Almere kunnen inwoners gratis een scootmobiel lenen via De Buurtmobiel Almere. We zullen de locaties uitbreiden, zodat een uitleenpunt altijd in de buurt is. Deelgebruik zorgt voor het meer (kosten) efficiënt inzetten van de beschikbare middelen. Dit sluit aan bij de taakstelling op dit onderdeel. Ook draagt dit bij aan het terugdringen van de huidige stallingsproblematiek en de daaraan gekoppelde brandveiligheid. Daarnaast eindigt het contract voor de Wmo hulpmiddelen in 2025. Dit gaan we opnieuw aanbesteden.

We zetten in op de ambulantisering van zorg

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

De decentralisatie van beschermd wonen, het woonplaatsbeginsel en het daarmee samenhangende nieuwe verdeelmodel, is per 1 januari 2026 niet haalbaar. De verwachting is dat deze ook niet per 1 januari 2027 haalbaar zal zijn. Het wetsvoorstel dat dit moet regelen is nog niet in behandeling genomen door het parlement.

In het afgelopen jaar is wel doorgedaan met de voorbereiding op de decentralisatie. Daarin hebben we een aantal dingen gerealiseerd. De hybride toegang van beschermd wonen is gestart. Daarmee wordt de verbinding gelegd tussen regionaal Beschermd Wonen en de lokale Wmo. Daarnaast is de Flevolandse Avond- en nachtdienst behalve voor de doelgroep met een beschikking van een product Beschermd Wonen ook beschikbaar voor de OGGz-doelgroep in Almere.

Tot slot is de tussenvoorziening 'Het Trainingshuis' beschikbaar voor Almeerse jongeren met een psychische en/of sociale kwetsbaarheid in de leeftijd van 18 tot 27 jaar. Het Trainingshuis biedt training en ondersteunt in de ontwikkeling van jongvolwassenen om zelfstandig te wonen. De ondersteuningsvraag van deze jongvolwassenen is veelal uitstelbaar en planbaar, maar er is wel 24/7 bereikbaarheid en beschikbaarheid nodig. Het doel is dat jongeren na één à twee jaar uitstromen naar zelfstandig wonen. Er is sprake van het scheiden van wonen en zorg, waarbij de jongere zelf huur betaalt op basis van een zorgcontract tussen de aanbieder en de jongere.

Met betrekking tot het Op-, Om- en Afbouwplan zijn gerealiseerd in 2025: Er is een strategisch spreidingsplan bestuurlijk vastgesteld welke laat zien welke voorzieningen moeten landen in welke gemeente. Als we inzoomen op Almere zijn we in 2025 in gesprek gegaan met een aanbieder over de doelgroep beschermd wonen en somatiek. Het team wonen is aangehaakt voor het matchen van een locatie. Ook wordt er gezocht naar een locatie om 3 plekken voor moeders met kinderen binnen beschermd wonen te organiseren.

De inzet van het product Gewoon Thuis is toegenomen. Hierdoor kunnen mensen thuis 24-uurs ondersteuning ontvangen waarmee wordt voorkomen dat iemand zijn huis verliest of gebruik moet maken van een zwaardere vorm van ondersteuning.

De aansluiting bij het Nationaal Actieplan Dakloosheid is in 2025 gerealiseerd door financiële afspraken te maken over de overbruggingsfinanciering en verlengingen wanneer een persoon binnen Beschermd Wonen met een urgentiebewijs wacht op een fysieke woning. Door deze afspraken voorkomen we dat cliënten onbedoeld een periode dakloos raken met alle gevolgen van dien.

Wat hadden we gepland (begroting)

Recent is gebleken dat de landelijke invoering van het woonplaatsbeginsel en het daarmee samenhangend nieuw verdeelmodel Beschermd Wonen (doordecentralisatie) per 1 januari 2025 niet langer haalbaar is. De nieuwe streefdatum is 1 januari 2026. In afwachting van de uiteindelijke invoering zijn we in de regio Flevoland wel al goed voorbereid op deze wijziging in verdeling van middelen.

De Rijksoverheid benadrukt dat het beleid gericht blijft op de geleidelijk overgang van Beschermd Wonen

naar Beschermd Thuis. Dit betekent dat we mensen met psychische aandoeningen zo veel mogelijk willen helpen deel te nemen aan de maatschappij en zorg zo dicht bij huis als mogelijk organiseren. Vanuit het meerjarige op-, om- en afbouwplan beschermd wonen wordt gewerkt aan passend aanbod voor volwassen inwoners van regio Flevoland. De ontwikkeling van tussenvoorzieningen, ook voor 16-27 jarigen, en een Flevolandse Avond- en Nachtdienst maken hier onderdeel van uit. We sluiten aan bij het Nationaal Actieplan Dakloosheid.

We sluiten aan bij het Nationaal Actieplan Dakloosheid

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Het aantal dak- en thuislozen neemt toe. Niet alleen in Almere maar in heel het land. Dit is vaak een onzichtbaar probleem. Jongeren slapen bij familie of vrienden op de bank, mensen leven in caravans op vakantieparken, en deelnemers in de maatschappelijke opvang wachten lang op een eigen woning. Om hier meer zicht op te krijgen, hebben we ons aangemeld voor de Ethos telling. Dit helpt om deze groepen goed in beeld te krijgen en gerichte interventies te doen.

De opvang van dak- en thuislozen is een laatste vangnet en lost dakloosheid niet op. Voor het stevig aanpakken van dakloosheid is het nodig de oorzaken hiervan aan te pakken. Het voorkomen van instroom door versterking van de financiële bestaanszekerheid en de inzet van preventie en vroegsignalering helpt hierbij. Daarnaast gaat het om het bevorderen van uitstroom naar zelfstandige woningen, zoals projecten als de Boomgaardweg.

Het regionaal kader zorglandschap is in 2025 niet herijkt zoals in onze plannen stond.

Wat hadden we gepland (begroting)

Het aantal dak- en thuislozen neemt toe. Dit is geen specifiek Almeers probleem maar zien we door het hele land. De groei zit hem voornamelijk in mensen die door financiële problemen, bijvoorbeeld schulden, inkomensverlies of een scheiding hun thuis kwijtraken. Zij hebben vaak geen hinder van verslavings- of psychische problematiek en hebben langere tijd gebruik gemaakt van hun eigen netwerk dat op een moment uitgeput raakt. Als we hen niet kunnen helpen, verhoogt dit de kans dat zij meervoudige problematiek ontwikkelen, bijvoorbeeld omdat ze verslaafd raken aan drank of drugs.

Het Rijk heeft het Nationaal Actieplan Dakloosheid vastgesteld. Almere doet al veel van wat er in het actieplan staat. In 2025 gaan we in Flevoland het Regionaal kader zorglandschap Wmo herijken. We verwerken hierin ook het Nationale Actieplan Dakloosheid.

We gaan aan de slag met het geactualiseerde beleid voor maatschappelijke opvang

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

We werken nog aan de invoering van beschikkingen. We verwachten hier begin 2026 mee te starten. We hebben in 2025 de toegang voor de maatschappelijke opvang gezinnen als gemeente naar ons toegetrokken. Dit biedt meer grip en inzicht.

Wat hadden we gepland (begroting)

In 2024 is dit beleid voor individuele opvang gezamenlijk door de Flevolandse gemeenten uitgewerkt. De belangrijkste verandering is dat wij vanaf 2025 ook zelf beschikkingen gaan afgeven aan mensen die een beroep doen op de maatschappelijke opvang. Dit zijn inwoners die dakloos zijn en daarbij nog aanvullende problematiek kennen, zoals verslavings- of psychische problematiek. Door het afgeven van beschikkingen versterken wij hun rechtspositie. De nieuwe beleidsregels en werkwijze implementeren we in 2025. Dit gaat om een aanpassing werkafspraken, -processen en systemen. We komen daarnaast met een advies over de wijze van gezinsopvang. Dit moet in 2025 leiden tot een toename in het aantal plekken voor de gezinsopvang. Hieraan is nu een groot tekort.

We zijn met hoge prioriteit op zoek naar een nieuwe locatie voor dag- en nachtopvang

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

We hebben in 2025 het gebruik van de locatie in Almere Poort opnieuw met een jaar kunnen verlengen. Ondertussen wordt er nog steeds gezocht naar een nieuwe geschikte locatie.

Wat hadden we gepland (begroting)

Hier staat grote druk op. Op dit moment bevindt zich een tijdelijke locatie voor dag- en nachtopvang in Almere Poort. In 2024 hebben we het gebruik van de locatie opnieuw voor een jaar kunnen verlengen, zodat de opvang voorlopig gegarandeerd blijft. In verband met gebiedsontwikkeling op deze plek houdt dit echter op per oktober 2025. We zijn al langere tijd met hoge prioriteit op zoek naar een nieuwe en definitieve locatie voor de dag- en nachtopvang.

We verbeteren de mogelijkheden voor uitstroom in de vrouwenopvang

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Doorstroom en uitstroom naar reguliere zelfstandige woonruimte is nog altijd een knelpunt. Ondanks dat doorstromers uit vrouwenopvang urgentie kunnen krijgen blijft door verschillende interpretaties van de wetgeving, de doorlooptijd lang.

Wat hadden we gepland (begroting)

De uitstroom uit de vrouwenopvang is een knelpunt. Mensen die in de opvang verblijven en klaar zijn voor zelfstandig wonen kunnen niet tijdig weg omdat er bijvoorbeeld geen passende huisvesting voor hen beschikbaar is. Dit heeft gevolgen voor de instroom van de vrouwenopvang. We zetten in op het verkorten van de doorlooptijd naar uitstroom door te zorgen dat mensen die er verblijven niet meer hoeven te wachten tot alle documentatie is geregeld en we sneller duidelijkheid kunnen bieden over bijvoorbeeld een uitkering.

We gaan de beschikbare bedden in de vrouwenopvang beter inzetten

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Er zijn inmiddels landelijke afspraken over de bezetting van de bedden in de vrouwenopvang. Dit is een landelijke samenwerking.

In 2025 hebben we gekeken of de huidige subsidieregeling met de aanbieder nog passend is. Er is besloten om in afwachting van de ontwikkelingen binnen de regio de subsidierelatie voort te zetten.

Wat hadden we gepland (begroting)

Dit gaat bijvoorbeeld om time-out bedden. Dit is kortdurende opvang voor mensen die acuut in de knel zitten en ademruimte nodig hebben. Deze zijn nu alleen voor Flevoland beschikbaar. We gaan deze nu ook voor de regio Gooi en Vechtstreek beschikbaar maken. Daarnaast maken we nieuwe samenwerkingsafspraken met de regio Gooi en Vechtstreek. Ook gaan we in 2025 kijken of de huidige subsidieregeling voor de aanbieder van de vrouwenopvang nog wenselijk is of dat we overgaan naar een inkooprelatie.

Per 1 juli 2024 zijn meer vormen van seksueel overschrijdend gedrag vervolgbaar

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Eén van de gevolgen van deze wetwijzing was dat er meer meldingen kwamen in 2025. Hierop is besloten om het Centrum Seksueel Geweld een incidentele verhoging van de subsidie te verlenen om de hoeveelheid meldingen op te vangen.

Wat hadden we gepland (begroting)

Dit komt door een landelijke wetswijziging. Dit zou gevolgen kunnen hebben op het aantal meldingen en cliënten bij het Centrum Seksueel Geweld. We kunnen de gevolgen nog niet goed inschatten maar we zullen hier mogelijk in 2025 op moeten anticiperen.

We werken aan een woonzorgvisie en een daaraan gekoppeld uitvoeringsprogramma

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Er is in 2025 een concept uitvoeringsagenda opgesteld en gedeeld met de raad. Eind 2026 volgt een definitieve versie met verdere uitwerking. De woonzorgvisie begeeft zich op de snijvlakambities tussen wonen, zorg en welzijn.

Wat hadden we gepland (begroting)

In 2024 hebben we gewerkt aan een Woonzorganalyse en een Woonzorgvisie: gelet op de aantallen en prognoses kijken we tot 2040 wat onze gecombineerde woon- en zorgopgave is. In 2025 zetten we de volgende stap: we maken op basis van deze visie een uitvoeringsprogramma, waarin we vastleggen wat we concreet gaan doen om te realiseren wat er nodig is. Dit traject doorlopen we, net als het opstellen van de woonzorgvisie, in nauwe samenwerking met woningcorporaties, zorgpartijen, initiatiefnemers en (vertegenwoordigers van) de inwoners van Almere. Zowel binnen als buiten de organisatie vraagt deze opgave een integrale inspanning van wonen, zorg én welzijn.

We zetten de wijkteams verder op de kaart

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

De lijnen met andere professionals in het zorgdomein zijn in 2025 verder versterkt door de inzet van de telefonische bereikbaarheidsdienst. Sinds de start in het najaar wordt de dienst goed gevonden door onder meer medewerkers van de JGZ en praktijkondersteuners van de huisarts.

De wijkteams vierden op 10 oktober 2025 hun 10-jarig bestaan. Met deze viering is ingezet op het vergroten van de zichtbaarheid van de wijkteams. Elk wijkteam hield een open huis en organiseerde activiteiten voor de wijk. Ook is er een korte documentaire gelanceerd over het werk van de wijkteams.

In Almere Hout is het tiende wijkteam officieel van start gegaan in 2025. In dit wijkteam heeft het opbouwwerk een prominente(re) plek. Na een verkennende fase is een wijkteam samengesteld dat aansluit bij de behoefte en het beschikbare budget. Na de verkennende fase is het wijkteam niet meer gewijzigd.

Wat hadden we gepland (begroting)

We hanteren in Almere een wijkgerichte aanpak, de wijkteams zijn daar een belangrijk onderdeel van. Vooral als verbindende schakel en in de toegang tot (informele) hulp. We willen in 2025 de zichtbaarheid van de wijkteams vergroten. Dit gaan we bijvoorbeeld doen door de lijnen die we hebben met huisartsen, Jeugdgezondheidszorg (JGZ) te versterken. We zorgen er hiermee voor dat organisaties die inwoners doorverwijzen beter weten waarmee de wijkteams kunnen helpen. De wijkteams hebben ook een belangrijke rol in de uitvoering van Positief Gezond Almere en activiteiten in het kader van welzijn. We hebben het experiment met verlengde inzet van wijkteams geëvalueerd in 2023. We zien dat dit meerwaarde biedt maar hebben nu geen geld om dit door te zetten of verder uit te rollen. Daarom gaan we op zoek naar financieringsmogelijkheden om dit wel door te kunnen zetten. In de nieuwe wijken waar eerder nog geen wijkteam was, zoals Nobelhorst en Oosterwold, is nu een klein team actief. In 2025 gaan we samen met de bewoners kijken hoe we een wijkteam optuigen dat past bij hun behoefte.

Doelstellingen bij dit programma

Wat hadden we gepland (begroting)

- Meer tussenvoorzieningen waardoor inwoners die zorg nodig hebben 'zo thuis mogelijk' kunnen (blijven) wonen, met onder meer aandacht voor de groep 16-27-jarigen. Ook een Flevolandse Avond- en Nachtdienst maakt hier onderdeel van uit.
- Afgifte van beschikkingen voor de Maatschappelijke Opvang, waardoor de rechtspositie van dakloze mensen wordt vergroot.
- Realisatie van meer plekken voor de gezinsopvang.
- Nieuwe locatie voor de Dag- en Nachtopvang.
- Verkorten procedure voor uitstroom uit de vrouwenopvang en samenwerking met regio Gooi- en Vechtstreek om benutting van beschikbare bedden in de vrouwenopvang verder te verbeteren.
- Een uitvoeringsprogramma bij de Woonzorgvisie.

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

- Het Leger des Heils heeft in 2025 een gemengd wonen vorm gerealiseerd. Deze gemengd wonen locatie fungeert als tussenvoorziening richting zelfstandig wonen. De Flevolandse Avond- en Nachtdienst is behalve voor de doelgroep met een beschikking van een product Beschermd Wonen ook beschikbaar voor de OGGz-doelgroep in Almere. De tussenvoorziening 'Het Trainingshuis' is beschikbaar voor Almeerse jongeren met een psychische en/of sociale kwetsbaarheid in de leeftijd van 18 tot 27 jaar. Het Trainingshuis biedt training en ondersteunt in de ontwikkeling van jongvolwassenen om zelfstandig te wonen.
- Uitgesteld. We hebben in 2025 de voorbereidingen getroffen die nodig zijn om beschikkingen af te geven. We gaan vanaf 2026 beschikkingen afgeven.
- Behaald. In de regio zijn meer opvangplekken gerealiseerd.
- Niet behaald. Er is nog geen nieuwe locatie bekend voor de maatschappelijke opvang in Almere Poort.
- Behaald. Zie toelichting onder kopje vrouwenopvang.
- Behaald. Er is een concept uitvoeringsprogramma bij de Woonzorgvisie gemaakt.

Financiën

bedragen x € 1 miljoen

	begroot	werkelijk	resultaat
lasten	357,4	357,1	0,3
baten	244,9	250,0	5,1
totaal voor reservemutaties	112,5	107,2	5,4
stortingen	6,1	6,3	-0,2
onttrekkingen	11,0	13,3	2,2
totaal	107,6	100,2	7,4

Het nettoresultaat op dit programma is € 7,4 miljoen voordelig.

€ 1,4 miljoen van dit voordeel houden we echt over, hiertegenover staan geen verplichtingen in volgende jaren. € 6,0 miljoen is projectvertraging, dit geldt schuiven we door naar volgende jaren.

We geven € 2,1 miljoen minder uit aan de bijstand dan begroot

Bij de programmabegroting 2026 was er een tekort van € 3,45 miljoen begroot in 2025. Dit was op basis van de cijfers over het eerste halfjaar. We hadden te maken met oplopende klantaantallen en een oplopend gemiddeld uitkeringsbedrag. Het werkelijke tekort is € 1,35 miljoen. Dit € 2,1 miljoen lager dan begroot en komt door:

- minder groei van het gemiddeld aantal klanten. Hierdoor zijn de kosten € 1,9 miljoen lager dan begroot.
- Het gemiddelde uitkeringsbedrag per cliënt ligt hoger dan begroot, waardoor de kosten € 0,4 miljoen hoger zijn. De inkomsten uit terugvorderingen liggen wel € 0,4 miljoen hoger.
- De uitgaven Bbz zijn € 0,5 miljoen lager door lagere klantenaantallen.
- Diverse overige verschillen waardoor de kosten € 0,1 miljoen lager zijn

We geven € 0,5 miljoen minder uit aan Wmo ondersteuning

De kosten voor de Wmo ondersteuning zijn met ongeveer 5% gestegen ten opzichte van 2024. Dit komt voor ongeveer 4% door prijsstijgingen en hogere kosten per cliënt. 1% komt door toename van het aantal cliënten. Dit is beperkt gezien onze stad sneller vergrijst. In de begroting houden we daarom jaarlijks rekening met ongeveer 3% volumegroei. Door de lagere groei houden we € 0,5 miljoen over.

We geven € 0,7 miljoen minder uit een re-integratie en aan kwijtschelding

De kosten voor beschut werk zijn € 0,2 miljoen lager. Dit komt door een minder grote stijging van het aantal beschut werkplekken dan verwacht. Verder zijn de kosten van het traject INTO-WORK € 0,2 miljoen lager. Verder zijn de kosten voor kwijtschelding € 0,3 miljoen lager.

We ontvangen € 0,4 miljoen inkomsten voor de opvang van Oekraïners

Het uitgestelde groot onderhoud aan het Alnovum is uit de normvergoeding voor de opvang van Oekraïners betaald. Hiervoor hadden we ook extra budget gereserveerd. Deze reservering kan vrijvallen.

We krijgen € 1 miljoen meer gemeentefonds voor meerkosten sociaal domein

Bij de decembercirculaire hebben we in totaal € 1 miljoen extra gemeentefonds gekregen voor meerkosten in het sociaal domein. Het gaat hierbij om meerkosten van de Oekraïners en asielzoekers. De kosten hiervan zitten op verschillende onderdelen binnen het sociaal domein.

We geven € 0,4 miljoen meer uit aan de bijzondere bijstand

Bij de Programmabegroting 2026 is als gevolg van de steeds verder stijgende uitgaven voor bijzondere bijstand het budget met € 0,9 miljoen verhoogd. De uitgaven zijn verder gestegen met € 0,4 miljoen. Belangrijkste oorzaak is de instroom van jongeren die op zich zelf zijn gaan wonen en beroep doen op de bijzondere bijstand om te voorzien in hun levensonderhoud. Dit gaat vooral om jonge statushouders. Jongeren krijgen via de bijstand alleen de jongerennorm uitgekeerd. Dit is niet voldoende om in de kosten van levensonderhoud te voorzien. Daarnaast krijgen deze jonge statushouders ook een vergoeding voor de inrichtingskosten. Dit loopt via de kredietbank (lening). Maar omdat zij de lening niet volledig kunnen aflossen wordt een deel van de aflossing via de bijzondere bijstand betaald. Omdat de jongerenbijstand per 2026 gefaseerd overgaat naar de reguliere bijstand verwachten we dat het tekort de komende jaren zal afnemen.

We geven € 0,9 miljoen meer uit aan lokaal maatschappelijke opvang

€ 0,3 miljoen zijn hogere kosten voor gezin/doorstroomlocaties en tussenvoorzieningen. Dit komt door extra kosten voor onderhoud en reparaties en niet ontvangen eigen bijdrage. Deze kosten zijn structureel. De begroting van 2026 en verder is met dit bedrag verhoogd. Verder zijn de kosten € 0,6 miljoen hoger doordat er aanvullende afspraken met partners zijn gemaakt. Het gaat om: hogere kosten schakelteams, maatwerkafspraken zoals extra opvanglocaties op de Doenersdreef, extra kosten trainingshuizen, extra crisisplekken en crisismaatregelen.

We geven € 2 miljoen meer uit aan apparaatskosten op diverse onderdelen

Ten eerste zijn de kosten van de Wmo consulenten € 0,7 miljoen hoger dan begroot doordat meer ondersteuning nodig was. Ook geven we € 0,6 miljoen meer uit aan de regionale Wmo. Verder is er een tekort van € 0,55 miljoen op de uitvoeringskosten inburgering. Daarnaast zijn er nog diverse voordelen en nadelen die optellen tot € 0,15 miljoen aan hogere uitgaven.

We houden € 6 miljoen over op taken waarvoor het budget in volgende jaren nodig is

€ 2,8 miljoen was al bekend bij de vierde kwartaalrapportage 2025. Dit geld is al doorgeschoven. Hier komt nog € 3,5 miljoen projectvertraging bovenop. Dit geld is doorgeschoven via de eerste kwartaalrapportage 2026. In de totaalrekening en de kwartaalrapportages is dit verder toegelicht. Het gaat hierbij om:

- € 3,1 miljoen Flevoland Werkt!, door vertraging op diverse projecten en programma's. Dit is € 1,5 miljoen meer dan verwacht bij de vierde kwartaalrapportage.
- € 1,3 miljoen bestedingsplan POK. Dit komt doordat het opzetten van de lijnen langer duurt dan verwacht. Dit geld voor lijn 3, waarbij het doel is om de dienstverlening te verbeteren. En bij het opzetten van zes financiële teams en versterken van de wijkteams.
- € 0,5 miljoen implementatie Participatiewet in balans, omdat de implementatie in meerdere jaren plaatsvindt.
- € 0,5 miljoen op de Hotel accommodatieregeling (HAR), dit geld ontvangen we van het Rijk voor de tijdelijke opvang van vergunninghouders in hotels, om daarmee de asielopvang te ontlasten. Omdat de kosten doorlopen in 2026 hebben we dit geld via de kwartaalrapportage doorgeschoven naar 2026 (projectvertraging).
- € 0,3 miljoen voor de verbetering van de werking loonkostensubsidie (forfaitair), de kosten hiervoor worden grotendeels in 2026 gemaakt.
- € 0,2 miljoen impulsbudget arbeidsmarktregio's.
- € 0,1 miljoen Stadspas doordat in 2025 alleen de zomereditie is uitgevoerd.

Bruto afwijking: hogere kosten en inkomsten KOT gedupeerden

De kosten voor de hulp aan KOT gedupeerden zijn € 0,8 miljoen hoger. Hiervoor ontvangen we ook € 0,8 miljoen extra inkomsten van het Rijk. In totaal is dit neutraal.

Bruto afwijking: Regionale Wmo (exclusief apparaat)

bedragen x € 1 miljoen

toelichting	bedrag
lagere kosten beschermd wonen en transformatiefonds	2,3
hogere kosten Maatschappelijke- en vrouwenopvang	-4,5
hogere lasten IZA en proeftuin toekomstscenario	-2,1
<i>subtotaal hogere lasten</i>	<i>-4,3</i>
hogere baten IZA en proeftuin toekomstscenario	2,1
hogere onttrekking reserve regionale Wmo	2,2
nettoresultaat regionale Wmo	0,0

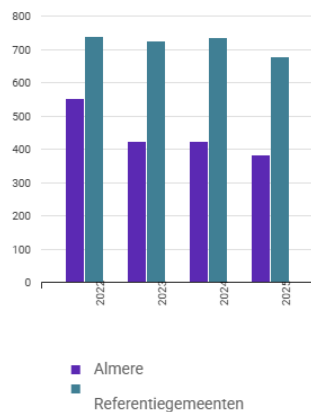
In totaal zijn de afwijkingen neutraal omdat de kosten uit de reserve regionale Wmo worden gedekt. De kosten voor beschermd wonen zijn lager door een lagere bezetting. De kosten voor maatschappelijke opvang zijn € 3,1 miljoen hoger door hogere kosten Almere Poort (dure locatie), hogere kosten bemoeizorg en hogere kosten winterkoude opvang. De kosten vrouwenopvang zijn € 1,4 miljoen hoger door meer meldingen Veilig thuis, de proeftuin toekomstscenario en diverse andere kosten.

€ 2,1 miljoen aan kosten voor IZA en proeftuin toekomstscenario zijn niet begroot. Hiertegenover staan ook hogere baten. Het geld voor de IZA wordt verdeeld naar de verschillende Flevolandse gemeenten. Dit kan lokaal worden ingezet. Wij betalen hieruit de kosten voor Positief Gezond Almere. Verder worden coördinatiekosten betaald, zoals de projectleider en de inzet in het netwerkbureau.

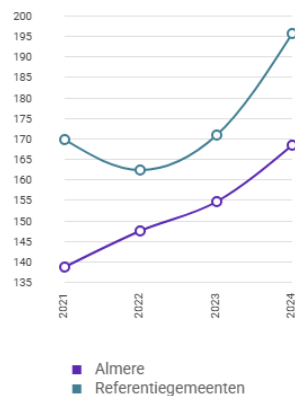
Per saldo resteert een tekort van € 2,2 miljoen dat gedekt wordt door een hogere onttrekking uit de reserve Regionale Wmo.

Indicatoren

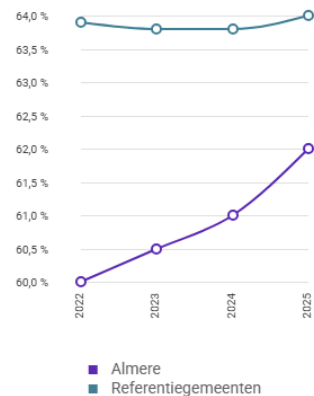
Wmo cliënten met maatwerkarrangement
aantal per 1.000 inwoners

Lopende re-integratievoorzieningen
aantal per 1.000 inwoners 15-65 jr

Demografische druk
percentage inwoners 0-5/m 10 jaar en 65+

Wmo cliënten met maatwerkarrangement

Dit is het aantal inwoners met een maatwerkarrangement, per 10.000 inwoners. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning vanuit de Wmo. In Almere maken hier minder mensen gebruik van in vergelijking met referentiegemeenten.

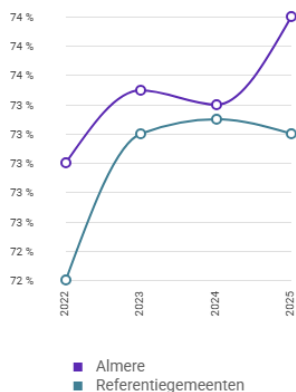
Lopende re-integratievoorzieningen

Dit is het aantal re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar. Het laat zien dat het aantal re-integratievoorzieningen in Almere de afgelopen jaren fors is afgenomen tot 2021, in 2021 stijgt dit weer. Bij het opmaken van deze programmarekening zijn er nog geen cijfers over 2025 bekend.

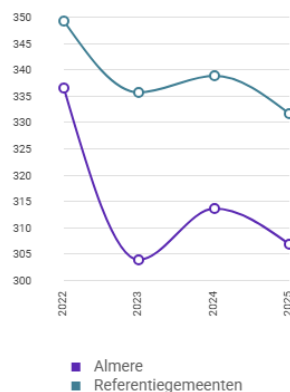
Demografische druk

De demografische druk is het aantal inwoners van 0 tot 20 jaar én van 65 jaar en ouder afgezet tegen het aantal inwoners tussen de 20 en 65 jaar.

Netto arbeidsparticipatie
% werkzame beroepsbevolking

Personen met bijstandsuitkering
aantal per 1.000 inwoners

Werkloze jongeren
% 16 t/m 22 jarigen

Netto arbeidsparticipatie

Deze indicator laat het percentage van de werkzame beroepsbevolking zien ten opzichte van de potentiële beroepsbevolking. De beroepsbevolking is de groep inwoners tussen de 15 en 75 jaar die ofwel betaald werk hebben, ofwel recente betaald werk hebben gezocht en daarvoor direct beschikbaar zijn.

Personen met bijstandsuitkering

Dit is het aantal personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners. Inmiddels is het aantal personen met een bijstandsuitkering in Almere gedaald tot onder dat van referentiegemeenten.

Werkloze jongeren

We spreken van werkloze jongeren als personen tussen de 16 en 22 jaar ingeschreven staan bij het UWV en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie. Deze indicator is een percentage ten opzichte van het totaal van alle jongeren tussen de 16 en 22 jaar. Cijfers over 2025 zijn nog niet bekend bij het opstellen van deze Programmarekening.

2.10 Jeugdhulp

Ambitie

In juli 2024 heeft de Raad van Almere ingestemd met het Almeerse transformatieplan jeugd

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Het transformatieplan jeugd is in 2025 de basis geweest voor ons werk. Langs de 5 ontwikkellijnen hebben we acties ondernomen om de kwaliteit te verbeteren en grip te krijgen op de stijgende kosten van jeugdhulp. Er zijn nieuwe jeugdhulpcontracten afgesloten die inzetten op een ander schaalniveau voor specialistische jeugdhulp.

We hebben ook acties ondernomen op het gebied van Stevige Lokale Teams die we later in dit stuk beschrijven.

Het transformatieplan zet ook in op een ander schaalniveau voor specialistische jeugdhulp. Op dat punt is in 2025 gewerkt aan nieuwe regionale contracten voor jeugdhulp die in 2027 zullen ingaan. In overeenstemming met de Wvbj (Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg) zal de specialistische jeugdzorg regionaal gecontracteerd worden en bouwen wij voor de basishulp aan een robuuste structuur samen met de Stevige Lokale Teams.

In 2025 verscheen ook het rapport van de commissie-Van Ark over de Hervormingsagenda Jeugd. Wij hebben dit rapport van 'kaft tot kaft' omarmd. Hierover hebben wij u raadsbrief [048 Standpunt en gevolgen gemeente Almere advies commissie-Van Ark over de Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028](#) gestuurd. De nabetaling van Van Ark-middelen ter compensatie over 2023 en 2024, is vorig jaar bij de begroting ondergebracht in het investeringsfonds Jeugd en Gezin. Deze middelen worden gebruikt om, in lijn met de Hervormingsagenda Jeugd, de basiszorg in de stad te versterken en de toegangsfunctie door te ontwikkelen. Doel hiervan is de inzet van duurdere vormen van jeugdhulp te voorkomen.

Wat hadden we gepland (begroting)

Het transformatieplan jeugd moet een antwoord geven op de vraag hoe grip te krijgen op de alsmaar toenemende kosten voor jeugdzorg en deze om te buigen naar een bezuiniging van uiteindelijk € 17 miljoen in 2027.

De basis voor het Almeerse transformatieplan is de Landelijke Hervormingsagenda Jeugd. De hervormingsagenda bevat een pakket aan afspraken met als doel de jeugdhulp te verbeteren en financieel gezond te maken. Om deze doelen te behalen moeten gemeenten op 3 gebieden actie ondernemen:

- Formeren van stevige lokale teams
- Ander schaalniveau voor specialistische jeugdhulp (verplichte regiovorming)
- Afbouw van residentieel verblijf.

Om uitvoering te geven aan het Almeerse transformatieplan (met daarin de doelen van de hervormingsagenda) is een programma gemaakt met daarin 5 ontwikkellijnen. Aan dit programma werken we opgevegericht.

Jeugdhulp zonder verblijf

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Ontwikkellijn 1: realiseren nieuwe contracten.

Op 1 januari 2025 zijn de nieuwe contracten jeugdhulp zonder verblijf ingegaan. Dit heeft er bijvoorbeeld voor gezorgd dat jeugdhulp dichterbij onderwijs georganiseerd wordt, dat de J-GGZ (Jeugd Geestelijke GezondheidsZorg) aanbieders en verwijzers met elkaar samenwerken aan een ontwikkelagenda en dat er nagenoeg geen wachtlijsten zijn voor alle gangbare jeugdhulp begeleidingsvragen.

Resultaten van de omslag van individuele begeleiding naar groepsbegeleiding, specialistische hulp naar basishulp blijven nog uit. Hier monitoren we doorlopend op en maken afspraken met onze Contract en Leveranciers Managers (CLM), beleidsadviseurs, verwijzers en aanbieders.

Ontwikkellijn 2: Stevige lokale teams.

Een belangrijk onderdeel van het Almeers Transformatieplan Jeugd is de inzet van Stevige Lokale Teams. In 2025 zijn stappen richting de ontwikkeling van deze Stevige Lokale Teams geconcretiseerd. Het consortium van de wijkteams en de JGZA (Jeugd Gezondheidszorg Almere) zetten samen met de gemeente, als opdrachtgever, in op het realiseren daarvan. In 2025 is de blauwdruk gelegd voor de teams. In januari 2026 zijn twee teams kleinschalig van start gegaan met het doorontwikkelen van de werkwijze rondom toegang, regie en begeleiding.

Ontwikkellijn 3: Versterken gemeentelijk deel van de uitvoering.

In 2025 is hard gewerkt om de basis op orde te krijgen door het gemeentelijk deel van de uitvoering te versterken. De werkprocessen jeugd zijn vastgesteld, er zijn dashboards gebouwd die ons inzicht geven in het gebruik en de kosten van de Almeerse jeugdhulp. Ook is de interne samenwerking geprofessionaliseerd, waardoor er gericht gestuurd kan worden op de contracten en afspraken met aanbieders en partners in de stad. Met deze ontwikkellijn zijn de randvoorwaarden geschept om de andere ontwikkellijnen mogelijk te maken.

Ontwikkellijn 5: Financiële maatregelen.

Beleidsmatig zijn transformaties uit het Transformatieplan Jeugd ingezet in 2025. Bovengenoemde ontwikkellijnen moeten samen ook leiden tot een financieel voordelig effect. De effecten zijn dit jaar nog uitgebleven. Het algehele beeld is echter nog steeds een stijgende lijn in kosten, mede door externe ontwikkelingen zoals krapte op de arbeidsmarkt, nieuwe producten en contracten en stijgende cao's. Daarnaast zijn alle maatregelen pas net gestart en is het nog te vroeg om hiervan de effecten te zien.

Wat hadden we gepland (begroting)

Ontwikkellijn 1: realiseren nieuwe contracten

Per 1 januari 2025 hebben we nieuwe contracten voor de lokale jeugdhulp. Hierin is veel aandacht voor het collectieveren van het hulpaanbod, het organiseren van lokale ambulante intensieve gezinsinterventies en het organiseren van jeugdhulp op school.

Ontwikkellijn 2: Stevige lokale teams

In 2024 zijn wij reeds gestart met het ontwikkelen van stevige lokale teams. Dit doen wij als onderdeel van een 0-100 wijkaanpak. Met onze lokale toegang (JGZ) zijn er gesprekken geweest om te komen tot uitgangspunten waar de teams aan moeten voldoen. De Stevige lokale teams zijn een essentiële bouwsteen om te komen tot een afbuiging van de jeugdhulp en het realiseren van grip op de jeugdzorg. Wij werken toe naar een besluit waarbij de teams niet alleen toegang tot jeugdhulp en regie bieden maar ook zelf hands on hulp kunnen bieden aan gezinnen.

Ontwikkellijn 3: Versterken gemeentelijk deel van de uitvoering

De basis op orde! We werken aan dashboards maken de werkprocessen up to date, professionaliseren de interne samenwerking gericht op het adequaat kunnen sturen op de contracten en de afspraken.

Ontwikkellijn 5: Financiële maatregelen

Voor de producten begeleiding en JGGZ werken we aan een collectievering van het aanbod. Individuele trajecten worden zoveel als mogelijk omgebogen naar groepsactiviteiten. Naast een te verwachten financieel voordeel past deze beweging bij het steeds dringender wordende personeelstekort en de daardoor oplopende wachtlijsten.

Daarnaast onderzoeken we met de partners in het voorveld (denk aan jongerenwerk) welke rol zij kunnen spelen in het afbuigen van de vraag om jeugdhulp. Hiervoor wordt een businesscase gemaakt.

Jeugdhulp met verblijf (Regionaal)

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Ontwikkellijn 1: realiseren nieuwe contracten.

De nieuwe contracten voor jeugdhulp met verblijf zijn in 2025 ingegaan. Dit gaat om regionale contracten. Thuis Op Maat (TOM) is een belangrijk onderdeel van deze contracten, waarbij 'leren' expliciet centraal stond.

Naast sturing op de gezamenlijke ontwikkel-KPI's uit de rapportages, die gericht zijn op de doelen: 'richting nul uithuisplaatsingen' en 'in één keer goed', wordt ook op contractuele en financiële aspecten gestuurd. Zo is er ingezet op afschalen van zware verblijfszorg naar lichtere vormen van verblijf en zoveel mogelijk inzetten van thuis ambulante ondersteuning.

Het is daarbij belangrijk te benadrukken dat beheersing een regionale opgave met lokale verantwoordelijkheid is. Het 'stuur' om complexe regionale zorg tegen te gaan ligt voor een deel in het ontwikkelen van een robuust lokaal ambulanzorgsysteem met een stevige toegang en regie.

Regionaal leggen wij verbanden en geven deze terug aan gemeenten ter ondersteuning van lokale sturing.

Belangrijk punt uit het transformatieplan is de inzet op de afbouw van residentieel verblijf, wat hier ook onder valt. Op het moment van schrijven lijkt er een afname in de gecontracteerde jeugdhulp met verblijf te zijn ten opzichte van het totale jeugdhulpgebruik.

Ontwikkellijn 2: Regionale ondersteuningsstructuur RET/TaS.

De businesscase RET/TAS is sinds januari 2025 beschikbaar. De uitkomsten van deze business case zijn nog altijd relevant. Het Regionaal Expertiseteam is laagdrempelig, flexibel en wendbaar en biedt inhoudelijke expertise, denkt in mogelijkheden en regelt waar nodig een passend aanbod voor jeugdigen en/of hun gezin. Zij kunnen bij complexe problematiek waarbij passend aanbod ontbreekt, Team AnderS (TAS) inzetten om hulp in de thuissituatie te versterken. Doel is uithuisplaatsing voorkomen of door- en uitstroom versnellen. TAS is zo kort als mogelijk en zo lang als nodig betrokken; de regie blijft bij de verwijzer.

Ontwikkellijn 4: Versterken regionale samenwerking.

In september 2025 is het adviesrapport van een deskundigencommissie over het verbeteren van de regionale gemeentelijke samenwerking voor de jeugdhulp in Flevoland uitgebracht. Als vervolg hierop is de samenwerking door de vijf Flevolandse colleges weer (Zeewolde is geen onderdeel van deze samenwerking) hervat.

In het governance-traject zijn de belangrijkste uitgangspunten en randvoorwaarden voor de voortzetting van de bestaande samenwerking in een nieuwe governance uitgewerkt in leidende principes. De leidende principes zijn opgenomen in een intentieovereenkomst die in december 2025 is ondertekend door de vertegenwoordigers van de colleges van B&W van de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder en Urk. In 2026 wordt op basis van deze intentieovereenkomst de hernieuwde Gemeenschappelijke Regeling verder uitgewerkt.

Ontwikkellijn 5: Financiële maatregelen.

In 2025 is het aantal jeugdigen in verblijf gelijk gebleven met het aantal van de jaren ervoor. Dat betekent dat, hoewel het algemene jeugdhulpgebruik stijgt, het gebruik van jeugdhulp met verblijf daarbinnen stabiel blijft. Dat is gunstig; ten eerste omdat wij inzetten op zo thuis als mogelijk waar dat kan en ten tweede omdat jeugdhulp met verblijf complexe en dure zorg is.

Wat hadden we gepland (begroting)

Ontwikkellijn 1: realiseren nieuwe contracten

Per 1 januari 2025 zijn er nieuwe contracten voor regionale jeugdhulp. De nieuwe contracten maar ook de producten die zijn ingekocht zijn erop gericht om verblijf binnen een residentieële setting te voorkomen.

Naast het realiseren van de nieuwe contracten is ook een regionaal beheersplan gemaakt waarin wordt

beschreven hoe wordt voorkomen dat er kinderen geplaatst worden in residentiële voorzieningen en, wanneer dit niet voorkomen kan worden, een plaatsing zo kort mogelijk duurt.

Ontwikkellijn 2: Regionale ondersteuningsstructuur RET/TaS

Belangrijk onderdeel van het regionale beheersplan is het Stevige lokale team als regievoerder bij kinderen binnen een residentiële setting. Wanneer een situatie dermate complex wordt kan door het lokale team opgeschaald worden naar RegionaleExpertiseTeam/ TeamAnderS. Om de effectiviteit van het RET/TaS vast te stellen wordt momenteel een businesscase gemaakt.

Ontwikkellijn 4: Versterken regionale samenwerking

In lijn met de hervormingsagenda zetten wij in op het verstevigen van de regionale samenwerking en in het verlengde daarvan de aankoopcentrale. Vanuit de aankoopcentrale vindt sturing plaats op de regionale contracten. Binnen de regio wordt gewerkt aan de governance.

Ontwikkellijn 5: Financiële maatregelen

We werken aan het voorkomen van instroom en aan de door- en uitstroom van jongeren in de jeugdhulp. Het voorkomen van instroom doen we met behulp van het RET/TaS en door het lokaal en regionaal beschikbaar hebben van intensieve ambulante gezinsinterventies.

Doorstroom organiseren we door met behulp van regie sneller af te schalen naar een lichtere vorm van zorg, bijvoorbeeld van behandeld wonen naar begeleid wonen. Tot slot wordt ingezet op uitstroom. Krapte op de woningmarkt treft ook jongeren die toe zijn aan de volgende stap na de jeugdzorg, zij verblijven nu onnodig lang op een residentiële jeugdzorgplek.

De aanpak huiselijk geweld gaat over voorkomen en duurzaam stoppen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

In 2025 is een echtscheidingsloket geopend in Almere om vroegtijdig ouders ondersteuning te bieden in scheidingsituaties.

Er is een voorzichtige, lichte daling te zien in het aantal meldingen bij Veilig Thuis Flevoland. De advies- en consultfunctie waarbij lokale partners advies kunnen inwinnen heeft daaraan bijgedragen.

De plegergroep is in 2025 gecontinueerd. Plegers krijgen de ruimte om onder begeleiding met elkaar in gesprek te gaan. Plegers krijgen de kans om te reflecteren op hun daden.

Om het grote aantal meldingen bij Veilig Thuis Flevoland terug te dringen is ingezet op het organiseren van een andere route. Het projectplan is geschreven en er is een multidisciplinair triageoverleg gestart om meldingen direct door de juiste organisatie te laten oppakken zodat sneller passende hulp wordt ingezet en verkort de wachttijd.

Wat hadden we gepland (begroting)

Dit met aandacht voor enkele specifieke doelgroepen, zoals slachtoffers van mensenhandel, slachtoffers van femicide, ouderen en kinderen bij complexe echtscheidingsproblematiek van ouders. Dit hebben we ook zo beschreven in de nieuwe Regiovisie Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling, waarover begin 2024 met de raad gesproken is. We zetten hierbij in op zowel het helpen van de slachtoffers als op de plegers, hiervoor is bijvoorbeeld de plegergroep die we in 2025 continueren. Bij de nieuwe regiovisie horen ook regionale middelen, over de inzet hiervan besluiten we nog in 2024. In 2024 hebben we in Almere een lokaal addendum op de samenwerkingsafspraken vastgesteld en stellen we een lokale uitvoeringsagenda op. In 2025 gaan we aan de slag met de uitvoering van de plannen die we daarin vaststellen.

We zetten in op de meest passende hulp in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

De proeftuin toekomstscenario is in 2025 voortgezet. Gezinnen voelen zich gezien en gehoord en in de landelijke cijfers zien we dat juridische maatregelen en uithuisplaatsingen voorkomen kunnen worden als partijen samen optrekken. Diverse veiligheidspartners werken samen aan doorontwikkeling. Vanuit de ontwikkeling Stevige Lokale Teams en het toekomstscenario is intensief ingezet op wijkgerichte aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Vanuit de proeftuinen toekomstscenario wordt ingezet op het laten landen van de geleerde lessen. Vanuit de regionale veiligheidspartners (onder andere Veilig Thuis, Gecertificeerde Instellingen, Blijfgroep en Raad voor de Kinderbescherming) wordt er doorontwikkeld om goed aan te sluiten bij de lokale teams en uiteindelijk veiligheidsexpertise te borgen in het lokale team. Samen optrekken in gezinnen en multidisciplinair werken, gezin in regie, transparant en met een 0-100 blik naar de inwoners maakt dat gezinnen beter en sneller geholpen worden. En dat regie zo lang mogelijk bij het gezin/huishouden blijft.

De veiligheidspartners hebben intensief samengewerkt om te komen tot een goede samenwerking en er is goede samenwerking ontstaan om een fundament te leggen voor een blijvend lerend klimaat. De volgende stap is een gezamenlijk advies/consult/meeloop-punt organiseren waar multidisciplinair veiligheidsvragen worden opgepakt en waarbij kan worden aangesloten bij het lokale team en van elkaar geleerd kan worden.

Wat hadden we gepland (begroting)

Dit gaan we onder andere doen door gebruik te maken van gezinsprofielen. Op basis van het profiel van een gezin kunnen we onderbouwd de meest passende (effectieve!) hulp in de gezinssituatie bepalen. Door meer passende hulp te bieden, bijvoorbeeld bij problematiek door een moeilijke scheiding juist te werken aan de problematiek bij de ouders, willen we voorkomen dat er dure en maar vooral vaak niet passende jeugdhulp ingezet moet worden. De gehele aanpak moet ook wijkgericht gaan landen. Daar gaan we in 2025 mee aan de slag.

Doelstellingen bij dit programma

Wat hadden we gepland (begroting)

- Wij geven uitvoering aan het Almeerse transformatieplan jeugd volgens de 5 ontwikkelingslijnen, met als doel de kwaliteit te verbeteren en de jeugdhulp financieel gezond te maken.

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

- We hebben uitvoering gegeven aan het transformatieplan jeugd. Hierin staan doelen die niet in één jaar te realiseren zijn. Wel zien we positieve eerste signalen.

Financiën

bedragen x € 1 miljoen

	begroot	werkelijk	resultaat
lasten	142,3	139,6	2,7
batens	0,8	3,6	2,7
totaal voor reservemutaties	141,5	136,0	5,5
stortingen	8,7	8,7	0,0
onttrekkingen	0,4	0,4	0,0
totaal	149,8	144,3	5,5

Het nettoresultaat op dit programma is € 5,5 miljoen voordelig

€ 4,7 miljoen van dit voordeel houden we echt over, hiertegenover staan geen verplichtingen in volgende jaren. € 0,8 miljoen is projectvertraging, dit geld schuiven we door naar volgende jaren.

We geven € 4,7 miljoen minder uit aan de jeugdhulp

In 2025 wordt er meer gebruik gemaakt van niet-gecontracteerde zorg. Daardoor zijn de kosten lastig te voorspellen. In de prognose in de vierde kwartaalrapportage hielden we al rekening met een voordeel tussen de € 2,3 miljoen en € 3 miljoen. Uiteindelijk vallen de kosten relatief gunstig uit. Dit komt vooral door minder gebruik van maatwerktrajecten (zoals kleinschalig verblijf, begeleiding specialistisch en 24-

uursambulante jeugdhulp). Daarnaast vallen de uitvoeringskosten van Sociaal Domein Flevoland lager uit door het niet invullen van vacatures waaronder een managementfunctie. Tegelijk stijgen andere kosten zoals meer gebruik van crisisplaatsen en meer declaraties voor gezinsgerichte jeugdhulp met verblijf en jeugdzorgplus.

Per saldo is er een positief resultaat van € 4,7 miljoen ten opzichte van de begroting:

- € 1,8 miljoen lagere kosten voor niet-gecontracteerde jeugdhulp zonder verblijf (specialistische begeleiding en 24-uurs ambulante jeugdhulp).
- € 1,3 miljoen lagere kosten voor specialistische jeugdhulp (LTA).
- € 1,2 miljoen lagere kosten jeugdhulp met verblijf (kleinschalig verblijf).
- € 0,6 miljoen lagere regionale uitvoeringskosten doordat nog niet alle functies waren ingevuld.
- daartegenover: € 0,2 miljoen hogere kosten (POH, OJA's en overige).

We houden € 0,8 miljoen over op programma's die we betalen met IZA-middelen

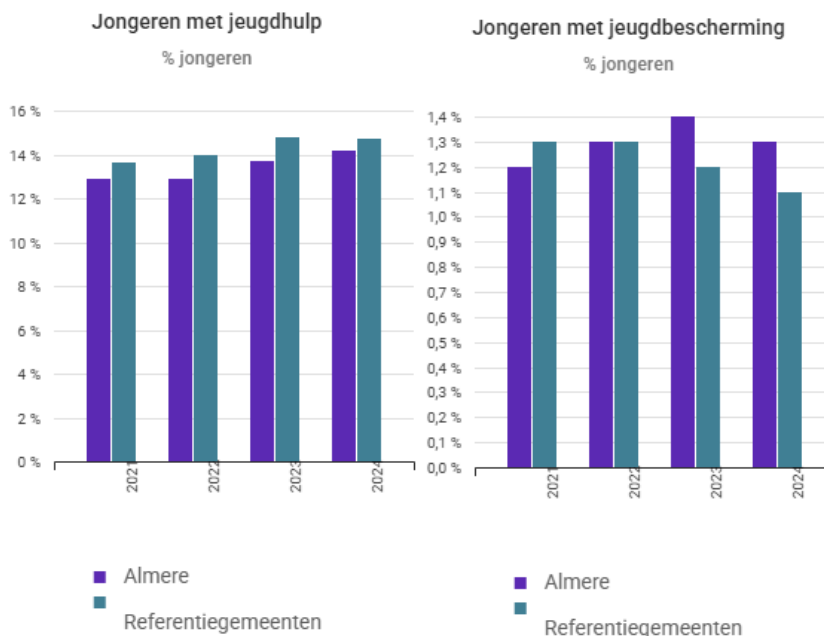
Dit geld hebben we komende jaren nodig om het programma Positief Gezond Almere (PGA) te kunnen betalen. Bij de eerste kwartaalrapportage 2026 doen we een voorstel om het geld door te schuiven.

Neutraal: de baten en lasten van de Sociaal Domein Flevoland zijn € 2,7 miljoen hoger

De kosten zijn in totaal € 3,5 miljoen terwijl er € 0,8 miljoen is begroot. De kosten worden doorbelast naar de Flevolandse gemeenten. Hier staat een even grote baat tegenover. Het gaat vooral om apparaatskosten, projecten zoals de regionale inkoop van jeugdhulp en het opzetten van een nieuwe regio organisatie en kosten voor het bovenregionaal expertisenetwerk.

Dit is een administratief verschil, omdat we zijn vergeten om de lasten en baten in de begroting te verhogen naar een realistisch niveau. In 2024 werden deze kosten ook al grotendeels gemaakt.

Indicatoren

Jongeren met jeugdhulp

Dit is het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar. De cijfers over 2025 zijn nog niet bekend bij het opstellen van deze programmarekening.

Jongeren met jeugdbescherming

Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter kan opleggen. Dit gebeurt als een kind niet kan opgroeien in een veilige omgeving. Een kind wordt met deze maatregelen dan onder toezicht gesteld of onder voogdij geplaatst. Deze

indicator laat het percentage jongeren tot 18 jaar zien die een jeugdbescherming krijgt. Er zijn op het moment van opstellen van deze programmarekening nog geen cijfers bekend over 2025.

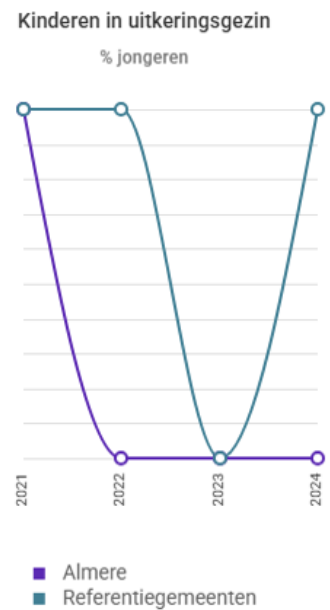
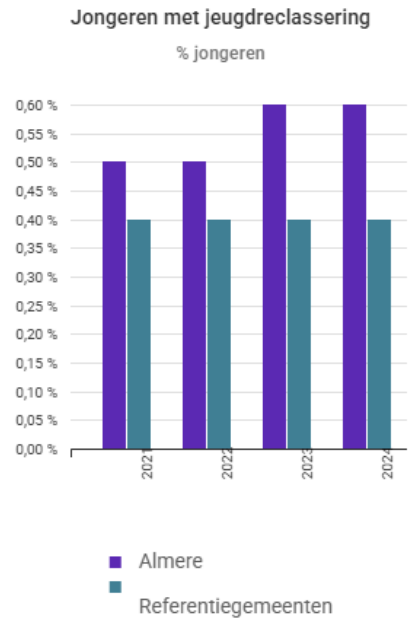
Jongeren met jeugdreclassering

Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar die voor hun 18e met de politie in aanraking geweest zijn en een proces verbaal gekregen hebben. Het is de bedoeling dat reclassering helpt om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat.

Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie.

De indicator laat het percentage jongeren zien met jeugdreclassering ten opzichte

van het totaal aan jongeren tussen de 12 en 23 jaar. Er zijn op het moment van opstellen van deze programmarekening nog geen cijfers bekend over 2025.

Kinderen in uitkeringsgezin

Deze indicator laat het percentage van alle kinderen tot 18 jaar zien die leven in een gezin dat leeft van een bijstandsuitkering. Dit is het geval als minimaal één lid van het gezin een bijstandsuitkering ontvangt. Bij het opmaken van deze programmarekening zijn er nog geen cijfers over 2025 bekend.

2.11 Dierenwelzijn

Ambitie

Verder werken aan dierenwelzijn

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

In 2025 is het Raadsvoorstel Nota Dieren 2025 aangenomen. Ook heeft het college de Uitvoeringsagenda Nota Dieren vastgesteld. Volgens afspraak is de Uitvoeringsagenda in 2025 naar de raad gezonden als Agendavoorstel.

Voorbeelden van wat we hebben gerealiseerd in 2025:

- De raad heeft in 2025 de gewijzigde Algemene Plaatselijke Verordening aangenomen. Circussen met dieren zijn niet meer mogelijk en voor overige evenementen met dieren geldt een vergunningsplicht.
- Deelname aan het Kattencastratie Project; 148 katten van mensen met een laag inkomen zijn gecastreerd/gesteriliseerd.
- De eis voor de helft plantaardig met daarbij dezelfde kwaliteit als de niet plantaardige opties is verwerkt in de (lopende) aanbesteding voor een nieuw cateringcontract.
- Dierenwelzijn is opgenomen in de Leidraad Duurzame Gebiedsontwikkeling.

Wat hadden we gepland (begroting)

De nieuwe beleidsnota Dieren wordt volgens afspraak eind 2024 aan de raad aangeboden. Als onderdeel van de nieuwe beleidsnota hebben we binnen andere beleidsdomeinen gekeken naar het effect van de ambities en uitgangspunten op de werkzaamheden van de gemeente. Veel van de ambities zijn nieuw en vragen nog afstemming over wat nodig is om ze te realiseren. Dit levert veel inzichten en bewustwording op, maar ook vervolgvragen of aanleiding tot verder onderzoek. Op basis hiervan wordt een uitvoeringsagenda opgesteld, die in 2025 wordt voorgelegd. Hierin staat ook welke ambities prioriteit krijgen de komende jaren.

Met het geld dat beschikbaar is gesteld aan het begin van deze raadsperiode zullen we bijvoorbeeld het leefgebied van dieren verbeteren, versterken of uitbreiden. Veel ambities vragen om verdere afstemming tussen beleidsdomeinen en met partnerorganisaties, nader onderzoek en aanpassing van processen. Vooruitlopend op de nieuwe beleidsnota en uitvoeringsagenda wordt al gewerkt aan het voorkomen van circussen en evenementen met dieren. Hiervoor wordt een vergunningsplicht en wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) uitgewerkt.

Toekomstbestendige dierenopvang in Almere

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

De Dierenbescherming is gecontracteerd als nieuwe partner voor de dierenopvang. Voor de zomer van 2026 is duidelijk hoe de projectontwikkeling van de nieuwe opvang vorm krijgt. Voor de meegroei van de vergoeding met de groei van de stad zal de eenmalige verhoging van de begroting binnen afzienbare termijn niet volstaan. De raad is geïnformeerd over de voortgang van de contractering door drie raadsbrieven in 2025.

Wat hadden we gepland (begroting)

De huidige situatie voor de opvang van (zwerf)dieren in Almere is niet houdbaar. Het pand waarin dit nu gebeurt is verouderd met veel achterstallig onderhoud. Het voldoet niet aan de huidige diergeneeskundige standaarden of arbo-eisen. Daarnaast is de vergoeding aan de huidige stichting te laag om de gevraagde taken voor langere tijd goed uit te kunnen blijven voeren. De afgelopen tijd is uitgebreid verkend welke opties er zijn om te komen tot een toekomstbestendige invulling van de opvang voor huisdieren. Met de verkenning is de eerste stap gezet om invulling te geven aan de wens uit het coalitieakkoord om de voorzieningen voor de opvang van dieren mee te laten groeien met de stad. Op basis van deze verkenning

wordt het structurele budget bij deze begroting met € 0,2 miljoen opgehoogd. We verwachten begin volgend jaar definitieve afspraken met onze externe partners te kunnen maken. We informeren de raad zodra meer bekend is over de beoogde nieuwe situatie en het verwachte proces tijdens de overgang naar die toekomstbestendige situatie.

Doelstellingen bij dit programma

Wat hadden we gepland (begroting)

- We stellen een uitvoeringsplan voor de nota Dieren op in 2025 met daarin een prioritering van de inzet van beperkte middelen.
- We hebben duidelijkheid over de toekomst van het dierenasiel Almere.

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

- Behaald. Eind 2025 heeft het college de Uitvoeringsagenda Nota Dieren vastgesteld.
- Deels behaald. Momenteel wordt gewerkt aan de uitwerking van de toekomstbestendige opvang.

Financiën

bedragen x € 1 miljoen

	begroot	werkelijk	resultaat
lasten	0,9	0,9	0,0
batens	0,0	0,0	0,0
totaal voor reservemutaties	0,9	0,9	0,0
stortingen			
onttrekkingen			
totaal	0,9	0,9	0,0

Op dit programma is er geen sprake van financiële afwijkingen.

Indicatoren

Niet van toepassing op dit programma.

2.12 Ontwikkeling van de stad

Ambitie

We investeren samen met het Rijk onze stad

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

De voorwaarden van het Rijk zijn bekend en de bijdrage van het Rijk is beschikbaar gesteld. De uitvoering van de projecten loopt.

Wat hadden we gepland (begroting)

Wij hebben de Raad eerder geïnformeerd over geld dat door het Rijk is toegezegd voor investeringen in de stad (via het BO MIRT en BO Leefomgeving). Het gaat dan vooral om mobiliteitsmaatregelen in en rondom het centrum, onderzoek naar ontwikkeling van Pampus en meer woningen in Oosterwold. Het Rijk betaalt een groot deel van deze kosten, maar voor sommige projecten moeten wij ook meebetalen, dit noemen we cofinanciering.

Regiodeal Nieuwland

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Doel van de Regiodeal is om onze regionale economie en samenleving klaar te maken voor de toekomst door nu te investeren in onderwijs, innovatie en duurzame transitie. Hiervoor is € 18,2 miljoen beschikbaar gesteld vanuit het Rijk. Daarvoor is in 2025 een samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen de gemeenten Almere en Lelystad en de provincie Flevoland om invulling te geven aan deze Regiodeal. In 2025 is de eerste subsidieronde afgerond. Door cofinanciering uit het FVA kunnen we kansrijke projecten extra ondersteunen. In de eerste ronde zijn 7 projecten goedgekeurd, zoals 'Meer talent voor Techniek' van het ROC Flevoland. Dit is een samenwerking tussen partners in de regio dat scholingstrajecten aan de talentvraag van technische bedrijven koppelt. Een volledig overzicht van toegekende projecten is hier te vinden: <https://regiodealnieuwland.nl/projecten/>. Na de eerste subsidieronde was er nog geld over dit leidt tot een nieuwe subsidieronde die doorloopt in 2026. De middelen hiervoor zijn doorgeschoven naar 2026.

Wat hadden we gepland (begroting)

Voor de Regiodeal Nieuwland hebben we € 18,2 miljoen ontvangen. De focus ligt op het versterken van het technisch onderwijs op verschillende niveaus (mbo, hbo en universitair) en het versterken van het vestigingsklimaat voor bedrijven in tech en transitie. In het nieuwe meerjarenprogramma Fonds Verstedelijking Almere wordt een voorstel gedaan voor de cofinanciering hiervan.

Almere centrum

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

De voorwaarden van het Rijk zijn bekend en de bijdrage van het Rijk is beschikbaar gesteld. Ook is de nota kostenverhaal vastgesteld. We gaan er nog steeds vanuit dat een deel van de cofinanciering gevonden wordt.

Wat hadden we gepland (begroting)

Afgelopen maanden hebben we gekeken op welke wijze we deze cofinanciering kunnen invullen. Voor de ontwikkeling van Almere Centrum is in totaal vanuit het rijk € 58,5 miljoen toegezegd. Dit vraagt naar verwachting om € 26 miljoen aan cofinanciering. Een deel van de cofinanciering kan vermoedelijk worden gevonden via het 'kostenverhaal' bij ontwikkelaars en de te openen grondexploitaties. Hier wordt nu stadsbreed beleid voor opgesteld. Conform het coalitieakkoord stellen wij deze begroting ruim € 8 miljoen beschikbaar voor de ontwikkeling van het centrum, deze wordt als cofinanciering in zijn geheel ingezet. Voor de overige projecten worden waar nodig gesprekken gevoerd over bijdragen, ook van onze partners in

deze projecten. Dit alles heeft tijd nodig. Zodra er meer duidelijkheid is over de haalbaarheid van de financiering via kostenverhaal zullen wij u informeren.

We zetten ons in voor het toekomstbestendig houden van onze bedrijventerreinen

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

In 2025 hebben we het georganiseerd vermogen van het Almeerse bedrijfsleven versterkt. Zo is de Bedrijfsinvesteringszone (BIZ) in Almere Haven verlengd per 1 januari 2025. Dit is gebeurd na een positief verlopen draagvlakmeting. De Bedrijfsinvesteringszone in Almere Buiten Centrum loopt eind 2026 af, we treffen voorbereidingen voor het vervolg. Daarnaast is het parkmanagement op bedrijventerrein Poldervlak van start gegaan. Veiligheid op het bedrijventerrein is een belangrijke inzet, maar ook energievraagstukken en duurzaamheid maken deel uit van de agenda.

In 2025 hebben we werkzaamheden uitgevoerd voor verduurzaming van bedrijventerrein Stichtsekan, ten behoeve van de energiehub op de Vaart. Deze werkzaamheden worden in 2026 afgerond. Op bedrijventerrein de Steiger zijn er werkzaamheden uitgevoerd om de onveiligheid op de weg op Noordermark aan te pakken. Daarnaast hebben we in het najaar van 2025 aangekondigd extra maatregelen te gaan nemen om de veiligheid op de Steiger te verbeteren, hiervoor is extra capaciteit beschikbaar gesteld.

Wat hadden we gepland (begroting)

We houden onze bedrijventerreinen toekomstbestendig met middelen uit het Fonds Stedelijke Vernieuwing. In 2024 hebben we de raad per raadsbrief geïnformeerd over het onderzoek revitalisering Almeerse bedrijventerreinen dat wij hebben laten verrichten. Daar komt onder andere uit dat er een structurele preventieve aanpak nodig is om veroudering van bedrijventerreinen op korte termijn te voorkomen. We willen aan de slag met de verlenging van de Bedrijfsinvesteringszone van Almere Haven, dat eind 2024 afloopt. Ook willen we het organiserend vermogen van ondernemers op bedrijventerreinen op onder meer Randstad en Poldervlak stimuleren om gezamenlijk te investeren in toekomstbestendige bedrijventerreinen. Veilig ondernemen, verduurzaming of grootschalig onderhoud kunnen aanleidingen zijn om de samenwerking met ondernemers en gemeente te intensiveren. Daarnaast willen we waar nodig urgente fysieke knelpunten op bedrijventerreinen als de Steiger verhelpen. Dit om de kwaliteit en veiligheid van de openbare ruimte te verhogen.

We werken aan het realiseren van de ambities uit de Mobiliteitsvisie 2030

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

In het kader van de ambities uit de Mobiliteitsvisie is het nieuwe parkeerbeleid vastgesteld. Mobiliteit speelt ook een belangrijke rol in de ontwikkeling van nieuwe stadsdelen, zoals Pampus. Naar de rol van mobiliteit en bereikbaarheid in de stad en nieuw te ontwikkelen stadsdelen hebben we doorlopend gekeken. Daarnaast hebben we een belangrijke stap gezet in de aanbesteding van het openbaar busvervoer in Almere. Deze moet per december 2027 ingaan. In 2025 is hiervoor het Programma van Eisen vastgesteld en is de aanbesteding gestart. Hierover is op 8 juli 2025 een [raadsbrief](#) verstuurd. Ook is in 2025 op vrijdag- en zaterdagavond de nachttrein gaan rijden. Deze rijdt tussen Almere en Amsterdam. Dit is een proef van 2 jaar. Hiervoor is een subsidie in de vorm van een garantstelling verstrekt voor 2025 en 2026.

Daarnaast dragen we met het Mobiliteits- en Infrastructuur Programma Almere (MIPA) bij aan de doelen uit de mobiliteitsvisie. Jaarlijks stellen we hiervoor een werkplan vast. De volgende projecten hieruit zijn in 2025 afgerond: realiseren fietsbruggen Hoge en Lage Vaart, overkapping busstation 't Oor, verkeersveiligheid 1e fase Evenaar en het aanpassen en uitbreiden van fietsbewegwijzing.

Wat hadden we gepland (begroting)

Almere maakt werk van gezonde, duurzame en veilige mobiliteit. Ons unieke gescheiden mobiliteitssysteem biedt een sterke basis om deze doelen na te streven. Onze inwoners, ondernemers en

bezoekers maken onderweg gebruik van diverse netwerken in de stad. Dit gebruik gaat wel veranderen, omdat de stad groeit en vooral het centrum verder verstedelijkt. In de Mobiliteitsvisie zijn onze ambities op het gebied van versterking, verbetering en verduurzaming opgenomen. Zo behouden we wat we hebben en verbeteren we waar dat nodig is.

We gaan in 2025 aan de slag met het mobiliteitsplan Hart voor de Stad

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Nadat in 2024 het mobiliteitsplan Hart van de Stad hebben vastgesteld hebben we in 2025 de vervolgstappen gezet. Het nieuwe parkeerbeleid is voorgelegd aan de raad. De bespreking en vaststelling, inclusief enkele amendementen, heeft begin 2026 plaatsgevonden. Het vastgestelde parkeerbeleid is gericht op leefbaarheid, in balans met bereikbaarheid, economische vitaliteit, ecologie en klimaatadaptie.

Wat hadden we gepland (begroting)

We gaan in 2025 onderzoeken hoe we doorgaand verkeer uit het centrum kunnen beperken, om het centrum bereikbaar te houden en de kwaliteit van leven in het gebied te verbeteren. Nu we de keuzes voor het hart van de stad duidelijk hebben, kunnen we werken aan het parkeerbeleid. Deze keuzes dienen als kader voor het parkeerbeleid. We gaan in 2025 het nieuwe parkeerbeleid voorleggen aan de raad. Hierin vertellen we hoe we om willen gaan met het parkeren in onze stad.

We gaan in 2028 zero-emissie zones instellen voor stadslogistiek

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Om de klimaatdoelen te behalen en te zorgen dat de lucht die we inademen gezond blijft, willen we de uitstoot van vervuilende stoffen in de lucht verminderen. Daarom is eerder besloten vanaf 1 januari 2028 zero-emissiezones in te voeren voor stadslogistiek. Dit geldt voor de drie kernwinkelgebieden in Almere: Almere Haven, Almere Stad en Almere Buiten. In deze zero-emissiezones mogen dan geen bestel- en vrachtauto's meer rijden die schadelijke stoffen uitstoten. Om dit in te kunnen voeren is er in 2025 gewerkt aan een ontwerp-verkeersbesluit dat dit regelt. Deze is begin 2026 ter inzage gelegd. Daarnaast hebben wij gewerkt aan uitgangspunten voor stapsgewijze invoering en een zorgvuldig proces.

Wat hadden we gepland (begroting)

De zones zijn inmiddels bekend, namelijk de kernwinkelgebieden van Almere Haven, Almere Stad en Almere Buiten. We gaan door met de verdere uitwerking van het instellen van deze zero-emissie zones in 2025. Daarnaast onderzoeken we in 2025 de mogelijkheden tot het invoeren van milieuzones.

We werken samen aan regionale bereikbaarheid

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

We zien dat door de groei van het aantal bezoekers, bedrijven en inwoners in onze regio de druk op bestaande infrastructuur toeneemt. Voor Almere is de regionale bereikbaarheid van groot belang. Door samen te werken en kennis te delen willen we knelpunten het hoofd te bieden. Dit doen we bijvoorbeeld door te experimenteren met- en ontwikkelen van nieuwe technologische toepassingen. Dit doen we samen met partners in de regio en daarbuiten. Het DMI (Dutch Metropolitan Innovations)-ecosysteem, de innovatieopdrachten Digitale regie van gebruik van de openbare ruimte (DRO) en Digital Twin as a Service (DTaaS) zijn daar voorbeelden van.

Wat hadden we gepland (begroting)

We zien dat door de groei van het aantal toeristen, bedrijven en inwoners in onze regio de druk op bestaande infrastructuur toeneemt. Voor Almere is de regionale bereikbaarheid van groot belang. Door samen te werken en kennis te delen hopen we knelpunten het hoofd te bieden. Dit doen we bijvoorbeeld door te experimenteren met- en ontwikkelen van nieuwe technologische toepassingen. Dit doen we samen met partners in de regio en daarbuiten.

Doelstellingen bij dit programma

Wat hadden we gepland (begroting)

- We gaan in 2025 het nieuwe parkeerbeleid voorleggen aan de raad.
- We gaan werken aan de verlenging van de Bedrijfsinvesteringszone in Almere Haven en ondersteunen het organiserend vermogen van ondernemers, bijvoorbeeld op de Randstad en Poldervlak.

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

- Behaald. Het nieuwe parkeerbeleid is vastgesteld en voorgelegd.
- Behaald. De BIZ in Almere Haven is verlengd per 1 januari 2025, onder het kopje Bedrijventerreinen lichten we dit verder toe.

Financiën

bedragen x € 1 miljoen

	begroot	werkelijk	resultaat
lasten	36,9	33,8	3,1
baten	20,3	20,4	0,2
totaal voor reservemutaties	16,6	13,3	3,3
stortingen	9,6	7,1	2,5
onttrekkingen	19,7	15,0	-4,7
totaal	6,5	5,4	1,1

We houden € 0,9 miljoen over doordat het budget voor Pampus niet is uitgegeven

Dit komt doordat we de activiteiten rondom Almere Pampus in 2025 hebben kunnen betalen uit het geld dat hiervoor vanuit het Fonds Verstedelijking Almere beschikbaar was. De eigen incidentele middelen zijn hierdoor niet ingezet. Zoals in de vierde kwartaalrapportage 2025 opgenomen schuiven we de niet besteedde middelen van € 0,9 miljoen door naar 2026. Ook in 2026 is er nog werk voor Pampus nodig. We werken hier samen met het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) aan, zij zijn de huidige grondeigenaar. Met het RVB is afgesproken dat beide partijen de kosten voor eigen rekening nemen.

Ook zijn er diverse kleine verschillen die optellen tot een voordelig resultaat van € 0,2 miljoen

In de totaalrekening worden per activiteit alle verschillen groter dan € 0,1 miljoen individueel toegelicht. Per saldo tellen die op tot een voordeel van € 0,2 miljoen.

Daarnaast zijn er diverse verschillen die niet van invloed zijn op het resultaat

Dat komt doordat we deze betalen uit reserves of subsidies. In dat geval zijn ook de baten lager, waardoor het financieel resultaat per saldo nul is. De niet besteedde middelen blijven beschikbaar voor uitvoering of afronding van deze projecten in latere jaren. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

We hebben € 0,9 miljoen minder uitgegeven aan de projecten van het Fonds Stedelijke Vernieuwing

We hebben vooral minder geld uitgegeven aan de projecten in Almere Buiten-Centrum (€ 0,4 miljoen) en Almere Haven (€ 0,4 miljoen). Ook voor de revitalisering van de bedrijventerreinen waren de kosten lager dan begroot (€ 0,1 miljoen). Het opstarten van de projecten vraagt vaak een langere voorbereiding dan eerder gedacht. Dit kent vaak diverse oorzaken. Bij de toelichting op de reserve Fonds Stedelijke Vernieuwing, als onderdeel van de toelichting op de balans in deze programmarekening, wordt dit per project uitgebreider toegelicht.

We hebben € 2,0 miljoen minder uitgegeven aan de mobiliteitsprojecten van het MIPA

Het werkplan 2025 voor het Mobiliteits- en Infrastructuur Programma Almere (MIPA) is niet in 2024 maar pas in 2025 vastgesteld. Hierdoor is een aantal projecten vertraagd. Voor infrastructuurprojecten kost het ongeveer een jaar om een project voor te bereiden en een jaar om een project uit te voeren. De uitvoering van een aantal projecten is daardoor opgeschoven naar 2026. Het gaat bijvoorbeeld om projecten zoals sociaal veilige fietsroutes, opwaarderen Oeverprommenade en Fontanapad, opwaarderen Pedersenpad en onderhoud Kesslerpad en rotonde Polderdreef - Boekenweg. De in 2025 niet besteedde middelen zetten we

alsnog in voor uitvoering en afronding van de projecten in latere jaren. Via het werkplan leggen we jaarlijks verantwoording af over de voortgang per project.

We hebben op dit programma € 2,4 miljoen minder uitgegeven aan de FVA-projecten

Deze projecten betalen we uit de reserve Fonds Verstedelijking Almere (FVA). De oorzaak van de lagere uitgaven wordt per project toegelicht in de paragraaf Fonds Verstedelijking Almere.

Indicatoren

Niet van toepassing op dit programma.

2.13 Klimaat en milieu

Ambitie

We willen de eerste energieneutrale grote stad van Nederland worden

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Het overstappen naar duurzame energiebronnen is cruciaal om de gevolgen van klimaatverandering te beperken en een duurzame toekomst voor volgende generaties te waarborgen. Wij hebben begin 2025 het Uitvoeringsprogramma energietransitie 2025-2026 met u gedeeld. Dit uitvoeringsprogramma geeft invulling aan wat wij concreet gaan doen in 2025 en 2026 aan de uitvoering van de energievisie. We hebben daarnaast onder andere ingezet op energiebesparing bij particulieren, bedrijven en het mkb, geothermie, de isolatieopgave en balanswijken.

Wat hadden we gepland (begroting)

De energietransitie is een opgave voor de lange termijn. De komende decennia moet de overstap plaatsvinden naar een duurzamere energievoorziening. Vanwege deze ambitie, de wereldwijde klimaatcrisis en de beperkingen vanwege netcongestie, stellen we daarom geen bezuinigingen voor op milieu en klimaat, energie(armoede) en de omgevingsdienst. We willen juist versnellen en daarbij inwoners, energiecoöperaties en ondernemers betrekken. We gaan in 2025 bijvoorbeeld een onderzoek uitzetten naar mogelijkheden voor de opzet van een energiebedrijf, om duurzame, veilige en betrouwbare warmte en energie te leveren.

We zetten vol in op isolatie

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

In 2025 is de Almeerse isolatieaanpak koopwoningen opgesteld. In Q1 2026 is deze vastgesteld in het college. De aanpak richt zich op 3 pijlers. Een stadsbreed aanbod met algemene maatregelen zoals het energieloket of collectieve inkoopacties. Deze isolatieaanpak zal in 10 jaar wijk voor wijk door de stad trekken, om de Almeerse woningvoorraad comfortabeler, energiezuiniger en duurzamer te maken. De wijkaanpak isolatie start in aardgasgebieden (Molenbuurt-West, Molenbuurt-Oost, Bouwmeesterbuurt en Bloemenbuurt) om eigenaren die willen isoleren, maar dit zelf niet kunnen organiseren en/of financieren te ontzorgen en een pilot voor de verduurzaming van drie vve's. De bestemmingsreserve Versnellen Energietransitie is 1 van de financiële bouwstenen van de aanpak. Daarnaast zijn in 2025 de voorbereidingen getroffen voor de start van grootschalige isolatie in de binnenring van Almere Haven. De financiering hiervan volgt uit het Volkshuisvestingsfonds. De vereiste cofinanciering is vanuit de gemeente afgedekt. Ook hiervoor is de bestemmingsreserve Versnellen Energietransitie ingezet.

De subsidieregeling Almere Isoleren is in september 2025 gestart om woningeigenaren te stimuleren om hun woningen te isoleren. De regeling biedt isolatiesubsidie voor eigenaar-bewoners van een grondgebonden woning met een laag energielabel en een WOZ-waarde onder de € 477.000. Door grote belangstelling in de subsidieregeling was de subsidiepot eerder volledig uitgeput dan beoogd. Het grote enthousiasme toont dat Almeeders gemotiveerd zijn om hun woningen te verduurzamen. Ongeveer 900 Almeeders hebben dankzij de regeling een isolatiestap kunnen zetten. Momenteel wordt deze regeling op basis van de massale belangstelling en ervaringen doorontwikkeld naar een wijksubsidie.

Wat hadden we gepland (begroting)

Vanwege netcongestie, nog niet gereed zijnde wetgeving en twijfels over de betaalbaarheid van de warmtetransitie is er onzekerheid over het op korte termijn van het gas halen van huizen. Daarom zetten we als Almere nu in op versneld isoleren en verduurzamen. Dit heeft namelijk altijd een positief effect, zowel voor de inwoner als voor het verminderen van uitstoot. Energie die niet gebruikt wordt, hoeven we tenslotte niet op te wekken. Een goed geïsoleerde woningvoorraad biedt een sterke uitgangspositie voor het

verdere verloop van de warmtetransitie. Daarom gaan we in 2025 een Almeers isolatieprogramma maken. Hierin geven we aan met welke doelgroepen we aan de slag gaan en waarom. Vanuit de huidige kleinschalige pilots met isolatie leren we wat er qua financiën, inzet, begeleiding en instrumenten nodig is voor een grootschalige aanpak. Om van kleine maatregelen te versnellen en op te schalen, doen we een financieel voorstel in deze begroting om een bestemmingsreserve in te stellen: de bestemmingsreserve Versnellen energietransitie.

De ontvangen subsidie uit het Volkshuisvestingsfonds zetten we meerjarig in op grootschalig isoleren van woningen in de binnenring van Almere Haven. Om dit geld uit te kunnen geven, moeten we zelf ook geld inleggen, de zogenaamde cofinanciering. In 2025 gaan we een voorstel maken om de cofinanciering hiervoor te regelen.

We gaan door met het helpen van Almeerse mkb'ers met energiebesparing

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Aan het energiebesparingsproject deden 495 lokale ondernemers mee, verspreid over Almere Stad, Buiten, Haven en Poort. Alle deelnemers doorliepen het volledige traject van energieadvies tot installatie van maatregelen. Het project richtte zich vooral op kleine ondernemers zoals winkeliers, kappers, kleermakers en horeca.

De gerealiseerde energiebesparing bedraagt jaarlijks 437.000 kWh elektriciteit en 56.000 m³/GJ warmte, wat neerkomt op een CO₂-reductie van 252 ton per jaar. De maatregelen zijn voornamelijk kleine, direct uitvoerbare ingrepen. De gemiddelde besparing komt uit op 4,4% elektriciteit en 14,2% warmte. Het project is door deelnemers zeer positief beoordeeld, met een gemiddelde waardering van 8,5.

Wat hadden we gepland (begroting)

Eerder hebben we hiervoor een succesvolle pilot uitgevoerd en in 2024 zijn we hier breder in Almere mee aan de slag gegaan. Dit loopt ook in 2025 nog door. In totaal helpen we ongeveer 450 mkb'ers met maatwerk verduurzamingsmaatregelen. Dit kunnen bijvoorbeeld kleine energiebesparende maatregelen of zonnepanelen zijn, afhankelijk van wat er nodig is en wat de ondernemers kiezen.

De overbelasting van het energienetwerk is een knelpunt

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Het afgelopen jaar is duidelijk geworden dat de netcongestie naar verwachting tot zeker 2033 – en mogelijk tot 2035 – zal aanhouden. Deze structurele uitdaging heeft grote impact op de ruimtelijke, maatschappelijke en economische ontwikkeling van Almere en vraagt om gerichte en voortvarende maatregelen. Over de voortgang en actuele ontwikkelingen is de raad op verschillende momenten geïnformeerd.

Om een robuust elektriciteitsnet te realiseren, moet het huidige net op alle niveaus worden verzaagd en verbeterd. De gemeente ondersteunt de netbeheerders hierbij. Bijvoorbeeld bij de komst van onderstations, kabeltracés en middenspanningsruimte. Almere draagt bovendien bij aan het uitvoeren van het Actieplan Netcongestie Flevoland, waarin concrete (crisis)maatregelen zijn opgenomen om de druk op het net te verlichten en nieuwe ontwikkelingen mogelijk te maken.

Om kansrijke lokale oplossingen te onderzoeken en te realiseren zijn onder andere stappen gezet in de vereiste regelbare opwek en energyhubs. Energyhub de Vaart is het afgelopen jaar verder doorontwikkeld. De energyhub is in mei 2026 met ondertekening van het groepscontract, getekend tussen de bedrijven en Liander, in de realisatiefase terechtgekomen. Ook op andere locaties in onze stad kijken wij doorlopend naar kansen om slimmer met energie om te gaan en ontwikkelingen mogelijk te maken.

Almere heeft met haar grote woningvoorraad en bouwambitie een substantieel deel van de aanpak voor netcongestie liggen in de bebouwde omgeving. Energiezuinige netbewuste nieuwbouw en ultimo het Almeerse product "Balanswijk" zijn hierbij het streven. In meerdere ontwikkelingen is het streven naar een

netbewuste wijk opgenomen. Wat betreft balanswijken is het afgelopen jaar gewerkt aan een verdere uitwerking van het energiesysteem in Almere Pampus en op Hortus. Voor Almere Pampus is gedetailleerd uitgewerkt voor fase 1 welk energiesysteem (op hoofdlijnen) optimaal zou zijn in ruimte, netbewust bouwen en benodigde assets. Dit is ook doorgetrokken naar heel Pampus. Voor Hortus is een locatie bepaald waar de technische maatregelen van in balans en netbewust bouwen zou kunnen worden toegepast.

Wat hadden we gepland (begroting)

Deze overbelasting noemen we ook wel netcongestie. Het stroomnetwerk zit simpelweg te vol. Dit maakt dat we geen bedrijven en/of voorzieningen meer kunnen aansluiten op het stroomnetwerk. Almere is daarmee een van de steden die het hardst geraakt wordt door deze problematiek. Naar verwachting zal het tot 2029 duren voordat het stroomnetwerk zo is aangepast dat er weer ruimte ontstaat. Ondertussen proberen we de gevolgen te beperken. Zo zijn er in Flevoland twee bedrijventerreinen als 'energy hubs' aangemerkt door de netbeheerders, waarvan één De Vaart in Almere is. Zo'n initiatief zal bedrijven helpen om energie te delen en efficiënter gebruik te maken van de capaciteit op het stroomnetwerk. Zelf zetten we een dergelijk initiatief op bedrijventerrein Stichtsekanal ook voort. Dit initiatief komt vanuit de ondernemers zelf die samenwerken op dit gebied. Daarnaast kijken we ook naar maatregelen voor de woningbouw, bijvoorbeeld; netbewuste nieuwbouwwoningen en een zogenaamde 'balanswijk'.

We werken samen met partners en pakken kansen voor verduurzaming

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Het afgelopen jaar heeft de wetenschappelijke boring plaatsgevonden op Strandeiland, in het opsporingsvergunninggebied van SOK consortiumpartners Vattenfall, HVC en gemeente Almere. Naar aanleiding van de eerste analyses doet het consortium samen met Energie Beheer Nederland (EBN) verdiepend onderzoek naar de diepe ondergrond van Almere. Tevens wordt een gezamenlijke businesscase opgesteld dat de basis zal vormen voor de go-no-go voor 3D seismisch onderzoek op Almeers grondgebied door EBN. Al deze onderzoeken zijn nodig om te bepalen of er genoeg warmte in de ondergrond benut kan worden en om de risico's van een slecht geplaatste boring te verkleinen.

Wat hadden we gepland (begroting)

De verduurzaming van de gebouwde omgeving is een opgave die de gemeente Almere niet alleen kan uitvoeren. Naast afspraken met vastgoedeigenaren die verantwoordelijk zijn voor verduurzaming van de gebouwen (woningen, bedrijfs- en maatschappelijk vastgoed), maakt de gemeente ook afspraken met partners die verantwoordelijk zijn voor de levering van warmte, elektriciteit en koeling. Een belangrijke samenwerkingsovereenkomst is voor het onderzoek en de ontwikkeling van bronnen voor het bestaande warmtenet in Almere. Dit gaat bijvoorbeeld om het gezamenlijk onderzoek doen naar de geschiktheid van de bodem voor aardwarmte. Het warmtenet is aangesloten op de "Diemententrale" welke op dit moment nog wordt voorzien van gasgestookte warmte. Door samen te werken met partijen als gemeenten, provincies en warmtebedrijf Vattenfall wordt de verduurzaming van ons warmtenet mogelijk.

We gaan door met de aanpak sanering asbestdaken

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

In 2025 zijn 45 subsidies toegekend voor het vervangen van asbesthoudende woningdaken in Almere. Daarvan zijn 25 daken daadwerkelijk vervangen door een geïsoleerd dak en ongeveer 30% van de woningeigenaren heeft daarbij ook gekozen voor de installatie van zonnepanelen. Voor de resterende 20 asbesthoudende woningdaken is sanering gestart. Daarnaast zijn in 2025 in totaal 439 schuur- en garagedaken vervangen, met een deelname van ongeveer 99% van de eigenaren. Dit hoge bereik is gerealiseerd door kosteloze vervanging en volledige ontzorging door de gemeente. De aanpak blijkt effectief en wordt door bewoners positief gewaardeerd.

In 2026 wordt de uitvoering van het asbestdakenafbouwproject voortgezet. We werken daarbij aan een verbreding van de regeling conform de opdracht van de raad zodat vve's en verenigingen ook geholpen kunnen worden.

Wat hadden we gepland (begroting)

Dit doen we met een subsidieregeling en een collectieve aanpak voor het saneren van asbestdaken op woningen. Het doel is om deze daken ook meteen te verduurzamen als het asbest gesaneerd is, door te isoleren en waar gewenst kunnen de woningeigenaren ook zonnepanelen laten plaatsen. In Almere gaat het in totaal om zo'n 100 asbestdaken op woningen. In Almere bevinden zich daarnaast ongeveer 1000 kleine daken zoals schuurtjes en carports die asbest bevatten. Hiervoor wordt dit jaar een aparte aanpak uitgewerkt met het doel de inwoner en de gemeente maximaal te ontzorgen. In 2025 starten we met het saneren van deze kleine asbestdaken.

We werken aan schone lucht voor onze inwoners

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Almere heeft zich in 2020 aangesloten bij het landelijke 'Schone Lucht Akkoord'. We willen de luchtkwaliteit in onze stad verbeteren, wat bijdraagt aan betere leefomgeving voor onze inwoners. In 2025 hebben we gewerkt aan de invoering van zero-emissie zones, die in 2028 moeten ingaan voor in de centra van Almere Stad, Almere Buiten en Almere Haven. Hierdoor stimuleren wij logistieke ondernemers en zelfstandigen om over te stappen op zero-emissie voertuigen, wat bijdraagt aan een betere luchtkwaliteit in deze gebieden waar de komende jaren veel woningen toegevoegd moeten worden. Omdat we willen dat iedere ondernemer mee kan in deze transitie, sluiten we aan bij de landelijk afgesproken overgangsregeling en ontheffingenstelsel. Daarnaast hebben we onderzocht welke mogelijkheden er zijn om overlast van houtstook tegen te gaan en werken we momenteel een aanpak uit. Hierover is de raad middels de raadsbrief 186 - Houtstook bij code oranje: aanpak en vervolgstappen geïnformeerd.

Wat hadden we gepland (begroting)

Hiervoor hebben we ons aangesloten bij het 'Schone Lucht Akkoord' in 2020. Dit doen we om de klimaatdoelstellingen te behalen en te zorgen dat de lucht die we inademen gezond is en blijft. We willen vervuilende stoffen in de lucht verminderen. We werken aan de onderwerpen: participatie en monitoring, mobiliteit, mobiele werktuigen, houtstook en hoogvoelige groepen.

Doelstellingen bij dit programma

Wat hadden we gepland (begroting)

- 450 mkb's hebben advies gehad en zijn geholpen met energiebesparende maatregelen.
- We maken een voorstel voor de cofinanciering voor het Volkshuisvestingsfonds.
- We evalueren de pilots voor kleinschalige isolatiemaatregelen en gebruiken de ervaringen voor de aanpak van de grootschalige maatregelen.
- We werken aan de opzet van gemeentelijk isolatieprogramma.
- De aanpak sanering van 1000 asbestdaken en 1.000 kleine schuurdaken start in 2025.

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

- Behaald. Aan het energiebesparingsproject deden 495 lokale ondernemers mee
- Behaald. Voorstel is gemaakt. Hiervoor is de bestemmingsreserve Versnelling Energietransitie ingezet.
- Behaald. De pilots zijn geëvalueerd
- Behaald. Er is een gemeentelijk isolatieprogramma opgesteld. De lessen uit de pilots zijn gebruikt als bouwsteen
- Behaald, de aanpak is gestart. In 2025 zijn 45 subsidies toegekend voor het vervangen van asbesthoudende woningdaken in Almere. Daarnaast zijn in 2025 in totaal 439 schuur- en

garagedaken vervangen, met een deelname van ongeveer 99% van de eigenaren.

Door een typefout is in het oorspronkelijke doel (zie hiernaast) 1000 asbestdaken genoemd, dit had 100 moeten zijn.

Financiën

bedragen x € 1 miljoen

	begroot	werkelijk	resultaat
lasten	14,3	10,7	3,6
baten	6,7	5,6	-1,1
totaal voor reservemutaties	7,6	5,1	2,4
stortingen	4,2	4,4	-0,3
onttrekkingen	3,6	2,7	-0,9
totaal	8,1	6,8	1,3

We houden € 0,5 miljoen over op de aanpak afbouw asbestdaken

Dit komt doordat binnen de wijkaanpak Almere Haven vertraging is opgelopen. Daarbij komt dat subsidieaanvragen tijd kosten en maatwerk vragen, waardoor vooraf moeilijk is in te schatten hoeveel woningeigenaren jaarlijks kunnen deelnemen. Naast particuliere woningeigenaren willen we in 2026 de doelgroep uitbreiden met VvE's, verenigingen en stichtingen. Daarom is in de vierde kwartaalrapportage 2025 besloten dit overschot door te schuiven naar 2026.

We houden € 0,4 miljoen over op het budget voor klimaatadaptatie

De afgelopen jaren hebben we gewerkt aan de ontwikkeling van een visie op klimaatadaptatie. Eind 2024 is de Visie Almeerse Klimaatadaptatie door de raad vastgesteld. Hierin zijn de klimaatopgaven benoemd en is de koers uitgezet om Almere voor te bereiden op de gevolgen van klimaatverandering. Op basis hiervan is in november 2025 door het college de Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie 2025–2030 vastgesteld, waarin zes concrete acties zijn opgenomen die bijdragen aan het behalen van de klimaatopgaven. Het beschikbare budget voor klimaatadaptatie is gekoppeld aan deze uitvoeringsagenda. Omdat de uitvoering van de projecten vooral in 2026 plaatsvindt, is in de vierde kwartaalrapportage 2025 besloten dit geld door te schuiven naar 2026.

Ook zijn er diverse kleine verschillen die optellen tot een voordelig resultaat van € 0,4 miljoen

In de totaalrekening worden per activiteit alle verschillen groter dan € 0,1 miljoen individueel toegelicht. Per saldo tellen die op tot een voordeel van € 0,4 miljoen.

Daarnaast zijn er diverse verschillen die niet van invloed zijn op het resultaat

Dat komt doordat we deze betalen uit reserves of subsidies. In dat geval zijn ook de baten lager, waardoor het financiële resultaat per saldo nul is. De niet besteedde middelen blijven beschikbaar voor uitvoering of afronding van deze projecten in latere jaren. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

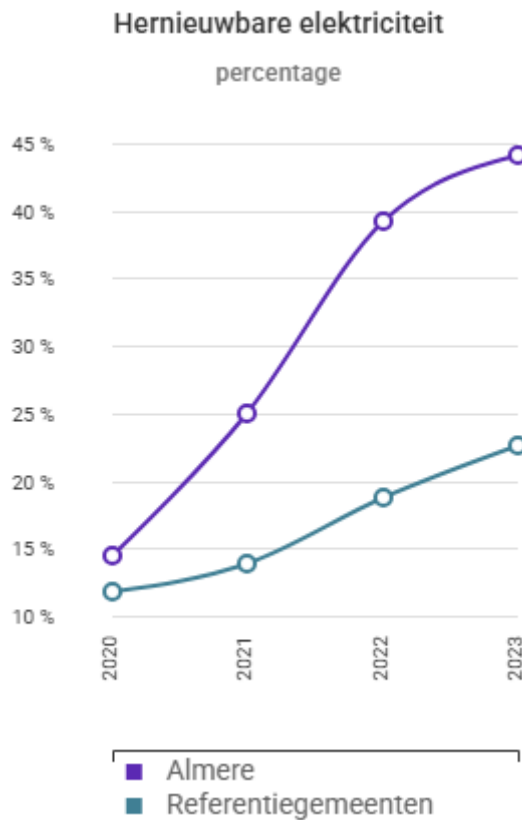
We hebben € 1,5 miljoen minder uitgegeven aan de activiteiten energietransitie en duurzaamheid

Door vertraging zijn een aantal projecten en activiteiten later gestart dan gepland. Dit zijn projecten die we betalen uit subsidies en de reserve versnelling energietransitie. In de totaalrekening wordt dit per activiteit verder toegelicht.

We hebben op dit programma € 0,8 miljoen minder uitgegeven aan de FVA-projecten

Deze projecten betalen we uit de reserve Fonds Verstedelijking Almere (FVA). De oorzaak van de lagere uitgaven wordt per project toegelicht in de paragraaf Fonds Verstedelijking Almere.

Indicatoren

Hernieuwbare elektriciteit

Deze indicator laat het percentage zien van hernieuwbare elektriciteit. We zien een grote stijging in het aandeel hernieuwbare elektriciteit in Almere. Deze indicator loopt altijd 2 jaar achter. Er zijn dan ook geen cijfers bekend over 2024 en 2025.

2.14 Sport

Ambitie

De Sportvisie is het uitgangspunt van onze inzet in 2025

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

In 2025 hebben we verder gewerkt aan de plannen in het uitvoeringsbeleid. Voorbeelden hiervan zijn:

- opstellen van een nieuwe strategie voor verenigingsondersteuning;
- verdere ontwikkeling van het AKT (Almeers Kenniscentrum Talent);
- ontwikkeling van de Skills Garden in Stad-Oost;
- ontwikkeling van Olympuspark.

In 2025 zijn we ook gestart met het inrichten van het proces richting nieuw uitvoeringsbeleid, omdat het huidige beleid in 2026 afloopt. De eerste inhoudelijke gesprekken zijn hier in 2025 voor gevoerd.

Wat hadden we gepland (begroting)

In deze visie staan onze ambities beschreven die de leidraad vormen voor ons werk. We willen dat in Almere iedereen kan sporten en bewegen en van Almere één grote sport- en beweegaccommodatie maken. Zo werken we toe naar het zijn van een Sportstad Vol Betekenis. Aan deze sportvisie is een uitvoeringsagenda gekoppeld die loopt tot en met 2026. Daarom starten we in 2025 met het werken aan een nieuwe, geactualiseerde uitvoeringsagenda.

Sportclubs vervullen een belangrijke rol in onze stad

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

In 2025 hebben we het Actieplan Clubondersteuning Almere opgeleverd. Dit actieplan loopt tot en met 2026 en beschrijft de inzet gericht op het ondersteunen van Almeerse sportverenigingen en sportondernemers. We hebben de focus op de twee thema's *sociaal veilige sport* en *vitale sportclubs*. Dit actieplan zorgt ervoor dat we gericht ondersteuning aanbieden aan de Almeerse sportclubs.

Met het Actieplan Clubondersteuning stimuleren we sportclubs om aan de slag te gaan met het waarborgen van een sociaal veilige sportomgeving op de club. De clubs zijn ondersteund om aan de slag te gaan met de zogenoemde vier v's: vastgestelde gedragscode, vertrouwenscontactpersoon, VOG (Verklaring Omtrent het Gedrag) voor vrijwilligers en vakkundige trainers en coaches. Daarnaast zijn er opleidingen tot vertrouwenscontactpersoon en EHBO-opleidingen georganiseerd. Minimaal 16 verenigingen voldoen aan alle v's en ruim de helft voldoet aan minimaal twee v's.

We hebben geconstateerd dat de behoefte wat betreft nieuw accommodatiebeleid breder is. We willen dit meer in samenhang bezien met andere sociaal stedelijke ontwikkelingen, waar sportvoorzieningen een onderdeel van zijn. Daarom wordt een Integraal Huisvestingsplan (IHP) Sport en Bewegen opgesteld, waarin het bestaande sportaccommodatiebeleid wordt opgenomen. Het IHP biedt een strategisch en financieel onderbouwd kader voor doelmatige inzet van middelen en optimale benutting van accommodaties. Het IHP wordt medio 2026 ter bespreking aan de raad aangeboden.

Wat hadden we gepland (begroting)

Niet alleen als het gaat om het aanbieden van sport aan onze inwoners, maar ook in het bevorderen van de sociale cohesie en het vergroten van het welzijn van Almeerders. We ontwikkelen in 2024 nog het nieuwe Actieplan Clubondersteuning, waarin we aangeven hoe we sportaanbieders willen ondersteunen om vitaal en toekomstbestendig te zijn. Daarbij hebben we specifiek aandacht voor een sociaal veilige sportomgeving. In 2025 gaan we hier verder invulling aan geven. Daarnaast gaan we in 2025 werken aan een nieuw accommodatiebeleid, waarvan het zwembadenbeleid een onderdeel is.

We werken aan de verdere ontwikkeling van sport in de wijk

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

In 2025 hebben de buurtsportteams hun inzet verder versterkt om de sport- en beweegdeelname in de Almeerse wijken te vergroten. De sport- en beweegdeelname is stijgend van rond de 59% in 2022 naar 66% in 2025. Met laagdrempelige activiteiten en nauwe samenwerking met scholen, zorg- en welzijnsorganisaties zijn diverse doelgroepen bereikt en in beweging gebracht. Daarnaast zijn vanuit het buurtsportwerk aanvullende opdrachten uitgevoerd, waaronder signalering voor valpreventie, extra sport- en beweegactiviteiten voor senioren, extra inzet van sport- en beweegactiviteiten binnen Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) en deelname aan het project Fietswijs, een programma waarin jonge kinderen spelenderwijs leren fietsen.

Sinds medio 2024 werkt de gemeente Almere met uniforme formats voor monitoring en evaluatie. Deze formats geven inzicht in de uitvoering van taken, de behaalde resultaten en het netwerk van het buurtsportwerk. Ze vormen bovendien de basis voor het start-, voortgangs- en eindgesprek dat we als opdrachtgever, in samenwerking met het gebiedsteam, per stadsdeel met het buurtsportteam voeren. De officiële eindverantwoording over 2025 van de gemeente Almere aan het Rijk dient via het landelijke format van Mulierinstituut uiterlijk 29 mei 2026 te worden aangeleverd.

Er is in 2018 door uw raad een krediet beschikbaar gesteld om van het huidige tijdelijk sportveld, tussen het Topsportcentrum en de A6, in het Olympuspark een definitieve schoolsportvoorziening te maken. Het benodigde krediet voor het toevoegen van een voetbalaccommodatie voor Sporting Almere is nog niet beschikbaar gesteld door de raad en het plangebied in het Olympuspark is nog niet bouwrijp vrijgegeven.

Wat hadden we gepland (begroting)

Vanaf januari 2024 zijn vanuit een aanbesteding in elk stadsdeel buurtsportteams actief. Daarnaast zijn er stadsbreed buurtsportcoaches aan het werk met de thema's 'gezondheid en preventie' en 'inclusief sporten'. In 2025 ligt de focus op het monitoren en evalueren van de inzet in verbinding met de ambities uit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Als belangrijke ontwikkeling voor 2025 gaan we inzetten op permanent maken van de nu tijdelijke buitengymvoorziening in Olympuspark, Almere Poort. Daarnaast willen we deze voorziening uitbreiden om voetbalvereniging Sporting Almere hier een plaats te kunnen bieden. Zij zijn nu gevestigd op hetzelfde terrein als onze betaald voetbalorganisatie Almere City FC. Dit levert sinds de promotie naar de Eredivisie van Almere City FC de nodige problemen op. Zo zijn de velden delen van de week rond thuiswedstrijden van Almere City FC niet te gebruiken door Sporting Almere. Door hen een plek te geven in Almere Poort kan Almere City FC topsport beoefenen op de huidige plek en kan breedtesport op een nieuwe plek verder groeien. Bijkomend voordeel is een betere spreiding van sportvoorzieningen in de stad, één van de adviezen uit het rapport 'de sociale staat van Almere', en dat we hiermee tegemoetkomen aan de wens voor het aanbieden van voetbal in Almere Poort.

We doen een voorstel voor de ontwikkeling van het buitenzwembad

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

De raad heeft op 15 mei 2025 besloten een buitenzwembad te realiseren naast zwembad Stad. Daarbij zijn diverse moties aangenomen, waaronder het opstellen van een mobiliteitsplan en het verder uitwerken van de synergiemogelijkheden tussen binnen- en buitenbad. Er is een projectgroep ingericht die de PvE (Programma van Eisen)-vraagspecificatie voorbereidt, toetst aan de eisen voor de omgevingsvergunning en geschikt maakt voor beoordeling door de markt. Met het communicatie- en participatieplan in ontwikkeling liggen we op koers om het college en de raad in het tweede kwartaal te informeren over de onderzoeksresultaten en de voortgang van de realisatie van het buitenzwembad.

Wat hadden we gepland (begroting)

De ambitie om een buitenzwembad in Almere te realiseren is ook in het nieuwe coalitieakkoord 'Samen bouwen aan Almere' onveranderd. Eind 2024 komt het ruimtelijk verdiepingsonderzoek naar de locatie

achter het zwembad Almere Stad naar de raad. Hierin zullen we voorstellen doen voor de realisatie van het buitenzwembad.

Almere Kenniscentrum Talent

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

De herijking van het AKT is gestart met als belangrijk onderdeel, met de voorlopige werktitel: "Sportief Opgroeien in Almere". Het complete model na de herijking van het AKT wordt verder uitgewerkt in het nieuwe uitvoeringsbeleid Sport dat eind dit jaar/ begin 2027 naar uw raad komt.

Wat hadden we gepland (begroting)

In 2025 focussen we ons op de herijking van het Almere Kenniscentrum Talent (AKT) waar de focus blijft om een stad te zijn waar iedereen de kans krijgt zijn of haar talent te ontwikkelen en het beste uit zichzelf te halen. Wij vinden het belangrijk dat kinderen sportief opgroeien in Almere, met als doel een vitale en gezonde generatie 2040. De ambitie is deze herijking te faciliteren in samenwerking met de partners in de stad en binnen de bestaande middelen van het AKT.

Doelstellingen bij dit programma

Wat hadden we gepland (begroting)

- We realiseren een definitieve buitengymvoorziening Olympuspark in 2025.
- In 2025 richten we ons op de uitvoering van het Actieplan Clubondersteuning.
- We herijken de werkwijze Almere Kenniscentrum Talent in 2025.

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

- Niet behaald. Onze ambitie is dit uit te breiden met een voetbalvoorziening. Hier was nog geen dekking voor.
- Behaald. Het nieuwe Actieplan Clubondersteuning is opgesteld en wordt sindsdien uitgevoerd.
- Deels behaald. Zie onder kopje 'Almeers Kenniscentrum Talent'

Financiën

bedragen x € 1 miljoen

	begroot	werkelijk	resultaat
lasten	18,2	19,0	-0,9
baten	5,2	6,5	1,4
totaal voor reservemutaties	13,0	12,5	0,5
stortingen	0,0	0,0	0,0
onttrekkingen	0,3	0,4	0,1
totaal	12,7	12,1	0,6

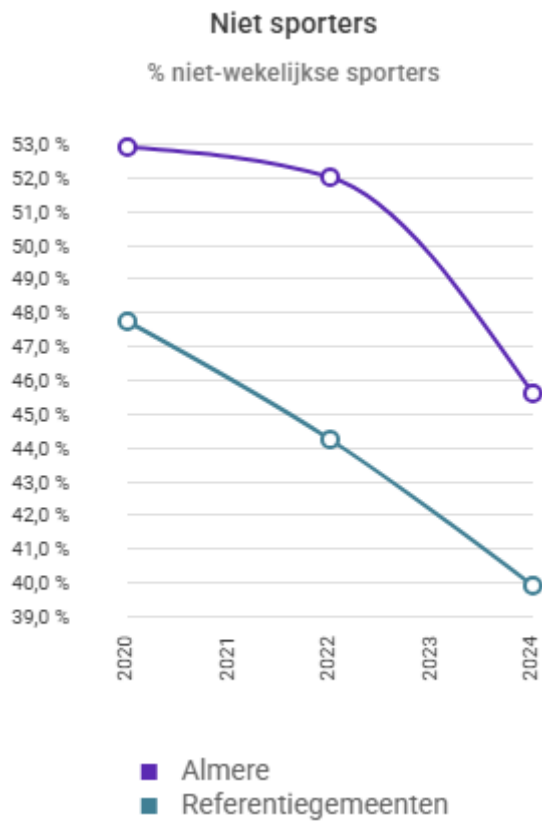
We hebben een voordeel van € 0,6 miljoen op onze sportaccommodaties

Wij hebben € 0,2 miljoen meer onderhoudskosten gemaakt voor onze zwembaden. Daarnaast hebben we een voordeel van € 0,3 miljoen op de formatie. Met name door het extra geld voor de organisatie wat nog niet ingezet is. Daarnaast hebben we een voordeel van € 0,4 miljoen op het onderhouds- en nutskosten van onze overige sportaccommodaties. We actualiseren onze investeringsplanning voor Sport in 2026, en verwachten nieuwe investeringen in bijvoorbeeld onze zwembaden die verouderd zijn. Daarnaast is er een voordeel van € 0,1 miljoen door diverse verschillen kleiner dan € 0,1 miljoen.

Daarnaast verwerken we de declaratie van btw-kosten op sportaccommodaties, geen impact op het resultaat

De btw-kosten op sportaccommodaties kunnen wij niet verrekenen. Dit moet via een subsidieregeling van het Rijk. We weten niet van te voren hoeveel btw we vergoed krijgen, dit is daarom niet begroot. In 2025 hebben we € 1,2 miljoen aan kosten gemaakt en ook ontvangen. Dit leidt tot hogere lasten en hogere baten, dit is per saldo neutraal.

Indicatoren

Niet sporters

Dit is het percentage van mensen van 19 jaar en ouder die niet minimaal één keer in de week sporten. Dit onderzoek wordt om de twee jaar gehouden door de GGD. Er zijn dan ook geen cijfers over 2025.

2.15 Kunst en cultuur

Ambitie

Cultuur maakt ons tot wie wij zijn en tot wat wij zijn als stad. Wij willen dat cultuur voor alle Almeerders dichtbij en toegankelijk is, en iedereen onze cultuur mede kan vormgeven. De geschiedenis van Almere, het erfgoed onder en boven de grond, en de tradities en gebruiken van al onze bewoners, vormen samen ons erfgoed.

We gaan aan de slag met het nieuwe Cultuurplan 2025 - 2028

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Het nieuwe Cultuurplan is in maart 2025 voorgelegd aan de gemeenteraad. Op 10 juli is de Cultuurkoers 2040 & Cultuurplan 2025 – 2028 aangenomen door de gemeenteraad. Dit nieuwe Cultuurplan bouwt voort op de culturele ambities van het Cultuurplan 2019 – 2024. Wel zijn er minder middelen beschikbaar voor cultuur, wat zorgt voor schaarste. Dit legt druk op de Almeerse cultuursector, maakt dat er minder culturele activiteiten plaatsvinden en het beperkt groei.

Wat hadden we gepland (begroting)

Na het vaststellen van de Programmabegroting verwachten we eind 2024 het nieuwe Cultuurplan 2025 – 2028 voor te kunnen leggen aan de gemeenteraad. Kunst en cultuur versterken een levendige en bruisende stad, zorgen voor ontspanning en dragen bij aan verbinding en sociale cohesie in de samenleving. Daarom is het belangrijk dat Almere een breed en divers cultuuraanbod heeft. Het nieuwe Cultuurplan bouwt voort op de culturele ambities die zijn vastgelegd in het Cultuurplan 2019 – 2024, maar kan binnen de beschikbare middelen geen groei realiseren.

Cultuursector overeind houden in tijden van bezuinigingen

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

De subsidie die door de raad toegekend is aan Poppodium De Meester betekende een inkrimping van het al krappe cultuurbudget. Het cultuurbudget in 2025 werd zoveel overvraagd dat er voor ruim € 1,96 miljoen aan aanvragen geen geld meer beschikbaar was. De gemeenteraad heeft hierop middelen beschikbaar gesteld uit de buffer om deze aanvragen alsnog te kunnen honoreren. In de nieuwe Subsidieregeling Cultuur 2026 – 2028, wat voortvloeide uit het nieuwe Cultuurplan en sinds 29 juli 2025 actief is, hebben wij rekening gehouden met schaarste. De gemeenteraad heeft via het Cultuurplan keuzes kunnen maken over welke subsidielijnen beschikbaar kwamen voor welke culturele functies in onze stad. Zo zijn er middelen beschikbaar gesteld voor bepaalde basisfuncties, organisaties met ondersteuning van rijksmiddelen, talentontwikkeling en muziekeducatie en ook nog losse culturele initiatieven. Met de huidige cultuurbudgetten blijft de grootste uitdaging om de culturele infrastructuur die is opgebouwd, ook te behouden.

Wat hadden we gepland (begroting)

Cultuur staat onder druk. Omdat het budget niet meegroeit met de sector, wordt het budget al jaren overvraagd. We zien de vraag zelfs groeien. In 2025 gaan we ook onze popvoorziening uit het cultuurbudget betalen, waardoor minder budget resteert voor de overige cultuurinstellingen. We zien een toename van instellingen die actief zijn in Almere. Sommigen zijn zo succesvol dat zij rijksmiddelen weten aan te trekken. Die geven een belangrijke impuls aan de stad, maar vragen ook een matching bijdrage als cofinanciering vanuit de gemeente. Aan de andere kant is voor een aantal cruciale culturele partners in de stad de rijkssubsidie weggefallen. De grootste uitdaging en ambitie is de culturele infrastructuur die is opgebouwd te behouden en ervoor te waken dat het cultuuraanbod niet verschaalt. Uitbreiding van de financiële ondersteuning van culturele instellingen, laat ons cultuurbudget niet toe.

We werken aan de levendigheid van onze stad

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

In 2025 hebben wij gewerkt aan de levendigheid van onze stad. Met het aantrekken van rijksmiddelen en de inzet van de rijksuitkering voor bibliotheekvoorzieningen, hebben we verschillende vestigingen van de bibliotheek kunnen versterken en verschillende biebpunten in scholen kunnen openen.

Het verduurzamen van bovengrondse monumenten is niet opgenomen in ons beleid, in maatregelen of in een budgetpost.

Ook een voorbeeld van werken aan levendigheid in onze stad is de opening van Cultuurhuis Almere Buiten. Een lang verwachte culturele voorziening in Almere Buiten. Een plek waar een bibliotheek, het erfgoedhuis, horeca en zowel culturele als niet-culturele maatschappelijke voorzieningen samenkomen. De realisatie hiervan heeft veel meer (ambtelijke) capaciteit gekost waar geen rekening mee was gehouden. Alhoewel de basis gerealiseerd is zijn er nog een aantal open eindjes die we in 2026 aan oplossen.

Wat hadden we gepland (begroting)

Almere groeit. De stad telt steeds meer jongeren én meer ouderen, met allerlei culturele achtergronden. Wij willen dat zij zich allemaal herkennen in het culturele aanbod en zich thuis voelen bij de culturele organisaties van de stad. Op die manier kan cultuur de veerkracht van Almeerders vergroten en hun welbevinden versterken. Uitbreiding van het aantal culturele voorzieningen is nodig in Almere; denk aan een extra filiaal van de bibliotheek, een cultuurhuis of een erfgoedhuis. In 2025 zetten we op dat gebied stappen in de goede richting met het openen van het nieuwe cultuurhuis Buiten, waar ook het erfgoedhuis een plek krijgt. Daarmee krijgt Buiten een langverwachte culturele voorziening in het eigen stadsdeel. Ook werken we aan onze lokale bibliotheekvoorzieningen door het aantrekken van tijdelijke rijksmiddelen. Daarmee versterken we de wijkvestigingen van de bieb in Buiten en opent de pop-up bibliotheek. We continueren met deze middelen ook de versterking van de vestiging in Poort en de school-/wijkbibliotheek die in september 2024 opende. In 2025 blijven we werken aan de verduurzaming van onze bovengrondse monumenten.

Doelstellingen bij dit programma

Wat hadden we gepland (begroting)

- Eind 2024 leggen we de gemeenteraad het Cultuurplan 2025-2028 voor.
- We voeren de eerste ronde 'Nadere regels subsidie cultuur Almere 2026-2028' uit. We behandelen minstens dertig subsidieaanvragen van Almeerse culturele organisaties in 2025.
- In 2025 zullen in de gehele cultuurregio Flevoland projecten plaatsvinden in het kader van de SPUK Jongeren en Talent. We voeren in 2025 gesprekken met Almeerse organisaties die subsidie ontvangen vanuit deze regeling.
- We openen in 2025 het vernieuwde Erfgoedhuis in het nieuwe Cultuurhuis Buiten.

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

- Behaald maar vertraagd. Het Cultuurplan is in maart 2025 voorgelegd en in juli 2025 aangenomen door de gemeenteraad.
- Behaald. De eerste ronde van de Subsidieregeling Cultuur 2026 – 2028 heeft plaatsgevonden, waarin wij 34 subsidieaanvragen van Almeerse culturele organisaties in behandeling hebben kunnen nemen.
- Behaald. Begin januari 2025 hadden jongereninitiatieven de kans om een geldbedrag te winnen voor hun project. Er waren in Almere 42 aanmeldingen, onder wie een aantal bekende organisaties én een aantal nieuwe organisaties met wie gemeente Almere eerder nog geen kennis had gemaakt.
- Behaald. Het Erfgoedhuis is in 2025 geopend in het nieuwe Cultuurhuis Almere Buiten.

Financiën

bedragen x € 1 miljoen

	begroot	werkelijk	resultaat
lasten	46,4	45,2	1,2
batens	12,8	12,4	-0,3
totaal voor reservemutaties	33,6	32,8	0,9
stortingen	3,1	3,0	0,1
onttrekkingen	8,2	7,4	-0,9
totaal	28,5	28,4	0,1

We hebben een voordeel van € 0,1 miljoen op het programma Kunst & Cultuur

Na projectvertraging van € 0,4 miljoen is er sprake van een nadeel van € 0,3 miljoen. Dat komt omdat er nog verplichtingen zijn die doorlopen in 2026.

Diverse kleine nadelen tellen op tot 0,3 miljoen

We zijn vergeten een begrote onttrekking bij het Natuur Beleefcentrum (NBC) terug te draaien. Dit leidt tot een tekort van € 0,2 miljoen, omdat deze begrote baat niet wordt gerealiseerd. De overige € 0,2 miljoen bestaat uit diverse kleinere verschillen onder de € 0,1 miljoen.

Versterken bibliotheekwerken € 0,4 miljoen voordeel, bestemd voor 2026

In 2025 is een decentralisatie uitkering (DU) ontvangen van € 659.000 voor versterking van het lokale bibliotheeknetwerk. Hiervan wordt € 630.000 ingezet voor duurzaamheidsinvesteringen aan De Nieuwe Bibliotheek. De zonnepanelen zijn reeds geplaatst maar voor het andere deel worden nog plannen uitgewerkt in overleg met de gemeente en de bibliotheek. In de vierde kwartaalrapportage 2025 is een voorstel opgenomen om € 0,4 miljoen over te hevelen naar 2026.

Indicatoren

Niet van toepassing op dit programma.

2.16 Overhead en bedrijfsvoering

Ambitie

We zetten in op werving én behoud van medewerkers

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Onze gemeente is een aantrekkelijke werkgever. Er is een sterk fundament in de organisatie als het gaat om werkplezier, collegialiteit, zingeving en motivatie om voor Almere te mogen werken. De organisatie heeft de afgelopen raadsperiode veel grote bestuurlijke ambities kunnen realiseren.

Het verwerven en behouden van medewerkers is een grote uitdaging in de huidige arbeidsmarkt. Maar ook zeker voor de arbeidsmarkt van de toekomst. Een aantal zekere verwachtingen voor de toekomst van gemeenten tot 2035 zijn: de toenemende vergrijzing, de structurele krapte op de arbeidsmarkt en druk op werknemers (hoog ziekteverzuim en hoge werkdruk).

De acties die we hebben ondernomen in het kader van 'Wij willen werken voor Almere' hebben we inmiddels ondergebracht in onze reguliere activiteiten. Hierdoor maken deze deel uit van onze standaard HR-dienstverlening. We hebben de 'onboarding', de start van medewerkers in onze organisatie, verbeterd. Inmiddels zijn exit-interviews standaard praktijk, zo leren we van (de redenen van) medewerkers die onze organisatie verlaten. Daarnaast hebben we een concernbrede strategische personeelsplanning uitgevoerd. Dit heeft ons meer inzicht gegeven in waar we als organisatie staan en wat er nodig is richting de toekomst. Ook hebben we in 2025 meer aandacht besteed aan sociale veiligheid in onze organisatie en hebben we een medewerkeronderzoek uitgevoerd. We blijven leren van de resultaten die deze activiteiten ons opleveren. Daarnaast hebben we in 2025 gewerkt aan een nieuw 'Learning Management System', het systeem faciliteren van opleidingsmogelijkheden in de organisatie. Een nieuw systeem met daarin het gehele opleidingsaanbod integraal aangeboden is daarin te vinden voor medewerkers.

Wat hadden we gepland (begroting)

We zijn in de afgelopen jaren steeds beter geworden in het werven van vaste medewerkers. In een krappe arbeidsmarkt volstaat dat echter niet meer om het personeelsbestand op peil te houden. Daarom zijn we vanaf 2023 maatregelen gaan nemen om medewerkers te behouden. Deze voeren we uit onder de slogan 'Wij willen werken voor Almere!'.

Zo hebben we maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat nieuwe medewerkers een goede start maken. Dat moet ervoor zorgen dat nieuwe medewerkers sneller zijn ingewerkt en zich eerder thuis voelen in onze organisatie.

Medewerkers die zelf ontslag hebben genomen, worden sinds het voorjaar van 2024 geïnterviewd. We willen erachter komen waarom zij vertrekken. Dat maakt het mogelijk om te bedenken wat we kunnen doen om het vertrek van medewerkers in te perken.

Ook voeren we strategische analyses uit om scherper te krijgen wat we aan personeel nodig hebben. Daarbij houden we rekening met actuele ontwikkelingen, zoals de digitalisering van werkprocessen. Hier gaan we in 2025 mee door. Bij elke afdeling bekijken we welke kwaliteiten en mensen we nu hebben en wat in de toekomst waarschijnlijk nodig zal zijn. Ook om bijvoorbeeld tijdig in te kunnen spelen op de vervanging van oudere medewerkers met specifieke competenties, die in de komende jaren met pensioen gaan.

Inhuur blijft nodig

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Het inhuurpercentage lag sinds 2022, 2023 en 2024 constant op een niveau van 20,8 %. In 2025 was dit 19,3%. Daarmee is de inhuur in onze organisatie dus gedaald. We hebben in 2025 ook meer inzicht proberen te krijgen over de redenen dat we moeten inhuren. Inhuren bleef voornamelijk nodig omdat er tijdelijk extra expertise nodig was, er sprake was van tijdelijke piekbelasting en omdat er geen structurele

formatie aangenomen kon worden omdat middelen slecht incidenteel/tijdelijk beschikbaar waren. Door de inzet van de Inhuurdesk bleef onze inhuur in control.

Wat hadden we gepland (begroting)

De ambities die we als organisatie stellen, willen we zo veel mogelijk realiseren door de inzet van onze vaste medewerkers. Maar om over de benodigde realisatiekracht en expertise te kunnen beschikken, ontkomen we er niet aan om ook medewerkers in te huren.

In 2023 hebben we de raad geïnformeerd over de uitvoering van de motie "Inhuur externe medewerkers bij de gemeente Almere". Dit heeft niet geleid tot minder inhuur, wel tot een beperking van de fiscale en juridische risico's van inhuur. Door het inhuurproces grotendeels onder te brengen bij een centrale Inhuurdesk zijn we meer in control en hebben we beter zicht op waar en hoe er wordt ingehuurd. Dat maakt het mogelijk om nog kritischer te beoordelen of inhuur altijd wel noodzakelijk is. Het inhuurpercentage blijft voornamelijk stabiel op hetzelfde percentage als in voorgaande jaren.

We bezuinigen € 5 miljoen op de organisatie

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

In 2025 hebben we de opgelegde taakstelling op de organisatie ingevuld. Dit is ook zo verwerkt in de bezuinigingsmonitor. In 2025 kwam er door besluitvorming in de begroting nog een extra taakstelling bovenop de organisatie. Inmiddels is ook deze extra taakstelling ingevuld.

Deze algemene taakstellingen leggen echter wel extra druk op onze organisatie. Om deze bezuinigingen door te voeren moest ieder organisatieonderdeel bezuinigen. Dit leidt tot meer werkdruk en - als er gaten vallen - hoge inhuurkosten. In de Voorjaarsnota 2027 zijn we hier verder op ingegaan. In de paragraaf bedrijfsvoering gaan we verder in op de uitvoeringskracht van de organisatie.

Wat hadden we gepland (begroting)

Bij de takendiscussie hebben we al besloten om € 3,5 miljoen te bezuinigen. Het gaat daarbij om een algemene kaasschaaf op de organisatie en versoeringen rondom catering en extern vergaderen. Op 26 september hebt u besloten deze bezuiniging met € 1,5 miljoen te verhogen. Daarbij kijken we vooral naar marketing en communicatie. We zetten deze raadsperiode stevig in op het versterken van de toekomstbestendige organisatie. De bezuinigingen kiezen we daarom zorgvuldig. We willen dat wat net is opgebouwd niet nu weer afbreken.

Financiën

bedragen x € 1 miljoen

	begroot	werkelijk	resultaat
lasten	113,4	112,1	1,2
baten	1,1	2,9	1,8
totaal voor reservemutaties	112,2	109,2	3,0
stortingen	0,2	0,2	0,0
onttrekkingen	0,7	0,6	-0,1
totaal	111,7	108,8	2,9

Het resultaat op dit programma is een voordeel van € 2,9 miljoen

Na projectvertraging van € 1,6 miljoen is er sprake van een voordeel van € 1,3 miljoen. Dat komt omdat er nog verplichtingen zijn die doorlopen in 2026. Hieronder lichten we eerst het voordeel van € 1,3 miljoen toe, en daarna gaan we nog in op de projectvertraging.

Bedrijfsvoering € 0,6 miljoen voordeel

De bedrijfsvoering omvat alles wat voor het primair proces werkt. Bijvoorbeeld financiën, hrm, juridische zaken, directie en strategie. ICT hebben we in het vervolg van dit onderdeel apart toegelicht. Binnen de bedrijfsvoering hebben we diverse mee- en tegenvallers. In 2025 zijn op diverse plekken hogere kosten,

maar concernbreed is hier ook geld voor gereserveerd. Dit noemen we de buffer bedrijfsvoering, waar nog € 1,1 miljoen in zat.

Daarnaast is er nog een voordeel van € 0,5 miljoen op ons interne interim bureau. Zij werken voor de rest van de organisatie en schrijven uren. Dat was meer dan verwacht waardoor hier een voordeel is ontstaan. Hier staan nadelen tegenover. Bijvoorbeeld bij personeelszaken en juridische zaken € 1,0 miljoen. Deze afwijkingen worden verder toegelicht in de totaalrekening per activiteit.

ICT kosten € 0,4 miljoen voordeel

De kosten voor onze basis ICT-voorzieningen zijn lager (€ 0,3 miljoen) doordat we nu in een overgang zitten naar een nieuwe leverancier. We verwachten dat de kosten de komende jaren weer gaan stijgen. Daarnaast zijn er nog diverse kleine verschillen die optellen tot € 0,1 miljoen.

Overhead primair proces € 0,8 miljoen nadeel

Op deze activiteit staan kosten voor € 0,2 miljoen die op een ander programma betrekking hebben. Dat leidt hier tot een nadeel maar op inkomensondersteuning tot een voordeel. Verder zijn er € 0,4 miljoen meer apparaatskosten gemaakt door het niet invullen van taakstellingen, voor het inwerken van nieuw personeel en extra inhuur. Verder zijn er nog diverse kleine nadelen die optellen tot € 0,2 miljoen.

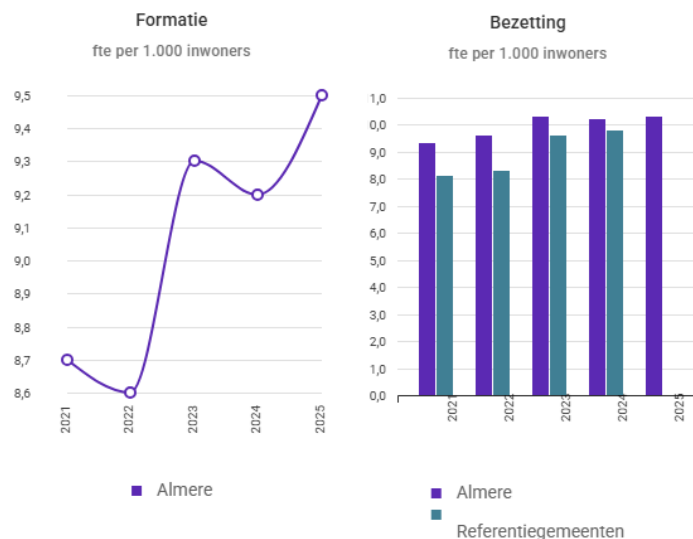
Vastgoed en facilitaire zaken € 1,1 miljoen voordeel

We hebben een voordeel van € 0,3 miljoen door lagere nutskosten voor het stadhuis. Verder hebben we door strak sturen op onze facilitaire dienstverlening € 0,2 miljoen overgehouden. Daarnaast hebben we € 0,2 miljoen kunnen doorbelasten aan externe huurders in het stadhuis voor de beveiliging. De overige € 0,4 miljoen komt door diverse kleine verschillen.

projectvertraging van € 1,6 miljoen voor ICT-projecten

Omdat werkzaamheden zijn vertraagd zijn de kosten lager dan verwacht. Via de kwartaalrapportages wordt dit geld bestemd voor 2026 en verder, omdat het werk nog moet worden afgerond.

Indicatoren

bekend.

Formatie

Deze indicator geeft aan hoeveel functies de organisatie beschikbaar heeft per 1.000 inwoners. Uit een vergelijking blijkt dat we hierop niet substantieel afwijken van andere grote gemeenten.

Bezetting

Deze indicator geeft aan hoeveel functies ingevuld zijn per 1.000 inwoners. Deze is in lijn met de stijging van de formatie. Uit een vergelijking blijkt dat we hierop niet substantieel afwijken van andere grote gemeenten. De cijfers over 2025 voor referentiegemeenten zijn bij het opmaken van deze programmarekening nog niet

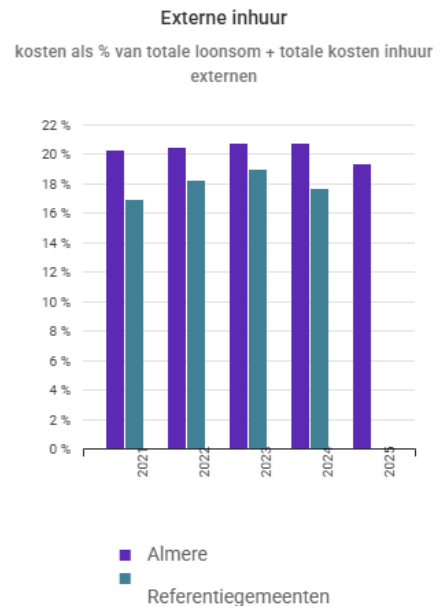
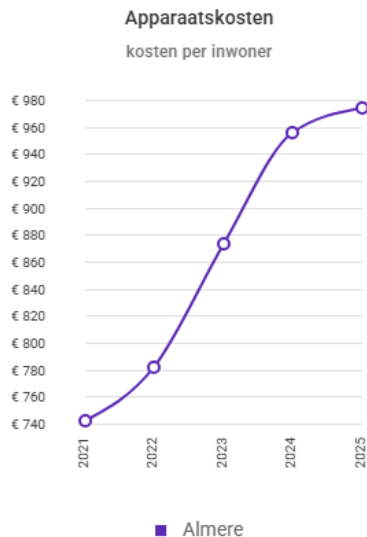
Apparaatskosten

Deze indicator geeft aan wat de apparaatskosten van de organisatie zijn per inwoner. Uit een vergelijking blijkt dat we hierop niet substantieel afwijken van andere grote gemeenten.

Externe inhuur

Deze indicator geeft aan wat de kosten van inhuur zijn ten opzichte van de totale loonsom, inclusief de totale kosten van externen. We zien dat deze indicator al enkele jaren redelijk stabiel was en we in 2025 een daling zien

van het inhuurpercentage. Voor het eerst sinds we dit bijhouden komt deze onder de 20% uit. In de paragraaf bedrijfsvoering gaan we in op de ontwikkeling van inhuur. De cijfers voor referentiegemeenten over 2025 zijn bij het opmaken van deze programmarekening nog niet bekend.

2.17 Financiën

Ambitie

We staan voor grote financiële uitdagingen

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Het financiële ravijn, veroorzaakt door de teruglopende inkomsten uit het gemeentefonds, is ook in 2025 niet structureel opgelost door het Rijk. Dit geldt ook voor de problemen die veroorzaakt worden door het niet voldoende compenseren voor de stijging van lonen en prijzen. In 2025 is na het advies van de commissie-Van Ark over de Hervormingsagenda Jeugd wel enige compensatie naar gemeenten gekomen. Dit ging om € 5 miljoen in 2025, € 16 miljoen in 2026 en € 15,5 miljoen in 2027.

Doordat het extra geld voor jeugdhulp stop in 2027 is er feitelijk een nieuw ravijn in 2028. Er komt een nieuw advies van de commissie-Van Ark over de structurele financiering van de jeugdhulp in het voorjaar van 2027.

In 2025 hebben wij wel een begroting kunnen presenteren waarbij de structurele inkomsten en uitgaven in 2026 in balans zijn. Vanaf 2028 zien we dus een structureel tekort. Om dat op te lossen is in 2025 afgesproken dat de opties hiervoor in kaart worden gebracht bij de Voorjaarsnota 2027.

Wat hadden we gepland (begroting)

Dit komt voornamelijk door teruglopende inkomsten vanuit het Rijk. Het gemeentefonds wordt in dat jaar met maar liefst € 3 miljard verlaagd, een direct gevolg van beleid uit het Kabinet Rutte IV. Deze forse korting op het fonds duwt veel gemeenten richting een financieel ravijn. Hier hebben we in de begroting al rekening gehouden, maar dit doet ons nog steeds veel pijn. Daarnaast krijgen we vanuit het rijk niet genoeg compensatie voor loon- en prijsstijgingen, dit kost ons € 10 miljoen per jaar en dit bedrag groeit ieder jaar. Ook zien we nog risico's in de jeugdhulp, waar de tekorten oplopen en we nog een besparing moeten realiseren. Hoewel het Rijk plannen heeft om het jeugdhulpstelsel te hervormen, laat dit voorlopig nog op zich wachten.

Daarom moeten we bezuinigen

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

In de begroting 2025 is een omvangrijk pakket aan bezuinigingsmaatregelen vastgesteld. Hiermee is het oorspronkelijke ravijn opgelost. Belangrijk is om deze ook daadwerkelijk te realiseren. Dat is meteen gedaan voor eenvoudig in te boeken bezuinigingen. Bezuinigingen waarvoor eerst aanvullende maatregelen moesten worden genomen zijn in de financiële kwartaalrapportages in 2025 opgenomen in de bezuinigingsmonitor. In de Programmabegroting 2026 hebben we een overzicht van ingevulde bezuinigingen opgenomen in de bezuinigingsmonitor. Het grootste deel van de bezuinigingen is in 2025 ingevuld. De meeste andere bezuinigen zijn realistisch.

In 2025 hebben we een aantal nieuwe bezuinigingen moeten doorvoeren, onder andere op de organisatie. De laatste stand van al deze bezuinigingen (uit 2024 en 2025) is terug te vinden in de Voorjaarsnota 2027.

Wat hadden we gepland (begroting)

In de vierde kwartaalrapportage over 2023 hebben we aangekondigd te moeten gaan bezuinigen om de financiële positie van de gemeente structureel op orde te brengen. Op 26 september 2024 heeft u ingestemd met ons voorstel om het tekort structureel op te lossen en om de buffer aan te vullen. We hebben dit raadsvoorstel voor bezuinigingen en inkomstenverhogingen in deze begroting verwerkt. In de derde kwartaalrapportage zien we het tekort oplopen waardoor we nog een aanvullend pakket aan bezuinigingen van € 5 miljoen in deze begroting verwerken. We laten een tekort van € 1 miljoen zien in 2028, een symbolisch protest naar het Rijk. Hiervoor is reden genoeg, omdat het Rijk ons in 2028 ruim € 50 miljoen minder geeft via het gemeentefonds voor de uitvoering van onze taken.

We voeren inkomstenverhogende maatregelen door in 2025

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

De aangekondigde inkomstenverhogingen via de OZB en afvalstoffen- en rioolheffing zijn in 2025 doorgevoerd. Ook de parkeertarieven en toeristenbelasting zijn zoals besloten verhoogd. Om deze lastenverzwaring te verzachten is op voorstel van de raad ([motie 24195.027 Besteding extra parkeergelden en toeristenbelasting](#)) € 0,1 miljoen in 2025 en € 0,15 miljoen structureel geïnvesteerd in het verbeteren van parkeerfaciliteiten en vergroening en verbetering van stadscentra. In de paragraaf lokale heffingen worden de tarieven en heffingen over 2025 nader toegelicht.

Wat hadden we gepland (begroting)

Dit is zo afgesproken in het nieuwe coalitieakkoord en verwerkt in het raadsvoorstel voor bezuinigingen en inkomstenverhogingen. Onder andere zal de Ozb stijgen met 13,1%, de afvalstoffenheffing met 7,2% en de rioolheffing zal in 2025 stijgen met 8,8%. Naast de verhoging van de woonlasten wordt ook de toeristenbelasting verhoogd met 40% en worden diverse parkeertarieven verhoogd. In de paragraaf lokale heffingen worden alle veranderingen verder toegelicht.

Het nieuwe coalitieakkoord verwerken we in deze begroting

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

In 2025 hebben wij gewerkt aan de afspraken uit het coalitieakkoord dat in de Programmabegroting 2025 is verwerkt. In deze programmarekening geven wij per raadsprogramma aan wat er in 2025 is gerealiseerd van deze ambities.

Wat hadden we gepland (begroting)

In mei 2024 is er een nieuwe coalitie aangetreden. Zij hebben het coalitieakkoord 'Samen bouwen aan Almere' afgesloten. Dit coalitieakkoord betreft voornamelijk aanvullingen op het bestaande coalitieakkoord uit 2022. Daarnaast bestaat het uit een aantal aanvullende afspraken waarvoor geld is gereserveerd. Dit gaat onder andere om een incidentele investering in de uitvoering van de wet Bibob voor 2025 en 2026, investeringen in onze inzet op diversiteit en inclusie en maatregelen ter bestrijding van armoede. Dit extra geld stellen we ter beschikking via deze Programmabegroting, in de verschillende programmaplannen leest u hier meer over.

We investeren in maatschappelijke voorzieningen in de stad

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

Na de bezuinigingen uit de begroting 2025 is er nog € 0,5 miljoen per jaar beschikbaar voor de realisatie van maatschappelijke voorzieningen. Dit bedrag is cumulatief, dus in 2025 is het € 0,5 miljoen, in 2026 € 1,0 miljoen enzovoort. De besteding van dit geld was al tot en met 2028 vastgelegd. In 2025 hebben we plannen voor de realisatie van maatschappelijke voorzieningen voor 2029 uitgewerkt. Daardoor is er nu geld beschikbaar voor realisatie van de Brede buurtschool Noord, een multifunctionele plek in de Molenbuurt en een tijdelijke voorziening multifunctionele ruimte in Nobelhorst. Ter compensatie van de bezuiniging op de post maatschappelijke voorziening hebben wij voorgesteld een investeringsreserve in te richten, gevoed met winst uit grondverkoop. Deze is nog niet ingesteld. In de voorjaarsnota 2027 hebben we een voorstel opgenomen hoe deze reserve gevoed kan worden en welke investeringen eruit betaald zouden kunnen worden.

Wat hadden we gepland (begroting)

Hiervoor hebben we geld gereserveerd in de post maatschappelijke voorzieningen. In 2024 is er een toetsingskader ontwikkeld om projecten te kunnen toetsen voor de besteding van geld uit deze post. Oorspronkelijk hadden we € 0,8 miljoen per jaar gereserveerd voor maatschappelijke voorzieningen. In deze begroting doen we het voorstel om hier € 0,3 miljoen op te bezuinigen. Dit compenseren we door het

instellen van een fonds dat we gaan vullen met winstafdrachten uit het grondbedrijf. We zullen elk jaar een investeringsprogramma voorleggen aan de raad bij de programmabegroting.

We verbeteren de budgetcyclus

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

In 2025 hebben we opnieuw naar de budgetcyclus gekeken. De raad heeft hier ook actief over meegedacht en besloten, bijvoorbeeld door de motie '[Terug naar een reguliere begrotingscyclus](#)' aan te nemen. Dit heeft ertoe geleid dat we terug gaan naar een Voorjaarsnota in plaats van de Koersnotitie. Daarnaast hebben we gekeken naar de kwartaalrapportages. Deze worden over het algemeen als relevant en nuttig beschouwd maar het besluitvormingsproces is een aandachtspunt. We hebben een aantal verbeteringen doorgevoerd in de kwartaalrapportage, onder andere op verzoek van de raad. Zo maken we projectvertragingen nu expliciet in beslispunten. Ook hebben we de kwartaalrapportages compacter gemaakt door niet elk kwartaal meer de bezuinigingsmonitor en risico's op te nemen. Dit maakt het document begrijpelijker en compacter, zonder ten koste te gaan van de informatiewaarde.

Wat hadden we gepland (begroting)

Dit doen we doorlopend. We gaan de Koersnotitie evalueren om te kijken wat beter kan of anders moet. We willen een goed gesprek met de raad organiseren in het voorjaar in aanloop naar de begroting maar zijn zoekende naar de juiste weg om dit te doen. Het moet bijdragen aan de positie van de raad met betrekking tot de budgetcyclus. Met de kwartaalrapportages zijn we tevreden en deze willen we in stand houden. We willen kijken of we de opzet nog verder kunnen vereenvoudigen. We willen naar een minder zwaar besluitvormingsproces. Maar we willen de informatiewaarde van de kwartaalrapportages wel in stand houden.

Doelstellingen bij dit programma

Wat hadden we gepland (begroting)

- We evalueren de budgetcyclus en kijken hoe we deze kunnen verbeteren.

Wat hebben we gerealiseerd (verantwoording)

- Behaald. Zie onder kopje 'We verbeteren de budgetcyclus'.

Financiën

bedragen x € 1 miljoen

	begroot	werkelijk	resultaat
lasten	7,3	7,3	-0,1
baten	606,7	607,9	1,2
totaal voor reservemutaties	-599,5	-600,6	1,1
stortingen	54,6	69,8	-15,2
onttrekkingen	4,0	3,4	-0,5
totaal	-548,8	-534,3	-14,6

Het resultaat op dit programma is een nadeel van € 14,6 miljoen

Na projectvertraging van € 15 miljoen is er sprake van een voordeel van € 0,4 miljoen. Dat komt omdat er nog verplichtingen zijn die doorlopen in 2026. Hieronder lichten we eerst de afwijkingen die leiden tot het voordeel van € 0,4 miljoen toe, en daarna gaan we in op de projectvertraging.

We hebben een voordeel van € 0,6 miljoen op de onroerende zaakbelasting

Dit komt met name doordat eind 2025 is gebleken dat de waarden van bouwterreinen die voor OZB-heffing in aanmerking komen hoger waren dan verwacht.

We hebben een voordeel van € 0,7 miljoen op de toeristenbelasting

Dit bestaat uit een incidenteel voordeel vanuit hoger opgelegde aanslagen toeristenbelasting en daarnaast ontvangen we ook meer compensatie van het Rijk voor inkomstenderving toeristenbelasting vanwege de opvang van Oekraïners in hotels.

We hebben een nadeel van € 1,1 miljoen op het apparaat en invordering belastingen

Dit komt met name doordat de kosten van de heffing en invordering van onze gemeentelijke belastingen hoger zijn doordat meer uitvoeringscapaciteit nodig bleek. Daarnaast is door de overgang naar een nieuw systeem het vervolgingsproces later opgestart. Als gevolg hiervan is een nadeel ontstaan van € 0,8 miljoen in 2025. We verwachten in 2026 een voordeel van hetzelfde bedrag, dit is opgenomen in de eerste kwartaalrapportage 2026.

Het renteresultaat in 2025 is € 1,4 miljoen positief

Het verschil tussen de werkelijk betaalde externe rente en de aan investeringen toegerekende interne rente noemen we het renteresultaat. Het voordeel komt met name doordat we in het vierde kwartaal van 2025 kort geld hebben geleend voor een lager gemiddeld rentepercentage dan verwacht.

We betalen € 1,2 miljoen meer vennootschapsbelasting

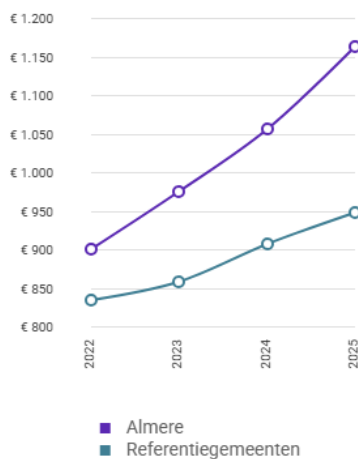
Dit komt vooral door een hogere inkomsten uit grondverkoop. Hierdoor maken we fiscaal meer winst dan begroot, en moeten we dus ook meer vennootschapsbelasting betalen.

We hebben voor € 15 miljoen aan projectvertragingen

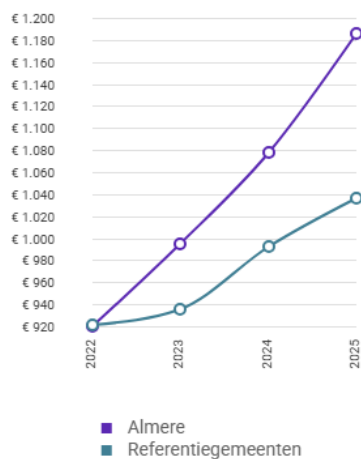
Soms houden we incidenteel geld uit algemene middelen over omdat projecten vertragen. Via de kwartaalrapportages kan worden voorgesteld dit geld dan door te schuiven, zodat projecten later alsnog uitgevoerd of afgerond kunnen worden. De budgetoverheveling van de projectvertragingen van de vierde kwartaalrapportage 2025 en de eerste kwartaalrapportage 2026 hebben we via de saldireserve laten lopen. Dat betekent dat we de middelen die we in 2025 overhouden door projectvertraging storten in de reserve. Deze storting is niet begroot, daarom leidt het hier tot een nadelig resultaat van € 15 miljoen. Hier staan voordelen op andere programma's tegenover. Alle projectvertraging wordt in de vierde kwartaalrapportage 2025 en eerste kwartaalrapportage 2026 verder toegelicht.

Indicatoren

Woonlasten eenpersoons huishouden
euro

Woonlasten meerpersoons huishouden
euro

Woonlasten eenpersoons huishouden

Dit is het totaalbedrag in euro's per jaar dat een eenpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

Woonlasten meerpersoons huishouden

Dit is het totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

3 Paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De gemeente Almere is constant in beweging om doelstellingen te behalen. Om onze doelstellingen te bereiken leggen we een pad af waarbij we ook risico's zullen tegenkomen. Risicomanagement gaat om het wegnemen van die risico's én om het realiseren van kansen. Hiervoor is het belangrijk dat we de risico's goed beheersen. Dit doen we door ze in kaart te brengen, beheersmaatregelen te treffen en bij de uitvoering goed de vinger aan de pols te houden. Op die manier kan risicomanagement een versterkend onderdeel zijn van de besluitvorming. In deze paragraaf geven we inzicht in de risico's die financiële impact kunnen hebben en de manier waarop we de risico's opvangen als deze zich voordoen.

Kaders en definities BBV

Om te bekijken hoe goed wij de financiële gevolgen van risico's op kunnen vangen gebruiken wij het weerstandsvermogen. We gebruiken de definitie uit het BBV. Volgens artikel 11 van het BBV bestaat het weerstandsvermogen uit de relatie tussen:

1. de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Dit noemen we de beschikbare weerstandscapaciteit.
2. alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Dit noemen we de benodigde weerstandscapaciteit.

Het weerstandsvermogen uitgedrukt als ratio:

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare Weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Bij een ratio van 1 zijn de reserves net zo groot als de risico's. De gedachte hierachter is dat dan genoeg geld in deze 'spaarpot' zit om tegenvallers te betalen.

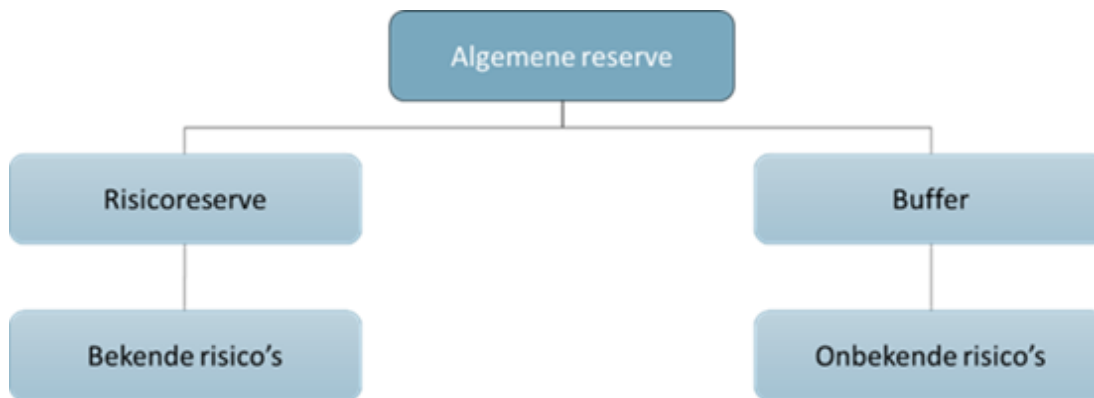
We maken onderscheid tussen de algemene dienst en het grondbedrijf op het moment dat we het hebben over risico's en de manier waarop we die beheersen. Hierna leggen wij beide stromen uit.

Algemene dienst

De algemene dienst zijn de 'normale' taken die een gemeente uitvoert. Dus bijvoorbeeld, welzijn, jeugdhulp en Wmo, beheer en onderhoud van de stad, vergunningverlening, bedrijfsvoering. Als we het weerstandsvermogen voor de algemene dienst berekenen kijken we naar:

1. Beschikbare weerstandscapaciteit: de algemene reserve is de direct beschikbare weerstandscapaciteit. Onze algemene reserve bestaat uit de risicoreserve en de buffer.
2. Benodigde weerstandscapaciteit: De benodigde weerstandscapaciteit is het bedrag dat nodig is om alle risico's waarvoor geen (of onvoldoende) maatregelen zijn getroffen, in financiële zin af te dekken. We noemen deze risico's de bekende risico's. Voor het berekenen van de risico's hanteert de gemeente, zoals uitgeschreven in de kadernota reserves en buffers, een tijdshorizon van 5 jaar.

Naast de bekende risico's zijn we ons ook bewust van risico's die op het moment van risico identificatie niet in beeld zijn, de onbekende risico's. De risicoreserve dekt de bekende risico's af. Het gedeelte van de algemene reserve dat dan overblijft (buffer) is onder andere beschikbaar als dekking voor de onbekende risico's.

afbeelding: versimpelde weergave van algemene reserve ten opzichte van risico's

Grondbedrijf

We zijn als gemeente Almere één van de grootste grondbedrijven in Nederland. Het grondbedrijf heeft een eigen systeem van risico-inventarisatie en risicobeheersing. Het 'grondbedrijf' is niet daadwerkelijk een apart bedrijf. We zijn één gemeente, met één gezamenlijke begroting. Dus als het grondbedrijf niet genoeg geld heeft om alle risico's op te vangen, dan zal de algemene dienst dit opvangen.

Weerstandscapaciteit (risicoreserve) van het grondbedrijf

In de paragraaf grondbeleid staat een uitgebreide toelichting op de risico's en reserves van het grondbedrijf. Hierna volgen de hoofdpunten. Het grondbedrijf heeft een eigen risicoreserve. Hiervoor worden verschillende namen gebruikt, vaak noemen we het harde vermogen en het zachte vermogen.

Het harde vermogen is geld wat al verdiend is met grondverkoop

Dit geld zit in een reserve om risico's op te vangen. Als er meer geld in het harde vermogen zit dan risico's, dan is er sprake van vrije ruimte die wordt overgeheveld naar de algemene dienst. Dit noemen we de winstafracht van het grondbedrijf.

Het zachte vermogen is geld dat nog verdiend kan worden met toekomstige grondverkoop

Toekomstige winst is onzeker. Ook hier wordt de eis gesteld dat het vermogen hoger moet zijn dan de risico's. Als de ingeschatte risico's hoger zijn dan de toekomstige winst, dan zetten we extra 'hard' geld opzij.

Risico's

Risico's binnen de algemene dienst

In de [volgende paragraaf](#) volgt een overzicht van de risico's binnen de algemene dienst. Daarmee worden de risico's bedoeld die te maken hebben met het uitvoeren van alle gemeentelijke taken, behalve die van het grondbedrijf. Deze risico's worden twee keer per jaar geactualiseerd, bij de eerste en derde financiële kwartaalrapportage. Op deze momenten stellen wij ook een risicoparagraaf op voor de programmarekening en de programmabegroting. Als er tussentijds aanleiding is om risico's bij te stellen of nieuwe risico's toe te voegen dan kan dat ook bij de tweede en vierde kwartaalrapportage.

Risico's binnen het grondbedrijf

We maken binnen het grondbedrijf kosten die terugverdiend moeten worden met de verkoop van grond. Dit heet de boekwaarde. Daarnaast moet er de komende jaren ook nog meer geïnvesteerd worden om grond verkoopklaar te maken. De economische omstandigheden spelen hierbij een rol. Dit betekent dat inkomsten niet vanzelfsprekend zijn en ook kunnen tegenvallen. Ook kunnen kosten hoger uitvallen dan nu ingeschat. Omdat het om grote bedragen en onzekerheden gaat is het belangrijk om de risico's binnen het grondbedrijf goed in beeld te hebben.

De risico's van het grondbedrijf zijn onder te verdelen in drie categorieën:

- Algemene risico's. Dit zijn risico's die voor 100% binnen de reserve van het grondbedrijf worden afgedekt.
- Risico's van negatieve (verliesgevend) grondexploitaties. Deze risico's worden ook afgedekt binnen de reserve van het grondbedrijf (harde buffer), tegen het kans percentage. Dat doen we omdat als deze risico's zich voordoen dat ons direct geld kost.
- Risico's van positieve grondexploitaties. Deze risico's worden niet afgedekt binnen de reserve van het grondbedrijf. Als deze zich voordoen dan zal de winst lager zijn, maar is er nog steeds sprake van winst. We brengen deze risico's daarom in mindering op de toekomstige winstverwachting (zachte buffer).

We beschrijven de risico's elk jaar uitgebreid in het MPGA. In de paragraaf Grondbeleid gaan we in op de omvang van het weerstandsvermogen van het grondbedrijf. We hebben daar ook een toelichting op de risico's opgenomen.

We hebben genoeg buffers voor onze risico's

We moeten voldoende geld in onze reserves hebben om onze verwachte risico's kunnen opvangen. Daarnaast moeten we een buffer aanhouden voor onverwachte risico's. We hebben verwachte risico's berekend ter hoogte van € 39,7 miljoen. Dat is inclusief € 1,1 miljoen voor frictiekosten bij de bezuiniging op communicatie. Dit hebben we ook gereserveerd in de risicoreserve. In totaal reserveren we voor deze verwachte risico's ook 39,7 miljoen. De reserves bij het grondbedrijf zijn ook voldoende om de risico's van het grondbedrijf op te vangen.

Daarnaast hebben we een buffer algemene dienst van € 134 miljoen begin 2026. De buffer is er voor onverwachte risico's en het tijdelijk kunnen betalen van tekorten in onze begroting. Richting 2030 daalt dit naar € 7,3 miljoen door de begrotingstekorten in de aankomende jaren. In totaal onttrekken we € 126,4 miljoen voor deze tekorten in de aankomende jaren, dit presenteren we in onderstaande tabel als risico. Daardoor hebben we nu dus maar € 7,3 miljoen aan vrije ruimte beschikbaar. Het is van belang om maatregelen te nemen om tekorten in ons perspectief op te lossen zodat de buffer op peil blijft. We hebben hier nog geen rekening gehouden met mogelijke winsten van het grondbedrijf.

In 2025 zijn alle projectvertragingen in de risicoreserve gestort, om in de jaren 2026 en verder weer uit de reserve te onttrekken. Dit hebben we ook zo gemeld in de kwartaalrapportages (derde en vierde kwartaal 2025, en eerste kwartaal 2026). Het gaat om € 34 miljoen in 2025. Als we die optellen bij de verwachte risico's komt de stand van de risicoreserve op € 77,9 miljoen.

In onderstaande tabel is te zien dat we de verwachte risico's kunnen opvangen met de daarvoor bestemde reserves.

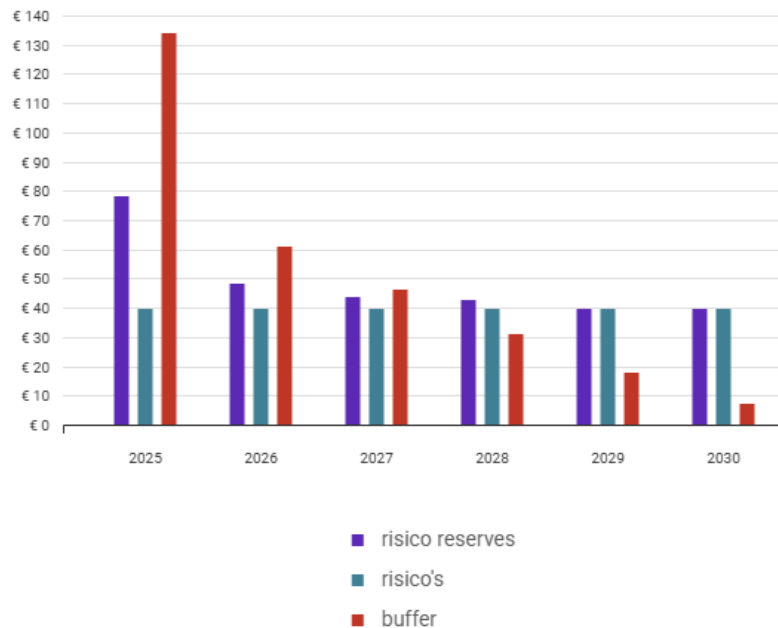
bedragen x € 1 miljoen

	risico's	reserve	weerstandsratio
Risico's Algemene dienst (stand 1-1-2030)	77,9	77,9	1,0
Buffer Algemene dienst (stand 1-1-2030)	126,4	133,7	1,1
Harde vermogen grondbedrijf (stand 1-1-2026)	117,6	117,6	1,0
Zachte vermogen grondbedrijf (stand 1-1-2026)	395,2	448,0	1,1
Totaal	717,1	777,2	1,1

De totale weerstandsratio komt uit op 1,1 door de buffer. Dit wordt door de toezichthouder als 'voldoende' aangemerkt.

Er is genoeg geld in de risicoreserve en buffer (gezamenlijk de 'algemene reserve') van de algemene dienst, om de risico's op te kunnen vangen. Richting 2030 zal de buffer afnemen door de verwachte begrotingstekorten en wordt de algemene reserve minder groot. We zullen tijdige maatregelen moeten nemen om een tekort in de buffer te voorkomen.

bedragen x € 1 miljoen

Risico's

We stellen twee keer per jaar onze risico's bij. Dat doen we bij de eerste en derde kwartaalrapportage. Dat is gelijktijdig met respectievelijk de programmarekening (van het vorige jaar) en de begroting. In deze programmarekening hebben we per saldo een vrijval van € 4,6 miljoen. Ons risicoprofiel is dus afgenomen. Dit komt doordat een aantal risico's naar beneden is bijgesteld. Het risico op hogere bijstandsuitkeringen is € 1,2 miljoen afgenomen. Uit de jaarrekening 2025 blijkt namelijk een lager tekort dan verwacht. Ook was een risico opgenomen voor mogelijke onrechtmatige uitgaven voor de opvang van Oekraïners, waardoor wij de ontvangen subsidie zouden moeten terugbetalen. Dit blijkt niet het geval, de uitgaven zijn rechtmatig. Dit risico is daarom vervallen, wat leidt tot een vrijval van € 0,8 miljoen. Inmiddels is het cultuurplan 2026-2028 vastgesteld, waardoor we ook weten welke culturele instellingen subsidie zullen ontvangen en hoeveel. We zien dat ondanks het lagere budget veel langlopende subsidierelaties kunnen worden doorgezet. Daarom is het risico op afbouwtrajecten kleiner geworden. Dat leidt tot een vrijval van € 0,5 miljoen. Tot slot zijn ook onze overige risico's € 0,9 miljoen lager. Deze, en alle andere risico's worden individueel toegelicht op de website van deze kwartaalrapportage. In de raadsbrief vertrouwelijke risico's lichten we de geheime risico's toe. Per saldo zijn deze € 1,0 miljoen lager dan bij de vorige bijstelling.

Als risico is frictiebudget communicatie niet meer opgenomen omdat dit jaar de bezuiniging wordt ingevuld. We zien het dan niet meer als een risico, het is nog wel als reservering zichtbaar in de saldireserve. Bij de derde kwartaalrapportage 2026 kunnen we beoordelen of er meer of minder kosten zijn gemaakt dan verwacht.

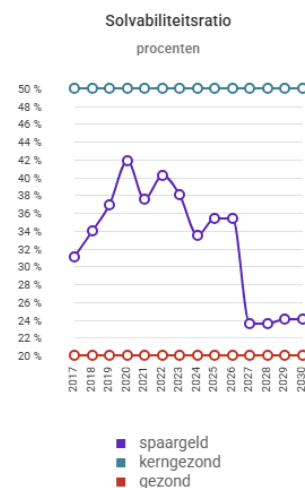
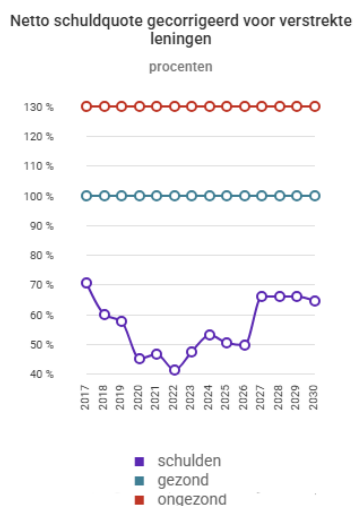
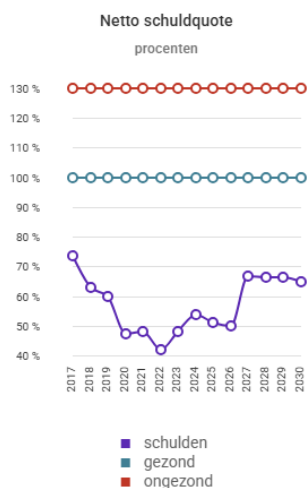
bedragen x € 1.000

risico's	restrisico (A)	kans (B)	risicobedrag (AxB)	risicobedrag PB 2026
bedrijfsvoering				
Transformatie ict omgeving	5.692	60%	2.770	3.415
Cyberaanvallen	6.000	20%	1.200	1.200
Frictiebudget bezuiniging communicatie				1.100
overig				
beschoeiing insteekhaven	233	80%	175	264
participatie				
Afbouwtrajecten cultuur	800	60%	480	1.000
Garantstelling Huisvuilcentrale	26.900			
Taakdifferentiatie brandweer Veiligheidsregio	5.000	60%	3.000	2.800
projecten				
Tijdelijke huisvesting Annapark	13.422	20%	2.700	2.700
realisatie buitenzwembad	3.600	40%	1.400	1.400
Zorgplichten Oosterwold	8.500	60%	4.500	4.500
 sociaal domein				
Hogere kosten Bijstandsuitkeringen 2026	1.000	60%	600	1.800
Bezuinigingen jeugdhulp	78.000	20%	15.600	15.600
Organisatie jeugdhulp	1.000	60%	600	
Onrechtmatige uitgaven Oekraïners in gemeentelijke opvanglocaties				800
wetgeving				
Omgevingswet en WKB	863	60%	518	518
overige risico's	7.078		1.414	2.050
vertrouwelijke risico's	11.750		3.630	4.670
totaal	169.838		38.587	43.017

Financiële kengetallen

bedragen x € 1 miljoen

meerjarige balans	2025	2026	2027	2028	2029
materiële vaste activa					
economisch nut	925	1.019	1.053	1.102	1.102
waardecorrectie	-67	-67	-67	-67	-67
financiële vaste activa	27	29	29	29	29
vlottende activa					
bouwgronden in exploitatie	384	401	369	298	298
waardecorrectie gronden	-74	-73	-71	-65	-65
overige vlottende activa	190	143	143	143	143
totaal activa	1.385	1.452	1.456	1.440	1.440
vaste passiva					
eigen vermogen	459	343	343	347	347
voorzieningen	71	78	86	90	90
langlopende leningen	363	765	761	737	737
vlottende passiva					
kortlopende leningen	183	178	178	178	178
overlopende passiva	129	88	88	88	88
totaal passiva	1.205	1.452	1.456	1.440	1.440

Netto schuldquote

De netto schuldquote laat zien hoeveel schulden we hebben ten opzichte van ons jaarinkomen. Als je schulden minder dan 100% van je inkomen is, dan ziet het er gezond uit. Als de schulden hoger zijn dan 130% is het ongezond. Zoals uit de grafiek blijkt zijn onze schulden de laatste jaren flink gedaald. De komende jaren verwachten we een stijging van onze schulden. We blijven ruim onder de grens van een gezonde schuldquote.

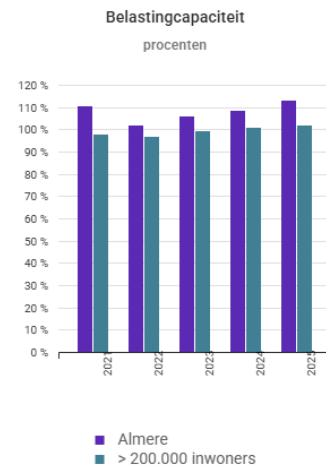
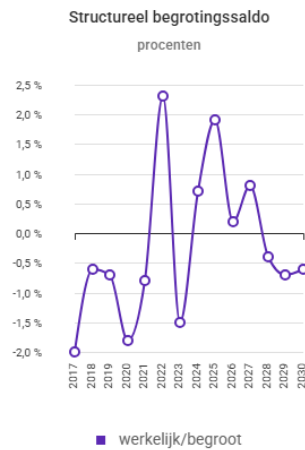
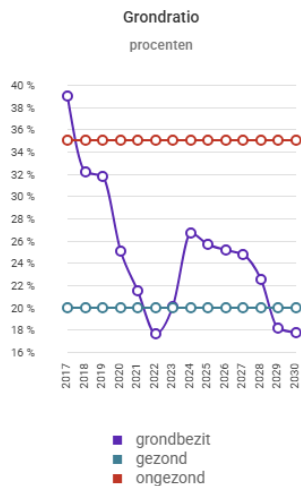
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen

Soms leent de gemeente ook geld om dit door te lenen aan verbonden partijen of andere instellingen. Deze uitgeleende gelden zijn opgenomen onder Financiële Vaste Activa. Voor dit kengetal trekken we deze uitgeleende gelden af van de schulden. Hiermee laten we zien hoeveel 'eigen' schulden we hebben ten opzichte van ons jaarinkomen. Dit percentage is iets lager, en nog steeds ruim onder de grens van een gezonde schuldquote.

Solvabiliteitsratio

Dit is het percentage van ons spaargeld (reserves) ten opzichte van ons bezit (balanstotaal). Als je te weinig spaargeld hebt kun je in financiële problemen komen. Als we tenminste 20% van ons bezit met eigen spaargeld financieren wordt dat als gezond aangemerkt. Als je meer dan 50% van je bezit met eigen geld hebt betaald ben je kernegezond.

Wij zitten hier tussenin. Zo op het eerste gezicht is onze spaarpot behoorlijk goed gevuld. Maar hierbij moeten we wel opmerken dat veel van ons spaargeld al een bestemming heeft. Denk bijvoorbeeld aan het Fonds Verstedelijking Almere. Daarom vinden we het beter om naar de buffer te kijken. Dat is onze 'vrije' reserve die we bij tegenvallers kunnen aanspreken. Eind 2025 zit daar ruim € 133 miljoen in, daar gaat het tekort over 2025 van € 46,9 miljoen nog vanaf. Vanaf 2026 loopt deze terug door de verwachte begrotingstekorten.

Grondratio

De grondratio geeft aan hoeveel grond we in ons bezit hebben, ten opzichte van ons jaarinkomen. Dit is belangrijk, want als je teveel grond in je bezit hebt dan kun je in de financiële problemen komen. Als je meer dan 35% grond hebt, wordt de provincie bezorgd.

In de jaren 2011 tot 2015 hadden we veel te veel grond, vooral als gevolg van de kredietcrisis en de impact daarvan op de woningmarkt. We hebben toen veel grond moeten afwaarderen. Vanaf 2015 is de grondverkoop weer gaan lopen. Inmiddels hebben we een gezond grondbedrijf. Na 2026 verwachten we dat de ratio weer zal dalen, door de geplande grondverkoppen. Hierbij is nog geen rekening gehouden met nieuw te openen grondexploitaties.

Structureel begrotingssaldo

Met dit kengetal kun je zien of onze begroting ook op lange termijn sluitend is. Voor het financieel toezicht is dit kengetal van belang en daarom opgenomen. De getallen zijn een percentage van het begrotingssaldo ten opzichte van de totale omvang van onze begroting.

Het saldo van onze elk jaar terugkerende uitgaven en inkomsten moet op zijn minst nul zijn. Uit de grafiek blijkt dat we voor 2024 t/m 2027 een positief saldo hebben. Sinds de jaarrekeningen t/m 2023 blijkt dat we elk jaar structureel geld tekort komen. Dat verwachten we ook in de komende jaren vanaf 2028. Dat komt omdat we dan met name geen extra geld krijgen voor de jeugdhulp, conform het advies van de commissie van Ark.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin wij bij het voordoen van een financiële tegenvaller, dit indien nodig in het volgende begrotingsjaar kunnen opvangen door extra belastinginkomsten. Of de mogelijkheid om hiermee ruimte te creëren voor extra beleid. Om deze ruimte weer te kunnen geven wordt de hoogte van de tarieven in Almere vergeleken met de landelijk gemiddelde tarieven. Naast de ozb wordt ook gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld, er is dan sprake van belastingcapaciteit die niet benut wordt.

We zien dat de woonlasten in Almere in 2025 voor een meerpersoonshuishouden 12% hoger zijn dan het landelijke gemiddelde. Ten opzichte van andere gemeenten zijn er 55 gemeenten duurder dan Almere en 286 gemeenten goedkoper.

3.2 Lokale heffingen

Inleiding

Jaarlijks bij de begroting worden de lokale heffingen door de raad vastgesteld. In de paragraaf lokale heffingen bent u daarover geïnformeerd. In de jaarrekening lichten we toe, wat we uiteindelijk aan belastingen en heffingen hebben ontvangen, De kosten die we daarvoor hebben gemaakt lichten we in deze paragraaf niet toe. Die treft u aan op de diverse programma's. De effecten die hieruit voortvloeien betrekken we bij onze tariefvoorstellen voor 2027.

In onderstaande tabel is te zien dat we in totaal € 181,9 miljoen aan belastingopbrengsten en bestemmingsheffingen begroot hadden in 2025. Dit komt overeen met 14,1% van de totale begrote inkomsten van € 1,3 miljard van de gemeente. De werkelijke opbrengsten vanuit de gemeentelijke belastingen en heffingen zijn € 1,5 miljoen hoger uitgekomen op € 183,4 miljoen.

bedragen x € 1 miljoen

product	aandeel in %	begroot	werkelijk	resultaat
belastingopbrengsten	5,8%	-74,0	-75,8	1,7
bestemmingsheffingen	8,4%	-107,8	-107,7	-0,2
totaal	14,1%	-181,9	-183,4	1,5

Belastingopbrengsten

In onderstaande tabel zijn de afwijkingen op onze belastingopbrengsten in beeld gebracht. In totaal hebben we € 1,7 miljoen meer opbrengsten dan begroot. Onder de tabel worden de afwijkingen toegelicht.

bedragen x € 1 miljoen

product	aandeel in %	begroot	werkelijk	resultaat
ozb woningen en niet-woningen	5,5%	-70,3	-71,0	0,8
toeristenbelasting	0,1%	-1,7	-2,4	0,7
buitenreclame	0,2%	-2,0	-2,2	0,2
precario rechten	0,0%	-0,1	-0,1	0,0
totaal	5,8%	-74,0	-75,8	1,7

Onroerende zaakbelasting

De werkelijke opbrengsten voor de onroerende zaakbelasting (ozb) zijn € 0,8 miljoen hoger dan begroot. Dit komt met name doordat de ozb opbrengsten van eigenaren van niet-woningen hoger zijn. Eind 2025 is namelijk gebleken dat de waarde van bouwterreinen die voor ozb heffing in aanmerking komen hoger waren dan verwacht. De werkelijke ozb opbrengsten voor eigenaren woningen zijn vrijwel gelijk aan de begrote opbrengsten.

Toeristenbelasting

De inkomsten vanuit toeristenbelasting zijn € 0,7 miljoen hoger dan begroot. Dit voordeel was ook al gemeld bij de vierde kwartaalrapportage van 2025. Het bestaat uit een incidenteel voordeel van € 0,35 miljoen vanuit hoger opgelegde aanslagen toeristenbelasting. Daarnaast ontvangen we ook € 0,35 miljoen compensatie van het Rijk voor inkomstenderving toeristenbelasting vanwege de opvang van Oekraïners in hotels.

Buitenreclame

De reclame inkomsten voor 2025 zijn € 0,2 miljoen hoger uitgevallen dan begroot.

Heffingen met bestemming

Voor de heffingen met bestemming hebben we in totaal een nadelig resultaat van € 0,2 miljoen. Dit wordt met name veroorzaakt door hogere opbrengsten vanuit de afvalstoffenheffing en door lagere Omgevingswet leges en minder leges burgerzaken. Onder de tabel wordt dit toegelicht.

bedragen x € 1 miljoen

product	aandeel in %	begroot	werkelijk	resultaat
afvalstoffenheffing	3,3%	-42,7	-43,0	0,3
rioolheffing	1,9%	-24,9	-24,9	0,0
parkeren (privaat en publiekrechtelijk)	1,9%	-24,6	-24,5	0,0
Omgevingswet leges	0,7%	-8,5	-8,3	-0,3
leges burgerzaken	0,5%	-6,6	-6,4	-0,2
marktgeld	0,0%	-0,4	-0,3	0,0
haven en sluisgeld	0,0%	-0,1	-0,2	0,1
totaal	8,4%	-107,8	-107,7	-0,2

Afvalstoffenheffing

Het voordeel op de afvalstoffenheffing komt vrijwel geheel door een afwikkeling van voorgaande jaren. De opbrengsten die betrekking hebben op 2025 zijn namelijk vrijwel gelijk aan de begrote € 42,7 miljoen. Het voordeel komt doordat de voorziening van voorgaande jaren is onderzocht en gebleken is dat € 0,3 miljoen hieruit kan vrijvallen.

Omgevingswet leges

We hebben € 0,3 miljoen minder leges ontvangen dan begroot vanuit de Omgevingswet. Dit heeft er vooral mee te maken dat het aantal vergunningaanvragen voor grote projecten achterloopt op de prognose.

Leges burgerzaken

De leges voor burgerzaken zijn € 0,2 miljoen lager dan begroot. Dit komt met name doordat in 2025 minder reisdocumenten zijn afgenomen dan verwacht.

Kostendekkendheid lokale heffingen

Bij de programmabegroting vindt bestuurlijke besluitvorming plaats over de lokale heffingen. En dan brengen we ook de kostendekkendheid daarvan in beeld. In de jaarrekening brengen we de verschillen in de uitkomsten van de kostendekkendheid in beeld. Dat doen we voor de afvalstoffenheffing; de rioolheffing en de Omgevingswet leges.

Afvalstoffenheffing

In onderstaande tabel zijn de opbrengsten en kosten van de afvalstoffenheffing in beeld gebracht. We zien dat de werkelijke opbrengsten met € 42,7 miljoen gelijk zijn aan begroot. Voor een zuivere vergelijking is de vrijval vanuit de voorziening van voorgaande jaren buiten beschouwing gelaten.

De werkelijke kosten zijn € 1,5 miljoen lager uitgevallen dan begroot. Dit komt met name doordat we € 0,4 miljoen minder uitgaven hebben gehad voor de facilitaire kosten van de afvalinzameling. Daarnaast hebben we € 0,4 miljoen meer opbrengsten vanuit de verkoop van oud materieel. Tot slot hebben we € 0,3 miljoen meer inkomsten van de afvalfracties. De overige € 0,4 miljoen komt door diverse kleinere afwijkingen. Hierdoor komt de kostendekkendheid in 2025 uit op 102%.

Wettelijk gezien mogen we maximaal 100% kostendekkend zijn en geen winst maken op de afvalstoffenheffing. Dit geldt echter voor de geraamde baten en lasten. Voor de jaren 2026 en verder verwachten we niet boven de 100% kostendekkendheid uit te komen, zie hiervoor ook de paragraaf lokale heffingen van de programmabegroting.

bedragen x € 1 miljoen

omschrijving	begroot	werkelijk
totaal opbrengsten	42,7	42,7
directe kosten	35,0	33,7
indirecte kosten	8,5	8,3
totaal kosten	43,5	42,0
verschil kosten en opbrengsten	0,8	-0,7
percentage kostendeckendheid	98%	102%

Rioolheffing

De kostendeckendheid van de rioolheffing is gestegen van 98% naar 106%. De opbrengsten zijn gelijk aan wat er begroot was, maar de kosten zijn € 1,8 miljoen lager uitgevallen. Dit komt met name door uitgestelde werkzaamheden aan het hoofdriool. Doordat de contractonderhandeling met de uitvoerder veel tijd heeft gekost, is er later gestart met de werkzaamheden. Daarnaast hebben wij ook minder inspecties uitgevoerd op het riool, doordat onze aannemer de werkzaamheden niet allemaal heeft kunnen uitvoeren. Ook hebben we minder correctief onderhoud gedaan aan het riool en tot slot houden wij geld over op de nutslasten.

bedragen x € 1 miljoen

omschrijving	begroot	werkelijk
totaal opbrengsten	24,9	24,9
directe kosten	20,7	19,1
indirecte kosten	4,7	4,4
totaal kosten	25,3	23,5
verschil kosten en opbrengsten	0,4	-1,4
percentage kostendeckendheid	98%	106%

Omgevingswet leges

Voor de Omgevingswet leges is de kostendeckendheid gedaald van 86% begroot naar 75% werkelijk. Bij de derde kwartaalrapportage van 2025 zijn de begrote opbrengsten voor 2025 met € 2,7 miljoen naar beneden bijgesteld, omdat door vertraging, van vooral grote bouwprojecten, de baten van bouwleges achterblijven. De werkelijke baten vallen € 0,3 miljoen lager uit ten opzichte van de bijgestelde begroting.

De kosten zijn € 1,2 miljoen hoger dan begroot. Dit komt met name doordat we door de invoering van de Omgevingswet meer kosten maken voor het uitvoeren van voortoetsen. Daarnaast lopen bouwprojecten onder het WABO regime langer door dan verwacht waardoor de toezichtskosten hoger zijn.

bedragen x € 1 miljoen

omschrijving	begroot	werkelijk
totaal opbrengsten	9,3	9,0
directe kosten	6,8	7,8
indirecte kosten	4,1	4,2
totaal kosten	10,8	12,0
verschil kosten en opbrengsten	1,6	3,0
percentage kostendeckendheid	86%	75%

3.3 Grondbeleid

In deze paragraaf wordt ingegaan op de belangrijkste ontwikkelingen in de gebiedsontwikkelingen en daarmee de waardering van de grondposities van de gemeente en de risico's die daarbij horen. Deze paragraaf grondbeleid kent de volgende opbouw:

1. Marktsituatie en gebiedsontwikkeling in Almere
2. Algeheel beeld grondbedrijf
3. Realisatie 2025
4. Actualisatie grondexploitaties (MPGA 2026) en relevante ontwikkelingen
5. De effecten op het weerstandsvermogen en de resultaatafdracht

Marktsituatie en gebiedsontwikkeling in Almere

De Nederlandse economie heeft in 2025 een groei van 1,7% gerealiseerd (De Nederlandsche Bank), aanzienlijk hoger dan eerder werd verwacht. Waar in de programmabegroting nog werd uitgegaan van een afremmend tempo, blijkt de economische ontwikkeling robuuster. Daarmee presteert Nederland duidelijk beter dan het gemiddelde binnen de eurozone.

Tegelijkertijd blijft de macro-economische omgeving onzeker. Geopolitieke spanningen houden aan, de inflatie blijft relatief hoog en Amerikaanse handelstarieven zetten druk op de wereldhandel. Ook de aanhoudende onrust in het Midden-Oosten en het dalende consumenten- en producentenvertrouwen zorgen voor een negatief marktsentiment.

Woningmarkt

De woningmarkt blijft sterk onder druk staan. In 2025 lagen de huizenprijzen gemiddeld 8,5% hoger dan een jaar eerder (DNB). De gemiddelde transactieprijs van een bestaande koopwoning kwam uit op € 480.000 (CBS), een stijging van ruim 6% ten opzichte van 2024. Volgens de makelaarsvereniging NVM werd in het vierde kwartaal zelfs een gemiddelde verkoopprijs van € 502.000 bereikt, waarmee voor het eerst de grens van een half miljoen euro is doorbroken.

De huidige prijsstijgingen vinden hun oorsprong in de tweede helft van 2023, toen de rente stabiliseerde en inkomens begonnen te stijgen. In 2024 namen de cao-lonen met 6,6% toe, de grootste stijging sinds 1982. Hierdoor nam de leencapaciteit van huishoudens toe. Tegelijkertijd bleef het aanbod van nieuwbouwwoningen achter en is het woningtekort onverminderd groot. Inmiddels liggen de huizenprijzen ruim boven de piek van juli 2022.

Vooruitkijkend verwachten grote banken als ING, Rabobank en ABN AMRO dat de huizenprijzen in 2026 verder stijgen, zij het gematigder, met 3 tot 5%. Een belangrijke rem op sterkere prijsstijgingen is het gedrag van beleggers. Door aangescherpte regelgeving, waaronder de Wet betaalbare huur en fiscale wijzigingen, verkopen zij steeds vaker huurwoningen (uitponden) en kopen zij minder nieuwe panden aan. Dit vergroot het aanbod van koopwoningen in het (relatief) betaalbaardere segment en dempt extreme prijsstijgingen.

Deze uitpondgolf, die in 2024 inzette, zet in 2025 door. Vooral appartementen in het lagere en middensegment komen vaker op de koopmarkt. Dit leidt tot een toename van het aantal transacties, waarbij de NVM het uitponden als belangrijke drijvende kracht aanwijst. Voor starters biedt dit kansen, aangezien deze woningen vaak onder de € 400.000 liggen. Tegelijkertijd verslechtert de situatie op de huurmarkt: het aanbod krimpt en de betaalbaarheid komt verder onder druk te staan.

Het vertrouwen onder particuliere vastgoedbeleggers is in korte tijd aanzienlijk afgenomen (Handelsbanken). Minder dan de helft verwacht nog voldoende rendement uit verhuur te behalen. Vooral particuliere verhuurders van woningen zijn pessimistisch, mede door strengere regelgeving en onzekerheid over toekomstig beleid.

Ondanks het toegenomen aanbod blijft de vraag naar koopwoningen groot. Starters en middeninkomens blijven actief, gesteund door verdere loonstijgingen en een lichte daling van de hypotheekrente. Hoewel dit de leencapaciteit enigszins vergroot, weegt dit niet op tegen de aanhoudende prijsstijgingen. Woningen worden nog steeds snel verkocht, vaak boven de vraagprijs.

De structurele krapte op de woningmarkt blijft daarmee bestaan. In grote delen van Nederland, waaronder Almere, is een modaal tot bovenmodaal inkomen onvoldoende om zonder eigen middelen een woning te kopen. Hoewel de benodigde eigen inbreng in 2025 enigszins stabiliseert door de lagere rente ten opzichte van 2024, blijft deze substantieel.

Een belangrijke onderliggende oorzaak is het achterblijven van de woningbouwproductie. Hoewel er op papier voldoende plannen zijn, blijkt in de praktijk dat veel projecten nog 'zacht' zijn, zonder vastgesteld omgevingsplan. Volgens ABF Research is er al jaren sprake van planningsoptimisme: er worden structureel meer woningen gepland dan daadwerkelijk gerealiseerd.

De politieke ambitie om jaarlijks 100.000 nieuwbouwwoningen te realiseren wordt al geruime tijd niet gehaald. In 2025 zijn er circa 80.000 woningen opgeleverd; daarmee blijft het weer achter de beoogde 100.000. Om het huidige tekort in te lopen, zouden zelfs 117.000 woningen per jaar nodig zijn. Dit is onrealistisch, mede omdat 54% van de totale planncapaciteit in Nederland uit zachte plannen bestaat.

Daarmee blijft de conclusie ongewijzigd: de betaalbaarheid van zowel koop- als huurwoningen kan alleen structureel verbeteren bij een significante toename van de woningvoorraad. Ondanks extra inzet vanuit het Rijk en aanvullende stimuleringsmaatregelen blijft de bouwproductie in 2025 onvoldoende om de druk op de woningmarkt wezenlijk te verlichten.

Situatie in Almere: De woningmarkt in Almere volgt in 2025 grotendeels het landelijke beeld, maar blijft relatief sterk onder druk staan. De stad blijft aantrekkelijk voor huishoudens die uit de regio Amsterdam vertrekken op zoek naar meer ruimte en relatief lagere prijzen. De gemiddelde verkoopprijs is in Almere uitgekomen op € 491.300.

Almere blijft één van de meer gespannen woningmarkten in Nederland. Overbieden is in Almere structureel de norm: bij 87% van de transacties wordt boven de vraagprijs betaald, met een gemiddelde overbieding van 6-7%. De krapte-indicator voor de regio Flevoland stond in het vierde kwartaal van 2025 op 1,6; een waarde die duidt op een extreem krappe markt.

De verhouding tussen vraag en aanbod is scheef, en nieuwe woningbouwprojecten zijn essentieel om de druk te verlichten. Tegelijkertijd spelen hier beperkingen zoals netcongestie, stikstof en bouwkosten een rol in het tempo van realisatie.

Bedrijventerreinen: relatief stabiel

De bedrijfsruimtemarkt bleef in 2025 relatief stabiel, al zijn de onderlinge dynamieken complex. In 2024 werd er 5,5 miljoen m² aan bedrijfsruimte verhuurd, 13% meer dan een jaar eerder. In het eerste kwartaal van 2025 lag de opname met 1,15 miljoen m² iets lager dan in dezelfde periode van 2024. Over heel 2025 kwam de totale opname naar schatting uit op 4,77 miljoen m², vergelijkbaar met 2024. In het laatste kwartaal van 2025 werd zelfs het hoogste kwartaalcijfer qua bedrijfsruimteopname bereikt sinds eind 2021.

Duurzaamheid en locatiekwaliteit worden steeds vaker doorslaggevende vestigingsfactoren. De herontwikkeling van bestaande locaties (brownfields) wint aan populariteit door het structurele gebrek aan uitgeefbare bouwgrond. Nieuwbouw wordt ook geremd door netcongestie, regulering, stikstofproblematiek en stapeling van eisen. Tegelijkertijd is er groeiende vraag vanuit de logistieke sector, hoewel de handelsconflicten en geopolitieke onzekerheden in 2025 de investeringsbeslissingen bij grote logistieke gebruikers hebben vertraagd.

Netcongestie is ook in 2025 het dominante thema op de bedrijventerreinen. Praktisch geheel Nederland kampt inmiddels met netcongestie; Zuid-Holland was de laatste provincie waar de capaciteit voor extra stroomafname werd bereikt. Voor grootverbruikers zijn er tot zeker 2033 geen nieuwe aansluitingsmogelijkheden. Bedrijven reageren hierop pragmatisch: zij zoeken naar bestaande panden mét een aansluiting, schakelen over op slimme energieoplossingen (batterijopslag, zonnepanelen, energiehubs) of wijken uit naar andere regio's. TenneT investeert tot 2035 circa € 150 miljard in het hoogspanningsnet om de verwachte vraaggroei richting 2050 op te vangen.

Situatie in Almere: De vraag naar bedrijfsruimte in Almere blijft groot. De markt toonde in 2025 een vergelijkbare dynamiek als in 2024. In totaal werd 102.300 m² verhuurd of verkocht aan een nieuwe gebruiker. Daarvan had ongeveer 70% betrekking op logistiek vastgoed en 30% op overige bedrijfspanden. Vooral in het kleinschalige segment tot 2.500 m² is het aanbod nog altijd zeer krap.

Naast de hoge vraag, zijn bedrijven in Almere vooralsnog ook bereid het netcongestierisico te nemen. De grondprijzen voor de uitgiften die gepland staan voor in 2026 profiteren hiervan.

Kantoren: onveranderd beeld

De Nederlandse kantorenmarkt laat in 2025 een gemengd beeld zien, dat zich het beste laat omschrijven als een markt van twee snelheden. Enerzijds is er stevige vraag naar duurzame, moderne kantoren op goed bereikbare toplocaties – met name in Amsterdam, Utrecht en de rest van de Randstad. Anderzijds neemt de leegstand in de rest van Nederland verder toe, met name bij verouderde panden op perifere locaties met slechte energielabels.

De structurele mismatch tussen vraag en aanbod houdt aan. Bedrijven stellen steeds hogere eisen: energielabel A of hoger, uitstekende ov-bereikbaarheid, flexibele indelingsmogelijkheden en een aantrekkelijke werkomgeving. Hybride werken is in 2025 een permanent gegeven – in 2024 werd nog 19,4% van alle werkuren thuis gewerkt. Dit leidt tot een dalende vraag naar vierkante meters, maar hogere kwaliteitseisen aan de ruimte die wél wordt gebruikt. Geopolitieke onzekerheid en wereldwijde handelsspanningen hebben investeringsbeslissingen in 2025 verder vertraagd.

Situatie in Almere: In Almere is de vraag naar kantooruimte al bijna een decennium structureel laag. De markt kent een ruim aanbod dat onvoldoende aansluit op de beperkte vraag. De leegstand is van structurele aard: 65% van het kantorenaanbod wordt al langer dan drie jaar aangeboden voor verkoop of verhuur. Door de huidige leegstand wordt de beperkte vraag afdoende bediend. Er is dan ook geen aanleiding om nieuw aanbod toe te voegen aan de gemeentelijke grondexploitaties. Dit beeld is in 2025 ongewijzigd gebleven.

Commerciële en maatschappelijke voorzieningen

De Nederlandse winkelmarkt laat in 2025 een tweedeling zien die verder is verdiept. Op toplocaties in de grote binnensteden en populaire winkelstraten herstellen zowel de bezetting als de huurprijzen: de mediane huurprijs voor winkelruimte steeg in het eerste halfjaar van 2025 naar € 197 per m² (2024: € 193 per m²), waarbij de huurgroei in het tweede kwartaal van 2025 opliep tot 5%. Omgekeerd staan huurprijzen op B- en C-locaties en in middelgrote centra structureel onder druk. De totale opname van winkelruimte steeg voor het derde jaar op rij, met een stijging van 18% op jaarbasis in het vierde kwartaal van 2025.

Het aantal retail faillissementen blijft een zorgpunt. Na de bekende omvallende ketens in 2024 (Blokker, Bristol, Game Mania, Esprit) houdt de druk in 2025 aan door personeelstekorten, hoge operationele kosten en resterende coronaschulden. De leegstand steeg landelijk naar circa 7,3%, maar de impact op populaire locaties bleef beperkt: vrijgekomen panden op A-locaties worden doorgaans snel opgenomen, soms door online retailers die een fysieke vestiging openen (zoals Coolblue en Omoda). Op overige locaties neemt het aanbod toe en staan huurprijzen structureel onder neerwaartse druk. Potentiële huurders zijn voorzichtig en kiezen vaker voor kleinere, goedkopere panden.

Situatie in Almere: De *Detailhandelsvisie Almere 2020* vormt ook in 2025 het kader waaraan plannen voor detailhandel en horeca worden getoetst. Het landelijke beeld – tweedeling tussen populaire en minder-courante locaties – is in Almere herkenbaar. Op de sterkste locaties blijft de bezetting stabiel en zijn ondernemers bereid marktconforme huren te betalen. Op overige locaties neemt de druk toe door faillissementen, stijgende kosten en personeelstekorten. Dit vraagt om een gerichte en selectieve benadering bij ruimtelijke planvorming voor detailhandel en horeca.

Algeheel beeld grondbedrijf

Het jaar 2025 stond in het teken van de verbeterde dynamiek op de woningmarkt, toenemende netcongestie en nog steeds het vraagstuk rondom verdozing van bedrijventerreinen. Deze gebeurtenissen hebben grote invloed gehad op de grondverkopen van kavels voor met name bedrijfshuisvesting.

In 2025 werd grond voor 499 woningen en ongeveer 8,1 hectare bedrijventerrein verkocht, alsmede een bescheiden omvang aan bouw kavels voor overige bestemmingen. Voor zowel woningbouw als bedrijventerreinen is de realisatie lager dan de begroting door diverse redenen, te weten moeizame afgifte van omgevingsvergunningen, netcongestie en het vraagstuk rondom verdozing. Vanuit de transformatieprojecten zijn er in 2025 geen woningen gerealiseerd.

De vooruitzichten zijn gematigd positief. De vastgoedmarkten zijn volatiel, maar fundamenteel heeft Almere een gezond grondbedrijf. Er is sprake van een groot woningtekort in de metropoolregio, en dat blijft de komende jaren ook zo. Ook is er veel vraag naar Almeerse bedrijventerreinen door de groei van e-commerce en het anders invullen van bestaande bedrijventerreinen. Het zijn dan ook externe factoren waar wij moeilijk op kunnen sturen die de grootste impact hebben gehad op de afzet.

De resultaatafdracht van het grondbedrijf aan de algemene dienst over het jaar 2025 bedraagt € 4,6 miljoen. Dit is conform de Programmabegroting 2026 en wordt gebruikt voor de betaling van de vennootschapsbelasting over het jaar 2025.

Ontwikkeling van de boekwaarde gedurende 2025

De boekwaarde van het grondbedrijf bestaat uit de in het verleden gemaakte kosten van onder andere verwerving, bouwrijp maken en planontwikkelingskosten. Deze kosten moeten, naast de nog te maken kosten, de komende jaren worden terugverdiend met de opbrengsten uit gronduitgifte. Een 'positieve' boekwaarde betekent dat in de lopende grondexploitaties tot nu toe per saldo meer geld is uitgegeven dan is binnengekomen. Dat is op zich een logisch beeld bij gebiedsontwikkelingen: de kost gaat voor de baat uit. Maar het geld moet wel worden terugverdiend, en om die reden is de ontwikkeling van de boekwaarde van belang. In de onderstaande tabel is de ontwikkeling van de boekwaarde gedurende 2025 weergegeven.

bedragen x € 1 miljoen

	bouwgrond in exploitatie (GREX)	gronden niet in exploitatie (MVA)	totaal grondbedrijf
bruto boekwaarde ultimo 2024	387,0	123,2	510,2
gerealiseerde opbrengsten 2025	-112,2	-0,2	-112,4
gerealiseerde kosten 2025	81,2	0,2	81,4
<i>subtotaal bruto boekwaarde ultimo 2025</i>	<i>356,0</i>	<i>123,2</i>	<i>479,2</i>
winstneming & afsluitingen 2025	25,0	0,0	25,0
MVA mutatie	0,0	0,0	0,0
bruto boekwaarde ultimo 2025	381,0	123,2	504,2
NOGW Hout - te verrekenen met Oosterwold	2,4	0,0	2,4
verliesvoorzieningen	-73,7	-60,5	-134,2
netto boekwaarde ultimo 2025	309,7	62,7	372,4

De boekwaarde is opgebouwd uit gronden in exploitatie (de grondexploitaties) en gronden die niet in exploitatie zijn (de materiële vaste activa of MVA). In de rechter kolom wordt het totaal weergegeven.

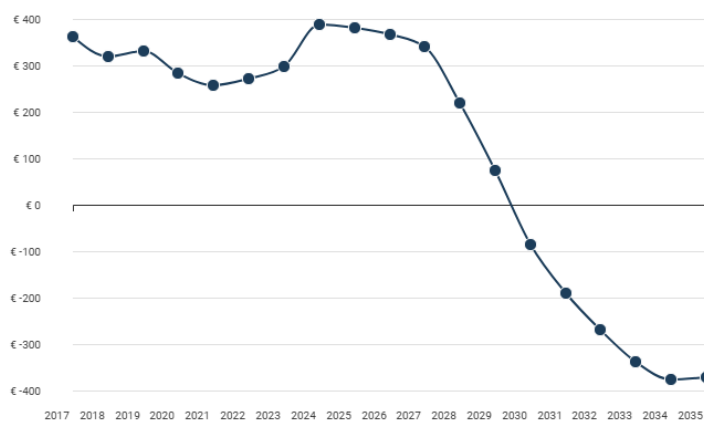
In 2025 is in totaal voor ruim € 112,4 miljoen aan opbrengsten gerealiseerd en is voor € 81,4 miljoen aan kosten gemaakt. Hierdoor is de totale bruto boekwaarde met € 31,0 miljoen gedaald naar € 479,2 miljoen. De gerealiseerde winst en afsluitingen over het jaar 2025 van € 25,0 miljoen wordt boekhoudkundig als kosten toegevoegd aan de boekwaarde, waardoor deze toeneemt tot € 504,2 miljoen.

De totale verliesvoorzieningen bedragen € 134,2 miljoen. Ook moet er nog € 2,4 miljoen aan bovenwijkse kosten in rekening gebracht worden bij Oosterwold. Per saldo bedraagt de netto boekwaarde van het grondbedrijf ultimo 2025 totaal € 372,4 miljoen. Dit was ultimo 2024 nog € 378,6 miljoen.

Ontwikkeling bruto boekwaarde gronden in exploitatie 2017-2035

Boekwaarde ontwikkeling 2017-2035

bedragen x € 1 miljoen

In de grafiek hiernaast is de ontwikkeling van de bruto boekwaarde van de grondexploitaties (exclusief de MVA-gronden) in de afgelopen jaren weergegeven in de rode balken. Dit is een belangrijk sturingsinstrument. Deze waarde geeft de balanspositie van de activiteiten van het grondbedrijf weer. Een positieve boekwaarde betekent dat we meer kosten dan opbrengsten hebben gemaakt. Het grondbedrijf heeft dan veel "onderhanden werk" dat we moeten terugverdienen met toekomstige grondverkoop. Een negatieve boekwaarde betekent dat we in totaal

meer hebben verdiend dan uitgegeven. De groene balken laten de verwachte ontwikkeling voor de komende jaren zien op basis van het MPGA 2026.

De boekwaarde ontwikkelt zich primair door de volgende ontwikkelingen: voortgang in de kosten en opbrengsten van bestaande plannen, vaststellen van nieuwe plannen, winstneming en planafsluiting.

In de periode 2017-2021 waren de gerealiseerde opbrengsten jaarlijks meestal hoger dan de gemaakte kosten. Hierdoor daalde de totale boekwaarde van de lopende grondexploitaties van € 363 miljoen in 2017 naar € 256 miljoen in 2021. In 2022 en 2023 nam de boekwaarde van de bouwgrond in exploitatie toe naar € 297 miljoen. De hoofdoorzaak was dat er in die jaren minder grondverkoop waren dan verwacht. Bovendien hebben we in 2022 gronden in exploitatie genomen (Stichtsekan, Overgooi, De Vaart IV/VI en Olympuspark). In 2024 nam de boekwaarde substantieel toe naar € 387 miljoen. Dat kwam door de terugkoop van ontwikkelrechten bij Hortus en het in exploitatie nemen van gronden bij Vogelhorst en Twentsekan (fase 5 Nobelhorst). In 2025 is de boekwaarde licht gedaald naar afgerond € 381 miljoen.

De komende jaren voorzien we jaarlijks weer een daling van de boekwaarde. We verdienen dan dus weer meer aan grondopbrengsten dan we uitgeven aan bouw- en woonrijp maken en aan plankosten. Dat betekent minder financieel risico, omdat de in het verleden gemaakte investeringen voor een steeds groter deel al worden terugverdiend.

Op basis van de verwachte fasering van kosten en opbrengsten in het MPGA zullen begin 2030 alle investeringen in de lopende grondexploitaties zijn terugverdiend. De boekwaarde is dan per saldo nul. Dat betekent dat de gerealiseerde opbrengsten dan even hoog zijn als de gerealiseerde kosten. Daarna gaat de boekwaarde verder omlaag en uiteindelijk komen we op een eindsaldo van € 372 miljoen (negatief). Dit is een normaal beeld bij grondexploitaties. Doordat er altijd sprake is van voorinvesteringen (verwervingen en bouwrijp maken) begint de boekwaarde altijd positief en wordt die gaandeweg de uitvoering van een grondexploitatie steeds lager.

Een negatieve boekwaarde wil zeggen dat er per saldo meer opbrengsten zijn gerealiseerd en worden verwacht dan er kosten zijn gemaakt en worden verwacht. Wanneer in 2035 alle nu lopende grondexploitaties zijn afgerond, verwachten we dus dat bedrag als totale winst te hebben gemaakt. Boekhoudkundig werkt het iets anders, omdat we gedurende de looptijd van grondexploitaties al winst moeten nemen, en die wordt dan bijgeschreven bij de boekwaarde.

De werkelijkheid is complexer, want we openen steeds nieuwe grondexploitaties. Wanneer we dat doen neemt de boekwaarde weer toe doordat we investeren in planvorming en in bouwrijp maken. Die nieuwe grondexploitaties leveren op termijn ook weer opbrengsten uit gronduitgiftes op. Dat zit logischerwijze nog niet verwerkt in bovenstaande projectie, die alleen uitgaat van de ultimo 2025 actieve grondexploitaties.

Realisatie 2025

In deze paragraaf worden de verschillen tussen de begrote cijfers van de jaarschijf 2025 uit het MPGA 2025 en de werkelijk gerealiseerde cijfers weergegeven en toegelicht.

Programmatisch resultaat 2025

De begrote en de werkelijk gerealiseerde aantallen voor diverse programma's worden in onderstaande tabel.

	MPGA 2025	realisatie 2025	verschil
woningen (aantal)	719	499	220
bedrijventerreinen (hectare)	18	8	10
kantoor (m ² bvo)			
voorzieningen (m ²)	77.887	47.969	29.918

In 2025 is vanuit actieve grondexploitaties van de Gemeente Almere voor 499 woningen grond verkocht, dit ligt 220 woningen beneden de verwachting voor 2025 uit het MPGA 2025. Belangrijkste oorzaak hiervan is de verschuiving van een project naar 2026 door vertraging in het verkrijgen van de omgevingsvergunning.

Voor bedrijventerreinen ligt de afzet 10,3 ha onder de begroting. De belangstelling voor de bedrijventerreinen in Almere is nog steeds groot, maar door netcongestie liep de gronduitgifte vertraging op. De meeste gronduitgiften hebben plaatsgevonden bij Stichtsekanal.

De gronduitgifte voor voorzieningen ligt iets achter de begroting doordat de verwachte gronduitgifte bij glastuinbouw niet in 2025 heeft plaatsgevonden.

Naast de eigen grondexploitaties werkt het grondbedrijf ook aan transformatieprojecten, waarbij de gemeente geen grondpositie heeft en hoofdzakelijk faciliterend grondbeleid toepast. Er wordt gewerkt aan een groot aantal projecten, waarbij de voortgang wisselend is. Ook Oosterwold is geen onderdeel van de eigen grondexploitaties. De totale woningproductie in 2025 lag dus hoger dan hierboven is weergegeven. Ieder kwartaal geven we daar via de kwartaalrapportage Bouwen & Wonen inzicht in.

Financieel resultaat bouwgrond in exploitatie 2025

In de onderstaande tabel zijn het financiële resultaat van 2025 en de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de verwachting uit het MPGA 2025 weergegeven. In het MPGA 2026 wordt dit op projectniveau verder toegelicht.

bedragen x € 1 miljoen

kosten	begroot	realisatie	opbrengsten	begroot	realisatie
	jaarschijf	jaarschijf		jaarschijf	jaarschijf
	2025	2025		2025	2025
verwerving	0,3		Grondopbrengsten	131,1	106,2
investeringen	58,7	46,1	Overige opbrengsten	2,7	5,9
plankosten	21,8	22,1			
overige kosten	3,3	6,2			
rente	7,7	6,8			
<i>subtotaal</i>	<i>91,8</i>	<i>81,2</i>		<i>133,8</i>	<i>112,1</i>
winstneming		25,0			
afsluitingen					
totale kosten	91,8	106,2	totale opbrengsten	133,8	112,1

Verwerving

In 2025 heeft geen verwerving plaatsgevonden. De begrote verwerving is doorschoven naar 2026.

Investeringen

De totale investeringen in 2025 voor bouw- en woonrijp maken zijn uitgekomen op € 46,1 miljoen. Dat ligt € 12,6 miljoen lager dan begroot. Dat komt voornamelijk door vertraging van de gronduitgifte bij Stichtsekant, Kustzone Poort, Nobelhorst en NOGW Poort waardoor de kosten voor bouw- en woonrijp maken en aanleg van infrastructuur zijn uitgesteld.

Plankosten

Deze post bestaat uit planontwikkelingskosten (POK) en kosten voor voorbereiding, toezicht en uitvoering (VTU). Voor de POK vallen de gerealiseerde kosten ongeveer € 2,3 miljoen hoger uit dan de begroting. Hiervan heeft € 0,7 miljoen betrekking op de overboeking van de historische planontwikkelingskosten vanuit de voorbereidingsprojecten, omdat deze projecten omgezet zijn in grondexploitaties. De overige overschrijding ligt met name bij Nobelhorst. Daar werd veel tijd besteed aan diverse niet begrote producten waaronder stikstofonderzoek, doorrekenen consequenties nieuw parkeerbeleid en implementatie tenders met optievergoeding.

Voor de VTU liggen de kosten ongeveer € 2,0 miljoen lager dan begroting door het lagere niveau van investeringen in bouw- en woonrijp maken.

Overige kosten

De overige kosten zijn ongeveer € 2,9 miljoen hoger dan begroot. Dit is grotendeels veroorzaakt door het uitkeren van startbouwimpuls subsidie bij een tweetal grondexploitaties. De gemeente ontvangt subsidie van het Rijk en geeft deze door aan de projectontwikkelaars. Doel van subsidie is versnelling in de woningbouw te stimuleren. Tegenover deze kosten staan dus ook hogere baten uit een subsidie.

Rentekosten

De rentekosten bedroegen in 2025 € 6,7 miljoen en dit is bijna € 1,0 miljoen lager dan de begroting. Dit komt door dat de werkelijke rente uitkwam op 1,79%, terwijl een rentepercentage van 2,0% begroot was.

Winstneming en afsluitingen

Over 2025 wordt per saldo ongeveer € 22,3 winst genomen. Wij moeten volgens de boekhoudregels (BBV) verplicht winst nemen op basis van de voortgang van de projecten. Verderop bij de behandeling van het weerstandsvermogen wordt dit nader toegelicht.

Daarnaast zijn er in 2025 een grondexploitatie en diverse projecten in de openbare gebieden en verspreide percelen afgesloten. Dat levert een positief saldo op van € 2,6 miljoen.

Grondverkopen

De totale grondverkoopopbrengsten zijn in 2025 € 24,8 miljoen lager dan begroot. In de tabel hieronder zijn de cijfers per segment weergegeven.

bedragen x € 1 miljoen

grondverkopen	MPGA 2025 jaarschijf 2025	realisatie jaarschijf 2025	verschillen
woningbouw	87,3	85,0	-2,3
bedrijventerreinen	36,5	16,3	-20,2
kantoren			
voorzieningen	7,3	5,0	-2,3
totaal	131,1	106,3	-24,8

Bij woningbouw zijn de grondverkopen € 2,3 miljoen lager dan begroot. In de tabel hieronder zijn de grondverkopen woningbouw per stadsdeel uiteengezet.

bedragen x € 1 miljoen

grondverkopen woningbouw	MPGA 2025 jaarschijf 2025	realisatie jaarschijf 2025	verschillen
Haven	0,2	0,2	
Stad	4,2		-4,2
Buiten			
Hout	36,1	37,8	1,7
Poort	46,8	47,0	0,2
totaal	87,3	85,0	-2,3

Bij alle stadsdelen, behalve Stad, zijn de grondopbrengsten nagenoeg volgens begroting gerealiseerd. Bij Stad zijn de gronduitgifte van de projecten Annapark, Gemberpad en De Wisselweg 1-31 door diverse redenen naar 2026 verschoven. De hogere grondopbrengst bij Hout komt vooral door hogere afzet (in aantallen en gemiddelde grondprijs) bij Vogelhorst.

Bij de bedrijventerreinen ligt de grondverkoop ongeveer € 20,2 miljoen lager dan begroot. Dit ligt voornamelijk bij Stichtsekanal en is veroorzaakt door netcongestie en langere onderhandelingen waardoor gronduitgiftes zijn vertraagd. De gesprekken met bedrijven en grondreserveringen verlopen nog steeds goed alleen de netcongestie en het vraagstuk rondom verdozing maakt dat de gronduitgifte langer duurt.

In 2025 liggen de grondopbrengsten van voorzieningen voor € 2,3 miljoen lager dan begroot. Belangrijkste oorzaak zit bij Nobelhorst. Een aantal commerciële voorzieningen, waaronder de huisartspraktijk, is door moeilijke onderhandelingen vertraagd.

Overige opbrengsten

De gerealiseerde overige opbrengsten zijn € 3,2 miljoen hoger dan begroot. De belangrijkste afwijking betreft diverse ontvangen subsidies van € 3,1 miljoen. Een deel van deze subsidie is betaald aan projectontwikkelaars (zie ook post overige kosten). Verder zijn er ook bijdragen ontvangen voor huisaansluitingen, inritten, reserveringsvergoedingen en verrekening afkoopsommen voor per saldo € 0,1 miljoen.

Actualisatie grondexploitaties (MPGA2026) en relevante ontwikkelingen

Actualisatie grondexploitatie

Het MPGA 2026 is een belangrijk onderdeel bij de jaarrekening van de gemeente. Het beschrijft dan ook de situatie per ultimo 2025. De boekwaardes zijn daarom bijgewerkt tot en met 31-12-2025. De grondexploitatie begrotingen zijn geactualiseerd met prijspeil 01-01-2026.

Gehanteerde parameters

De nog te realiseren kosten en opbrengsten in de herziene grondexploitaties zijn geactualiseerd, rekening houdend met de kostprijs- en opbrengstontwikkeling zoals die in 2025 zijn gerealiseerd. Voor de structurele prijs- en renteontwikkeling gedurende de resterende looptijd van de grondexploitaties zijn onderstaande parameters gehanteerd. Deze waren ook in de Programmabegroting 2026 opgenomen. De rente en disconteringsvoet zijn in overeenstemming met BBV-regelgeving bepaald.

	2026– 2035	vanaf 2036
kostenstijging	2,0%	2,0%
opbrengstenontwikkeling	1,5%	0,0%
rente	2,0%	2,0%
disconteringsvoet	2,0%	2,0%

Portefeuille gebiedsontwikkelingen Almere

Almere voert zowel actief grondbeleid als facilitaire grondbeleid. De onderstaand tabel omvat de informatie van de portefeuille gebiedsontwikkelingen van Almere per 01-01-2026:

Actief grondbeleid	Facilitair grondbeleid
Lopende grondexploitaties Aantal complexen: 21 Woningen (stuks): 9.100 Bedrijven (ha): 88 Kantoren (bvo): 14.000 Voorzieningen (m2): 438.000 Nog te realiseren kosten: 644 mln Nog terealiseren opbrengsten: 1.397 mln Boekwaarde: 381 mln Resultaat op Eindwaarde: + 372 mln Risicoprofiel: 310 mln	Lopende transformaties Woningen: 5.000 stuks Toekomstige transformaties Woningen: 4.700 stuks
Materiële vaste activa (MVA) & Toekomstige grondexploitaties Aantal complexen: 17 Woningen (stuks) 2.500 Bedrijven (ha) 10 Boekwaarde (MVA) 123 mln	Programma kostenverhaal Fonds Bovewijkse voorzieningen Fonds Impuls Sociale woningbouw Mobiliteitsfonds hart van de stad

Mutaties portefeuille grondexploitaties ten opzichte van MPGA 2025

De mutaties van de portefeuille grondexploitaties bij MPGA 2026 betreffen:

- Opname twee nieuwe deelexploitaties binnen de grondexploitatie openbaar gebieden: Youri Egorowweg (RV-25102) en Baaihaven Noorderplassen.
- Afsluiting van de grondexploitatie 385 3KNS in Almere Buiten.
- Afsluiting deelexploitaties binnen de grondexploitaties Openbaar Gebied en Verspreide Percelen te weten: Leegwaterhof, Sallandsekant, het Atelier en Highnote.

Programma MPGA 2026

Bij woningbouw is in vergelijking met het MPGA 2025 de portefeuille grondexploitatie met 121 woningen toegenomen. De belangrijkste mutatie vindt plaats door toevoeging van de grondexploitatie Youri Egorovweg met 144 woningen. De afname van de woningen komt door het niet ontwikkelen van het gebied stadsbos Almeerderhout (RV-25278).

In onderstaande tabel is de verwachte gronduitgifte binnen de bestaande grondexploitaties van het MPGA weergegeven. Deze aantallen betreffen alléén de grondexploitaties. De particuliere projecten en Oosterwold komen daar nog bij.

	MPGA 2026						MPGA 2025	
	totaal	2026	2027	2028	2029	2030	totaal eerste vijf jaar	totaal eerste vijf jaar
woningen (aantallen)	9.126	442	1.105	2.303	1.942	1.170	6.432	6.962
bedrijven (ha)	88	16	7	7	9	14	53	60
kantoren (m ² bvo)	14.398	2.315	705	1.378	0	10.000	14.398	14.398
voorzieningen (m ²)	437.762	14.325	10.830	91.301	54.030	69.569	240.055	239.557

In totaal is in de lopende grondexploitaties nog ruimte voor uitgifte van grond voor circa 9.100 kavels woningen, 88 hectare bedrijventerreinen, alsmede een beperkt volume kantoren en de nodige voorzieningen. De lopende grondexploitaties hebben een resterende looptijd die varieert van enkele jaren tot maximaal tien jaar.

We zien dat het leeuwendeel van de verwachte afzet woningbouw in de komende vijf jaar plaatsvindt. De afzet van het eerst jaar is relatief laag. Dit komt doordat veel plannen in de voorbereiding zitten. Vanaf 2027 neemt de afzet flink toe. Over een periode van vijf jaar bezien ligt de grondverkoop iets lager dan het vorige MPGA.

Vanaf 2030 begint het aantal te realiseren woningen te dalen, doordat de voorraad in de lopende grondexploitaties opraakt. Het is dus van belang om de komende jaren nieuwe gebieden in exploitatie te nemen om de productiecapaciteit op peil te houden en daarmee de woningbouwdoelstellingen te realiseren.

Bij de bedrijventerreinen wordt de komende jaren een ambitieuze jaarlijks gronduitgifte van circa 11 hectare verwacht. De verwachte hogere afzet van 2026 van 16 hectare is als gevolg van uitgestelde verkoop van 10 hectare uit 2025. De afzet voor de eerste 5 jaar is in vergelijking met het MPGA 2025 gedaald. Hierbij is rekening gehouden met netcongestie. Er wordt wel enigszins verwacht dat bedrijven hun creativiteit zullen gebruiken om het tekort aan stroom het hoofd te bieden.

Investerings (bouw- en woonrijp maken)

De raming van de civiele investeringen wordt gebaseerd op de recente aanbestedingen in de markt. Het grootste deel van de ramingen is onderbouwd door de kostenramingen die zijn opgesteld door het gemeentelijk ingenieursbureau en externe bureaus. Voor investeringen die verder weg liggen in de tijd wordt gewerkt met kengetallen. De verwachtingen is dat de prijzen in de GWW-sector (Grond-, Weg- en Waterbouw) in 2026 en verder licht zullen stijgen door stijgende loonkosten.

Het bedrag nog te maken 'bouw-en woonrijp maken' bedraagt per 01-01-2026 € 450 miljoen. Vergeleken met het MPGA 2025 zijn de ramingen van 'bouw- en woonrijp maken' opgehoogd met € 21 miljoen. Dit is veroorzaakt door 2% indexatie, herijking van de investeringen en toevoeging van nieuwe gebieden.

Grondopbrengsten

De ramingen van de grondopbrengsten worden marktconform in de grondexploitatie opgenomen. De marktconforme prijzen zijn afgeleid van de meeste recente transacties en residueel berekend, in overeenstemming met het grondprijnsbeleid van de gemeente. In 2025 was sprake van een lichte stijging in de woningmarkt. Dat is een belangrijk uitgangspunt voor de grondprijzen voor MPGA 2026, die het prijspeil

1 januari 2026 kennen. De begrote residuele grondprijzen liggen daardoor over het algemeen iets hoger dan bij het MPGA 2025.

De verwachtingen voor de woningmarkt zijn dat de huizenprijzen in 2026 verder licht zullen stijgen door hogere lonen, waardoor de leencapaciteit van woningkopers is verruimd. Ook de ontwikkeling van de bouwkosten is gestabiliseerd. Deze positieve ontwikkeling in de woningmarkt leidt tot een toename van de grondopbrengstramingen met € 48 miljoen bij het MPGA 2026 ten opzichte van het MPGA 2025. Het bedrag nog te realiseren grondopbrengsten bedraagt per 01-01-2026 totaal € 1,4 miljard.

Plankosten

Almere hanteert sinds lange tijd de plankosten-scan (afgeleid van de landelijke methodiek) om de ramingen van de plankosten voor grondexploitaties te maken. De raming van de plankosten is geactualiseerd. Dit leidt tot een toename van de begrote plankosten van circa € 15 miljoen. Deze toename is deels toe te schrijven aan de algemene loonverhoging en de langere fasering van de grondexploitaties door onder andere de netcongestieproblematiek. Het totale budget voor nog te maken plankosten per 01-01-2026 is € 118 miljoen.

Te behalen winsten in de toekomst

De portefeuille grondexploitaties heeft een positieve eindwaarde. Dit betekent dat de totale grondopbrengstramingen hoger zijn dan de totale kostenramingen. Hierdoor kan er in de toekomst winst worden behaald. De totale eindwaarde van de positieve grondexploitaties bedraagt per 01-01-2026 € 448 miljoen. Bij het onderdeel weerstandsvermogen wordt dit verder toegelicht.

Risicoprofiel grondexploitaties

Tegenover de positieve eindwaarde staat een risicoprofiel van de grondexploitaties. De risico's zijn geïdentificeerd om ze te kunnen beheersen. Het risicoprofiel bestaat uit specifieke risico's (behoren bij betreffende grondexploitatie) en projectmarktrisico's (risico voor dalende grondprijzen bij verslechtering van de woningbouwmarkt).

Het risicoprofiel is ten opzichte van het MPGA 2025 gedaald met € 17 miljoen. Dit is ook logisch want de portefeuille grondexploitatie (aantal woningen) is in 2026 kleiner dan die van het MPGA 2025, door de afzet in 2025. Het risicoprofiel van de grondexploitatie per 01-01-2026 is € 309 miljoen.

Mutaties portefeuille lopende transformaties ten opzichte van MPGA 2025

Bij transformaties gaat het om facilitair grondbeleid waarbij de grond al in bezit is van de initiatiefnemers. Als gemeente werken we hier aan mee en brengen we onze kosten bij de initiatiefnemers in rekening (kostenverhaal). In 2025 zijn vier projecten afgesloten, te weten: Zonneparken A27 en Trekweg A6, Louis Armstrongweg 2-16 en 26, en Kerkstraat 95. Verder is een nieuw project toegevoegd, Korte Promenade 2-10. In 2025 zijn er geen woningen gerealiseerd vanuit transformatieprojecten.

Programma transformatieprojecten

In de onderstaand tabel is de fasering van de woningen van transformatie projecten weergegeven. Hierbij is het verwachte moment van startbouw aangehouden. De cijfers zijn inschattingen op basis van de gesprekken met de initiatiefnemers. De gemeente heeft minder invloed op het tempo van de realisatie van de woningen. Dit ligt vooral bij de initiatiefnemers. Het beeld is evenwel dat de transformaties langzamerhand op gang komen, en een substantiële bijdrage aan de woningproductie gaan leveren.

MPGA 2026

transformaties	totaal	2026	2027	2028	2029	2030	na 2030
woningen (aantallen)	4.993	753	1.795	1.118	342	120	865

Risicoprofiel Transformatieprojecten

Bij facilitair grondbeleid geldt in principe kostenverhaal. De gemaakte gemeentelijke begeleidingskosten en investeringen worden betaald door de initiatiefnemers via kostenverhaal. Echter door macro-aftopping, mogen de te verhalen kosten nooit hoger zijn dan de totale waarde of opbrengsten van de nieuw te realiseren bouwlocaties in het kostenverhaalgebied. Dat is een wettelijke bepaling vanuit het omgevingsrecht waar ook wij als gemeente ons aan moeten houden. Hierdoor kan het zo zijn dat de gemaakte kosten niet volledig kunnen worden verhaald. Hierdoor loopt de gemeente risico bij transformatieprojecten. Deze risico's zijn in beeld gebracht en bedragen per 01-01-2026 totaal € 2,5 miljoen. Dit risico is afgedekt door een risicoreservering in de reserve Ruimtelijke Ontwikkeling.

Relevante ontwikkelingen

Netcongestie

De netcongestie blijft problematisch. De verwachtingen zijn verslechterd ten opzichte van een aantal maanden geleden. De "oplossing" van netcongestie is volgens de berichtgeving van de netbeheerders verschoven van 2029 naar minstens 2033. Een nieuwe ontwikkeling is het hanteren van maatschappelijke prioriteringskaders bij nieuwe aansluitingen en verzwaring van bestaande aansluitingen. Dit betekent dat de aansluiting op het net niet meer wordt gebaseerd op aansluitgrootte maar op maatschappelijke belangen. Woningbouw en bedrijven komen in het prioriteringskader op lagere plekken te staan, waardoor de kans op aansluiting op het net nog kleiner is dan voorheen. Voor de fasering van de woningbouwprogrammering gaan wij er nog steeds van uit dat het probleem beperkt blijft door de wettelijke aansluitingsplicht voor woningen van de netbeheerder. Bovendien zijn alle woningen in de lopende grondexploitaties al jaren geleden aangemeld bij de netbeheerder.

Voor bedrijfskavels en voorzieningen is de situatie duidelijk verslechterd. Deze partijen konden voor nieuwe ontwikkelingen al geruime tijd niet in aanmerking komen voor een grootverbruik-aansluiting, maar nu bestaat het risico dat ook een klein zakelijke aansluiting niet meer verleend zal worden.

We houden er in MPG 2026 net als vorig jaar rekening mee dat de gronduitgifte voor bedrijven en voorzieningen de komende jaren relatief laag zal zijn. Concreet denken we tot 2029 alleen grond te kunnen uitgeven voor grootverbruikers die al vóór de congestieproblematiek een aansluiting hadden aangevraagd of die met een klein zakelijke aansluiting uit de voeten kunnen. In de scenario's houden we rekening met nog minder gronduitgifte.

Omdat er grote onzekerheid bestaat wanneer de netcongestieproblematiek wordt opgelost, en de ervaring tot nu toe leert dat de situatie eerder slechter dan beter wordt, hebben wij een scenario uitgewerkt dat nog meer vertraging in gronduitgifte laat zien. Voor de financiële gevolgen daarvan nemen we een extra buffer in het harde weerstandsvermogen op.

Centrumontwikkeling

De ontwikkeling van het stadscentrum is reeds een aantal jaren aan de gang. Maar de intensiteit begint nu substantieel toe te nemen. Op dit moment wordt uitgegaan van een toevoeging van circa 16.500 woningen in het gebied tot 2050, zowel via eigen grondexploitaties als via transformaties. Deze toevoeging gaat gepaard met grote complexiteit ten aanzien van leefbaarheid en bereikbaarheid. Wij zijn bezig de complexiteit te ontrafelen en de beheersing van de financiën verder in beeld te brengen. Wij verwachten bij de komende programmabegroting dit beeld te kunnen geven.

Gebiedsexploitatie

Met de ontwikkeling van het stadscentrum en de ontwikkeling van Almere Haven ontstaat er behoefte voor een nieuw beheersinstrument, namelijk de gebiedsexploitatie. Dit instrument biedt inzicht in de combinatie van grondexploitaties, transformatieprojecten en bovenwijkse investeringen van een bepaald gebied. Dit vereist een andere manier van inrichting van de administratie en andere (financiële) systemen. Op dit moment zijn wij bezig dit instrument te bestuderen hoe wij dit kunnen inzetten.

Stikstofproblematiek

De problemen in het stikstof-dossier zijn door het uitblijven van concrete acties op rijksniveau nog onverminderd groot. Dat betekent dat lopende ontwikkelingen over het algemeen door kunnen gaan, maar dat het problematisch blijft om nieuwe of gewijzigde omgevingsplannen vast te stellen. Voor de gebiedsontwikkelingen in het MPGA 2026 zijn de huidige consequenties verwerkt.

Scenarioanalyses marktrisico's en netcongestie

Het voeren van actief grondbeleid met grondexploitaties brengt financiële risico's met zich mee. In het weerstandsvermogen van het grondbedrijf worden reserves aangehouden voor deze risico's. In elke grondexploitatie wordt rekening gehouden met specifieke projectrisico's. Daarnaast worden marktrisico's en macro-economische risico's in beeld gebracht om de mogelijke financiële consequenties van tegenvallende marktontwikkelingen op de hele portefeuille aan grondexploitaties op te kunnen vangen. Door de netcongestieproblematiek hebben wij ook hiervoor een scenario berekend.

Marktrisico's

In totaal zijn drie scenario's berekend, te weten: Voorzichtig, Crisis-licht, en Crisis-zwaar. De belangrijkste parameters zijn lagere afzet, lagere grondprijzen en hogere rente. Deze parameters zijn per grondexploitatie doorgerekend. In onderstaande tabel zijn de uitgangspunten en de financiële effecten per scenario weergegeven en afgezet tegen het referentiescenario uit het MPGA 2026.

componenten scenario	MPGA 2026	voorzichtig scenario	crisis licht	crisis zwaar
gemiddelde afzet woningen per jaar 2026 – 2034	1.000	800	2026: 500 2027: 500 2028: 700 Vanaf 2029: 800	2026: 500 2027: 500 2028: 650 Vanaf 2029: 800
gemiddelde afzet bedrijven per jaar 2026 – 2034	10 ha	7 ha	2026: 4 ha 2027: 5 ha 2028: 6 ha Vanaf 2029: 7 ha	2026: 2ha 2027: 2 ha 2028: 3 ha 2029: 5 ha Vanaf 2030: 7 ha
gemiddelde afzet voorzieningen per jaar 2026 - 2034	48.500	35.000	35.000	35.000
rente percentage (langjarig gemiddelde)	2,0%	2,5%	2,5%	2,5%
opbrengstontwikkeling	1,5%	1,0%	2026: -5% 2027: -3% 2028: 0% 2029: 2% 2030: 4% Vanaf 2031: 1,5%	2026: -8% 2027: -6% 2028: -3% 2029: 0% 2030: 3% Vanaf 2031: 1,5%
kostenontwikkeling	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
financieel effect				
benodigde voorziening negatieve grexen en risico's	90	100	168	207
beschikbare voorziening + harde reserve in weerstandsvermogen grondbedrijf	173	173	173	173
financieel effect niet afgedekt binnen grondbedrijf	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	-34

In het *voorzichtige scenario* ligt de afzet van woningbouw kavels structureel circa 20% lager dan het referentiescenario (MPGA 2026). Met name kavels voor dure woningen zullen minder worden afgezet, voor sociale huurwoningen en het betaalbare segment zal de impact minder zijn. De opbrengststijging ligt met 1,0% lager dan in het referentiescenario, terwijl de rente met 2,5% juist hoger ligt. Op basis van deze parameters hebben de negatieve grondexploitaties en risico's een saldo van € 100 miljoen, wat € 10

miljoen hoger is dan in het referentiescenario. Dit bedrag is reeds opgenomen in de berekening van het weerstandsvermogen en daarmee afgedekt.

In de scenario's *crisis-licht* en *crisis-zwaar* daalt de afzet van woningbouw naar 500 woningen voor één tot enkele jaren. Bij bedrijventerreinen zakt de afzet naar een niveau van slechts 2 hectare voor enkele jaren. De grondprijzen gaan eerst flink dalen en na enkele jaren vindt herstel plaats. We zien dat in beide crisis-scenario's de benodigde voorziening voor negatieve grondexploitaties groter wordt. De vraag is steeds of we dat kunnen opvangen binnen de beschikbare buffers. In totaal hebben we € 173 miljoen buffer beschikbaar in het grondbedrijf, namelijk de voorziening voor de verlieslatende grondexploitaties (€ 74 miljoen) en de harde reserves binnen het weerstandsvermogen van het grondbedrijf (€ 99 miljoen).

Bij het scenario *crisis-licht* houden we rekening met een benodigde voorziening voor negatieve grondexploitaties van € 168 miljoen. In dit bedrag zijn ook extra plankosten opgenomen, omdat we ervan uitgaan dat de afbouw van personeel minder snel gaat. Daardoor vallen de plankosten hoger uit. Bij het scenario *crisis-zwaar* speelt hetzelfde, en daar bedraagt de benodigde voorziening € 207 miljoen. Het *crisis-zwaar* scenario kan niet worden opgevangen binnen de huidige aanwezige buffer van € 173 miljoen. Dat komt doordat de grondexploitaties Kustzone Poort en Kustzone Haven dan negatief worden. Als dat scenario zich voordoet en de buffer van het grondbedrijf inmiddels niet is toegenomen, zal een tekort gedekt moeten worden uit de algemene buffer van de gemeente.

Netcongestie

De consequentie van netcongestie voor de grondverkopen is verdere vertraging in de gronduitgifte. Om de financiële consequenties van netcongestie in beeld te brengen hebben we daarom een apart scenario doorgerekend. In dit scenario gaan we er vanuit dat we voor grootverbruikers, dat zijn bedrijven en maatschappelijke- en commerciële voorzieningen, tot 2034 maar 20% van de basisraming in de grondexploitaties voor gronduitgifte kunnen realiseren.

Voor woningbouw is de problematiek minder zwaar. Wij gaan er vanuit dat 50% van de basisramingen kan worden afgezet. Dit scenario leidt tot substantiële vertraging in de gronduitgifte voor de hele programmering, maar het is niet nodig gronden uit exploitatie te halen. De mogelijke financiële impact van dit risico is ten opzichte van de Programmabegroting 2026 met ruim € 4 miljoen toegenomen naar € 8 miljoen. Dit bedrag reserveren we in het harde weerstandsvermogen.

De effecten op het weerstandsvermogen en resultaatafdracht

Onderstaande tabel laat de ontwikkeling van het beschikbaar vermogen van het grondbedrijf per 31 december 2025 zien. In het MPG 2026 is een volledige onderbouwing op grondexploitatie niveau te vinden.

grondexploitaties

bedragen x € 1 miljoen

	PB26	PR25
reeds gerealiseerd vermogen/harde reserve (vrije ruimte)	-8,5	-3,3
op termijn beschikbaar vermogen/zachte reserve	25,2	53,3
totaal beschikbaar vermogen (Hard + Zacht)	16,7	50,0

Op basis van de huidige uitgangspunten en verwachtingen komt het saldo van het harde vermogen (de vrij beschikbare reserve vanuit de al gerealiseerde winst) uit op een tijdelijk tekort van € 3,3 miljoen. Dit is na de afdracht die het grondbedrijf over 2025 aan de Algemene Dienst doet van € 4,6 miljoen, zoals ook begroot. Dit bedrag dient als dekking voor de vennootschapsbelasting die we moeten betalen over de gerealiseerde winst.

Het zachte vermogen (de potentiële winst in de komende jaren) komt na aftrek van risico's uit op € 53,3 miljoen. Dat is hoger dan in de Programmabegroting 2026 werd verwacht. Dit komt vooral doordat de

huidige actualisatie van de grondexploitaties in het MPGA 2026 een positief effect heeft. De verbetering komt met name door de stijgende woningprijzen, wat resulteert in residueel hogere grondprijzen.

Gerealiseerd vermogen / harde reserve

In de onderstaande tabel is de stand van de reserve weerstandsvermogen weergegeven, inclusief de benodigde reserveringen en bestemmingen. Daarbij zijn de resultaten (Programmarekening 2025) afgezet tegen de eerder afgegeven prognoses (Programmabegroting 2026).

bedragen x € 1 miljoen

	PB 26	PR 25
stand 31-12-2024	91,9	91,9
tussentijdse winstneming 2025	15,1	22,3
mutaties voorzieningen negatieve grondexploitaties	-1,2	-1,1
mutaties voorziening MVA-gronden	0,0	0,0
afsluiting grondexploitatie en projecten	0,0	2,5
aanzuivering reserve Ruimtelijke Ontwikkeling	-1,4	-1,4
ontvangen subsidie betaalbare woningbouw 2025 (realisatiestimulans)	0,0	1,9
overige	0,4	1,0
<i>subtotaal stand reserve 31-12-2025</i>	<i>104,8</i>	<i>117,1</i>
eerder vastgestelde bestemmingen	-69,3	-71,7
reservering voor marktrisico's en macro economische risico's	-9,7	-10,3
reservering voor specifieke risico's negatieve grondexploitaties	-18,9	-19,4
reservering netcongestie	-3,7	-7,9
reservering nieuwe plannen HTC / Hortus / NCCW-terrein	-7,2	-2,6
reservering subsidie betaalbare woningbouw (realisatiestimulans)	0,0	-1,9
reservering Landdrostdreef	0,0	-2,0
direct besteedbaar vermogen / harde buffer	-3,9	1,3
afdracht voor te betalen vennootschapsbelasting 2025	-4,6	-4,6
vrij besteedbaar vermogen (-/- = tijdelijk tekort)	-8,5	-3,3

De belangrijkste mutaties worden hieronder toegelicht.

Tussentijdse winstneming 2025

De winstneming voor het jaar 2025 vindt plaats conform de door de verslaggevingsregels (BBV) voorgeschreven systematiek, naar rato van de voortgang van de projecten. Over 2025 bedraagt de winst € 22,3 miljoen. De winst is € 7,1 miljoen hoger dan was berekend bij de Programmabegroting 2026. Dat komt door goede omzet bij een aantal grondexploitaties en toegenomen complexresultaat door de verbeterde woningbouwmarkt waardoor meer winst kan worden genomen.

Mutaties voorzieningen negatieve grondexploitaties

De totale voorziening van de negatieve grondexploitaties is ten opzichte van de Programmarekening 2024 gestegen met € 1,1 miljoen. De mutaties zijn:

- Bij Hogekant en Lagekant neemt de voorziening toe als gevolg van een toename van de investeringen. De resultaten zijn dus licht verslechterd.
- Bij Olympuspark neemt de voorziening toe met € 1,6 miljoen. De toename is toe te schrijven aan extra kosten voor bommenonderzoek. Het terrein ligt niet vlak waardoor het tot substantieel hogere kosten is gekomen.
- Binnen de grondexploitaties Verspreide Percelen en Openbare gebieden zijn diverse projecten afgesloten en nieuwe deexploitaties opgenomen (Youri Egorowweg, Baaihaven Noorderplassen, Highnote, Sallandsekant). Per saldo leidt dit tot een afname van de voorziening met € 1,5 miljoen.

- Vanuit de BBV-regelgeving is verplicht gesteld om voorzieningen te treffen voor projecten in de voorbereidingsfase die langer dan 5 jaar lopen. Deze voorziening is nu met € 0,2 miljoen gedaald omdat een project daadwerkelijk is afgesloten.

In onderstaande tabel worden de ontwikkelingen per voorziening (op eindwaarde) weergegeven.

bedragen x € 1 miljoen

grondexploitaties	PR 2024	PR 2025
Almere Buiten Centrum	0,9	0,9
Hogekant	14,3	15,0
Lagekant	7,8	8,3
Olympuspark	17,8	19,4
Hortus	18,2	18,2
Verspreide percelen / Openbare gebieden	13,4	11,9
Vorbereidingsprojecten	0,2	0,0
Totaal MPGA	72,6	73,7

Mutaties voorziening MVA gronden

Wanneer binnen redelijke termijn een gebiedsontwikkeling mag worden verwacht, mogen we MVA-gronden op actuele waarde waarderen. Maar we moeten de MVA-gronden op de lagere huidige gebruikswaarde (cultuur, bos, wegen, etc.) waarderen als er binnen redelijke termijn geen ontwikkeling zal plaatsvinden. Omdat de huidige gebruikswaarde vaak lager is dan de boekwaarde, passen wij via een voorziening de waardevermindering toe. Als de grond alsnog in exploitatie wordt genomen kan deze voorziening vaak weer vrijvallen.

Deze verliesvoorziening voor MVA-gronden is ten opzichte van de Programmarekening 2024 niet gewijzigd.

bedragen x € 1 miljoen

voorzieningen MVA gronden landbouwwaarde	PR 2024	PR 2025
Overgooi	32,2	32,2
Twentsekant	18,1	18,1
De Vaart IV/VI	0,4	0,4
Pampushout II	9,1	9,1
OG Hout (Ecuadorp)	0,7	0,7
totaal	60,5	60,5

Afsluiting grondexploitatie

Bij deze jaarrekening wordt een grondexploitatie afgesloten: 385 3KNS. Dit levert een positief saldo op van € 0,1 miljoen voor het weerstandsvermogen. Daarnaast zijn er binnen de grondexploitatie Openbare Gebieden een aantal deexploitaties afgesloten, te weten: Highnote, Sallandsekant, Leegwaterhof en het Atelier. Deze afsluitingen leveren een positief resultaat op van circa € 2,6 miljoen. Hier tegenover staat dat voor de resterende kosten met betrekking tot Highnote (werkzaamheden Landdrostdreef) een reservering is getroffen van € 2 miljoen, zodat deze werkzaamheden op een later moment alsnog kunnen worden uitgevoerd.

Subsidie betaalbare woningbouw (realisatiestimulans)

Met deze nieuwe regeling ondersteunt het Rijk gemeenten bij het bouwen van meer betaalbare woningen. Hiervoor stellen zij een bedrag beschikbaar van € 7.000 per betaalbare woning, zodra de bouw is gestart. In 2025 waren dit 272 woningen, op basis waarvan wij € 1,9 miljoen ontvangen. Deze subsidieopbrengst was niet opgenomen in de Programmabegroting 2026 omdat deze regeling pas in november 2025 is vastgesteld. Dit bedrag wordt nu in het harde weerstandsvermogen gereserveerd. Voor de besteding van deze middelen komen wij nog met een voorstel.

Overige

Post overige is € 0,6 miljoen hoger dan bij PB 2026. De toename komt door ontvangen bijdragen van Stadsruimte van € 0,3 miljoen voor terreinafwerking in Almere Haven en € 0,1 miljoen door een ontvangen nabetaling vanwege de wijziging van de functie van eerder verkochte grond.

Eerder vastgestelde bestemmingen

In het weerstandsvermogen staan bestemmingen (reserveringen) voor buffers en verplichtingen van het grondbedrijf die niet in de grondexploitaties kunnen worden verwerkt. De specificatie van deze € 71,7 miljoen is als volgt:

bedragen x € 1 miljoen

Eerder vastgestelde bestemmingen	PB 2026	PR 2025
Reservering gerealiseerde winst – projectvoortgang < 50%	-66,3	-68,7
Reservering voor risico onrendabel parkeren stadsdeel Poort	-2,8	-2,8
Stelpost parkmanagement Lagekant	-0,5	-0,5
Bijdrage groen/blauw	0,3	0,3
Totaal eerder vastgestelde bestemmingen	-69,3	-71,7

De belangrijkste mutaties zijn:

Reservering gerealiseerde winst

Volgens de verslaggevingsregels van het BBV moeten wij winst nemen op basis van de voortgang van een project, zelfs als een project bijvoorbeeld pas op 10% voortgang zit. Uit voorzichtigheid reserveren wij de winst in het weerstandsvermogen, totdat de voortgang van de opbrengsten tenminste 50% is. Hierdoor hebben we een buffer voor tegenvallers, bijvoorbeeld als de verwachte winst in een later jaar verslechterd. Dit is eigen beleid, waarbij we dus voorzichtiger zijn dan het BBV. Per saldo neemt de reservering ten opzichte van de verwachting bij de Programmabegroting 2026 toe met € 2,4 miljoen. De belangrijkste oorzaak van deze toename is de toename van de complexresultaten door de verbetering van de marktontwikkelingen bij woningbouw.

Reservering voor marktrisico's en macro economische risico's

De reservering voor de financiële consequenties van het 'voorzichtige scenario' is berekend op basis van eerder genoemde uitgangspunten (lagere afzet, hogere rente en lagere opbrengststijging). De noodzakelijke reservering is licht toegenomen met € 0,5 miljoen. Dit komt doordat het verwachte verlies (eindwaarde) van de negatieve grondexploitaties is verslechterd, waardoor het risicoprofiel toeneemt.

Reservering voor specifieke risico's negatieve grondexploitaties

Als een risico van een negatieve grondexploitatie zich voordoet neemt het verwachte verlies toe en moeten we dit direct hard afdekken in de voorziening. We houden voor deze risico's dus een harde reservering aan. De risico's zijn geactualiseerd. De risico's voor de negatieve grondexploitaties bedragen op eindwaarde € 19,4 miljoen. Dit is € 0,5 miljoen hoger dan de stand bij de Programmabegroting 2026. De belangrijke toename is veroorzaakt door de exploitatie Eco-zone binnen de verspreide percelen. Het resultaat van dit project is omgeslagen van positief naar negatief, waardoor het risicoprofiel dient te worden afgedekt.

Reservering netcongestie

We hebben een risicoscenario doorgerekend voor de effecten van netcongestie, zoals hiervoor toegelicht. Op basis hiervan hebben we een risicoreservering van € 7,9 miljoen opgenomen. Dit is € 4,2 miljoen hoger dan bij de begroting. Dit komt vooral door de toegenomen onzekerheid en de verwachting dat de oplossing langer op zich laat wachten.

Reservering nieuwe plannen

In 2025 is het Masterplan Zuidoever Weerwater (RV-28189) vastgesteld, op basis waarvan we € 7,2 miljoen reserveren voor de 1e fase van de High Tech Campus. Eind 2025 is ook het nieuwe Ontwikkelingsplan

Hortus aan de raad aangeboden (RV-26005). Op basis hiervan kan € 8,8 miljoen aan eerdere voorzieningen vrijvallen ten gunste van het weerstandsvermogen. Tot slot is begin 2026 de projectopdracht voor het NCCW-terrein in Almere Haven aan de raad aangeboden (RV-26048). Voor het daarin verwachte verlies (inclusief risico's) reserveren we € 4,1 miljoen. Per saldo is het effect van deze ontwikkelingen op het weerstandsvermogen € 2,6 miljoen negatief. In de begroting was alleen nog rekening gehouden met de reservering voor de High Tech Campus.

Reservering Landdrostdreef

In de deelexploitatie Highnote was budget opgenomen voor herprofilering van de Landdrostdreef van € 2,0 miljoen. Deze exploitatie is nu afgesloten waardoor dit budget is overgeheveld naar het weerstandsvermogen. Dit reserveren we binnen het weerstandsvermogen als dekking voor de nog te verrichten werkzaamheden.

Beschikbaar voor afdracht en vrij besteedbaar

Na alle wijzigingen in het harde vermogen en de actualisatie van de reserveringen is er per saldo € 1,3 miljoen aan direct beschikbaar vermogen. Over de (fiscaal) gerealiseerde winst in 2025 moeten we vennootschapsbelasting betalen. Dit komt ten laste van de algemene dienst. Om dit te kunnen betalen wordt zoals begroot hiervoor € 4,6 miljoen afgedragen. Per saldo leidt dit tot een negatieve vrije ruimte van € -3,3 miljoen. Dit is slechts tijdelijk en wordt vooral veroorzaakt door de winstreservering die wij nog doen op basis van onze eigen spelregel dat we deze pas afdragen boven de 50% voortgang. Naar verwachting zal een (groot) deel van deze winst in 2026 alsnog kunnen vrijvallen, doordat projecten over de 50% gaan. Daarmee zal het tekort dan weer oplossen, waardoor een aanvulling uit de algemene middelen in 2025 niet nodig is.

Op termijn beschikbaar / zachte buffer

De zachte buffer is de nog te realiseren winst uit de positieve grondexploitaties. Jaarlijks wordt op grond van de winstnemingsmethodiek een deel van het positieve resultaat genomen en toegevoegd aan het gerealiseerde (harde) vermogen. Tegelijk zijn er ook nog risico's of te verwachten algemene kosten (zoals te betalen vennootschapsbelasting) die niet in de grondexploitaties zijn opgenomen. Als deze risico's zich voordoen neemt de verwachte winst af. De mutaties van de zachte buffer zijn weergegeven in de onderstaande tabel.

bedragen x € 1 miljoen

op termijn beschikbaar / zachte buffer	PB 2026	PR 2025
stand per 01-01-2026 (na winstuitname 2025)	450,1	449,2
eerder vastgestelde bestemmingen	-35,1	-35,1
<i>op termijn beschikbaar voor risico's en winstafdrachten</i>	<i>415,0</i>	<i>414,1</i>
af trek risico's en algemene kosten:		
specifieke risico's in positieve grexten	-307,2	-289,8
marktrisico's en macro-economische risico's	-45,7	-46,0
reserve te betalen vennootschapsbelasting	-29,0	-25,0
totaal op termijn beschikbaar / zachte buffer	33,1	53,3

Op basis van de geactualiseerde grondexploitaties in het MPG 2026 is er een toekomstig te verwachten resultaat voor de positieve grondexploitaties van € 449,2 miljoen. Dit is ongeveer gelijk aan wat we dachten bij de Programmabegroting 2026. Het verwachte op termijn beschikbare vermogen, na aftrek van de risicoreserveringen, bedraagt € 53,3 miljoen. De belangrijkste mutaties worden hier onder toelicht.

Eerder vastgestelde bestemmingen

Het benodigde vermogen voor deze bestemmingen is ten opzichte van de stand bij Programmabegroting 2026 niet gewijzigd.

bedragen x € 1 miljoen

eerder vastgestelde bestemmingen	PB 2026	PR 2025
stelpost segmentering / betaalbaarheid voor sociale huur	-3,6	-3,6
stelpost segmentering / betaalbaarheid voor toekomstige gebieden	-10,0	-10,0
stelpost duurzaamheid en exploitatiebijdrage Stichtsekant	-0,8	-0,8
gebouw parkeren Stadstuinen	-4,5	-4,5
parkeren Voetnoot	-0,7	-0,7
risicoreservering programmering betaalbare woningen	-4,0	-4,0
financieel effect onzekerheid onderwijshuisvesting	-10,0	-10,0
onontdekte ontplofbare oorlogsresten	-1,5	-1,5
totaal eerder vastgestelde bestemmingen	-35,1	-35,1

Specifieke risico's in positieve grexen

De risico's zijn verdeeld naar positieve en negatieve grondexploitaties. De risico's voor negatieve grondexploitaties zijn hard afgedekt in het harde weerstandsvermogen. De risico's voor de positieve grondexploitaties bedroegen bij de Programmabegroting 2026 op basis van eindwaarde € 307,2 miljoen. De risico's zijn nu bij de Programmarekening 2025 met circa € 17,4 miljoen afgenomen. De belangrijkste verklaring voor de afname zit bij het projectmarktrisico. Door de verkoop van grond voor (dure) koopwoningen in 2025 neemt de hoeveelheid te verkopen grond en daarmee het risico op grondwaardedaling af.

Marktrisico's en macro-economische risico's

Op basis van de geactualiseerde risicoberekening in het 'voorzichtige scenario' is een bedrag van € 46,0 miljoen gereserveerd voor marktrisico's en macro-economische risico's. Dit is € 0,3 miljoen hoger dan de stand bij de Programmabegroting 2026.

3.4 Financiering

Inleiding

Geld lenen kost geld

Om investeringen te financieren moeten wij geld lenen. We willen verstandig omgaan met het lenen van geld. Daarom hebben we binnen de gemeente de 'treasury functie'. Dit onderdeel van de gemeente zorgt ervoor dat we niet te veel, maar ook niet te weinig geld lenen voor de investeringen die we doen. Ook proberen we de rentekosten die we betalen en de risico's die we lopen zo laag mogelijk te houden. De gemeente sluit niet voor iedere investering of project een aparte lening af. We kijken naar het totaal van onze uitgaven en inkomsten, en bepalen dan hoeveel geld we wanneer moeten lenen. We moeten dit heel nauwkeurig doen. Als we meer geld lenen dan we nodig hebben, kost dat ons onnodig geld.

We verdelen onze rentekosten over onze investeringen

De rente die wij betalen rekenen we toe aan de investeringen. We doen dat op basis van een vast (intern) rentepercentage, de zogeheten 'rekenrente'. Dit is verplicht. Hoe we dit moeten doen staat in de verslaggevingsregels (BBV). Hierdoor wordt op de verschillende programma's zichtbaar wat de financiering kost. De rentelasten en de afschrijvingen vormen samen de kapitaallasten van een investering. Het verschil tussen de rente die wij toerekenen en de rente die wij werkelijk aan banken betalen noemen we het 'renteresultaat'.

De spelregels voor het lenen en uitlenen van geld staan in de wet

Dat is de wet Financiering decentrale overheden. In Almere hebben we deze regels vertaald in het door de gemeenteraad vastgestelde treasury statuut. In deze paragraaf geven wij inzicht in de treasury activiteiten van 2025. Ook beschrijven we hoe de marktrente zich heeft ontwikkeld.

Extern rentebeleid

Leningenportefeuille

Op 1 januari 2025 hadden we een vaste schuld van € 481 miljoen. Doordat er leningen aflopen of doordat we nieuwe investeringen doen moeten we regelmatig nieuwe leningen aantrekken. In 2025 hebben wij € 80 miljoen aan nieuwe leningen aangetrokken en voor € 30 miljoen aan leningen afgelost. Per 31 december 2025 hebben wij nog € 531 miljoen aan vaste schulden.

Treasury beleid

Gemeenten mogen niet speculeren met rente. Dit staat in de wet Financiering decentrale overheden (FIDO). We willen als gemeente natuurlijk zo weinig mogelijk rente betalen, maar ook geen onnodige risico's lopen. Leningen met een korte looptijd zijn normaliter gemiddeld 1 procentpunt goedkoper dan leningen met een lange looptijd. Maar de rente van leningen met een korte looptijd kan ook snel stijgen. Daarom schrijft de wet voor dat gemeenten een mix moeten hebben van kortlopende en langlopende leningen. Hiervoor staan 2 normen in de wet:

- de kasgeldlimiet;
- de renterisiconorm.

Ook zijn er regels wat gemeenten moeten doen als ze zelf teveel geld in kas hebben. Ze mogen dit alleen aan andere overheden uitlenen of bij het Rijk onderbrengen. We noemen dat 'schatkistbankieren'. De gemeente Almere heeft eind 2025 een tijdelijk overschot in kas, dit geld hebben wij bij het Rijk ondergebracht.

De kasgeldlimiet bedraagt € 106 miljoen

De kasgeldlimiet houdt in dat de gemeente maximaal 8,5% van het begrotingstotaal met kortlopende leningen en schulden mag financieren. Dit komt neer op een kasgeldlimiet in 2025 van circa € 106 miljoen. We mogen de limiet maximaal 2 kwartalen op rij overschrijden. Als we ook daarna boven deze grens zitten, moeten we onze toezichthouder informeren. Dat is het college van gedeputeerde staten van Flevoland. In het 1^e kwartaal en het 2^e kwartaal 2025 hebben wij de kasgeldlimiet overschreden. In het 3^e kwartaal 2025 hebben wij deze overschrijding opgelost doordat wij langlopende leningen hebben aangetrokken.

We letten goed op de renterisiconorm

De limiet houdt in dat het totaal aan verplichte aflossingen en renteherziening in een jaar maximaal 20% van het begrotingstotaal mag zijn. Anders loopt de gemeente het risico dat de rentekosten sterk toenemen, als ook de rente sterk stijgt. Bij het afsluiten van nieuwe langlopende leningen houden we daar dus rekening mee. Bijvoorbeeld door ervoor te zorgen dat die niet allemaal in hetzelfde jaar afgelost moeten worden. Wanneer we toch meer langlopende leningen moeten aantrekken dan verwacht, en we daardoor niet binnen de norm blijven, overleggen we vooraf met de provincie. In 2025 zijn we ruim onder de renterisiconorm gebleven.

Renteontwikkeling

Om de treasuryfunctie goed uit te kunnen oefenen is het belangrijk om een zo goed mogelijke inschatting van de renteontwikkelingen te maken. Dat is niet gemakkelijk. Of de rente gaat stijgen of dalen hangt van veel factoren af. Bijvoorbeeld van de economische groei, het begrotingssaldo van het Rijk, de inflatie, het consumentenvertrouwen, de politieke spanningen in de wereld en de rentevisie van grote banken.

De Europese Centrale Bank (ECB) heeft de afgelopen jaren veel geld in de economie gestoken. Hiermee wilden ze de tegenvallende voorspellingen voor economische groei en inflatie tegengaan. Dit drukte de rente naar een heel laag niveau, en was deze zelfs negatief.

In 2022 en 2023 jaar heeft de ECB door de oplopende inflatie en de oorlog in Oekraïne tienmaal de herfinancieringsrente verhoogd van 0,00% naar 4,50%. De rente die de ECB betaalt aan banken die geld bij hun aanhouden is eveneens verhoogd van -0,50% naar 4,00%. Vanaf het 2e halfjaar 2024 heeft de ECB als gevolg van de dalende inflatie de herfinancieringsrente en depositorente in meerdere stappen verlaagd naar 2,15% respectievelijk 2,00%. De verwachting is dat de ECB de herfinancieringsrente in 2026 niet verder zal verlagen.

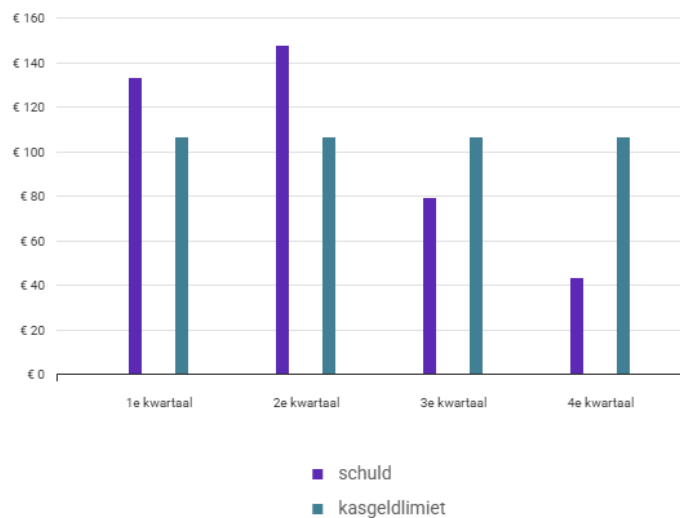
De rente voor kortlopende leningen is in 2026 gedaald van circa 2,70% naar 2,00%. De verwachting is dat deze in 2026 stabiel zal zijn. De rente voor vaste geldleningen met een looptijd van 10 jaar is gestegen van 2,35% naar 2,95%. We verwachten dat deze rente zich in 2026 tussen de 3,00% en 4,00% zal bewegen.

Intern rentebeleid

We rekenen aan alle investeringen rente toe. Volgens de verslaggevingsregels (BBV) moet de totaal doorberekende rente ongeveer gelijk moet zijn aan de totale rentelasten die we werkelijk betalen. Het is niet nodig om het rentepercentage ieder jaar bij te stellen, de werkelijke rente mag een klein beetje

schulden

bedragen x € 1 miljoen

afwijken (maximaal 0,5%). Het verschil tussen de rente de toegerekende rente en de werkelijk betaalde rente noemen we het renteresultaat.

Tabel renteresultaat

bedragen x € 1 miljoen

	begroot	realisatie	afwijking
externe rente			
rente vaste geldleningen	14,2	14,1	0,1
rente aanvullende leningen	0,0	0,0	0,0
rente kasgeld	4,5	3,2	1,3
schatkistbankieren	0,0	-0,3	0,3
provisiekosten	0,1	0,1	0,0
rentebaten liquide middelen	0,0	0,0	0,0
<i>totale rentekosten</i>	<i>18,8</i>	<i>17,1</i>	<i>1,7</i>
toegerekende rente			
rente eigen vermogen	-2,5	-2,4	-0,1
rentetoerekening grondexploitatie	7,0	6,9	0,1
rentetoerekening algemene dienst	16,9	16,8	0,1
rentetoerekening financiële vaste activa	0,5	0,4	0,1
in de begroting geraamd kassierfunctie	0,1	0,1	0,0
<i>totaal toegerekende rente</i>	<i>22,0</i>	<i>21,7</i>	<i>0,3</i>
renteresultaat	3,2	4,7	-1,5

Externe rente

Op de betaalde rente is er in 2025 een voordeel ten opzichte van de begroting van € 1,7 miljoen. Dit komt voor € 0,3 miljoen omdat wij teveel geld in kas hebben gehad. Dit hebben wij ondergebracht bij het Rijk, dat noemen we 'schatkistbankieren'. Hiervoor hebben wij een rentevergoeding ontvangen. Deze vergoeding hadden wij niet begroot. Daarnaast hebben we in het 4e kwartaal 2025 kort geld geleend voor een lager gemiddeld rentepercentage dan verwacht. Omdat dit om grote bedragen gaat is de afwijking ook groot. Het voordeel door deze lagere rente bedraagt € 1,3 miljoen.

Rentetoerekening

Op de rentetoerekening hebben we verschillende kleine afwijkingen dit optellen tot € 0,3 miljoen nadeel.

Renteresultaat

Het verschil tussen de werkelijk betaalde externe rente en de aan investeringen toegerekende interne rente noemen we het renteresultaat. De hierboven toegelichte afwijkingen tellen op tot een voordelig renteresultaat van € 1,5 miljoen.

EMU-saldo

In de Europese Unie (EU) zijn afspraken gemaakt over het begrotingstekort. Landen binnen de EU mogen een begrotingstekort hebben van 3% op het bruto binnenlands product (bbp). Het bbp is de waarde van alle gemaakte goederen en geleverde diensten van een land in één jaar. Het begrotingstekort wordt uitgedrukt in het EMU-saldo. De norm is van toepassing op landelijk niveau, maar er vindt ook een indicatieve verdeling per gemeente plaats. Dat is dus geen harde norm, maar een indicatie verdeling. Het bedrag per gemeente is gebaseerd op het begrotingstotaal en wordt jaarlijks medegedeeld in de circulaire van het gemeentefonds. Het toegestane tekort (indicatief) voor Almere in 2025 is € 59,1 miljoen.

Het EMU-saldo over 2025 is € 9,5 miljoen positief

Wij dragen dit jaar bij aan het landelijke EMU-saldo. In onderstaande tabel is de berekening weergegeven: bedragen x € 1 miljoen

	bedrag
resultaat voor reserves	-22,3
+ afschrijvingen t.l.v. exploitatie	30,0
+ bruto dotaties aan post voorzieningen t.l.v. exploitatie	33,7
- vrijval voorzieningen	-1,1
- investeringen (im)materiële vaste activa	-47,0
+ niet in exploitatie verantwoorde baten	5,7
+ desinvesteringen (im)materiële vaste activa	0,0
- niet in exploitatie verantwoorde baten desinvesteringen	0
- lasten grondexploitatie	-79,0
+ niet in exploitatie verantwoorde baten grondexploitatie	110,9
- lasten transacties met derden op balanspost voorzieningen	-21,4
- lasten i.v.m. transacties met derden op balanspost reserves	0
- verkoop van effecten	0
saldo	9,5

3.5 Verbonden partijen

Een verbonden partij wordt gedefinieerd als een privaot- of publiekrechtelijke organisatie, waarin de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft. Van een bestuurlijk belang is sprake wanneer de gemeente rechtstreeks invloed heeft op de besluitvorming binnen de verbonden partij. Bij een financieel belang kan de gemeente financieel worden aangesproken wegens het functioneren van de verbonden partij, of kan de gemeente geld kwijtraken bij een faillissement van de partij.

Gemeentelijk beleid

Het gemeentelijk beleid is gericht op de beperking van het aantal verbonden partijen, enerzijds uit oogpunt van transparantie van bestuur, anderzijds uit oogpunt van risicobeheersing. De mate van invloed en sturing wordt mede bepaald door de rechtsvorm, de vertegenwoordiging op bestuurlijk en ambtelijk niveau (voorbereidingsgroepen). De beslissing met betrekking tot het aangaan of beëindigen van de samenwerking met een verbonden partij wordt bewust genomen en periodiek heroverwogen. Voor het aangaan van een verbonden partij constructie is een expliciete goedkeuring van de gemeenteraad noodzakelijk. De kaders zijn in 2026 vastgesteld in de kadernota Verbonden partijen.

Informatie over de verbonden partijen

In deze paragraaf wordt meer inzicht gegeven in de financiële positie en de financiële risico's. Ook worden de partijen uitgesplitst in de volgende vier typen: gemeenschappelijke regelingen (hiervan hebben we er 5), vennootschappen en corporaties (11), stichtingen en verenigingen (geen) en overige (geen). Daarnaast is aangegeven op welk programma de verbonden partij betrekking heeft en wat het openbare belang is. Hieronder is een lijst opgenomen van alle verbonden partijen.

nr.	naam verbonden partij	programma
Gemeenschappelijke regelingen		
1	Veiligheidsregio Flevoland	Veiligheid en handhaving
2	GGD Flevoland	Gezondheid
3	Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek	Veiligheid en handhaving
4	Gebiedsontwikkeling Oosterwold	Wonen
5	Werkvoorzieningsschap Tomingroep	Sociale voorzieningen en zorg
Vennootschappen		
6	Tomingroep BV	Sociale voorzieningen en zorg
7	Huisvuilcentrale Noord-Holland (HVC)	Openbare ruimte
8	IbbA Lieven de Key	Wonen
9	IbbA Ymere	Wonen
10	Floriade Almere 2022 BV	Overhead en bedrijfsvoering
11	Omala NV	Economie
12	Omala Airport Garden City CV	Economie
13	Techofonds Flevoland	Economie
14	Alliander	Financiën
15	Vitens	Financiën
16	Bank Nederlandse Gemeenten	Financiën

01	Veiligheidsregio Flevoland
Vestigingsplaats	Lelystad
Programma	Veiligheid en handhaving
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling
Website	https://www.veiligheidsregioflevoland.nl/

Bestuurlijke vertegenwoordiging namens gemeente

De burgemeester van Almere is voorzitter van het bestuur van de Veiligheidsregio Flevoland.

Financieel belang in aandelenkapitaal, leningen of garanties

De jaarlijkse Almeerse bijdrage aan de Veiligheidsregio Flevoland bedraagt circa € 14 miljoen en wordt bepaald op basis de inkomsten uit het gemeentefonds op cluster Veiligheid per deelnemende gemeente.

Openbaar belang

Het waarborgen van de veiligheid van de inwoners van Almere op het gebied van brandweezorg, crisisbeheersing en rampenbestrijding.

bedragen x € 1 miljoen

bedragen x € 1 miljoen

	realisatie		begroting	
	begin 2025	eind 2025	begin 2025	eind 2025
eigen vermogen	10,0		7,8	8,6
vreemd vermogen	12,2		20,9	11,1
resultaat jaarrekening	-2,3		0	0
jaarlijkse bijdrage	13,8		14,6	15,2

De jaarrekening 2025 is nog niet beschikbaar.

Risico's en risicobeheersing

De mate waarin de Veiligheid regio Flevoland in staat is om de ingeschatte risico's financieel op te vangen, wordt zichtbaar gemaakt via de risicoparagraaf en het weerstandsvermogen (algemene reserve). De belangrijkste risico's zijn de meldplicht datalekken en het samenwerkingsverband met de Veiligheidsregio Gooi & Vechtstreek. Het totaalbedrag van de risico's bedraagt € 1,4 miljoen, met een gemiddelde 'risicofactor' (kans) van ca. 15%. Dit komt neer op een te reserveren risicobedrag van € 0,2 miljoen. De risico's zijn dus beperkt.

02	GGD Flevoland
Vestigingsplaats	Lelystad
Programma	Gezondheid
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling
Website	https://www.ggdflevoland.nl/

Bestuurlijke vertegenwoordiging namens gemeente

De wethouder met de portefeuille Gezondheid is lid van het algemeen bestuur.

Financieel belang in aandelenkapitaal, leningen of garanties

Almere neemt samen met de andere gemeenten in de provincie Flevoland deel in de gemeenschappelijke regeling GGD Flevoland.

Openbaar belang

Op basis van de Wet Publieke Gezondheid voert de GGD de preventieve gemeentelijke taken uit op het gebied van de volksgezondheid, te weten jeugdgezondheidszorg 0 tot 19 jarigen, infectieziektebestrijding, medische milieukunde, technische hygiënezorg, openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ) en taken ter bevordering van de gezondheid van jong en oud.

bedragen x € 1 miljoen

bedragen x € 1 miljoen

	realisatie		begroting	
	begin 2025	eind 2025	begin 2025	eind 2025
eigen vermogen	7,1	5,9	6,4	7,1
vreemd vermogen	22,0	26,1	26,0	28,5
resultaat jaarrekening	11	-1,2	-0,5	0
jaarlijkse bijdrage	6,0	6,5	6,1	7,3

Risico's en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen van GGD Flevoland wordt gevormd uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves. Deze laatste worden aangehouden ter dekking van risico's voor specifieke taken en doelen. In de begroting van de GGD worden de risico's gekwantificeerd. De mate waarin de GGD in staat is om de ingeschatte risico's financieel op te vangen, wordt zichtbaar gemaakt via de risicoparagraaf en het weerstandsvermogen (algemene reserve).

Hierbij hanteert de gemeente de opgave van de risico's van de programmabegroting 2026 GGD-Flevoland omdat in de begroting 2026 de meest recente risicoparagraaf is opgenomen. Het totaalbedrag van de risico's bedraagt € 99 miljoen met een gemiddelde "risicofactor" (kans) van ongeveer 6,4%. Dit komt neer op een te reserveren risicobedrag van € 6,3 miljoen. Er is voor € 2,0 miljoen aan beheersmaatregelen getroffen, daardoor is het restrisico € 4,4 miljoen.

De algemene reserve op 31-12-2025 bedraagt € 3,4 miljoen. Daarmee is de conclusie dat de algemene reserve niet voldoende is voor dekking van de restrisico's.

Het dekkingstekort is € 0,9 miljoen.

Hieronder de belangrijkste risico's:

1. Huisvesting:

In het Integraal HuisvestingsPlan (IHP) zijn diverse scenario's voor de locaties in eigendom van GGD uitgewerkt. Deze ontwikkeling is onvermijdelijk om klaar te zijn voor de toekomst, als uitvoerder van de publieke gezondheidstaken van de gemeente en als werkgever in de gezondheidszorg. In afwachting van de vervolgstappen is (achterstallig) onderhoud nodig. Dit kan na keuze van een scenario mogelijk leiden tot versnelde afschrijving van kosten.

2. Ziekteverzuim

Als eigen risicodragers zijn de kosten van langdurig zieken voor rekening van de GGD.

3. Overige bedrijfskosten

Er kunnen onvoorziene kosten(stijgingen) zijn die niet zijn begroot.

4. Wettelijke taken gemeenten

In de uitwerking van de Bestuurlijke Opdracht zijn de wettelijke kaders en het niveau van invulling door de GGD beschreven. De uitvoering van de middels de inwonersbijdrage gefinancierde taken kunnen leiden tot ongedekte meerkosten, zoals bijvoorbeeld voor het Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg.

5. Vraaguitval plustaken

Jaarlijks worden de diverse subsidies opnieuw aangevraagd. Bij iedere nieuwe/te verlengen aanvraag bestaat het risico dat een lagere subsidie wordt toegekend of niet wordt toegekend. In de gemeenschappelijke regeling zijn er relatief weinig collectieve onderdelen afgesproken voor de dienstverlening van GGD Flevoland. Er zijn veel afspraken (plustaken) met individuele gemeenten, vaak hetzelfde type dienstverlening. Vanuit deze plustaken wordt bijgedragen aan de overheadkosten (een percentage van 20%), aangezien de collectieve basis te smal is om deze kosten alleen daar op te verhalen. Dit betekent, dat wanneer plustaken wegvallen, ook de basisinfrastructuur van de bedrijfsvoering van de GGD onder druk komt te staan en/of duurder wordt. Het gaat hier bijvoorbeeld over een minimale basis om een organisatie te runnen, zoals P&O, ICT en huisvesting. Wanneer een gemeente dus besluit om te stoppen met een plustaak, beïnvloedt dit ook het collectief en kan dit hogere kosten voor het collectief met zich meebrengen. Hoe groter de plustaak, hoe groter het risico. Een actueel voorbeeld hiervan is het beëindigen van de plustaak 'Toegang beschermd wonen per 1 januari 2026.

6. Vraaguitval taken derden

De continuering van taken in opdracht van derden fluctueert zowel in taken als omvang, wat kan leiden tot frictiekosten.

03	Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek (OFGV)
Vestigingsplaats	Lelystad
Programma	Veiligheid en handhaving
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling
Website	https://www.ofgv.nl/

Bestuurlijke vertegenwoordiging namens gemeente

De wethouder Milieu en klimaat, Omgevingsplan, Omgevingsvergunningen, Handhaving en Vastgoed is voorzitter van het dagelijks bestuur van de OFGV namens de gemeente Almere.

Financieel belang in aandelenkapitaal, leningen of garanties

Het laatst vastgestelde stempercentage van de gemeente Almere in het algemeen bestuur is gebaseerd op de jaarrekening 2024 en bedraagt voor 2025 15,17%. De Almeerse jaarbijdrage aan de OFGV voor 2026 bedraagt circa € 2,4 miljoen. Buiten de jaarlijkse opdracht voert de OFGV ook meerwerk opdrachten uit. Deze meerwerk opdrachten worden afzonderlijk afgestemd en de OFGV geeft hiervoor offertes af. De gemeente Almere heeft geen inleg gedaan in de vorm van aandelen of verstrekking van leningen. De gemeente Almere heeft geen garantie verstrekt aan de OFGV.

Openbaar belang

Het gaat hier om wettelijke taken van de gemeente. De gemeente is verplicht om de uitvoering daarvan over te dragen aan de OFGV. De verplichting tot regionale samenwerking heeft als doel om de kwaliteit en professionaliteit van de vergunningverlening, het toezicht, de handhaving en de samenwerking binnen het omgevingsrecht op een hoger peil te brengen. Burgers vragen dit vanuit de behoefte van veiligheid. Bedrijven verlangen dit vanuit de urgentie van onderlinge gelijke behandeling: duidelijke vergunningen, professioneel toezicht en transparante handhaving.

bedragen x € 1 miljoen

bedragen x € 1 miljoen

	realisatie		begroting	
	begin 2025	eind 2025	begin 2025	eind 2025
eigen vermogen	2,8	2,0	2,5	1,8
vreemd vermogen	3,7	3,0	4,8	5,0
resultaat jaarrekening	0,1	0	0	0
jaarlijkse bijdrage	2,1	2,2	2,2	2,4

De cijfers van de jaarrekening zijn gebaseerd op de concept cijfers van de jaarrekening 2025. De accountantscontrole heeft inmiddels al wel plaatsgevonden en er wordt voorgesteld om de cijfers ongewijzigd vast te stellen.

Risico's en risicobeheersing

Het risicomanagement van de OFGV is vastgelegd in de geactualiseerde nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement van de OFGV. Daarin is ook een norm opgenomen voor het benodigde weerstandsvermogen.

De vrije beschikbare weerstandscapaciteit wordt voor 2026 begroot op € 899.794. De benodigde weerstandscapaciteit (lees risico's) komt voor 2026 uit op € 947.500. De verhouding tussen het vrije beschikbare en benodigde weerstandsvermogen is 0,95. Deze valt daarmee binnen de afgesproken bandbreedte van 0,8 – 1,2.

04 Gebiedsontwikkeling Oosterwold

Vestigingsplaats	Almere
Programma	Wonen
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling
Website	www.almere.nl/oosterwold

Bestuurlijke vertegenwoordiging namens gemeente

De portefeuillehouder Volkshuisvesting, Ruimtelijke ontwikkeling, Grondbedrijf, Omgevingsvisie, Omgevingsplan, Omgevingsvergunningen, Sport van centrumgemeente Almere is voorzitter van het Bestuurlijk Overleg Oosterwold.

Financieel belang in aandelenkapitaal, leningen of garanties

De gemeente Almere heeft in totaal € 0,6 miljoen (waarvan de helft vanuit het Fonds Verstedelijking Almere) voorgefinancierd. In 2023 is het resterende gedeelte van € 0,06 miljoen terugbetaald. Almere neemt samen met de gemeente Zeewolde deel in de gemeenschappelijke regeling Gebiedsontwikkeling Oosterwold. Naast de voorfinanciering vinden er geen dotaties door de gemeente Almere plaats. Indien de voorziening kostenverhaal Oosterwold onverhoopt negatief wordt, dan zullen de deelnemende partijen financieel moeten bijspringen.

Openbaar belang

Oosterwold komt tot stand in een samenwerking met het Rijk (Rijksvastgoedbedrijf; RVB) en de gemeente Zeewolde. Om de ontwikkelstrategie uit te kunnen voeren is een gemeenschappelijke uitvoeringsorganisatie in het leven geroepen door middel van het oprichten van een gemeenschappelijke regeling in de vorm van een centrumgemeenteconstructie: de Gemeenschappelijke Regeling Gebiedsontwikkeling Oosterwold. De gebiedsregisseur is de leidinggevende van deze uitvoeringsorganisatie. De portefeuillehouders Ruimtelijke Ordening van de gemeenten Almere en Zeewolde vormen het Intergemeentelijk Overleg. Dit overleg heeft een coördinerende, afstemmende en besluit voorbereidende functie ten aanzien van de uitvoering van de regeling. Naast de gemeenten kunnen het RVB, de provincie Flevoland en het Waterschap Zuiderzeeland worden uitgenodigd voor dit overleg. Zij hebben een adviserende functie zonder stemrecht. Het intergemeentelijk overleg aangevuld met RVB, de provincie Flevoland en het Waterschap Zuiderzeeland wordt het Bestuurlijk Overleg Oosterwold genoemd. De gemeente Almere fungeert hierbij als centrumgemeente en voert de administratie.

bedragen x € 1 miljoen

bedragen x € 1 miljoen

	realisatie		begroting	
	begin 2025	eind 2025	begin 2025	eind 2025
eigen vermogen		x		
vreemd vermogen	4,9	4,2	4,9	4,3
resultaat jaarrekening		x		
jaarlijkse bijdrage		x		

Risico's en risicobeheersing

Indien de kavelverkoop (het afsluiten van anterieure overeenkomsten door initiatiefnemers) stagneert, bestaat de kans dat de uitgaven de inkomsten overstijgen. Aangezien de baten voor de kosten uit gaan kan er adequaat gestuurd worden op de uitgaven en zijn zodoende de financiële risico's beter beheersbaar. Indien blijkt dat bij de afronding van het project meer exploitatiebijdragen ontvangen zijn dan dat er aan kostenverhaal is uitgegeven dan is er sprake van een terugbetalingsverplichting. Door middel van tussentijdse rapportages wordt de financiële stand van zaken bewaakt. Ook wordt hierbij meerjarig de stand van de voorziening op basis van prognoses in de gaten gehouden. De rapportages worden met de gebiedsmanager besproken. Daarnaast wordt twee keer per jaar de financiële stand van zaken besproken in het Bestuurlijk Overleg Oosterwold. De gemeente Almere fungeert als centrumgemeente.

05/06	GR Werkvoorzieningschap Tomingroep en Tomingroep BV
Vestigingsplaats	Hilversum
Programma	Sociale voorzieningen en zorg
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling
Website	https://www.tomingroep.nl/over-tomingroep/algemeen-bestuur

Bestuurlijke vertegenwoordiging namens gemeente

Almere heeft één zetel in het algemeen bestuur. Op dit moment levert Almere een lid van het algemeen bestuur in de persoon van portefeuillehouder Werk en inkomen, Armoede, Integratie, Mobiliteit, Participatie. Het Werkvoorzieningschap Tomingroep is enig aandeelhouder van de Tomingroep BV. Het stemrecht per gemeente in het Schap wordt jaarlijks bepaald door het voortschrijdend 10-jaars gemiddelde SW-aandeel per gemeente. Op grond van dit aandeel is ons stemrecht momenteel 44%.

Financieel belang in aandelenkapitaal, leningen of garanties

Ter uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) verleent Almere het Werkvoorzieningschap jaarlijks een bijdrage die (maximaal) zo groot is als de Wsw doeluitkering van het Rijk. Op grond van de GR waarborgen de gemeenten de leningen en rekening-courant van het schap naar evenredigheid van het aantal inwoners op 1 januari van het jaar waarin de overeenkomst voor de betreffende transactie wordt gesloten. Volgens een samenwerkingsovereenkomst tussen het Werkvoorzieningschap en Tomingroep BV staat het Werkvoorzieningschap borg voor leningen.

Openbaar belang

Het verschaffen van aangepast werk ter uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening. Het Werkvoorzieningschap is verantwoordelijk voor juiste uitvoering van de wet. Tomingroep BV is verantwoordelijk voor een bedrijfseconomisch verantwoorde uitvoering van de wet.

bedragen x € 1 miljoen

bedragen x € 1 miljoen

	realisatie		begroting	
	begin 2025	eind 2025	begin 2025	eind 2025
eigen vermogen	10,1	9,6	10,1	10,1
vreemd vermogen	5,1	5,8	6,6	5,1
resultaat jaarrekening	-0,3	-0,6	-4,0	-1,2
jaarlijkse bijdrage	9,1	9,5	9,5	9,2

Het resultaat van het werkvoorzieningschap Tomin, de gemeenschappelijke regeling, was in 2024 € 2,7 miljoen positief. Er was echter ook een bijdrage van € 3,0 miljoen nodig om het eigen vermogen van de Tomingroep BV aan te zuiveren. Het begin resultaat 2025 komt daarmee uit op € 0,3 miljoen negatief.

Risico's en risicobeheersing

Medio mei 2025 is er een raadsbrief naar de gemeenteraad gestuurd over de exploitatietekorten en liquiditeitsproblemen bij de Tomingroep. Er wordt over 2025 nu een negatief resultaat verwacht van circa € 4,0 miljoen bij de Tomingroep. Dit komt onder andere door snellere uitstroom van de Wsw'ers, achterblijvende instroom van andere doelgroepen uit de participatiewet en lage productiviteit. Hierdoor moet de Tomingroep tegen hogere kosten inhuren om het aangenomen werk van opdrachten uit te voeren. Doordat de gemeenschappelijke regeling Tomingroep nu al een aantal jaren (steeds oplopend) verlies maakt, wordt er fors ingeteerd op het eigen vermogen. Op basis van de actuele prognoses wordt voor 2026 een verlies van € 7,6 miljoen verwacht, waarmee het eigen vermogen volledig zal worden uitgenut. Zonder aanvullende maatregelen zullen de deelnemende gemeenten dan financieel extra moeten bijspringen Dit alles is ook een belangrijke reden dat er - naar aanleiding van onze visie op de toekomstige sociale infrastructuur - door de raad een positieve zienswijze is afgegeven op het voorgenomen besluit om Tomin te splitsen in een Noord (Almere) en een Zuid-variant (Gooi & Vecht), waarbij wij dus werken aan de opzet van een eigen sociaal ontwikkelbedrijf. Doel hiervan is niet alleen om de kwetsbare doelgroep zo goed

mogelijk te ondersteunen, maar ook om waar mogelijk binnen de begroting te blijven of de tekorten te beperken. De inzet is nu om uiterlijk 1-1-2028 een eigen sociaal ontwikkelbedrijf te hebben. Om de continuïteit van het huidige Tomin in de tussenliggende periode te kunnen waarborgen, hebben de gemeenten zich garant gesteld voor de exploitatietekorten voor 2026 en 2027. Voor dit risico hebben wij bij de 2e kwartaalrapportage 2025 al wel een risicoreservering van € 2 miljoen binnen het weerstandsvermogen van de gemeente Almere opgenomen.

Zoals gesteld is er op dit moment nog een eigen vermogen aanwezig, dat echter niet voldoende is om de (verwachte) exploitatietekorten op te vangen. Bijkomend aandachtspunt is ook dat dit eigen vermogen grotendeels vastligt in gebouwen en dus niet op korte termijn contant te maken is. Hierdoor is er ook voortdurend sprake van een (dreigend) liquiditeitstekort. Tomin en de deelnemende gemeenten monitoren daarom de liquiditeitsprognoses voortdurend en werken actief aan oplossingen (o.a. optimaliseren van het debiteurenbeleid van Tomin en het naar voren halen van verplichte betalingen aan Tomin door gemeenten) om dit probleem het hoofd te bieden.

Of de gemeenten uiteindelijk op de genoemde garantstelling zullen worden aangesproken is ook afhankelijk van de verdere uitwerking van de Noord- en Zuid-varianten. Met name de vraag welk vastgoed hierbij kan worden overgekocht of dat vastgoed niet meer nodig is en aan externe marktpartijen kan worden verkocht is hierbij zeer bepalend omdat hierin nog de nodige 'overwaarde' zit waarmee tekorten afgedekt zouden kunnen worden.

07	Huisvuilcentrale Noord Holland (HVC)
Vestigingsplaats	Alkmaar
Programma	Openbare ruimte
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Website	https://www.hvcgroep.nl/

Bestuurlijke vertegenwoordiging namens gemeente

De wethouder Financiën, Organisatie, en Kunst en cultuur is afgevaardigde in de Algemene Ledenvergadering namens de gemeente Almere en werkt daarbij in de voorbereiding samen met andere Flevolandse aandeelhouders. De gemeente Almere is qua inwonersaantal de grootste gemeentelijke aandeelhouder van de HVC.

Financieel belang in aandelenkapitaal, leningen of garanties

De gemeente Almere heeft 173 aandelen en heeft daarmee 4,7% van het stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van HVC. De aandelen hebben een nominale waarde van € 45,45 per aandeel en staan voor een totaalwaarde van € 7.863 op onze balans. Almere staat garant voor de betaling van rente en aflossing van (lang)lopende leningen. De omvang van deze leningen op 31 december 2025 is € 576 miljoen (€ 524 miljoen eind 2024), het aandeel van Almere hierin bedraagt € 26,9 miljoen (€ 24,7 miljoen eind 2024). Bij een faillissement is dit het maximale risico voor de gemeente Almere.

Openbaar belang

HVC verbrandt het huishoudelijk afval uit Almere op een milieuverantwoorde wijze. Almere koopt voor de openbare ruimtes tegen een voordelig aandeelhouderstarief energie in, die wordt teruggewonnen bij de afvalverbranding. Almere werkt samen met HVC aan duurzame initiatieven (zon en wind). HVC acteert als grondstoffen makelaar en verwerker van plastic, metaal en drankkartons als resultaat van een openbare aanbesteding.

bedragen x € 1 miljoen

bedragen x € 1 miljoen

	realisatie		begroting	
	begin 2025	eind 2025	begin 2025	eind 2025
eigen vermogen	258	278		
vreemd vermogen	966	1.031		
resultaat jaarrekening	24	20		
jaarlijkse bijdrage	n.v.t.	n.v.t.		

De cijfers over 2025 zijn uit het concept jaarverslag 2025 wat ter vaststelling op de agenda van de AVA op 4 juni 2026 staat.

Risico's en risicobeheersing

Het grootste risico is dat bij een faillissement van de HVC Almere wordt aangesproken op haar aandeel van 4,7% van de garant gestelde leningen. De Almeerse garantstelling bedraagt momenteel maximaal € 27,1 miljoen. Dit risico is opgenomen in onze risicoparagraaf. "Van gas los" investeringen vallen ook onder deze gezamenlijke garantstelling. Deze duurzaamheidsinvesteringen worden alleen aangegaan als de businesscase positief is. We lopen het risico dat door onvoorziene omstandigheden deze investeringen toch ten koste gaan van het resultaat van HVC.

08	IbbA Lieven de Key
Vestigingsplaats	Almere
Programma	Wonen
Rechtsvorm	Vennootschap onder Firma
Website	www.ikbouwbetaalbaarinalmere.nl/

Bestuurlijke vertegenwoordiging namens gemeente

Om kennis te borgen en onnodige kosten te voorkomen, bestaat de directie van de vof IbbA Lieven de Key uit een ambtelijk vertegenwoordiger van Almere en een directielid van Lieven de Key.

Financieel belang in aandelenkapitaal, leningen of garanties

De vof IbbA initieerden naast de begeleiding van het realiseren van een eigenwoning voor een expliciet doelgroep, een tweetal financieringsregelingen: de 1.0 regeling waarbij de vof IbbA een aandeel in de woningen heeft genomen en de 2.0 regeling waarbij de vof IbbA de financiering tot een verdubbelde SVN-starterslening mogelijk heeft gemaakt. De gemeente Almere heeft over de start/basis woningen binnen de eerste 380 IbbA woningen afspraken gemaakt met Lieven de Key voor een 50/50 gedeeld financieringsrisico. Voor alle woningtypes boven de eerste 380 woningen en voor de kaveltypes plus, extra, vrijstaand binnen de eerste 380 woningen draagt Almere het gehele financiële risico. Het directe financieel gemeentelijk belang is voor de IbbA start-financieringen 1.0 afgedekt door een naar de vof gestorte risicokapitaal (ten laste van de betreffende grondexploitaties) van € 4.250 per kavel. Voor de IbbA plus 1.0 is ten behoeve van het risico een bedrag van € 6.000 per kavel gestort naar de vof vanuit de reserve IbbA plus. Voor de IbbA 2.0 regeling is door de vennoot gemeente Almere voor de woningen binnen de eerste 380 woningen per kavel € 2.000 als 50% risicobijdrage gestort naar de vof IbbA. De Key heeft echter aangegeven dat boven het totaal van 380 woningen geen nieuwe IbbA-verplichtingen kunnen worden aangegaan. Omdat alle woningen boven de 380 woningen alleen nog zijn gerealiseerd met de 2.0 regeling en Almere voor alle woningen boven de 380 woningen het volle risico draagt bedraagt de risicoafdracht € 4.000 per kavel. Na 2016/2017 zijn er geen nieuwe IbbA woningen meer gerealiseerd. Het totaal gerealiseerde woningen binnen de vof IbbA Lieven de Key bedraagt 678 woningen, waarvan 308 met de 1.0 regeling en 370 met de 2.0 regeling.

Openbaar belang

Het oorspronkelijke belang betrof het stimuleren van particulier opdrachtgeverschap voor starters met een inkomensgroep tot het niveau van beneden tot net boven modaal inkomen (circa € 22.000 tot € 40.000). Omdat er geen nieuwe uitgiften meer plaatsvinden betreft het nu het beheer en afwikkeling van de bestaande IbbA-verplichtingen.

bedragen x € 1 miljoen

bedragen x € 1 miljoen	realisatie		begroting	
	begin 2025	eind 2025	begin 2025	eind 2025
eigen vermogen	10,1	9,7	10,5	10,5
vreemd vermogen	8,6	8,7	9,0	9,0
resultaat jaarrekening	0,7	0,3	0,4	0,4
jaarlijkse bijdrage	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Risico's en risicobeheersing

Financiële risico's zijn afgedekt middels voorzieningen binnen de vof en op de balans van de gemeente. Jaarlijks wordt bij de jaarrekening ten behoeve van de balans, een risicoscan gemaakt van de waardeontwikkeling van het vastgoed op basis van taxaties bij de verkoop van tranches en op basis van ontwikkelingen van de WOZ-waardes, versus de ontwikkeling van de schuldpositie.

In de loop van 2026 wordt de restportefeuille van de Vof IbbA Ymere overgenomen in verband met het opheffen van die vof.

09	IbbA Ymere
Vestigingsplaats	Almere
Programma	Wonen
Rechtsvorm	Vennootschap onder Firma
Website	www.ikbouwbetaalbaarinalmere.nl/over-ibba/

Bestuurlijke vertegenwoordiging namens gemeente

Om kennis te borgen en onnodige kosten te voorkomen is besloten om een ambtelijk vertegenwoordiger van Almere aan te wijzen als gevolmachtigd directeur in de vof IbbA Ymere.

Financieel belang in aandelenkapitaal, leningen of garanties

Bij de oprichting van de vof IbbA Ymere zijn door de vennoten de volgende afspraken gemaakt. De gemeente Almere en Ymere dragen beiden het risico van de IbbA start-financieringen in Nobelhorst. Binnen de grondexploitatie Hout/Noord is bij start IbbA een bedrag van € 7.500 per kavel gereserveerd voor maximaal 150 kavels ten behoeve van de gezamenlijke storting in de vof IbbA Ymere. Op basis van de fasering van uitgiften zijn stortingen ten laste van de grondexploitatie gebracht. Bij een lagere risicodekking per kavel wordt het verschil in een afzonderlijke voorziening bij de gemeente ondergebracht. Bij een hogere risicodekking per kavel dan de afgesproken € 7.500 per kavel zullen beide partijen voor 50% bijdragen aan dit verschil. Bij de eerste risicoscan bedroeg het risicoprofiel € 4.000 per kavel, wat betekende dat gemeente Almere € 4.000 per kavel direct in de vof heeft gestort en € 3.500 per kavel in de voorziening heeft achtergehouden. Deze laatste voorziening is bij jaarrekening 2019, uitgaande van de risicoanalyse, vrijgevallen. Ymere heeft in 2014 besloten de uitgifte na 51 kavels niet meer te continueren. De risicostorting (kapitaalstorting) is derhalve beperkt tot 51 keer € 4.000. In 2023 is op basis van de laatste risicoanalyse de risicostorting terugbetaald aan de vennoot Almere.

De woningcorporatie Ymere heeft met het oog op efficiëntie aangegeven uit de V.O.F. IbbA Ymere te willen treden. Deze vennootschap onder firma hebben we in 2012 samen met Ymere opgericht om betaalbare zelfbouwoningen mogelijk te maken. De activiteiten van deze V.O.F. bestaan momenteel alleen nog uit het beheren van vijf resterende startersleningen. De beheerkosten staan daardoor niet langer in verhouding tot de opbrengsten. Het College heeft besloten de V.O.F. te liquideren en de resterende activiteiten over te hevelen naar de V.O.F. Lieven de Key, waarin de overige IbbA activiteiten zijn ondergebracht. Het resterende vermogen wordt van de V.O.F. IbbA Ymere wordt uitgekeerd aan de twee vennoten, zijnde tweemaal € 75.000. De liquidatie en overheveling zal in 2026 worden gerealiseerd.

Openbaar belang

Het stimuleren van het particulier opdrachtgeverschap (PO) voor starters met een inkomensgroep tot het niveau van beneden tot net boven modaal inkomen (circa € 27.000 tot € 40.000).

bedragen x € 1 miljoen

bedragen x € 1 miljoen

	realisatie		begroting	
	begin 2025	eind 2025	begin 2025	eind 2025
eigen vermogen	0,2	0,2	0,2	n.v.t.
vreemd vermogen	0,0	0,2	0,0	n.v.t.
resultaat jaarrekening	0,0	0,0	0,0	n.v.t.
jaarlijkse bijdrage	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De woningcorporatie Ymere heeft met het oog op efficiëntie aangegeven uit de V.O.F. IbbA Ymere te willen treden. Deze vennootschap onder firma hebben we in 2012 samen met Ymere opgericht om betaalbare zelfbouwoningen mogelijk te maken. De activiteiten van deze V.O.F. bestaan momenteel alleen nog uit het beheren van vijf resterende startersleningen. De beheerkosten staan daardoor niet langer in verhouding tot de opbrengsten. Het College heeft besloten de V.O.F. te liquideren en de resterende activiteiten over te hevelen naar de V.O.F. Lieven de Key, waarin de overige IbbA activiteiten zijn ondergebracht. Het resterende vermogen wordt van de V.O.F. IbbA Ymere wordt uitgekeerd aan de twee vennoten, zijnde tweemaal € 75.000.

Risico's en risicobeheersing

De leningportefeuille is de afgelopen periode fors gedaald door (vervroegde) aflossingen of herfinancieringen. Als gevolg van de dalende rente percentages en de almaar stijgende waarde van de woningen die als onderpand dienen, werd voor de eigenaren doorstroming naar duurdere woningen mogelijk, met als gevolg dat deze leningen met de VOF werden afgewikkeld. De VOF heeft het standpunt ingenomen dat het renterisico dusdanig klein is, dat een voorziening niet langer noodzakelijk is.

10	Floriade Almere 2022 BV
Vestigingsplaats	Almere
Programma	Floriade
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap
Website	https://floriade.almere.nl/

Bestuurlijke vertegenwoordiging namens gemeente

De Floriade Almere 2022 BV is een uitvoeringsorganisatie voor de organisatie van het evenement Floriade in 2022 en de 'making of'. De BV functioneert in een politieke context, maar wel op afstand. Inmiddels is de Floriade afgerond. De BV heeft een doorstart gemaakt om hier nieuwe activiteiten in onder te brengen. Met deze activiteiten kan het verlies dat is geleden op het evenement verrekend worden met toekomstige winsten voor de Vennootschapsbelasting. Eerst lasten we een rustperiode in, waarin geen activiteiten in de BV worden ontplooid. Pas daarna wordt definitief besloten welke activiteiten wij in de BV gaan onderbrengen. De statuten zijn hierop aangepast.

De gemeente is enig aandeelhouder van de Floriade BV. Als zodanig is de Floriade BV een verbonden partij voor de gemeente. De aandeelhoudersrol wordt ingevuld door de wethouder Financiën. De aansturing van de Floriade BV vindt plaats door de directie. De algemene kaders die de directie meekrijgt zijn geformuleerd in de statuten. Hierin is opgenomen welke besluiten door de directie moeten worden voorgelegd aan de aandeelhoudersvergadering.

Financieel belang in aandelenkapitaal, leningen of garanties

De gemeente is enig aandeelhouder van de Floriade Almere 2022 BV (1.000 aandelen à € 1 nominaal). Daarnaast heeft de gemeente leningen verstrekt aan de Floriade BV. Om de verliezen vanuit het verleden te kunnen verrekenen met toekomstige winsten is het nodig dat het verlies ook daadwerkelijk in de jaarstukken van de BV tot uiting wordt gebracht. De openstaande geldlening is hiervoor omgezet naar een agiostorting op het aandelenkapitaal. Daarmee verdwijnt de lening uit de boeken en ontstaat er ook boekhoudkundig een verlies in de BV.

Openbaar belang

Floriade BV verkeerd op dit moment in een rustperiode. Wanneer, op termijn, duidelijk wordt welke activiteiten we in de BV onderbrengen, zal ook het openbaar belang duidelijk worden.

bedragen x € 1 miljoen

bedragen x € 1 miljoen

	realisatie		begroting	
	begin 2025	eind 2025	begin 2025	eind 2025
eigen vermogen	0,1	0,1	0,1	0,1
vreemd vermogen	0	0	0	0
resultaat jaarrekening	-0,1	-0,05	-0,1	-0,1
jaarlijkse bijdrage				

Risico's en risicobeheersing

We zien geen risico's meer.

11	Ontwikkeling Maatschappij Airport Lelystad Almere (OMALA) NV
Vestigingsplaats	Lelystad
Programma	Economie
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Website	http://lelystadairportbusinesspark.nl/

Bestuurlijke vertegenwoordiging namens gemeente

De wethouder Financiën, Organisatie, Dienstverlening en Kunst en Cultuur vertegenwoordigt Almere in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders/Vergadering van Vennoten van OMALA NV.

Financieel belang in aandelenkapitaal, leningen of garanties

Van OMALA NV bezit de gemeente Almere een derde deel van het aandelenkapitaal. Dit is nominaal € 25.000. In Airport Garden City CV heeft de gemeente commanditair kapitaal van € 1 miljoen gestort. Het bedrag aan uitstaande leningen aan Airport Garden City CV bedroeg eind 2024 nog € 1,6 miljoen. In 2025 zijn deze leningen volledig afgelost.

Openbaar belang

OMALA biedt kansen om economische activiteiten en arbeidsplaatsen te realiseren door middel van een bedrijvenpark met unieke vestigingsvoorwaarden, te weten de nabijheid van een luchthaven.

bedragen x € 1 miljoen

bedragen x € 1 miljoen

	realisatie		begroting	
	begin 2025	eind 2025	begin 2025	eind 2025
eigen vermogen	0,6	0,6	0,5	0,6
vreemd vermogen	0,0	1,6	0,1	0,1
resultaat jaarrekening	-/- 0,0	0,1	0,1	0,1
jaarlijkse bijdrage	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Een NV stelt geen openbare begroting op.

Risico's en risicobeheersing

In het jaarplan van OMALA zijn maatregelen voor risicobeheersing opgenomen zoals een strakke cashflow sturing. De risico's voor OMALA zijn sterk afgenomen na de verkoop van de eerste, grote logistieke kavel in 2017 en de samenwerking met Schiphol Real Estate. Bij de verdere ontwikkeling worden geen gronden meer aangekocht maar wordt de regie gevoerd over de gebiedsontwikkeling en de uitgifte. Het risicobedrag in deze programmabegroting is daarom op nul gehandhaafd.

12	Ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City CV
Vestigingsplaats	Lelystad
Programma	Economie
Rechtsvorm	Commanditaire Vennootschap
Website	http://lelystadairportbusinesspark.nl/

Bestuurlijke vertegenwoordiging namens gemeente

De wethouder Financiën, Organisatie, Dienstverlening en Kunst en Cultuur vertegenwoordigt Almere in de vergadering van vennoten.

Financieel belang in aandelenkapitaal, leningen of garanties

Van OMALA NV bezit de gemeente Almere een derde deel van het aandelenkapitaal. Dit is nominaal € 25.000.

In Airport Garden City CV heeft de gemeente commanditair kapitaal van € 1 miljoen gestort.

Het bedrag aan uitstaande leningen aan Airport Garden City CV bedroeg eind 2024 nog € 1,6 miljoen. In 2025 zijn deze leningen volledig afgelost.

Openbaar belang

OMALA biedt kansen om economische activiteiten en arbeidsplaatsen te realiseren door middel van een bedrijvenpark met unieke vestigingsvoorwaarden, te weten de nabijheid van een luchthaven.

bedragen x € 1 miljoen

bedragen x € 1 miljoen

	realisatie		begroting	
	begin 2025	eind 2025	begin 2025	eind 2025
eigen vermogen	3,0	6,8	3,0	3,0
vreemd vermogen	5,9	5,6	2,5	0,2
resultaat jaarrekening	-/- 0,0	3,8	n.n.b.	n.n.b.
jaarlijkse bijdrage	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Een CV stelt geen openbare begroting op.

Risico's en risicobeheersing

In het jaarplan van OMALA zijn maatregelen voor risicobeheersing opgenomen zoals een strakke cashflow sturing. De risico's voor OMALA zijn sterk afgenomen na de verkoop van de eerste, grote logistieke kavel in 2017 en de samenwerking met Schiphol Real Estate. Bij de verdere ontwikkeling worden geen gronden meer aangekocht, maar wordt de regie gevoerd over de gebiedsontwikkeling en de uitgifte. Het risicobedrag in deze programmarekening is daarom op nul gehandhaafd.

13	Technofonds Flevoland
Vestigingsplaats	Lelystad
Programma	Economie
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap
Website	https://www.horizonflevoland.nl/technofondslevoland

Bestuurlijke vertegenwoordiging namens gemeente

De wethouder Economische Ontwikkeling, Onderwijs-Arbeidsmarkt, Stedelijke vernieuwing, Sport, Diversiteit en Inclusiviteit vertegenwoordigt Almere in het Technofonds.

Financieel belang in aandelenkapitaal, leningen of garanties

De gemeente Almere heeft een aandelenkapitaal van € 1.964.867 ingelegd. Dit zijn 4.330 aandelen.

Openbaar belang

Technofonds is gericht op het risicodragend participeren in technologisch georiënteerde bedrijven in Almere, Lelystad, Dronten, Noordoostpolder en Urk ter versterking en verbreding van de economische structuur in Flevoland. Het Technofonds heeft een revolverend karakter en voorziet in de financieringsbehoefte van bedrijven in een fase van start, groei en ontwikkeling.

bedragen x € 1 miljoen

bedragen x € 1 miljoen

	realisatie		begroting	
	begin 2025	eind 2025	begin 2025	eind 2025
eigen vermogen	5,7	5,2	5,5	5,2
vreemd vermogen	0,0	0,0	0,0	0,0
resultaat jaarrekening		-/- 0,5	-/- 0,2	-/- 0,5
jaarlijkse bijdrage	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Risico's en risicobeheersing

Er is geen financieel risico omdat het ingebrachte aandelenkapitaal niet op de gemeentelijke balans is gewaardeerd. Dit is destijds direct afgeboekt ten laste van de exploitatie. Aan elke deelname is een geldelijk maximum verbonden. Participaties mogen niet aangegaan worden als er sprake is van verliesfinanciering. Tevens zijn er regels gesteld aan Horizon BV omtrent het zorgvuldig beheer, waaronder rendementseisen en continuïteitsvoorwaarden. Eventuele winst wordt toegevoegd aan de reserve van Horizon. Hiermee kunnen eventuele negatieve resultaten gedekt worden.

14	Alliander
Vestigingsplaats	Arnhem
Programma	Financiën
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Website	https://www.alliander.com/nl

Bestuurlijke vertegenwoordiging namens gemeente

De wethouder Financiën, Organisatie, Kunst en cultuur is vertegenwoordiger in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.

Financieel belang in aandelenkapitaal, leningen of garanties

De gemeente Almere heeft 794.720 aandelen. Dit is een aandelenbelang van 0,58%. De gemeente Almere heeft eind 2021 een lening verstrekt van € 3,5 miljoen (reverse hybride converteerbaar).

Openbaar belang

Zorgdragen voor een continue en betaalbare stroomvoorziening door middel van een goedlopend netwerkbedrijf.

bedragen x € 1 miljoen

bedragen x € 1 miljoen

	realisatie		begroting	
	begin 2025	eind 2025	begin 2025	eind 2025
eigen vermogen	6.038	6.203	n nb	n nb
vreemd vermogen	6.918	7.960	n nb	n nb
resultaat jaarrekening	976	289	n nb	n nb
jaarlijkse bijdrage	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Een NV stelt geen openbare begroting op.

Risico's en risicobeheersing

De externe accountant van Alliander rapporteert over de financiële risico's, de mate waarin deze worden beheerst en het in control zijn van de organisatie. De uitkomsten worden weergegeven in een accountantsverklaring. Tevens heeft de Raad van Bestuur een corporate governance verklaring afgelegd die bij de jaarrekening 2024 is toegevoegd. De gemeente Almere neemt deel aan het platform Nuval dat de belangen van de aangesloten gemeentes in Flevoland en Gelderland behartigt voor het aandeelhouderschap in Vitens en Alliander.

15	Vitens
Vestigingsplaats	Zwolle
Programma	Financiën
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Website	https://www.vitens.nl/

Bestuurlijke vertegenwoordiging namens gemeente

De wethouder Financiën, Organisatie, Kunst en cultuur is vertegenwoordiger in de commissie van aandeelhouders van Vitens.

Financieel belang in aandelenkapitaal, leningen of garanties

De gemeente Almere bezit sinds juli 2012 in totaal 366.175 aandelen (6,34% van het totaal). Op de balans staan deze aandelen gewaardeerd voor een bedrag van € 15.197.000. De gemeente heeft geen garantiestelling of leningen verstrekt.

Openbaar belang

Vitens heeft als drinkwaterbedrijf een belangrijke maatschappelijke taak en moet de leveringszekerheid van goedkoop drinkwater van goede kwaliteit garanderen. De overheid hecht grote waarde aan de publieke taak van de drinkwaterbedrijven zoals Vitens. Daarom is wettelijk vastgelegd dat de aandelen van drinkwaterbedrijven in publieke handen moeten blijven.

bedragen x € 1 miljoen

bedragen x € 1 miljoen

	realisatie		begroting	
	begin 2025	eind 2025	begin 2025	eind 2025
eigen vermogen	714	809	n nb	n nb
vreemd vermogen	1.685	1.846	n nb	n nb
resultaat jaarrekening	35	91	n nb	n nb
jaarlijkse bijdrage	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Een NV stelt geen openbare begroting op.

Risico's en risicobeheersing

De externe accountant van Vitens rapporteert over de financiële risico's, de mate waarin deze worden beheerst en het in control zijn van de organisatie. De uitkomsten worden weergegeven in een accountantsverklaring.

De wethouder Financiën wordt, als vertegenwoordiger in de commissie van aandeelhouders, ambtelijk ondersteund door een juridisch- en een financieel adviseur. In de aandeelhoudersvergadering vindt besluitvorming plaats over de vaststelling van de (drinkwater) tarieven, de investeringen, het dividendbeleid en het beloningsbeleid. De gemeente Almere neemt deel aan het platform Nuval, dat de belangen van de aangesloten gemeentes in Flevoland en Gelderland behartigt voor het aandeelhouderschap in Vitens en Alliander.

16	Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
Vestigingsplaats	Den Haag
Programma	Financiën
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Website	https://www.bngbank.nl/

Bestuurlijke vertegenwoordiging namens gemeente

De wethouder Financiën, Organisatie, Kunst en cultuur is vertegenwoordiger in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van de BNG.

Financieel belang in aandelenkapitaal, leningen of garanties

Almere bezit 3.432 aandelen (0,006% van totaal). Dit staat op de balans gewaardeerd voor een bedrag van € 8.580.

Openbaar belang

Behouden van toegang tot geld- en kapitaalmarkt (financiële markten).

bedragen x € 1 miljoen

bedragen x € 1 miljoen

	realisatie		begroting	
	begin 2025	eind 2025	begin 2025	eind 2025
eigen vermogen	4.777	4.863	n nb	n nb
vreemd vermogen	123.164	110.701	n nb	n nb
resultaat jaarrekening	294	172	n nb	n nb
jaarlijkse bijdrage	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De BNG stelt als NV geen openbare begroting op

Risico's en risicobeheersing

Bij een faillissement is de waarde van het aandelenkapitaal het maximale risico voor de gemeente Almere. De BNG beschikt over een zogenaamde triple A rating (hoogste kredietwaardigheidscijfer) en valt onder het strenge toezicht van de ECB, waardoor het zeer onwaarschijnlijk is dat de BNG failliet gaat.

3.6 Bedrijfsvoering

Personeel en organisatie

In dit deel van de paragraaf Bedrijfsvoering gaan we in op de algemene ontwikkelingen binnen en van onze ambtelijke organisatie en de medewerkers. In de programmaverantwoording Overhead en bedrijfsvoering gaan we specifiek in op ontwikkelingen die we hebben ingezet bij de begroting 2025 en wat daarvan terecht is gekomen.

Onze gemeente is een aantrekkelijke werkgever

Er is een sterk fundament in de organisatie als het gaat om werkplezier, collegialiteit, zingeving en motivatie om voor Almere te mogen werken. De organisatie heeft de afgelopen raadsperiode veel grote bestuurlijke ambities kunnen realiseren, een prestatie waar we trots op zijn.

Personeelsbestand van onze organisatie

Eind 2024 had onze organisatie 2.221 medewerkers in vaste dienst. Dit groeide in 2025 door naar 2.332 medewerkers eind december 2025. Geheel 2025 is het aantal medewerkers dus met 112 toegenomen. De algemene stijging van het aantal ambtenaren in dienst van de gemeente is goed te verklaren. Het takenpakket van gemeenten is de afgelopen jaren namelijk flink toegenomen, bijvoorbeeld op gebied van wettelijke klimaattaken, woningbouw en het voldoen aan nieuwe wet- en regelgeving.

Inhuur bleef nodig maar daalde in 2025

Inhuur bleef ook noodzakelijk in 2025. We hebben de ambitie om dit waar dat kan terug te brengen, maar niet ten koste van wat wij kunnen realiseren voor de stad. Waar het inhuurpercentage de afgelopen jaren constant rond de 20,7% lag is er in 2025 een daling naar 19,3%. Hiermee zien we ook een verschuiving van inhuur (dalend) naar het aantal vaste medewerkers (toenemend). We zijn in 2025 scherper geweest op wanneer we inhuren en onder welke voorwaarden. Daarnaast hebben we meer inzicht op inhuur en zijn we hierop in control door de enkele jaren geleden opgezette inhuurdesk.

Diversiteit organisatie

Almere is ondertekenaar van het Charter Diversiteit en streeft daarmee naar een inclusieve bedrijfscultuur, waar ieders unieke talent wordt benut. In 2025 was 57% van de leidinggevenden vrouw, in de top van de organisatie was dit 39%. Het aantal jongeren tot 35 jaar in de organisatie is 20,8% van het totaal aantal medewerkers.

Met de invoering van de Participatiewet in 2015 is het doel gezet om meer werkzoekenden met een arbeidsbeperking aan het werk te krijgen. In het kader van de Wet banenafpraak is afgesproken dat organisaties een bepaald deel van de loonsom dienen in te vullen met garantiebanen. In 2025 was dat voor Almere 2,68% van de loonsom. In 2025 is hard ingezet om het quotum garantiebanen te behalen. Dit heeft geleid tot een aanzienlijke stijging van het aantal garantiebanen van 59,5 eind 2024 naar 76,5 eind 2025. Hiermee hebben we 94% van het quotum gerealiseerd in 2025. Dit is een grote stijging ten opzichte van vorige jaren. Inmiddels is het quotum garantiebanen in januari 2026 behaald.

Uitvoeringskracht van de organisatie

In de afgelopen jaren is noodzakelijkerwijs geïnvesteerd in de uitvoeringskracht van de organisatie. Dit in het kader van de toekomstbestendige organisatie uit het coalitieakkoord van 2022. Een deel van deze investeringen hebben we alweer terug moeten draaien gezien de financiële situatie. In de laatste jaren is er in totaal aan taakstellingen op de organisatie gelegd van bijna € 10 miljoen. Ook is het aantal taken dat de gemeente moet uitvoeren gestegen. We worden ook steeds meer geconfronteerd met toenemende, complexe wet- en regelgeving, bijvoorbeeld als het gaat om informatieveiligheid, digitalisering en privacy, maar ook in de uitvoering van bijvoorbeeld beheer van onze stad en de gebiedsontwikkeling. Daardoor staat de uitvoeringskracht van de organisatie onder druk.

In 2025 heeft de raad met ons, het college en de gemeentesecretaris, het gesprek gevoerd over de uitvoeringskracht. Hierbij heeft de raad de motie *Agenderen behoud uitvoeringskracht organisatie* aangenomen. Conform deze motie gaan wij graag opnieuw in gesprek met de raad over de staat van de organisatie. Onze gezamenlijke opgave voor de komende periode is om, gezien de financiële druk en de al besloten bezuinigingen, de uitvoerings- en slagkracht van de organisatie op peil te houden en te verbeteren.

Inkoop, aanbesteding en subsidies

In januari 2025 is het nieuwe inkoopbeleid en de inkoopvisie ingegaan

Dit beleid is gedurende 2025 binnen de organisatie geïmplementeerd. In dit beleid is er ook extra aandacht voor het beheersen van risico's op onrechtmatige aanbestedingen.

Inrichting inkoopfunctie binnen de gemeente Almere

In het voorjaar 2025 heeft de directie een principe besluit genomen over de inrichting van de inkoopfunctie binnen de gemeente Almere. Dit heeft als doelstelling meer regie op inkoop door het versterken van de samenwerking tussen de inkoopfunctie, het contractbeheer, contract- en leveranciersmanagement en de afdelingen. De inkoopfunctie wordt versterkt door dit centraal in de organisatie te beleggen, waardoor er meer regie kan plaatsvinden op de gehele keten, van vraag en aanbesteding, tot contractbeheer, tot contract- en leveranciersmanagement en uiteindelijk beëindiging.

In 2025 is de nieuwe Algemene subsidieverordening (ASV) vastgesteld

Zoals we in de begroting 2025 hebben toegezegd, heeft de raad in 2025 een nieuwe Algemene subsidieverordening (ASV) vastgesteld. Deze verordening sluit beter aan op landelijke richtlijnen en de praktijk. Daarmee wordt het voor inwoners en organisaties duidelijker hoe zij subsidies kunnen aanvragen en welke regels daarbij gelden.

Een belangrijke wijziging is dat we gesubsidieerde instellingen niet meer loon- en prijscompensatie geven dan de gemeente zelf van het Rijk ontvangt. Daarnaast is in de ASV vastgelegd dat de indexering van subsidies maximaal volgt wat de gemeenteraad jaarlijks vaststelt. De manier waarop we deze indexering toepassen, is verder uitgewerkt in een beleidsregel die tegelijk met de ASV aan de raad is aangeboden.

Informatievoorziening en archivering

We hebben in 2025 verdere stappen voorwaarts gezet om het informatiebeheer op orde te krijgen en te houden. Een goed archief is belangrijk. Niet alleen voor onszelf maar ook omdat de wet het ons verplicht. De provincie beoordeelt het informatie- en archiefbeheer als redelijk adequaat.

In 2025 hebben we gewerkt aan een visie voor het informatiebeheer van de gemeente. Hierin zijn een aantal doelstellingen benoemd die bijdragen aan het toekomstbestendig maken van het informatiebeheer. Deze doelstellingen omvatten digitaal werken, archivering *by design*, inzicht en bewustzijn. Hiermee kunnen we informatie goed beheren, duurzaam toegankelijk maken en uiteindelijk overbrengen naar Stadsarchief Almere of vernietigen.

We hebben een roadmap informatiebeheer opgesteld waarin we de verschillende activiteiten beschrijven die nodig zijn om de genoemde doelstellingen te behalen. Met een roadmap hebben we meer grip op de sturing en stemmen we verwachtingen beter af. We zijn al met een aantal activiteiten gestart om te komen tot de inrichting voor archivering *by design*. Archivering *by design* betekent betrokkenheid van informatiebeheer vanaf het begin tot aan het eind van een werkproces. Om dit te verankeren hebben we het beleid aangevuld. We gaan systemen zo inrichten, technisch en organisatorisch, dat medewerkers altijd op de juiste manier werken. Hiermee wordt voldaan aan de vooraf bepaalde kwaliteitseisen van informatiebeheer en voorkomen we het ontstaan van nieuwe achterstanden.

Door de toepassing van archivering *by design* worden informatiebeheerprocessen een vast onderdeel van de werkprocessen. Zo ook vernietiging van digitale informatie, in vakapplicaties en ongestructureerde systemen. Voor de e-mail van sleutelfunctionarissen en alle andere medewerkers hebben we dit technisch

ingeregeld. De bewaartermijnen worden nu geautomatiseerd toegepast volgens de Selectielijst E-mailbewaring.

Uiteraard werken we zo veel mogelijk in het kader van integraliteit en nemen we onze collega's van privacy, veiligheid en de Woo mee wanneer dat nodig is. Hiervoor wordt onder andere het 4B-kennisnetwerk ingezet.

Het Stadsarchief heeft in 2025 in het kader van het Peetouder en Pioniers Project archieven van peetouders en pioniers geschonken gekregen. Hiermee wordt onze de collectie uitgebreid en zien we ook een aanvulling op het gemeentelijk archief van Almere uit de vroege ontstaansjaren. Dit levert een beter beeld op van onze bijzondere geschiedenis en maakt verdergaand onderzoek mogelijk. Het 50^e jubileumjaar van de gemeente Almere is in 2025 van start gegaan en hier heeft het Stadsarchief met de tentoonstelling *De eerste sleutels van Almere: van Bivak tot Schoolwerf* aandacht aan besteed. We hebben burgers, collega's en organisaties in hun zoektocht naar informatie over 50 jaar Almere goed kunnen ondersteunen.

Informatievoorziening en digitalisering

In dit onderdeel van de paragraaf Bedrijfsvoering gaan wij in op de ontwikkelingen rondom digitalisering en informatievoorziening over 2025. De raad wordt voor het zomerreces van 2026 nog uitgebreider geïnformeerd hierover in het Jaarverslag Digitalisering 2025.

De digitaliseringsvisie was de kapstok voor onze inzet in 2025

Deze loopt vanaf 2023 en is de basis voor ons werk dat we doen als het gaat om digitalisering en informatievoorziening. Deze visie is geen doel op zich maar een middel dat, door digitalisering, bijdraagt aan de bredere maatschappelijke en wettelijke opgaven van onze stad. Op verzoek van de raad is het raadsvoorstel 'Uitgangspunten van de digitaliseringsstrategie'(25179) gedeeld in 2025. In verschillende sessies is de raad meegenomen in en geïnformeerd over de uitgangspunten. Uiteindelijk heeft de raad de uitgangspunten vastgesteld in 2026. Daarbij heeft de raad ons ook richting meegegeven voor een actualisering van de digitaliseringsstrategie.

De digitaliseringsvisie en -strategie zijn geoperationaliseerd in drie ambitiestromen, dit zijn:

- Partner in vernieuwen.
- Persoonlijk en gepersonaliseerd.
- Slim in de Basis.

Ambitie 1: Partner in vernieuwen

Deze ambitie draagt bij aan maatschappelijke opgaven door samen met inwoners, ondernemers en andere partners innovatieve oplossingen te vinden voor stedelijke ontwikkeling en voor een betere dienstverlening aan de stad.

Ambitie 2: Persoonlijk en gepersonaliseerd

We bieden persoonlijke, toegankelijke en proactieve dienstverlening. Dit doen we door standaardisering en digitalisering van de dienstverlening waar het kan, zodat er ruimte is voor maatwerk waar dat nodig is.

Ambitie 3: Slim in de basis

Om onze dienstverlening op orde te houden en te voldoen aan alle huidige eisen van informatieveiligheid en openbaarheid zetten we hierop in. De ambities binnen Slim in de basis bieden de randvoorwaarden om de mogelijkheden van digitalisering te kunnen benutten en het fundament om op de andere ambities door te ontwikkelen.

In 2025 hebben we meer projecten afgerond maar innovatie staat onder druk

In 2025 hebben we veel ICT-projecten kunnen afronden. In totaal 37 projecten, ten opzichte van 23 in 2024. Deze inspanningen gingen vooral op aan projecten die te maken hebben met 'in stand houden', 'compliant

zijn' en 'veilig houden'. Hierdoor was er minder ruimte voor gewenste vernieuwingen en innovatie. Hier laat de beschikbare capaciteit en de beschikbare financiële middelen te weinig ruimte voor.

Voorbeelden van afgeronde projecten zijn:

- Cloud & Sourcing (verhuizing Fujitsu).
- Project- en workmanagement Stadsruimte en GO.
- Vernieuwing collectie- en archiefsysteem.
- Herimplementatie WIZ portaal.
- Programma klantreizen in digitale dienstverlening.
- Sensibel (nieuwe applicatie voor belastingen).
- Verbeteren security-monitoring en –response.
- PIN-terminals Burgerzaken vervangen.
- Verbeteren aanpak optimaliseren processen (VAOP).
- Netwerkschijven migratie.
- Vernieuwing informatievoorziening Formulieren.
- Productgroepen Klantreizen in Digitale Dienstverlening.
- IV invulling afvalwatering Oosterwold.

Er zijn daarnaast nog 14 projecten in uitvoering die doorlopen tot in 2026.

In het Jaarverslag Digitalisering 2025 voegen wij een uitgebreide lijst aan projecten uit 2025 toe.

We kijken nu beter vooruit

In 2024 hebben wij aangegeven meer planmatig en structureel vooruit te kijken, de begroting jaarlijks bij te stellen en steeds drie jaar vooruit te kijken. Dit doen we inmiddels steeds beter. Daarom is in 2025 in beeld gebracht wat er voor 2026 en de jaren daarna nodig is. Dit is verwerkt in de Programmabegroting 2026. De projecten die nu doorgang vinden zijn projecten die nodig zijn voor continuïteit en compliance. Zouden we deze niet uitvoeren dan heeft dit direct gevolgen voor onze dienstverlening. Projecten die opgenomen zijn in de begroting zijn projecten rondom:

- Vervanging hardware en software. Bijvoorbeeld: vervanging Vicrea, MO platform en Grondinformatiesysteem.
- Versterken security (conform security roadmap). Bijvoorbeeld: Security monitoring & response, implementeren security raamwerk en vervanging van te verouderde applicaties en techniek.
- Aanvulling op lopende projecten die al dekking hebben. Bijvoorbeeld NFS (nieuw financieel systeem) en Malibu (vervanging applicatie Burgerzaken).
- Het kunnen voldoen aan wetgeving. Bijvoorbeeld: Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (digitale toegankelijkheid) en Wet van school naar duurzaam werk.

AI en algoritmen: verantwoord gebruik en beheersbare experimenten

Dit zijn ontwikkelingen die snel vooruit gaan en geadopteerd worden in het dagelijkse leven. Inmiddels is AI bijvoorbeeld niet meer weg te denken uit het dagelijks leven van veel mensen. Belangrijk is dat we hier verantwoord mee omgaan. Daarom is in 2024 het Kader Inrichting Algoritmen & AI' vastgesteld. In april 2025 hebben wij de raad, naar aanleiding van een aangenomen motie, dan ook geïnformeerd over de ontwikkelingen van AI binnen onze organisatie en hoe wij hier als gemeente mee omgaan. Om het belang van verantwoord gebruik van AI te benadrukken is in 2025 een interne bewustwordingscampagne gestart. Hiervoor zijn ook spelregels opgesteld voor medewerkers.

Om ook verantwoord gebruik te kunnen maken van AI zijn 'AI-proeftuinen' opgezet. Doel van de proeftuinen is om toepassingen met AI veilig en beheersbaar te kunnen testen, beoordelen en daarvan te leren.

Informatieveiligheid en privacy

Wij gaan bewust om met informatie over inwoners en bedrijven

We bezitten veel informatie over de inwoners en bedrijven van Almere. Daarom hebben we als gemeentelijke overheid een grote verantwoordelijkheid op het gebied van informatieveiligheid en privacy. Zo passen we onder andere beleidsdocumenten en werkzaamheden aan zodat ze voldoen aan de

beveiligings- en privacyeisen van deze tijd. Ook besteden wij veel aandacht aan de bewustwording onder de medewerkers en werken we continu aan het meer volwassen maken van de organisatie op het gebied van informatieveiligheid en privacy. Met als doel dat iedere medewerker zich bewust is van het feit hoe om te gaan met informatie.

Een visie en plan om nog beter te voldoen aan wet- en regelgeving

Halverwege 2025 heeft de Functionaris Gegevensbescherming (FG) de jaarrapportage Privacy 2024 uitgebracht. De strekking uit deze rapportage is dat de gemeente nog niet het gewenste niveau van gegevensbescherming heeft bereikt. Om hier de komende jaren wel aan te voldoen is in 2025 het visiedocument "Visie Privacy 2025-2027" opgesteld met als doel eind 2027 geheel te voldoen aan dit niveau.

In dit document wordt beschreven waar de gemeente op dit moment staat ten aanzien van het huidige niveau van gegevensbescherming en wat er nodig is om het gewenste niveau te bereiken. Daarbij zijn de belangrijkste wettelijke vereisten en aandachtspunten uitgewerkt in tien samenhangende pijlers, die richting geven aan de verdere professionalisering van de privacyorganisatie en de naleving van de AVG binnen de gemeente.

Op basis van deze visie is een nieuwe werkwijze ontwikkeld, waarmee het privacyteam de afdelingen nog beter kan ondersteunen bij het verkrijgen én behouden van inzicht en controle op de gegevensverwerkingen binnen hun werkprocessen. Deze werkwijze draagt bij aan een actueel en betrouwbaar register van verwerkingen en maakt het voor afdelingen duidelijker welke verplichtingen op hen rusten, zoals het afsluiten van verwerkersovereenkomsten en het uitvoeren van DPIA's.

In 2025 zijn in totaal 18 DPIA's uitgevoerd, waarmee belangrijke stappen zijn gezet in het vroegtijdig identificeren en beheersen van privacy risico's. Daarnaast zijn er positieve resultaten geboekt op het gebied van de registratie en afhandeling van datalekken. Er zijn meer incidenten intern gemeld, wat duidt op een toegenomen bewustzijn, terwijl tegelijkertijd minder incidenten hoefden te worden gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Deze ontwikkeling is nader uitgewerkt in de "Rapportage Datalekken 2025". Ook is het eerder vastgestelde beleid rondom datalekken uit 2022 geactualiseerd en aangescherpt. De nieuwe beleidsversie van 2025 sluit beter aan op de actuele wet- en regelgeving en de praktijk van gegevensverwerking binnen de gemeente.

We zorgen blijvend voor bewustwording bij medewerkers.

Tot slot is in samenwerking met Informatiebeheer en Informatieveiligheid verder gewerkt aan privacy- en informatiebewustzijn binnen de organisatie. Er is uitvoering gegeven aan het interne communicatieplan 3B's. Op basis van dit plan is gewerkt aan bewustwording en zijn er iedere week interessante nieuwsberichten met tips en tricks gepubliceerd. Het 4B-kennisnetwerk heeft ook een belangrijke rol gespeeld en heeft in 2025 met vier bijeenkomsten verder vorm gekregen als structureel platform voor kennisdeling en samenwerking binnen de organisatie.

BIO is de basisnorm voor informatiebeveiliging

BIO is het basisnormenkader voor informatiebeveiliging binnen de overheid. Dit normenkader is verbeterd en opgehoogd naar versie 2.0. Deze BIO 2.0 wordt komend jaar doorontwikkeld in zowel de wetgeving als binnen de organisatie. Daarnaast is er een nieuwe Europese cyberbeveiligingsrichtlijn, NIS-2 (Network & Information Security). Deze richtlijn richt zich op de risico's die netwerk- en informatiesystemen bedreigen. De richtlijn wordt in het 2^e kwartaal 2026, onder de naam Cyberbeveiligingswet, opgenomen in nationale wetgeving. Ook overheden, waaronder gemeente Almere, moeten medio 2026 voldoen aan deze cyberbeveiligingswetgeving. Dit brengt toezichthoudende taken, onderzoekstaken en verantwoordingslast met zich mee.

Vastgoed

Almere heeft maatschappelijk vastgoed in haar bezit om een goed voorzieningenniveau te creëren. Goede voorzieningen zijn cruciaal voor het goed functioneren van de stad. De gemeente heeft daarmee over een periode van 50 jaar een kernportefeuille in gemeentelijk bezit opgebouwd van 365 objecten. Dit vastgoed stelt de inwoners van Almere in staat om onderwijs te volgen, te sporten, te recreëren, elkaar te ontmoeten

en te genieten van de natuur in Almere. Deze gebouwen vormen daarmee een essentieel onderdeel voor een goed functionerende vitale stedelijke samenleving. Onze gebouwen worden goed onderhouden zodat we hier in de toekomst gebruik van kunnen blijven maken. Voor gebouwen die leegkomen zoeken we een nieuwe maatschappelijke functie of proberen we te transformeren. Indien die functie er niet meer is, stoten we die gebouwen af.

Gemeentelijke investeringsreserve

In 2025 hebben we aangekondigd om te gaan werken aan een gemeentelijke investeringsreserve voor maatschappelijke voorzieningen en voor de vervanging van ons vastgoed. Deze investeringsreserve moet het mogelijk maken om vervangingsinvesteringen te doen in ons gemeentelijk vastgoed. Deze reserve moet worden gevoed uit de winsten van het grondbedrijf. We zijn in 2025 begonnen met het in kaart brengen van de benodigde vervangingsinvesteringen. Bij de Voorjaarsnota 2027 ben u hier nader over geïnformeerd.

Overhead en kostentoerekening

Voor een toelichting op de gerealiseerde overhead en algemene middelen verwijzen wij naar de jaarrekening, onderdeel overzicht van baten en lasten.

Rechtmatigheidsverantwoording

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Hiermee legt het college verantwoording af over het financieel rechtmatig handelen. De externe accountant geeft een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening, waarvan de rechtmatigheidsverantwoording een onderdeel is. In hoofdstuk 7 van de jaarrekening is de rechtmatigheidsverantwoording over 2025 opgenomen. Onderstaand betreft de toelichting hierop.

Wijze waarop de rechtmatigheidsverantwoording tot stand is gekomen

Het college geeft in de rechtmatigheidsverantwoording aan in hoeverre de in de jaarrekening 2025 verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met de bepalingen vermeld in het normenkader 2025 waarin de relevante wet- en regelgeving zijn opgenomen. Dit normenkader is door de raad vastgesteld op 15 januari 2026. Er is sprake van een rechtmatigheidsfout wanneer deze geldende wet- en regeling niet is nageleefd. Van een onduidelijkheid is sprake indien het college (nog) niet kan aangeven of sprake is van een fout of niet.

In de Financiële verordening Almere 2026 zijn de uitgangspunten voor het financieel beleid en het financieel beheer voor de inrichting van de financiële organisatie opgenomen. Deze verordening is op 5 maart 2026 door de raad vastgesteld en is van toepassing op het boekjaar 2025. Met het vaststellen van deze verordening heeft de raad de verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording vastgesteld op 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves. De grens bedraagt daarmee voor het boekjaar 2025 € 23,7 miljoen (2024: € 13,8 miljoen zijnde 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves). De rapporteringstolerantie voor het toelichten van geconstateerde onrechtmatigheden is door de raad vastgesteld op € 0,5 miljoen.

Binnen de gemeente worden interne controles uitgevoerd op de belangrijkste financiële processen om tot een adequate rechtmatigheidsverantwoording te komen. De diepgang van deze controles is afgestemd met de externe accountant.

In deze paragraaf wordt informatie gegeven over de totstandkoming van de rechtmatigheidsverantwoording, de voorgestelde verbetermaatregelen bij geconstateerde onrechtmatigheden boven de door de raad vastgestelde verantwoordingsgrens en een uiteenzetting van geconstateerde onrechtmatigheden groter dan € 0,5 miljoen. Deze informatie wordt verstrekt voor de drie rechtmatigheidscriteria waar de rechtmatigheidsverantwoording, volgens de kadernota Rechtmatigheid

2025 van de commissie BBV, betrekking op heeft. Dit zijn het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium.

Toelichting op geconstateerde afwijkingen ten aanzien van de rechtmatigheid

De omvang van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedraagt € 14,8 miljoen (2024: € 83,1 miljoen). Dit is lager dan de door de raad vastgestelde grens van € 23,7 miljoen. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is een bedrag van € 2,8 miljoen acceptabel op basis van de door de raad vastgestelde afspraken. Het resterende bedrag aan onrechtmatigheden bestaat uit € 11,7 miljoen aan onrechtmatige bestedingen ten aanzien van het niet naleven van de Europese aanbestedingsregels en voor een bedrag van € 0,3 miljoen uit kleine posten onder de rapporteringsgrens van € 0,5 miljoen.

Voorwaardencriterium

Voor een bedrag van € 11,7 miljoen (2024: € 30,9 miljoen) is vastgesteld dat de bestedingen niet rechtmatig zijn. De totale inkoopbestedingen over 2025 bedragen circa € 472 miljoen (2024: € 528 miljoen). De onrechtmatigheid wordt veroorzaakt door het overschrijden van de Europese aanbestedingsgrens. De overschrijding betreft met name dezelfde twee dossiers als in 2024, waarvan de onrechtmatigheid in 2025 doorliep.

Het eerste dossier heeft betrekking op bestedingen ten aanzien van de opvang van Oekraïense ontheemden. Binnen dit dossier hebben in 2025 voor een bedrag van € 3,9 miljoen (2024: € 16,8 miljoen) onrechtmatige bestedingen plaatsgevonden. Dit betreffen voor € 3,2 miljoen doorlopende lasten uit in eerdere jaren afgesloten contracten waarvan wij in de rechtmatigheidsverantwoording 2024 hebben aangegeven dat deze zullen doorlopen in 2025. Dat komt omdat de betreffende contracten nog niet opnieuw waren aanbesteed in 2025. Daarnaast is een onrechtmatigheid van € 0,7 miljoen geconstateerd bij een contract waarbij de diensten zijn ondergebracht binnen een ander bestaand contract voor gelijksoortige diensten. Dit had achteraf gezien volgens de Europese aanbestedingsregels niet gemogen.

Het tweede dossier heeft betrekking op bestedingen voor de ICT- broker van € 3,9 miljoen (2024: € 10,1 miljoen). Zoals vermeld in de rechtmatigheidsverantwoording 2024 is hiervoor per 1 februari 2025 een nieuw rechtmatig contract afgesloten. Echter lopen er uitgaven door in 2025 (en ook deels in 2026). Dit zijn kosten die passen binnen de overgangperiode (middels overbruggingscontracten) voor bestaande inhuur van medewerkers en nog vallen onder het oude contract en daarmee doorlopend onrechtmatig zijn. Voor nieuwe inhuur van nieuwe medewerkers of een nieuwe inhuurperiode wordt gebruikt gemaakt van het nieuwe contract.

De overige overschrijdingen van € 3,9 miljoen (2024: € 4,0 miljoen) worden veroorzaakt doordat enkele kleine opdrachten niet voldoen aan de Europese aanbestedingsregels. Hierbij worden opdrachten verlengd terwijl dit contractueel niet is toegestaan of wordt de maximale waarde van een raamovereenkomst overschreden. Ook worden bestedingen (meerwerk) van lopende contracten overschreden terwijl dit volgens de contracten niet is toegestaan.

De overschrijding van de geconstateerde onrechtmatigheden hebben geen financieel effect.

Zoals toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering in de jaarrekening 2024 zijn er destijds beheersmaatregelen getroffen om de beschreven onrechtmatigheden zoveel mogelijk te voorkomen. Het nieuwe inkoopbeleid is ingegaan vanaf 1 januari 2025. In dit beleid is extra aandacht voor het beheersen van de risico's van het onrechtmatig aanbesteden. Gedurende 2025 is dit beleid verder geïmplementeerd en leidt dit tot diverse concrete beheersmaatregelen welke ook in de komende jaren worden voortgezet, zoals:

- Het verstevigen en concentreren van de inkoopfunctie bij één afdeling. Een van de doelstellingen is het inrichten van concern brede inkoop en centralisatie van alle strategische en tactische inkoopwerkzaamheden binnen het team Inkoop & Subsidie.

- De rol van Leadbuyer wordt nader uitgewerkt waarbij naar het bundelen van gelijksoortige inkopen wordt gekeken waardoor een betere afstemming met de markt plaatsvindt en efficiënter kan worden ingekocht op de te realiseren strategische doelen.
- Het intensiveren van de samenwerking tussen inkoop, contract- en leveranciersmanagement (CLM), contractbeheer en de diverse (beleid)medewerkers vanuit de afdelingen in multifunctionele teams. In 2025 is hiermee gestart en dit wordt verder opgepakt in 2026
- Gemeentebreed werken met één uniform/integraal inkoop/CLM/CB systeem. Daarmee wordt de keten van het totale Inkoopproces ondersteund en kunnen we ook beter gebruik maken van de slagkracht van onze organisatie op het gebied van Inkoop en CLM. De voorbereidingen hiervoor zijn gestart.
- Vergroten van de bewustwording in de organisatie op het gebied van inkoop door regelmatig trainingen te organiseren voor verschillende medewerkers.

Doordat gemeente Almere grote, complexe en diverse aanbestedingen kent, zal de onrechtmatigheid niet snel nihil worden, ondanks de aanwezige beheersmaatregelen. Dit blijkt ook uit vergelijking met andere grote steden.

Begrotingscriterium

Er is sprake van niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheid als de raad niet tijdig is geïnformeerd over een begrotingsafwijking. De raad heeft in de financiële verordening Almere 2026 duiding gegeven aan het begrip tijdig.

In de paragraaf begrotingsrechtmatigheid (zie paragraaf 8.3 in de jaarrekening 2025) is een nadere toelichting gegeven op de begrotingsrechtmatigheid in 2025. Hieruit blijkt dat voor een bedrag van € 2,6 miljoen sprake is van een overschrijding van de lasten ten opzichte van de begroting en voor een bedrag van € 0,2 miljoen een overschrijding van de investeringskredieten.

De overschrijding van deze lasten van de begroting en investeringskredieten zijn acceptabel omdat deze passen binnen de vastgestelde financiële spelregels van de raad. Dit houdt in dat tegenover deze hogere lasten hogere baten zijn gerealiseerd en/of sprake is van een open-einde regeling en/of dat de overschrijding past binnen het bestaande beleid van de raad.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

Binnen de gemeente wordt gewerkt aan een eenduidig M&O-beleid. Hierin worden de beheersmaatregelen van alle afdelingen binnen de gemeente opgenomen waardoor de gemeente het misbruik en oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving voorkomt. Op basis van de huidige werkende processen binnen de gemeente hebben wij geen bevindingen ten aanzien van misbruik en oneigenlijk gebruik.

Voor de participatiewet worden op grond van ons beleid en interne proces onderzoeken uitgevoerd als er signalen zijn van misbruik en oneigenlijk gebruik. In 2025 is op basis hiervan een bedrag van € 0,5 miljoen teruggevorderd. Hoewel deze terugvorderingen naadloos aansluiten op ons beleid, reguliere proces en werkwijze, verplicht de kadernota Rechtmatigheid 2025 dat gemeenten dit bedrag alsnog moeten vermelden in deze paragraaf bedrijfsvoering.

Veelvuldig niet naleven van de normen uit de gids proportionaliteit of het slecht documenteren/motiveren van deze afwijkingen

De Gids Proportionaliteit bevat voorschriften en adviezen over de invulling van het begrip proportionaliteit in het inkoopproces. Het gaat hier bijvoorbeeld om de keuze van de aanbestedingsprocedure, de omvang van de opdracht, geschiktheidscriteria, gunningscriteria en contractvoorwaarden. Gemeente Almere heeft dit geregeld in het inkoop- en aanbestedingsbeleid.

Wij hebben wederom geconstateerd dat met betrekking tot het meervoudig onderhands aanbesteden in enkele gevallen wordt afgeweken van het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente Almere. Hierbij worden opdrachten enkelvoudig onderhands aanbesteed zonder de intern voorgeschreven toestemming te vragen. De gids proportionaliteit wordt op dit aspect niet nageleefd. Dit is een blijvend aandachtspunt binnen de organisatie.

Niet-financiële onrechtmatigheden in Wet FIDO en bijbehorende regelingen

Niet-financiële onrechtmatigheden in verband met de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) betreffen het niet naleven van de bepalingen en de bijbehorende ministeriële regelingen (zoals de Ruddy en Ufdo).

Wij hebben geen niet-financiële onrechtmatigheid op basis van de wet FIDO geconstateerd.

Fraudepreventiebeleid

Frauderisico is een bestandsdeel van integraal risicomanagement

Beheersing van frauderisico's en de preventie ervan staan niet op zichzelf, maar is in onze visie een bestandsdeel van integraal risicomanagement. In dat kader is frauderisico verankerd in de kadernota 'integraal risicomanagement'. Naast deze beleidsmatige kant kennen we een frauderisicoanalyse. In deze analyse worden risico's vanuit de bekende fraudedriehoek uiteengezet. Het gaat daarbij om de perspectieven 'druk, gelegenheid en rationalisatie'. De frauderisicoanalyse bestaat al meerdere jaren en wordt regelmatig geactualiseerd.

Frauderisicoanalyse

In 2025 is de frauderisicoanalyse geactualiseerd en besproken met de directie. Vanaf 2026 werken we aan nog meer bewustwording rondom fraude en zal de frauderisicoanalyse nadrukkelijker besproken worden in de organisatie. Dit doen we middels een cyclus proces waarbij per kwartaal een afdeling betrokken wordt bij een frauderisico-sessie. De sessies zijn bedoeld om fraude verdergaand onder de aandacht te brengen en om eventuele nieuwe frauderisico's te signaleren en beheersen. Tevens draagt dit bij aan de continue actualisatie van de frauderisicoanalyse en het zorgdragen voor passende beheersmaatregelen.

Fraude en integriteit

De coördinatie van fraude en integriteit (en aanverwante begrippen) is vooral centraal georganiseerd. Dit neemt niet weg dat de verantwoordelijkheid voor het beheersen van frauderisico's uiteindelijk thuishoort bij de eigenaar van de processen. Dit is vaak het management van een afdeling. Zij worden in die verantwoordelijkheid ondersteund door de staf, zoals door de vertrouwenspersoon, de compliance officer, de verbijzonderde interne controle, de risicomanager en de concerncontroller.

3.7 Openbaarheid

De Wet open overheid (Woo) maakt de overheid transparanter en toegankelijker door informatie actief en digitaal beschikbaar te stellen. Dit betekent dat we als gemeente zelf informatie openbaar maken, zonder dat iemand erom hoeft te vragen. Het gaat hierbij om gegevens zoals onderzoeksrapporten, beleidsstukken, besluiten en externe adviezen die niet automatisch al openbaar zijn. De Woo maakt onderscheid tussen twee soorten openbaarmakingen:

- Actieve openbaarmaking - informatie openbaar maken zonder dat iemand daarom hoeft vragen, en;
- Passieve openbaarmaking - het openbaar maken van informatie op verzoek. Dit zijn zogenaamde Woo-verzoeken.

Actieve openbaarmaking

Hiervoor zijn verschillende categorieën vastgesteld in de wet, dit noemen we informatiecategorieën. Deze moeten gefaseerd beschikbaar worden gesteld. Als gemeente Almere volgen we de landelijke fasering en richtlijnen van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en de VNG voor actieve openbaarmaking. De komende vijf jaar maken we stapsgewijs 11 informatiecategorieën openbaar. Hiervoor heeft de rijksoverheid de Woo-index gemaakt. Deze is te vinden via organisaties.overheid.nl/Woo. Dit is een soort wegwijzer naar documenten die door gemeenten openbaar zijn gemaakt. Vanaf 1 november 2024 is het eerste deel van de documenten van gemeente Almere te vinden via de Woo-index. Hier worden onder andere beschikkingen, jaarplannen en jaarverslagen en andere besluiten ter beschikking gesteld. Dit wordt gefaseerd verder uitgebreid naar alle 11 informatiecategorieën.

In 2025 is gewerkt aan een publicatieplatform voor deze informatie vanuit Almere.

Passieve openbaarmaking

Voor passieve openbaarmaking (het behandelen van Woo-verzoeken) verbeteren we ons interne werkproces. Vanaf eind 2024 is de Woo Desk in gebruik als centraal punt voor alle Woo-verzoeken binnen Gemeente Almere. Dit maakt de afhandeling van verzoeken makkelijker en zorgt ervoor dat we nog beter voldoen aan de eisen van de Wet open overheid. De Woo Desk helpt ons om efficiënter te werken en beter samen te werken tussen afdelingen, waardoor we gemeentelijke informatie transparanter en effectiever beschikbaar kunnen stellen.

Informatiehuishouding op orde

De Woo verplicht ons ook om onze informatiehuishouding goed te organiseren. Dit betekent dat informatie gemakkelijk te vinden en toegankelijk moet zijn. We werken hieraan vanuit het programmateam Woo en de betrokken afdelingen, zodat onze informatie op een duurzame manier openbaar kan worden gemaakt. Meer over wat we hebben gedaan om onze informatiehuishouding te verbeteren is te vinden in de bedrijfsvoeringsparagraaf onder Informatiebeheer en archivering.

Implementatie in de organisatie

De invoering van de Woo heeft gevolgen voor veel medewerkers en de manier waarop we als organisatie werken. Het programmateam Woo werkt stapsgewijs aan het opstellen van beleid, het aanpassen van werkprocessen en het invoeren van nieuwe systemen om actieve openbaarmaking mogelijk te maken. Daarbij wordt ook gekeken naar wat dit betekent voor onze medewerkers. Er wordt aandacht besteed aan kennisoverdracht, bijvoorbeeld door middel van workshops, trainingen en hulpmiddelen, en aan bewustwording, houding en gedrag. In 2025 is een verplichte training in de basisbeginselen van de Wet open overheid ingevoerd voor onze medewerkers.

3.8 Onderhoud kapitaalgoederen

Beheer openbare ruimte

Almere is een aantrekkelijke stad om in te wonen, werken en verblijven. De openbare ruimte speelt hierin een belangrijke rol. Wij willen de stad zo beheren dat het aansluit op de behoefte van haar gebruikers. Dit doen we door te investeren in de verschillende vormen van onderhoud. Waar mogelijk nemen we hierin ook belangrijke maatschappelijke opgaven mee, zoals klimaatadaptatie, duurzaamheid, biodiversiteit, circulariteit, gezondheid en leefbaarheid.

Dit eerste deel van de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen is bedoeld om een beeld te geven van de staat van onze openbare ruimte. Deze bestaat onder andere uit alle wegen, het groen en de bomen, de speelvoorzieningen, het water, de bruggen en de openbare verlichting. Eerst wordt iets meer gezegd over de vastgestelde beleidskaders die we hanteren en de vastgestelde beheerniveaus. Daarna staan we stil bij de financiële ontwikkelingen op het gebied van beheer en onderhoud. Ten slotte wordt een toelichting gegeven op de staat van de openbare ruimte.

Voor een totaaloverzicht van de lasten en baten per activiteit wordt verwezen naar het [programma Openbare ruimte](#).

Beleidskaders

In 2021 is de Visie openbare ruimte vastgesteld. Deze visie beschrijft de grootste uitdagingen bij het beheer van de stad. Hierbij wordt aangegeven dat we bij het beheer altijd eerst de risico's beperken. Het bestaande beheerbudget is hard nodig om de stad schoon, heel en veilig te houden. Waar mogelijk kijken we ook of de openbare ruimte duurzamer, leefbaarder, gezonder, groener, blauwer en verkeersveiliger gemaakt kan worden. Begin 2022 is het Strategisch assetmanagementplan met de raad gedeeld, waarin wordt ingegaan op de budgetten die in de toekomst nodig zijn voor instandhouding van de bestaande openbare ruimte.

De Visie openbare ruimte vormt de kapstok voor beleidskaders zoals het Speelbeleid, het Waterplan, het Bomenkader en het Beleidskader grootschalig onderhoud woonwijken en bedrijventerreinen. In deze beleidskaders wordt de overkoepelende visie uitgewerkt voor de verschillende onderdelen van onze openbare ruimte. In 2024 zijn het Beleidskader groen en het Gemeentelijk rioleringsplan vastgesteld en is met de raad gesproken over de evaluatie van het Bomenkader. Ondertussen wordt gewerkt aan nieuwe uitgangspunten voor het beheer van de civiele infrastructuur en wordt het Bomenkader geactualiseerd.

De beleidskaders zijn verder uitgewerkt in beheerplannen op meer uitvoerend niveau. Die worden binnen de kaders van het college uitgewerkt door de beheerorganisatie en meegenomen in diverse onderliggende ambtelijke processen en contractvormen. Al deze documenten vormen samen het Beleidshuis beheer openbare ruimte, dat de basis vormt voor al onze beheeractiviteiten.

Vastgestelde beheerniveaus

De gemeenteraad heeft met de rapportage Bestuursopdracht Beheer (2015) vastgesteld op welk beeldkwaliteitsniveau het onderhoud in de stad wordt uitgevoerd. Met het Strategisch assetmanagementplan van begin 2022 zijn deze beeldkwaliteitsniveaus opnieuw onder de aandacht gebracht. Deze niveaus verschillen per element van de openbare ruimte en per functiegebied. In grote lijnen geldt dat hoofdinfrastructuur en woongebieden gemiddeld op B-niveau (basis) worden onderhouden. Voor bedrijventerreinen en buitengebieden wordt gemiddeld beeldkwaliteitsniveau C (laag) aangehouden. In het kader van de gemeentebrede bezuinigingsopgave in 2024 is het beheerniveau van onderdelen van de openbare ruimte naar beneden bijgesteld. Voor centrumgebieden is besloten om te besparen op het beheerniveau, waardoor het eerder aangehouden A-niveau (hoge kwaliteit) niet langer kan worden gehandhaafd en het gemiddelde beheerniveau tussen A en B-niveau uitkomt. Via het Strategisch assetmanagementplan 2026, op het moment dat de bezuinigingen verder geïmplementeerd zijn, wordt de gehele lijst met beheerkwaliteitsniveaus geactualiseerd.

Financiën

Na jaren van diverse bezuinigingen op het beheer van onze openbare ruimte, is in de Programmabegroting 2024 afgesproken om het budget voor groot onderhoud en vervangingen van de openbare ruimte stapsgewijs te laten groeien. Hiermee is opvolging gegeven aan de aanbevelingen uit het Strategisch assetmanagementplan. Tegenover de stapsgewijze groei van het budget voor groot onderhoud en vervangingen in de komende jaren, staat dat in het kader van de bezuinigingsopgave op specifieke onderdelen is gekozen voor versobering van het onderhoud.

De beoogde groei van het beheerbudget is mogelijk doordat we het geld voor vervangingsinvesteringen voortaan niet in één keer betalen maar gespreid over de hele gebruiksduur. Hoeveel geld de komende 10 jaar nodig is per onderdeel van de openbare ruimte laten we voortaan elke programmabegroting zien in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen. Dit hebben we in de Programmabegroting 2024 en 2025 voor het eerst gedaan.

In 2026 bieden we de raad een geactualiseerd Strategisch assetmanagementplan aan, op basis waarvan in de nieuwe raadsperiode besluiten kunnen worden genomen over het financieren van het toekomstig beheer.

Staat van de stad

Onderhoudsstaat van het groen

Voor de bomen, parken en bossen in onze openbare ruimte geldt dat we met een inhaalslag bezig zijn om deze op het afgesproken onderhoudsniveau te krijgen. De basis hiervoor vormen gerichte inspecties die we nu structureel uitvoeren. Voor de jaren 2024 tot en met 2028 is dan ook extra onderhoud nodig om de bomen en bossen op het juiste niveau te krijgen. De focus hierbij ligt op het vervangen van grote en kleine boomstructuren met een beperkte levensverwachting. Daarnaast krijgen bomen in een aantal bestaande structuren extra ruimte en betere grond. Met de actualisatie van het bomenkader wordt aandacht gevraagd voor het belang van voldoende groeiruimte bij de aanleg van bomen. Wanneer bomen niet volledig tot wasdom kunnen komen, moeten deze immers vroegtijdig vervangen worden en zijn extra tussentijdse ingrepen nodig om wortelopdruk, het aan de oppervlakte komen van wortels waardoor bijvoorbeeld asfalt of tegels omhoog of opzij gedrukt wordt, te voorkomen en de stad toegankelijk te houden.

Het vervangen van beplanting moet worden opgevangen binnen het grootschalig onderhoud van woonwijken. De komende jaren is echter nog onvoldoende geld beschikbaar om de beplanting in wijken tijdig te vervangen. Tegelijk maken we de beplanting meer (bio)divers, zodat de planten beter toegerust zijn op het veranderende klimaat, minder gevoelig zijn voor ziektes en plagen en een betere leefomgeving vormen voor dieren.

Bij het beheer van groen moet altijd rekening worden gehouden met ziektes en plagen. Vooral de aanpak van invasieve exoten, zoals de Japanse duizendknoop en Hemelbomen, vergt een structurele aanpak waarin op dit moment nog niet is voorzien. Daarnaast kan in 2026 het laten zakken van de onderhoudsniveaus in het kader van de bezuinigingen gaan betekenen dat mogelijk sneller een vervanging noodzakelijk is.

Onderhoudsstaat van de speelgelegenheden

Speelplekken bestaan uit verschillende assets: speeltoestellen, een groene inrichting en een vorm van bestrating. Voor het beheer van deze plekken is een integrale aanpak met bijbehorende integrale budgetten nodig. Aan dit laatste ontbreekt het nog, waardoor de aanpak op dit moment volledig uit het speelbeheerbudget betaald moet worden. Dit leidt ertoe dat vaak alleen het hoogstnoodzakelijke onderhoud wordt gedaan en we onvoldoende een inhaalslag maken, zowel in achterstallig onderhoud, als het herinrichten volgens de gebruikswensen en ambities van nu. Hiermee neemt het risico toe dat we alsnog onverwachte werkzaamheden moeten doen om de wettelijke veiligheid te kunnen waarborgen.

De komende jaren wordt stapsgewijs toegewerkt naar een integraal budget voor de speel- en beweegplekken in Almere. Echter zijn de komende jaren veel speelplekken tegelijk aan onderhoud toe. De beperkte ambtelijke capaciteit maakt het noodzakelijk om het onderhoud uit te smeren over een langere

tijd, waardoor in de tussentijd extra geld nodig is voor noodreparaties. Een deel van het speelareaal dateert uit de periode 1982 tot 1995 en is daarmee oud, maar nog niet aan het einde van de technische levensduur. Echter is de vraag of deze speeltoestellen nog voldoen aan de gebruikswensen van nu en of er nog gebruik van gemaakt wordt. Hoe hiermee om te gaan, wordt in 2026 verder onderzocht.

Staat van de infrastructuur

Wegen en bruggen zijn relatief dure kapitaalgoederen, waarbij reparaties en vervangingen vaak veel geld kosten. Tegelijkertijd is achterstallig onderhoud niet altijd direct zichtbaar bij deze assets en vaak pas merkbaar op het moment dat de veiligheid in het geding komt. En dan zijn de herstelkosten meteen fors hoger.

De afgelopen jaren lag de focus noodgedwongen te veel op de achterstanden, waardoor onvoldoende in beeld was welk onderhoud nodig was richting de toekomst. In het afgelopen jaar is extra geld vrijgemaakt voor planmatig onderhoud van asfalt en bruggen en voor groot onderhoud (bijvoorbeeld de Gooimeerdijk). Hiermee wordt een begin gemaakt met het stabiliseren van de achterstanden in het asfaltonderhoud en kan de blik langzaam naar voren worden gericht. Voor het daadwerkelijk terugdringen van achterstanden en het daarna structureel goed kunnen beheren van het asfalt is echter veel meer nodig.

Waar het groot onderhoud in de afgelopen jaren van krapte nog wel iets vooruitgeschoven leek te kunnen worden zonder directe veiligheidsconsequenties, zien we dat de komende jaren een grootschalig aanpak wel echt noodzakelijk is. Alleen zo kunnen onveilige situaties en uiteindelijk noodzakelijke afsluiting worden voorkomen. Hoeveel groot onderhoud in de jaren na 2026 nodig is, is op dit moment nog moeilijk in te schatten. In 2024 is, op basis van inspecties door heel de stad, in beeld gebracht wat de staat van de wegen en bruggen is en welke omvang de toekomstige onderhoudsopgave heeft. Op basis van de actuele data wordt opnieuw doorgerekend hoeveel geld de komende jaren nodig is. Dit wordt betrokken bij het nieuwe Strategisch assetmanagementplan, dat we in 2026 aan de raad aanbieden.

Staat van de openbare verlichting en de verkeersregelinstallaties

Het beheer van de openbare verlichting en verkeersregelinstallaties is behoorlijk goed op orde. We voldoen aan de vastgestelde beheerqualiteitsniveaus, het aantal meldingen is relatief laag en de toekomstige beheeropgave is duidelijk in beeld. De groot onderhouds- en vervangingsopgave is goed in beeld en het budget was de afgelopen jaren al hoog genoeg. De voornaamste opgave is het verduurzamen van de verlichting. Stapsgewijs wordt overgegaan op ledverlichting en wordt ervoor gezorgd dat verlichting dynamisch te dimmen is. Hierdoor wordt minder energie gebruikt en een bijdrage geleverd aan het terugdringen van onze CO₂ uitstoot. Daarnaast wordt op sommige plaatsen gekozen voor diervriendelijke verlichting. In het kader van de bezuinigingsopgave is besloten om openbare verlichting minder vaak te herstellen, waardoor lantaarnpalen er in de praktijk meer roest zullen vertonen en langer scheef zullen staan voor ze worden hersteld. We zullen openbare verlichting wel vervangen als het tot onveilige situaties of gevoel van onveiligheid kan leiden.

Staat van het oppervlaktewater in de openbare ruimte

Voor wat betreft het beheer van het oppervlaktewater in Almere zijn er nog veel onzekerheden. Waar we voor andere objectengroepen al (behoorlijk) goed in beeld hebben wat de staat is en welke onderhoudsopgave er ligt, moet het oppervlaktewater eerst goed worden geïnspecteerd. De afgelopen jaren is gefocust op achterstallig baggeren en overdracht van wateren naar het waterschap. Dit is een inspanning die zichzelf terugbetaalt, doordat het waterschap in het vervolg de beheertaken overneemt. Momenteel wordt uitgewerkt hoeveel werkzaamheden, zoals baggeren of repareren van beschoeiing, nodig zijn voor onze kleinere wateren. In de komende vijf jaar gaan we per stadsdeel ondieptes herstellen, zodat de af- en aanvoer van water voorlopig gewaarborgd blijft. Voor het beheer van water gerelateerde objecten zoals steigers, sluizen en stuwen worden in 2024-2026 technische inspecties uitgevoerd. Het latere beheer wordt meegenomen in het nieuwe beheerplan. Voor deze recreatievoorzieningen wordt onderzocht of het onderhoud deels betaald kan worden door bijvoorbeeld de invoering van een vaarvignet.

Blauwalgbestrijding en maaien van waterplanten zijn sterk weersafhankelijk, waardoor de kosten jaarlijks kunnen variëren.

Staat van de wijken en bedrijventerreinen

Voor wat betreft het grootschalig onderhoud van woonwijken en bedrijventerreinen staan we voor een flinke uitdaging. Enerzijds geldt dat in de oudste delen van Almere voor het eerst grootschalige vervanging van het vuilwaterriool nodig is. Hier moet de rioolvervanging, de ophoging van de buurt en het bovengronds grootschalig onderhoud worden gecombineerd. Iets wat we nog niet eerder hebben gedaan, wat nieuwe expertise en processen vereist en wat uitgebreide voorbereiding noodzakelijk maakt. Hier komt nog een toenemende noodzaak bij om wijken bestand te maken tegen wateroverlast, droogte en hittestress. En dan staan we ook nog voor een energietransitie en willen we met het grootschalig onderhoud bijdragen aan de leefbaarheid van de stad. Hiermee zijn er steeds meer afhankelijkheden waarmee binnen de beheerprogrammering rekening moet worden gehouden.

Door deze veelheid aan opgaven, de bezuinigingsopgave van de afgelopen jaren en het soms nog ontbreken van benodigde interne en externe expertise zijn we achter op schema geraakt. Als gevolg hiervan krijgen we veel extra meldingen van bewoners, moeten extra kosten worden gemaakt voor tussentijdse reparaties en gaat de staat van bedrijventerreinen en buurten verder achteruit. De komende jaren moet stap voor stap het tempo van het grootschalig onderhoud van woonwijken en bedrijventerreinen worden verhoogd. Dit kost niet alleen veel geld, maar vereist ook veel personele inzet, zowel binnen de beheerorganisatie als bij onze aannemers.

Tegelijk staan we voor een andere insteek van het tussentijds grootschalig onderhoud. Tot dusver werden Almeerse wijken niet alleen gelijktijdig met de rioolvervanging grootschalig onderhouden, maar ook op een moment ongeveer halverwege de levensduur van het vuilwaterriool. Dit doen we nu bijvoorbeeld in De Regenboogbuurt en in Muziekwijk Zuid. Door het ouder worden van de stad en de veelheid aan grootschalig onderhoudsprojecten die de komende jaren op het programma staan, zal dit in de toekomst waarschijnlijk niet meer in die mate mogelijk zijn. In de voorbereiding van geplande grootschalig onderhoudsprojecten wordt daarom nadrukkelijker gekeken in hoeverre het gericht kan worden uitgevoerd. Doel hiervan is om zo efficiënt mogelijk om te gaan met de beschikbare middelen.

Riolering

Samen met het waterschap spannen wij ons dagelijks in voor het goed functioneren van alle waterketens. Daarvoor is er een uitgebreide 'blauwe infrastructuur', van riolen tot zuiveringsinstallaties en van sloten tot gemalen. Alle onderdelen van deze blauwe infrastructuur hebben een levensloop- of groeicyclus. Ze vragen om beheer (zoals inspectie en onderhoud) en hebben een vervangingstermijn. Het goed uitvoeren van deze beheertaken vormt ons dagelijks werk.

Beleidskaders

In 2024 is het nieuwe Gemeentelijk rioleringsplan vastgesteld door de raad. Hierin wordt het beleid beschreven voor het inzamelen en afvoeren van afvalwater, regenwater en het voorkomen van ongewenste grondwaterstanden. Ook is de Visie klimaatadaptatie vastgesteld, die raakt aan het rioleringsbeleid voor wat betreft het beperken van wateroverlast en droogte door het aanleggen van wadi's en andere vormen van bovengrondse waterberging. Met het waterschap stellen we een nieuwe overeenkomst op voor het beheer en onderhoud van zulke nieuwe vormen van waterbeheer.

De volgende algemene en wettelijke kaders zijn van toepassing op de riolering:

- De Omgevingswet, die gemeenten verantwoordelijk stelt voor de zorgtaak voor het inzamelen van stedelijk afvalwater, de zorgtaak voor een doelmatige inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater en de grondwatertaak voor het voorkomen van structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand.
- De Gemeentewet, die voorziet in een bekostigingssysteem (rioolheffing) voor kosten die voortvloeien uit de zorgtaak voor stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater.

- Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten (Wibon), die het registreren van alle ondergrondse (riool)voorzieningen bij het kadaster voorschrijft.

Vastgestelde beheerniveaus

Voor riolering wordt gebruik gemaakt van de Europese inspectienorm NEN-EN 13508-2, waarmee een voor Almere specifiek basisniveau is bepaald op objectniveau. Op systeemniveau zijn beslisbomen opgesteld om te beoordelen of het basisniveau wordt gehaald. Hierbij verkeren de (technische) voorzieningen in goede staat, kan afvalwater grotendeels ongehinderd afstromen en is de bedrijfszekerheid van rioolgemalen voldoende gewaarborgd. Het basisniveau voor gemalen en persleidingen is vastgelegd in het Basisbeheerplan (2022). Voor het overige deel van het rioolstelsel is ook een concept basisbeheerplan opgesteld, dat naar verwachting in 2025 wordt vastgesteld.

Financiën

Het beheer en onderhoud van de riolering wordt voor het overgrote deel gedekt uit de rioolheffing. Hieruit worden het dagelijks onderhoud en investeringen in groot onderhoud en vervangingen met betrekking tot de riolering betaald. Het tarief is niet helemaal kostendekkend. Het tekort betalen we uit de algemene middelen. In de paragraaf lokale heffingen lichten wij dit nader toe. Een overzicht in de kosten en opbrengsten per activiteit en een toelichting op afwijkingen ten opzichte van de begroting, is opgenomen in de Totaalbegroting onder het [programma Openbare ruimte](#).

Bij de Programmabegroting 2023 is afgesproken om door stapsgewijze verhoging van de rioolheffing, het tarief in 3 jaar kostendekkend te maken. Daarbovenop is bij de Programmabegroting 2024 een aanvullende stijging van het tarief doorgevoerd, waarmee kostenstijgingen met betrekking tot het rioolbeheer en de rioolaanleg in Oosterwold kunnen worden bekostigd.

Staat van de riolering

De staat van het regenwaterriool is over het algemeen goed. Er zijn verspreid over de stad wel locaties waar wateroverlast optreedt in een mate waardoor we niet voldoen aan de eisen uit het Gemeentelijk rioleringsplan. Dit blijkt uit meldingen en uit modelering van een standaardbui en een bui die statistisch gezien eens in de 100 jaar voorkomt. Deze wateroverlastknelpunten worden opgelost wanneer er om andere redenen werkzaamheden plaatsvinden in de openbare ruimte. Voor sommige knelpunten is echter meer nodig dan relatief kleinschalige ingrepen die door meekoppelen met andere werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd. Een voorbeeld hiervan is de busbaan in Haven. Doordat de busbaan lager ligt dan het omliggende gebied is de baan kwetsbaar voor waterlast bij zware regenval en dan mogelijk niet begaanbaar. Voor dit soort knelpunten zal een aparte strategie moeten worden uitgewerkt.

Het vuilwaterriool krijgt op steeds meer locaties problemen op systeemniveau met afstroming door ongelijke bodemdaling. Dit zorgt voor steeds vaker terugkerende verstopping en stankoverlast. Daarnaast is de kwaliteit van de oudere vuilwaterputten slecht. Daarom worden de oudste vuilwaterriolen vervangen, gelijk met het grootschalig onderhoud van de woonwijken en bedrijventerreinen.

De oudste drainagesystemen naderen het einde van hun levensduur en worden tegelijk met het vuilwaterriool vervangen. Op locaties zonder vuilwaterriool wordt drainage vervangen wanneer er structurele grondwateroverlast is. Hiervoor wordt zoveel mogelijk aangesloten bij andere werkzaamheden in de openbare ruimte.

Gemeentelijk vastgoed

Almere heeft maatschappelijk vastgoed in haar bezit om een goed voorzieningenniveau te creëren. Goede voorzieningen zijn cruciaal voor het goed functioneren van de stad. De gemeente heeft daarmee over een periode van 50 jaar een kernportefeuille in gemeentelijk bezit opgebouwd van 365 objecten. Dit vastgoed stelt de inwoners van Almere in staat om onderwijs te volgen, te sporten, te recreëren, elkaar te ontmoeten en te genieten van de natuur in Almere. Deze gebouwen vormen daarmee een essentieel onderdeel voor een goed functionerende vitale stedelijke samenleving. Onze gebouwen worden goed onderhouden zodat we hier in de toekomst gebruik van kunnen blijven maken. Voor gebouwen die leegkomen zoeken we een nieuwe maatschappelijke functie of proberen we te transformeren. Indien die functie er niet meer is, stoten we die gebouwen af.

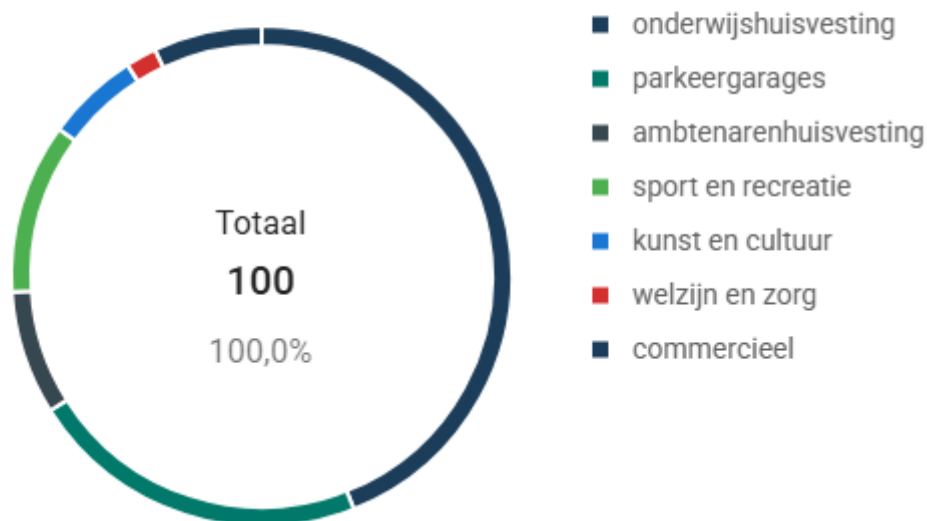
De vastgoedportefeuille

De vastgoedportefeuille omvat 365 objecten in eigendom. Naast deze objecten worden ook nog 14 objecten gehuurd. Dit geheel vormt een kernportefeuille waarmee een bijdrage wordt geleverd aan diverse gemeentelijke beleidsdoelen. Zoals uit onderstaande tabel blijkt bestaat bijna de helft hiervan uit onderwijsgebouwen.

vastgoedcategorie	aantal	m2 bvo
Vastgoed gemeentelijk gebruik	12	57.990
Onderwijs	121	332.736
Sport en recreatie	93	85.264
Kunst en Cultuur	15	44.347
Welzijn en zorg	29	19.359
Parkeren	27	165.975
Overig	68	57.813
	365	763.484

In onderstaande grafiek wordt de procentuele verdeling van het vastgoedbezit weergegeven op basis van de m2.

gemeentelijke vastgoed m2 bvo in procenten

Beleidskader

Het beleidskader wordt gevormd door de Kadernota Vastgoedbeleid Almere 2021. Deze Kadernota biedt het fundament voor de maatschappelijke, bedrijfseconomische en strategische afwegingen.

Meerjaren Perspectief Vastgoed Almere (MPVA)

Om zich te houden op ontwikkelingen die van invloed zijn op de vastgoedportefeuille maken wij jaarlijks een Meerjaren Perspectief Vastgoed Almere (MPVA). Dit MPVA wordt voorafgaand aan de programmabegroting opgesteld. We analyseren de gebouwen en brengen de plannen van huurders en gebruikers in kaart. Daarbij houden we zicht op belangrijke (beleidsmatige) trends en ontwikkelingen. Met behulp van dit MPVA zijn we in staat om te sturen op het behoud van de waarde van ons vastgoed voor de stad.

Leegstand

De leegstand in onze portefeuille bedraagt 1,3%. De leegstand heeft betrekking op: Voetnoot (gedeeltelijk), voormalige Popzaal (gedeeltelijk), Extravert (gedeeltelijk in verband met transformatie naar Cultuurhuis) en enkele lokalen in voormalige noodscholen. Bij de berekening van dit percentage wordt onderwijshuisvesting buiten beschouwing gelaten omdat dit valt onder de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. Ons vastgoed wordt goed gebruikt. Deze beperkte leegstand brengt wel met zich mee dat er geen flexibiliteit is om nieuwe huisvestingsvragen op te vangen. Onze gebouwen staan nooit volledig leeg. Als het nodig is schakelen we een tijdelijke beheerder in.

Onderhoud

In de kadernota Vastgoedbeleid is vastgesteld dat het gemeentelijk vastgoed conditie gestuurd wordt onderhouden conform de NEN 2767.

Financiën

Om de kosten voor planmatig onderhoud te egaliseren wordt gewerkt met een tweetal voorzieningen voor planmatig onderhoud. Eén voorziening wordt gebruikt voor gymzalen en tijdelijke onderwijshuisvesting. De andere wordt gebruikt voor maatschappelijk vastgoed, parkeren en overige gebouwen. De voorzieningen worden gevoed door dotaties.

In onderstaande tabel wordt het verloop van de voorziening planmatig onderhoud gymzalen en tijdelijke onderwijshuisvesting weergegeven.

bedragen x € 1.000

jaar	beginstand	dotatie	uitgaven	eindstand
2025	1.874	1.619	802	2.691
2026	2.691	1.534	993	3.232
2027	3.232	1.534	1.492	3.275
2028	3.275	1.534	964	3.845
2029	3.845	1.534	914	4.465
2030-2035	4.465	9.204	12.965	704

In onderstaande tabel wordt het verloop van de voorziening planmatig onderhoud voor het maatschappelijk vastgoed, parkeren en de overige gebouwen weergegeven.

bedragen x € 1.000

jaar	beginstand	dotatie	uitgaven	eindstand
2025	11.449	7.306	5.280	13.475
2026	13.475	6.281	6.199	13.557
2027	13.557	6.281	5.924	13.915
2028	13.915	6.281	7.332	12.865
2029	12.865	6.281	5.415	13.731
2030-2035	13.731	37.687	51.126	292

3.9 Interbestuurlijk toezicht

De provincie houdt toezicht op hoe gemeenten bepaalde taken uitvoert. Het gaat dan over hoe gemeenten de wet- en regelgeving naleven. Dit toezicht richt zich op een beperkt aantal terreinen. Dit toezicht is een wettelijke verantwoordelijkheid van de provincie. Onder deze wettelijke verantwoordelijkheid ligt een Bestuursovereenkomst IBT, waarin procesafspraken, rollen en verantwoordelijkheden zijn beschreven. In 2024 is deze Bestuursovereenkomst vernieuwd. We hebben de raad hiervan op de hoogte gebracht middels een raadsbrief [175 - Nieuwe bestuursovereenkomst IBT 2024 - 2028]. Dit is het kader voor het wettelijke toezicht. De vijf toezichtterreinen zijn:

- Financieel toezicht
- Huisvesting statushouders
- Informatie- en archiefbeheer
- Omgevingsrecht, waaronder ruimtelijke ordening, vergunningen, toezicht en handhaving
- Archeologie en monumentenzorg

Op basis van informatie die wij aanleveren, beoordeelt de provincie hoe wij deze taken uitvoeren. De provincie kan daarbij drie oordelen geven: adequaat, redelijk adequaat en niet adequaat. Voor het toezicht op Informatie- en archiefbeheer een ander systeem van toepassing, namelijk één met vier beoordelingen. Deze zijn: voldoende tot goed (groen), enige verbetering noodzakelijk (geel), veel verbetering noodzakelijk (oranje) en onvoldoende (rood). Het oordeel ontvangen wij in de vorm van een toezichtbrief. De kleurcode per toezichtterrein is, in ieder geval tot en met 2023, volledig terug te vinden op de [website](#) van de provincie. De meest recente toezichtbrieven zijn ook terug te vinden op de [website](#) van de provincie. Op het moment van schrijven van de programmarekening zijn nog niet alle toezichtsbrieven over 2025 ontvangen. We vermelden dit bij het betreffende terrein. Voor wat betreft de toezichtterreinen waarbij wel een brief is verstuurd vertellen we hieronder wat hier op hoofdlijnen instond.

Financieel toezicht

Toezicht

De provincie houdt toezicht op de financiële positie van de gemeente. De criteria hiervoor staan vermeld in de bestuursovereenkomst [IBT](#). Zij kijken voor 2026 naar de Programmabegroting 2026 van onze gemeente.

Programmabegroting 2026

Na vaststellen van de Programmabegroting 2026 hebben wij, zoals gebruikelijk, een [toezichtbrief](#) ontvangen. Deze is ook doorgezonden aan de raad, inclusief onze korte reactie. Voor 2026 is het toezichtregime oranje toegekend. Daarmee staat de gemeente onder repressief toezicht, wat betekent dat de toezichthouder ons achteraf controleert. Dit is hetzelfde regime als de afgelopen jaren.

Huisvesting vergunninghouders

Tweemaal per jaar wordt gekeken naar de voortgang van huisvesting van vergunninghouders. Hierbij wordt gekeken in hoeverre wij voldoen aan de taakstelling die opgelegd is over het aantal vergunninghouders dat wij moeten huisvesten. Over 2025 is de raad ook tweemaal per raadsbrief geïnformeerd, één keer op 26 augustus 2025 en een keer op 20 januari 2026.

Taakstelling 2025

Taakstelling eerste halfjaar 2025

Hierover is de raadsbrief [Voortgang huisvesting vergunninghouders eerste halfjaar 2025](#) van 26 augustus 2025 naar de raad gestuurd. Het eerste halfjaar van 2025 is afgesloten met een achterstand van 117 te huisvesten vergunninghouders ten opzichte van de taakstelling (189 vergunninghouders). Deze achterstand is opgeteld bij de taakstelling voor de tweede helft van 2025. Deze achterstand was vooral te wijten aan een tekort aan beschikbaar gestelde sociale huurwoningen, beperkte beschikbaarheid van

gezinswoningen en onvoldoende tijdige koppelingen vanuit het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA). In de eerder genoemde raadsbrief zijn wie hier uitgebreider op ingegaan.

Taakstelling tweede halfjaar 2025

Hierover is raadsbrief [Voortgang huisvesting vergunningshouders tweede halfjaar 2025](#) verstuurd op 20 januari 2026. Inclusief de achterstand opgelopen in het eerste halfjaar van 2025 moesten wij 281 vergunningshouders huisvesten in het tweede halfjaar. Wij hebben 190 vergunningshouders weten te huisvesten, wat betekent dat wij een achterstand over 2025 hebben opgelopen van 91 personen. Deze achterstand wordt opgeteld bij de taakstelling voor 2026.

Taakstelling 2026

Inclusief de opgelopen achterstand dienen wij 282 personen te huisvesten in het eerste halfjaar van 2026.

Toezichtregime 2026

De provincie houdt toezicht op het behalen van de taakstelling. Ondanks de achterstand beoordeelden zij ons in september 2025 als adequaat (groen) onder voorwaarde dat de achterstand voor 1 januari 2026 zou zijn ingelopen. Dit is niet gelukt. Bij het schrijven van deze programmarekening hebben wij nog geen nieuw oordeel van de provincie ontvangen. Het is echter aannemelijk dat wij code oranje toegewezen krijgen op basis van de openstaande taakstelling.

Informatie- en archiefbeheer

De beoordeling op het informatie- en archiefbeheer vindt achteraf plaats. Op het moment van schrijven van deze programmarekening is er nog geen beoordeling over 2025 ontvangen. Deze zal later in 2026 volgen. Dit is gebruikelijk voor dit toezichtterrein. Wel is er inmiddels een beoordeling ontvangen over 2024.

Toezicht

Op 28 januari 2026 heeft de provincie ons laten weten dat wij de kleurcode oranje toebedeeld krijgen op basis van de door ons aangeleverde informatie over het jaar 2024. Dit betekent dat wij voldoende voldoen aan de archiefwet en regelgeving op het gebied van ons archief- en informatiebeheer. De provincie geeft daarnaast een aantal verbeterpunten mee.

Omgevingswet (voorheen omgevingsrecht en ruimtelijke ordening)

Het toezicht op dit onderdeel is inmiddels weer hervat nadat dit enkele jaren, in verband met de invoering van de omgevingswet, heeft stilgelegen. De toezichtbrief over 2025 hebben wij inmiddels ontvangen. Daaruit blijkt dat wij als adequaat worden beoordeeld en dus de kleurcode groen krijgen toebedeeld.

Archeologie en monumentenzorg

Op dit toezichtsgebied vindt momenteel geen actief toezicht plaats. Er wordt dan ook geen toezichtbrief verzonden of een beoordeling gegeven. Dit in afwachting van nieuw beleid.

Wel ontvangt de provincie meldingen over archeologie en monumentenzorg. Deze worden dan doorgegeven aan de gemeente. Het is vervolgens aan de gemeente om deze meldingen op te lossen naar tevredenheid van melder en toezichthouder.

3.10 Fonds Verstedelijking Almere

In deze paragraaf geven we inzicht in de activiteiten van het Fonds Verstedelijking Almere (FVA). Eerst worden de belangrijkste resultaten van 2025 benoemd. Daarna wordt ingegaan op de financiën. Vervolgens wordt per programmapijler van de 3e tranche een beeld gegeven van de voortgang van de projecten die uit het fonds worden betaald. Per project wordt ingegaan op de vragen: Wat hebben we bereikt, wat hebben we gedaan en worden afwijkingen groter dan € 100.000 toegelicht. Tot slot wordt ingegaan op projecten van de 2e tranche die nog doorlopen in de 3e tranche.

Inleiding

Plek van het Fonds Verstedelijking Almere

Het Rijk, provincie Flevoland, gemeente Almere en gemeente Amsterdam zijn intensief met elkaar opgetrokken om voor de oostflank van de Metropoolregio Amsterdam inzichtelijk te maken wat nodig is om de internationale concurrentiepositie van de Noordvleugel te versterken. Deze toekomstvisie is in 2013 vastgelegd in de Regio- Rijksstructuurvisie Amsterdam-Almere-Markermeer. Hierin staat beschreven welke opgaven er zijn voor de regio op het gebied van ecologie, bereikbaarheid en verstedelijking. Deze opgaven zijn vertaald in een Uitvoeringsovereenkomst Almere 2.0 waarin afspraken zijn opgenomen over onder welke condities Almere met 60.000 woningen gezond kan groeien. Voor de bekostiging hiervan is toentertijd het Fonds Verstedelijking Almere ingesteld. Dit fonds wordt gevoed via een bijdrage van het Rijk, de provincie en de grond

Resultaten 2025

In 2025 heeft het Fonds Verstedelijking Almere op alle programmapijlers voortgang geboekt, binnen nieuwe en doorlopende projecten tastbare resultaten behaald en de overgang van de tweede naar de derde tranche mogelijk gemaakt.

De pijler gezonde en sociale stad heeft geïnvesteerd in het starten van nieuwe sociaal-maatschappelijke projecten. Zij werkten de Zorg- en Ontmoetingshubs inhoudelijk uit met een onderbouwd projectencanvas. Partners werden verbonden in het Zorgnetwerk (o.a. Flevoziekenhuis, ROC, Windesheim, Zorggroep Almere). En er werd een start gemaakt met het oprichten van ZWitch Almere. Hierin werken partijen samen om nieuwe medewerkers voor de zorg- en welzijnsorganisaties te werven, op te leiden en richting werk te begeleiden.

The Culture activeerde jongeren met publieksactiviteiten (zoals Breach en de Urban Sports Games), Jij bent M. trok veel publiek met beeldende kunsttentoonstellingen en educatieve activiteiten en koos de Kunstlinie als hun nieuwe thuisbasis.

In de Kustzone Almere Poort werd de herinrichting afgerond en het nieuwe paviljoen 'Strand Poort' geopend. Het Almeerderstrand trok meer bezoekers dan voorheen, vooral ook door de programmering van allerlei events en de grotere diversiteit in gebruiksmogelijkheden. Het Topsport Centrum (TSC) organiseerde verschillende succesvolle sportevenementen en ontwikkelde zes pijlers om het TSC nog beter op de kaart te zetten binnen de (top)sport branche.

De pijler lerende en ondernemende stad heeft in 2025 ingezet op het versterken van de economische en kennisinfrastructuur. Zo heeft *Food Pioneers* (voorheen de Flevocampus) zich verder ontwikkeld richting een professionele, financieel onafhankelijke, innovatieve en praktijkgerichte organisatie met activiteiten gericht op de voedseltransitie. PRICE, het praktijk en innovatie lab circulaire economie, is gericht op duurzaam en circulair bouwen. PRICE organiseerde in 2025 onder andere 20 challenges en 3 hackathons voor studenten en bereidde de tijdelijke Bouwexpo voor die moet gaan landen op Hortus. De ICT Tribe heeft activiteiten uitgevoerd op de 3 pijlers Ontdekken, Opleiden en Verbinden en met partners een groot aantal deelnemers ICT-opgeleid, gecertificeerd en gekoppeld aan werkgevers. Met de Regio Deal Nieuw Land zijn in 2025 verschillende projecten gestart bij de Almeerse kennisinstellingen gericht op het toevoegen van onderwijscurriculum in de techniek/ICT. Ook zijn er projecten gestart op Leven Lang Ontwikkelen (LLO) en het ontwikkelen van innovatiehubs. Met de financiële middelen voor Almere Centrum en het

Weerwatergebied kon een bijdrage geleverd worden aan feestelijke programmering en festivals, voor een aantrekkelijk stadscentrum voor inwoners en ondernemers.

Het programma High Tech Almere heeft belangrijke stappen kunnen zetten dankzij de aangekondigde komst van ASM International als eerste strategische investeerder op de toekomstige High Tech Campus. De gemeente stelde in 2025 het masterplan Zuidoever vast met daarin de locatie voor de nieuwe High Tech Campus. TNO heeft een verkenning uitgevoerd naar de ontwikkeling van kennisinstituut IAMM in Almere: een instituut naar materiaalkunde en metrologie. Deze activiteiten creëren in gezamenlijkheid kansen voor honderden banen in de nabije toekomst en een sterk Semicon-ecosysteem.

De pijler groene en waterrijke stad startte diverse nieuwe projecten en behaalde concrete resultaten op het gebied van biodiversiteit, natuur, recreatie en klimaatadaptatie. Voor projecten als – Etalage, Stadsbos Almeerderhout, Natuurraamwerk Oosterwold en Pampus – zijn plannen opgesteld, kwartiermakers aangesteld en voorbereidende en uitvoerende werkzaamheden gestart. Een belangrijk deel van de bosvorming in Almeerderhout is uitgevoerd zodat er meer diversiteit ontstaat in bossferen. Ook zijn de Avondvierdaagse en de eerste Almeerderhoutdag georganiseerd.

Vanuit projecten in de 2e tranche zijn onder andere de ecologische verbindingen versterkt door nieuwe bomen en struiken te planten en is de schoolplaat benut voor natuureducatie. En heeft het project Excellente groene en gezonde leefomgeving gerealiseerd dat het eiland en de oevers in het stadspark Leemwierde zijn heringericht met nieuwe paden, vlonders en sport en spel voorzieningen.

Binnen het Nationaal Park Nieuw Land is onder andere de uitbreiding van het Natuurbelevingscentrum *de Oostvaarders* afgerond, zijn nieuwe mountainbike en wandelroutes aangelegd, hebben diverse succesvolle evenementen plaatsgevonden, zijn werkzaamheden gestart voor een groot landschappelijke project en zijn plannen in voorbereiding voor een Observatorium en een nieuw bezoekerscentrum. Tevens is in opdracht van de Stuurgroep Nationaal Park Nieuw Land een onderzoek uitgevoerd naar de verkeersstromen in en om dit park.

Binnen **Energiesysteem van de toekomst, Slimme mobiliteit en Circulair ambachtscentrum** zijn belangrijke fundamenten gelegd voor de energietransitie en digitalisering. Voor aardwarmteonderzoek zijn cruciale boringen uitgevoerd en is een samenwerking voor een 3D-seismisch onderzoek voorbereid. In Slimme Mobiliteit is het programma Digitale Regie verder geprofessionaliseerd, is een vernieuwend verkeersmodel ontwikkeld en wordt de Digital Twin ingezet bij gebiedsontwikkeling. De voorbereidingen voor energiehubs en balanswijken zijn in 2025 verder geconcretiseerd.

Tot slot zijn binnen de **uitlopende projecten van de 2e tranche** diverse trajecten afgerond of verder gebracht. Almere Centrum werkt aan het vergroenen en herinrichten van pleinen, binnen de Groeiagenda is de Triple Helix samenwerking verstevigd en zijn de economische thema's met behulp van de Theory of Change (TOC) verder uitgediept en geconcretiseerd. Het onderzoek naar het buitenzwembad leidde in mei 2025 tot een raadsbesluit voor realisatie. Als onderdeel van het stedelijk voedselsysteem is het Centrum Stadslandbouw Oosterwold geopend en zijn regionale en internationale netwerken versterkt. De pilot Bouwen door de Buurt leverde landelijke kennisdeling en concrete uitvoering op, terwijl het project Optoppen werd beëindigd. Het volledige Rondje Weerwater is opgeleverd en de Skills Garden wordt in 2026 gebouwd en opgeleverd.

Projecten als het Station & omgeving, Urban Innovation en het Versterken van de onderwijsketen zijn afgerond in 2025.

Financiën

De middelen van het FVA zijn gekoppeld aan de verschillende programma's en projecten van Almere 2.0 (zie onderstaand totaaloverzicht). In deze paragraaf geven we een overzicht van de uitgaven, inkomsten en de reserve van het FVA.

bedragen x € 1.000

programmaliijn	begroting	gerealiseerd	verschil
Proceskosten Almere 2.0	1.330	1.049	281
De gezonde en sociale stad	5.380	4.503	876
De lerende en ondernemende stad	6.568	4.309	2.259
De groene en waterrijke stad	2.943	2.912	31
Energiesysteem van de toekomst, Slimme mobiliteit en Circulair ambachtscentrum	1.366	1.121	245
totaal	17.587	13.894	3.693
Uitlopende 2e tranche projecten	10.376	6.952	3.424
totaal	27.963	20.846	7.117

Uitgaven

In 2025 is 75% van de begroting gerealiseerd. Het verschil van €7,1 miljoen wordt voor € 5 miljoen veroorzaakt door de volgende 6 projecten, met een afwijking van € 0,4 miljoen en groter:

- **Cultuurimpuls Almere** € 0,5 miljoen. Binnen dit sleutelproject is er sprake van een onderbesteding van € 0,3 miljoen die veroorzaakt is door de latere start van de uitvoering van het 3e meerjarenprogramma 2025 – 2029. De nog niet bestede middelen worden doorgeschoven naar 2026 zodat de activiteiten in 2026 alsnog plaats kunnen vinden. Daarnaast is er bij de financiële overgang van de 2e tranche naar de 3e tranche per ongeluk een extra bedrag van € 0,2 miljoen opgevoerd in de begroting. Dit bedrag is inmiddels verwijderd uit de begroting en maakt geen onderdeel uit van de middelen voor de 3e tranche.
- **Flevo Campus** € 1,9 miljoen. In de 3^e tranche zijn minder middelen beschikbaar voor de stichting Flevocampus omdat zij meer financieel onafhankelijk moeten worden. Om die reden wordt in de huidige FVA-periode scherper gestuurd op de kosten. Om de stichting de kans te geven om naar die nieuwe situatie toe te groeien, worden niet bestede middelen uit de 2e tranche doorgeschoven naar de jaren 2026 en verder (tot uiterlijk 2029). Dit proces is in voorgaande jaren ingezet, waardoor er nu sprake is van een cumulatieve onderbesteding van € 1,9 miljoen. Dit bedrag wordt verdeeld over de derde tranche jaren 2026-2029.
- **Regio deal Nieuw Land 2023-2028**, € 0,7 miljoen: Begin 2025 hebben we de uitgaven geraamd voor de proceskosten, werkpakket Tech & transitie en het werkpakket chiptechnologie/Semicon. Op deze onderdelen is sprake van onderbesteding van in totaal € 0,4 miljoen, doordat de voorbereiding en planontwikkeling meer tijd heeft gevraagd dan gedacht. Dit verschil wordt verrekend met de middelen die voor de aankomende jaren beschikbaar zijn. De resterende onderbesteding van afgerond € 0,3 miljoen houdt verband met gemaakte kosten, die in 2024 – in afwachting van besluitvorming over de 3^e tranche middelen- zijn voorgefinancierd uit het fonds en nu verrekend worden met deze 3^e tranche middelen regiodeal.
- De inzet van de middelen '**Almere Centrum investering**' (€ 0,4 miljoen) is sterk afhankelijk van de doorlooptijden van andere (bouw)projecten en de besluitvorming over aan welke partij de opdracht gegund wordt. In samenwerking met vastgoedpartij UMB-Group is in het vierde kwartaal gestart met het aanbestedingstraject voor het ontwikkelen en realiseren van het groenplan in het centrumgebied. In 2026 vindt de besluitvorming plaats.
- **Stedelijke grondstofstromen** € 1 miljoen: De bedoeling was om grond aan te kopen en het terrein in te richten in 2025. Helaas is dit niet gelukt omdat de voorbereiding van de vergunningverlening en de besluitvorming bij de provincie meer tijd in beslag heeft genomen. De geplande activiteiten worden in 2026 uitgevoerd.
- **Ecologische verbindingen** € 0,5 miljoen: Een deel van de middelen die nog niet besteed zijn, zijn gereserveerd voor realisatie in 2026. Dit bedrag is gereserveerd voor het aanvullende maatregelenpakket en eventueel een vispassage. Tevens worden er middelen gereserveerd voor het project Wateropgave. In de tweede helft van 2025 is door het beschikbaar stellen van extra middelen vanuit de provincie een baat ontstaan van € 0,1 miljoen. Dit betekent dat er € 0,5 miljoen wordt doorgeschoven naar 2026.

Het resterende bedrag van € 2,4 miljoen dat minder besteed is in 2025, is de optelsom van kleine afwijkingen. Voor proceskosten valt bovendien een bedrag van € 0,2 miljoen vrij, omdat het niet meer nodig is.

De niet bestede bedragen in 2025 blijven beschikbaar in de reserve FVA voor besteding in de komende jaren.

Inkomsten

Het Fonds Verstedelijking Almere wordt gevuld met bijdragen van de gemeente Almere, de provincie Flevoland en het Rijk.

bedragen x € 1.000

inkomsten	begroting	gerealiseerd	verschil
Bijdrage gemeente Almere	10.006	10.318	312
Bijdrage provincie Flevoland	6.738	6.700	-38
Grondverkopen Rijk	0	134	134
totaal inkomsten	16.744	17.152	408

Bijdrage gemeente Almere

Eind 2020 heeft het ministerie van BZK besloten om de decentralisatie uitkering vanaf 2021 om te zetten in een specifieke uitkering (SPUK). Eind 2025 is afgesproken de huidige SPUK weer om te zetten in een decentralisatie-uitkering zonder nadere bestedingsvoorwaarden. Deze uitkering loopt via het gemeentefonds. In 2025 hebben we € 0,1 miljoen meer ontvangen door loon- en prijscompensatie. Daarnaast hebben we een bedrag van € 0,2 miljoen ontvangen door niet begroote verkoopopbrengsten van eigen grond in Oosterwold.

Bijdrage provincie Flevoland

De provincie Flevoland levert een vaste bijdrage van € 6,7 miljoen per jaar. Deze is in 2025 ook ontvangen.

Grondverkoop Rijk

De bijdrage van het Rijk is afkomstig van de grondopbrengsten door de verkoop van de standaardkavels in Oosterwold door het Rijksvastgoedbedrijf (RVB). Kosten die het RVB hiervoor moet maken worden hierop in mindering gebracht. In de begroting gingen we er nog vanuit dat de bijdrage aan het FVA in 2025 nul zou zijn, omdat de kosten voor het pachtvrij maken van deze gronden hoger zijn dan de verkoopopbrengsten. Met het RVB is toen afgesproken dat zij de komende jaren de kosten, die niet in het desbetreffende jaar verrekend kunnen worden, daarom eerst in mindering worden gebracht op de afdracht. In 2025 is een bedrag van € 134.000 ontvangen.

Stand van de reserve Fonds Verstedelijking Almere

Het FVA bestaat 9 jaar. De reserve van € 47,7 miljoen dient ter dekking van de projecten in het Meerjaren Programma FVA 2025-2029.

bedragen x € 1.000

bestemmingsreserve Fonds Verstedelijking Almere	2025
stand per 1 januari	51.384
stortingen	17.152
onttrekkingen	-20.866
stand per 31 december	47.670

Fonds Verstedelijking Almere 3e tranche

De Gezonde en Sociale stad

Het fonds maakt in derde tranche een grotere stap naar het sociaal domein. Uit het onderzoek de Sociale staat van de stad (2024) blijkt dat Almere te maken heeft met uitdagingen zoals armoede, schulden en bestaansonzekerheid. Daarnaast blijft Almere sterk groeien. Door die sterke groei worden ook grootstedelijke uitdagingen zichtbaar. Als New Town groeit de sociale samenhang onvoldoende mee met fysieke ontwikkeling van de stad. Daarnaast zijn er onvoldoende ontmoetingsplekken en is er onvoldoende cultureel aanbod. Dat heeft ook bijgedragen aan een zwak sociaal netwerk in Almere.

In de 1e en 2e tranche is vanuit het fonds flink geïnvesteerd in de groei van de stad. Uit onder andere de Sociale Staat van de Stad blijkt dat we voor een gezonde groei van de stad ook aandacht moeten hebben voor de bestaande stad. Daarom is in het Meerjarenprogramma Fonds Verstedelijking Almere (FVA) 2025-2029 ook de pijler GEZONDE EN SOCIALE STAD opgenomen. Deze pijler bestaat uit nieuwe projecten in het sociaal domein. De aanbevelingen uit het rapport Sociale staat van Almere gelden als uitgangspunt. Een aantal projecten uit de 2e tranche Cultuur, toerisme en sport lopen door in de 3e tranche.

In 2025 zijn wij als gemeente gestart met het inhoudelijk en organisatorisch vormgeven van deze pijler. De grote verscheidenheid aan projecten, betrokken afdelingen en bestuurders maken dat deze opstartfase een zorgvuldige voorbereiding en aanpak vraagt en tijd kost. Wij hebben als pijler bereikt dat de betrokken afdelingen nu goed aangehaakt zijn en er zijn voor 4 nieuwe projecten projectleiders aangesteld.

Tegelijkertijd zijn we gestart met het inhoudelijk uitwerken van de projectplannen en het versterken van de onderlinge samenhang tussen de sleutelprojecten.

bedragen x € 1.000

project	begroting	gerealiseerd	verschil
Zorg en ontmoetingshub	35	8	27
Zorgnetwerk	280	128	152
Cultuurimpuls Almere	1.811	1.335	476
Kustzone Poort	2.648	2.361	286
Topsport	303	409	-106
Huis van de stad	40		40
Programmasturing De Gezonde en sociale stad	263	262	1
totaal	5.380	4.503	876

Zorg en ontmoetingshub

Wat hebben we bereikt

Vanuit Zorg en Welzijn is er een projectleider gestart die invulling geeft aan de eerste fase van het project, inventariseert welke ontwikkelingen er zijn binnen de eigen organisatie met betrekking tot 'hubs', het multifunctioneel maatschappelijk gebruik van (onderwijs) vastgoed.

We hebben in 2025 een eerste opzet gemaakt voor een projectencanvas, zodat de opdracht concreter en meer afgebakend wordt. Doel is het ontwikkelen van 2 tot 3 ontmoetingshubs, die aansluiten op de activiteiten van de scholen/schoolgebouwen in Almere Haven, Poort en/of Stedenwijk. Deze hubs zijn straks ook de blauwdruk voor de hubs die wij willen ontwikkelen in andere delen van de stad. We kiezen voor een hub met verschillende functies want dit past ook bij de gemeentelijke visie en het beleid.

Wat hebben we gedaan

We hebben met een aantal (ambtelijke) vertegenwoordigers uit deze stadsdelen en wijken verkend welke (zorg)vragen er zijn en welke behoefte er is aan activiteiten, ondersteuning en voorzieningen.

De verkenning hebben wij gekoppeld aan de beleidsvisies van de gemeente, aan literatuur en onderzoek. Dit heeft geresulteerd in een empirische onderbouwing van waar een zorg en ontmoetingshub aan zou moeten voldoen.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Niet van toepassing.

Zorgnetwerk

De Flevolandse arbeidsmarkt kampt met personeelstekorten in alle sectoren, met de grootste schaarste in Zorg & Welzijn, Distributie & Logistiek en Techniek & ICT (Regio in Beeld, 2023, UWV). Deze krapte remt de economische groei van de regio. Het sleutelproject Zorgnetwerk focust op de personeelskrapte in de zorgsector en heeft de volgende doelstellingen:

- Het vergroten van in- en doorstroom van personeel in de zorg;
- Het verkleinen van de uitstroom van personeel uit zorg;
- Het faciliteren van de arbeidsmobiliteit van talent in de richting van de zorg.

Wat hebben we bereikt

- De arbeidsmarktverkenning *Tekorten in de zorg in Flevoland - Talent binnenhalen is goed, behouden is beter*, door Birch Consultants. De partners in het netwerk maken nu gebruik van deze input bij het vormgeven van hun activiteiten om personeel te bereiken, te werven en te behouden.
- De basis van het zorgnetwerk staat . Allen constateren dat meer samenwerking nodig is om te komen tot meer instroom, meer doorstroom en minder uitstroom (meer behoud) van personeel in de zorg- en welzijnssector.
- Er is een raamwerk voor dit sleutelproject en daarmee een kader voor het projectplan dat in ontwikkeling is.
- De projectorganisatie is opgezet met o.a. projectleiding, projectgroep en uitvoerdersoverleg. Bestuurlijke betrokkenheid en commitment is essentieel voor het slagen van dit project en de verduurzaming van de activiteiten. We sluiten hiervoor zo veel mogelijk aan bij bestaande bestuurlijke overleggen zoals die van de pijler Gezonde en Sociale Stad (Almere2.0), van Positief Gezond Almere, van het RIF-project van het ROC en van de convenanten van zorgwerkgevers met de onderwijsinstellingen.

We hebben activiteiten voorbereid zodat deze uitgevoerd kunnen worden vanaf 2026. Een aantal voorbeelden zijn:

- *ZWitch Almere* (in samenwerking met Flever). Een koplopersgroep van partners werken samen aan het op basis van vaardigheden en competenties gericht werven, opleiden, aannemen en behouden van medewerkers voor de zorg- en welzijnssector. In september 2026 opent de fysieke locatie van ZWitch Almere haar deuren;;
- Er is samenwerking gezocht met PGA (Positief Gezond Almere). Zij willen ook aan de slag met arbeidsmarktaanpak. Er is gewerkt aan het selecteren van twee business cases. En tevens is met hen verkend wat de opvolging in Almere kan zijn van de *Human Capital Agenda Zorg en Welzijn Flevoland 2021-2025*;
- Vanuit het convenant van Woonzorg Flevoland, ROC Flevoland en Windesheim in samenwerking met de Zorggroep Almere wordt gewerkt aan een nieuwe duurzame cultuur voor *samen leren en samen werken in zorg en welzijn*;
- Brede en verdiepende oriëntatie/voorschakeltrajecten voor inwoners met enige afstand tot de arbeidsmarkt ontwikkelen en starten voor de zorg- en welzijnssector in Almere en Lelystad;
- Het opzetten van leernetwerken en praktijklabs in samenwerking met Windesheim

Wat hebben we gedaan

- We willen in dit project aansluiten bij de praktijk, voortborduren op wat er al is of ontwikkeld wordt. Dit is begonnen met een arbeidsmarktverkenning in opdracht van het RWF (Regionaal Werkbedrijf Flevoland) en uitgevoerd door Birch. Met de belangrijkste partners is geïnventariseerd wat er al aan activiteiten zijn en welke interventies er nog meer nodig zijn. We hebben gestimuleerd dat partners meer gaan samenwerken om de personeelstekorten aan te pakken en innovaties aan te jagen;
- Een start gemaakt met het nieuwe zorgnetwerk;
- Werksessies georganiseerd in samenwerking met de Human Resource managers van de partners van PGA (Positief Gezond Almere). Gezamenlijk is een opzet voor business cases gemaakt en is gewerkt aan een *Human Capital Agenda Zorg en Welzijn* voor Almere;
- Voor de te starten Iczorgshop Almere is i.s.m. Flever een verkenning uitgevoerd met o.a. een werkbezoek aan Iczorgshop Utrecht. De koplopersgroep is gevormd en is samengekomen om te werken aan een plan van aanpak en een projectvoorstel.

- Er is bij de start van dit project gezorgd voor goede afstemming tussen het programma Almere 2.0, de provincie Flevoland en de gemeente Almere op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau, waardoor op dit dossier nu gezamenlijk opgetrokken wordt;
- Gezorgd dat wij aanhaken bij bestaande netwerken, programma's en projecten ;
- Het opzetten van een projectorganisatie, communicatiestrategie en het projectplan.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Het project is in 2025 later gestart dan gepland. Hierdoor is een groot deel van de middelen in 2025 niet besteed. Deze middelen zijn nu bestemd voor de jaren 2026-2029.

Cultuurimpuls Almere

Wat hebben we bereikt

The Culture

Met *het Breach Festival en de Urban Sport Games*, werd de start van het programma van *The Culture* ingeluid. Deze festivals, trekken veel jongeren en studenten tussen 16 en 27 jaar, de doelgroep voor dit sleutelproject. Daarnaast is een projectleider aangesteld en heeft zich in het afgelopen jaar op een tweetal zaken gericht:

1. Het in kaart brengen van het veld;
2. Het identificeren van kansen waardoor *The Culture* zich verder kan ontwikkelen. Hiervoor zijn werksessies met stakeholders georganiseerd en er zijn gesprekken gevoerd met Grassroot initiatieven, culturele instellingen, Fondsen, onderwijs- en welzijnspartners, beleidsadviseurs, makers en jongeren.

Op basis van wat wij opgehaald hebben, kunnen wij concluderen dat Almere beschikt over een sterke kerngemeenschap die bruist van energie. Dit komt tot uiting in de verscheidenheid aan (publieks)activiteiten, zoals graffiti, spoken word, mode en urban sport. Tegelijkertijd constateren wij als gemeente dat het culturele landschap erg versnipperd en de talentketen onvolledig is. Tevens zijn de fysieke locaties schaars of tijdelijk.

Onderzoek popvoorziening

Doel is om te onderzoeken welke popvoorziening goed zou passen bij een groeiende stad als Almere. Dit onderzoek bestaat uit verschillende onderdelen. In de zomer is een uitvraag voor een onderzoeksbureau uitgezet. Uit deze uitvraag is onderzoeksbureau *Draaijer & partners* als beste naar voren gekomen. In het laatste kwartaal van 2025 zijn door dit onderzoeksbureau de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Er is een profielschets opgesteld voor een popvoorziening die past bij de stad;
- Er zijn werksessies met betrokkenen uit de Almeerse muziekbranche en deskundigen uit de popsector georganiseerd om te inventariseren waar behoefte aan is en markt voor is;
- Om een programma van eisen op te kunnen stellen zijn een aantal stakeholders geïnterviewd, worden er begin 2026 nog enkele werksessies georganiseerd en wordt een locatietoets uitgevoerd;
- Er is een enquête uitgezet onder de bewoners van Almere om de behoefte aan een popvoorziening op te halen. De resultaten van deze enquête worden meegenomen in het onderzoeksrapport van Draaijer +Partners. Het onderzoek wordt in het eerste kwartaal van 2026 opgeleverd.

Beeldende kunst

Dit jaar heeft *Jij bent M* zich gericht op het aanbieden van een aantrekkelijk activiteitenprogramma op het gebied van beeldende kunst. Daarnaast verstevigden zij de organisatiestructuur met onder andere de uitbreiding van de Raad van Toezicht en verhuisde *Jij bent M* in het afgelopen najaar van het kunstpaviljoen in Almere Hortus naar de Kunstlinie. Deze locatie vormt de komende jaren de uitvalsbasis voor *Jij bent M*, hoewel zij ook in andere delen van de stad en de provincie tentoonstellingen en activiteiten gaan organiseren. Hierdoor bereiken zij een breder publiek en versterken zij de samenwerking met de Flevolandse (culturele) instellingen, zoals *Stichting Land Art Flevoland en Carte Blanche*, met als doel het realiseren van een sterkere culturele infrastructuur.

Wat hebben we gedaan

In het voorjaar hebben we samen met Culture initiatieven een profiel voor een projectleider opgesteld en een wervingsproces opgestart om een projectleider te selecteren. In de zomer is de projectleider gestart met een verkenning van het Culture-veld in Almere. Tegelijkertijd hebben we publieksactiviteiten (mede) georganiseerd of mogelijk gemaakt.

Hieronder een beknopt overzicht:

- Op 23 mei, Kickstart event tijdens *Breach Almere* in samenwerking met Windesheim, MBO en culturele instellingen. Hierdoor is het culturele aanbod op dit festival veelzijdiger geworden en is 25% meer publiek bereikt;
- Op 30 mei t/m 2 juni, Uitbreiding van urban culture activiteiten tijdens *Urban Sport Games* waar circa 9000 bezoekers op afkwamen.;
- Vanaf oktober eerste kernsessies waar zowel makers als 14 Culture-organisaties aan deelnamen;
- Eind november start MRA-onderzoek naar de omvang van *The Culture* in de MRA-gemeenten. De resultaten van dit onderzoek worden in het eerste kwartaal van 2026 verwacht;
- Op 13 december, *Dance Battle ARISE* in de Cultuurdome met 70 deelnemers.

Onderzoek popvoorziening

Begin dit jaar is op ambtelijk niveau een vooronderzoek gedaan bij collega-gemeenten die een vergelijkbaar onderzoek hebben uitgevoerd. Dit vooronderzoek heeft geleid tot een uitvraag waarop potentiële onderzoeksbureaus een plan hebben ingediend. De profielschets, een markt- en behoefteonderzoek, programma van eisen en locatietoets in het eerste kwartaal van 2026 ambtelijk en bestuurlijk wordt besproken.

Beeldende kunst

Op verschillende manieren heeft *Jij bent M* kunst toegankelijk en interactief gemaakt, waardoor jongeren en inwoners worden gestimuleerd om hun creativiteit te ontdekken en verder te ontwikkelen. In 2025 hebben de activiteiten van *Jij bent M* ruim 36.000 bezoekers getrokken. Hieronder een beknopt overzicht van deze activiteiten:

Exposities beeldende kunst:

- Tentoonstelling 12 juli 2024 t/m 25 mei 2025 *De Baan – Oefening in Optimisme* van Sachi Miyachi, in paviljoen M;
- Tentoonstelling 10 mei t/m 31 augustus *Extra Saus – 10 jaar Kamp Seedorf* in samenwerking met *Carte Blanche*, in een winkelpand in Almere Centrum;
- Tentoonstelling 11 oktober t/m 23 december in de Kunstlinie - Gurb *Portraits of my Demons*, in samenwerking met *Carte Blanche*.

Land Art:

- Tentoonstelling 14 juni t/m 7 september RUUM voor Land Art, in paviljoen M, i.s.m. Batavialand en Museum Schokland;
- In oktober heeft Klaartje van Essen een tijdelijk werk geëxposeerd naast het landschaps-kunstwerk Riff.

Daarnaast biedt *Jij bent M* gedurende het jaar educatieve programma's aan voor het primair en voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs. Daarnaast organiseert *Jij bent M* verschillende activiteiten in Flevoland, zoals het *Jij bent M* familiefestival, het *Land Art Weekend*, *Breach*, *Zomerbries* en verzorgen zij Land Art excursies voor het primair onderwijs. Tot slot voert *Jij bent M* het activiteitenplan van *RUUM* uit, dat wordt gesubsidieerd door het ministerie van Onderwijs Cultuur en Sport vanuit het budget basisinfrastructuur Regionale Musea.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Binnen het sleutelproject Cultuurimpuls Almere is er sprake van een onderbesteding van € 0,3 miljoen die veroorzaakt is door de latere start van de uitvoering van het 3e meerjarenprogramma 2025 – 2029. De nog niet besteedde middelen worden doorgeschoven naar 2026 zodat de activiteiten in 2026 alsnog plaats

kunnen vinden. Daarnaast is er bij de financiële overgang van de 2e tranche naar de 3e tranche per ongeluk een extra bedrag van € 0,2 miljoen opgevoerd in de begroting. Dit bedrag is inmiddels verwijderd uit de begroting en maakt geen onderdeel uit van de middelen voor de 3e tranche.

Kustzone Poort

Wat hebben we bereikt

Het duinlandschap is doorgetrokken over het Almeerderstrand met uitnodigende slingerende fiets- en wandelpaden en fietsparkeerplekken en er is gestart met het aanplanten van 160 bomen en 2.500 struiken. Het Duinplein is ingericht met een bestratingspatroon dat het golvende zand nabootst en er zijn dennenbomen geplant. De beachvolleybalvelden zijn verplaatst en voorzien van een speciale laag hoge kwaliteit zand. Door het grotendeels afronden van de fysieke inrichting zijn de recreatiemogelijkheden sterk verbeterd.

In het voorjaar is *Strand Poort*, het nieuwe paviljoen van *Stad & Natuur*, officieel geopend en is gestart met educatie en zijn er uiteenlopende evenementen georganiseerd, waaronder een zandsculpturenfestival. Het Almeerderstrand is het podium geworden voor steeds meer activiteiten, waaronder het theater- en muziekfestival *Almere Speelt*, het Open Strand Feest in samenwerking met allerlei partners, beachvolleybalwedstrijden, de festivals op het evenementenstrand en de uitverkochte zomer- en wintervoorstellingen van *Vis à Vis*.

Wat hebben we gedaan

In een aantal werksessies zijn in samenwerking met *Vis à Vis* en de landschapsarchitecten een aantal scenario's ontwikkeld om het speelterrein en de tribune van *Vis à Vis* opnieuw in te passen. De gekozen voorkeursvariant wordt momenteel uitgewerkt en daarbij wordt rekening gehouden met de ruimte die toekomstige partners nodig hebben voor hun activiteiten.

De activiteiten van het *StrandLAB* zijn afgebouwd en geborgd en het atelier is gereed gemaakt voor nieuwe gebruikers en een ander cultureel en maatschappelijk programma. De realisatie van *ALMO* is bestuurlijk goedgekeurd.

De ruimtelijke procedure voor de uitbreiding van het aantal geluidsdagen van 4 naar 8 is afgerond. Begin 2026 kan de BOPA (Buitenplanse Omgevings Plan Activiteit) worden gestart.

De identiteit van het Almeerder strand is visueel zichtbaar gemaakt door de herinrichting van dit gebied. Via diverse campagnes zijn de vele facetten van het Almeerder strand, de programmering van de activiteiten en de gebiedspartners in de spotlights gezet. Dit heeft geresulteerd in grotere bekendheid en bezoekersaantallen. Er is een plan en ontwerp gemaakt voor het verbeteren van de bewegwijzering en communicatie voor dit gebied. Medio 2026 wordt de bewegwijzering geplaatst.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

De middelen van € 0,3 miljoen in verband met de beoogde plaatsing van bankjes in het duinlandschap op en rond het Almeerderstrand (en bijbehorende investeringen) schuiven door naar 2026.

Topsport

Wat hebben we bereikt

De topsportevenementen in 2025 waren: De Handbal heren kwalificatie-interland en de Bekerfinales, het Nationaal Kampioenschap Judo, het Nationaal Kampioenschap Badminton en de NBB basketbal finales van alle nationale competities en pre-kwalificatiewedstrijden voor het Wereld Kampioenschap. Wij verkennen de mogelijkheden om het Topsportcentrum (TSC) opnieuw te positioneren in de markt van (top)sport en events. Er zijn een zestal pijlers gedefinieerd waarlangs gekoerst kan worden om de activiteiten binnen het TSC naar een hoger niveau te brengen:

- Governance & aansturing,
- Capaciteit van de topsporthal,

- Overall traffic in TSC,
- “In house” topsport marketing,
- Ontwikkeling van cultuur & andere “non sports”
- Eigen thuisspeler(s) in de Topsporthal.

Wat hebben we gedaan

Met diverse sportbonden is over contracten onderhandeld en/of zijn contracten verlengd. Daarnaast faciliteren wij het TSC zodat sportbonden hun evenement in Almere kunnen organiseren. Naast een financiële bijdrage worden ruimten binnen het Topsportcentrum vaak zonder tegenprestatie (omniet) beschikbaar gesteld.

Toekomst TSC: In 2025 zijn een tweetal workshops georganiseerd met een aantal partijen die deskundig zijn op het gebied van topsport, marketing en branding. Doel komen tot thema's die verder uitgewerkt kunnen worden tot concrete activiteiten in en programmering voor het topsportcentrum.

Dit heeft bovenstaande zestal pijlers opgeleverd en per pijler is een plan opgesteld, wat in 2026 nader uitgewerkt wordt. Op basis van deze plannen zullen keuzes gemaakt en prioriteiten gesteld worden.

Nationaal Trainingscentrum (NTC) Watersport

In 2025 zijn de laatste stappen gezet om de komst van het NTC Watersport naar Almere mogelijk te maken. Tijdens de Dutch Water Week is door het Koninklijk Nederlands Watersportverbond (KNWV), de Provincie Flevoland en de Gemeente Almere de komst het NTC van Medemblik naar Almere bekendgemaakt. Tevens is de voorbereiding en besluitvorming voor het verstrekken van de subsidie afgerond. Het KNWV heeft in september de eerste trainingen verplaatst naar Almere. In het voorjaar van 2026 verhuizen ook de overige trainingen naar Almere.

Dutch Water Week (DWW)

In 2025 vond de 4e editie van dit internationale watersportevenement plaats. Hoogtepunt was de finale van de Sailing Grand Slam (SGS) op het Weerwater. De SGS is een nieuwe internationale zeilserie voor de top van de wereld in de Olympische klassen. Daarnaast hebben veel kinderen kennis gemaakt met zeilen tijdens de Optimist on Tour.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Bij het project Topsport was in 2024 een budgetoverschot, dat gelabeld was om een onderzoek uit te voeren. Een deel van het beschikbare onderzoeksbudget is in 2025 ingezet op een nadere verkenning naar de vestiging van de KNVB Campus in Almere. Omdat dit budget administratief niet verwerkt is lijkt hier nu een tekort te zijn ontstaan, wat niet het geval is. In 2026 zal dit hersteld worden en zal deze boeking alsnog gemaakt worden.

Huis van de stad

Wat hebben we bereikt

In het Meerjarenprogramma 2025-2029 van Almere 2.0 zijn een 3-tal resultaten vastgelegd, te weten:

- Het ondertekenen van een *Letter of Intent* door de betrokken partners;
- De realisatie van een innovatieve Skills Garden bij het Huis van de Stad;
- Programmering van activiteiten door de samenwerkende partners.

Het concept projectplan, de concept *Letter of Intent* en het voorlopige ontwerp van het beweegveld zijn door Almere City FC (ACFC) samen met de gemeente opgesteld. ACFC zal vervolgens een ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling) Stichting oprichten waarin de activiteiten van het Huis van de Stad worden ondergebracht.

Wat hebben we gedaan

Het plan van aanpak, concept Letter of Intent en het voorlopig ontwerp (VO) van het beweegveld zijn samen met ACFC doorlopen. Er is een intern projectteam samengesteld en er is gestart met het voorbereiden van

het vergunningen- en subsidietraject wat nodig is voor het realiseren en exploiteren van het beweegveld en het maatschappelijk programma.

Inrichting veld:

ACFC heeft in nauwe samenwerking met haar partners gewerkt aan het ontwerp en de inrichting van het beweegveld wat heeft geleid tot een voorontwerp. Dit VO voldoet niet aan de inrichtingsprincipes van een Skills Garden. Het projectplan wordt nu nog door ACFC definitief gemaakt, daarna kan het ter bestuurlijke besluitvorming voorgelegd worden.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Niet van toepassing.

Programmasturing De Gezonde en sociale stad

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Niet van toepassing

De lerende en ondernemende stad

bedragen x € 1.000

project	begroting	gerealiseerd	verschil
Flevo Campus	3.857	1.974	1.883
Innovatiecentrum Duurzaam bouwen PRICE	500	675	-175
ICT Tribe	403	399	4
Economisch versterken Almere Centrum en Weerwatergebied	400	553	-153
Regio Deal Nieuw Land 2023-2028	1.088	367	721
Programmasturing De lerende en ondernemende stad	320	341	-21
totaal	6.568	4.309	2.259

Flevo Campus

Wat hebben we bereikt

In 2025 heeft Flevo Campus zich op basis van de aangescherpte koerswijziging (koersdocument 2025 – 2029) gericht op het ontwikkelen van een praktijkgerichte, ondernemende aanpak om de voedseltransitie te versnellen. Zo zijn er in de regionale voedselketen activiteiten gestart om onderzoek, onderwijs, ondernemerschap en organisatieontwikkeling te bevorderen. In 2025 zijn diverse projecten gestart waaronder het *Food Pioneers Program*: een opleidingstraject voor food startups en *Goed Gemaakt*: een project dat boeren, leveranciers en foodservicebedrijven met elkaar verbindt. Daarnaast zijn er nieuwe (EU)-samenwerkingsverbanden gevormd en is de samenwerking met het onderwijs geïntensiveerd door onder andere door programma's te ontwikkelen en onderzoek te doen samen met het primaire, voortgezet- en beroepsonderwijs.

Tegelijkertijd is de stichting verder geprofessionaliseerd en toekomstbestendiger gemaakt, door meer nadruk te leggen op economische ontwikkeling en het eigen verdienvermogen. Flevo Campus is verder gegaan onder de merknaam *Food Pioneers*, een naam die beter past bij de missie en ambities van deze organisatie. De positie van *Food Pioneers* als innovatief kenniscentrum is versterkt en er is een start gemaakt met het realiseren van toekomstbestendige financiële onafhankelijkheid.

Wat hebben we gedaan

Langs de lijn van de drie pijlers *Food Labs* (onderzoek), *Food Programs* (ondernemen), *Food Campus* (onderwijs) heeft de Stichting Flevo Campus haar focus verlegd van een aanbod gestuurde naar een meer vraag gestuurde aanpak. Dit hebben zij gedaan door verschillende kennisdisciplines in te zetten in combinatie met praktijkgericht onderzoek en commerciële activiteiten.

Tevens zijn verschillende gedragsinterventies gedaan, zoals *Bean Food Pairing* en een graneninterventie met Lidl, wat heeft geleid tot landelijke aandacht voor prijzen en publicaties.

Van buiten naar binnen werken is een essentieel kenmerk van *Food Pioneers*: alles wat *Food Pioneers* ontwikkelt begint bij het perspectief van de klant, of dat nu een gebruiker, consument of een gast is. Door consequent uit te gaan van de behoeften van de klant vergroot *Food Pioneers* de kans dat er een markt is voor hun producten waardoor hun interventies daadwerkelijk effect gaan sorteren. Zij bevinden zich precies daar waar voedseltransitietheorieën worden vertaald naar de praktijk omdat zij zich richten op praktijkgericht onderzoek (wat werkt wel en wat niet) en daar interveniëren waar het passend en nodig is. Zo draagt *Food Pioneers* concreet bij aan het versnellen van de voedseltransitie. Intern heeft Flevo Campus zich verder geprofessionaliseerd doordat zij hun Human Resource activiteiten verder geprofessionaliseerd hebben (nieuwe functieprofielen ontwikkeld en een planning en beoordelingscyclus en interne trainingen opgetuigd) en meer medewerkers in vaste dienst zijn aangesteld.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Flevo Campus € 1,9 miljoen.

In de 3e tranche zijn minder middelen beschikbaar voor de stichting Flevocampus omdat zij meer financieel onafhankelijk moeten worden. Om die reden wordt in de huidige Fonds Verstedelijking Almere periode scherper gestuurd op de kosten. Om de stichting de kans te geven naar die nieuwe situatie toe te groeien, worden niet bestede middelen uit de 2e tranche doorgeschoven naar de jaren 2026 en verder (tot uiterlijk 2029). Dit proces is in voorgaande jaren al gestart, waardoor er nu sprake is van een cumulatieve onderbesteding van € 1,9 miljoen. Dit bedrag wordt verdeeld over de derde tranche jaren 2026-2029.

Innovatiecentrum Duurzaam bouwen PRICE

Wat hebben we bereikt

PRICE zet zich als praktijklab en innovatiecentrum in voor duurzaam bouwen en circulaire innovaties. Vanuit de Triple Helix samenwerking organiseerden wij 20 challenges en 3 hackatons. We identificeerden in provinciaal verband (met de Theory of Change) verschillende verandervaden om tot een Flevolandse circulaire en biobased bouw te komen. Tegelijkertijd intensiveerden we de samenwerking tussen de verschillende afdelingen bij de gemeente Almere.

PRICE is de uitvalsbasis voor het Nationaal Groei Fonds (NGF) Circulair & Digitaal en neemt samen met de Hogeschool van Amsterdam (HvA), Windesheim en 33 andere partners deel aan het Circollab. Doel is om via praktijkgericht onderzoek de circulaire transitie op technologisch, economisch en sociaal vlak in een stroomversnelling te brengen.

In 2025 hebben we als gemeente bij PRICE 4 trainingssessies georganiseerd voor circulair inkopen en aanbesteden en 4 sessies over de Transformatieve Overheid. Zij zijn ook partner bij Aquaterra en EXTRA. In het onderzoekstraject EXTRA gaat het om de vraag hoe experimentele innovatieve labs zich tot duurzame organisaties kunnen doorontwikkelen.

Wat hebben we gedaan

In de zomer van 2025 was er een wisseling van de wacht voor de programmadirecteur. De PRICE koers is aangescherpt en vertaald in actielijnen. Verder is gewerkt aan het professionaliseren van PRICE en het afschalen van de externe inhuur en het inzetten van medewerkers van de gemeente Almere. Om te kunnen laten zien hoe innovatief circulair bouwen er in de praktijk uit kan zien bereidt PRICE een *Tijdelijke Bouwexpo* voor en maken zij onderdeel uit van het Ontwikkelingsplan Hortus. De aanpak en inrichting van PRICE en de materialen die voor de expositie worden gebruikt zijn gebaseerd op het *Vlindermodel van de Ellen Mac Arthur Foundation*.

In 2025 hebben ruim 1500 gasten tijdens deze expo en in de sessies kennisgenomen van de innovaties in hout, beton, klei, baksteen en biobased materialen zowel plantaardig als dierlijk. Bovendien konden Almeerders tijdens het lichtfestival *Alluminous* herinneringen ophalen aan de Haddock periode. In 2025 kregen we 145 nieuwe aanmeldingen voor de Nieuwsbrief van PRICE en kregen we er 253 nieuwe volgers bij op LinkedIn. De 59 posts genereerden 30.885 weergaven, 1141 likes en 112 comments.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Medio 2025 is er een nieuwe programmadirecteur aangesteld en hij/zij overlapt in juli een maand met de vorige directeur. Voor 2025 raamden wij de kosten op € 500.000, en hevelden een deel van de middelen over naar 2026-2029. De daadwerkelijke uitgaven werden uiteindelijk € 675.000. Er zijn 3 éénmalige bijdragen gedaan voor onderzoek: EXTRA, Circollab, Bouwen binnen Planetaire Grenzen. Verder is extern advies gevraagd voor de voorbereiding van de Bouw Expo (communicatie, marketing, Tendered en programma). Het verschil wordt verrekend met de beschikbare middelen voor de aankomende periode 2026-2029.

ICT Tribe

Wat hebben we bereikt

In 2025 heeft ICT Tribe aantoonbare voortgang geboekt in het aantrekken en ontwikkelen van IT-talent voor Almere en Flevoland. Tegelijkertijd is het aantal samenwerkingspartners gegroeid van 9 naar 15. Nieuwe partners zijn onder andere Almere City FC, Zenda, Enreach en Your Professionals BV. Samen met de partners van de ICT Tribe zijn een leerlijn Big Data-analist en een Masterclass AI ontwikkeld en gestart. De leerlijn is gericht op het aanleren van arbeidsmarktrelevante digitale vaardigheden. In het laatste kwartaal van 2025 hebben ruim 40 deelnemers samen met *Fast Lane en Amazon Web Services (AWS)* een certificeringstraject doorlopen en afgerond. Daarnaast zijn 31 nieuwe omscholers gestart en inmiddels hebben zij allemaal hun certificaat behaald en van deze groep zijn 22 personen ook succesvol gekoppeld aan werkgevers.

Verder zijn 72 personen ingestroomd in het employability programma en daarvan hebben inmiddels 65 een certificaat behaald. Binnen het oriëntatie- en instroomspoor zijn 9 deelnemers begeleid via het *IT Pathways-traject* en zijn meer dan 20 informatiesessies, 10 oriëntatiedagen en carrouselactiviteiten voor ruim 250 leerlingen georganiseerd.

Het practoraat Actueel IT Onderwijs heeft de Regionale IT Monitor Flevoland opgeleverd, waardoor de structurele mismatch tussen vraag en aanbod op de IT-arbeidsmarkt inzichtelijk is gemaakt. Tot slot heeft ICT Tribe samen met *Techgrounds*, een internationale driedaagse hackathon georganiseerd met ruim 100 deelnemers uit België, Italië en Frankrijk.

Wat hebben we gedaan

In 2025 heeft ICT Tribe de activiteiten gekoppeld aan drie pijlers: Ontdekken, Opleiden en Verbinden. In het kader van Ontdekken zijn in 2025 ICT-carrousel op scholen in het voortgezet onderwijs, ROC's en bij JINC en regionale bedrijven georganiseerd. Deze hebben tot doel om jongeren te interesseren voor opleidingen en banen in de ICT-sector. Tevens heeft ICT tribe internationale en regionale events ondersteund, zoals hackathons en voorlichtingsbijeenkomsten om talent te vinden en te motiveren. Rondom Opleiden zijn leer- en ontwikkeltrajecten georganiseerd, doorontwikkeld en opgeschaald. De nadruk ligt op certificering en het aansluiten op de vraag vanuit de arbeidsmarkt. Voorbeelden hiervan zijn het AWS-certificeringstraject in samenwerking met *Fast Lane*, de Masterclass AI met *MakeITWork* en het Digilab. Maar ook het verzorgen van online assessments voor intake en voortgangsbewaking. Het employability-programma is verder geprofessionaliseerd en geïntegreerd in de totale leerlijn. In het kader van de pijler Verbinden waren de activiteiten vooral gericht op het toe leiden van talent naar de arbeidsmarkt. Daarvoor is gebruik gemaakt van banenmarkten en regionale beurzen, om werknemers en werkgevers met elkaar in contact te brengen. Hiervoor is aangesloten bij online wervingscampagnes en samengewerkt met recruitmentpartners en werkgevers. Tot slot zijn netwerkactiviteiten zoals bedrijfsbezoeken, speeddates en kennissessies georganiseerd om duurzame relaties tussen potentiële medewerkers, bedrijven en partners te stimuleren.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Niet van toepassing.

Economisch versterken Almere Centrum en Weerwatergebied

Wat hebben we bereikt

Het centrum van Almere heeft zich in de afgelopen tien jaar ontwikkeld tot een aantrekkelijk winkel- en recreatiegebied. Dit is mede te danken aan de intensieve samenwerking tussen ondernemers, vastgoedeigenaren, bewoners, instellingen en de gemeente. Alle partijen hebben substantieel geïnvesteerd in de openbare ruimte, de marketing, het vastgoed en de stedelijke voorzieningen. Doel is om van het winkelgebied het kloppend hart van de stad en regio te maken ter bevordering van de economische groei en aantrekkelijkheid van het centrum. Naast de fysieke veranderingen is ingezet op actieve programmering in de openbare ruimte.

Wat hebben we gedaan

We hebben samen met de centrumpartners een jaarprogramma op- en vastgesteld en uitgevoerd. In 2025 hebben we nieuwe kansen en initiatieven zichtbaar gemaakt en getoetst op haalbaarheid en toegevoegde waarde voor het centrum van Almere. Voorbeelden van impactvolle programmering waarvoor cofinanciering is ingezet zijn onder andere; het Terrassen- en Bevrijdingsfestival, Breach, Urban Sports Games, Almere Floats, Connecting People en in oktober vond de vierde editie van het lichtkunstfestival Allumnious plaats.

Daarnaast hebben wij als gemeente net zoals in voorgaande jaren een samenwerkingsovereenkomst met de Stichting Weerwoud gesloten en financiële middelen ter beschikking gesteld voor de programmering van Utopia en voor het coördineren van de vrijwilligers. Utopia is een belangrijke groene plek in het Weerwater en daarmee onderdeel van de ambities van het rondje Weerwater. Naast diverse ateliersessies rond voedsel en het voedselsysteem, zijn er ook verschillende rondleidingen en bijeenkomsten georganiseerd en presentaties gegeven.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Vanuit de derde tranche zijn er extra middelen ter beschikking gesteld voor dit sleutelproject. Door de vertraagde besluitvorming hebben we deze middelen voor 2025 niet volledig kunnen inzetten. Vooral ook omdat het evenementenseizoen al in volle gang was. De middelen zijn daardoor overgeheveld naar de meerjarenbegroting. Er blijkt dat het bedrag wat is overgeheveld te ruim is geraamd en dit wordt gecorrigeerd in 2026. In het eerste kwartaal van 2026 wordt door de gemeente samen met de centrumpartners de begroting voor de programmering in 2026 op- en vastgesteld.

Regio Deal Nieuw Land 2023-2028

Wat hebben we bereikt

Vanuit het Fonds Verstedelijking Almere hebben we middelen beschikbaar gesteld om de Regio Deal Nieuw Land projecten te co financieren. De projecten die in 2025 een cofinancieringsbijdrage gekregen hebben zijn: Het Ontwikkelfonds Flevoland Leert van de provincie Flevoland, Krachtig Beroepsonderwijs voor Tech en Transitie, Meer talent voor Techniek van Windesheim en het ROC Flevoland. Deze projecten zijn in het derde kwartaal van 2025 gestart met het voorbereiden van de uitvoering. De Regio Deal projecten die niet vanuit het FVA gefinancierd worden, zijn in dit jaarverslag niet meegenomen. Informatie over deze projecten is te vinden op de website www.regiodealnieuwland.nl.

Het Programma High Tech Almere wordt ook gefinancierd vanuit de Regio Deal Nieuw Land en het FVA. In 2025 is het Masterplan Zuidoever Weerwater vastgesteld, heeft het bedrijf ASM International als eerste de intentie uitgesproken dat zij zich op de High Tech Campus willen vestigen en is er actief gelobbyd om de komst van onderzoeksinstituut IAMM (zie hieronder voor meer informatie) mogelijk te maken.

Wat hebben we gedaan

Vanuit de beschikbare FVA middelen voor de Regio Deal hebben we in 2025 gewerkt aan het open stellen van een aanbestedingsprocedure om projecten te kunnen subsidiëren met Regio Deal Nieuw Land middelen (rijksgeld). Er zijn 7 projecten toegekend in de eerste subsidieronde. In het derde en vierde kwartaal van 2025 is het openstellen van de tweede subsidieronde voorbereid.

Naast de aanbestedingsprocedure voor de subsidie wordt het programma High Tech Almere voor 50% gefinancierd uit de Regio Deal Nieuw Land en voor 50% uit deze FVA middelen. Het programma High Tech heeft ervoor gezorgd dat er in 2025 de volgende stappen zijn gezet om de High Tech ambities van de stad te kunnen waarmaken. Zo heeft de gemeente Almere in het 4e kwartaal van 2025 het Masterplan Zuidoever Weerwater vastgesteld, wat vanuit ruimtelijke en juridisch oogpunt van belang is voor de ontwikkeling van de High Tech Campus. Tevens heeft ASM International N.V. bekendgemaakt dat zij zich in Almere willen gaan vestigen en hebben zij zich gemeld als eerste grote investeerder in de High Tech Campus. Hierdoor wordt Almere op de kaart gezet als een sleutelspeler in de nationale halfgeleiderindustrie (Semicon). Daarnaast heeft TNO het op zich genomen om een projectplan op te stellen voor de komst van het onderzoeksinstituut IAMM. De komst van dit instituut is ook als aanbeveling opgenomen in het rapport 'De route naar toekomstige welvaart' van Peter Wennink.

De synergie tussen de industriële expertise van ASM en de onderzoeksfaciliteiten van het IAMM vormen tezamen het fundament voor een uniek hightech-ecosysteem. Op termijn zal de campus naar verwachting circa 800 directe banen opleveren, met een totale economische impact van circa 3.200 arbeidsplaatsen voor de regio. Er zal in de aankomende jaren een robuust talenten ecosysteem opgezet worden met doorlopende leerlijnen van middelbaar beroepsonderwijs tot en met het wetenschappelijk onderwijs. Met als doel om technisch talent te behouden voor Almere en de regio. De campusontwikkeling vindt plaats op basis van circulaire en duurzame principes en dit zal ook een belangrijke bijdrage leveren aan de brede welvaart in de stad. De stip op de horizon is dat Almere gaat uitgroeien tot een internationaal erkende vestigingslocatie voor hoogwaardige Research & Development en maakindustrie. Door het inzetten van middelen vanuit de Regio Deal en het FVA is de financiële continuïteit en de verdere uitbouw van de campusorganisatie tot en met 2029 gewaarborgd.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Aan het begin van 2025 hebben we de proceskosten voor het werkpakket chiptechnologie/Semicon geraamd. Op beide werkpakketten hebben we minder uitgegeven dan destijds voorzien was. Belangrijkste oorzaak hiervoor is dat de voorbereiding en planvorming meer tijd heeft gevraagd dan gedacht. Het verschil wordt verrekend met de beschikbare middelen voor de aankomende jaren.

Programmasturing De lerende en ondernemende stad

Wat hebben we bereikt

Rapportages voor de FVA verantwoordingscyclus zijn tijdig en compleet aangeleverd. De samenstelling van de stuurgroep en het bestuurlijk overleg zijn afgestemd op de 3e tranche sleutelprojecten.

Wat hebben we gedaan

In het najaar van 2025 is de derde tranche van het FVA van start gegaan. Afgelopen jaar hebben we de governance en de financieel-administratieve inrichting van deze programmapijler onder de loep genomen. Dit heeft er toe geleid dat er nieuwe afspraken zijn gemaakt over de governance en de tussenstijdse (bij)sturing op de sleutelprojecten.

Binnen deze programmapijler zijn voor de 3e tranche twee programma's aan elkaar gekoppeld namelijk het programma *Leren en werken* (Sleutelprojecten en Regio Deal Nieuw Land) en het programma *High Tech Almere*.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Niet van toepassing.

De groene en duurzame stad

bedragen x € 1.000

project	begroting	gerealiseerd	verschil
Unieke landschappen	608	603	5
Natuurinclusieve stad	116		116
Natuurlijk verstedelijken Hart van de stad	246	247	-1
Almeersepoort Nationaal Park Nieuw Land	1.564	1.867	-303
Programmasturing De groene en waterrijke Stad	409	196	213
totaal	2.943	2.912	31

Unieke landschappen

Almere is een unieke en onderscheidende stad, met in haar omgeving bossen, deltanatuur en polderland. Almere is een sterk groeiende stad. Er komen meer mensen wonen en werken. Zij willen in hun vrije tijd naar buiten om te ontspannen, bewegen en genieten. Dat vergt investeringen in de toegankelijkheid, de beleving en de ecologische basis van gebieden. Bovendien heeft een aantal gebieden regionale betekenis als toeristische en recreatieve bestemming. Het zijn unieke gebieden zoals Stadsbos Almeerderhout en De Etalage die mede de identiteit van Almere bepalen en dienen als het visitekaartje voor de stad en nieuwe bewoners, ondernemers en bezoekers trekken. Daarom wordt vanuit het FVA geïnvesteerd in de unieke landschappen Stadsbos Almeerderhout en De Etalage.

De Etalage

De Etalage is de oostelijke groene long tussen Almere Buiten en Oosterwold. In de toekomst zal dit gebied herkenbaar zijn door de afwisseling van bos en natuur en inclusieve landbouw, een zogenaamd voedsellandschap.

Stadsbos Almeerderhout

Het Almeerderhout moet het stadsbos van de toekomst worden, het icoon van de groene en gezonde stad. Het bos wordt de komende jaren volledig omsloten door de groeiende stad. Het moet een plek worden passend bij de vrijetijdsbehoefte van omwonenden, de toeristische trekpleister voor de regio en het leefgebied voor planten en dieren.

Wat hebben we bereikt

De Etalage

Het project is van start gegaan. Het plan van aanpak is in oktober opgeleverd en is ter vaststelling voorgelegd aan het college. In het vierde kwartaal van 2025 zijn bureaus gecontracteerd voor het opstellen van het toekomstperspectief en de bijbehorende participatie. Een belangrijk aandachtspunt is het plan van Tennen en Liander voor de bouw van een gecombineerd onderstation. Als dat op de locatie kavel Gz5 wordt gerealiseerd is substantieel minder ruimte voor stadslandbouw beschikbaar. In scenario studies zullen alternatieve locaties worden onderzocht.

Stadsbos Almeerderhout

Almeerderhout afronden 1e fase

In de winter van 2024-2025 en 2025-2026 zijn nieuwe bomen en struiken geplant voor meer diversiteit in bossferen. De bosvorming van fase 1 is daarmee bijna afgerond (vanaf 2021 aan gewerkt). Voor het betrekken van omwonenden en bezoekers heeft in september de eerste Almeerderhoutdag plaatsgevonden en is ook de avondvierdaagse voor het eerst gestart vanuit het stadsbos. Daarnaast is ook een boomplant dag georganiseerd. Samen met bewoners zijn de ingangen naar het stadsbos bepaald vanuit de verschillende woonwijken Haven, Nobelhorst, Vogelhorst en Oosterwold. Daarmee zijn de inrichtingsplannen voor fase 1 afgerond. De bijbehorende beheerparagraaf is ook ondertekend. De overdracht van de planfase naar de uitvoeringsfase heeft plaatsgevonden voor fase 1A.

Wat hebben we gedaan

De Etalage

In mei 2025 is de kwartiermaker aangesteld. De gesprekken met betrokken gebiedspartners zijn van start gegaan met behulp van zogenaamde werkplaatsen. Daarvan hebben er drie plaatsgevonden. Het proces om tot een toekomstperspectief te komen is verder voorbereid met de gecontracteerde bureaus.

Stadsbos Almeerderhout

Ter voorbereiding op fase 2 is in 2025 een projectplan op- en vastgesteld en een projectmanager aangesteld. Hij/zij gaat samen met belanghebbenden de invulling en uitvoering van fase 2 verder voorbereiden en coördineren.

Almeerderhout 1e fase

Het project liep bij de afronding van de planfase en opstart van de uitvoeringsfase vertraging op. De knelpunten rondom de beheer(kosten) moesten opgelost worden en er was sprake van overlap met gebiedsontwikkeling. Dit jaar zijn de beheerkosten gedekt en is bij gebiedsontwikkeling een projectleider gestart met het voorbereiden van de uitvoeringsfase voor de herinrichting van dit gebied.

Tevens heeft in 2025 een bewonersbijeenkomst en een bijeenkomst voor de verschillende organisaties in het stadsbos plaatsgevonden om deelgenoot te zijn en te blijven van alle plannen met betrekking tot de herinrichting van Almeerderhout.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Niet van toepassing.

Natuurinclusieve stad

Almere is een groene en waterrijke stad, met natuurgebieden in en om de stad. Het is belangrijk om deze natuur te verbinden, zodat er op een veilige manier uitwisseling kan plaatsvinden tussen populaties en tussen gebieden waar dieren voedsel vinden. Dit project zorgt ervoor dat nieuwe natuur wordt aangelegd om bestaande gebieden te verbinden. Daarbij worden ook recreatieve verbindingen verbeterd.

Natuurraamwerk Oosterwold

Dit deelproject betreft het ontwikkelen van een bosverbinding langs de Hoge Vaart tussen Almeerderhout en Horsterwold. De bosverbinding heeft zowel een ecologische als recreatieve functie.

Natuurraamwerk Pampus

In Pampus wordt de ecologische verbinding versterkt, onder andere door verbreding, zodat ook na woningbouw in de omgeving de verbinding sterk is. Er worden natuurcorridors en stapstenen van voldoende omvang gecreëerd. Daarnaast wordt een recreatieve bufferzone aangelegd rondom de ecozone, om zo voldoende rust en ruimte te houden voor de natuur.

Wat hebben we bereikt

Natuurraamwerk Oosterwold

Het project is van start gegaan. Een plan van aanpak en een projectplan in concept zijn opgeleverd. Er is gestart met het opstellen van een programma van eisen en het maken van een schetsbeeld voor het realiseren van de ruimtelijke ambitie.

Natuurraamwerk Pampus

Er is een projectplan opgesteld voor het Natuurraamwerk Pampus en de verbreding van de Ecozone Pampus is als uitgangspunt opgenomen in het masterplan Pampus. De werkzaamheden zijn vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst met betrokken partijen (provincie, gemeente, Het Flevolandschap en Staatsbosbeheer). Er zijn ontwerpen gemaakt voor de corridor Da Vincipad (Gouden Rand Noorderplassen), de twee grote stapstenen in het gebied en voor een meer natuurlijke inpassing van drie paardenvelden langs het Fischerpad.

Wat hebben we gedaan

Natuurraamwerk Oosterwold

In het eerste kwartaal van 2025 is de kwartiermaker aangesteld. Vervolgens zijn verkennende gesprekken met deskundigen en gebiedspartners gevoerd.

Natuurraamwerk Pampus

Het project benut de kennis van het team dat eerder aan het project Ecologische verbindingen heeft gewerkt. Met terreineigenaren en beheerders worden de uitgangspunten voor het ontwerp en de uitvoering bepaald. Tussen het Flevolandschap en de gemeente (project Wateropgave) zijn afspraken gemaakt voor de realisatie van de corridor Da Vincipad. Het doel is realisatie in 2026.

Er is samen met het Flevolandschap voor fase 1 met succes een aanvraag ingediend voor een Subsidie Kwaliteitsimpuls Natuur en Landschap (SKNL). Deze is inmiddels gehonoreerd (€ 2,2 miljoen). De middelen worden gebruikt voor de ecologische versterking. Het FVA levert de middelen voor het aanleggen van de recreatieve voorzieningen. Daarnaast voert de gemeente gesprekken met het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) over het verwerven van grond voor de verbreding en versterking van deze Ecozone.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Natuurraamwerk Oosterwold

Voor Natuurraamwerk Oosterwold is vooruitlopend op de besluitvorming over het Meerjarenprogramma de kwartiermaker door Staatsbosbeheer aangesteld. Daarom zijn er in 2025 geen 3e tranche Fonds Verstedelijking Almere middelen ingezet. Bovendien is het opstellen van het programma van eisen gestart met middelen uit het budget van Staatsbosbeheer. De geraamde middelen FVA voor 2025 zijn daarom overgeheveld naar 2026.

Natuurraamwerk Pampus

Voor Natuurraamwerk Pampus is in 2025 zijn geen middelen uit de 3e tranche Fonds Verstedelijking Almere besteed. Dit komt omdat de gemaakte kosten voor het opstellen van het projectplan zijn gedekt uit de provinciale SPUK Natuur subsidie. De middelen uit de 3e tranche FVA worden op een later tijdstip benut voor het ontwerp en de uitvoering en zijn overgeheveld naar 2026.

Natuurlijk verstedelijken Hart van de stad

Voor de vergroening van het centrum van Almere sluiten we aan bij de bestaande kwaliteiten van de stad en houden daarbij rekening met de stedelijke en maatschappelijke uitdagingen van de 21ste eeuw. Om dit te bereiken wordt voor het door ontwikkelen van het centrum ingezet op natuurlijke oplossingen bij het stedelijk verdichten. Het principe van natuurlijk verstedelijken biedt de mogelijkheid om bij het ontwerpproces te sturen op het realiseren van een ecosysteem met maximale ecosystemendiensten. Hierdoor wordt de basis gecreëerd voor het integreren van de verschillende visies en doelstellingen van het Hart van de Stad en het maken van een toekomstbestendig centrumgebied.

Wat hebben we bereikt

Stadsweteringspark

Het project is van start gegaan. De middelen van het Fonds Verstedelijking Almere worden ingezet om aan de voorwaarden van cofinanciering voor de Rijkssubsidie vanuit het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving te kunnen voldoen.

Groene dooradering van het centrum

De uitgangspunten voor natuurlijk verstedelijken en de ontwikkelregels uit de visie *Natuurkrachtig Hart van de Stad* voor de (versteende) binnenstad, zijn uitgewerkt in een programma van eisen. De opgaven voor het vergroten van de biodiversiteit en het omgaan met hittestress zijn in dit programma van eisen concreet uitgewerkt en gekoppeld aan de verschillende typen openbare ruimten in het centrum. Dit is gedaan door bureau Felixx in samenwerking met Deltares en Delbaere. Dit product vormt de bouwsteen voor het vanaf 2026 gefaseerd starten met het vergroenen van het centrum. Er wordt gestart op de Grote Markt en het Stadhuisplein. Het ontwerpproces hiervoor is inmiddels gestart.

Wat hebben we gedaan

Stadsweteringspark

Er is gewerkt aan een integraal ontwerp voor het Stadsweteringspark door bureau BOOM! in samenwerking met de gemeente, partners en bewoners. Er zijn aanvullende onderzoeken uitgevoerd. Deze onderzoeken sluiten aan op de beoogde nieuw te graven watergang aan de noordzijde, de bomenstrategie en de mogelijkheden voor het park ter hoogte van de Wisselweg in relatie tot de ondergrond. In het eerste kwartaal van 2026 wordt het ontwerpboek opgeleverd en ter vaststelling voorgelegd aan het college als onderlegger voor de langjarige gefaseerde uitvoering.

Groene dooradering van het centrum

Mijlpalen en resultaten:

Q1: De opdracht uitwerken en uitzetten - gereed

Q2: Nadere uitwerking van de opdracht - gereed

Q3: Uitwerking van de opdracht en oplevering programma van eisen - gereed

Aanbesteding ontwerp pleinen - gereed

Q4: Borgen en implementeren van het programma van eisen voor het vergroenen van de binnenstad - gestart

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Niet van toepassing.

Almeersepoort Nationaal Park Nieuw Land

De provincie Flevoland heeft een uniek natuurgebied in Nederland en Europa: *het Nationaal Park Nieuw Land*. Het park bestaat uit de Oostvaardersplassen, de Lepelaar plassen, de Markerwadden en een deel van het Markermeer. Vooral het Oostvaardersplassengebied trekt veel binnen- en buitenlandse toeristen. Inmiddels zijn voldoende middelen beschikbaar gesteld om een aantal belangrijke onderdelen van het Uitvoeringsprogramma Almeersepoort NP NL fasegewijs te kunnen realiseren.

Wat hebben we bereikt

De uitbreiding van het Natuurbelevingscentrum de Oostvaarders is in 2025 afgerond en er is een startgemaakt met de exploitatie. Halverwege 2025 hebben ruim 230.000 bezoekers de weg gevonden naar het bezoekerscentrum of deelgenomen aan activiteiten en evenementen. In het Kotterbos is de nieuwe mountainbikeroute in gebruik genomen. De werkzaamheden in het Wilgenbos (deelgebied van de Lepelaar plassen) zijn afgerond. Dit heeft onder andere geresulteerd in een bijzonder drijvend wandelpad (zie foto). In de Oostvaardersplassen Almere zijn diverse succesvolle evenementen georganiseerd.

Wat hebben we gedaan

De aanbesteding voor een groot werk, waarin landschap, infrastructuur en voorzieningen in het deelgebied Oostvaardersplassen worden gecombineerd, is succesvol afgerond. De werkzaamheden zijn gestart in oktober met een feestelijke aftrap door de betrokken bestuurders van de provincie Flevoland, gemeente Almere en Staatsbosbeheer. De uitvoering loopt door tot en met 2027.

De planvoorbereiding voor het Observatorium in het kerngebied is in volle gang. De start van de uitvoering is in 2026. De planuitwerking voor een nieuw bezoekerscentrum van het Flevo-landschap loopt. De verwachting is dat in 2026 gestart kan worden met de realisatie.

Voor de locatie Westvaarders - onderdeel van Oostvaardersoever - zijn varianten uitgewerkt en bestuurlijke gesprekken gevoerd over de haalbaarheid ervan. De verkenning naar de haalbaarheid loopt nog. In het tweede kwartaal van 2026 zal een definitief besluit genomen worden.

In opdracht van de stuurgroep Nationaal Park Nieuw Land is een onderzoek uitgevoerd naar de verkeersstromen in en om het Nationaal Park. Dit heeft geresulteerd in een aantal maatregelen die binnen het project Almeersepoort worden opgepakt. De maatregelen zijn bedoeld om het sluipverkeer tegen te gaan en het autoverkeer in het zuidelijke deel van NP NL te vertragen, maar ook om het aantal OV-verbindingen en haltes uit te breiden.

De marketing, communicatie en programmering voor de educatieve activiteiten wordt onverminderd voortgezet Per 1 september 2025 is een nieuwe projectmanager van start gegaan.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Er waren voor 2025 geen 3e tranche Fonds Verstedelijking Almere middelen begroot en geen mijlpalen gedefinieerd. Vanuit de 2e tranche FVA middelen was aan het begin van het jaar nog € 5,8 miljoen beschikbaar vanwege de vertraging. Dit is toegelicht in de voortgangsrapportage. Hiervan is een groot deel in september 2025 al doorgeschoven naar 2026 (€ 4,2 miljoen). In 2025 is meer gerealiseerd dan begroot. In totaal is er een overbesteding in de tweede helft van 2025 (€ 0,3 miljoen), die in 2026 wordt verrekend.

Programmasturing De groene en waterrijke Stad

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Uit 2024 zijn procesmiddelen doorgeschoven naar 2025, onder andere € 100.000 voor een kwartiermaker voor De Etalage. In totaal was in 2025 € 409.000 beschikbaar. In 2025 is bijna € 200.000 gerealiseerd. Er resteert € 213.000. Hiervan wordt € 100.000 doorgeschoven naar 2026, waarvan ongeveer € 55.000 voor de lopende verplichting voor de kwartiermaker van De Etalage. De overige circa € 113.000 uit 2025 valt vrij binnen de reserve van het Fonds Verstedelijking Almere.

Energiesysteem van de toekomst, Slimme mobiliteit en Circulair ambachtscentrum

bedragen x € 1.000

project	begroting	gerealiseerd	verschil
Energiesysteem van de toekomst	220	156	64
Slimme mobiliteit	180	162	18
Circulair ambachtscentrum	966	803	163
totaal	1.366	1.121	245

Energiesysteem van de toekomst

Wat hebben we bereikt

Ultradiepe Geothermie (UDG)

Er is een grondboring uitgevoerd in het vergunningsgebied Amsterdam-Almere-Diemen 01. De boring heeft plaatsgevonden op het Strandeiland in Amsterdam. De data geven comfort genoeg over de ondergrond dat het consortium HVC-Vattenfall en de gemeente aan de bestuurders hebben geadviseerd om het beschikbare budget van € 1,5 miljoen (€ 0,5 miljoen per partner) als cofinanciering bij te dragen aan een 3D survey voor het SCAN-programma van Energie beheer Nederland (EBN) . De Provincie zal ook € 0,5 miljoen bijdragen. De investering voor EBN SCAN zal circa € 11- € 15 miljoen bedragen. In het eerste kwartaal van 2026 wordt besloten of EBN SCAN de driedimensionale survey in Almere zal gaan uitvoeren.

Balanceren

Met de netbeheerder is een samenwerkingsovereenkomst afgesloten om gezamenlijk onderzoek te doen naar het realiseren van een balanswijk. Daarnaast zijn er verschillende onderzoeken gedaan naar de haalbaarheid van energiehubs. De Stichtsekant is het meest geschikt voor gronduitgifte voor deze hub, op de Sallandsekant en het Poldervlak was de interesse beperkt.

Wat hebben we gedaan

Ultradiepe Geothermie

- Lobby richting EBN voor het uitvoeren van een driedimensionale seismische survey. In het eerste kwartaal van 2026 wordt hierover een besluit genomen;
- Lobby richting de Provincie voor het vrijmaken van budget voor een bijdrage aan een driedimensionale Seismiek (€ 500.000 per consortiumpartner geoordeeld voor Seismiek);
- Er is afgesproken om te wachten met het lanceren van de website www.aardwarmtealmere.nl , totdat de resultaten van de Strandeiland boring bekend zijn (januari 2026). Tevens is afgesproken om een seismische survey te doen.

Balanceren

Op Hortus wordt gewerkt aan een pilot om de bouwstenen voor een balanswijk te toetsen. In samenwerking met de netbeheerder is de energie hub op industrieterrein de Vaart bezig om de voorwaarden voor een groepstransport overeenkomst uit te werken en met behulp van simulaties een business case op te stellen. Verder wordt onderzocht hoe lokale opgewekte elektriciteit beschikbaar gesteld kan worden aan de verschillende grote elektriciteitsvragers in Almere. Aanvullend wordt gekeken hoe de gronduitgifte hierop afgestemd kan worden.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Ultradiepe Geothermie

Niet van toepassing

Balanceren

Er was voor een onderzoek naar lokale uitnutting van windenergie een bedrag van € 0,1 miljoen begroot. Omdat de provincie een vergelijkbaar onderzoek heeft uitgevoerd, hebben wij ons aangesloten bij dit onderzoek en zijn deze gereserveerde middelen niet besteed.

Slimme mobiliteit

Wat hebben we bereikt

Digitale Regie gebruik Openbare ruimte (DRO)

- In 2025 hebben wij als gemeente de digitale aanpak voor het gebruik van de openbare ruimte verder verbeterd. We hebben grote stappen gezet in het inzicht verkrijgen in hoe alles technisch in elkaar zit, in onze productvisie en in het Blueboek. Ook zijn er verschillende nieuwe ideeën, projecten, proefversies en voorbeelden ontwikkeld. In de laatste maanden van 2024 zie je dat alles beter begint te lopen: de verschillende thema's werken beter samen, het sluit beter aan op het Dutch Metropolitan Innovations-netwerk, en het Proof of Concept Fonds groeit;
- Een nieuw verkeersmodel toegepast, waardoor ook andere doelgroepen dan automobilisten en ook vervoersarmoede inzichtelijk zijn gemaakt. Jarenlang focuste het mobiliteitsbeleid van gemeenten zich vooral op het reguleren van de doorstroming van het autoverkeer en efficiëntie. Doelgroepen zonder auto en personen die geen gebruik (kunnen) maken van andere (gemotoriseerde of elektrische) vervoersmiddelen en het OV maakten geen onderdeel uit van het mobiliteitsbeleid. Dit model maakt het mogelijk om ook voor andere doelgroepen beleidsinterventies te toetsen. Zodat de gemeente het mobiliteitsbeleid en/of de stads- en gebiedsinrichting hierop af kan stemmen;
- In het kader van vervoersarmoede (één van de kans gebieden) op regionaal niveau een kwalitatief onderzoek afgerond en een verkeersmodelanalyse uitgevoerd. Hebben een prijs gewonnen tijdens het jaarlijkse congres van het *Colloquium Vervoersplanologisch Speurwerk* (CVS). Sprake van een wetenschappelijk onderbouwd kennisproduct met landelijke relevantie;

Binnen *Digital Twin as a Service* (DTaaS) werken we aan een integraal digitaal model voor het gebiedsontwikkeltraject voor Pampus.

Wat hebben we gedaan

Digitale Regie gebruik Openbare ruimte (DRO)

- De eerste digitale producten die zijn ontwikkeld binnen DRO worden inmiddels gebruikt bij de gemeente Groningen, Amsterdam en Almere. Meerdere oplossingen worden in 2026 getest in Amsterdam, Almere en Groningen en focussen op prioriteiten zoals verkeersveiligheid, Modal Shift, gelijkwaardige toegang tot mobiliteit en data gedreven beleid en sturing voor de inrichting van de openbare ruimte;
- De tussenresultaten zijn gedeeld op de Smart City World Expo in Barcelona;
- In 2025 is DRO verder geprofessionaliseerd en schuift steeds meer op van ontwikkeling van theoretische concepten en modellen naar toepassing in de praktijk. De basisinstrumenten (architectuur, Bluebook, Spectrum) zijn grotendeels in gebruik genomen. En voor meerdere Kansgebieden worden operationele prototypes en use cases ontwikkeld. De samenwerking met het

DMI-netwerk is versterkt via het Methodiekensysteem en de middelen die door het Proof of Concept Fund ter beschikking worden gesteld bevorderen verdere innovaties op dit terrein.

Digital Twin as a Service (DTaaS)

- Schaalbare oplossingen getoetst in Almere voor het aanpakken van de Hittestress en Wateroverlast. Wij sluiten hierbij aan bij het instrumentarium waar in andere gemeenten gebruik van gemaakt wordt. Binnenkort kunnen wij als Almere ook gebruikmaken van de ecologische '3, 30, 300 regel' wat in Dronten ontwikkeld is bij de gebiedsontwikkeling en bij het grootschalig onderhoud;
- De digitale tweeling ingezet bij het starten van het gebiedsontwikkeling traject voor Almere Pampus.
- Draagvlak gecreëerd voor het gebruik van een digitale tweeling voor het verder ontwikkelen van het Stadscentrum.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Niet van toepassing

Circulair ambachtscentrum

Wat hebben we bereikt

Uitwerken technische voorbereiding van het kleinschalige Circulair ambachtscentrum. Inmiddels is een viertal ontwerpen aangeleverd. Deze worden op hoofdlijnen doorgerekend. Een ervan wordt doorontwikkeld tot definitief ontwerp met bijbehorende kostencomputatie. In aanloop naar het voorbereiden van de demontage activiteiten alvast een aantal bouwkundige aanpassingen gedaan aan het in 2025 aangekochte pand De Steiger 110.

Wat hebben we gedaan

- Bureau geselecteerd voor ontwerp- en kostencomputatie;
- Ontwerpen beoordeeld;
- Opdrachten verstrekt voor bouwkundige aanpassingen De Steiger 110 ten behoeve van demontage-activiteiten

De aankomende periode wordt 1 ontwerp verder uitgewerkt en voorzien van een gedetailleerde kostenopgave. Deze wordt aanbesteed, zodat conform planning in 2026 realisatie kan plaatsvinden.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Er is € 163.000 minder onttrokken aan de reserve van het Fonds Verstedelijking Almere, oorzaken zijn:

- Er is € 80.000 (middelen 3e tranche FVA) niet besteed omdat voor het uitwerken van de ontwerpen meer tijd nodig was, waardoor het onderzoek en de planuitwerking ook vertraging opliepen. Deze middelen zullen besteed worden in 2026.
- De onderbesteding van € 42.000 (middelen 2e tranche FVA) komt door het feit dat de verbouwing van de Steiger 110 nog niet voltooid is en wordt afgerond in 2026.
- Binnen het project zijn niet begrote baten van € 41.000 ontvangen door het detacheren van trainees (leer- en ervaring trajecten van de NVRD).

Proceskosten Almere 2.0

bedragen x € 1.000

	begroting	gerealiseerd	verschil
0.1 Proceskosten Almere 2.0	1.330	1.049	281
totaal	1.330	1.049	281

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

- Er is een onderschrijding van € 281.000 op het budget omdat een vacature niet is ingevuld (€ 73.000).
- Daarnaast zijn er niet begrote inkomsten door detacheringen van twee omgevingsmanagers en een secretaresse (€ 169.000).

- Verder hebben we € 25.000 inkomsten van het UWV ontvangen vanwege een zwangerschapsverlof. De rest bestaat uit kleine, niet noemenswaardige, afwijkingen.

Uitlopende projecten 2e tranche

project	begroting	gerealiseerd	verschil
Almere Centrum	1.004	566	438
AlmereLAB - Groeiagenda	297	265	32
Buitenzwembad		2	-2
CE Stedelijk voedselsysteem	520	428	92
CE Stedelijke grondstofstromen	1.143	191	952
Culturele strategie	88	76	12
Doorontwikkeling Almere Centrum	116	111	5
Ecologische verbindingen	1.345	877	467
Excellent groene en gezonde leefomgeving	1.527	1.243	284
Jaarlijks experiment	173	80	92
Kennis & werkagenda Pampus	845	586	259
Preventieve wijkaanpak	372	244	128
Proceskosten Circulaire economie en energie	250	129	121
Proceskosten Hart van de stad	206	20	186
Rondje Weerwater	897	794	103
Skills Garden	2	8	-6
Station en omgeving	50	23	27
Urban Innovation Hogeschool Windesheim	708	708	
Versterken onderwijsketen	273	274	-1
Versterken regionale en strategische inzet	561	327	234
totaal	10.376	6.952	3.424

Almere Centrum

Wat hebben we bereikt

Om Almere op de lange termijn een rol als onderscheidende kern binnen de grootstedelijke regio Amsterdam te laten vervullen, hebben we de afgelopen jaren vanuit onder andere het Fonds Verstedelijking Almere ingezet op een verstedelijkingsimpuls. Er wordt toegewerkt naar een centrum met een voorzieningenniveau en functiemix dat hoort bij een stad van 200.000 tot 300.000 inwoners. Het centrum wordt steeds meer een samenhangend gebied rond het Weerwater en heeft betekenisvolle ontmoetingsplekken, pleinen, parken en aantrekkelijke verbindingen en entrees. Het hart van Almere kent een steeds grotere mate van functiemenging en daardoor een sterke interactie tussen wonen, werken, leren en recreëren.

Wat hebben we gedaan

Net als voorgaande jaren hebben we ook in 2025 ingezet op de structuurversterking van het centrum ter verbetering van de belevingswaarde en het versterken van de route door het centrum.

In 2023 is er samen met UMB (vastgoedpartij voor het centrumgebied) een start gemaakt met een groenplan voor een aantal pleinen en de tussenliggende winkelstraten. In 2025 hebben wij het plan uitgewerkt in een technisch ontwerp en is er een samenwerkingsovereenkomst met UMB opgesteld. Vervolgens is een aanbestedingstraject gestart voor het realiseren van de eerste fase. De verwachting is dat de eerste pleinen medio 2026 worden opgeleverd.

Naast planuitwerking voor dit deel van het centrum, is een start gemaakt met planvorming voor het Stadhuisplein en de Grote Markt. Hiervoor is in 2025 een bureau geselecteerd en zijn er eerste gesprekken met stakeholders gevoerd. In december 2026 wordt hoogstwaarschijnlijk een inrichtingsplan opgeleverd voor beide pleinen.

De middelen voor realisatie zullen naast het investeringsbudget vanuit het FVA voor een groot deel beschikbaar gesteld worden vanuit het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving (BOL) en doorlopen tot en met 2029.

Samen met ProRail, NS, Bureau Mothership en Carte Blanche is een plan opgesteld voor het toevoegen van kunst in de openbare ruimte in het busstation gebied. Vanuit het overkoepelende programma Almere Centrum is gewerkt aan een definitief inrichtingsplan voor het busstation en dit biedt ruimte voor kunst. In 2025 is dit plan gezamenlijk uitgewerkt in een voorlopig ontwerp en in 2026 wordt dit vertaald in een inrichtingsplan.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Het budget 'Almere Centrum investering' is sterk afhankelijk van andere (bouw)activiteiten en besluitvorming. In samenwerking met vastgoedpartij UMB is in het vierde kwartaal van 2025 gestart met het aanbesteden van de realisatie van het groenplan in het centrumgebied. De opdrachten worden verstrekt in 2026. Voor de andere investeringen wordt een aangepaste meerjarenbegroting opgesteld. De middelen vanuit dit investeringsbudget zijn in ieder geval tot en met 2029 nodig.

AlmereLAB – Groeiagenda

Wat hebben we bereikt

- De Groeiagenda Nieuw Land is een strategisch document dat gericht is op het ontwikkelen van de regio Almere-Lelystad, met als doel om de economische groei, woningbouw en de Triple Helix samenwerking tussen de overheid, het bedrijfsleven en kennisinstellingen te bevorderen. De Groeiagenda Nieuw Land is opgesteld om de regio Almere-Lelystad te positioneren als een centrum voor Tech & Transitie en maakt onderdeel uit van de pijler De lerende en de ondernemende stad;
- We hebben de samenwerking tussen Triple Helix partijen gefaciliteerd zodat gestart kan worden met het uitvoeren van de economische opgaven in de Groeiagenda. Met behulp van een veranderkundige methodiek, de *Theory of Change*, is gestart met het verder verdiepen en concretiseren van de economische thema's uit de Groeiagenda;
- Er is een projectgroep Groeiagenda samengesteld waar 8 organisaties aan deelnemen (drie overheden, drie kennisinstellingen en twee innovatiehubs). De projectgroep volgt de voortgang op het proces en deelt richting de eigen organisaties informatie over de Groeiagenda;
- De samenwerking in de regio Almere-Lelystad is versterkt doordat partners zijn ingestapt in TOC themagroepen. Het besef is gegroeid dat samenwerking tussen organisaties nodig is om deze regio economisch te profileren en talent aan te trekken en te behouden. Uit een aantal TOC themagroepen is het initiatief ontstaan om regiodeal aanvragen op te stellen voor de tweede subsidieronde Regio Deal Nieuw Land;
- De monitor Tech & Transitie is gekoppeld aan de Groeiagenda en al in 2024 ontwikkeld. De monitor wordt momenteel ingekocht bij een extern bureau. In 2025 zijn afspraken gemaakt met de provincie Flevoland over het overhevelen/borgen van de monitor in de Economische monitor van de provincie Flevoland in 2026.

Wat hebben we gedaan

- De projectgroep Groeiagenda is meerdere keren bij elkaar gekomen om het doel en proces van de Groeiagenda aan te scherpen. De projectgroep bestaat uit: Gemeente Almere, Gemeente Lelystad, Provincie Flevoland, Horizon, Windesheim, ROC Flevoland, Aeres Hogeschool, PRICE en Flevocampus;
- Binnen de projectgroep zijn inhoudelijke discussies gevoerd over institutionele inbedding, samenhang tussen thema's en het voorkomen van thema-eilandjes;
- Tegelijk is gewerkt aan het borgingsvraagstuk en is er aansluiting gezocht bij grote regionale processen zoals de Regio Deal Nieuw Land en de doorontwikkeling van de Economic Board Flevoland;
- Tot slot is afgesproken dat MDF begin 2026 het ToA-proces (Theory of Action) richting de uitvoeringsagenda's begeleid. De uitvoeringsagenda's worden onderdeel van een geactualiseerde versie van de Groeiagenda, een Groeiagenda 1.1.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Niet van toepassing.

Buitenzwembad

Wat hebben we bereikt

Op 15 mei 2025 heeft de gemeenteraad op basis van het verdiepend onderzoek van Arcadis, het college opgedragen om conform scenario 3 over te gaan op het realiseren van het buitenzwembad achter het binnenzwembad in de Muziekwijk.

Wat hebben we gedaan

Het onderzoek van Arcadis is gefinancierd vanuit het FVA.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Niet van toepassing.

CE Stedelijk voedselsysteem

Wat hebben we bereikt

- In het Centrum Stadslandbouw kunnen nu verschillende activiteiten plaats gaan vinden. De hoofdfunctie is om aardappelen, groente en fruit (AGF) te verzamelen en te prepareren voor verdere verkoop en distributie. Maar het is ook bedoeld als ontmoetingsplek waar stadslandbouwers samen kunnen komen en kennis kunnen delen;
- Bekendheid en zichtbaarheid van de Flevo Campus is toegenomen waardoor bedrijven en startups weten de campus steeds beter weten te vinden. Onderzoeksvragen rondom stedelijke voedselvraagstukken kunnen zij beantwoorden;
- Verduurzamen van onze voedselsystemen en we zetten Almere hiermee op de kaart als voedselstad, met een van de grootste stadslandbouw projecten ter wereld, een Flevo campus en de Aeres Hogeschool en door alle nationaliteiten de zeer veelzijdige eetcultuur;
- De voedselstrategie stond voor een groot deel in het teken van de Floriade, maar inmiddels verschuift de focus naar meer Almeerse vraagstukken zoals stadslandbouw;
- Voedselonderwijs: steeds meer kinderen en jongeren in Almere leren alles over voedsel verbouwen, voeding, koken, gezondheid, enzovoort;
- Versterken en verduurzamen van de lokale voedselproductie;
- Regionale samenwerking versterken om onder andere kortere ketens te stimuleren en duurzaamheidsdoelen te verwezenlijken;
- Zichtbaarheid vergroot mede door lokale initiatieven een podium te geven;
- Onderzoek en innovatie aangejaagd;
- Activiteiten ontplooid om de eiwittransitie en het nuttigen van lokaal en/of seizoensgebonden voedsel te stimuleren.

Wat hebben we gedaan

- Centrum Stadslandbouw (Voedselhub) Oosterwold is feestelijk geopend met bestuurders (Almere en Zeewolde). Kwartiermaker aangesteld om de zichtbaarheid van het Centrum Stadslandbouw te vergroten en stadslandbouw in de stad verder te stimuleren. De winkel in dit centrum is geopend;
- *Food Pioneers* werkt samen met overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen op de thema's lokaalvoedsel en kortere ketens. In het schooljaar 2025/26 worden samen met Tommy Tomato gezonde lunches aangeboden door een snackmuur te plaatsen bij een aantal middelbare scholen in Almere;
- Nemen actief deel aan het nationale netwerk de City Deal om mee te denken over wet- en regelgeving voor het bevorderen van een gezonde voedselomgeving. Regionaal wordt samengewerkt op het dossier 'Voedsel Verbindt' om kortere ketens te realiseren. Internationaal zijn we vanuit de gemeente actief betrokken bij het Milan Urban Food Policy Pact en bij het Europees subsidieproject *Feed Your Future*;
- Actualiseren van de huidige Voedselstrategie;

- Voedselonderwijs is een doorlopend programma waarin we als gemeente samen met Stad & Natuur en de GGD zoveel mogelijk scholen willen bereiken. Het project schooltuinen is hier een onderdeel van. In 2025 heeft een school in Almere de prijs gewonnen 'Beste schooltuin van Nederland';
- Samenwerkingsverband opgetuigd met lokale ondernemers, provincie, onderwijs en de Rabobank, met als doel om de stadslandbouw in de regio te versterken;
- Samen met de gemeente Amsterdam en het bureau van de Metropool Regio Almere (MRA) een leermodule 'Voedselstrategie' ontwikkeld voor de MRA-gemeenten. Het MRA-thema voor 2026 is voedsel en is gestart om in de regio de lokale voedselproductie te bevorderen;
- Diverse evenementen georganiseerd zoals op 5 mei het Bevrijdingsfestival en de Polderparade;
- Nemen deel aan het Consortium Drijvende Delta's met als doel voedsel produceren op het water. Het eerste eiland is te vinden in het Weerwater, coproductie met Aeres Hogeschool en de Wageningen Universiteit;
- Catering gemeente aanbesteed. In november 2025 in het bedrijfsrestaurant van de gemeente in het kader van de eiwittransitie een kookevent georganiseerd samen met TV chef-kok Sharon de Miranda;
- Samen met Almere City Marketing de tentoonstelling 'De Eetbare Stad, Van Mini tot Maxi- moestuin' georganiseerd om vooral Almeerse voedselinitiatieven onder de aandacht bij het grote publiek te brengen.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Er was € 55.000 gereserveerd voor begeleiding en cofinanciering van de EU-subsidie. De besluitvorming over de subsidie zal in 2026 plaatsvinden. Verder was het de bedoeling om het project Voedsel in 2025 af te sluiten, hiervoor was een budget geraamd dat eveneens doorschuift naar 2026.

CE Stedelijke grondstoffenstromen

Wat hebben we bereikt

Een terrein voor de afdeling Stadsruimte in gebruik genomen voor het verzamelen en uitvoeren van materialen en grondstoffen die afkomstig zijn uit projecten in de openbare ruimte. Doel is het bevorderen van hergebruik en het doelmatig benutten van materialen en grondstoffen.

Wat hebben we gedaan

In het eerste kwartaal van 2026 wordt een terrein van 5000 m² op De Vaart IV, kavel 9, overgedragen aan de SRU voor het inrichten van een grondstoffendepot. In dezelfde periode wordt het invoeringsplan voor circulair werken en het grondstoffendepot opgeleverd.

Het eindresultaat is een grondstoffendepot dat actief wordt beheerd en het circulair werken binnen Stadsruimte ondersteunt. Er is een beheerorganisatie ingericht met doorzettingsmacht en heldere taken en verantwoordelijkheden.

Daarnaast zijn digitale systemen ingericht voor voorraadbeheer en het koppelen van vraag en aanbod. Het grondstoffendepot is bekend bij de medewerkers en vervult een centrale rol bij de circulaire werkwijze van de afdeling Stadsruimte.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Er was beoogd om grond aan te kopen en terreininrichting te realiseren in 2025. Dit duurde langer dan verwacht vanwege vergunningverlening en besluitvorming bij de provincie. Daarom worden de activiteiten in 2026 uitgevoerd.

Doorontwikkeling Almere Centrum

Wat hebben we bereikt

De culturele strategie - waarbij de opgave was om in te zetten op culturele ontwikkeling die meegroeit met de stad Almere-, is afgerond in de eerste helft van 2025. De FVA aanvraag voor het project Cultuurimpuls is met het vaststellen van het FVA meerjarenprogramma in april toegekend. In de zomer van 2025 is het cultuurplan 2026-2028, cultuurkoers 2040 vastgelegd. Hierin heeft de ontwikkelvisie vanuit de culturele strategie ook gestalte gekregen.

Wat hebben we gedaan

- Verkenning uitgevoerd aan de hand van gesprekken met allerlei partners. In vervolg daarop is in het voorjaar het programma Cultuurimpuls Almere gestart;
- Culture programmering van twee evenementen gefaciliteerd namelijk het studentenfestival Breach en de Urban Sport Games. Beide evenementen hebben afgelopen voorjaar plaatsgevonden

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Niet van toepassing.

Ecologische verbindingen

Het doel van het sleutelproject Ecologische Verbindingen is het realiseren van een toekomstbestendig natuurnetwerk, wat de ecologische kerngebieden van Almere en Zuidelijk Flevoland verbindt, om het leefgebied van de dieren te beschermen en te vergroten.

Wat hebben we bereikt

- In 2025 zijn twee wildsignaleringsystemen op ecozone De Steiger geplaatst. Het overgrote deel van de basismaatregelen zijn uitgevoerd. De verwachting is dat in 2026 de overige maatregelen uitgevoerd en de resterende bruggen (via de Wateropgave) gebouwd worden. Omdat er minder middelen zijn besteed dan begroot, is afgesproken om nog activiteiten toe te voegen. De ontwerp- en planfase hiervoor zijn inmiddels afgerond;
- Stichting Stad en Natuur heeft lesmateriaal opgeleverd voor het primair en voortgezet onderwijs. In het derde kwartaal van 2025 hebben zich daar 28 klassen voor aangemeld. Onderdeel van het lesmateriaal is de schoolplaat. In 2025 is tevens een stickeractie gestart;
- In 2025 heeft de gemeente 4 wildcamera's geplaatst en is Almere toegevoegd aan www.wildspotters.nl;
- De opdracht voor het realiseren van 3 natuurbelevingsplekken is verstrekt en de realisatie is voorzien in juli 2026.

Wat hebben we gedaan

- Gestart met het realiseren van 2 van de 4 geplande bruggen. Voor de resterende twee bruggen loopt de ontwerpfase. De definitieve oplevering van de basismaatregelen zal in het eerste kwartaal van 2026 plaatsvinden omdat door droogte in de ecozone De Steiger herbeplanting noodzakelijk is.
- Onderzocht of er ruimte/behoefte is aan een vispassage in de nabijheid van Ecozone De Steiger. Samen met het waterschap Zuiderzeeland zal dit in de loop van 2026 verder uitgewerkt worden.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

In september 2025 is, zoals ook aangegeven in de voortgangsrapportage 2025, al een deel van de 2e tranche FVA middelen bestemd voor 2026 (€ 1 miljoen). Een deel van de middelen voor de basismaatregelen wordt na oplevering gefactureerd in 2026. Een groot deel van de middelen die nog niet besteed zijn, zijn gereserveerd voor het aanvullende maatregelenpakket en eventueel het aanleggen van een vispassage. Tevens wordt een deel hiervan gereserveerd voor het vervolg van het project Wateropgave (€ 346.000). In de tweede helft van 2025 is door extra middelen vanuit de provincie een baat ontstaan van € 97.000, dit betekent dat er € 468.000 wordt doorgeschoven naar 2026. We hebben geconstateerd dat er een afwijking in het begrote budget zit van € 25.000, ten gunste van het budget.

Excellent groene en gezonde leefomgeving

De doelen van Excellente groene en gezonde leefomgeving (EGGL) zijn:

- Het verbeteren van de mentale en fysieke gezondheid van Almeerders door het verbeteren van de toegankelijkheid en het gebruik van de groen- en waterstructuren;
- Het verzachten van de effecten van klimaatverandering door het realiseren van een fijnmazige dooradering van groenstructuren. Hiervoor zijn drie locaties uitgekozen; het Algerapad, de Leemwierde en Nobelhorst.

Wat hebben we bereikt

In 2025 is de tweede deellocatie van het project, namelijk Leemwierde, gerealiseerd. Het eiland en de oevers in de omgeving Leemwierde zijn heringericht met nieuwe paden, vlonders, bomen en faciliteiten voor sport en spel. Daarnaast is gewerkt aan programmering voor Leemwierde en de monitor is herhaald op de locatie Nobelhorst. Voor het voorlopig ontwerp en de aanpak van het Algerapad is een bewonersavond georganiseerd.

Wat hebben we gedaan

- De locatie Leemwierde is in 2025 [heringericht](#) opgeleverd conform het door Idverde opgestelde ontwerp. De feestelijke opening van het park vindt plaats in april 2026. Door de keuze voor een UAV-GC aanpak is de uitvoering versneld;
- Een stagiaire van de Universiteit Wageningen heeft onderzoek gedaan naar de mogelijkheden en aanpak voor het participeren van senioren rond locatie Leemwierde. Dit onderzoek is in 2026 het vertrekpunt voor het optuigen van het participatietraject;
- Aeres heeft de monitor van de locatie Nobelhorst opgeleverd. Met Aeres is afgesproken dat de locaties Leemwierde en Nobelhorst nog een extra jaar worden gemonitord in 2026, omdat de oplevering ook later is dan gepland. Voor het Algerapad is het nog onzeker hoe de monitoring wordt opgepakt;
- Het ontwerp voor de herinrichting van het Algerapad is vertraagd. Het definitief ontwerp wordt in 2026 verwacht en de realisatie start op z'n vroegst in het vierde kwartaal van 2026.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

In 2025 is op het moment van de voortgangsrapportage al een groot deel van de 2e tranche FVA middelen bestemd voor 2026 (€ 2,5 miljoen). In de tweede helft van 2025 is uiteindelijk iets minder besteed dan verwacht, vanwege de vertraging in de ontwerp- en realisatiefase van het Algerapad waardoor in totaal € 0,1 miljoen besteed wordt in 2026.

Jaarlijks Experiment

Dit project bestaat uit 2 experimenten, namelijk de **Pilot Bouwen door de buurt** en **Optoppen**.

Wat hebben we bereikt

Pilot Bouwen door de Buurt

- Gemberpad: Begin 2025 is de vergunning om af te mogen wijken van het bestemmingsplan Beatrixpark en Kruidenwijk onherroepelijk geworden. Het monitoren van het gemeentelijk proces door het bureau Bügelhajema is afgerond en het college heeft middels een raadsbrief de gemeenteraad geïnformeerd. De documentaire gemaakt door Robert Wiering is opgeleverd en laat zien wat er allemaal is gedaan sinds de start van de pilot tot aan het moment dat de vergunning, om planologisch af te kunnen wijken, is verstrekt. De initiatiefnemers kregen akkoord op hun Stedelijke Randvoorwaarden-toetsen en hebben een vergunning aangevraagd voor hun bouwplanactiviteit. Drie restkavels zijn begin juli verloot aan Kruidenwijkers ('Didam-arrest proof'). Op de bouwlocatie is begonnen met het bouwrijp maken van de kavels.
- Landelijke kennisdeling: Opdracht van het FVA is om te voorzien in het (landelijk) delen van kennis. Op 20 oktober 2025 is in de Nieuwe Bibliotheek van Almere de documentaire Bouwen door de Buurt feestelijk in première gegaan. Op 30 oktober is samen met de faculteit Bouwkunde van de TU in Delft en de Regeringscommissaris voor de Omgevingswet een kennisbijeenkomst georganiseerd. In 2025 is de website over de uitkomsten van de pilot uitgewerkt. De pilot en de resultaten zijn in november gepresenteerd tijdens de Dag van de Volkshuisvesting. Artikelen zijn onder andere gepubliceerd op www.gebiedsontwikkeling.nu, VG Magazine, LinkedIn, Almere deze Week, Omroep Flevoland. De documentaire is actief gedeeld met collega's van de gemeente Almere, het Fonds Verstedelijking Almere, de gemeenteraad, vakgenoten, journalisten, de academische wereld enz. Enthousiaste reacties, vragen en uitnodigingen volgden.

Optoppen

Het project Optoppen is stopgezet. Doelstelling van dit project was om een methodiek te ontwikkelen, zodat middels het toevoegen van woonlagen aan bestaande gebouwen in bestaande wijken meer woningen aan

die wijken toegevoegd kunnen worden. Gebleken is dat er wel animo voor is, maar dat er geen voortgang geboekt wordt als het gaat om het opstellen van een businesscase. De gebouwen die hiervoor geschikt zijn, zijn in de meeste gevallen geen eigendom van de gemeente, maar van woningcorporaties of private partijen. De sturingsmogelijkheden van de gemeente zijn daarom gering.

Wat hebben we gedaan

Pilot Bouwen door de Buurt

- Vergunningverlening planologische afwijking plangebied, onherroepelijk
- Afronden monitoring, raadsbrief
- Oplevering documentaire tot en met de vergunningverlening.
- Bouwrijp maken gestart
- Start vergunningverlening afzonderlijke woningen door gemeente en het Waterschap.
- Landelijke kennisdeling gefaciliteerd
- Opstart subsidie realisatiestimulans ministerie VRO, € 7.000 per betaalbare woning (maximaal € 42.000)
- overdacht monitoring 'verbetering biodiversiteit' (ecologie) en 'veiligheid fietsstraat' (verkeer) binnen de gemeente
- inventarisatie losse eindjes 2026, afscheid projectmedewerker

De activiteiten zijn:

- Het feestelijk slaan van een eerste paal
- Fotografie en film ten behoeve van archivering
- Landelijke kennisdeling
- Bouwbegeleiding particuliere bouwers
- Onderhoud van de website

Optoppen

- Er zijn haalbaarheidsonderzoeken uitgevoerd voor twee kansrijke propositities voor het optoppen van bestaande gebouwen met modulaire units van duurzame materialen. Het betreffen Koopman-alliantie en Pop-Up-Ally-R;
- In Almere -Haven zijn de planologische mogelijkheden in beeld gebracht voor het beoogde optop project van de Alliantie in overleg met collega's van het programma Almere Haven Centrum;
- Vanuit de gemeente is er actief gezocht naar een geschikte demo locatie voor Pop-Up-Ally-R in overleg met collega's van het programma circulair 2.0.;
- Daarnaast hebben we een uitgebreide verkenning gedaan naar het optop potentieel in Almere. Dat blijkt aanzienlijk (duizenden woningen) maar het betreffen met name corporatie woningen. In overleg met de collega's van gebiedsontwikkeling zijn voor het Centrum samen met de woningcorporatie Goede Stede ook voorstellen gedaan voor het optoppen van gebouwen in de Staatsliedenwijk. Helaas is het proces tot stilstand gekomen door de bestuurlijke gesprekken met Goede Stede.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Pilot Bouwen door de Buurt

De onderschrijding van € 0,1 miljoen wordt veroorzaakt door vertraging binnen het project. De vertraagde activiteiten worden afgerond in 2026.

Optoppen

Binnen de reserve Fonds Verstedelijking Almere was € 1,9 miljoen gereserveerd voor dit project. Dit budget kan vrijvallen, omdat beide partijen hun activiteiten zijn gestaakt. Koopmans-alliantie heeft zich vanwege recente ervaringen (o.a. Zoetelaarpassage Almere) teruggetrokken omdat ze voor de lange termijn geen haalbare businesscase zien binnen de Almeerse context.

Pop-Up-Ally-R bleek niet in staat om een plan te ontwikkelen.

Dit bedrag zal als volgt worden herbestemd:

- € 0,45 miljoen voor het project Pampus (KNVB) voor de verdere uitvoering van het project Pampus. Op deze wijze kan een bijdrage worden geleverd aan een eventuele vestiging van de KNVB.;

- € 0,3 miljoen voor Regionale inzet in het kader van het Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport (MIRT).;
- € 1,15 miljoen voor de vermindering van de overprogrammering van de 3e tranche.

Kennis & werkagenda Pampus

Wat hebben we bereikt

In 2025 zijn we gestart met de uitwerking van de eerste fase van Pampus. Dit omvat 7500 woningen en 4000 arbeidsplaatsen. De basis hiervoor is vastgelegd in het plan van aanpak *Naar een gebiedsontwikkeling Pampus*. De planontwikkeling is nog lopend.

Wat hebben we gedaan

Samen met het RijksVastgoedBedrijf werken we als gemeente aan het uitwerken van de eerste fase van Pampus. Daarvoor hebben we de benodigde expertise ingehuurd. Een deel hiervan wordt gedekt uit de middelen van het Fonds Verstedelijking Almere.

Concreet gaat het om:

- Inhuur Bright: Zij nemen deel in het team Pampus voor het ontwerp van het stedenbouwkundig raamwerk (Inzet Bura en Polyfern wordt betaald door RVB);
- Inhuur Mister T: Zij geven financieel advies en stellen de grondexploitatie op;
- SWECO: Werkt aan een lifecyclecost berekening. Deze is nodig om een ophoogstrategie op te stellen en dit kan ook worden gebruikt voor het ramen van de toekomstige beheerkosten;
- Joyce van de Berg is gevraagd om te adviseren op de structurering van de ondergrondse infrastructuur en ze levert daarmee een bijdrage aan het masterplan voor de bodem.
- In 2024 is een uitgebreid bodemonderzoek gedaan, daarvoor zijn een aantal peilbuizen geplaatst en Koenders instruments monitort en beheert die buizen;
- In een aantal sessies is de opdracht voor de sociaal bouwmeester verkend;
- Door Buck is onderzoek gedaan naar de benodigde formatie voor fase 1.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Er is minder besteed dan verwacht omdat een aantal opdrachten nog doorlopen in 2026. Het gaat om de bovengenoemde opdrachten Bright, Mister T, SWECO, Joyce van den Berg en Koenders instruments.

Preventieve wijkaanpak

Wat hebben we bereikt

De Preventieve Wijkaanpak bestaat uit vroegtijdig trends en ontwikkelingen signaleren, verdiepende wijkanalyses en een wijkaanpak die tot stand komt met inbreng van bewoners en partners in de wijk.

Vroegsignalering

- Vastgesteld dat er nu geen wijken met een verhoogd risico op afglijden zijn. Een werkgroep waar de preventieve wijkaanpak onderdeel van uitmaakte, gaat verder met het ontwikkelen van veerkrachtkaarten. Een andere manier van kwantitatief analyseren én analyseren op basis van programmering op wijkniveau;
- Door kwalitatief onderzoek bij de middenklasse worden factoren inzichtelijk gemaakt die van invloed kunnen zijn op het prettig wonen van de Almeerder;
- Er is onderzocht wat New Town specifieke ontwikkelingen en uitdagingen zijn voor Almere.

Wijkanalyses

- Sociaal-economische wijkanalyses uitgevoerd in wijken die grenzen aan het stadscentrum zoals Filmwijk, Stedenwijk, Staatsliedenwijk en de Kruidenwijk;
- Meegewerkt aan het proces om te komen tot de gebiedsagenda Poort en Stad-West. Waarbij voor de wijken in Stad-West op wijkniveau prioriteiten zijn gesteld;
- Buurtanalyse gedaan in een deel van Muziekwijk-Zuid door gesprekken te voeren met en bijeenkomsten te organiseren voor betrokken bewoners en partners.

Wijkaanpak

- Het interventiepalet onderwijshuisvesting is verder geconcretiseerd, door samen met collega's van diverse afdelingen een aanpak op wijkniveau te ontwikkelen. Doel is om op basis van de mogelijkheden in en signalen vanuit de wijk meer maatwerk te kunnen leveren;
- Middels de GO! Methode in Muziekwijk-Zuid met bewoners en partners gekozen voor drie eerste interventies die bijdragen aan het prettig wonen in de wijk (ook op de langere termijn). Aanleg hondenspeelveld, plaatsing twee AED's en een onderzoek naar zwerfafval en dumping;
- Twee nieuwe bewonersinitiatieven worden met ondersteuning van een partner in Muziekwijk-Zuid verder ontwikkeld. Zo willen het wijkteam en een aantal inwoners in de wijk een nieuwe ontmoetingsruimte realiseren om activiteiten te organiseren en gezamenlijk te eten. De school, de kinderopbouwwerker en een aantal inwoners willen een gezond schoolplein realiseren, zodat de kinderen in hun eigen tuintjes groente en fruit kunnen kweken en leren over wat gezonde voeding is.

Wat hebben we gedaan

- Op verschillende manieren gewerkt aan vroeg signalering op wijkniveau en het ontwikkelen van instrumenten die hieraan bijdragen;
- Kwalitatieve wijkanalyses uitgevoerd en de behoeftes samen met collega's, inwoners en partners vertaald in initiatieven;
- Aansluiten bij bestaande projecten en trajecten die van belang kunnen zijn op ontwikkelingen op wijkniveau en waar nodig aanvullen en/of bij elkaar brengen van informatie;
- Een instrument ontwikkeld wat op wijkniveau inzicht geeft in de interventiemogelijkheden uitgesplitst op doelen (vanuit het doelenkader) en termijn.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

De financiële afwijking is te verklaren doordat er vanuit een andere subsidie middelen zijn toegevoegd aan het budget. Dit betrof circa € 20.000. Daarnaast zijn de kosten op personele inzet door onvoorziene wijzigingen lager uitgevallen dan begroot. Verder heeft het project waar mogelijk aansluiting gezocht bij bestaande ontwikkelingen waardoor de gemaakte kosten soms ook gedeeld zijn met andere afdelingen. Tot slot zijn een aantal processen later opgestart waardoor realisatie in 2025 niet haalbaar bleek. We verwachten hier nog kosten voor in 2026.

Proceskosten Circulaire economie en energie

Wat hebben we gedaan

In 2025 is gefocust op het afronden en borgen van de sleutelprojecten.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Het restant budget van € 0,1 miljoen kan vrijvallen.

Proceskosten Hart van de stad

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

- De proceskosten zijn de afgelopen jaren gereserveerd voor eventuele negatieve financiële afwikkeling van het sleutelproject station. Deze blijken bij nader inzien niet nodig te zijn. Afgesproken is om deze middelen in te zetten voor de verdere ontwikkeling van Almere;
- Centrum. € 0,2 miljoen is overgeheveld naar het daarvoor bestemde investeringsbudget.

Rondje Weerwater

Wat hebben we gedaan

In 2025 hebben we het lange Rondje Weerwater afgerond en opgeleverd. Het Rondje Weerwater bestond uit meerdere afzonderlijke deelprojecten, die tezamen een geheel vormen en veelal zijn afgerond in de voorgaande jaren. Daarnaast hebben daar diverse activiteiten en evenementen plaatsgevonden zoals de Urban Sports Games en Almere Floats en vond in oktober 2025 het lichtkunstfestival Alluminous plaats. Het

organiseren van activiteiten en evenementen in het Weerwatergebied loopt ook de komende jaren door en valt als sleutelproject *Economisch versterken Almere Centrum* onder de pijler 'Lerende en ondernemende stad'.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

De onderbesteding vanuit het sleutelproject Rondje Weerwater is meerledig, enerzijds zijn er middelen gereserveerd voor de laatste puntjes op de i in de realisatie, voorbeeld zijn realisatie verblijfsplekken. In het eerste kwartaal 2026 zal daarvoor een inventarisatie plaatsvinden, anderzijds is een deel van dit bedrag niet benut vanwege de vertraagde besluitvorming over de programmering van het sleutelproject economisch versterken. De middelen zijn voor 2026 overgeheveld naar dit sleutelproject.

Skills Garden

Wat hebben we bereikt

In 2025 is het helaas nog niet gelukt om de Skills Garden in het Laterna Magikapark te realiseren. Door interne afstemmingsproblemen, de aanstelling en het vertrek van een nieuwe projectleider en diens vervanging, is er vertraging opgetreden. Inmiddels is de planning geactualiseerd en het Voorlopig Ontwerp is nu omgezet naar het Definitief Ontwerp. Planning is nu om in het tweede kwartaal van 2026 de Skills Garden te bouwen en in gebruik te nemen.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Niet van toepassing.

Station en omgeving

Wat hebben we gedaan

Dit sleutelproject is afgerond in 2024. In 2025 heeft de financiële afronding plaatsgevonden. Dit project is volledig afgerond.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Niet van toepassing.

Urban Innovation Hogeschool Windesheim

Vanuit de pijler Lerende en Ondernemende Stad heeft Urban Innovation al een aantal jaren vanuit het Fonds Verstedelijking Almere middelen ontvangen voor het ontwikkelen van hun lectoraat. Dit lectoraat is van belang voor het ontwikkelen van het hogere onderwijs in de stad en het onderzoek naar de ontwikkeling van de nieuwe en bestaande stad. Voor dit sleutelproject is met Windesheim afgesproken dat dit lectoraat onderdeel wordt geborgd in het curriculum van Windesheim zodat het zonder de jaarlijkse bijdrage uit het Fonds Verstedelijking Almere kan blijven bestaan.

Binnen het programma Urban Innovation (2021-2025) zijn vier inhoudelijke activiteiten onderscheiden:

1. Onderwijsontwikkeling,
2. Onderzoek,
3. Samenwerken met het werkveld
4. Programmamanagement, waarvoor we jaarlijks een activiteitenplan hebben opgesteld.

Het Activiteitenplan 2025 vormt een goede basis voor de nieuwe lectoraatsperiode die start op 1 september 2026.

Inmiddels zijn de vier activiteitenlijnen zodanig met elkaar verweven dat deze niet meer als afzonderlijke activiteitenlijnen functioneren. Dat geldt ook voor de drie onderzoeksthema's: circulaire, gezonde en nabije leefomgeving en de twee dwarsthema's 'welbevinden, welzijn en welvaart' (outcome) en 'leren, innoveren, doorwerken' (proces).

Voor de nieuwe lectoraatsperiode wordt een nieuwe afbeelding ontwikkeld waarin zowel de werkwijze als de onderzoeksthema's (Toegankelijke en bereikbare stad, Samen maken we de stad en Nieuwbouw en renovatie in de stad) schematisch zullen worden weergegeven.

De afgelopen jaren heeft Urban Innovation gewerkt aan het verbeteren van steden – met name Almere – door samen met inwoners, studenten, docenten en professionals te zoeken naar oplossingen voor echte, dagelijkse stedelijke vraagstukken. Denk aan thema's als:

- Hoe blijft een stad gezond?
- Hoe maken we wijken leefbaar?
- Hoe bouwen we duurzaam?
- En hoe zorgen we dat iedereen mee kan doen?

1. Onderwijs vernieuwd en flexibeler gemaakt

We hebben studenten geleerd om samen te werken aan ingewikkelde vraagstukken uit de praktijk. Dit deden we door:

- Een vernieuwde minor Redesign Your Future te ontwikkelen, waarin studenten leren om anders naar de toekomst te kijken en oplossingen te bedenken;
- De jaarlijkse hackathon We Shape The Future en de Praktijkdag in Lelystad te organiseren, waar studenten, bedrijven en bewoners samen aan de slag gaan;
- Nieuw aanbod voor het Leven Lang Ontwikkelen (LLO) te ontwikkelen, zodat ook professionals kunnen blijven leren.

Deze aanpak is inmiddels opgenomen in het officiële curriculum van Windesheim. Dat betekent dat onze manier van werken blijvend impact heeft op hoe Windesheim onderwijs vormgeeft.

2. Onderzoek verbonden aan de praktijk

Onderzoek stond nooit op zichzelf. Bij elk project keken we: Wie moeten hierbij betrokken worden?

Dat konden inwoners, bedrijven, de gemeente of docenten en studenten zijn. Zo zorgen we dat onderzoek echt aansluit bij wat er in wijken en steden speelt. We werkten onder andere in fieldlabs en op wijklocaties, waar we letterlijk tussen de mensen staan. Daardoor kregen we inzicht in wat er speelt en konden we sneller samen oplossingen bedenken en ideeën genereren.

3. Een sterke werkwijze opgebouwd

De vier pijlers waarmee we startten (onderwijsontwikkeling, onderzoek, samenwerken met het werkveld en programmanagement) zijn volledig met elkaar verweven geraakt. Dat betekent dat onderwijs, onderzoek en praktijk nu natuurlijker samengaan.

Ook de thema's waar we aan werken – zoals een gezonde, circulaire en toegankelijke stad – vormen nu één geheel in plaats van losse onderwerpen.

4. Een stevig team neergezet

Urban Innovation bestaat inmiddels uit 22 medewerkers (ongeveer 10 fte): de lector, associate lectoren, onderzoekers, docenten en ondersteuners. Daarmee is een stabiele en professionele basis gelegd voor de volgende lectoraatsperiode (2026–2030).

5. Inspiratie voor de toekomst verzameld

We hebben een inspiratiebundel met 18 stadsverhalen samengesteld, waarin we laten zien hoe vragen uit de stad hebben geleid tot nieuwe inzichten, projecten en resultaten.

Deze bundel verschijnt in het van voorjaar 2026, waarschijnlijk tijdens de viering van het 50-jarig bestaan van Almere.

6. Klaar voor de volgende fase

Het nieuwe lectoraatsplan voor 2026–2030 is vanuit ons team samen met partners en de Programmaraad opgesteld. In maart 2026 wordt het ter beoordeling aan het College van Bestuur van Windesheim aangeboden.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Niet van toepassing.

Versterken onderwijsketen

Wat hebben we bereikt

Dit ontwikkelspoor is in 2025 afgerond. Vanuit de middelen van dit sleutelproject zijn partners succesvol ondersteund bij het indienen van aanvragen voor Regio Deal Projecten. Dit heeft geresulteerd in:

- Twee toegekende Regio Deal Nieuw Land projectaanvragen (Krachtig Beroepsonderwijs en Meer Talent voor Techniek) gericht op het vergroten van het onderwijsaanbod en versterken van de onderwijsinfrastructuur binnen Tech & Transitie;
- Toegekende Regio Deal Nieuw Land projectaanvraag (Pre-master IT) gericht op (pre-)universitair onderwijs in Almere;
- Verdere planvorming en voor een mogelijke Regiodeal aanvraag 'Almere stad voor studenten' voor de tweede subsidieronde van de Regio Deal Nieuw Land;
- Toekenning Techkwadraat Almere: gericht op techniek oriëntatie en een doorlopende leerlijn in het primair en voortgezet onderwijs;
- Eerste verkenning op de komst van Defensie naar de provincie Flevoland en de mogelijke kansen die dit biedt op het gebied van talentontwikkeling en innovatie-vraagstukken.

Wat hebben we gedaan

Er is meegeschreven en meegedacht bij de projectaanvragen in het kader van de Regiodeal en er is ondersteund bij de co-financieringsaanvragen vanuit de 3e tranche van het Fonds Verstedelijking Almere.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

Niet van toepassing.

Versterken regionale en strategische inzet

Wat hebben we bereikt

De inzet is gericht op de vraagstukken rondom ecologie en water die te maken hebben met de groei van Almere. Het gaat over Pampus, maar ook over Nieuw Land en de Oostvaardersoever. Er wordt gewerkt aan de wateropgave voor de gehele stad en aan de opgave voor de ecologische hoofdzones. De capaciteit is inmiddels naar beneden bijgesteld.

Wat hebben we gedaan

Omdat het over inzet gaat waarbij niet aparte producten worden gemaakt, is er geen sprake van een resultaat. Door de inzet wordt bijgedragen aan bijvoorbeeld het verder uitwerken van Pampus, Oostvaardersoever en de ontwikkelkaders voor het Centrum waaronder het Stadweteringpark. Vanuit de samenwerking met de provincie Flevoland en de Metropool Regio Amsterdam wordt ook bijgedragen aan het oplossen en aanpakken van groen-blauwe vraagstukken.

Toelichting afwijkingen groter dan € 100.000

De afwijking is vooral toe te schrijven aan het feit dat werkzaamheden voor deze fase van Pampus doorlopen in 2026. De niet bestede middelen worden ingezet voor realisatie in 2026.

4 Bijlagen jaarverslag

4.1 Opvolging aanvaarde moties en amendementen

Programmabegroting 2024

23254.013 Nieuw ontwikkelingsplan Overgooi

Samenvatting:

De motie draagt het college op om in 2024 met de raad een voorstel te bespreken met daarin de hoofdlijnen en uitgangspunten voor een nieuw ontwikkelingsplan Overgooi. Dit naar aanleiding van de uitspraak in het coalitieakkoord dat we werken aan een nieuw ontwikkelingsplan voor Overgooi waarbij meer woningen worden gerealiseerd.

Op 27 januari 2026 heeft de raad de Nota van Uitgangspunten Overgooi ontvangen. Daarmee is deze motie uitgevoerd.

Programmabegroting 2025

24124.003 Verzilver maatschappelijk goud

Samenvatting:

Deze aangenomen motie vraagt het college om de raad meteen te informeren als er door de bezuiniging op het wijkbudget en het budget voor bewonerswensen te weinig geld overblijft voor de aanvragen. Het college moet dan met een voorstel komen om de aanvragen toch te kunnen betalen. Dit kan bijvoorbeeld met geld dat over is of een andere passende oplossing.

Op 14 oktober 2025 heeft de raad een raadsbrief ontvangen met de voortgang wijkbudget 2025. Hiermee is deze motie uitgevoerd.

23234.046 Sober borrelen in een gezellig en gevuld stadhuis

Samenvatting:

Deze aangenomen motie vraagt het college om alle netwerkbijeenkomsten voortaan op een eenvoudige manier in het stadhuis of gemeentelijke gebouwen te organiseren met eigen catering. En om zoveel mogelijk subsidiepartners te huisvesten in het stadhuis of gemeentelijk vastgoed. De kostenbesparing en huurinkomsten die dit oplevert in de volgende begroting te verwerken. En de raad over dit alles te informeren in het eerste kwartaal van 2025.

Op 16 december 2025 heeft de raad de raadsbrief [274 - Sober borrelen en huisvesten partners in het stadhuis](#) ontvangen. De bezuiniging die gepaard ging met deze motie is behaald. Voor het huisvesten van (subsidie)partners in het stadhuis is aangegeven dat daar meer tijd voor onderzoek nodig is. De raad wordt hiervan op de hoogte gehouden. De motie is in uitvoering.

24234.063 Actief uitnodigen graffitikunstenars

Samenvatting:

Deze aangenomen motie vraagt het college om actief graffiti-artisten uit te nodigen. De focus ligt op plekken die gevoelig zijn voor graffiti. U roept ons op € 50.000 uit het initiatievenbudget voor enkele toonaangevende muurschilderingen te reserveren. En bij het aanbrengen van de schilderingen rekening te houden met het thema 'Almere 50 jaar'. Informeer de raad hierover met een raadsbrief halverwege 2025.

In de Vierde financiële kwartaalrapportage 2025 zijn de middelen voor uitvoering van deze motie doorgeschoven naar 2026. Vanwege de werkzaamheden binnen het team Cultuur voor onder andere het

nieuwe cultuurplan, was er in 2025 geen capaciteit om uitvoering te geven aan de motie. In 2026 zal dit opgepakt worden. De motie is in uitvoering.

24234.067 College moet de raad beter informeren over woningbouw/volkshuisvesting

Samenvatting:

Deze aangenomen motie vraagt het college om voor het kerstreces 2024 een rapportage Bouwen & Wonen te maken over het jaar 2024. Het college hoeft niet te rapporteren over de maand december 2024. In 2025 moet het college in de eerste maand van elk kwartaal rapporteren over het vorige kwartaal. Als dit niet lukt, moet het college met een agendavoorstel uitleggen waarom en met alternatieve voorstellen komen.

Op 3 maart 2026 heeft de raad de Kwartaalrapportage Bouwen en Wonen Q4 2025 ontvangen. De kwartaalrapportage is in lijn met deze motie aangepast. Daarmee is deze motie uitgevoerd.

24234.076 International Youth Games in Almere volgens afspraak

Samenvatting:

Deze aangenomen motie vraagt het college om de subsidie van € 41.400 toe te kennen in 2025 en 2026. Zo kan de vierjaarlijkse cyclus van de Youth Games in Almere 2026 worden voltooid. Dit bedrag komt uit het raadsbudget. In 2025 moet het college de voortzetting van de steun heroverwegen of kijken of de Youth Games Almere op een andere manier kunnen doorgaan.

Op 31 maart 2026 hebben wij de raad geïnformeerd over de Beëindiging deelname International Youth Games door Stichting Partnersteden en dat de editie van 2026 is geannuleerd. Ook wordt er door de stichting gestopt met de deelname aan eventuele volgende edities.

Programmarekening 2024

25152.003 Geen wolkje aan de lucht, of digitaliseren met vooruitziende blik

Samenvatting:

De indieners dragen in deze ingediende motie op om:

- bij digitale dienstverlening de integriteit van Almeerse data en privacy van betrokkenen te borgen;
- daar waar mogelijk een afhankelijke relatie met dienstverleners te voorkomen, zodat met minimale kosten kan worden overgestapt naar een andere dienstverlener als daar juridische, financiële of andere redenen voor zijn;
- bij aanbestedingen waarin cloud-oplossingen overwogen worden, digitale soevereiniteit, continuïteit van dienstverlening en gegevensbescherming mee te wegen in de voorwaarden;
- de Functionaris Gegevensbescherming bij de selectie van cloud-oplossingen te betrekken;
- de status van digitale soevereiniteit, continuïteit van dienstverlening en gegevensbescherming alsmede de voortgang bij het zoeken naar alternatieven, indien die status onvoldoende is bereikt, in het Jaarverslag Digitalisering op te nemen.

De genoemde punten in deze motie zijn deel van onze gebruikelijke werkwijze of van ons beleid. In de geactualiseerde sourcingstrategie is digitale soevereiniteit meegenomen.

25152.004 Visueel verantwoord

Samenvatting:

De indiener draagt in deze ingediende motie op om voortaan in alle financiële documenten (begroting, jaarrekening, kwartaalrapportages) standaard infographics op te nemen die de belangrijkste ontwikkelingen en cijfers weergeven en na vier jaar te evalueren of dit bijdraagt aan betere toegankelijkheid en begrijpelijkheid.

Bij de vorige begrotingen hebben wij al een infographic gepubliceerd om de begroting toegankelijker en begrijpelijker te maken voor de inwoners van Almere. Dit heeft tot nu toe niet het gewenste effect

opgeleverd in bijvoorbeeld bereik van de begroting. Daarom kijken wij op dit moment hoe wij op een laagdrempelige manier inwoners kunnen informeren over onze producten in onze budgetcyclus. Bij de begroting 2027 komen we met een verbeterde visuele weergave van de gemeentefinanciën en communicatie daaromtrent. De motie is in uitvoering.

25152.007 Stop structurele overschrijdingen inhuurgrens

Samenvatting:

De indieners roepen het college op om uiterlijk in het vierde kwartaal van 2025 met een realistisch afbouwplan te komen voor externe inhuur, inclusief mogelijk en onmogelijkheden. Daarnaast uiterlijk in het vierde kwartaal van 2025 te komen met een overzicht per programma van de kosten voor de inhuur van adviesbureaus en dit plan en overzicht uiterlijk in het eerste kwartaal van 2026 aan de raad te presenteren.

In deze motie roept u ons op om met een realistisch afbouwplan voor inhuur te komen, met daarin de mogelijkheden en beperkingen opgenomen, en dit in het eerste kwartaal van 2026 met de raad te bespreken. Wij zullen invulling geven aan deze motie door u in 2026 een raadsbrief te sturen met een uitgebreide analyse met betrekking tot inhuur van externe medewerkers, zoals bij welke afdelingen dit voornamelijk speelt en met welke reden. Daarbij zullen wij ook aangeven welke richtingen er zijn om deze inhuur af te bouwen en wat de gevolgen daarvan zijn. Wij stellen voor dit onderwerp te betrekken bij nadere gesprekken over de uitvoeringskracht van de organisatie. De motie is in uitvoering.

Koersnotitie 2026

25159.002 Populatiefinanciering om grip te krijgen op de kosten binnen de jeugdzorg

Samenvatting:

Deze aangenomen motie draagt het college op om vanaf nu bij te ontwikkelen (inkoop)beleid de mogelijkheid van populatiefinanciering te onderzoeken en om populatiefinanciering mee te nemen als serieuze richting in de integrale afweging richting de Programmabegroting 2026.

Uitgaan van populatiefinanciering was bij het aannemen van deze motie niet meer mogelijk voor de begroting van 2026. Dit komt vooral omdat de huidige contracten (per 2025) uitgaan van een prijs x aantal (PxQ) bekostiging. Populatiefinanciering vraagt om een andere manier van inkopen. Populatiefinanciering wordt als serieuze mogelijkheid onderzocht, met name voor de inrichting van de Stevige Lokale Teams en de inkoop die daar voor 2027 danwel 2028 uit volgt.

Binnen de regionale context is het ingewikkelder om uit te gaan van populatiefinanciering. Om die reden is gekozen voor PxQ financiering.

25159.003 Voorkom een opnamestop!

Samenvatting:

Deze aangenomen motie roept ons op om - budgetplafonds voor de betreffende percelen vroegtijdig in het jaar bekend te maken aan verwijzers en zorgverleners. En verwijzers en zorgverleners kaders mee te geven, waarbij in ieder geval is opgenomen dat:

- de meest kwetsbare kinderen worden ontzien;
- gezinnen en jongeren met de meest urgente problematiek als eerste hulp krijgen;
- een hardheidsclausule kan worden toegepast bij schrijnende situaties;
- naast een opnamestop eerdere afschaling uit de zorg en/of kortere trajecten tot de mogelijkheden behoren.

In de huidige werkwijze en contracten zit geen mechanisme van budgetplafonds of opnamestops. Voor het begrotingsjaar 2026 speelt dit dus niet. Voor ons is het vanzelfsprekend dat kwetsbare kinderen en gezinnen geholpen worden. Het afschalen van zorg (meer zorg thuis in plaats van opname met verblijf) en kortere trajecten of meer groepsgericht behandelen maakt wel onderdeel uit van de transformatie van de jeugdhulp, uiteraard met behoud van kwaliteit. Aanvullend hierop gaan we onderzoeken hoe we een

maximum kunnen stellen aan het zorggebruik, zoals budgetplafonds, in eerste instantie voor lichtere zorgvragen. Dit onderzoek en een kader ontwikkelen waarbij de meest kwetsbare kinderen worden ontzien kost meer tijd. We willen in 2026 samen met de verwijzers en aanbieders hiermee aan de slag. De motie is in uitvoering.

25159.019 Een transitieaanpak tankstations

Samenvatting:

Deze aangenomen motie draagt ons op om het beleid voor uitgifte van tankstations te actualiseren met daarbij nadrukkelijke aandacht voor de energietransitie. Hierbij het Utrechtse model als input te gebruiken en de branche te consulteren. Dit alles zo snel mogelijk aan de raad voor te leggen met het oog op verlopende concessies.

Wij zullen geactualiseerd beleid naar verwachting in 2026 aan u aanbieden. Wij combineren dit, gezien de samenhang tussen de onderwerpen, met de actualisatie van de laadvisie. De motie is in uitvoering

25159.022 Terug naar een reguliere begrotingscyclus

Samenvatting:

Deze aangenomen motie draagt het college op terug te keren naar een reguliere begrotingscyclus met een voorjaarsnota, begroting en jaarrekening en hierop de financiële verordening aan te passen.

Deze reguliere budgetcyclus is opgenomen in de Financiële verordening Almere 2026. De motie is uitgevoerd.

Programmabegroting 2026

25246.003 Grofvuil, een noodzaak met kansen

Samenvatting:

Deze aangenomen motie draagt het college op om zo spoedig mogelijk te onderzoeken welke andere mogelijkheden er zijn voor het ophalen van grofvuil en noemt enkele opties die in elk geval meegenomen dienen te worden. Dit onderzoek dient uiterlijk voor de begroting 2027 met een voorstel naar de raad te komen. Hierbij wordt als dekking aangegeven de verminderde uitgaven door sluiting van het recycleperron Almere Haven.

Wij zijn gestart met een onderzoek naar de alternatieven voor grofvuilophaal. Scenario's voor andere mogelijkheden voor het ophalen van grofvuil worden uitgewerkt voor het tweede kwartaal van 2026.

25246.006 Recycleperron open in de avond

Samenvatting:

Deze aangenomen motie draagt het college op te onderzoeken welke verschuiving van openingstijden en/of openstellingen in de avonden het meest optimaal is voor het voldoen aan de taakstelling met zo min mogelijk beperking voor de aanbieders van grofvuil en dit zo spoedig mogelijk toe te passen en de raad hiervan op de hoogte te stellen.

Deze motie is afgedaan middels raadsbrief *054- Afhandeling motie 25246.006* op 3 maart 2026. We gaan ervaring opdoen met één avondopenstelling (maandag) per week tot 1 november 2026 op afwissend één perron. Na deze pilotperiode wordt de raad geïnformeerd over de bevindingen. De motie is uitgevoerd.

25246.011 Gelijk beleid

Samenvatting:

Deze aangenomen motie draagt het college op om te onderzoeken of ondernemers gebruik kunnen maken van de gemeentelijke afvalstoffendienst en hier uiterlijk in het tweede kwartaal van 2026 met een voorstel voor te komen. En de bespaarde kosten in te zetten voor het verlagen van de algemene afvalstoffenheffing.

Een verkenning naar deelname van ondernemers aan gemeentelijke voorzieningen loopt op dit moment. De uitkomsten van dit onderzoek volgen in het tweede kwartaal van 2026. De motie is in uitvoering.

25246.022 Herziening RRaam overeenkomst, uitvoeringsovereenkomst en nadere uitwerking

Samenvatting:

Deze aangenomen motie draagt het college op om binnen drie maanden nieuwe transparante besluitvorming voor het Fonds Verstedelijking Almere ter vaststelling aan de raad voor te leggen. In de motie worden daarvoor een aantal punten genoemd die daar onderdeel van moeten zijn. Daarbij ook de jaarprogramma's volgens de juridisch vereiste procedure ruim voor financiële besluitvorming aan de raad voor te leggen voor inhoudelijke bespreking. Daarbij ook alle jaar- en meerjarenprogramma's pas vast te stellen na expliciete instemming van de raad. Deze nieuwe door de raad vast te stellen procedure in te brengen in de berekening Almere 2.0 zodat deze ook ter goedkeuring kan worden voorgelegd aan het Rijk en de provincie. En deze nieuwe procedure van toepassing te laten zijn vanaf het programmajaar 2027.

Deze motie is op 10 maart 2026 afgedaan middels raadsbrief *067- Afhandeling motie 25246.022*. De motie is uitgevoerd.

25246.046 Transparant mandaat

Samenvatting:

Deze aangenomen motie draagt het college op om uiterlijk 1 januari over te stappen van een 'omgekeerd mandaatbesluit' naar een 'standaard mandaatbesluit' en hierbij kritisch te onderzoeken welke taken gemandateerd kunnen worden, zonder grip te verliezen op uitvoering van de door de raad vastgestelde kaders, besluiten en budgetten. Hierover de raad in het eerste kwartaal van 2026 te informeren met een raadsbrief, inclusief een overzicht van taken die gemandateerd zijn aan de ambtelijke organisatie.

Om goed te kunnen bepalen hoe de mandaatregeling aangepast moet worden, zijn we gestart met een evaluatie van de huidige mandaatregeling, die we sinds 2018 hebben en niet eerder hebben geëvalueerd. Een neveneffect van de evaluatie is dat bestuurders, directie en management direct worden betrokken in het belang van een passende mandaatregeling, waardoor automatisch wordt gewerkt aan een groter bewustzijn op dit thema. We verwachten deze evaluatie voor het zomerreces af te ronden. Daarmee kunnen we het nieuwe college adviseren en in positie brengen om de mandaatregeling te herzien en de raad hierover te informeren. De motie is in uitvoering.

25246.047 Beperk kosten van extern onderzoek en advies

Samenvatting:

Deze aangenomen motie draagt, kort samengevat, het college op om:

- het mandaat voor goedkeuring van extern onderzoek en/of advies boven een vast te stellen bedrag naar het college te halen. Bij de beslissing om in te stemmen met extern onderzoek en/of advies het 'nee, tenzij' principe toe te passen.
- De kosten van extern onderzoek en/of advies inzichtelijk te maken voor de stad in de jaarrekening.

Deel 1 van deze motie wordt zoals eerder vermeld in de raadsbrief Opvolging aanvaarde moties en amendementen bij Programmabegroting 2026 in samenhang opgepakt met de motie Transparant mandaat. Wij kunnen op dit moment geen volledig overzicht bieden van de kosten voor extern onderzoek en advies. We kunnen dit namelijk niet 1-op-1 uit onze administratie halen. Elk overzicht op dit moment zou arbitrair

zijn en niet bijdragen aan een goed totaaloverzicht in deze kosten. Wij kijken momenteel hoe en op welke wijze wij de raad hier een beter inzicht in kunnen geven.

De motie is in uitvoering.

25246.050 Structurele ICT paragraaf bij collegevoorstellen

Samenvatting:

Deze aangenomen motie draagt het college op om bij elk collegevoorstel (indien van toepassing) ICT mee te wegen in de financiële paragraaf en deze werkwijze vast te leggen.

Wij zijn op dit moment bezig om het gevraagde in te regelen. Wij verwachten hier het eerste kwartaal van 2026 nog voor nodig te hebben. Vanaf eind tweede kwartaal 2026 zullen wij, in de financiële paragraaf en waar relevant, ICT meenemen in de afweging bij collegevoorstellen. De motie is in uitvoering.

25246.052 Wees weerbaar bij veiligheidsdreiging en uitval van dienstverlening

Samenvatting:

Deze aangenomen motie draagt het college op om een integrale weerbaarheidsaanpak, inclusief kosten op korte en lange termijn, per maatregel zichtbaar te maken bij de eerstvolgende voorjaarsnota.

In Almere voelen we de urgentie om de maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht te versterken. Dit vraagt om extra inzet en coördinatie vanuit onze organisatie. Zie ook de raadsbrief d.d. 4 november 2025 'Weerbaarheid en veerkracht'. Wij zijn op dit moment bezig met de uitwerking van deze motie. Binnenkort ontvangt de raad hierover een raadsbrief van ons. De motie is in uitvoering.

25246.067 De weesfiets is niet voor fietsnietjes

Samenvatting:

Deze aangenomen motie draagt het college op om de bezuiniging op het opruimen van weesfietsen terug te draaien in zoverre dat de winkelcentra volledig meegenomen worden in de opruimrondes en de benodigde € 25.000 te dekken uit de opbrengsten parkeerbelasting 2025.

Deze motie voeren we uit vanaf dit jaar. We dekken de kosten uit de opbrengsten van de gemeentelijke inzet op het onderwerp parkeren. Wij verhogen de begroting van inkomsten parkeerbelasting met € 25.000. Dit hebben we in de eerste kwartaalrapportage gedaan. Door inzet van de scanauto is de verwachting dat de betalingsbereidheid zal stijgen, waardoor dit ook realiseerbaar is zonder de parkeertarieven hiervoor aan te passen. De motie is in uitvoering.

25246.069 Naar een zelfstandige en flexibele handhavingsorganisatie

Samenvatting:

Deze aangenomen motie draagt het college op om te onderzoeken hoe de afdeling Vergunningen, Toezicht en Handhaving zo kan worden ingericht met een eigen financieringslijn en centrale aansturing waarin onze Boa's een centrale rol spelen. Daarbij een model te ontwikkelen waarin een flexibele schil wordt opgenomen voor tijdelijke, thematische en gebiedsgerichte inzet waarin Boa's flexibel kunnen worden ingezet. De raad hierover te informeren via een raadsvoorstel of raadsbrief en de wijzigingen te verwerken in de eerstvolgende begroting of financiële kwartaalrapportage.

Op dit moment brengen we in beeld welke keuzeropties er zijn voor een eigen zelfstandige financieringslijn en centrale aansturing van onze boa's. Wij informeren de raad hierover met een raadsbrief of via de financiële kwartaalrapportage. De motie is in uitvoering.

4.2 Opgvolging rekenkamer onderzoeken

In deze programmarekening geven we u inzicht in de opvolging van aanbevelingen uit rekenkamerrapporten

Hieronder lichten we toe welke rekenkameronderzoeken afgelopen jaar zijn gepubliceerd en wat wij met de aanbevelingen uit deze onderzoeken gedaan hebben. Dit doen we in deze Programmarekening 2025 voor tweede keer. Niet alleen omdat we het belangrijk vinden om u te informeren over wat wij met aanbevelingen doen maar ook omdat dit een verplichting is vanuit de wet 'Versterking decentrale rekenkamers'. Wij kiezen ervoor dit in de programmarekening te doen. Zo wordt dit jaarlijks bijgehouden.

Deze terugkoppeling is een eerste opzet en ontwikkelen we komende jaren door

We beginnen nu met rapporteren over één onderzoek dat in de tweede helft van 2023 is uitgevoerd en in 2024 is besproken en over de onderzoeken uit 2025. Dit bouwen we op naar een volledig overzicht van de opvolging van rekenkameronderzoeken in de komende jaren. Bij de Programmarekening 2026 nemen we ook de onderzoeken mee gepubliceerd in 2025 en geven we een update van opvolging van onderzoeken die reeds in dit stuk staan.

Rekenkameronderzoeken tweede helft 2023

Onderzoek woonruimteverdeling Almere

Gepubliceerd: 23 november 2023.

Dit onderzoek is te vinden

op: https://almere.notubiz.nl/document/13716566/1?connection_type=15&connection_id=61753

Samenvatting conclusies

De rekenkamer komt tot de conclusie dat er geen structurele onrechtmatigheden gevonden zijn in de woonruimteverdeling maar dat de wijze waarop wij dat doen ondoorzichtig is voor woningzoekenden. Dit komt onder andere door een beperkt zicht van de gemeente op de particuliere markt. Dit zal naar waarschijnlijkheid groeien omdat het aantal urgenten naar verwachting toeneemt. Voor vertrouwen is het nodig om het proces van woonruimteverdeling transparanter te maken.

Aanbevelingen rekenkamer

1. Voer verbeteringen door in het delen van cijfers en het uitleggen van gemaakte beslissingen.
2. Neem de regie in de samenwerking om te komen tot betere communicatie.
3. Geef regelmatig inzicht in het gebruik van urgentieverlening.
4. Versterk inzicht en zonodig handhaving van de woonruimteverdeling bij particuliere verhuurders.
5. Onderzoek of dit aanleiding geeft tot aanpassing en invulling van de huisvestingsverordening.
6. Rapporteer hierover aan de raad over een jaar.

Bestuurlijke reactie

Deze is per raadsbrief gedeeld op 19 december 2023 met als onderwerp Bestuurlijke reactie op Onderzoek woonruimteverdeling Almere. Daarin uiten wij onze tevredenheid over de conclusie dat er geen onrechtmatigheden zijn gevonden in de woonruimteverdeling. Daarnaast hebben we erkend dat communicatie beter kan en aangegeven, in samenwerking met corporaties, die verantwoording te verbeteren door hier aan het einde van 2024 en doorlopend over te rapporteren. Daarnaast erkenden wij ook het gebrek aan zicht op de particuliere huursector. Hier hebben wij echter weinig invloed op.

Hoe we opvolging hebben gegeven aan de aanbevelingen

We hebben de aanbevelingen 1 en 3 opgevolgd door inzicht te bieden in de verdeling van woningen onder urgenten, inclusief reden daarvan, in de kwartaalrapportage Bouwen en Wonen. Dit zullen we vanaf het vierde kwartaal 2024 elke rapportage blijven doen. We hebben de communicatie verbeterd over procedures voor het aanvragen van urgentie, bijvoorbeeld op onze gemeentelijke website. Daarmee hebben we

opvolging gegeven aan aanbeveling 2. Aan aanbeveling 4 hebben we uitvoering gegeven door contact te houden met grotere particuliere verhuurders, kleinere eigenaren en bemiddelingsbureaus. Zo vangen we signalen op. We hebben niet de capaciteit om nu volledig invulling te geven aan deze aanbeveling. Deze ligt ook niet binnen onze directe invloedssfeer. In 2025 is de nieuwe huisvestingsverordening opgesteld, deze geeft ook invulling aan de aanbevelingen uit dit rapport. Daarmee volgen we aanbeveling 5 op. We hebben ervoor gekozen om de raad integraal te rapporteren over Bouwen en Wonen via de kwartaalrapportages. Deze gebruiken we dan ook om terugkoppeling te geven over wat we hebben verbeterd, onder andere na aanleiding van dit rekenkameronderzoek. Daarmee volgen we aanbeveling 6 op.

Rekenkameronderzoeken 2024

In 2024 hebben er geen rekenkameronderzoeken geleid tot een rapport.

Rekenkameronderzoeken 2025

Rekenkamerrapport dienstverlening 'Eenvoudig hulp of antwoorden krijgen'

Gepubliceerd: 4 april 2025

Dit onderzoek is te vinden op <https://almere.notubiz.nl/document/15374582/1>.

De bestuurlijke reactie is te vinden op: <https://almere.notubiz.nl/document/15384181/1>

Samenvatting conclusies

Dit onderzoek is geschreven voordat de gemeentelijke visie op dienstverlening vastgesteld werd. Er wordt geconcludeerd dat de gemeente grote ambities heeft en de inwoner centraal stelt. Geconcludeerd werd dat ten tijde van het onderzoek de gemeente veel uitgangspunten had waardoor niet duidelijk was welke uitgangspunten echt belangrijk zijn. Ook is het de onderzoekers niet duidelijk wat toegankelijke dienstverlening precies inhoudt, hoe dit er precies uitziet en wat het mag kosten. Verder wordt geconcludeerd dat de gemeente structureel inzet op leren en verbeteren.

Aanbevelingen rekenkamer

De rekenkamer doet verder de volgende concrete aanbevelingen:

1. Breng focus aan in het aantal uitgangspunten voor goede dienstverlening.
2. Vertaal het uitgangspunt toegankelijkheid in haalbare doelen en maak de kosten-batenafweging expliciet.
3. Stem de monitoring af op de beleidsuitgangspunten.
4. Geef relatie- en netwerkmanagement met partners uit de stad en inwoners meer aandacht in de organisatie.

Bestuurlijke reactie

Op verzoek van de rekenkamer heeft het college gereageerd op dit rekenkamerrapport. Wij hebben aangegeven dat wij blij zijn dat ervoor gekozen is de toegankelijkheid van dienstverlening vanuit een breed perspectief is benaderd. De conclusies en aanbevelingen uit het rapport werden herkend. Tegelijkertijd speelde het opstellen van dit rapport zich af tijdens het proces om te komen tot een nieuwe visie op dienstverlening en een dienstverleningsplan (Programma dienstverlening en Bouwen aan Vertrouwen). Met dit plan verwachtten we al invulling te geven aan de conclusies en aanbevelingen.

Opvolging

In de raadsvoorstel *26032 Programma dienstverlening en Bouwen aan Vertrouwen*, dat op moment van schrijven bij de raad ligt, wordt uitgebreid ingegaan op hoe wij zijn omgegaan met de conclusies en aanbevelingen van de rekenkamer. Daarvoor verwijzen wij naar het betreffende [raadsvoorstel](#). Op pagina 2 en 3 van dit voorstel wordt uitgebreid ingegaan op de aanbevelingen.

4.3 Overzicht begrotingswijzigingen

nummer	omschrijving	datum vastgesteld
24234	Programmabegroting 2025	14-11-2024
23290	Laden uit de meterkast	11-7-2024
24285	Vervanging AV-aparatuur vergaderzalen gemeenteraad	13-2-2025
25025	Vierde kwartaalrapportage 2024	13-2-2025
24302	Almere 50 jaar	20-3-2025
25043	Overbrugging cultuursubsidies	3-4-2025
25007	Start realisatie buitenzwembad	15-5-2025
25099	Eerste financiële kwartaalrapportage 2025	10-7-2025
25182	Tweede financiële kwartaalrapportage 2025	25-9-2025
25068	Uitgangspunten stadspas	18-9-2025
25246	Programmabegroting 2026	13-11-2025

4.4 Overzicht mutaties investerings- en financieringsstaat

De gemeenteraad verstrekt investeringskredieten om investeringen te kunnen doen. Onderstaand is per krediet aangegeven wat het verstrekte krediet is, wat er al is uitgegeven en wat vervolgens het restant beschikbare krediet is. Als hier een negatief bedrag staat dan is er op dat (deel)krediet meer uitgegeven dan dat aan krediet beschikbaar is gesteld. Dit kan gecompenseerd worden door een ander deelkrediet voor dezelfde investering waar sprake is van een onderbesteding. Ook kan er sprake zijn van een tijdelijke overschrijding in afwachting van een kredietverhoging. Nadat een investering is afgerond wordt het krediet afgesloten en de investering in gebruik genomen.

In onderstaande tabellen hebben de bedragen van het krediet en het restant krediet uitsluitend betrekking op de uitgaven.

Investeringen economisch nut

bedragen x € 1.000

d	krediet	realisatie t/m 2024	uitgaven 2025	inkomsten 2025	restant krediet
1e tranche duurz. - 0195 Louis Armstrongweg	259	0	2	0	257
1e tranche duurz. - 0540 Vlotbrugweg 36 - Recycleperron Almere Buiten	278	0	0	0	278
1e tranche duurz. - 1173 Gymzaal Vergeetmijnietjesstraat 4	318	0	10	0	308
1e tranche duurz. - 1175 Gymzaal Zonnebloemweg 64	324	0	10	0	314
1e tranche duurz. - 1176 Gymzaal Regenboogweg 49	300	0	7	0	293
1e tranche duurz. - 1177 Gymzaal Aprilstraat 109	225	0	0	0	225
1e tranche duurz. - 1710 Siltwierde 2	573	0	6	0	567
1e tranche duurz. - 2023 Gymzaal Makassarweg 60	482	0	10	0	472
1e tranche duurz. - 2430 Haasweg 11	363	0	6	0	357
1e tranche duurz. - 5003 Makassarweg 68 - Generatiecomplex	649	0	0	0	649
1e tranche duurzaamheid - rompkrediet	3.781	0	0	0	3.781
2e + 3e gymlokaal Oosterwold, Vrijeschool	4.008	9	414	-89	3.585
2e + 3e gymlokaal Oosterwold, Vrijeschool - grond	338	0	0	0	338
2e tranche duurzaamheid - rompkrediet	1.000	0	0	0	1.000
2e bs Oosterwold, Vrijeschool	10.702	19	1.260	-239	9.423
2e bs Oosterwold, Vrijeschool - grond	924	0	0	0	924
3e bs Oosterwold, ASG	10.702	40	1.234	-268	9.429
3e bs Oosterwold, ASG - grond	1.022	0	0	0	1.022
4e bs Nobelhorst	10.185	0	0	0	10.185
4e bs Nobelhorst - grond	1.191	0	0	0	1.191
5e bs Nobelhorst	10.129	0	0	0	10.129
5e bs Nobelhorst - grond	1.191	0	0	0	1.191
Aankoop aanbouw Kleine Wereld Nederlandhof 5	136	0	0	0	136
Aankoop krediet FSA (Fonds Strategische Aankopen)	23.673	0	0	0	23.673
Aanpassing entree Alnovum	300	0	5	0	295
AMKU - inbouw Baltimoreplein 116 3e verdieping	60	38	0	0	21
Argonweg recycleperron zonnepanelen	80	0	23	0	57
AV apparatuur raadsgriffie	1.019	0	0	0	1.019
Baltimoreplein Cultuurhuis Baltimoreplein 106-108	3.909	3.185	1.571	0	-847
Baltimoreplein Cultuurhuis Baltimoreplein 106-108 - grond	621	621	0	0	0
Beeldschermen 34"	370	173	2	0	194
Beeldschermen 34" - 2027	246	0	0	0	246
Binnenklimaat Kunstlinie	1.886	1	1.624	0	261
Bouw 14kl Europakwartier Heliumweg 51 basisschool	6.096	6.064	17	-15	15
Bouw 14kl Europakwartier Heliumweg 51 basisschool - grond	1.015	820	0	0	195

d	krediet	realisatie t/m 2024	uitgaven 2025	inkomsten 2025	restant krediet
Bouw 16kl Europakwartier Oost basisschool	8.182	9	0	0	8.173
Bouw 16kl Europakwartier Oost basisschool - grond	1.022	0	0	0	1.022
Bouw gymzaal Europakwartier Oost	2.003	0	0	0	2.003
Bouw gymzaal Europakwartier Oost - grond	169	0	0	0	169
Bouw gymzaal Oosterwold	258	25	2	0	232
BSO Aprilstraat 107 zonnepanelen	19	0	0	0	19
Buitenzwembad - gebouw	3.300	0	0	0	3.300
Buitenzwembad - grond	400	0	0	0	400
Buitenzwembad - installaties	2.800	0	0	0	2.800
Buitenzwembad - omgeving	700	0	0	0	700
Buitenzwembad - overig	3.905	0	31	0	3.874
Buitenzwembad - realisatie 1 vervangend hockeyveld	695	0	0	0	695
Buitenzwembad - terrein	400	0	0	0	400
Buitenzwembad - vaste inrichting	800	0	0	0	800
De Verbeelding Oosterwold - gebouw	777	784	9	0	-16
Ducato	115	0	91	0	24
Duinschool De Duinvliender Slowakijehof 1	9.183	8.875	37	0	272
Duurz.investeringen LED-verlichting & zonnepanelen Stadhuis	97	0	0	0	97
Duurzaamheidsinvesteringen zonnepanelen GZ Vlamingstraat	25	0	0	0	25
Duurzaamheidsinvesteringen zonnepanelen Luitstraat	25	0	0	0	25
Erfgoed - cultuurhuis	450	0	580	0	-130
Erfgoed - cultuurhuis - res	850	0	0	0	850
Extravert Baltimoreplein 112-116 div. energiebespar. Maatr.	184	119	88	0	-23
Extravert Baltimoreplein 112-116 warmtepomp	352	196	126	0	29
Extravert Baltimoreplein 112-116 warmtepomp - subsidie	93	0	0	0	93
Extravert Baltimoreplein 112-116 zonnepanelen	254	106	83	0	65
Fiat e-Scudo L2	50	0	50	0	0
Floridagarage zonnepanelen	85	11	75	0	-1
FVA 2e tr kustzone leisure	1.735	0	2	0	1.733
FZ Afvalbakken ambtenarenhuisv	50	0	0	0	50
FZ AV Middelen	150	0	0	0	150
FZ Planten - aanschaf	100	0	0	0	100
FZ Thuis werkplekinr. ARBO	50	0	0	0	50
FZ Toegangspassensysteem	100	0	0	0	100
FZ Verv camera toezichtstelsysteem	250	0	0	0	250
FZ Werkplekinr. - reg. en onh.	60	0	0	0	60
FZ Zone en toegangsbeveiliging	150	0	0	0	150
Gebouw Buitensportvrz. Olympuspark extra - grond	1.200	0	0	0	1.200
Gebouw Buitensportvrz.Olympuspark extra	1.750	29	1	0	1.720
Gebouw Buitensportvrz.Olympuspark extra installaties/inrichting	850	0	0	0	850
Gebouw Buitensportvrz.Olympuspark extra schoolsportvelden	1.200	0	0	0	1.200
Havas-zonnepanelen	19	1	0	0	18
hekwerken sportparken	196	0	0	0	196
IHP Almere Haven > Ark/Polderhof	10.081	0	0	0	10.081
IHP Almere Haven > Flierefluiter	8.787	0	0	0	8.787
IHP Molenbuurt > De Kring - gebouw	7.261	0	0	0	7.261
IHP Molenbuurt > De Kring - sloop en bouwrijp maken	411	0	0	0	411
IHP Molenbuurt > gymlokaal - gebouw	3.585	0	0	0	3.585

d	krediet	realisatie t/m 2024	uitgaven 2025	inkomsten 2025	restant krediet
IHP Molenbuurt › gymlokaal - sloop en bouwrijp maken	317	0	0	0	317
IHP Molenbuurt › Het Kompas en De Tjasker - gebouw	8.556	0	0	0	8.556
IHP Molenbuurt › Het Kompas en De Tjasker - sloop en bouwrijp maken	442	0	0	0	442
IHP Stedenwijk › BBS Zuid - kinderopvang	1.426	0	27	0	1.399
IHP Stedenwijk › BBS Zuid - kinderopvang - sloop en bouwrijp	142	0	0	0	142
IHP Baken Stad College	33.368	0	0	0	33.368
IHP Baken Stad College - sloop en bouwrijp maken	1.161	0	0	0	1.161
IHP Molenbuurt TOH	238	0	0	0	238
IHP Stedenwijk - Sporthal	363	0	0	0	363
IHP Stedenwijk › BBS Noord	12.444	0	0	0	12.444
IHP Stedenwijk › BBS Noord - sloop en bouwrijp maken	844	0	0	0	844
IHP Stedenwijk › BBS Zuid	9.735	0	5	0	9.730
IHP Stedenwijk › BBS Zuid - sloop en bouwrijp maken	591	0	0	0	591
IHP Stedenwijk › BBS Zuid - wissellocatie	106	0	0	0	106
Internationale Campus - Annapark - gymmaterialen PO	70	70	0	0	0
Internationale Campus Annapark Alg middelen	19.954	18.587	16	0	1.351
Kolkgriend 50 GC Oost	989	989	0	0	0
Kunst in de openbare ruimte	1.874	128	2	0	1.744
LED verlichting sportvelden	115	0	58	0	57
Markerkant 15 21-23 - gebouw	1.419	0	1.744	0	-325
Markerkant 15 21-23 - grond	325	0	0	0	325
Meubilair Topsportcentrum 2025	90	0	0	0	90
Mobiele computers	2.663	2.055	602	0	6
Mobiele computers - 2027	779	0	0	0	779
Mobiele computers - 2028	2.140	0	0	0	2.140
Mobiele computers - 2029	205	0	0	0	205
Mobiele telefoons	621	340	175	-2	106
Mobiele telefoons - 2026	200	0	0	0	200
Montessori Campus Nobelhorst	37.241	33.708	219	-4	3.315
Montessori Campus Nobelhorst - sporthalinrichting	107	107	0	0	0
Multi ontmoetingsplek Poort	3.400	0	0	0	3.400
Multi ontmoetingsplek Poort - grond	215	0	0	0	215
Multifunctionele plek BBS Noord	2.453	0	0	0	2.453
Multifunctionele plek Molenbuurt	1.755	0	0	0	1.755
Nieuwbouw Meergronden	34.691	24	108	0	34.558
Nieuwbouw Meergronden - sloop en bouwrijp maken	2.381	0	0	0	2.381
NME voorziening Almere Poort nog af te splitsen van 1003551	103	103	0	0	0
NME voorziening Alm-Poort over van activum 40255	927	64	395	0	468
Opvang Oekraïners Elementendrf aanschaf noodgebouwen	675	70	1	0	604
Opvang Oekraïners Raamkrediet opvanglocaties	343	0	0	0	343
Opvang Oekraïners Raamkrediet opvanglocaties - Brasemstraat 13-15	312	0	27	-27	285
Opvang Oekraïners Ultbreiding L. Armstrongweg 100	345	0	479	-345	-134
Opvang Oekraïners Wisselweg aanschaf noodgebouwen	2.658	1.767	65	-13	826
Playground Hout Noord	650	474	0	0	176
Pompen beregening	0	0	0	0	0
Pompgemaal Almere City FC	70	0	0	0	70
Powerhill en Wall Cascadepark	380	139	0	0	241

d	krediet	realisatie t/m 2024	uitgaven 2025	inkomsten 2025	restant krediet
Realisatie 3D-model Digital Twin	260	43	0	0	217
renovatie atletiekbaan '81	728	0	0	0	728
Renovatie sportvelden	1.807	0	93	-24	1.714
Rompkrediet Vastgoed	500	0	0	0	500
Spiegeldraadglas Stadhuis	1.150	0	0	0	1.150
Sporthal Almere Haven	3.329	0	0	0	3.329
Sporthal Almere Haven - grond	148	0	0	0	148
Sporthal Buiten duurzame warmteopwekking	586	7	446	-79	134
Sportpark Buitenhout	302	0	0	0	302
Sprinkler installatie Stadshart	4.000	1.670	25	0	2.305
Stadhuis warmte/koudekoppeling	0	11	10	0	-21
Stadhuis zonnepanelen	0	0	8	0	-8
TOH Nobelhorst - 14 kl aankoop	534	0	0	0	534
TOH Nobelhorst - 14 kl verplaatsing	1.141	0	1.080	0	61
TOH Nobelhorst - Uitbreiding 3 lokalen Danslaan 60	793	0	126	0	667
Uitbreiding krediet Cultuurhuis - AM	900	0	0	0	900
Uitbreiding Natuurbelevingscentrum (NBC) De Oostvaarder	4.800	4.152	503	0	145
Uitbreiding Sluishuis	100	83	5	0	12
UK Do-Re-Mi zonnepanelen	16	0	0	0	16
UK Haven zonnepanelen	13	0	0	0	13
Verduurzamingsmaatregelen bibliotheek stad - deeltkrediet 1	56	0	0	0	56
Verduurzamingsmaatregelen bibliotheek stad - deeltkrediet 2	341	0	0	0	341
Verduurzamingsmaatregelen bibliotheek stad - deeltkrediet 3	278	0	247	0	31
Verduurzamingsmaatregelen bibliotheek stad - deeltkrediet 4	50	0	0	0	50
Vervangen dak Von Draisweg 15	240	1	169	0	70
Vervangen EC ventilatoren bibliotheek Stad	550	0	0	0	550
Vervangen plotter Repro	65	0	0	0	65
vervanging lichtmasten sportvelden	108	0	0	0	108
Vervanging stoelen en bureaus	1.550	300	508	0	742
Vervanging VF397S - FIAT eDoblo	36	0	36	0	0
Vml gezondheidscentrum De Driehoek	2.655	1.497	4	0	1.154
Vml gezondheidscentrum De Driehoek - grond	243	0	0	0	243
VvE Vlechtwerk duurzame warmte opwekking	343	0	0	0	343
VvE Vlechtwerk zonnepanelen	70	0	15	0	55
VW ID3 (W&I Klantencontact)	48	0	29	0	19
WKO installatie Stadhuis en bibliotheek	0	0	0	0	0
Zonnepan. GZ Aprilstraat	77	4	6	0	67
Zonnepan. GZ Danslaan	77	4	0	0	73
Zonnepan. GZ Kornetstraat	77	4	0	0	73
Zonnepan. GZ Regenboogweg	77	4	0	0	73
Zonnepanelen GZ Vrijmarkt	33	26	0	0	7
Zonnepanelen Schaapskooi	13	8	0	0	5
totaal	391.511	87.562	14.609	-1.106	289.340

Investerings economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven

bedragen x € 1.000

krediet	krediet realisatie t/m		uitgaven	inkomsten	restant
	2024	2025	2025	2025	krediet
Aanbrengen vloeistofdichte asfaltconstructie Buiten	0	0	0	0	0
Aanhanger container uitbreiding	48	0	43	0	5
Aanhanger container vervanging 716	48	0	43	0	5
aanpassen in/uitrit (ophogen, naar 2 rijbanen en stoep uitri	198	0	0	0	198
Afstroom problematiek riolering Waterwijk 2C89	0	0	6	-6	-6
Bedrijfsgebouw De Steiger De Steiger 221 herinrichting diverse ruimtes	80	7	0	0	73
Bovengrondse containers	336	241	96	0	0
Bovengrondse containers 2026	250	0	0	0	250
Containers recycle perrons (vervanging)	100	0	91	0	9
Ducato Zijlader (SSCH)	110	0	93	0	17
Duurz.inv. Sluisgarage	100	77	5	0	18
Electrische achterlader hah-container	650	0	0	0	650
Electrische kraantrechter (OID)	750	0	0	0	750
geluidisolerende en ongediertemaatregel (piekbelasting naar	185	0	13	0	172
gemaal 223_2 Kruidenwijk	154	0	18	-18	136
Hefbrug	90	0	85	0	5
Hoofdriool OW Fase 1A & 1B	9.100	4.749	2.998	-64	1.353
Hospitaalgarage - blok 5.2	43.500	606	275	0	42.620
INV-Kavelwegriool Oosterwold 1A	16.900	1.467	758	0	14.675
INV-RIO Aanbrengen extra persleiding 219_0	21	0	0	0	21
INV-RIO Afstroming Voorstraat 566	1.989	0	0	0	1.989
INV-RIO Afwatering Homeruspark	118	0	104	-104	14
INV-RIO Klimaatmaatregelen Hoven	330	0	0	0	330
INV-RIO Klimaatmaatregelen Muziekwijk Zuid	265	0	1	-1	264
INV-RIO renovatie rioolgemaal 224-5 Radioweg 33	68	0	81	-81	-13
INV-RIO Vervangen drainage dreven, busbanen en speellocaties	172	0	97	-97	75
INV-RIO vervangen riool Olstgracht	820	0	104	-104	715
INV-RIO vervangen riool Vlotbrugweg 3Z1 de Vaart	1.565	0	25	-25	1.541
INV-RIO VV gemaal 115-10 Achillesstraat	62	0	91	-91	-28
INV-RIO VV gemaal 266-1 Striptekenaar	123	0	88	-88	35
INV-tijdelijke decentrale zuivering Oosterwold - EFRO	2.200	1.245	220	-60	735
INV-Tijdelijke maatregelen opvang afvalwater Oosterwold	11.600	2.997	739	0	7.864
Kraan-Knijper (GL)	430	0	0	0	430
Minicontainers 2025	1.450	0	445	0	1.005
Ondergrondse containers - AFGESLOTEN	2.737	2.737	0	0	0
Ondergrondse containers 2025	7.253	36	2.922	0	4.295
Ondergrondse containers 2026	700	0	0	0	700
op- en overslaglocatie De Vaart 4 - gebouw	3.609	15	38	0	3.556
op- en overslaglocatie De Vaart 4 - grond	6.000	0	0	0	6.000
op- en overslaglocatie De Vaart 4 - gww	5.341	12	0	0	5.329
Oplaadstation OAT	50	18	0	0	32
Pand circulair ambachtscentrum	50	0	0	0	50
Pand circulair ambachtscentrum - grond	150	0	0	0	150
Pand de steiger 110 circulair ambachtscentrum - FVA	700	86	822	0	-208
Parkeerdetectiesysteem	400	0	0	0	400

krediet	krediet realisatie t/m		uitgaven	inkomsten	restant
	2024	2025	2025	2025	krediet
Paslezers	2.100	0	0	0	2.100
Personenauto VW ID3	45	0	0	0	45
PRIS (inzet extra parkeergelden)	610	0	0	0	610
RIO - AFW Afwatering verbeteren dreven busbanen 2025	259	0	236	-236	23
RIO - AFW Afwatering verbeteren dreven en busbanen	200	0	0	0	200
RIO - AFW Afwatering verbeteren onderdoorgangen	212	0	0	0	212
RIO - AFW Afwatering verbeteren onderdoorgangen 2025	20	0	26	-26	-6
RIO - AFW Afwatering verbeteren speellocaties 2025	5	0	3	-3	2
RIO - AFW Afwatering verbeteren speellocaties 2026	144	0	0	0	144
RIO - AFW Afwatering verbeteren volkstuin Andreatuinen	0	0	0	0	0
RIO - AFW Afwatering verbeteren volkstuin Wittewerf	0	0	0	0	0
RIO - AFW verb. volkstuin Annatuinen	170	0	23	-23	147
RIO - AFW Verb.afwatering speelplek 2024	31	0	18	-18	14
RIO - KNP Plaatsen Vacuumgemaal Almeerderstrand	230	0	0	0	230
RIO - Rioolvervanging DWA Java Legioenstraat	552	0	0	0	552
RIO - Rioolvervanging Grote Markt Stadhuisplein	30	0	0	0	30
RIO - Vervangen rioolgemaal 227_0 Realiteit	160	0	0	0	160
RIO - VV gemaal 225_2 Klein Brandt Sportpark Muziekwijk	129	0	19	-19	110
RIO - VV gemaal 241_4 Groene Kadeweg de Vaart	68	0	13	-13	54
RIO - VV gemaal Oostvaardersbosplaats	0	0	3	-3	-3
RIO - VV persleidingen Overgooi	239	0	14	-14	225
RIO VV Gemaal Ouverture 228_0	1.190	0	341	-341	849
Scania P370 -Kraan- vervanging wagen 81	750	0	0	0	750
Straat Apparatuur A Buiten	240	0	0	0	240
Straat Apparatuur A Stad	320	0	0	0	320
Uitbr. zonnepanelen de Steiger	0	0	2	0	-2
Uitbreiding leidingnetwerk OAT Randstad	200	0	0	0	200
Uitbreiding leidingnetwerk OAT Windesheim	150	0	0	0	150
Uitbreiding leidingnetwerk OAT Wisselweg	150	0	0	0	150
Veegmachine recycle perron (nieuw)	100	0	0	0	100
vernieuwen slagbomen, hekwerk/omheining, staatwerk (bordes h	335	28	44	0	263
Vervanging prullenbakken 1e fase 2021	354	192	76	0	86
Vervanging voertuig 140 12-BP-SK	50	0	0	0	50
Vervanging voertuignr 221 (67-BJF-8)	450	0	216	0	234
Vervanging voertuignr 72 (65-BGZ-7)	450	0	353	0	97
Vervanging voertuignr 73 (66-BJF-8)	390	0	344	0	46
Vervanging voertuignr 74 (09-BJV-4)	350	0	346	0	4
Vervanging voertuignr 75 (42-BJV-6)	350	0	346	0	4
Vervanging voertuignr 76 (06-BKG-8)	400	0	0	0	400
Vervanging voertuignr 77 (77-BKH-4)	400	0	0	0	400
Vervanging voertuignr 78 (49-BKG-5)	250	0	0	0	250
Vervanging voertuignr 80 (97-BLD-9)	400	0	0	0	400
Vlotbrugweg 92529812	788	0	788	0	0
Vuikleppe (verbinding tussenperron en container	51	0	0	0	51
Vulgraadmeters	400	0	0	0	400
VV containers recycling perron	100	79	49	0	-28
VV lijngoten Chinees graniet	153	0	23	-23	130

krediet	krediet realisatie t/m 2024	uitgaven 2025	inkomsten 2025	restant krediet	
VV lijngoten Station Almere Poort	50	0	20	-20	30
VV tankinstallatie De Steiger	729	629	66	0	34
VV vuilwaterriool De Hoven	9.225	0	228	-228	8.997
VV vuilwaterriool De Marken en De Steiger	18.529	0	7	-7	18.522
VW ID3 (GL)	48	0	0	0	48
totaal	163.357	15.222	13.900	-1.711	134.235

Investerings maatschappelijk nut

bedragen x € 1.000

krediet	krediet	realisatie t/m 2024	uitgaven 2025	inkomsten 2025	restant krediet
3a. Bosvorming (1ste ronde)	358	0	214	0	144
Aanlegsteiger	200	18	53	0	129
Aanpassen fietswegbewijzing MIPA1.23	280	37	166	-62	77
Asfalt Vlotbrugwg voetpd & PP	1.195	1.136	6	-4	54
Asfalt Vlotbrugwg voetpd & PP - FSV	376	376	0	0	0
Busstation Almere Centrum	11.285	58	227	-134	11.000
Busstation Oudplein	3.652	0	0	0	3.652
Fase A Alm. Haven brug Wetering	610	0	0	0	610
Fase A Alm. Haven en Nobelhorst Inrichtingsplan	1.010	0	0	0	1.010
Fase B Oosterwold en Vogelhorst	474	0	0	0	474
FVA 1.1 Station en omgeving in	7.801	7.751	33	0	17
FVA PL 1 LRWW Sport en bewegen	2.370	1.660	404	0	305
FVA PL 4 Kustz aanleg Meerstrand	1.700	0	0	0	1.700
FVA PL6 EV groeninrichting e n faunapassages	638	67	139	0	432
FVA PL6 EV Wildsignalering Steigerdreef	259	244	14	0	1
FVA PL6 Excellente Groene&Gezode Leefomg.(EGGL) Algerapad	1.988	14	8	0	1.966
FVA PL6 Excellente Groene&Gezode Leefomg.(EGGL) Leemwierde	1.164	27	1.153	0	-16
FVA Rondje Weerwater	23.471	22.968	2	0	500
FVA4: Kustz. Almere Poort/Duin	6.790	3.965	2.712	0	114
FVA-project Almere Centrum	6.191	3.280	134	0	2.777
GOW - Groot onderhoud Danswijk	8.100	0	0	0	8.100
GOW - Muziekwijk Noord	12.100	0	0	0	12.100
GOW - Staatsliedenwijk Zuid	4.450	0	0	0	4.450
GRN - Vervangingsstrategie en uitvoeringsplan sierkersen	1.249	0	146	0	1.103
GRN-Vervangen bomen met slechte conditie/toekomstverwachting	3.254	88	213	0	2.953
Groene dooradering	150	0	9	0	141
Hospitaaldreef tot rotonde 8B	160	0	60	-35	100
INF - Ophogen bestrating Java Legioenstraat	800	0	72	0	728
INF - Vloer Bottelaarspassage Almere Centrum	307	0	223	0	84
INF - VV Rietmeent en Schapenmeent	1.237	0	42	0	1.195
Infrastructurele maatregelen Almere Centrum	39.382	0	0	0	39.382
INV - Vervangen Abri's	1.000	0	0	0	1.000
INV - Vervangen Groenbrug de Hoven	426	0	96	0	329
INV GO Centrum Almere Haven	1.381	1.373	52	0	-44

krediet	krediet	realisatie t/m 2024	uitgaven 2025	inkomsten 2025	restant krediet
INV kleine speeltoestellen	120	5	12	0	103
INV Markt- en evenementenkasten die niet veilig en goed funct.	450	0	115	0	335
INV Omvormen OVL naar LED over van activum 35071	5.574	920	1.412	0	3.242
INV OVL - VV Voedingskasten Stedelijk	280	0	48	0	232
INV- Regenboogbuurt - Pi001	13.049	12.780	117	0	153
INV Veiligheidsmaatregelen Civiele Kunstwerken Almere - vanaf 2024	4.474	2.059	1.699	0	716
INV Vervanging lichtmasten	530	73	41	-41	416
INV VV beplantingsvakken	4.478	1.124	690	-125	2.664
INV VV bomen entonderstamproblematiek - vanaf 2024	943	228	18	0	697
INV VV bomen uit inspecties	543	589	31	0	-77
INV VV DRIS bushaltes	1.650	1.137	0	0	513
INV VV Verlicht.Centrum Haven	600	619	1	0	-19
INV VV VRI &LED progr.2021 nieuw activum 1201361	4.005	1.200	400	0	2.404
INV-De Hoven - Pi004 902/327	18.257	134	0	0	18.124
INV-De Marken - 903/332	17.503	305	0	0	17.197
Investering - Vervanging asfalt 2026 TV 2.1	10.050	0	0	0	10.050
INV-Muziekwijk-Zuid - Pi009	17.583	10.715	4.218	-235	2.650
INV-VV Andre Franquinbrug eilandenbuurt	522	20	83	0	419
INV-VV bomen inspecties 2024	4.250	603	621	0	3.026
INV-VV Victoria Regiastraat	269	0	225	0	44
INV-VV&VRW.Bomen-Essen-973	1.365	430	434	0	501
Kustzone Poort Leisure - Planuitwerking	250	0	0	0	250
KW - VV 2048 Zwembadbrug Muziekwijk	299	0	269	0	30
KW - VV 2503 Rooseveltbrug Staatsliedenwijk	650	0	0	0	650
KW - VV 2785 Hockeybrug	404	0	3	0	400
KW - VV Bouwmeesterbuurt	180	0	0	0	180
KW - VV San Franciscobrug Molenbuurt	492	0	0	0	492
KW VV 2010 Pijnackerbrug Stedenwijk	422	41	62	0	319
KW VV 2505 Golda Meirbrug Staatsliedenwijk	780	0	0	0	780
KW VV 2508 Schipbeekbrug Randstad	315	0	340	0	-25
Landdrostdreef tot stadsstraat deel A	180	0	83	-54	97
Landdrostdreef tot stadsstraat deel B	160	0	60	-39	100
Landdroststraat tot aan Weerwater 8A	160	0	57	-34	103
MIPA 1.33 verbeteren sociaal veilige fietsroutes	300	41	14	25	245
MIPA 1.34 Opwaarderen fietsroute Muzenpark	414	1	41	-25	372
MIPA 1.35 Opwaarderen Oeverprommenade+Fontanapad	520	0	14	-5	506
MIPA 1.37 Opwaarderen fietsroute Pirellipad	0	0	1	-1	-1
MIPA 4.11 Ronde Vrijheidsdreef-Rembrandtweg	585	0	630	-150	-45
MIPA 4.12 Ronde Polderdreef-Boekenweg	410	0	11	0	399
MIPA 4.6 en 4.7 Evenaar - maatregelen	1.100	591	42	-70	467
MIPA Opwaarderen Pedersenpad (MPBA 2025)	1.005	0	12	-7	993
MIPA werkplan 2026 Geluidsscherm Westerdreef	750	0	0	0	750
MIPA werkplan 2026 stil asfalt Buitenhoutsdreef	320	0	0	0	320
Overkapping busstation 't Oor	3.275	1.826	69	0	1.380
PJ Oudstraat 1 richtingsverkeer	400	0	0	0	400
Prullenbakken 2026	115	0	0	0	115
Realis. spoorbaan brug NS parkwijk&NS Buiten MIPA 1.28+1.29	15.232	4.996	85	64	10.151

krediet	krediet	realisatie t/m 2024	uitgaven 2025	inkomsten 2025	restand krediet
SBA INV binnen plangebied 1 Oosterwold	22.850	0	2.253	0	20.597
Skills Garden Almere Stad Oost	150	0	0	0	150
Skills Garden Almere Stad Oost - res	550	0	11	0	539
SPL projecten derden	0	0	14	-13	-14
SPL Sub gezonde buurt Molenbuurt	62	0	48	-48	13
SPL-GO Asfalt sportplekken	490	0	23	0	467
SPL-GO Bouwmeesterbuurt 2	265	0	15	0	250
SPL-GO Danswijk 2	173	10	160	0	3
SPL-GO De Wierden 1	192	172	0	0	20
SPL-GO Filmwijk-2	165	135	0	0	30
SPL-GO Hoven	610	0	0	0	610
SPL-GO Kruidenwijk 3	365	0	15	0	350
SPL-GO Marken	260	0	0	0	260
SPL-GO Molenbuurt 1+2	260	10	200	0	50
SPL-GO Muziekwijk Zuid	302	140	54	-13	108
SPL-GO oostvaardersbuurt 1	250	10	224	0	16
SPL-GO Oostvaarderspark en Koopvaardijpark	320	20	110	0	190
SPL-GO Renoveren schoolplein Oddysee	0	0	65	0	-65
SPL-GO Staatsliedenwijk-1	140	114	19	-2	7
SPL-GO Stedenwijk 4	470	0	10	0	460
SPL-GO Tussen de Vaarten -3	210	10	197	0	3
SPL-GO Tussen de Vaarten -5	170	10	156	0	4
SPL-GO Tussen de Vaarten 8	320	0	10	0	310
SPL-GO valdempende ondergrond	300	49	50	0	201
SPL-GO Vogelhorst 2	167	10	115	0	42
SPL-GO Waterwijk-1	150	90	69	0	-10
Spoordreef Noord	460	0	96	-57	364
Spoordreef Zuid	290	0	97	-57	193
Stadswetering Park	329	32	238	0	59
Vergroening Almere Centrum	4.684	0	0	0	4.684
VRI - PRIS - Vervangen PRIS (informatie dreven Centrum)	300	128	15	0	156
totaal	316.272	84.439	22.400	-1.119	209.433

4.5 Lijst met afkortingen

A+0	Arbeidsmarkt- en opleiding
ABA	Amsterdam Bay Area
ACM	Almere City Marketing
AGGA	Aanpak gezond gewicht Almere
AiB	Amsterdam in business
AKT	Almere Kenniscentrum Talent
AMIF	Asiel, migratie en integratiefonds
APV	Algemene plaatselijke verordening
ARBO	Arbeidsomstandigheden
ASG	Almeerse Scholen Groep
AVA	Algemene Vergadering van Aandeelhouders
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
B&W	Burgemeester & Wethouders
bbp	bruto binnenlands product
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
Bbz	Besluit bijstand zelfstandigen
BENG	Bijne Energieneutrale Gebouwen
BIS	(Culturele) basisinfrastructuur
BIZ	Bedrijven-investeringszones
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
boa's	bijzondere opsporingsambtenaren
BRP	Basisregistratie persoonsgegevens
btw	Belasting toegevoegde waarde
BUIG	Gebundelde uitkering
BV	Besloten vennootschap
BVO	bruto vloeroppervlakte
BZK	Ministerie van Binnenlandse zaken
CAA	Circulair Ambachtscentrum Almere
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CIO	Chief Information Officer
CO2	Koolstofdioxide
COA	Centraal Orgaan opvang asielzoekers
CPB	Centraal Plan Bureau
CV	Commanditaire vennootschap
DigiD	Digitale Identiteit
DIV	Digitale informatie voorziening
DNA	Desoxyribonucleïnezuur
DO	Definitief Ontwerp
ECB	Europese Centrale Bank
Egw	Wet gemeentelijke watertaken
EMU	Economische en Monetaire Unie
ERD	Eigenrisicodragerschap
etc.	et cetera
EU	Europese Unie
EZ	Economische zaken
F&C	Finance en Control
FC	Football Club
FIDO	Financiering decentrale overheden
FSV	Fonds Stedelijke Vernieuwing
fte	voltijd formatie eenheden
FVA	Fonds Verstedelijking Almere

G40	Netwerk van gemeenten met meer dan 100.000 inwoners
GBA	Gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens
GDI	Generieke Digitale Infrastructuur
gft	Groente-, fruit- en tuinafval
GGD	Gemeentelijke (Gemeenschappelijke, Gewestelijke); Gezondheidsdienst Dienst voor Openbare (overheids) gezondheidszorg van één of meerdere samenwerkende gemeenten
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio
GIDS	Gezond in de stad
GIP	Gemeentelijk investerings programma
GR	Gemeenschappelijke regeling
GreX	Grondexploitatie
GREX	Grondexploitatie
GRGO	Gemeenschappelijke Regeling Gebiedsontwikkeling Oosterwold
GRP	Gemeentelijk Riool Plan
havo	Hoger algemeen voortgezet onderwijs
Hbo	Hoger beroepsopleiding
hbo	Hoger beroepsopleiding
HR	Human resource
HRM	Human resource management
HVC	Huisvuilcentrale
HVV	Huisvestingsverordening
I&P	Informatie en processen
IB	incidenteel beleid
IbbA	Ik bouw betaalbaar in Almere
IBT	Interbestuurlijk Toezicht
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IFA	Investeringsprogramma Flevoland-Almere
IHP	Integraal Huisvestingsplan
IKC	Integraal Kind Centrum
IND	Immigratie- en Naturalisatiedienst
IPS	Individuele Plaatsing en Steun
IRS	Interest Rate Swape
JAMES	Jongeren in Almere met een stem
jGGZ	jeugd geestelijke gezondheidszorg
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
KAF	Kunstlinie Almere Flevoland
Kca	Klein chemisch afval
KCC	Klantcontactcentrum
KING	Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten
KOT	Kinderopvangtoeslag
LFGC	Low Food Gastronomy College
LHBTI	Lesbische, homoseksuele, biseksuele, transgender en intersekse
LHBTIQ+	lesbisch, homoseksueel, biseksueel, transgender, intersekse, queer en andere (non-binnaire) seksuele en genderidentiteiten
LIOR	Leidraad inrichting openbare ruimte
LTA	Landelijk Transitie Arrangement
m.b.t.	met betrekking tot
MAP	Module Arbeid en Participatie
mbo	Middelbaar beroepsonderwijs
MIPA	Meerjaren infrastructuurprogramma Almere
MIRT	Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte & Transport
MKB	Midden- en kleinbedrijf
MKBDoor gaan	Midden- en kleinbedrijf Doorgaan

Mo/Vo	Maatschappelijke opvang en vrouwenopvang
MO- platform	Maatschappelijke ondersteuningsplatform
MPBA	Meerjarenperspectief Beheerexploitaties Almere
MPGA	Meerjaren Perspectief Grondexploitaties Almere
MPVA	Meerjaren Perspectief Vastgoed Almere
MRA	Metropoolregio Amsterdam
MS	Microsoft
MT	Management team
MVA	Materiële Vaste Activa
NEN	Nederlandse norm
NS	Nederlandse Spoorwegen
NV	Naamloze Vennootschap
o.a.	onder andere
OAB	Onderwijsachterstandenbeleid
OAT	Ondergronds Afvaltransportsysteem
OBS	Openbare basisschool
OC	onafhankelijke clientondersteuning
OCO	onafhankelijke clientondersteuning
OFGV	Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OHV	Onderwijshuisvestingsplan
OJA	Onderwijs jeugdhulp arrangementen
OLP	Onderwijsleerpakketten
OMALA	Ontwikkelingsmaatschappij Airport Lelystad Almere
OMS	Openbaar meldsysteem
OOV	Openbare orde en veiligheid
OSS	Ondersteuning schuldstabilisatie
Ozb	Onroerendezaakbelasting
PGB	Persoonsgebonden budget
pm	Pro memorie
pmd	Plastic verpakkingen, blik/metaal en drankenkartons
PO	Particulier Opdrachtgeverschap
POK	Planontwikkelkosten
PVT	Participatie verklaringstraject
RAV	Regionale Ambulance Voorziening
RES	Regionale Energie Strategie
RG	Raadsgriffie
RIB	reserve incidenteel beleid
RIEC	Regionaal Informatie- en Expertise Centrum
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
ROC	Regionaal opleidingscentrum
RRAAM	Rijksstructuurvisie Amsterdam Almere Markermeer
RV	Raadsvoorstel
RVB	Rijksvastgoedbedrijf
RvC	Raad van Commissarissen
RVS	Regionale Veiligheidsstrategie
RWF	Regionaal Werkbedrijf Flevoland
SAF	Samenwerking Afvalketen Flevoland
SBAB	Samen Bouwen aan Bereikbaarheid
SCAN	Seismische Campagne Aardwarmte Nederland
SDE	Stimulering duurzame energie
SiSa	Single information, Single audit
SROI	Social Return On Investment

SVn	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten
SVN	Stichting Volkshuisvesting Nederlangs
SWPA	Stedelijk woningbouwprogramma
TAS	Toekomstbestendig afvalinzamelsysteem
Tozo	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
TV HNL	Tennisvereniging Het nieuwe land
UR	Urgentieregeling
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VMCA	Vrijwilligers en Mantelzorg Centrale Almere
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
vof	vennootschap onder firma
VOG	Verklaring omtrent het gedrag.
VON	Vrij op naam
Vpb	Vennootschapsbelasting
VRF	Veiligheidsregio Flevoland
VRI	Verkeersregelinstallatie
Vso	Vaststellingsovereenkomst
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VTU	Voorbereiding, toezicht en handhaving
VV	Vereniging voor Vreemdelingenverkeer
vwo	Voorbereidend wetenschappelijk onderwijs
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WGA	Wet gedeeltelijk arbeidsgeschikten
Wgs	Wet gemeentelijke schuldverlening
Wion	Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten
Wkb	Wet Kwaliteitsborging
WLF	Woonlastenfonds
Wlz	Wet langdurige zorg
Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
Wnra	Wet normalisering rechtspositie ambtenaar
WOAB	Woningabonnement
Woo	Wet open overheid
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
Wvggz	Wet verplichte gezondheidszorg
ZKV	Ziektekosten verzekering
ZLF	Zelfstandigenloket Flevoland
ZPO	Zelfstandige programmaorganisatie
zzp	Zelfstandige zonder personeel

Jaarrekening

5 Balans en toelichting

5.1 Waarderingsgrondslagen

Algemeen

In dit hoofdstuk zijn de waarderingsgrondslagen opgenomen voor het opstellen van de Programmarekening 2025.

Balanscategorieën die niet van toepassing zijn bij de gemeente Almere, worden omwille van de leesbaarheid niet weergegeven en toegelicht.

Wettelijke voorschriften

De gehanteerde waarderingsgrondslagen zijn in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Voor een nadere uitwerking van de BBV-regels heeft de gemeenteraad de volgende kadernota's vastgesteld:

document	vaststellingsdatum
kadernota Vaste activa beleid	15-12-2016
kadernota Reserves en buffers	13-04-2023
kadernota Integraal risicomanagement en Weerstandsvermogen	15-12-2016

Ook wordt voldaan aan de verplichtingen van de ministeriële regeling Single Information Single Audit (SiSa). Op basis van deze regeling legt de gemeente via een bijlage bij de jaarrekening verantwoording af over de besteding van een groot aantal specifieke uitkeringen. Deze bijlage maakt deel uit van de jaarrekening en valt daarom ook onder de strekking van de controleverklaring van de onafhankelijke accountant.

Primitieve begroting

De primitieve begroting is de begroting zoals die is vastgesteld door de gemeenteraad voorafgaand aan het begrotingsjaar. Dit is niet hetzelfde als het boekwerk waarover de gemeenteraad heeft besloten. In de primitieve begroting zijn ook nog verwerkt:

- de begrotingswijzigingen waarover de gemeenteraad separaat heeft besloten, tussen het moment van het opstellen van de begroting en 1 januari van het begrotingsjaar;
- de amendementen en moties die de raad heeft aangenomen bij de besluitvorming over de begroting.

CAK eigen bijdragen

Op basis van de overzichten van het Centraal administratiekantoor (CAK) kan de gemeente Almere de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen aan de hand van de eigen Wmo-administratie. Een probleem hierbij is dat op deze overzichten van het CAK inkomensgegevens ontbreken. Hierdoor zijn deze overzichten niet geschikt om de juistheid van de eigen bijdragen op persoonsniveau, en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel, te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat de gemeente Almere geen zekerheden over de omvang en hoogte van de eigen bijdragen kan verkrijgen, zoals hiervoor is toegelicht. De gemeente Almere is verplicht, op grond van de kadernota rechtmatigheid, deze onzekerheid te noemen in de jaarstukken, ook al ligt de oorzaak niet bij ons. Dit geldt overigens voor alle gemeenten.

Vennootschapsbelasting

Vanaf 1 januari 2016 is de gemeente belastingplichtig geworden voor de Vennootschapsbelasting (Vpb). Dit geldt alleen voor ondernemingsactiviteiten ('door de ondernemerspoort gaan'), zoals de verkoop van grond. Afspraken hierover hebben we vastgelegd in vaststellingsovereenkomsten met de belastingdienst. Hierin staat onder andere hoe wij de fiscale winst bepalen. Daarbij houden we ook rekening met beschikbare fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren, vrijgestelde winstbestanddelen en bijtelling van

niet-afrekbare kosten. Inmiddels is overeenstemming bereikt met de belastingdienst over het grondbedrijf. Op andere onderdelen zijn wij nog in gesprek met de belastingdienst, zoals de brandstofconcessies en reclame-inkomsten. Voorzichtigheidshalve hebben wij deze inkomsten wel alvast meegenomen in onze belastingaangiften. Onze compensabele verliezen zijn inmiddels volledig verrekend, waardoor wij sinds 2020 effectief vennootschapsbelasting betalen. We zijn nog met de belastingdienst in overleg over de eventuele verrekening van de fiscale verliezen van de Floriade B.V.

Rechtmatigheidsverantwoording

De rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen in de jaarrekening op basis van Financiële verordening 2026. Deze verordening werkt terug tot en met 1 januari 2025. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025. De commissie BBV geeft via deze Kadernota haar visie over de invulling van het begrip rechtmatigheid in de rechtmatigheidsverantwoording van de decentrale overheden. In de Kadernota Rechtmatigheid 2025 is aangegeven dat de rechtmatigheidsverantwoording betrekking heeft op het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en misbruik en oneigenlijk gebruik criterium. In het Normenkader voor de rechtmatigheidscontrole gemeente Almere 2025 is de inventarisatie opgenomen van de relevante wet- en regelgeving voor de jaarlijks rechtmatigheidscontrole door het College ten behoeve van het voorwaarden criterium. Bij deze interne rechtmatigheidscontrole wordt vastgesteld of de baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, voor zover het handelingen betreft waaruit financiële gevolgen voortkomen die in de jaarrekening dienen te worden verantwoord. Op 15 januari 2026 heeft de Raad het Normenkader voor de rechtmatigheidscontrole gemeente Almere 2025 vastgesteld, op basis waarvan de interne rechtmatigheidscontrole is uitgevoerd ten behoeve van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening 2025. Met betrekking tot de begrotingsrechtmatigheid zijn regels opgenomen in de Financiële verordening 2026. Voor de verantwoording hanteren we een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves.

Vergelijkende cijfers

De vergelijkende cijfers in deze jaarrekening zijn niet gewijzigd ten opzichte van de definitieve jaarrekening 2024.

Stelsel- en schattingswijzigingen

In 2025 is de presentatie van de balans aangepast vanwege een actualisatie van het “informatie voor derden” (IV3 model). De gemeente heeft ervoor gekozen de balansindeling in de jaarrekening te laten aansluiten op deze gewijzigde IV3 systematiek. Dit heeft in enkele gevallen geleid tot een gewijzigde benaming van balansposten. De wijzigingen hebben geen invloed op het resultaat.

Er zijn geen overige stelsel- en schattingswijzigingen ten opzichte van het voorgaande jaar.

Resultaatbepaling

Onder baten en lasten worden verstaan de opbrengsten en kosten die rechtstreeks aan het jaar zijn toe te rekenen en die in het jaar als gerealiseerd kunnen worden beschouwd. Bij goederen is dit het jaar van levering en bij diensten het jaar waarin de diensten zijn verricht.

De algemene uitkering wordt opgenomen volgens de in het boekjaar laatst gepubliceerde accresmededeling van de Rijksoverheid (decembercirculaire).

Winstneming grondexploitatie

Winstneming moet sinds 2017 volgens het BBV plaatsvinden naar rato van de realisatie van kosten en opbrengsten, verminderd met project specifieke risico's. Vóór die wijziging hanteerden wij een voorzichtiger uitgangspunt, waarbij winst pas werd genomen als 50% van de opbrengsten daadwerkelijk gerealiseerd was. Hiermee werd voorkomen dat winst weer teruggenomen moest worden als de opbrengsten later toch

tegenvielen. Omdat dit op basis van het BBV niet meer toegestaan is, houden wij deze winst beschikbaar in de reserve van het grondbedrijf en wordt deze pas afgedragen aan de algemene dienst nadat 50% van de opbrengsten van de desbetreffende grondexploitatie gerealiseerd is.

Verliesvoorziening grondexploitatie

Verliezen verwerken we zodra deze bekend zijn. Van een verlies bij de bouwgronden in exploitatie is sprake als de totaal verwachte kosten van een grondexploitatie hoger zijn dan de totaal verwachte opbrengsten. Dit betekent dat de nominale waarde vermeerderd met rente en prijsontwikkelingen (eindwaarde) van de te verwachten opbrengsten verminderd met de te verwachten kosten, plus de boekwaarde van een complex op balansdatum negatief is. Indien de eindwaarde van een grondexploitatie negatief is wordt er direct een verliesvoorziening getroffen voor het verwachte verlies op eindwaarde.

Activa

De activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs bestaat uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs bestaat uit de aanschafkosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen ook een redelijk deel van de indirecte kosten worden opgenomen, en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend. In dat geval vermeldt de toelichting dat deze rente is geactiveerd.

Immateriële vaste activa

Met uitzondering van de bijdrage aan activa in eigendom van derden worden de immateriële vaste activa niet geactiveerd, tenzij hiertoe een expliciet raadsbesluit is genomen. Dit laatste is het geval voor de voorbereidingskosten van grondexploitaties.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden gewaardeerd tegen het bedrag van de bijdrage, verminderd met afschrijvingen (gelijk aan de levensduur bij de derde partij). Waardering van de overige immateriële vaste activa vindt plaats tegen de verkrijgingsprijs dan wel de vervaardigingsprijs.

Materiële vaste activa met een economisch nut

Materiële vaste activa met een economisch nut moeten worden geactiveerd. Op basis van onze kadernota vaste activa geldt dat niet voor kunstvoorwerpen met een cultuurhistorische waarde en geïsoleerde incidentele investeringen met een waarde kleiner dan € 50.000. Deze grenswaarde is niet van toepassing op activa, waarvoor een wettelijke registratie geldt, zoals bij het kadaster en voor kentekens.

De waardering vindt plaats tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Uitzondering hierop zijn de gronden die in erfpacht zijn uitgegeven (overeenkomstig het BBV). Deze erfpachtcontracten zijn eeuwigdurend, voortdurend of tijdelijk. De erfpachtgronden zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs. De uitgifteprijs komt tot stand door middel van een residuele berekening. De hoogte van de waardering is daarmee afhankelijk van de functie van het gebruik en de bijbehorende stichtingskosten. De hoogte van de canon is gebaseerd op het canonpercentage uit de Nota Grondprijsbeleid, zoals door de Raad is vastgesteld.

Indien sprake is van een duurzame waardevermindering op grond van het BBV wordt deze toegepast via een voorziening waardecorrectie, ongeacht het resultaat in het desbetreffende boekjaar. Om vast te stellen of er sprake is van een duurzame waardevermindering wordt gebruik gemaakt van een taxatie van een onafhankelijke taxateur. Voor panden met een zuiver commerciële vastgoedexploitatie wordt hierbij de huidige marktwaarde gebruikt, vastgesteld via de methode inkomstenbenadering. Voor de gronden en terreinen wordt dat hieronder verder toegelicht.

Bijdragen aan investeringen

Op de materiële vaste activa worden geen bijdragen uit reserves in mindering gebracht. Deze bijdragen worden afzonderlijk op de balans vermeld onder een bestemmingsreserve waaruit de jaarlijkse (extra) kapitaallasten bekostigd worden. Eventuele investeringsbijdragen van derden worden wel direct op de boekwaarde in mindering gebracht.

Gronden en terreinen

Gronden en terreinen, niet zijnde actieve grondexploitaties, zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of de oorspronkelijke vervaardigingsprijs (tot 2019). Het toerekenen (activeren) van andere kosten is daarbij sinds 2019 niet meer toegestaan.

Gronden verworven met het oog op gebiedsontwikkeling (strategische gronden), maar waarvoor nog geen grondexploitatie is vastgesteld, worden volgens het BBV geduid als 'warme gronden'. Volgens de notitie grondbeleid van het BBV worden deze verantwoord onder de materiële vaste activa (artikel 52 lid 1 onderdeel a BBV). Voor deze 'warme gronden' stellen we jaarlijks vast of er sprake is van een duurzame waardevermindering. Dat is het geval als de marktwaarde lager is dan de boekwaarde. Voor het vaststellen van de marktwaarde kan onder de volgende cumulatieve voorwaarden uitgegaan worden van de waarde in toekomstige bestemming:

- de gronden moeten deel uitmaken van een door de gemeenteraad vastgestelde visie of masterplan voor (een) concrete en binnen afzienbare tijd te starten grondexploitatie(s), waarin de gebiedsontwikkeling van totaalplan naar deelgrondexploitaties is vastgelegd;
- de (toekomstige) bestemming(en)/functies (ontwikkeling) betreffende het plangebied dien(en)t goed onderbouwd te worden;
- de gebiedsontwikkeling mag niet zodanig conflicteren met de uitkomst van de inventarisatie van bedreigingen die de ontwikkeling in de weg kunnen staan, bijvoorbeeld op het gebied van milieu of bereikbaarheid;
- de visie/het masterplan mag niet strijdig zijn met beleid van de provincie en/of het Rijk;
- periodiek (minimaal eens in de 2 jaar) worden de gronden getaxeerd tegen de waarde volgens de toekomstige bestemming, met inachtneming van de inherente onzekerheden van de ontwikkelmogelijkheden.

Gronden die op basis van deze criteria niet als 'warme gronden' kwalificeren worden getoetst op basis van de marktwaarde in huidige bestemming. Als deze marktwaarde lager is dan de boekwaarde wordt de waardevermindering via een voorziening waardecorrectie in mindering gebracht op de betreffende balanspost.

Materiële vaste activa met een economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven

Op grond van het BBV moeten de activa waarvoor een heffing kan worden geheven, afzonderlijk in de balans worden gepresenteerd. Dit betreft de activa met betrekking tot de volgende producten:

- Burgerzaken (leges paspoorten, rijbewijzen etc.)
- Parkeren (parkeerbelasting, -vergunning en -gelden)
- Binnenhavens en Waterwegen (haven- en sluisgelden)
- Handel en Ambacht (marktgeld)
- Afvalverwijdering en -verwerking (afvalstoffenheffing)
- Riolering (rioolbelasting)
- Milieubeheer (bouwleges)
- Grafrechten

Materiële vaste activa met een maatschappelijk nut

Een wijziging van het BBV in 2016 heeft ertoe geleid dat investeringen in materiële vaste activa met maatschappelijk nut sindsdien geactiveerd moeten worden. Voorheen werden overheaden hierin vrijgelaten en koos de gemeente Almere ervoor om deze investeringen niet te activeren. Conform de kadernota Vaste Activa beleid zijn de investeringen binnen deze categorie niet met terugwerkende kracht alsnog geactiveerd. Investeringen vanaf het begrotingsjaar 2017 worden geactiveerd. We hanteren hiervoor een ondergrens van € 100.000.

Financiële vaste activa

Participaties in het aandelenkapitaal van een NV of een BV ('kapitaalverstrekkingen' in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. In het geval van een duurzame waardevermindering van de aandelen wordt hiervoor een voorziening getroffen.

Leningen worden opgenomen tegen nominale waarde, eventueel verminderd met een voorziening voor oninbaarheid. Onder de overige leningen worden de vorderingen uit hoofde van eeuwigdurende erfpachtcontracten met een jaarlijkse canon opgenomen tegen contante waarde.

Vorderingen met betrekking tot de krediethypotheek zijn opgenomen tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Gezien de aard van de vorderingen op particulieren uit (onterechte) uitkeringen, wordt de waardering bepaald op basis van hetgeen verwacht wordt nog te ontvangen in de komende jaren, afgaande op de ervaringscijfers van de afgelopen jaren. De bedragen die de komende 10 jaar nog als ontvangst worden verwacht, zijn als vordering opgenomen. Het resterende deel wordt voorzien. Bij de bepaling van de hoogte van de voorziening wordt ten slotte rekening gehouden met het feit dat er een hypothecaire zekerheid is gesteld, indien van toepassing.

Afschrijvingen

De gehanteerde afschrijvingsmethoden zijn lineaire afschrijvingen en annuïtaire afschrijvingen. Op grond wordt niet afgeschreven. De afschrijvingstermijnen voor vaste activa volgen uit de Kadernota vaste activa en bedragen:

Tabel afschrijvingstermijnen

soort investering	afschrijvingstermijn
gronden	geen afschrijving
Tijdelijke woonruimte	5-15 jaar
schoolgebouwen	40 jaar
tijdelijke onderwijshuisvesting met permanente bouwaard	30 jaar
noodlokalen zonder tijdelijke vergunning	15 jaar
noodlokalen met tijdelijke vergunning	5 jaar
semipermanente gebouwen	20 - 25 jaar
overige gebouwen	40 jaar
gww-bouwkundige werken met econ. nut (kunstgrasvelden, parkeerterreinen, etc.)	5 - 15 jaar
gazondelen, sierplantsoen en hagen	15-25 jaar
laanbomen en bos	40-50 jaar
halfverharding	10-15 jaar
overige verhardingen	20-35 jaar
houten kunstwerken	30-35 jaar
betonnen kunstwerken	80 jaar
beschoeiingen, steigers, trailerhellingen en houten damwanden	30-40 jaar
kademuren, stortsteen, blokkenmatten en stalen damwanden	70-90 jaar
sluisdeuren	40 jaar
drainage, riolen, persleiding en gemalen (bouwkundig)	50-60 jaar
pompen, binnenwerk en machineonderdelen van gemalen	25-30 jaar
bedrijfswagens	6 - 10 jaar
overige vervoermiddelen	3 - 5 jaar
installaties in gebouwen	20 jaar
overige machines en installaties met economisch nut	3-10 jaar
lichtmasten	40-50 jaar
speeltoestellen	10-20 jaar
overige machines en installaties met maatschappelijk nut of voor riolering	10-25 jaar
ICT hardware	2-10 jaar

soort investering	afschrijvingstermijn
ICT software	3-10 jaar
kantoorinventaris	5 - 10 jaar
bijdragen aan activa in eigendom van derden	gebruiksduur investering
kosten van onderzoek & ontwikkeling	maximaal 5 jaar
kosten verbonden aan geldleningen	maximaal looptijd van de lening
saldo van agio en disagio	maximaal looptijd van de lening

Annuïtair afschrijven

Op 6 januari 2014 heeft de gemeenteraad besloten om gebouwen met een afschrijvingstermijn hoger dan 20 jaar annuïtair af te schrijven. De overige activa worden lineair afgeschreven (RV-12/2014). De afschrijving vangt aan in het jaar na oplevering van het activum. In specifieke gevallen kan het voorkomen dat wordt afgeweken van bovenstaande afschrijvingstermijnen.

Restwaarde

Bij de berekening van de afschrijvingen wordt rekening gehouden met een restwaarde. Voor nagenoeg alle investeringen bedraagt de restwaarde € nihil of een registratiewaarde van € 1. Alleen voor de parkeer garages wordt een hogere restwaarde gehanteerd, t.w.v. 25% van de investeringswaarde.

Vorraden

Het onderhanden werk, bestaande uit de grondexploitaties, is gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs. Die bestaat uit de verkrijgingsprijs, vermeerderd met de bestede bedragen en verminderd met de gerealiseerde opbrengsten wegens uitgifte, gecorrigeerd met het voorlopig resultaat (bij gronden met exploitatiebegroting). In de vervaardigingsprijs is ook een redelijk deel van de (toerekenbare) indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend opgenomen.

Eventuele verschillen in de waardering als gevolg van verwachte verliezen worden via een voorziening waardecorrectie in mindering gebracht op de betreffende balanspost. Zie voor een verdere toelichting de waarderingsgrondslagen met betrekking tot resultaatbepaling.

Vorderingen

Vorderingen, waaronder de vorderingen sociale zaken, worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht.

Gezien de aard van de vorderingen op particulieren uit (onterechte) uitkeringen, wordt de waardering bepaald op basis van hetgeen verwacht wordt nog te ontvangen in de komende 10 jaar afgaande op de ervaringscijfers van de afgelopen jaren. De vorderingen in verband met de regeling Tozo levensonderhoud worden op nihil gewaardeerd in verband met de 100% afdrachtsverplichting van het Rijk.

Liquide middelen en overlopende activa

Liquide middelen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Onder de overlopende activa zijn ook de nog te verhalen kosten in het kader van facilitair grondbeleid (anterieure overeenkomsten) opgenomen, na aftrek van reeds ontvangen bijdragen.

Passiva

De passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, met uitzondering van enkele voorzieningen die tegen contante waarde zijn gewaardeerd. De voorzieningen wegens oninbaarheid, waardecorrecties van de materiële vaste activa en negatieve bouwgrondexploitaties worden met de boekwaarde van de betreffende post aan de activazijde van de balans gesaldeerd.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserves en bestemmingsreserves. Aan iedere reserve ligt een besluit van de raad ten grondslag.

Binnen de grondexploitatie is er een reserve voorlopige resultaten die is gebaseerd op de tussentijdse winstneming per complex. Rentebaten en –lasten worden via de resultaatbestemming jaarlijks respectievelijk bij- en afgeschreven. Na afsluiting van een complex/grondexploitatie wordt het werkelijke resultaat overgeboekt naar de reserve gerealiseerd weerstandsvermogen. Deze twee reserves vormen gezamenlijk het weerstandsvermogen van het grondbedrijf, zoals gepresenteerd en toegelicht in de paragraaf grondbeleid.

Voorzieningen

Voorzieningen worden in het algemeen gewaardeerd op het nominale bedrag van de verplichting of het voorzienbare verlies. In afwijking van deze algemene regel wordt de pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders op de contante waarde van de toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd (actuariële waarde).

De voorzieningen zijn gebaseerd op de jaarlijkse stortingen/dotaties, verminderd met onttrekkingen en bestedingen gedurende het boekjaar.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met de aflossingen. De waardering van de verplichting uit hoofde van financial lease van vervoermiddelen, voor zover van toepassing, vindt plaats tegen contante waarde van de contractueel verschuldigde leasetermijnen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva, waaronder de overige schulden en overlopende passiva, worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Deze zijn opgenomen onder de niet uit de balans blijvende verplichtingen en zijn gewaardeerd tegen de waarde waarvoor een borg- of garantstelling is verstrekt.

5.2 Balans per 31 december 2025

Activa

bedragen x € 1.000	31-12-2025	31-12-2024
VASTE ACTIVA		
<u>immateriële vaste activa</u>		
kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	2.783	2.574
bijdragen aan activa in eigendom van derden	4.064	4.345
totaal immateriële vaste activa	6.847	6.919
<u>materiële vaste activa</u>		
investeringen met een economisch nut	550.597	554.973
investeringen economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	113.040	106.054
investeringen met een maatschappelijk nut in de openbare ruimte	186.641	172.641
totaal materiële vaste activa	850.278	833.668
<i>- waarvan, in erfpacht</i>	<i>13.679</i>	<i>13.996</i>
<u>financiële vaste activa</u>		
kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	15.271	15.271
kapitaalverstrekkingen aan overige verbonden partijen	3.787	3.787
<i>subtotaal kapitaalverstrekkingen</i>	<i>19.058</i>	<i>19.058</i>
leningen aan deelnemingen	3.512	3.512
leningen aan overige verbonden partijen	0	1.600
overige langlopende leningen	4.156	4.406
<i>subtotaal leningen</i>	<i>7.668</i>	<i>9.518</i>
totaal financiële vaste activa	26.726	28.577
<i>totaal vaste activa</i>	<i>883.851</i>	<i>869.164</i>
VLOTTENDE ACTIVA		
<u>voorraden</u>		
onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	309.678	315.923
totaal voorraden	309.678	315.923
<u>uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar</u>		
vorderingen op gemeenten	784	313
vorderingen op gemeenschappelijke regelingen	4	29
vorderingen op overige overheden	50.895	62.977
rekening courant verhouding met het Rijk	22.200	48.600
rekening courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	11.772	10.004
overige vorderingen	38.655	38.326
overige uitzettingen	43	43
totaal uitzettingen	124.353	160.292
<u>liquide middelen</u>	181	908
<u>overlopende activa</u>		
van overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen	50.266	40.128
overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen	15.308	15.548
totaal overlopende activa	65.574	55.676
<i>totaal vlottende activa</i>	<i>499.786</i>	<i>532.799</i>
TOTAAL GENERAAL	1.383.637	1.401.961

Passiva

bedragen x € 1.000	31-12-2025	31-12-2024
VASTE PASSIVA		
<u>eigen vermogen</u>		
reserves		
algemene reserve	324.083	267.008
bestemmingsreserves	212.721	202.356
<i>subtotaal reserves</i>	<i>536.804</i>	<i>469.364</i>
resultaat	-45.340	-183
totaal eigen vermogen	491.464	469.181
<u>voorzieningen</u>	84.608	72.818
<u>vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer</u>		
onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	396.000	346.000
onderhandse leningen van openbare lichamen	110.000	110.000
onderhandse leningen van buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	25.000	25.000
<i>subtotaal onderhandse leningen</i>	<i>531.000</i>	<i>481.000</i>
waarborgsommen	566	576
vooruit ontvangen bedragen met een rente typische looptijd van één jaar of langer	1.778	1.891
totaal vaste schulden	533.344	483.467
	<i>1.109.416</i>	<i>1.025.466</i>
VLOTTENDE PASSIVA		
<u>netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar</u>		
overige kasgeldleningen	30.000	145.000
overige schulden	42.175	66.179
totaal netto-vlottende schulden	72.175	211.179
<u>overlopende passiva</u>		
verplichtingen	39.719	40.207
ontvangen voorschotbedragen overheidslichamen	154.015	115.391
overige vooruit ontvangen bedragen	8.310	9.718
totaal overlopende passiva	202.044	165.316
<i>totaal vlottende passiva</i>	<i>274.219</i>	<i>376.495</i>
TOTAAL GENERAAL	1.383.637	1.401.961
verstrekke borg- en garantstellingen	3.800.931	3.133.986

5.3 Toelichting op de balans per 31 december 2025

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

bedragen x € 1.000

	boekwaarde 1- 1-2025	investeringen	af desinvestering	af afschrijving	boekwaarde 31- 12-2025
kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief					
Onderzoek Ontwikkeling GREX	2.574	815	-605	0	2.784
bijdragen aan activa in eigendom van derden					
OBS Het Meesterwerk	2.054	0	0	-83	1.970
OBS De Compositie	1.956	0	0	-86	1.870
Oranjehuis	335	0	0	-111	224
totaal	6.919	815	-605	-280	6.847

Vooruitlopend op het openen van een grondexploitatie maken wij alvast planontwikkelingskosten. Als de grondexploitatie binnen 5 jaar wordt geopend worden de kosten daar ingebracht. Indien de voorbereiding niet leidt tot een grondexploitatie dan worden deze kosten afgeboekt.

Daarnaast hebben wij in het verleden bijdragen geleverd aan investeringen van derden in maatschappelijke voorzieningen. Deze bijdrage schrijven wij jaarlijks af over de verwachte gebruiksduur.

Materiële vaste activa

Algemeen

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

bedragen x € 1.000

boekwaarde ultimo	2025	2024
investeringen met een economisch nut	550.597	554.973
investeringen met een economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven	113.040	106.054
investeringen met een maatschappelijk nut in de openbare ruimte	186.641	172.641
totaal	850.278	833.668
<i>- waarvan, in erfpacht</i>	<i>13.679</i>	<i>13.996</i>

De gemeente heeft op dit moment twee reserves die worden gebruikt voor de dekking van een deel van de kapitaallasten. Dit zijn de reserve afschrijving investeringen en de reserve afschrijvingen investeringen openbare ruimte. Voor een nadere specificatie van deze reserves wordt verwezen naar de toelichting bij de bestemmingsreserves.

Investeringen met een economisch nut

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de activa met een economisch nut, waarvoor geen heffing kan worden geheven:

bedragen x € 1.000

	boekwaarde 01-01-2025	her rubri- cering	investe- ringen	desinveste- ringen	bijdrage van derden	afschrij- vingen	waarde- correctie	boekwaarde 31-12-2025
gronden en terreinen	134.868	0	2.138	-28	-595	0	0	136.383
woonruimten	11.281	0	93	0	-40	-581	0	10.753
bedrijfsgebouwen	381.689	0	7.188	0	-365	-13.835	281	374.958
grond-, weg-, waterbouw	11.480	0	199	0	-24	-1.264	0	10.391
vervoermiddelen	1.471	0	206	0	0	-356	0	1.321
machines, apparaten en installaties	11.331	0	4.125	0	-80	-1.738	0	13.638
overige materiële vaste activa	2.853	-63	984	0	-2	-619	0	3.153
totaal	554.973	-63	14.933	-28	-1.106	-18.393	281	550.597
<i>in mindering gebrachte voorz.</i>	-67.355	0	0	0	0	0	281	-67.074

Onderstaand worden per soort mutatie (kolommen in de tabel) de belangrijkste gebeurtenissen in 2025 toegelicht. Verder wordt nog een nadere toelichting gegeven op de categorieën 'woonruimten' en 'gronden en terreinen'.

Herrubricering

Er heeft een herrubricering plaatsgevonden. Een activum ondergronds inzameling depot (OID) is overgebracht naar Investerings economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven.

Investerings

Dit zijn de investeringen die we in 2025 hebben gedaan.

bedragen x € 1.000

investeringsproject	gronden en terreinen	woon ruimten	bedrijfs gebouwen	grond-, weg- waterbouw	vervoer middelen	machines, apparaten en instal.	ov. materiële vaste activa	totaal
Strategische aankoop	325	0	1.419	0	0	0	0	1.744
Contractwijziging erfpacht	-317	0	0	0	0	0	0	-317
Realisatie Erfgoed- /Cultuurhuis	0	0	1.761	0	0	408	280	2.449
Binnenklimaat kunstlinie	0	0	0	0	0	1.930	0	1.930
TOH Nobelhorst	0	0	1.080	0	0	0	0	1.080
Basisscholen Oosterwold	2.128	0	790	0	0	2	0	2.920
Overige projecten	2	93	2.138	199	206	1.785	704	5.127
totaal	2.138	93	7.188	199	206	3.819	984	14.933

Desinvesteringen

De desinvesteringen hebben betrekking op enkele kleine mutaties in de gronden.

Bijdrage van derden en afschrijvingen

Ontvangen bijdragen van derden worden in mindering gebracht op het activum. In 2025 zijn de afschrijvingen berekend volgens reguliere werkwijze en hebben er geen extra afschrijvingen plaatsgevonden.

Waardecorrectie

Een voorziening waardecorrectie wordt in mindering op het activum gebracht wanneer de duurzame marktwaarde lager ligt dan de historische boekwaarde. Om dit vast te stellen wordt voor de ontwikkelgrond en vastgoed met een bedrijfseconomische functie periodiek een taxatie uitgevoerd. De uitkomsten worden verwerkt in deze waardecorrectie. Op de categorie gronden en terreinen is een waardecorrectie toegepast van € 62,2 miljoen en op de categorie bedrijfsgebouwen € 4,8 miljoen.

Er een bedrag van € 0,3 miljoen vrijgevallen uit de waardecorrectievoorziening voor het gebouw Alnovum. Dit komt doordat de marktwaarde van het gebouw t.o.v. voorgaand jaar niet gewijzigd is, terwijl de boekwaarde is verlaagd door de reguliere afschrijvingen.

Woonruimten

Voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne zijn niet alleen bedrijfsgebouwen ingezet, maar zijn er ook woonruimten gerealiseerd.

Gronden en terreinen

De zogeheten strategische gronden, dat zijn gronden waarvoor geen grondexploitatie is vastgesteld en waarop geen vastgoed staat, zijn ondergebracht in de materiële vaste activa. Deze gronden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, vervaardigingsprijs (tot 2019) of lagere marktwaarde. De totale waarde van deze gronden bedraagt € 65,2 miljoen. Een uitgebreide toelichting over de waardering en samenstelling van deze categorie is opgenomen in het MPGA.

Verder zijn onder deze rubriek opgenomen de gronden die zijn uitgegeven in erfpacht (€ 13,7 miljoen), gronden die worden verhuurd (€ 6,8 miljoen) en gronden waarop gebouwen staan (€ 51,9 miljoen).

Materiële vaste activa in erfpacht

Het verloop van de boekwaarde is als volgt:

bedragen x € 1.000

	boekwaarde 01-01-2025	correctie boekwaarde	investeringen	des-investeringen	boekwaarde 31-12-2025
gronden en terreinen	13.996	-317	0	0	13.679
totaal	13.996	-317	0	0	13.679

In 2025 zijn geen nieuwe erfpachtcontracten aangegaan en zijn er ook geen erfpachtgronden verkocht. Het bedrag in de kolom correctie boekwaarde betreft de aanpassing van de grondwaarde van een lopend erfpachtcontract.

Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de activa, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:

bedragen x € 1.000

	boekwaarde 01-01-2025	her-rubricering	investeringen	des-investeringen	bijdrage derden	afschrijvingen	boekwaarde 31-12-2025
gronden en terreinen	5.128	0	1.188	0	0	0	6.316
bedrijfsgebouwen	61.710	0	747	0	0	-1.481	60.976
grond-, weg-, waterbouw	11.210	0	6.347	0	-1.711	-184	15.662
vervoermiddelen	6.721	0	1.784	0	0	-1.443	7.062
machines, apparaten en installaties	8.672	0	158	0	0	-853	7.977
overige materiële vaste activa	12.613	63	3.673	0	0	-1.303	15.046
totaal	106.054	63	13.897	0	-1.711	-5.264	113.040

Herrubricering

Er heeft een herrubricering plaatsgevonden. Een activum ondergronds inzameling depot (OID) is overgebracht van de categorie Investerings economisch nut.

Investerings

Dit zijn de investeringen die we in 2025 hebben gedaan.

bedragen x € 1.000

investeringsproject	gronden en terreinen	bedrijfs gebouwen	grond-, weg- waterbouw	vervoer- middelen	machines, apparaten en instal.	ov. materiële vaste activa	totaal
Riolering Oosterwold	0	0	4.715	0	0	0	4.715
Ondergrondse containers	0	0	0	0	0	2.922	2.922
Diverse vrachtauto's	0	0	0	1.605	0	0	1.605
Circulair ambachtscentrum	400	422	0	0	0	0	822
Vlotbrugweg	788	0	0	0	0	0	788
Overige projecten	0	325	1.632	179	158	751	3.045
totaal	1.188	747	6.347	1.784	158	3.673	13.897

Bijdrage van derden

Via de riooltarieven wordt gespaard voor de vervangingsinvesteringen van de riolering. Zodra deze investeringen plaatsvinden worden de gespaarde bedragen als bijdrage derden in mindering gebracht op de investeringskosten.

Investerings met een maatschappelijk nut in de openbare ruimte

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde weer van de investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte:

bedragen x € 1.000

	boekwaarde 01-01-2025	her- rubricering	investe- ringen	des- investeringen	bijdrage derden	afschrij- vingen	boekwaarde 31-12-2025
gronden en terreinen	121	0	0	0	0	0	121
grond-, weg-, waterbouw	171.382	0	22.226	0	-2.229	-5.917	185.462
machines, apparaten en installaties	1.138	0	46	0	0	-126	1.058
totaal	172.641	0	22.272	0	-2.229	-6.043	186.641

Herrubricering

Er heeft geen herrubricering plaatsgevonden.

Investerings

Dit betreffen de investeringen die in 2025 zijn gedaan.

bedragen x € 1.000

investeringsproject	grond-, weg- waterbouw	machines, apparaten en instal.	totaal
veiligheidsmaatregelen civiele kunstwerken	1.699	0	1.699
aanpassingen verkeersregelinstallaties naar LED	400	0	400
aanpassingen openbare verlichting naar LED	1.412	0	1.412
vervanging openbare ruimte Muziekwijk-Zuid	4.217	0	4.217
speelvoorzieningen	1.551	0	1.551
inspecties en vervanging bomen	1.104	0	1.104
plangebied 1 Oosterwold	2.253	0	2.253
FVA-projecten	1.744	0	1.744
Kustzone Poort	2.714	0	2.714
Overige projecten	5.132	46	5.178
totaal	22.226	46	22.272

Bijdrage van derden

Voor een aantal investeringsprojecten in de openbare ruimte zijn bijdragen van het Rijk en de Provincie Flevoland ontvangen. Deze bijdragen zijn in mindering gebracht op het investeringsbedrag.

Financiële vaste activa

Algemeen

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het boekjaar wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

bedragen x € 1.000

	01-01-2025	bij	af	waarde- correctie	31-12-2025
kapitaalverstrekkingen aan					
deelnemingen	15.271	0	0	0	15.271
overige verbonden partijen	3.787	0	0	0	3.787
leningen aan					
deelnemingen	3.512	0	0	0	3.512
overige verbonden partijen	1.600	0	-1.600	0	0
overige langlopende leningen	4.406	240	-577	87	4.156
totaal	28.576	240	-2.177	87	26.726
<i>hierop in mindering gebrachte voorzieningen</i>	<i>-84.896</i>	0	1.205	87	<i>-83.606</i>

Voorzieningen voor oninbaarheid of duurzame waardevermindering zijn in mindering gebracht op de boekwaarde van de desbetreffende activa.

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

De kapitaalverstrekkingen bestaan uit aandelen in:

bedragen x € 1.000

	01-01-2025	bij	af	waarde- correctie	31-12-2025
Alliander NV (794.720 aandelen)	40	0	0	0	40
BNG NV (3.432 aandelen; 0,006%)	8	0	0	0	8
Floriade Almere 2022 BV (1.000 aandelen; 100%)	1	0	0	0	1
OMALA NV (25 aandelen; 33,3%)	25	0	0	0	25
Vitens NV (366.175 aandelen; 6,3%)	15.197	0	0	0	15.197
totaal	15.271	0	0	0	15.271
<i>hierop in mindering gebrachte voorzieningen</i>	<i>-79.000</i>	0	0	0	<i>-79.000</i>

Hierop in mindering gebrachte voorzieningen

bedragen x € 1.000

	01-01-2025	bij	af		31-12-2025
Floriade 2022 BV	-79.000	0	0		-79.000
totaal	-79.000	0	0		-79.000

Floriade 2022 B.V.

De Floriade Almere 2022 B.V. is medio 2016 in het leven geroepen om het Floriade evenement in 2022 te organiseren. De gemeente is enig aandeelhouder en financier van de Floriade B.V. Inmiddels is het evenement afgerond.

Er is in 2023 een agiostorting aan de B.V. gedaan. De openstaande geldlening van de gemeente aan Floriade B.V. is hierbij omgezet naar een zogenoemde agiostorting van € 79 miljoen op het aandelenkapitaal. Voor de agiostorting is een voorziening waardecorrectie gevormd. Dit omdat het besluit om andere activiteiten onder te brengen in de B.V. hierin cruciaal is. Zolang niet duidelijk is of de B.V. een doorstart maakt en welke businesscase hieronder ligt, is het nog onzeker of wij onze agiostorting terug zullen krijgen. Per saldo staat de deelneming dus voor € 1.000 op de balans.

Kapitaalverstrekkingen aan overige verbonden partijen

De kapitaalverstrekkingen aan overige verbonden partijen zijn:

bedragen x € 1.000

	01-01-2025	bij	af	waarde- correctie	31-12-2025
C.V. ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City	1.000	0	0	0	1.000
VOF IbbA de Key	2.787	0	0	0	2.787
totaal	3.787	0	0	0	3.787

C.V. Ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City

De gemeente Almere is voor 1/3e aandeelhouder in Ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City C.V. (OMALA). De gemeente heeft een aandelenkapitaal gestort van € 1 miljoen, waarbij de grond in bezit van de C.V. als (gedeeltelijk) onderpand dient.

VOF IbbA de Key

Dit betreft een kapitaalstorting in 2020 aan VOF IbbA de Key. Per uitgegeven kavel is een bedrag gestort om het financieringsrisico dat kan ontstaan door een eventueel verschil tussen de waardeestijging van de woning en de ontwikkeling van het rentepercentage af te kunnen afdekken.

Leningen aan deelnemingen

bedragen x € 1.000

	01-01-2025	bij	af	waarde- correctie	31-12-2025
Alliander	3.512	0	0	0	3.512
totaal	3.512	0	0	0	3.512

Lening Alliander NV

In 2021 is een lening verstrekt van € 3,5 miljoen aan Alliander. De gemeente is aandeelhouder van Alliander. Alliander beheert onder andere het gas- en elektriciteitsnetwerk in Almere. Deze lening is aan Alliander verstrekt om de overgang naar een duurzame energievoorziening (energietransitie) te kunnen maken.

De lening betreft een 'reverse converteerbare hybride obligatielening'. Dit houdt in dat het aanvankelijk een obligatielening is met een looptijd van 60 jaar. De lening kent geen tussentijdse aflossingen en de gemeente ontvangt een rente die voor de eerste tien jaar vast staat. In tegenstelling tot een gewone obligatielening kan deze lening op termijn door Alliander onder vooraf bepaalde voorwaarden worden omgezet in aandelen. De verwachting is dat deze conversie vóór 2030 zal plaatsvinden.

Leningen aan overige verbonden partijen

De verstrekte leningen aan overige verbonden partijen zijn:

bedragen x € 1.000

	01-01-2025	bij	af	waarde- correctie	31-12-2025
Ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City C.V.	1.600	0	-1.600	0	0
totaal	1.600	0	-1.600	0	0

In 2011 is de Ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City C.V. opgericht, waarin de provincie Flevoland en de gemeenten Lelystad en Almere optreden als commanditaire vennoot. De vennoten, waaronder gemeente Almere, hebben leningen verstrekt voor plankosten en de aankoop van grond. De gemeente Almere is juridisch eigenaar van een deel van de grond en Ontwikkeling Maatschappij Airport Garden City C.V. is economisch eigenaar. In 2025 zijn geen nieuwe leningen verstrekt en zijn de eerder verstrekte leningen volledig afgelost.

Overige langlopende leningen

Het openstaande bedrag betreft de volgende leningen:

bedragen x € 1.000

	01-01-2025	bij	af	waarde- correctie	31-12-2025
krediethypotheek cliënten	603	161	-76	-16	672
leningen verstrekt via Zelfstandigen Lokaal Flevoland (ZLF)	945	78	-18	103	1.108
stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn 2341) Bereikbare Koopwoningen Almere	420	0	-43	0	377
SVn 2343 fonds Opstapwoningen Almere	69	0	0	0	69
SVn 2344 startersfonds VROM	586	0	-73	0	513
SVn 2345 startersfonds Almere	751	0	-136	0	615
SVn 2346 duurzaamheidslening	585	0	-205	0	380
SVn 2347 stimuleringslening	297	0	-26	0	271
Kredietbank Nederland	150	0	0	0	150
Woningabonnement BV	0	0	0	0	0
	4.406	239	-577	87	4.156

*negatief bedrag in kolom waardecorrectie is een verlaging van het saldo.

Hierop in mindering gebrachte voorzieningen

bedragen x € 1.000

	01-01-2025	bij	af	31-12-2025
krediethypotheke cliënten	-75	13	-16	-78
leningen verstrekt via Zelfstandige Loket Flevoland	-5.472	1.192	103	-4.177
Woningabonnement BV	-350	0	0	-350
totaal	-5.897	1.205	87	-4.605

Krediethypotheke cliënten

Dit zijn de verstrekte krediethypotheke aan de cliënten van het Sociaal Domein. Het saldo aan uitstaande leningen voor krediethypotheke bedraagt ultimo 2025 nominaal € 750.640 (exclusief voorziening). In 2025 is een bedrag van € 161.000 aan nieuwe krediethypotheke verstrekt en is € 89.000 aan aflossingen ontvangen. Omdat we verwachten dat we niet alle verstrekte bedragen terug zullen ontvangen is een voorziening oninbaarheid getroffen.

Leningen verstrekt via Zelfstandigen Loket Flevoland

Via het Zelfstandigenloket Flevoland (ZLF) zijn leningen bedrijfskredieten verstrekt aan cliënten in het kader van de bijstand voor zelfstandigen (Bbz). Het saldo aan uitstaande leningen via het ZLF bedraagt ultimo 2025 nominaal € 5,3 miljoen (exclusief voorziening). Omdat we verwachten dat we niet alle verstrekte bedragen terug zullen ontvangen is een voorziening oninbaarheid getroffen van € 4,2 miljoen. Er is in 2025 een bedrag van € 78.000 aan nieuwe kredieten verstrekt. De uitstaande leningen zijn met een bedrag van circa € 1.2 miljoen afgenomen, waarvan € 727.000 aflossingen op Tozo-bedrijfskredieten betreft.

Ten laste van de voorziening is eveneens een bedrag van circa € 1,2 miljoen gebracht waarvan het een terugbetaling aan het rijk betreft van € 821.000. Dit betreft een voorfinanciering van het Rijk wat terugbetaald wordt indien de cliënt de lening aflost. Het resterende bedrag betreft het buiten invordering stellen van leningen inclusief de te betalen rente.

Na de beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen is er nog een vrijval geweest van € 103.000. De totale afname van de voorziening is daarmee € 1,3 miljoen.

SVn-leningen

De via Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn) verstrekte leningen zijn zogenaamde revolving funds. Dit betekent dat in principe vanuit de aflossing van leningen, nieuwe leningen worden gefinancierd. Onder de kop "beschikbaar 31-12-2025" zijn de bedragen vermeld, die per fonds in beginsel nog beschikbaar zijn voor de verstrekking van nieuwe leningen. Dit saldo is verantwoord onder de balanspost rekening-courant niet-financiële instellingen (vlottende activa). In onderstaande opstelling wordt dit samengevat.

bedragen x € 1.000

naam fonds	01-01-2025	nieuwe leningen	aflossing leningen	31-12-2025	beschikbaar 31-12-2025
1. fonds Bereikbare Koopwoningen	420	0	-43	377	819
2. fonds Opstapwoningen	69	0	0	69	130
3. startersfonds VROM	586	0	-73	513	2.170
4. startersfonds Almere	751	0	-136	615	2.163
5. duurzaamheidslening	585	0	-205	380	2.763
6. stimuleringslening	297	0	-26	271	150
totaal SVn fondsen	2.709	0	-483	2.226	8.195

Vanuit de eerste vier fondsen zijn in het verleden (starters)leningen verstrekt aan huishoudens met een laag inkomen, die financiering van de koop van een huis niet volledig zelf rond kunnen krijgen. De fondsen liggen in elkaars verlengde en lopen via diverse tranches in elkaar over.

De duurzaamheids-/stimuleringslening (nr. 5) is onderdeel van het Energiefonds, waarin de Almeerse ambitie is ondergebracht om vanaf 2050 energieneutraal te zijn. Met de duurzaamheidslening kunnen woningeigenaren, huurders van bestaande woningen en particulier opdrachtgevers van nieuwbouwwoningen, onder voorwaarden, tussen € 2.500 en € 25.000 lenen voor energie-verbetermaatregelen. Met de stimuleringslening (nr. 6) kunnen scholen, verenigingen en bedrijven, onder voorwaarden, tussen de € 5.000 en € 100.000 lenen voor energie-verbetermaatregelen.

Kredietbank Nederland

Inwoners die niet kunnen lenen bij een reguliere bank kunnen op basis van de Participatiewet via de bijzondere bijstand in aanmerking komen voor leenbijstand. Dit krediet kan de gemeente zelf beschikbaar stellen of laten verstrekken door een kredietbank. De kredietbank heeft hiervoor aan de gemeente Almere een lening gevraagd van in totaal € 150.000.

Woningabonnement BV

Dit betreft een lening aan Woningabonnement B.V. om indien gewenst de mogelijkheid aan particuliere woningeigenaren te geven zonder eigen investering een pakket van energiemaatregelen te nemen. De gemeente heeft in 2019 een achtergestelde lening (risicodragend) beschikbaar gesteld van € 350.000 als (risicodragend) vreemd vermogen, welke revolverend kan worden ingezet met een looptijd van 15 jaar tegen 0% rente. Uit voorzichtigheid is dit volledige bedrag voorzien.

Flottende activa

Algemeen

De op de balans opgenomen flottende activa zijn nader onderverdeeld naar:

- voorraden;
- uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar;
- liquide middelen;
- overlopende activa.

Vorraden

Onder de voorraden vallen de volgende categorieën:

- onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie;
- gereed product en handelsgoederen.

In deze toelichting wordt alleen ingegaan op de bouwgronden in exploitatie, omdat er eind 2025 geen voorraden gereed product en handelsgoederen zijn.

Verloop boekwaarde bouwgronden

bedragen x € 1 miljoen

	2025	2024
bruto boekwaarde ultimo voorgaand jaar	387,0	297,1
gerealiseerde opbrengsten	-112,2	-92,3
gerealiseerde kosten	81,2	133,8
<i>subtotaal bruto boekwaarde</i>	<i>356,0</i>	<i>338,6</i>
mutaties MVA gronden	0,0	34,2
winstneming & afsluitingen	25,0	14,2
<i>bruto boekwaarde</i>	<i>381,0</i>	<i>387,0</i>
NOGW Hout - te verrekenen met Oosterwold	2,4	1,6
voorzieningen negatieve grondexploitaties	-73,7	-72,6
netto boekwaarde	309,7	316,0

Alle actieve grondexploitaties hebben een looptijd van maximaal 10 jaar.

Voor een uitgebreide toelichting op de realisatie 2025, de waardering en de inschatting van het risicoprofiel van de grondexploitaties wordt verwezen naar de [paragraaf grondbeleid](#) en het Meerjaren Programma Gebiedsontwikkeling Almere (MPGA). Voor een goed inzicht in de balanspositie Voorraden is het lezen van deze paragraaf noodzakelijk.

Voorziening negatieve grondexploitaties

De voorziening voor negatieve grondexploitaties is ten opzichte van de Programmarekening 2025 gestegen met € 1,1 miljoen. De wijzigingen bestaan uit:

- Bij Hogekant en Lagekant neemt de voorziening toe als gevolg van een toename van de investeringen. De resultaten zijn dus licht verslechterd.
- Bij Olympuspark neemt de voorziening toe met € 1,6 miljoen. De toename komt door extra kosten voor bommenonderzoek. Het terrein ligt niet vlak waardoor het tot substantieel hogere kosten.
- Binnen de grondexploitaties Verspreide Percelen en Openbare gebieden zijn diverse projecten afgesloten en nieuwe deexploitaties opgenomen (Youri Egorovweg, Baaihaven Noorderplassen, Highnote, Sallandsekant). Per saldo leidt dit tot een afname van de voorziening met € 1,5 miljoen.
- Vanuit de BBV-regelgeving is verplicht gesteld om voorzieningen te treffen voor projecten in de voorbereidingsfase die langer dan 5 jaar lopen. Deze voorziening is nu met € 0,2 miljoen gedaald omdat een project daadwerkelijk is afgesloten.

Deze mutaties zijn in onderstaande tabel weergegeven.

bedragen x € 1 miljoen

grondexploitatie	01-01-2025	bij	af	31-12-2025
Hogekant	14,3	0,7	0,0	15,0
Lagekant	7,8	0,5	0,0	8,3
Olympuspark	17,8	1,6	0,0	19,4
Almere Buiten Centrum	0,9	0,0	0,0	0,9
Deexploitaties Openbaar gebieden	0,9	1,1	-0,3	1,8
Deexploitaties Verspreide Percelen	12,5	1,1	-3,5	10,1
Vorbereidingsprojecten	0,2	0,0	-0,2	0,0
Hortus	18,2	0,0	0,0	18,2
totaal	72,6	5,0	3,9	73,7

Ramingen Meerjarenprognose Grondexploitaties Almere (MPGA)

De ramingen zijn gebaseerd op de herziening 2026 met prijspeil 1-1-2026, waarbij de berekende bedragen gebaseerd zijn op basis van het zogenoemde ambitie scenario. De gehanteerde berekeningswijzen en parameters worden verder uiteengezet in de [paragraaf Grondbeleid](#) van deze programmarekening en in het MPGA 2026.

De geraamde nog te maken kosten en opbrengsten

De nog te maken kosten in de lopende grondexploitaties zijn (inclusief rente) geraamd op € 644 miljoen. De grootste kostenposten zijn de civieltechnische investeringen (bouw- en woonrijp maken) van € 446 miljoen en de plankosten van € 119 miljoen. Naar verwachting zal nog € 1,4 miljard aan opbrengsten worden gerealiseerd.

Het begrote eindresultaat en wijze waarop de nadelige resultaten zijn opgevangen

Het geraamde eindresultaat van alle lopende positieve grondexploitaties heeft een eindwaarde van € 448,5 miljoen. Voor het verwachte verlies van de negatieve grondexploitaties is een voorziening getroffen van bijna € 74 miljoen.

Schattingen en onzekerheden

De waardering van de grondexploitaties is voor een groot deel afhankelijk van schattingen. Aan deze schattingen liggen diverse parameters en uitgangspunten ten grondslag. Wij maken hiervoor gebruik van onze ervaring, onze kennis van de markt en externe publicaties. De markt is in vergelijking met vorig jaar meer gestabiliseerd. Er is echter sprake van netcongestie-problematiek dat leidt tot vertraging in de gronduitgifte, met name bij de bedrijventerreinen en in beperkte mate bij woningbouw. Wij proberen hier in de grondexploitaties zo goed als mogelijk rekening mee te houden. Ook werken we met (crisis) scenario's om te beoordelen of wij voldoende buffers hebben om een verslechtering van de markt op te vangen. Dit wordt verder toegelicht in de [paragraaf Grondbeleid](#).

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

bedragen x € 1.000

soort vordering	saldo 31-12-2025		saldo 31-12-2024	
	nominaal	waarvan inbaar	nominaal	waarvan inbaar
<i>vorderingen op openbare lichamen</i>	0	0	0	0
<i>vorderingen op gemeenten</i>	784	784	313	313
<i>vorderingen op gemeenschappelijke regelingen</i>	4	4	29	29
<i>vorderingen op overige overheid</i>	50.895	50.895	62.977	62.977
<i>rekening-courant verhouding met het Rijk</i>	22.200	22.200	48.600	48.600
rekening-courant niet-financiële instellingen				
Schoolbesturen	0	0	-1	-1
parkeerexploitant (P1)	1.270	1.270	1.361	1.361
stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn)	8.751	8.751	7.808	7.808
Intercity Real Estate Management (IRM)	1.082	1.082	514	514
zelfstandigen Loket Flevoland (ZLF)	668	668	322	322
<i>rekening-courant niet-financiële instellingen</i>	11.772	11.772	10.004	10.004
overige vorderingen				
gemeentelijke belastingen	20.072	14.038	13.356	7.797
leenbijstand, terugvordering uitkering	12.515	2.425	12.388	2.726
leenbijstand, terugvordering uitkering via ZLF	3.577	870	4.027	752
restcategorie	25.436	21.322	31.135	27.051
<i>overige vorderingen</i>	61.600	38.655	60.906	38.326
<i>overige uitzettingen</i>	43	43	43	43
totaal	147.298	124.353	182.872	160.292
<i>voorziening oninbaarheid</i>	22.945		22.580	

Vorderingen op openbare lichamen

Onder de vorderingen op overige overheid is ultimo 2025 een bedrag opgenomen van € 48,1 miljoen voor de vordering bij de Belastingdienst op het btw-compensatiefonds over 2025. Begin 2026 hebben we een voorschot ontvangen op het btw-compensatiefonds voor het vierde kwartaal 2025 (€ 2,4 miljoen). Bij de nieuwe IV3-indeling per 1-1-2025 is de rubricering van de vorderingen beoordeeld. Hierbij is een bedrag van € 67.000 verschoven van overige vorderingen naar vorderingen op gemeenten.

Rekening-courant niet-financiële instellingen

De rekening-courant verhouding met het SVn is verder toegelicht onder de overige langlopende leningen. Intercity Real Estate Management (IRM) verzorgt al enige jaren de exploitatie van verschillende gebouwen voor de gemeente Almere. Dit betreft gebouw Alnovum, Randstad 20-04 en De Driehoek. De exploitatiekosten en -opbrengsten worden via een rekening-courant verrekend.

Overige vorderingen

In de categorie vorderingen gemeentelijke belastingen zijn naast de opgelegde, nog niet ontvangen aanslagen, ook de nog op te leggen aanslagen verantwoord (€ 1,7 miljoen Toeristenbelasting en € 0,2 miljoen overige belastingen). Verder is bij deze post rekening gehouden met een inschatting voor de nog te verlenen kwijtschelding en vermindering op bezwaarschriften.

Onder de restcategorie overige vorderingen zijn onder andere vorderingen uit grondverkoop (€ 11,4 miljoen), leges Omgevingswet (€ 3,7 miljoen), huurbaten en onderhoud schoolbesturen (€ 3,1 miljoen), lichtmast/reclamevitriene (€ 1,7 miljoen), huren en erfpacht (€ 1,5 miljoen) en de verhuur van sportaccommodaties (€ 0,9 miljoen) opgenomen. Het inbare bedrag van de overige vorderingen is berekend door rekening te houden met het risico van (gedeeltelijke) terugbetaling van betwiste, reeds betaalde vorderingen alsmede met het risico van oninbaarheid.

Schatkistbankieren

bedragen x € 1.000

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
drempelbedrag	11.502	11.502	11.502	11.502
gemiddeld banksaldo	742	463	533	1.038
ruimte onder het drempelbedrag	10.760	11.039	10.969	10.464

De Wet verplicht schatkistbankieren schrijft voor dat de (liquide) middelen van decentrale overheden, gerekend over een heel kwartaal, onder een bepaald drempelbedrag moeten blijven. Als het drempelbedrag wordt overschreden, moeten de overtollige middelen worden aangehouden in de schatkist van het Rijk.

Het drempelbedrag is vastgesteld op 2% van het begrotingstotaal per 1 januari van het dienstjaar tot € 500 miljoen, plus 0,2% van het deel dat het begrotingstotaal van € 500 miljoen overschrijdt. Voor de gemeente Almere komt dit neer op circa € 11,5 miljoen.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende onderdelen:

bedragen x € 1.000

	31-12-2025	31-12-2024
kassaldi	83	29
banksaldi	98	879
totaal	181	908

De gemeente heeft bij de BNG een kredietfaciliteit van € 5 miljoen. Dat betekent dat de gemeente tot dat bedrag rood kan staan op het totaal van alle BNG-rekeningen. Deze kredietfaciliteit wordt ingezet als dit voordeliger is dan het aantrekken van kortlopende leningen. Ultimo 2025 was het saldo van alle BNG-rekeningen positief en is er dus geen gebruik gemaakt van de kredietfaciliteit.

Overlopende activa

De post overlopende activa bestaat uit:

bedragen x € 1.000

	31-12-2025	31-12-2024
van overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen	50.266	40.128
overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen		
aan overheidslichamen vooruitbetaalde bedragen	0	0
overige nog te ontvangen bedragen	7.518	8.893
overige vooruitbetaalde bedragen	7.706	6.597
voorschotten	84	59
totaal	65.574	55.677

Van overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen

bedragen x € 1.000

	01-01-2025	bij	af	31-12-2025
-Europese overheidslichamen				
Interreg Europe project Longevity	0	7	0	7
Interreg Europe project Stopwaste	0	67	0	67
Circular Shift	0	10	0	10
Interreg NWE project Camino	46	0	-46	0
Interreg NTO StopWaste maart-a	27	0	-27	0
<i>totaal Europese overheidslichamen</i>	<i>73</i>	<i>84</i>	<i>-73</i>	<i>84</i>
-het Rijk				
421 SiSa-G2 BUIG-Bijstandsuitkering gemeente 2021	405	78	-227	256
422 SiSa-G3 BBZ-Bijstandsverleningzelfstandigen	195	3	-124	74
450 SiSa B2 Gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	8.938	19.768	-8.941	19.768
459 SiSa-C62 Kwijtscheldingen belastingen KOTA	339	113	-40	412
474 SiSa-G12 Kwijtscheldingen SZW-vorderingen KOTA	236	90	-93	233
487 SiSa-A16 bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	20.816	20.855	-20.816	20.855
480 SiSa-G4 TOZO Tijd. Overbrug.Regeling zelfst. ondernemen 2021	70	0	-58	12
507 SiSa-E105 Spuk transitievergoeding regionale OV-consessie'23	1.033	0	-1.033	0
567 SiSa-J17 Realisatiestimulans	0	1.911	0	1.911
Proeftuin – Nu beter beschermen, leren voor later	0	200	0	200
SiSa-M6 Bekostiging huisvesting vergunningh. doorstroomloc.	0	519	0	519
COA	0	654	0	654
Gemeentefonds	1.919	0	-1.500	419
Overige	640	0	-461	179
<i>totaal Rijk</i>	<i>34.592</i>	<i>44.191</i>	<i>-33.293</i>	<i>45.492</i>
- Provincie				
SiSa-E10B Snelfietsroutes 2020-2022	100	0	-100	0
PRV Verkeer & Vervoer '22-'25	104	0	-104	0
SiSa-J41B Regeling flexibele inzet woningbouw	39	0	0	39
SPUK flex. inzet onderst woningbouw	44	0	-44	0
Actieplan Biodiversiteit omvorming plantvakken 2024-2025	0	12	0	12
Overige nog te ontvangen bijdragen Overige overheid	12	0	-12	0
<i>totaal Provincie</i>	<i>299</i>	<i>12</i>	<i>-260</i>	<i>51</i>
- Gemeenten				
SiSa-E44 Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie	3.857	0	-438	3.419
SiSa-H35/H35B Spuk Integraal Zorgakkoord-doelen 2023	1.062	1.062	-1.062	1.062
Overige nog te ontvangen bijdragen Overige overheid	6	0	-6	0
<i>totaal Gemeenten</i>	<i>4.925</i>	<i>1.062</i>	<i>-1.506</i>	<i>4.481</i>
-overige Nederlandse overheidslichamen				
SiSa-E44 Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie	157	0	-9	148
Lokale Weerbaarheid CybercrimeJeugd en Cyber	0	10	0	10
SiSa-D10 Educatie	75	-75	0	0
Overige nog te ontvangen bijdragen Overige overheid	7	0	-7	0
<i>totaal overige Nederlandse overheidslichamen</i>	<i>239</i>	<i>-65</i>	<i>-16</i>	<i>158</i>
totaal	40.130	45.284	-35.148	50.266

Overige nog te ontvangen bedragen

bedragen x € 1.000

	31-12-2025	31-12-2024
Afvalverwerking	1.271	892
VPB	3.538	3.750
Woningnet	551	726
Exploitatievergoeding OV	1.024	1.200
Floriade	946	0
BTW	0	1.840
overige	188	485
totaal	7.518	8.893

Overige vooruitbetaalde bedragen

bedragen x € 1.000

	31-12-2025	31-12-2024
ICT contracten en licenties	1.756	1.863
Energiearmoede	0	393
Vooruitbetaalde subsidies	477	1.772
Mind at work	157	0
Project Preventie met Gezag	545	0
Gemeente Lelystad	276	0
Provincie Flevoland	302	0
Hogeschool Windesheim	311	0
VNG	0	349
Anterieure overeenkomsten	3.645	1.786
Hulp aan Oekraïne	0	150
overige	238	283
totaal	7.706	6.596

Eigen vermogen

Algemeen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de reserves en het gerealiseerd resultaat van de algemene dienst in 2025. Het eigen vermogen is als volgt opgebouwd:

bedragen x € 1.000

soort reserve	saldo 01-01-2025	bij rente	bij overig	af afschrijving	af overig	resultaat 2025	saldo 31-12-2025
Algemene Reserves	175.088	0	42.756	0	-6.283	0	211.561
Algemene Reserves- grondbedrijf	91.920	0	37.999	0	-17.397	0	112.522
Bestemmingsreserves	202.357	2.250	57.710	-5.259	-44.335	0	212.722
Resultaat	-183	0	183	0	0	-45.340	-45.340
totaal eigen vermogen	469.182	2.250	138.648	-5.259	-68.016	-45.340	491.465

Algemene reserves

De algemene reserves zijn bedoeld om de risico's van de gemeente op te kunnen vangen. Hieronder vallen de saldireserve (ook wel risicoreserve) en de buffer. Ook het grondbedrijf heeft twee algemene reserves. Deze vormen samen het weerstandsvermogen van het grondbedrijf. Voor een nadere toelichting op de vermogenspositie in relatie tot de risico's wordt verwezen naar de [Risicoparagraaf](#).

Bestemmingsreserves

Dit zijn reserves die een specifieke bestemming hebben, bijvoorbeeld voor specifiek beleid. Vaak zijn deze tijdelijk van aard. Een aparte categorie hierbinnen zijn de bestemmingsreserves waaruit we kapitaallasten van investeringen betalen.

Gerealiseerd resultaat

Dit betreft het gerealiseerde jaarresultaat over het boekjaar 2025.

Nieuwe reserves

In 2025 is het Investeringsfonds jeugd en gezin ingesteld.

Opgeheven reserves

Bij de vaststelling van deze Programmarekening 2025 wordt voorgesteld de volgende reserves, waar geen geld meer in zit, op te heffen:

- 018 Verbetering toegankelijkheid Raad
- 069 Floriade

Aard en reden

In het hoofdstuk '[toelichting per reserve](#)' is per reserve een gedetailleerde specificatie opgenomen. Daarin beschrijven we de aard en reden van iedere reserve, en geven we een toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen per reserve.

Verloopstaat reserves

bedragen x € 1.000

soort reserve	saldo 01-01-2025	bij rente	bij overig	af afschrijving	af overig	resultaat 2025	saldo 31-12-2025
<i>Algemene Reserves</i>	175.088	0	42.756	0	-6.283	0	211.561
002 Saldireserve	41.220	0	42.756	0	-6.101	0	77.876
086 Buffer	133.868	0	0	0	-183	0	133.685
<i>Algemene Reserves- grondbedrijf</i>	91.920	0	37.999	0	-17.397	0	112.522
004 Gerealiseerd weerstandsvermogen	-10.098	0	15.736	0	-4.720	0	918
003 Voorlopige resultaten GREX	102.018	0	22.264	0	-12.678	0	111.604
<i>Bestemmingsreserves</i>	202.357	2.250	57.710	-5.259	-44.335	0	212.722
076 Reserve beheer en onderhoud	1.949	0	0	0	-270	0	1.679
074 Fonds Verstedelijking Almere	51.384	0	17.152	0	-20.866	0	47.670
008 Afschrijvingen investeringen	11.421	228	5.038	-1.003	-275	0	15.411
084 Afschrijving investeringen openbare ruimte	101.096	2.022	7.644	-4.256	-2.000	0	104.506
070 Reserve MIPA (v/h VSBA)	4.774	0	1.242	0	-953	0	5.063
088 Reserve huisvestingsverordening	2.334	0	30	0	0	0	2.363
091 Fonds Bestaanszekerheid	1.918	0	220	0	-643	0	1.495
090 Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling	1.714	0	1.481	0	-379	0	2.816
075 Reserve programmabudget raad	611	0	121	0	-145	0	586
089 Fonds Stedelijke Vernieuwing	14.452	0	4.788	0	-5.715	0	13.524
077 Reserve sociaal domein	8.433	0	6.074	0	-12.620	0	1.886
093 Reserve Energietransitie	2.272	0	2.220	0	0	0	4.492
094 Investeringsfonds jeugd en gezin	0	0	8.700	0	-400	0	8.300
092 Reserve toegankelijke openbare ruimte	0	0	3.000	0	-68	0	2.932
<i>Resultaat</i>	-183	0	183	0	0	-45.340	-45.340
001 Saldo van rekening	-183	0	183	0	0	-45.340	-45.340
totaal eigen vermogen	469.182	2.250	138.648	-5.259	-68.016	-45.340	491.465

Toelichting per reserve

Algemene reserves

002 Saldireserve

naam van reserve	Saldireserve		
code	002		
categorie	Algemene reserve		
beherende afdeling	Financiën & Control		
rentepercentage	Geen		
doel	Een financiële waarborg voor het opvangen van (tijdelijke) schommelingen in de lasten en baten van de gemeente. De saldireserve maakt onderdeel uit van het financieel weerstandsvermogen van de gemeente.		
instellingsbesluit			
looptijd	Onbepaalde tijd		
onder- en bovengrens	In de kadernota integraal risicomanagement en weerstandsvermogen is onder meer voorgeschreven hoe risico's geïnventariseerd en beschreven moeten worden en is er beleid geformuleerd omtrent de omvang van de weerstandscapaciteit. Concreet komt het erop neer dat de omvang van de weerstandscapaciteit (saldireserve) zodanig moet zijn dat het risicoprofiel wordt afgedekt. Daarnaast is er een ondergrens. Deze is bepaald op 3% van de omzet van het lopende begrotingsjaar (totale lasten exclusief mutaties reserves). Het bedrag van € 90 per inwoner geldt als absolute ondergrens.		
	werkelijk	begroot	verschil
saldo 01-01-2025	41.220.472	41.220.472	
vermeerderingen	42.756.041	27.663.045	15.092.996
- rentetoevoeging	0	0	
- overige structurele stortingen	0	0	
- overige vermeerderingen	42.756.041	27.663.045	
verminderingen	-6.100.847	-6.750.020	-649.173
- resultaat 2024	0	0	
- onttrekking afschrijvingen	0	0	
- overige structurele onttrekking	0	0	
- overige verminderingen	-6.100.847	-6.750.020	
saldo 31-12-25	77.875.666	20.307.447	
toelichting stortingen	<p>De stortingen voor risicoreservering zijn conform de begroting en betreffen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • € 1.000.000 risico afbouwtraject cultuur (4e kwartaalrapportage 2024) • € 1.400.000 risico realisatie buitenzwembad (RV25007) • € 1.840.000 risico tekort bijstand (2e kwartaalrapportage 2025) • € 4.356.000 actualisatie vertrouwelijke risico's (1e en 3e kwartaalrapportage 2025) <p>Daarnaast storten we met ingang van het 3e kwartaal 2025 de projectvertraging in de saldireserve, zodat dit geld in volgende jaren alsnog ingezet kan worden voor uitvoering of afronding van de vertraagde projecten. Dit betreft:</p> <ul style="list-style-type: none"> • € 19.067.000 projectvertraging 3e kwartaalrapportage 2025 • € 11.591.000 projectvertraging 4e kwartaalrapportage 2025. • € 3.502.000 projectvertraging 1e kwartaalrapportage 2026. <p>De stortingen van de 4e kwartaalrapportage 2025 en eerste kwartaalrapportage 2026 zijn niet begroot, omdat op dat moment de begroting van 2025 niet meer aangepast kon worden. Deze storting voldoet wel het aan het beleid om de projectvertraging via de saldireserve te laten verlopen. Via de kwartaalrapportages zijn de begrotingswijzigingen voor de jaren 2026 en verder wel vastgesteld door de gemeenteraad.</p>		
toelichting onttrekkingen	<p>De onttrekking bestaat uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • € 3.161.000 actualisatie vertrouwelijke risico's (1e en 3e kwartaalrapportage 2025) • € 458.000 risico transformatie ICT omgeving, dit is € 150.000 minder dan begroot (2e kwartaalrapportage 2025 en slotwijziging 2025) • € 2.482.000 risico achterblijvende leges Omgevingsvergunningen (3e kwartaalrapportage 2025) <p>De stelpost onvoorzien is niet gebruikt. We onttrekken daarom € 0,5 miljoen minder uit de saldireserve dan begroot.</p>		

086 Buffer

naam van reserve	Buffer		
code	086		
categorie	Algemene reserve		
beherende afdeling	Financiën & Control		
rentepercentage	Geen		
doel	Primair als bufferfunctie voor risico's die de gemeente loopt en ter financiering van het RIB. Secundair als onderdeel om weerstandsvermogen af te dragen aan het concern en andere fondsen.		
instellingsbesluit	Programmarekening 2016		
looptijd	Onbepaalde tijd		
onder- en bovengrens	Niet bepaald		
	werkelijk	begroot	verschil
saldo 01-01-2025	133.867.874	133.867.874	
vermeerderingen	0	0	0
- rentetoevoeging	0	0	
- overige structurele stortingen	0	0	
- overige vermeerderingen	0	0	
verminderingen	-182.565	-182.565	0
- resultaat 2024	0	0	
- onttrekking afschrijvingen	0	0	
- overige structurele onttrekking	0	0	
- overige verminderingen	-182.565	-182.565	
saldo 31-12-25	133.685.309	134.050.439	
toelichting stortingen	Niet van toepassing		
toelichting onttrekkingen	Het resultaat van de jaarrekening 2024 was € 0,2 miljoen negatief. Dit hebben we gedekt uit de buffer.		

Algemene reserves - grondbedrijf

003 Voorlopige resultaten GREX

naam van reserve	Voorlopige resultaten		
code	003		
categorie	Algemene reserve		
beherende afdeling	Economische ontwikkeling & Grondzaken		
rentepercentage	Geen		
doel	Primair om een stukje resultaat jaarlijks uit de boekwaarde van de grondexploitaties te halen en zodoende tussentijds een resultaat te laten zien. Het genomen resultaat is voorlopig, omdat bij de bepaling onder meer wordt uitgegaan van een voorgecalculeerde winst op basis van voorgecalculeerde opbrengsten en kosten. Secundair als onderdeel van weerstandsvermogen af te dragen aan het rekeningsaldo en andere fondsen. Deze reserve moet in samenhang worden gezien (look qua saldo) met reserve 004 Gerealiseerd Weerstandsvermogen.		
instellingsbesluit	Bij de oprichting van het Grondbedrijf		
looptijd	Onbepaalde tijd		
onder- en bovengrens	Niet ingesteld		
	werkelijk	begroot	verschil
saldo 01-01-2025	102.017.649	102.017.649	
vermeerderingen	22.263.677	15.153.000	7.110.677
- rentetoevoeging	0	0	
- overige structurele stortingen	0	0	
- overige vermeerderingen	22.263.677	15.153.000	
verminderingen	-12.677.694	0	12.677.694
- resultaat 2024	0	0	
- onttrekking afschrijvingen	0	0	
- overige structurele onttrekking	0	0	
- overige verminderingen	-12.677.694	0	
saldo 31-12-25	111.603.632	86.864.649	
toelichting stortingen	<p>Administratief bestaat het weerstandsvermogen van het grondbedrijf uit 2 aparte reserves. Voor een totaalinzicht in het vermogen dienen deze gezamenlijk bekeken te worden. Dit overzicht en een toelichting daarop is opgenomen in de paragraaf grondbeleid.</p> <p>De storting in 2025 in deze reserve van € 22,3 miljoen bestaat uit de tussentijdse winstneming op de lopende grondexploitaties. Op basis van de verslaggevingsregels van het BBV moeten wij winst nemen naar rato van de voortgang van de projecten. Deze winst voegen we toe aan het weerstandsvermogen van het grondbedrijf. Jaarlijks bekijken we welk deel van het weerstandsvermogen vrij beschikbaar is en kan worden afgedragen aan de algemene dienst.</p>		
toelichting onttrekkingen	<p>De onttrekking uit deze reserve van € 12,7 miljoen betreft een administratieve overboeking als gevolg van het afsluiten van een aantal (deel)projecten. De belangrijkste betreffen 3KNS en Highnote. Het saldo van deze projecten is onttrokken aan deze reserve en toegevoegd aan de reserve 004 'gerealiseerd weerstandsvermogen'. Omdat het bij de begroting niet bekend is welke grondexploitaties definitief afgesloten worden of welke resultaat er kan worden genomen, wordt dit in de begroting niet geraamd.</p>		

004 Gerealiseerd weerstandsvermogen

naam van reserve	Gerealiseerd weerstandsvermogen		
code	004		
categorie	Algemene reserve		
beherende afdeling	Economische ontwikkeling & Grondzaken		
rentepercentage	Geen		
doel	Primair als bufferfunctie voor risico's en toekomstige bestedingen met betrekking tot de grondexploitatie. Eventuele vrije ruimte in de reserve fungeert als risicobuffer en algemeen dekkingsmiddel voor de gemeentelijke meerjarenbegroting. Deze reserve moet in samenhang worden gezien (look qua saldo) met reserve 003 Voorlopige resultaten.		
instellingsbesluit	Bij oprichting van het grondbedrijf		
looptijd	Onbepaalde tijd		
onder- en bovengrens	Bij afsluiting van grondexploitaties wordt de opgebouwde reserve bij voorlopig resultaat over geboekt naar reserve gerealiseerd weerstandsvermogen.		
	werkelijk	begroot	verschil
saldo 01-01-2025	-10.097.829	-10.097.829	
vermeerderingen	15.735.618	660.000	15.075.618
- rentetoevoeging	0	0	
- overige structurele stortingen	0	0	
- overige vermeerderingen	15.735.618	660.000	
verminderingen	-4.719.618	-2.911.000	1.808.618
- resultaat 2024	0	0	
- onttrekking afschrijvingen	0	0	
- overige structurele onttrekking	0	0	
- overige verminderingen	-4.719.618	-2.911.000	
saldo 31-12-25	918.171	-7.846.829	
toelichting stortingen	<p>Administratief bestaat het weerstandsvermogen van het grondbedrijf uit 2 aparte reserves. Voor een totaalzicht in het vermogen dienen deze gezamenlijk bekeken te worden. Dit overzicht en een toelichting daarop is opgenomen in de paragraaf grondbeleid.</p> <p>De stortingen in deze reserve in 2025 bestaan uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • € 10,6 miljoen afsluiting van grondexploitatie 385 3KNS, het resterende saldo van het project is onttrokken aan de reserve voorlopige resultaten en gestort in deze reserve. • € 2,2 miljoen door afsluiting van diverse deelprojecten in het complex Verspreide Percelen, waaronder Highnote. Het resterende saldo van de projecten is onttrokken aan de reserve voorlopige resultaten en gestort in deze reserve. • € 1,9 miljoen in verband met de ontvangen subsidie realisatiestimulans voor betaalbare woningbouw. Over de besteding daarvan moet nog een besluit worden genomen. • € 0,7 miljoen bijdrage uit het FVA programma Ecologische verbindingen voor investeringen die vanuit de grondexploitatie gedaan worden. • € 0,3 miljoen overige mutaties, waaronder een ontvangen nabetaling op een grondtransactie uit het verleden 		
toelichting onttrekkingen	<p>De onttrekkingen in deze reserve in 2025 bestaan uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • € 4,6 miljoen winstafdracht aan de algemene dienst voor de dekking van de te betalen vennootschapsbelasting • € 1,4 miljoen voor de aanvulling van de reserve ruimtelijke ontwikkeling, ter dekking van de risico's voor voorinvesteringen in anterieure projecten • € 1,1 miljoen als dekking voor de toename van de verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties • € 0,2 miljoen voor de dekking van diverse kleine kostenposten die niet ten laste van individuele grondexploitaties gedekt kunnen worden • € -2,6 miljoen administratieve wijzigingen door afsluitboekingen van (deel)projecten 		

Bestemmingsreserves

008 Afschrijvingen Investerings

naam van reserve	Afschrijvingen investeringen		
code	008		
categorie	Bestemmingsreserve		
beherende afdeling	Financiën en Control		
rentepercentage	2%		
doel	Uit deze reserve worden de jaarlijkse kapitaallasten van de via deze reserve gedekte investeringen met een economisch nut afgedekt. Bij de ingebruikname van deze investeringen wordt het bedrag van de aanschafwaarde gestort in deze reserve. Naar rato van de afschrijvingstermijn wordt een bijdrage uit deze reserve aangewend ter dekking van de jaarlijkse kapitaallasten.		
instellingsbesluit	Kadernota vaste activabeleid		
looptijd	Onbepaalde tijd		
onder- en bovengrens			
	werkelijk	begroot	verschil
saldo 01-01-2025	11.421.365	11.421.365	
vermeerderingen	5.266.702	5.258.285	8.417
- rentetoevoeging	228.427	229.000	
- overige structurele stortingen	0	0	
- overige vermeerderingen	5.038.274	5.029.285	
verminderingen	-1.277.476	-1.406.716	-129.240
- resultaat 2024	0	0	
- onttrekking afschrijvingen	-1.002.758	-1.202.391	
- overige structurele onttrekking	-274.719	-204.325	
- overige verminderingen	0	0	
saldo 31-12-25	15.410.591	7.569.796	
toelichting stortingen	<p>De incidentele stortingen van € 5 miljoen houden verband met de investeringen in:</p> <ul style="list-style-type: none"> • € 0,5 miljoen Natuurbelevingscentrum De Oostvaarders • € 0,6 miljoen circulair ambachtscentrum • € 2,9 miljoen Gebouw Extravert • € 0,6 miljoen Kunstlinie • € 0,2 miljoen Bibliotheek Almere Stad - zonnepanelen • € 0,2 miljoen Cultuurhuis <p>Verder is er € 0,2 miljoen rente toegevoegd, berekend over de beginstand per 1 januari.</p>		
toelichting onttrekkingen	De onttrekking betreft dekking van de rente- en afschrijvingslasten van investeringen die we uit deze reserve betalen.		

070 Reserve MIPA (v/h VSBA)

naam van reserve	MIPA/VSBA		
code	070		
categorie	Bestemmingsreserve		
beherende afdeling	Stedelijk Beleid		
rentepercentage	Geen. Wel indexeren we de jaarlijkse storting voor loon- & prijsstijgingen.		
doel	(Co)financiering van infrastructuraanpassingen conform het MIPA en het convenant SBA		
instellingsbesluit	Raadsbesluit inzake MIPA 2013-2020 d.d. 18 april 2013		
looptijd			
onder- en bovengrens			
	werkelijk	begroot	verschil
saldo 01-01-2025	4.774.009	4.774.009	
vermeerderingen	1.241.500	1.241.500	0
- rentetoevoeging	0	0	
- overige structurele stortingen	0	0	
- overige vermeerderingen	1.241.500	1.241.500	
verminderingen	-952.576	-3.123.000	-2.170.424
- resultaat 2024	0	0	
- onttrekking afschrijvingen	0	0	
- overige structurele onttrekking	0	0	
- overige verminderingen	-952.576	-3.123.000	
saldo 31-12-25	5.062.933	6.655.509	
toelichting stortingen	In 2025 is € 1,2 miljoen gestort. Dit betreft de vaste jaarlijkse storting in het MIPA.		
toelichting onttrekkingen	In 2025 is € 0,95 miljoen onttrokken voor de dekking van mobiliteitsinvesteringen die vanuit het MIPA gedaan worden. Dit bedrag is € 2,2 miljoen lager dan begroot, met name omdat verschillende projecten in plaats van 2025 in 2026 worden gestart. Het gaat bijvoorbeeld om projecten zoals sociaal veilige fietsroutes, opwaarderen Oeverprommenade en Fontanapad, opwaarderen Pedersenpad en onderhoud Kesslerpad en rotonde Polderdreef - Boekenweg. Het opwaarderen van het Muzenpark is bijvoorbeeld uitgesteld en wordt op een later moment opnieuw geprogrammeerd.		

074 Fonds Verstedelijking Almere

naam van reserve	Fonds Verstedelijking Almere (FVA)		
code	074		
categorie	Bestemmingsreserve		
beherende afdeling	InterimBureau Almere		
rentepercentage	Geen		
doel	Bestedingen in het kader van de uitvoeringsovereenkomst Almere 2.0		
instellingsbesluit	Programmabegroting 2015		
looptijd	Onbepaald		
onder- en bovengrens	Niet van toepassing		
	werkelijk	begroot	verschil
saldo 01-01-2025	51.383.909	51.383.909	
vermeerderingen	17.152.194	16.744.000	408.194
- rentetoevoeging	0	0	
- overige structurele stortingen	0	0	
- overige vermeerderingen	17.152.194	16.744.000	
verminderingen	-20.866.171	-28.089.898	-7.223.727
- resultaat 2024	0	0	
- onttrekking afschrijvingen	0	0	
- overige structurele onttrekking	0	0	
- overige verminderingen	-20.866.171	-28.089.898	
saldo 31-12-25	47.669.932	62.729.807	
toelichting stortingen	<p>De reserve FVA wordt gevoed met ontvangen bijdragen van de gemeente Almere (vanuit rijksbijdrage en verkoop eigen grond in Oosterwold), de provincie Flevoland en eventuele grondopbrengsten van het Rijksvastgoedbedrijf in Oosterwold en Pampus.</p> <p>De bijdrage van Almere is afkomstig uit een rijksbijdrage die wij ontvangen voor Almere 2.0. In 2025 hebben wij een bijdrage ontvangen van € 10.134.000 en gestort in deze reserve. In de begroting gingen we uit van een bedrag van € 10.006.000. Daarnaast hebben we de verkoopopbrengst van eigen verkochte grond in Oosterwold gestort, voor een bedrag van € 0,2 miljoen. Dit was niet begroot.</p> <p>De provincie Flevoland levert een vaste bijdrage van € 6,7 miljoen per jaar. Ook dit bedrag is in de reserve gestort.</p> <p>De grondopbrengst van de verkoop van standaardkavels wonen in Oosterwold wordt door het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) gestort in het FVA. Kosten die het RVB hiervoor moet maken worden hierop in mindering gebracht. In 2025 is een bedrag ontvangen en gestort van € 134.000.</p>		
toelichting onttrekkingen	<p>De gerealiseerde kosten van de FVA-projecten, de projectorganisatie Almere 2.0 en de proceskosten van de programmalijnen worden gedekt door een onttrekking uit deze reserve. De onttrekking valt lager uit dan begroot. Dit komt door vertragingen als gevolg van bijvoorbeeld het zorgvuldig afhandelen van procedures, latere gunningen, etc. Voor een uitgebreide toelichting per project verwijzen wij u naar de paragraaf Fonds Verstedelijking Almere.</p>		

075 Reserve Programmabudget Raad

naam van reserve	Reserve Programmabudget Raad		
code	075		
categorie	Bestemmingsreserve		
beherende afdeling	Raadsgriffie		
rentepercentage	Geen		
doel	Gedurende de raadsperiode wordt een eventueel overschot van het programmabudget van de raad bij de jaarrekening gestort in een egalisatiereserve. Hierdoor wordt beter aangesloten bij de vierjaarlijkse cyclus van de gemeenteraad en kan de gemeenteraad beschikken over het volledig bedrag gedurende de raadsperiode. Aan het eind van de zittingstermijn neemt de "oude" gemeenteraad een beslissing of het eventuele saldo van de reserve wordt doorgeschoven naar de nieuwe gemeenteraad of wordt teruggestort in de algemene middelen.		
instellingsbesluit	Programmabegroting 2015		
looptijd			
onder- en bovengrens			
	werkelijk	begroot	verschil
saldo 01-01-2025	610.631	610.631	
vermeerderingen	120.689	25.000	95.689
- rentetoevoeging	0	0	
- overige structurele stortingen	0	0	
- overige vermeerderingen	120.689	25.000	
verminderingen	-145.488	0	145.488
- resultaat 2024	0	0	
- onttrekking afschrijvingen	0	0	
- overige structurele onttrekking	0	0	
- overige verminderingen	-145.488	0	
saldo 31-12-25	585.832	585.631	
toelichting stortingen	We sparen jaarlijks € 25.000 voor opkomstbevordering bij gemeenteraadsverkiezingen. Daarnaast is het deel van het raadsbudget dat in 2025 niet is uitgegeven (€ 95.689) volgens afspraak toegevoegd aan deze reserve.		
toelichting onttrekkingen	Als er een tekort is op de raadsbudgetten, wordt dit gedekt door een onttrekking aan deze reserve. Dat was in 2025 niet het geval. Wel is er in 2025 € 145.488 onttrokken aan de reserve ter dekking van de uitgaven raadsenquête Floriade (conform het raadsbesluit instellen raadsenquête Floriade).		

076 Reserve Beheer en Onderhoud

naam van reserve	Beheer en onderhoud		
code	076		
categorie	Bestemmingsreserve		
beherende afdeling	Stadsruimte		
rentepercentage	Geen		
doel	Als gevolg van onder andere aanpassing in de fasering van de projecten en bestekken kunnen er financiële schommelingen tussen de jaren ontstaan. Om deze schommelingen op te vangen is deze reserve ingesteld.		
instellingsbesluit	Programmabegroting 2016		
looptijd	Onbepaalde tijd		
onder- en bovengrens	Niet vastgesteld		
	werkelijk	begroot	verschil
saldo 01-01-2025	1.949.229	1.949.229	
vermeerderingen	0	0	0
- rentetoevoeging	0	0	
- overige structurele stortingen	0	0	
- overige vermeerderingen	0	0	
verminderingen	-270.087	-168.000	102.087
- resultaat 2024	0	0	
- onttrekking afschrijvingen	0	0	
- overige structurele onttrekking	0	0	
- overige verminderingen	-270.087	-168.000	
saldo 31-12-25	1.679.142	2.117.229	
toelichting stortingen	Er zijn in 2025 geen dotaties geweest.		
toelichting onttrekkingen	De onttrekkingen bestaan uit kosten voor de bestrijding essentaksterfte.		

077 Reserve Sociaal Domein

naam van reserve	Sociaal Domein		
code	077		
categorie	Bestemmingsreserve		
beherende afdeling	Zorg & Welzijn		
rentepercentage	Geen		
doel	Het doel van deze reserve is om de overschotten en tekorten op de regionale Wmo taken te egaliseren. Almere is centrumgemeente voor deze taken. De inzet van deze middelen moet worden afgestemd met de regio.		
instellingsbesluit	Programmabegroting 2015		
looptijd	Onbepaalde tijd		
onder- en bovengrens	Niet vastgesteld		
	werkelijk	begroot	verschil
saldo 01-01-2025	8.432.678	8.432.678	
vermeerderingen	6.074.087	5.894.000	180.087
- rentetoevoeging	0	0	
- overige structurele stortingen	0	0	
- overige vermeerderingen	6.074.087	5.894.000	
verminderingen	-12.620.425	-10.270.123	2.350.302
- resultaat 2024	0	0	
- onttrekking afschrijvingen	0	0	
- overige structurele onttrekking	0	0	
- overige verminderingen	-12.620.425	-10.270.123	
saldo 31-12-25	1.886.340	12.808.801	
toelichting stortingen	De storting van € 5,9 miljoen is het begrote overschot van de regionale begroting Wmo. Dit is conform de begroting. Ook is er € 0,2 miljoen in de reserve gestort omdat bij de jaarrekeningcontrole op het sociaal domein bleek dat de kosten van beschermd wonen € 0,2 miljoen lager waren.		
toelichting onttrekkingen	totale onttrekking € 12,6 miljoen <ul style="list-style-type: none"> • € 2,9 miljoen onttrekking voor het regionaal transformatiefonds • € 2,7 miljoen uitbetaling overschot 2024 aan de regiogemeenten • € 2,7 miljoen ingerekend overschot Almere voor bekostiging lokale taken sociaal domein • € 1,5 miljoen extra inzet veilig thuis • € 0,5 miljoen voor incidenteel hogere kosten sociaal domein (Q1 2025; SMI, JGZ en GGD) • € 2,4 miljoen voor hogere kosten voor vooral vrouwenopvang en maatschappelijke opvang (niet begroot) 		

084 Afschrijving investeringen openbare ruimte

naam van reserve	Reserve afschrijvingen Investerings Openbare Ruimte		
code	084		
categorie	Bestemmingsreserve		
beherende afdeling	Financiën & Control		
rentepercentage	2%		
doel	De lopende investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut worden gestort in de reserve 'investerings openbare ruimte'. Nadat de daadwerkelijke investering heeft plaatsgevonden, wordt het bedrag overgeheveld naar de reserve 'afschrijving investeringen openbare ruimte', ter dekking van de meerjarige kapitaallasten.		
instellingsbesluit	RV-84/2016		
looptijd	Onbepaalde tijd		
onder- en bovengrens			
	werkelijk	begroot	verschil
saldo 01-01-2025	101.095.596	101.095.596	
vermeerderingen	9.666.409	11.065.664	-1.399.255
- rentetoevoeging	2.021.912	2.022.663	
- overige structurele stortingen	0	0	
- overige vermeerderingen	7.644.497	9.043.001	
verminderingen	-6.256.405	-6.341.084	-84.679
- resultaat 2024	0	0	
- onttrekking afschrijvingen	-4.256.013	-6.341.084	
- overige structurele onttrekking	-2.000.392	0	
- overige verminderingen	0	0	
saldo 31-12-25	104.505.600	96.371.016	
toelichting stortingen	<p>De storting heeft betrekking op investeringen in de openbare ruimte voor onder andere het bestedingsplan beheer en onderhoud en investeringsprojecten van het FVA, FSV en MIPA. Op het moment dat wij een investering doen storten we het bedrag hiervoor in de reserve.</p> <ul style="list-style-type: none"> • € 1,2 miljoen Opgave Almere Centrum (FVA) • € 1,2 miljoen Excellent groene en gezonde leefomgeving (FVA) • € 0,4 miljoen Sport en beweging (FVA) • € 1,7 miljoen Gezonde en sociale stad (FVA) • € 0,5 miljoen Groene en duurzame stad (FVA) • € 1,0 miljoen Kustzone Poort • € 0,3 miljoen Groenbrug De Hoven (FSV) • € 0,8 miljoen MIPA projecten • € 0,5 miljoen diverse kleine projecten <p>Verder is er € 2,0 miljoen rente toegevoegd, berekend over de beginstand per 1 januari.</p>		
toelichting onttrekkingen	De onttrekking betreft € 4,3 miljoen ter dekking van de afschrijvingslasten en € 2,0 miljoen rente van investeringen in de openbare ruimte.		

088 Reserve huisvestingsverordening

naam van reserve	Huisvestingsverordening (HVV)		
code	088		
categorie	Bestemmingsreserve		
beherende afdeling	Stedelijk Beleid		
rentepercentage	Geen		
doel	Egalisatie van de gemeentelijke baten en lasten van de Huisvestingsverordening (HVV) inclusief de Urgentieregeling en de egalisatie van de gemeenschappelijke baten en lasten van de HVV voor Gemeente en corporaties. Dit kunnen ook investeringskosten voor een nieuwe opzet van de HVV betreffen.		
instellingsbesluit	14 februari 2002		
looptijd	Onbepaalde tijd		
onder- en bovengrens			
	werkelijk	begroot	verschil
saldo 01-01-2025	2.333.596	2.333.596	
vermeerderingen	29.536	0	29.536
- rentetoevoeging	0	0	
- overige structurele stortingen	0	0	
- overige vermeerderingen	29.536	0	
verminderingen	0	-150.000	-150.000
- resultaat 2024	0	0	
- onttrekking afschrijvingen	0	0	
- overige structurele onttrekking	0	0	
- overige verminderingen	0	-150.000	
saldo 31-12-25	2.363.132	2.483.596	
toelichting stortingen	De ontvangen inkomsten uit inschrijfgelden waren in 2025 hoger dan de gerealiseerde kosten. Het overschot is daarom conform afspraken in deze reserve gestort.		
toelichting onttrekkingen	In de begroting dachten we dat de kosten hoger zijn dan de opbrengsten, onder andere vanwege het (tijdelijk) verlaagde inschrijfgelden en mogelijke extra kosten voor uitvoering van de urgentieregeling. Dit heeft zich uiteindelijk niet voorgedaan, waardoor dekking uit de reserve niet nodig was.		

089 Fonds Stedelijk Vernieuwing

naam van reserve	Fonds Stedelijke Vernieuwing		
code	089		
categorie	Bestemmingsreserve		
beherende afdeling	Economische ontwikkeling en Grondzaken		
rentepercentage	n.v.t.		
doel	<p>Het Fonds Stedelijke Vernieuwing is in 2019 in het leven geroepen om een gerichte impuls te geven aan 'de vernieuwing van de stad'.</p> <p>Voor deze raadsperiode richten we ons primair, conform coalitieakkoord en programmabegroting 2019, op de gebieden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Binnenring Almere Haven; • Buiten-Centrum; en • De revitalisering van specifieke, nog nader te benoemen bedrijventerreinen, waaronder Steiger- Noord. 		
instellingsbesluit	Programmabegroting 2019		
looptijd	Onbepaald		
onder- en bovengrens	Niet van toepassing		
	werkelijk	begroot	verschil
saldo 01-01-2025	14.451.611	14.451.611	
vermeerderingen	4.788.000	4.787.500	500
- rentetoevoeging	0	0	
- overige structurele stortingen	0	0	
- overige vermeerderingen	4.788.000	4.787.500	
verminderingen	-5.715.436	-6.636.685	-921.249
- resultaat 2024	0	0	
- onttrekking afschrijvingen	0	0	
- overige structurele onttrekking	0	0	
- overige verminderingen	-5.715.436	-6.636.685	
saldo 31-12-25	13.524.175	16.300.796	
toelichting stortingen	<p>Conform begroting heeft er een storting plaatsgevonden van € 4.787.500. In het coalitieakkoord 2022-2026 is afgesproken dat dit bedrag in de periode 2023-2026 jaarlijks gestort wordt voor stedelijke vernieuwingsprojecten.</p> <p>Dit bedrag is als volgt verdeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedrijven terreinen € 900.000 • Almere-Buiten Centrum € 1.475.000 • Binnenring Haven € 2.412.500 		
toelichting onttrekkingen	<p>In 2025 zijn de bestedingen en daarmee de onttrekkingen uit deze reserve € 921.000 lager dan begroot, dit wordt hieronder toegelicht.</p> <p>Bedrijventerreinen (€ 99.000)</p> <p>In 2025 is er als stimulering voor het organiserend vermogen van ondernemers een professionaliseringsslag gemaakt bij Casa Casla en het parkmanagement Poldervlak. Samen met de ondernemers kan de gemeente hun werkomgeving dan toekomstbestendiger maken.</p> <p>Daarnaast zijn er werkzaamheden uitgevoerd voor verduurzaming op bedrijventerrein Stichtsekanal ten behoeve van de energiehub op de Vaart. Deze werkzaamheden worden in 2026 afgerond. Op bedrijventerrein de Steiger zijn er werkzaamheden uitgevoerd om onveiligheid op de weg op de Noordmark aan te pakken.</p> <p>Almere Buiten-Centrum (€ 421.000)</p> <p>In 2025 zijn er belangrijke stappen gezet richting de programmadoelen. De verbouwing Cultuurhuis is tot een goed einde gebracht, het pand is inmiddels in een kwartiermakersfase geopend. De tender voor Blok 5 is succesvol uitgeschreven en de Ronde Tafel met partners is opnieuw leven in geblazen. Hier is de focus verbreed door naast voorzieningen, economisch functioneren en ruimtelijke ingrepen meer op maatschappelijke impact te richten. Er is gewerkt aan plannen voor vergroening deel van de Evenaar, voorwerk voor aanpassingen Koppeldreef, de realisatie van de Scholenstrook Molenbuurt en de verbinding met Buiten Centrum en vooruitblik voor de Groene Campus. De opdracht voor een studie naar verdere vergroening van de openbare ruimte kon door te weinig capaciteit niet intern worden uitgezet en is inmiddels in 2026 met externe hulp voorzien. De opstartkosten Cultuurhuis zijn minder benut in 2025 door vertraging in Q1 en</p>		

2 van de fysieke verbouwing. De extra impuls voor voorzieningen en verbinding Scholenstrook zijn in 2025 nog niet benut door een nieuw intern proces via de Nota van Uitgangspunten. De studie naar het zwembad is tijdens 2025 verbeterd en verbreed tot een gesprek over de gehele Groene Campus, dit heeft het proces wel verlengd. De participatie rond vergroening van de Evenaar heeft extra tijd gevraagd en wordt in Q1 2026 vervolgd. Al deze kosten zijn voor 2026 voorzien.

Binnenring Almere Haven (€ 401.000)

Er zijn minder kosten gemaakt door een tekort aan capaciteit. Daarnaast zijn een aantal projecten vertraagd doordat deze afhankelijk zijn van externe factoren welke langer hebben geduurd dan verwacht.

090 Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling

naam van reserve	Reserve ruimtelijke ontwikkeling		
code	090		
categorie	Bestemmingsreserve		
beherende afdeling	Economische ontwikkeling & Grondzaken		
rentepercentage	geen		
doel	<p>Afdekken van risico's rond het sluiten van anterieure overeenkomsten en het doen van strategische aankopen.</p> <p>Bij anterieure overeenkomsten waarmee maximaal een bedrag van € 0,2 miljoen per overeenkomst wordt onttrokken aan de Reserve ruimtelijke ontwikkeling is het college hiertoe bevoegd onder voorwaarde van verantwoording achteraf aan de raad bij de Jaarrekening.</p>		
instellingsbesluit	RV-05/2020		
looptijd	onbepaald		
onder- en bovengrens	onbepaald		
	werkelijk	begroot	verschil
saldo 01-01-2025	1.713.912	1.713.912	
vermeerderingen	1.480.845	1.481.000	-155
- rentetoevoeging	0	0	
- overige structurele stortingen	0	0	
- overige vermeerderingen	1.480.845	1.481.000	
verminderingen	-378.634	-427.818	-49.184
- resultaat 2024	0	0	
- onttrekking afschrijvingen	0	0	
- overige structurele onttrekking	0	0	
- overige verminderingen	-378.634	-427.818	
saldo 31-12-25	2.816.123	660.730	
toelichting stortingen	<p>Gemeente Almere voert ook facilitair grondbeleid. Dit betekent dat wij de transformatieplannen op gronden van derden ook toetsen en begeleiden. In principe kunnen we de door gemeente gemaakte kosten die direct verband houden met de projecten verhalen bij de initiatiefnemers. Hiervoor gebruiken wij voorschotovereenkomsten en anterieure overeenkomsten. Het blijkt echter niet altijd mogelijk om deze kosten te verhalen. We moeten deze kosten dan afboeken, en dekken dit dan uit de reserve ruimtelijke ontwikkeling. Ook treffen we in deze reserve risicoreserveringen voor kosten waarvan we nog niet zeker weten of we deze kunnen verhalen. Vanuit het gerealiseerd weerstandsvermogen van het grondbedrijf is € 1,4 miljoen in deze reserve gestort omdat in de reserve op basis van de lopende projecten onvoldoende dekking beschikbaar was. Daarnaast is er nog € 0,1 miljoen aan overschotten van afgesloten projecten in deze reserve gestort.</p>		
toelichting onttrekkingen	<p>De jaarlijkse onttrekking betreft de exploitatiekosten van strategische aankopen die wij (tijdelijk) uit deze reserve betalen. Ook dekken we hieruit de kosten van anterieure ontwikkelingen (facilitair grondbeleid) die we definitief niet meer kunnen verhalen of die we op basis van het BBV moeten voorzien (kosten ouder dan 5 jaar).</p>		

091 Reserve Bestaanszekerhed

naam van reserve	Reserve bestaanszekerheid		
code	091		
categorie	Bestemmingsreserve		
beherende afdeling	Werk en inkomen		
rentepercentage	geen		
doel	<p>Uit deze reserve wordt het bestedingsplan voor bestaanszekerheid betaald. Met de reserve zetten we incidentele uitkeringen vanuit het Rijk meerjarig in om met meer impact de bestaanszekerheid te vergroten. Het fonds geeft ruimte om te investeren in bestaanszekerheid zodat: inwoners kunnen blijven meedoen, gezondheidsklachten worden voorkomen en toekomstkansen voor kinderen worden vergroot.</p> <p>Het geld dat beschikbaar is in de buffer voor bestaanszekerheid en het geld uit de septembercirculaire 2023 voor armoede worden in het Fonds gestort. Er is geen automatisme dat toekomstige gelden van het Rijk ook in het fonds worden gestort.</p>		
instellingsbesluit	Programmabegroting 2024		
looptijd	Minimaal 2 jaar, evaluatie bij Programmarekening 2025		
onder- en bovengrens	onbepaald		
	werkelijk	begroot	verschil
saldo 01-01-2025	1.918.000	1.918.000	
vermeerderingen	220.000	220.000	0
- rentetoevoeging	0	0	
- overige structurele stortingen	0	0	
- overige vermeerderingen	220.000	220.000	
verminderingen	-643.000	-743.000	-100.000
- resultaat 2024	0	0	
- onttrekking afschrijvingen	0	0	
- overige structurele onttrekking	0	0	
- overige verminderingen	-643.000	-743.000	
saldo 31-12-25	1.495.000	2.441.000	
toelichting stortingen	Conform begroting vond er in 2025 een dotatie plaats van niet ingezette Vroegsignalering middelen plaats.		
toelichting onttrekkingen	<p>Er is, conform begroting, € 0,6 miljoen onttrokken voor hogere kosten van de Bijzondere bijstand.</p> <p>Doordat de invoer van de Stadspas is verschoven naar 2026 heeft de begrote geen onttrekking van € 0,1 miljoen niet plaatsgevonden. Dit verschuift naar 2026.</p> <p>Voor het resterende deel van de reserve is een bestedingsplan t/m het jaar 2028 vastgesteld. De onttrekkingen in de jaren 2026 t/m 2028 zijn conform dit bestedingsplan begroot.</p>		

092 Reserve toegankelijke openbare ruimte

naam van reserve	Reserve toegankelijke openbare ruimte		
code	092		
categorie	Bestemmingsreserve		
beherende afdeling	Zorg en Welzijn		
rentepercentage	geen		
doel	De stad dient toegankelijk te zijn voor iedereen. We willen dan ook meer ambitie tonen in het toegankelijk maken van de openbare ruimte en gemeentelijke gebouwen en vormen hiervoor een reserve van € 3 miljoen. De middelen zetten we o.a. in voor projecten als voldoende en inclusieve openbare toiletten, het nivelleren van stoepen en het toegankelijk maken van stranden voor mensen in een rolstoel. Daarnaast gaan we 'vijandige architectuur' tegen en geldt toegankelijkheid als randvoorwaarde in de plannen voor groot onderhoud en stadsvernieuwing. De gemeentelijke website moet toegankelijk zijn voor laaggeletterden, anderstaligen en slechtzienden.		
instellingsbesluit	Coalitieakkoord 2024		
looptijd	onbepaald		
onder- en bovengrens	Eenmalige storting vanuit het coalitieakkoord 2024		
	werkelijk	begroot	verschil
saldo 01-01-2025	0	0	
vermeerderingen	3.000.000	3.000.000	0
- rentetoevoeging	0	0	
- overige structurele stortingen	0	0	
- overige vermeerderingen	3.000.000	3.000.000	
verminderingen	-68.378	-1.000.000	-931.622
- resultaat 2024	0	0	
- onttrekking afschrijvingen	0	0	
- overige structurele onttrekking	0	0	
- overige verminderingen	-68.378	-1.000.000	
saldo 31-12-25	2.931.622	-2.000.000	
toelichting stortingen	<p>In het coalitieakkoord uit 2024 is besloten € 3 miljoen in deze reserve te storten.</p> <p>Op 15 april 2025 hebben we het bestedingsplan 2025-2026 van het actieprogramma Almere Divers en Inclusief naar de raad verstuurd. Hierin is ook incidenteel € 3 miljoen opgenomen voor het beter toegankelijk maken van de openbare ruimte en toegankelijke benadering van de gemeente. Het geld wordt onttrokken aan deze reserve. We geven het geld als volgt uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • € 1,5 miljoen voor toegankelijke openbare ruimte (€ 0,5 miljoen 2025 en € 1 miljoen 2026) • € 1,2 miljoen voor toegankelijke gemeentelijke gebouwen (€ 0,4 miljoen 2025 en € 0,8 miljoen 2026) • € 0,3 miljoen voor toegankelijke gemeentelijke website (€ 0,1 miljoen 2025 en € 0,2 miljoen 2026) 		
toelichting onttrekkingen	<p>Ook op het verbeteren van de fysieke, sociale en digitale toegankelijkheid is vertraging. Van het beschikbare bedrag van € 1 miljoen hebben we € 0,1 miljoen uitgegeven. Dit komt doordat er meer tijd nodig was voor onderzoek en afstemming. Er is daarom ook € 0,9 miljoen minder onttrokken aan de reserve toegankelijke openbare ruimte. Het geld is vooral uitgegeven aan toegankelijke sanitaire voorzieningen. zoals de HogeNood app licentie, en onderhoud aan sanitair.</p>		

093 Reserve Energietransitie

naam van reserve	Reserve versnelling energietransitie		
code	093		
categorie	Bestemmingsreserve		
beherende afdeling	Stedelijke Beleid		
rentepercentage	geen		
doel	De nog niet bestede middelen voor energiearmoede en energietransitie zetten we via deze reserve meerjarig in om de transitie te versnellen om daarmee de energierekening van meer bewoners te verlagen, de woningvoorraad kwalitatief te verbeteren en onze doelen ten aanzien van de energietransitie in het zicht te houden. Uit deze reserve betalen we de opschalingsplannen voor het verduurzamen en isoleren van woningen, en de gemeentelijke cofinanciering voor de ontvangen subsidies uit het Volkshuisvestingsfonds.		
instellingsbesluit	Programmabegroting 2025		
looptijd	Minimaal 6 jaar, evaluatie bij de Programmabegroting 2030		
onder- en bovengrens	niet bepaald		
	werkelijk	begroot	verschil
saldo 01-01-2025	2.272.000	2.272.000	
vermeerderingen	2.220.000	1.900.000	320.000
- rentetoevoeging	0	0	
- overige structurele stortingen	0	0	
- overige vermeerderingen	2.220.000	1.900.000	
verminderingen	0	0	0
- resultaat 2024	0	0	
- onttrekking afschrijvingen	0	0	
- overige structurele onttrekking	0	0	
- overige verminderingen	0	0	
saldo 31-12-25	4.492.000	372.000	
toelichting stortingen	In 2025 is €2,22 miljoen in de reserve gestort. Dit is het niet bestede bedrag in 2025 vanuit de activiteit energietransitie, met name veroorzaakt doordat we eerst ontvangen Rijksmiddelen inzetten. De middelen in de reserve kunnen op een later moment alsnog worden ingezet voor de energietransitie.		
toelichting onttrekkingen	n.v.t.		

094 Investeringsfonds jeugd en gezin

naam van reserve	Investeringsfonds jeugd en gezin		
code	094		
categorie	Bestemmingsreserve		
beherende afdeling	Zorg en Welzijn		
rentepercentage	geen		
doel	<p>We stellen een investeringsfonds in voor de doorontwikkeling van het wijkgericht werken. Het investeringsfonds vormt een financieel onderdeel van het transformatieplan Jeugd. Het transformatieplan Jeugd is gericht op het ombuigen van de vraag naar jeugdzorg door meer te investeren in verschillende voorliggende voorzieningen zoals de sociale en pedagogische basis en verschillende preventieve interventies. Daarnaast wordt gewerkt aan Stevige Lokale Teams die binnen de huidige structuur van de wijkteams uitvoering geven aan de toegang en regie op WMO en jeugdhulp en zelf de mogelijkheid hebben om lichte vormen van ondersteuning en begeleiding te bieden. De ontwikkeling van Stevige Lokale teams vraagt een voorinvestering bij zowel de wijkteams als de JGZ Almere. Met deze voorinvestering moet een werkwijze ontwikkeld worden waarbij lichtere vormen jeugdhulp sneller toegankelijk zijn, er meer regie wordt gevoerd en de kosten van formele (geïndiceerde) jeugdhulp dalen. Er wordt een beweging mogelijk gemaakt om zorg van achter in de keten naar voren te halen.</p> <p>Het geld in het investeringsfonds is incidenteel en kan dus tijdelijk worden ingezet om investeringen in voorliggende voorzieningen te betalen. Om de investeringen in voorliggende voorzieningen structureel te kunnen betalen zullen de kosten van formele jeugdhulp moeten dalen (taakstelling). Resultaat op de taakstelling moet bij voorkeur binnen een periode van 3 jaar worden behaald.</p>		
instellingsbesluit	Programmabegroting 2026		
looptijd	Minimaal 5 jaar, evaluatie bij de Programmabegroting 2030		
onder- en bovengrens	Bovengrens € 8,7 miljoen, geen ondergrens		
	werkelijk	begroot	verschil
saldo 01-01-2025	0	0	
vermeerderingen	8.700.000	8.700.000	0
- rentetoevoeging	0	0	
- overige structurele stortingen	0	0	
- overige vermeerderingen	8.700.000	8.700.000	
verminderingen	-400.000	-400.000	0
- resultaat 2024	0	0	
- onttrekking afschrijvingen	0	0	
- overige structurele onttrekking	0	0	
- overige verminderingen	-400.000	-400.000	
saldo 31-12-25	8.300.000	-8.300.000	
toelichting stortingen	Dit betreft de compensatie voor de jeugdzorgkosten over 2023 en 2024 die we van het Rijk hebben gekregen, de zogenoemde Van Ark middelen.		
toelichting onttrekkingen	Dit betreft inzet voor het beoordelen van vervolgindicaties op doelmatigheid en een voorinvestering voor het opzetten van Stevige Lokale Teams		

Voorzieningen

Algemeen

De voorzieningen zijn als volgt opgebouwd:

bedragen x € 1.000

soort voorziening	saldo 01-01-2025	bij: inflatie correctie	bij: overig	af: bestedingen	af: vrijval	saldo 31-12-2025
VZ Arbeidskosten gerelateerd	14.012	198	4.533	-1.082	0	17.661
VZ Onderhoud & Vervanging	47.726	0	18.363	-9.510	-600	55.979
VZ Bijdragen, Risico's & Verpl	11.081	0	6.780	-6.883	-10	10.969
totaal	72.818	198	29.676	-17.474	-610	84.608

Arbeidskosten gerelateerd

Dit zijn toekomstige verplichtingen met betrekking tot arbeidskosten. De voorzieningen hebben betrekking op de pensioen- en wachtgeldverplichtingen van (voormalig) leden van het college van Burgemeesters en Wethouders. Daarnaast is er met ingang van 2022 een voorziening gevormd voor het verlofsparen van medewerkers, als gevolg van een wijziging in de CAO.

Bijdragen, risico's en verplichtingen

Dit zijn voorzieningen voor diverse verplichtingen en risico's richting derden. Bijvoorbeeld het kostenverhaal Oosterwold en de parkeeropgave in het Stadscentrum. Het gaat hier om contractueel vastgelegde verplichtingen en bijdragen die we op enig moment moet kunnen nakomen of waarop we kunnen worden aangesproken.

Onderhoud en vervanging

Dit zijn toekomstige verplichtingen met betrekking tot onderhouds- en vervangingskosten van de riolering en het gemeentelijk vastgoed. Voor deze toekomstige verplichtingen sparen we jaarlijks een bedrag in de betreffende voorzieningen. De kosten worden vervolgens gedekt uit deze voorzieningen.

Nieuwe en opgeheven voorzieningen

In 2025 zijn de volgende nieuwe voorzieningen gevormd:

- Fonds Bovenwijks
- Fonds Impuls Sociale Woningbouw
- Mobiliteitsfonds

Er zijn geen voorzieningen opgeheven.

Aard en reden

In het hoofdstuk '[toelichting per voorziening](#)' is per voorziening een gedetailleerde specificatie opgenomen. Daarin beschrijven we de aard en reden van iedere voorziening, en geven we een toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen per voorziening.

Verloopstaat voorzieningen

bedragen x € 1.000

soort voorziening	saldo 01-01-2025	bij: inflatie correctie	bij: overig	af: bestedingen	af: vrijval	saldo 31-12-2025
<i>VZ Arbeidskosten gerelateerd</i>	<i>14.012</i>	<i>198</i>	<i>4.533</i>	<i>-1.082</i>	<i>0</i>	<i>17.661</i>
201 Wachtgeld voormalig wethouders	755	0	283	-268	0	770
202 Pensioen voormalig wethouders	9.897	198	2.221	-499	0	11.816
259 Verlofsparen	3.360	0	2.029	-315	0	5.074
<i>VZ Onderhoud & Vervanging</i>	<i>47.726</i>	<i>0</i>	<i>18.363</i>	<i>-9.510</i>	<i>-600</i>	<i>55.979</i>
215 Groot onderhoud onderwijsgebouwen	1.874	0	1.619	-802	0	2.691
217 Vervanging riolering	32.661	0	6.794	-1.541	0	37.914
218 Riolherstelprojecten	1.743	0	2.643	-2.487	0	1.898
239 Groot onderhoud gebouwen niet- onderwijs	11.449	0	7.306	-4.680	-600	13.475
<i>VZ Bijdragen, Risico's & Verpl</i>	<i>11.081</i>	<i>0</i>	<i>6.780</i>	<i>-6.883</i>	<i>-10</i>	<i>10.969</i>
246 Parkeren stadscentrum oost	4.300	0	0	0	0	4.300
252 Kostenverhaal Oosterwold	4.892	0	6.226	-6.883	0	4.236
253 Grondopbrengst Oosterwold	411	0	0	0	-10	402
258 Boscompensatie natuurbescherming	961	0	0	0	0	961
262 Parkeren Hortus	516	0	0	0	0	516
263 Fonds Bovenwijks	0	0	554	0	0	554
totaal	72.818	198	29.676	-17.474	-610	84.608

Toelichting per voorziening

Arbeidskosten gerelateerd

201 Wachtgeld voormalig wethouders

naam voorziening	Wachtgelden wethouders		
code	201		
categorie	arbeidskosten gerelateerd		
beherende afdeling	College B&W		
inflatiecorrectie	geen		
reden voor het vormen van de voorziening	dekking voor de wachtgeldregeling van de wethouders.		
taakveld	0.1 Bestuur en 0.5 Treasury		
instellingsbesluit			
looptijd	onbepaalde tijd		
onder- en bovengrens			
	werkelijk	begroot	verschil
saldo 01-01-2025	755.202	755.202	
dotaties	283.000	283.000	0
- inflatiecorrectie	0	0	
- overige vermeerderingen	283.000	283.000	
verminderingen	-267.908	-142.318	-125.590
- besteding	-267.908	-142.318	
- vrijval	0	0	
saldo 31-12-2025	770.294	895.884	
toelichting dotaties	Ter dekking van zowel de bestaande als verwachte toekomstige (na de gemeenteraadsverkiezingen 2026) wachtgeldverplichtingen, vindt er jaarlijks een dotatie plaats. Deze was conform begroting € 283.000.		
toelichting bestedingen	Tot en met de jaren 2030 is een bestedingsscenario aanwezig. De daadwerkelijke bestedingen zijn in grote mate afhankelijk van het aantal daadwerkelijke vertrekkende wethouders en in welke mate zij gebruik maken van de wachtgeldregeling. Dit is (sterk) afhankelijk van de nieuwe dienstbetrekkingen waarvan de inkomsten worden verrekend met de wachtgeldverplichting. Door het vertrek van wethouders in 2025 zijn de kosten hoger dan begroot. We hebben ook bij moeten storten voor mogelijke verplichtingen vanaf 2026 en verder.		
waarde lopende contracten			

202 Pensioen voormalig wethouders

naam voorziening	Pensioen voormalig wethouders		
code	202		
categorie	arbeidskosten gerelateerd		
beherende afdeling	College B&W		
inflatiecorrectie	2,0%		
reden voor het vormen van de voorziening	BBV-verplichting		
taakveld	0.1 Bestuur en 0.5 Treasury		
instellingsbesluit	2004		
looptijd	niet van toepassing		
onder- en bovengrens	niet van toepassing		
	werkelijk	begroot	verschil
saldo 01-01-2025	9.896.684	9.896.684	
dotaties	1.777.728	728.000	1.049.728
- inflatiecorrectie	197.934	228.000	
- overige vermeerderingen	1.579.794	500.000	
verminderingen	142.063	-460.000	602.063
- besteding	142.063	-460.000	
- vrijval	0	0	
saldo 31-12-2025	11.816.474	10.164.684	
toelichting dotaties	De dotatie is € 1,1 miljoen hoger dan begroot. Dit komt omdat we in de toekomst de pensioenvoorzieningen overdragen aan het ABP. Volgens de stellige uitspraak van de commissie BBV moeten we daarom nu al de dekkingsgraad van het ABP aanhouden. Die is nu 115%. Almere hanteert altijd 100%, vandaar dat we nu extra moeten storten dan begroot. Dit kan tot het moment van daadwerkelijke overdracht nog wijzigen (schattingonzekerheid).		
toelichting bestedingen	De afwijking van € 0,6 miljoen bij de besteding is de waardeoverdracht van twee pensioenen. Onze voorziening wordt daarmee hoger, want de verplichting naar de toekomst toe stijgt evenredig mee.		
waarde lopende contracten			

259 Verlofsparen

naam voorziening	Verlofsparen		
code	259		
categorie	arbeidskosten gerelateerd		
beherende afdeling	HRM		
inflatiecorrectie	conform CAO afspraken		
reden voor het vormen van de voorziening	<p>In de CAO Gemeenten 2021-2022 is opgenomen dat medewerkers vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren kunnen sparen.</p> <p>Met dit verlofsparen kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrière planning en het gemeentelijke vitaliteitsbeleid. Deze vakantie-uren verjaren niet.</p> <p>Dat kan gaan leiden tot verlofstuwmeren. In verband met de onvoorspelbare op- en afbouw wordt deze voorziening gevormd.</p>		
taakveld	diverse		
instellingsbesluit	Programmarekening 2022		
looptijd	onbepaald		
onder- en bovengrens	onbepaald		
	werkelijk	begroot	verschil
saldo 01-01-2025	3.359.734	3.359.734	
dotaties	2.029.040	0	2.029.040
- inflatiecorrectie	0	0	
- overige vermeerderingen	2.029.040	0	
verminderingen	-314.794	0	-314.794
- besteding	-314.794	0	
- vrijval	0	0	
saldo 31-12-2025	5.073.980	3.359.734	
toelichting dotaties	Het aantal gespaarde verlofuren is toegenomen. Daardoor hebben we een extra bedrag in de voorziening moeten storten. Dit is gebaseerd op het aantal gespaarde verlofuren en de daarvoor van toepassing zijnde salarisschaal en loonsom.		
toelichting bestedingen	De onttrekking zijn verlofuren die zijn opgenomen.		
waarde lopende contracten			

Onderhoud en vervanging

215 Groot onderhoud onderwijsgebouwen

naam voorziening	Groot onderhoud onderwijsgebouwen		
code	215		
categorie	onderhoud en vervangingen		
beherende afdeling	Stadsbedrijf		
inflatiecorrectie	geen		
reden voor het vormen van de voorziening	Het egaliseren van de kosten voor het planmatig onderhoud van de gymzalen en gebouwen tijdelijke onderwijshuisvesting.		
taakveld	4.2 Onderwijshuisvesting		
instellingsbesluit	1999 Decentralisatie onderwijshuisvesting		
looptijd	onbepaald		
onder- en bovengrens	onbepaald		
	werkelijk	begroot	verschil
saldo 01-01-2025	1.873.503	1.873.503	
dotaties	1.619.400	1.619.400	0
- inflatiecorrectie	0	0	
- overige vermeerderingen	1.619.400	1.619.400	
verminderingen	-801.617	-1.113.000	311.383
- besteding	-801.617	-1.113.000	
- vrijval	0	0	
saldo 31-12-2025	2.691.286	2.379.903	
toelichting dotaties	De dotaties zijn verwerkt conform de begroting. Hiermee sparen we een vast bedrag voor toekomstig groot onderhoud.		
toelichting bestedingen	De geplande werkzaamheden zijn niet allemaal uitgevoerd. Van de werkzaamheden die niet zijn uitgevoerd wordt beoordeeld wanneer ze wel moeten worden uitgevoerd in het komende verslagjaar 2026 of later.		
waarde lopende contracten			

217 Vervanging riolering

naam voorziening	Vervanging riolering		
code	217		
categorie	onderhoud en vervangingen		
beherende afdeling	Stadsruimte		
inflatiecorrectie	geen		
reden voor het vormen van de voorziening	Voorziening voor de toekomstige vervanging van het huidige rioolstelsel.		
taakveld	7.2 Riolering		
instellingsbesluit	Programmabegroting 2007		
looptijd	onbepaald		
onder- en bovengrens	onbepaald		
	werkelijk	begroot	verschil
saldo 01-01-2025	32.660.868	32.660.868	
dotaties	6.794.000	6.794.000	0
- inflatiecorrectie	0	0	
- overige vermeerderingen	6.794.000	6.794.000	
verminderingen	-1.540.873	-3.740.000	2.199.127
- besteding	-1.540.873	-3.740.000	
- vrijval	0	0	
saldo 31-12-2025	37.913.995	35.714.868	
toelichting dotaties	In de Programmabegroting 2007 is besloten om te 'sparen' voor de toekomstige vervanging van het rioolstelsel. Daarmee wordt ook plotselinge stijging in het toekomstige tarief voorkomen. Sinds die tijd stijgt het tarief jaarlijks met 2,5%, exclusief trendmatige correctie. Deze 'extra' inkomsten worden toegevoegd aan de vervangingsvoorziening. Vervangingsinvesteringen kunnen vervolgens uit deze voorziening bekostigd worden. De dotatie ligt in lijn met de begroting 2025.		
toelichting bestedingen	In 2025 hebben wij een aantal vervangingsprojecten geprogrammeerd. In 2025 is onder andere geïnvesteerd in het verbeteren van de afwatering op diverse locatie en daarnaast is er geïnvesteerd in het vervangen van rioolgemalen. Ook is er gestart met de voorbereiding van vervanging vuilwaterriool de Hoven. De besteding in projecten is lager dan begroot. Dit komt doordat grootschalige vervanging van het riool wordt gecombineerd met groot onderhoud aan de bovengrond. Hierdoor is onverwachte complexiteit ontstaan, waardoor projecten vertragen.		
waarde lopende contracten			

218 Rioolherstelprojecten

naam voorziening	Rioolherstelprojecten		
code	218		
categorie	onderhoud en vervangingen		
beherende afdeling	Stadsruimte		
inflatiecorrectie	geen		
reden voor het vormen van de voorziening	Deze voorziening is bedoeld voor de financiering van de rioolherstelprojecten.		
taakveld	7.2 Riolering		
instellingsbesluit	BBV & Tarievennota 2009		
looptijd	onbepaald		
onder- en bovengrens	onbepaald		
	werkelijk	begroot	verschil
saldo 01-01-2025	1.742.637	1.742.637	
dotaties	2.642.925	2.601.000	41.925
- inflatiecorrectie	0	0	
- overige vermeerderingen	2.642.925	2.601.000	
verminderingen	-2.487.477	-3.040.623	553.146
- besteding	-2.487.477	-3.040.623	
- vrijval	0	0	
saldo 31-12-2025	1.898.085	1.303.014	
toelichting dotaties	De reguliere dotatie ligt in lijn met de begroting. Hiermee sparen we voor toekomstige rioolherstelprojecten.		
toelichting bestedingen	<p>In 2025 is er onderhoud uitgevoerd aan diverse gemalen en persleidingen en werkzaamheden met betrekking tot onderhoud van aan het riool.</p> <p>Er is minder besteed dan begroot. Dit komt doordat er minder werkzaamheden zijn verricht met betrekking tot aandachtsstrengen (aandachtspunten in verband met onderhoud) hemelwater en vuilwater afvoer.</p>		
waarde lopende contracten			

239 Onderhoud gebouwen niet-onderwijs

naam voorziening	Groot onderhoud gebouwen niet-onderwijs		
code	239		
categorie	onderhoud en vervangingen		
beherende afdeling	Stadsbedrijf		
inflatiecorrectie	geen		
reden voor het vormen van de voorziening	Het egaliseren van de kosten voor het planmatig onderhoud van het gemeentelijk vastgoed inclusief parkeren.		
taakveld	0.4 Overhead/1.1 Crisisbeheersing en brandweer/2.1 Verkeer en Vervoer/2.2 Parkeren/3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur/5.2 Sportaccommodaties/5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie /5.5 Cultureel erfgoed/5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie/6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie/7.1 Volksgezondheid/ 7.3 Afval/ 8.3 Wonen en bouwen		
instellingsbesluit	Programmabegroting 2012		
looptijd	onbepaald		
onder- en bovengrens	onbepaald		
	werkelijk	begroot	verschil
saldo 01-01-2025	11.448.584	11.448.584	
dotaties	7.306.400	6.906.400	400.000
- inflatiecorrectie	0	0	
- overige vermeerderingen	7.306.400	6.906.400	
verminderingen	-5.279.799	-5.206.000	-73.799
- besteding	-4.679.799	-4.606.000	
- vrijval	-600.000	-600.000	
saldo 31-12-2025	13.475.185	13.148.984	
toelichting dotaties	De dotaties zijn geboekt conform de begroting. Enige verschil komt voort uit een post die rechtstreeks vanuit afdeling W&I is gedoteerd als bijdrage in het onderhoud van het Alnovum tbv de zwarte toren (opvanglocatie).		
toelichting bestedingen	Per saldo is er ongeveer evenveel uitgegeven als begroot. Van de werkzaamheden die niet zijn uitgevoerd wordt beoordeeld wanneer ze wel moeten worden uitgevoerd; het komende verslagjaar 2026 of later.		
waarde lopende contracten			

Bijdragen, risico's en verplichtingen

246 Parkeren Stadscentrum Oost

naam voorziening	Parkeren stadscentrum Oost		
code	246		
categorie	verplichtingen, risico's en bijdragen		
beherende afdeling	Economische ontwikkeling & Grondzaken		
inflatiecorrectie	geen		
reden voor het vormen van de voorziening	In de toekomstige ontwikkeling van de Oostkavels in het stadscentrum is mogelijk sprake van een gebouwde parkeervoorziening. Deze is deels (200 plekken) ter compensatie van eerder opgeheven parkeerplaatsen waarvoor een bijdrage van een derde is ontvangen. In 2025 is de projectopdracht vastgesteld door de Raad. In 2026 wordt dit verder uitgewerkt in een meer gedetailleerd ontwikkelingsplan en een grondexploitatie.		
taakveld			
instellingsbesluit	Jaarrekening 2013		
looptijd	Tot het moment dat de ontwikkeling van de Oostkavels opnieuw aan de orde is.		
onder- en bovengrens	De bijdrage van de derde partij vormt de bovengrens.		
	werkelijk	begroot	verschil
saldo 01-01-2025	4.300.000	4.300.000	
dotaties	0	0	0
- inflatiecorrectie	0	0	
- overige vermeerderingen	0	0	
verminderingen	0	0	0
- besteding	0	0	
- vrijval	0	0	
saldo 31-12-2025	4.300.000	4.300.000	
toelichting dotaties	N.v.t		
toelichting bestedingen	N.v.t		
waarde lopende contracten			

252 Kostenverhaal Oosterwold

naam voorziening	Kostenverhaal Oosterwold		
code	252		
categorie	verplichtingen, risico's en bijdragen		
beherende afdeling	Interimbureau Almere		
inflatiecorrectie	geen		
reden voor het vormen van de voorziening	<p>Bij de gebiedsontwikkeling Oosterwold betalen initiatiefnemers naast de af te nemen grond een opslag voor het kostenverhaal Oosterwold op grond van een anterieure overeenkomst. Gezien de bestedingsplicht en mogelijke terugbetalingsverplichtingen wordt het bedrag gestort in een voorziening. De te maken kosten kunnen dan ten laste van deze voorziening worden gebracht. Indien de voorziening negatief wordt dient deze te worden gerubriceerd naar vorderingen (voor zover verhaalbaar, de rest is exploitatie).</p> <p>De verplichtingen die ten laste van deze post gebracht dienen te worden betreffen: uitgaven in het kader van het bestedingsplan, de betaling aan RVB (claim Uitvoeringsovereenkomst), Almere, Zeewolde (terugbetaling voorgeschoten proceskosten 2013-2016) en de afdracht NOGW. Afspraak is de terugbetaling te effectueren indien er genoeg baten zijn. Vanaf 2017 is hier sprake van.</p>		
taakveld	8.1 Ruimtelijke Ordening		
instellingsbesluit	Jaarrekening 2015		
looptijd	niet bepaald		
onder- en bovengrens	geen bovengrens		
	werkelijk	begroot	verschil
saldo 01-01-2025	4.892.452	4.892.452	
dotaties	6.225.894	6.613.000	-387.106
- inflatiecorrectie	0	0	
- overige vermeerderingen	6.225.894	6.613.000	
verminderingen	-6.882.683	-7.283.587	400.904
- besteding	-6.882.683	-7.283.587	
- vrijval	0	0	
saldo 31-12-2025	4.235.663	4.221.865	
toelichting dotaties	<p>Exploitatiebijdragen die wij van initiatiefnemers en overige grondeigenaren ontvangen storten wij in deze voorziening. Ook de ontvangen bijdragen voor archeologisch onderzoek, de verrekening van de verkoopkosten RVB over het jaar 2025 en enkele incidentele opbrengsten zijn gestort. De totale dotatie is lager dan begroot. De belangrijkste reden voor dit verschil is de verschuiving van de verwachte exploitatiebijdragen van 3e partij grondeigenaren naar het jaar 2026. De verwachting was dat in 2025 een contract zou worden ondertekend. Dit is echter vertraagd, waardoor een deel van de exploitatiebijdrage (€1,0 miljoen) niet in 2025 is ontvangen. Deze bijdrage zal daarom pas in 2026 worden ontvangen en niet in 2025.</p>		
toelichting bestedingen	<p>De bestedingen bestaan uit de kosten van de programmaorganisatie Oosterwold, de afdracht aan NOGW Hout (t.b.v. de bovenwijkse voorzieningen), voorgeschoten kosten archeologisch onderzoek en investeringen i.v.m. de bereikbaarheid. Alle bestedingen vallen binnen de kaders van het kostenverhaal Oosterwold. Een aantal posten wijkt af van de begroting, per saldo resulterend in een onderschrijding van € 6,1 miljoen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De grootste begrotingspost betreft de investeringen in de bereikbaarheid van Oosterwold. Hiervoor was € 7,1 miljoen geraamd, waarvan € 1,7 miljoen is gerealiseerd. Deze kosten zijn niet volledig ten laste van voorziening gebracht. Voor deze investeringen heeft de gemeente Almere een krediet beschikbaar gesteld, dat gefaseerd over een periode van vijf jaar wordt gedekt vanuit de voorziening (= opbrengsten van de initiatiefnemers). Conform de begroting is daarom € 1,2 miljoen ten laste van de voorziening geboekt ter dekking van de investering. De lagere realisatie van de kosten ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt door vertragingen in een aantal projecten. Deze projecten zullen naar verwachting in 2026 alsnog worden uitgevoerd. • De kosten van voorbereiding, toezicht en uitvoering op deze investeringen (begroot € 1,0 miljoen) bleven ruim binnen het budget, werkelijke uitgaven € 0,6 miljoen. Dit is het effect op het minder uitgeven op investeringen. • De bijdrage aan de NOGW Hout, begroot op € 0,7 miljoen is dit jaar € 0,6 miljoen. De bijdrage vindt plaats naar rato van de ontvangen exploitatiebijdragen (1/9e deel). Doordat de ontvangen exploitatiebijdragen lager zijn dan begroot is ook de afdracht NOGW lager dan begroot. 		

- Het archeologisch onderzoek in deelgebied 1B van Oosterwold was voor 2025 begroot op € 0,3 miljoen. De uitvoering van dit onderzoek loopt nog. In 2025 is reeds € 0,2 miljoen betaald, afronding valt in het jaar 2026.
- De afwijking op de overige investeringen is totaal € 0,1 miljoen.

waarde lopende contracten

253 Grondopbrengst Oosterwold

naam voorziening	Afdracht grondopbrengst Oosterwold		
code	253		
categorie	verplichtingen, risico's en bijdragen		
beherende afdeling	InterimBureau Almere		
inflatiecorrectie	geen		
reden voor het vormen van de voorziening	In de Uitvoeringsovereenkomst Almere 2.0 staat dat de gemeente de opbrengst van haar huidige grondbezit in Almere Oosterwold zal inbrengen in het Fonds Verstedelijking Almere. Op de balans van de gemeente stond bij start een boekwaarde voor de gemeentegronden Hout midden: € 1.024.100. Afwaardering is niet aan de orde, want de gronden zijn niet minder waard geworden. Wel is de afdracht verplicht, zodat een voorziening wordt getroffen voor deze verplichting.		
taakveld			
instellingsbesluit	Jaarrekening 2015		
looptijd	Afhankelijk van ontwikkeling Oosterwold.		
onder- en bovengrens	Huidige boekwaarde: € 411.201		
	werkelijk	begroot	verschil
saldo 01-01-2025	411.200	411.200	
dotaties	0	0	0
- inflatiecorrectie	0	0	
- overige vermeerderingen	0	0	
verminderingen	-9.649	0	-9.649
- besteding	0	0	
- vrijval	-9.649	0	
saldo 31-12-2025	401.551	411.200	
toelichting dotaties	Er vinden geen stortingen meer plaats in deze voorziening.		
toelichting bestedingen	In 2025 is er 1 initiatief verkocht (1.320 m2) voor een totale verkoopwaarde van € 183.637 en is de voorziening bij transport van de gronden voor de boekwaarde ad € 9.649 gecorrigeerd. De nieuwe boekwaarde per 31-12-2025, en daarmee de voorziening, komt daarmee op € 401.551.		
waarde lopende contracten			

258 Boscompensatie Natuurbescherming

naam voorziening	Boscompensatie Natuurbescherming		
code	258		
categorie	verplichtingen, risico's en bijdragen		
beherende afdeling	Stedelijk Beleid		
inflatiecorrectie	Geen		
reden voor het vormen van de voorziening	wettelijke verplichting boscompensatie		
taakveld	5.7 Openbaar groen		
instellingsbesluit	Programmabegroting 2021		
looptijd	Onbepaald		
onder- en bovengrens	Onbepaald		
	werkelijk	begroot	verschil
saldo 01-01-2025	961.301	961.301	
dotaties	0	182.613	-182.613
- inflatiecorrectie	0	0	
- overige vermeerderingen	0	182.613	
verminderingen	0	0	0
- besteding	0	0	
- vrijval	0	0	
saldo 31-12-2025	961.301	1.143.914	
toelichting dotaties	In de begroting werd verwacht dat stortingen gedaan zouden worden voor gekapt bos dat we op een andere plek moeten compenseren. Door vertraging bij de uitvoering heeft dit nog niet plaatsgevonden.		
toelichting bestedingen	N.v.t.		
waarde lopende contracten			

262 Parkeren Hortus

naam voorziening	Parkeren Hortus		
code	262		
categorie	verplichtingen, risico's en bijdragen		
beherende afdeling	Economische ontwikkelingen en grondzaken		
inflatiecorrectie	geen		
reden voor het vormen van de voorziening	De gemeente heeft een bijdrage van € 0,5 miljoen ontvangen van een derde partij voor de afkoop van 40 gebouwde parkeerplaatsen.		
taakveld			
instellingsbesluit	Programmarekening 2022		
looptijd	Tot het moment dat de parkeerplaatsen zijn gerealiseerd.		
onder- en bovengrens	De bijdrage van de derde partij vormt de bovengrens.		
	werkelijk	begroot	verschil
saldo 01-01-2025	516.077	516.077	
dotaties	0	0	0
- inflatiecorrectie	0	0	
- overige vermeerderingen	0	0	
verminderingen	0	0	0
- besteding	0	0	
- vrijval	0	0	
saldo 31-12-2025	516.077	516.077	
toelichting dotaties	N.v.t.		
toelichting bestedingen	N.v.t.		
waarde lopende contracten			

Schulden en leningen

Algemeen

De schulden en leningen van de gemeente zijn ingedeeld naar:

- Vaste passiva, schulden met een looptijd langer dan één jaar
- Vlottende passiva, schulden met een looptijd korter dan één jaar
- Overlopende passiva

Vaste schulden met een rente typische looptijd langer van één jaar of langer

bedragen x € 1.000

	saldo 01-01-2025	bij	af	saldo 31-12-2025	rentelast 2025
onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	346.000	80.000	-30.000	396.000	10.608
onderhandse leningen openbare lichamen	110.000	0	0	110.000	2.783
onderhandse leningen van buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	25.000	0	0	25.000	753
waarborgsommen	576	53	-63	566	0
voornit ontvangen bedragen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	1.891	61	-175	1.778	0
totaal	483.467	80.115	-30.238	533.344	14.143

In 2025 is totaal € 30 miljoen afgelost van onze bankleningen. Daarnaast is er voor € 80 miljoen aan nieuwe leningen aangetrokken.

De overige leningen hebben betrekking op bijstandsverlening aan zelfstandigen (Bbz), een voorfinanciering voor de realisatie van de internationale Campus door de schoolbesturen (Baken en ASG) en afkoopsommen. Aan zelfstandigen hebben wij kredieten verstrekt. Deze zijn door het Rijk voor 100% voorgefinancierd. Hiervan moeten wij 75% terugbetalen in een periode van 5 jaar. In 2025 is er voor € 61.000 aan nieuwe leningen verstrekt en heeft er een aflossing plaatsgevonden van € 175.000.

De terugbetaling van de voorfinanciering van € 998.000 m.b.t. de internationale Campus vindt plaats bij de uitbreiding van het aantal leerlingen van 700 naar 1.000.

Van de verplichtingen in verband met ontvangen afkoopsommen die betrekking hebben op meerdere jaren valt jaarlijks een deel vrij ten gunste van het resultaat. De waarborgsommen zijn ontvangsten voor grond en vastgoed die wij verhuren. Na afloop van het contract, als alle afspraken zijn nagekomen, moeten wij deze terugbetalen.

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

bedragen x € 1.000

	31-12-2025	31-12-2024
overige kasgeldleningen	30.000	145.000
banksaldi	0	0
overige schulden	42.175	66.179
- waarvan openstaande schuld via Stipter/aan Aankoopcentrale Sociaal Domein Flevoland	11.896	9.656
totaal	72.175	211.179

Kasgeldleningen

Dit zijn leningen met een (zeer) korte looptijd. Dit is een momentopname. Het saldo eind 2025 bestaat uit 1 kasgeldlening van in totaal € 30 miljoen; deze is op 12 januari 2026 afgelost.

Banksaldi

Bij de BNG hebben wij een kredietfaciliteit tot € 5 miljoen. Dat betekent dat de gemeente tot dat bedrag kan rood staan op het totaal van alle BNG-rekeningen. Deze kredietfaciliteit wordt ingezet als dit voordeliger is dan het aantrekken van kortlopende leningen. Ultimo 2025 is geen gebruik gemaakt van deze kredietfaciliteit.

Overige schulden

Deze hebben betrekking op nog te betalen facturen van onze leveranciers (crediteuren). Dit zijn meestal facturen die aan het eind van het jaar ontvangen zijn en waarvan de betalingstermijn nog niet is verstreken.

Overlopende passiva

De overlopende passiva bestaan uit de volgende onderdelen:

bedragen x € 1.000

	31-12-2025	31-12-2024
vooruit ontvangen bijdragen van de EU	1.207	667
vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk	130.918	98.247
vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid*	0	16.476
vooruit ontvangen bijdragen van provincies	20.671	0
vooruit ontvangen bijdragen van gemeenten	0	0
vooruit ontvangen bijdragen van overige overheid vanaf 2025	1.220	0
<i>subtotaal ontvangen voorschotbedragen overheidslichamen</i>	<i>154.016</i>	<i>115.390</i>
overige overlopende passiva	48.029	49.925
totaal	202.044	165.315

**Vooruit ontvangen overheid is per 1-1-2025 opgesplitst in provincies, gemeenten en overige overheid.*

Ontvangen voorschotbedragen van overheidslichamen

Onder de vooruit ontvangen bedragen zijn uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel verantwoord, waarvan de ontvangen bedragen nog niet volledig zijn uitgegeven. De besteding van deze middelen zal plaatsvinden in 2025 en volgende jaren.

Overige overlopende passiva

Dit zijn verplichtingen die in het verslagjaar (of eerder) zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot uitbetaling komen.

Vooruit ontvangen bijdragen van de EU

bedragen x € 1.000

Regeling	01-01-2025	bij	af	31-12-2025
EU-Project HOOP	33	0	-33	0
Europees Sociaal Fonds Plus 2021-2027	538	923	-333	1.128
CE Feed Your Future	79	0	0	79
Interreg Europe project StopWaste	0	63	-63	0
Foodwave	17	0	-17	0
totaal vooruit ontvangen bijdrage EU	667	986	-446	1.207

Dit betreft ontvangen subsidies uit Europese fondsen voor projecten die nog lopen of nog moeten starten.

Vooruit ontvangen bijdragen van het Rijk

Dit betreft ontvangen rijksmiddelen met een specifiek bestedingsdoel. Onderstaand een overzicht per regeling.

bedragen x € 1.000

regeling	01-01-2025	bij	af	31-12-2025
Ex-gedetineerden	5	146	-140	11
Re-Integr.Officer& Integr.Persoonsger.Toedeling Arbeid 22-24	156	0	-125	31
Bijdrage Project Informatievoorziening Zorg- en Veiligheidshuizen	153	0	-142	11
Subsidierег. duurzaam maatschappelijk vastgoed (DUMAVA)	1.141	441	-1.009	573
SiSa-D1+D12 RMC Reg. Meld-& Coördinatie 2020-2024	50	1.458	-1.353	155
SiSa-D10 Educatie	459	2.954	-2.844	569
SiSa-D12A Aanpak voortijdig schoolverlaten 2020-2024	39	1.637	-703	973
SiSa-D8 OAB vanaf 2019	2.927	13.091	-13.357	2.661
SiSa-H4 stimulering sportBTW-Schade	1.072	1.888	-1.867	1.093
SiSa-H12 lokale preventie-akkoorden of aanpakken	22	0	0	22
SiSa-D14 Middelen inhalen COVID-19 gerelat.onderw.vertraging	739	0	-743	-4
SiSa-A38 Wet inburgering 2021-gemeentedeel	6.723	5.544	-2.629	9.638
SiSa-E56 doelm.&duurzaam gebruik verkeersinfrastructuur '21	14	0	0	14
SiSa-J56 regeling huisvesting aandachtsgroepen	320	0	-50	270
SiSa-E21 Circulaire ambachtscentra 2021-2023	1	50	0	51
SiSa-J55 Aanpak energiearmoede	889	0	-889	0
SiSa-E44 Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie	4.615	0	-614	4.001
SiSa-H21 Versterking cliëntenondersteuning	7	-7	0	0
SiSa-J209 Regeling huisvesting aandachtsgroepen	1.552	5.000	0	6.552
SiSa-M16 bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	0	14.577	-14.292	285
SiSa-G13 Regeling onderwijsroute	129	193	-314	8
SiSa-D21 Impuls jongerencultuur	-1	0	4	3
SiSa-E84 Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen '22-'23	801	0	0	801
SiSa-C92 Regeling Informatiepunten Digitale Overheid	0	211	-211	0
SiSa-K28 Reg. Decentr. Overh.klimaat- & energiebeleid CDOKE	4.352	6.465	-3.017	7.800
SiSa-H30 Brede SPUK VWS - Sport, bewegen, gezondheid etc	503	3.478	-3.039	942
SiSa-D22 Voorschoolse educatie aan ontheemde peuters	135	-135	0	0
SiSa-J111 NGF Vrst. DMI-Flevol. Digitale Tweeling as a Serv	0	108	-108	0
SiSa-D23 Reg eenmalige SPUK/subs. lokale bibliotheekvoorz.	946	0	-946	0
SiSa-J96 Regio Deal Nieuw Land	17.118	0	-563	16.555
SiSa-H35/H35B Spuk Integraal Zorgakkoord-doelen 2023	1.489	3.162	-3.162	1.489
SiSa-J104 NGF-project Toekomstbestendige Leefomgeving (TBL)	212	0	-96	116
SiSa-A20 Versterking lok.aanpak radicalisering ca 2023-2026	81	64	-20	125
SiSa-A21 SPUK ter voorkoming van jeugdcriminaliteit	1.115	1.555	-1.622	1.048
SiSa-J94 SPUK Lokale Aanpak Isolatie	3.957	1.720	-690	4.987
SiSa-H34 SPUK HGM 2023 spec.functies aanpak huiselijk geweld	2	-2	0	0
SiSa-E104 SPUK woningbouw op korte term.op bovenplanse infra	9.142	0	-93	9.049
SiSa-J95 SPUK regio structuur Nat. Progr Lokale Warmtetran	463	216	-162	517
SiSa-J105 Specifieke uitkering Startbouwimpuls	2.294	0	-1.538	756
SiSa-J106 SPUK gebiedsbudget ten behoeve van woningbouw	7.999	0	0	7.999
SiSa-J109 SPUK herstructurering volkshuisvesting	13.252	0	0	13.252
SiSa-E110 mobiliteitspakketten tbv woningbouw Almere Stad	13.252	23.737	-483	36.506
SiSa-H41 Spec.func. aanpak huis.geweld kinderm. 2024-2028	0	138	-138	0
SiSa-A41 Veilig Wonen en Aanpak Digitale Veiligheid	125	125	-140	110
SiSa-H32 SPUK Meerkosten Energie Openbare Zwembaden (MEOZ)	0	352	-352	0
Proeftuin - Nu beter beschermen, leren voor later	0	400	-400	0
SiSa-J107 Meerj. stim.reg. flex- en transformatiewoningen 20	0	374	-374	0
SiSa-E115 SPUK Duurzame en circulaire infrastructuur	0	322	-176	146

regeling	01-01-2025	bij	af	31-12-2025
SiSa-H40 SPUK transformatiemiddelen IZA 2024-2027	0	1.259	-646	613
SiSa-M6 Bekostiging huisvesting vergunningh. doorstroomloc.	0	4.747	-3.806	941
SiSa-M30 Wet gemeentelijke taak mm asielopvangvoorzieningen	0	114	0	114
SiSa-E111 Stim schoon en emissieloos bouwen vr medeoverheden	0	31	-31	0
SiSa-J18 Isolatieopgave Nat.Prog.Lokale Warmtetransitie	0	140	0	140
totaal vooruit ontvangen bijdragen Rijk	98.247	95.551	-62.880	130.918

Vooruit ontvangen bijdragen van provincies

bedragen x € 1.000

regeling	01-01-2025	bij	af	31-12-2025
Delegatiebesluit OV Almere 2018-2027	15.806	25.070	-20.745	20.131
PRV Verkeer & Vervoer '22-'25	0	691	-254	437
Japanse Duizendknoop	25	0	-17	8
Zorgzaam Flevoland	0	60	0	60
Toekomstbestendige leefomgeving WP8 2024-2028	0	36	0	36
Actieplan Biodiversiteit omvorming plantvakken 2024-2025	0	112	-112	0
totaal vooruit ontvangen bijdragen provincies	15.830	25.969	-21.128	20.671

Dit betreft ontvangen middelen van provincies met een specifiek bestedingsdoel. Voor een belangrijk deel betreft dit middelen voor verkeer & vervoer die wij ontvangen van provincie Flevoland.

Vooruit ontvangen bijdragen van gemeenten

bedragen x € 1.000

regeling	01-01-2025	bij	af	31-12-2025
SiSa-E103B DMI K7	27	0	-27	0
totaal vooruit ontvangen bijdragen gemeenten	27	0	-27	0

Dit betreft ontvangen middelen van gemeenten met een specifiek bestedingsdoel.

Vooruit ontvangen bijdragen van overige overheden

bedragen x € 1.000

regeling	01-01-2025	bij	af	31-12-2025
ZonMw Grip op onbgrip	323	378	-292	409
ZonMw project GO!	120	0	-105	15
Lokale Weerbaarheid CybercrimeJeugd en Cyber	26	0	-26	0
Pilot Lokale aanpak geldezels	20	0	-19	1
ZonMw Wijkscan gezonde leefomgeving	0	20	0	20
ZonMw Doorontw. Zorgzaam Flevoland toek.bestendig samenwerk	0	775	0	775
Bijdrage proeftuinen RIECC	130	-130	0	0
totaal vooruit ontvangen bijdragen overige overheid	619	1.043	-442	1.220

Dit betreft ontvangen middelen van gemeenten met een specifiek bestedingsdoel.

Overige overlopende passiva

De overlopende passiva bestaat uit overige vooruit ontvangen bedragen en nog te betalen bedragen. De vooruit ontvangen bedragen zijn middelen die wij in 2025 (of eerder) hebben ontvangen voor prestaties die wij in 2026 (of later) nog moeten leveren. De nog te betalen bedragen hebben betrekking op prestaties die in 2025 (of eerder) zijn geleverd of ontvangen, maar die in 2026 worden betaald.

bedragen x € 1.000

	31-12-2025	31-12-2024
overige vooruit ontvangen bedragen		
Leges grote projecten	2.833	2.913
Verkopen in roulatie	4.939	6.115
FNO Fonds voor én met mensen in kwetsbare situaties	82	63
Samen maken we Flevoland (KRF)	0	73
Samenwerking Afvalwaterketen Flevoland (SAF)	208	39
Pomp gemaal Almere-City	99	0
Overige	148	176
<i>subtotaal overige vooruit ontvangen bedragen</i>	<i>8.309</i>	<i>9.379</i>
nog te betalen bedragen		
Grondtransacties	13	402
Te betalen loonheffing, pensioenpremies	15.601	14.370
Te betalen zorgkosten (MO-platform)	0	1.213
Te betalen zorgkosten (buiten MO-platform)	4.018	165
Rentekosten leningen	9.872	9.971
Woonlastenfonds	486	173
Beschikbaarheidsvergoeding OV	1.033	1.439
Keolis ES+ SV 2022	317	1.033
Te betalen btw	3.326	5.149
Te betalen vpb	559	0
TOZO en Bedrijfskredieten	1.099	1.386
Loonkosten subsidie	0	22
Sisa-d10 Educatie	0	75
GGD Flevoland Kinderopvang	0	210
Hulpmiddelen Wmo	82	19
Schoon	0	831
Schuldhelpverlening	0	213
Hulp aan Oekraïners	0	425
Afrekening Veiligheidsregio Flevoland	0	1.069
Bonus malus	100	0
Sociale Zaken	2.118	1.396
HVC OVL	240	0
Overig	857	985
<i>subtotaal nog te betalen bedragen</i>	<i>39.721</i>	<i>40.546</i>
totaal overlopende passiva	48.029	49.925

5.4 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Langlopende financiële verplichtingen

Onderstaand is een overzicht opgenomen van de langlopende financiële verplichtingen van de gemeente. Dit betreft verplichtingen met een oorspronkelijke contractwaarde van tenminste € 2,8 miljoen. Concessies (bijvoorbeeld openbaar vervoer) en contracten voor (bouw)werken zijn buiten beschouwing gelaten. Politiek gevoelige onderwerpen, claims en rechtszaken dienen altijd en volledig in de NIDBOV opgenomen te worden.

Tabel langlopende financiële verplichtingen

bedragen x € 1 miljoen

onderwerp toelichting	bedrag
ICT werkplekken en rekencentrumdiensten	1,0
Het contract met de huidige ICT-dienstverlener had een looptijd van 2 jaar tot 11-01-2025. Het contract heeft een verlengingsoptie van 2 keer 12 maanden, waarvan dit de tweede verlenging is. Het contract is aangegaan voor een periode van 1 jaar met ingang van 12 januari 2026.	
ICT contracten	3,6
Dit betreft een contract voor afname van software met bijbehorende support- en onderhoudsdiensten. Het contract is aangegaan voor een periode van twee en vier jaar met ingang van 1 januari 2026 tot 31 december 2027 en respectievelijk 2029.	
Onderwijshuisvesting	2,5
Huurovereenkomst met een woningstichting voor een basisschool en gymzaal.	
Schulddienstverlening	4,2
Vanaf 01-01-2024 is hiervoor een nieuw contract afgesloten met Verder Zakelijke Dienstverlening. Deze overeenkomst heeft een looptijd van in totaal 4 jaar ingaande op 1 januari 2024 en eindigt op 31 december 2027 met een optie om deze voor twee x 2 jaar te verlengen.	
Beheer van parkeergarages	2,3
Met ingang van 1 maart 2024 is een contract afgesloten ten behoeve van parkeerbeheersdiensten Almere. Het initiële contract loopt 4 jaar en eindigt op 29 februari 2028.	
Beheer en onderhoud OAT	2,8
Dit betreft een contract voor beheer en onderhoud van het OAT (ondergronds afval transportsysteem). Per 1 januari 2026 is een nieuwe overeenkomst aangegaan voor 4 jaar, eindigend op 31-12-2029.	
Verlening van diensten t.b.v. jeugdhulp met verblijf	P.M
Met ingang van 1 januari 2019 wordt de jeugdhulp met verblijf regionaal gefinancierd door middel van een regionale meerjarige aanbesteding van vier jaar, met twee optionele verlengingen van beide twee jaar. De aanbesteding heeft geleid tot een overeenkomst met een samenwerkingsverband van jeugdhulp aanbieders. Deze overeenkomst heeft een looptijd van vier jaar tot eind december 2022. Met ingang van 2023 zijn voor de regionale jeugdhulp contracten afgesloten. In alle regionale contracten voor jeugd met verblijf wordt met P*Q gewerkt en afgerekend.	
Buitengewone opsporingsambtenaren	0,9
Het leveren van handhavers die de taken en werkzaamheden uitvoeren voor de gemeente Almere. Het contract is voor de tweede en laatste keer verlengd tot loopt af op eind februari 2026.	
Bouwclaims	0,0
Bouwclaims van vertrouwelijke aard. We hebben eind 2025 geen bouwclaims meer.	
Inburgering	5,6
Contract met aanbieders voor de inburgering van statushouders. De contractprijs is gebaseerd op basis van een inschatting van het aantal trajecten dat wij gaan afnemen.	
Roodrechten Eemvallei	0,0
Staatsbosbeheer realiseert in het kader van het programma Nieuwe Natuur het project Eemvallei Zuid in Oosterwold. Zij zullen daarbij geen gebruik maken van de mogelijkheid tot de ontwikkeling van roodrechten (bouwmogelijkheden). Deze roodrechten kunnen dan elders in het gebied gerealiseerd worden, en	

onderwerp toelichting	bedrag
<p>vertegenwoordigen daarmee een ontwikkelwaarde. In de anterieure overeenkomst met Staatsbosbeheer is overeengekomen dat de gemeente (gebiedsorganisatie Oosterwold) gemandateerd is deze rechten namens hen te verkopen. De verkoopopbrengst komt ten gunste van Staatsbosbeheer, na aftrek van de gebruikelijke exploitatiebijdrage. Deze opbrengst zetten zij in voor de realisatie van het programma Nieuwe Natuur. Eind 2025 wordt de maximale verkoopopbrengst ingeschat op € 23,25 miljoen. Voor de gemeente is dit financieel neutraal.</p>	
Inhuurdesk	30,0
<p>De gemeente heeft vanaf 1 januari 2022 tot en met 31 december 2024 een doorlopend contract afgesloten voor de inhuur van externe medewerkers door middel van een Inhuurdesk. Deze overeenkomst is met 2 jaar verlengd tot 31 december 2026. In het contract is geen afnameverplichting opgenomen maar de inschatting is wel dat dit ongeveer € 30 miljoen per jaar zal kosten.</p>	
Gladheidsbestrijding	1,1
<p>Dit betreft een contract met de Combinatie Ballast Nedam voor het coördineren en uitvoeren van de gladheidsbestrijding. De overeenkomst is op 1 oktober 2022 ingegaan en eindigt op 1 oktober 2025. Het contract is stilzwijgend verlengd tot 1 oktober 2026.</p>	
Wmo ondersteuning perceel 1 (aanbieders huishoudelijke ondersteuning)	19,7
<p>Met ingang van het jaar 2023 zijn voor de Wmo ondersteuning verschillende contracten afgesloten met diverse leveranciers. De vergoeding vindt plaats op basis van de tariefstrategie Wmo ondersteuning. De gemeente heeft vanaf 2023 latende aanbieders (niet meer gegund voor Wmo 2023). Ze hebben wel een addendum getekend wat betekent dat zij in 2023 mogen doorleveren.</p> <p>In deze overeenkomst wordt met P*Q gewerkt. Alle cliënten van Huishoudelijke ondersteuning zijn per 1-1-2024 geherindiceerd en is er geen sprake meer van oude, arrangementcontracten die in het jaar 2023 zijn vervangen door Wmo-trajecten. We hebben inmiddels van jaar 2025 data waarop we de contractwaarde per aanbieder voor de komende jaren kunnen gaan bepalen.</p>	
Wmo ondersteuning perceel 2 (aanbieders incidentele begeleiding/dagbesteding)	14,4
<p>Met ingang van het jaar 2023 zijn voor de Wmo ondersteuning verschillende contracten afgesloten met diverse leveranciers. De vergoeding vindt plaats op basis van de tariefstrategie Wmo ondersteuning. De gemeente heeft vanaf 2023 latende aanbieders (niet meer gegund voor Wmo 2023). Ze hebben wel een addendum getekend wat betekent dat zij in 2023 mogen doorleveren.</p> <p>In deze overeenkomst wordt met P*Q gewerkt. Alle cliënten van IB/DB zijn per 1-1-2024 geherindiceerd en is er geen sprake meer van oude, arrangementcontracten die in het jaar 2023 zijn vervangen door Wmo-trajecten. We hebben inmiddels van jaar 2025 data waarop we de contractwaarde per aanbieder voor de komende jaren kunnen gaan bepalen.</p>	
Microsoft Enterprise Agreement Subscription	2,3
<p>Met deze overeenkomst kunnen de medewerkers van Gemeente Almere rechtmatig beschikken over de meest uitgebreide vorm van Microsoft Office 365 en aanverwante producten voor de komende vier jaar. Met deze overeenkomst kan Almere gebruik maken van de E5 licenties. De overeenkomst loopt van 1 juli 2023 t/m 30 juni 2027.</p>	
Levering van ondergrondse en/of bovengrondse afvalcontainers perceel 1	3,8
<p>De Stadsreiniging is bezig met de implementatie van een nieuw inzamelsysteem. Hierin zijn het plaatsen van ondergrondse en bovengrondse inzameldepots onderdeel van. Het contract liep tm mei 2025 en is nu verlengd tm mei 2027.</p>	
Inhuur flexibele arbeid	4,0
<p>Met het aangaan van de nieuwe overeenkomst met Tempo Team is er een meerjarige overeenkomst voor de inhuur van flexibele arbeid tot en met schaal 9. Verwacht wordt een afname van 6 miljoen per jaar. De overeenkomst loopt tot en met 31-8-2026. Daarna zijn er nog verlengingsopties.</p>	
Circulaire kantoorinrichting en advisering	7,5
<p>Het contract voor circulaire kantoorinrichting en advisering is aangegaan met ingangsdatum 01-01-2025 voor een periode van 6 jaar en daarom eindigend op 31-12-2030.</p>	
Almere Citymarketing	9,9

onderwerp toelichting	bedrag
Tot 2025 ontving ACM een subsidie voor hun werkzaamheden voor citymarketing activiteiten, activiteiten voor het Evenementenloket en VVV/Toeristische marketing. M.i.v. 1 januari 2026 zijn de werkzaamheden voor ACM quasi-inbesteed en is er een raamovereenkomst afgesloten voor de periode van 5 jaar.	
Beveiligingsdiensten	3,6
Dit betreft een contract voor beveiligingsdiensten in Almere en loopt tot en met 31-1-2027.	
Vluchtelingenopvang	2,5
Holiday Inn zal ten behoeve van de gemeente Almere hotelkamers ter beschikking stellen, inclusief maaltijdvoorziening van ontbijt, lunch en diner ten behoeve van de opvang van Oekraïense ontheemden. De overeenkomst loopt tot en met 31-12-2026.	
Huur hotelkamers opvang Oekraïne	9,8
Plaza stelt ten behoeve van de gemeente Almere hotelkamers ter beschikking, inclusief maaltijdvoorziening van ontbijt, lunch en diner ten behoeve van de opvang van Oekraïense ontheemden, Deze overeenkomst loopt tot en met 31-12-2026.	
Brokerdienstverlening inhuur IV professionals	3,1
Dit is een contract voor de inhuur van IV-professionals, waarbij de leverancier als broker fungeert. Het contract is afgesloten voor 1 jaar en 11 maanden (01-02-2025 t/m 31-12-2026).	
Brokerdiensten levering software	1,0
Dit is een contract voor de levering van levering standaard software SaaS en ASP, waarbij de leverancier als broker fungeert. Het contract is afgesloten voor 2 jaar (01-03-2025 t/m 28-02-2027).	
Beheeropdracht Oekraïense vluchtelingen	3,2
Ten behoeve van de gemeente Almere verzorgt een leverancier het beheer van de opvanglocaties voor Oekraïense vluchtelingen Alnovum en Schipperplein. De bijbehorende overeenkomst loopt van 1 april 2025 tot en met 31 maart 2027.	
Aanschaf en beheer mobiliteit en service	2,6
De gemeente heeft vanaf 1-9-2025 tot en met 1-9-2029 een overeenkomst met NS Reizigers voor Aanschaf en beheer Mobiliteit Service.	
Advocaatdiensten	4,9
De gemeente heeft vanaf 1-11-2025 tot en met 1-11-2027 een raamovereenkomst met drie partijen voor advocaatdiensten. De overeenkomsten kunnen tweemaal met twee jaren verlengd worden.	
Sanitaire voorzieningen	1,5
Het contract voor sanitaire voorzieningen is aangegaan voor een periode van vier (4) jaar, ingaande op 1 december 2025 en derhalve eindigend op 30 november 2029.	
Verlening van diensten tbv jeugdhulp 24 uur	P.M.
In 2024 zijn voor de regionale jeugdhulp contracten afgesloten met ingangsdatum 01-01-2025. In alle regionale contracten voor jeugd met verblijf wordt met PxQ gewerkt en afgerekend.	
Verlening van diensten tbv jeugdhulp zonder verblijf	P.M.
In 2024 zijn voor de regionale jeugdhulp contracten afgesloten met ingangsdatum 01-01-2025. In alle regionale contracten voor jeugd zonder verblijf wordt met P*Q gewerkt en afgerekend.	
Totaal langlopende financiële verplichtingen	147,9

Verstreckte borgstellingen en garantstellingen

bedragen x € 1 miljoen

	garantstelling percentage	oorspronkelijk bedrag	31-12-2025	31-12-2024	betaling 2025
<i>tertiaire achtervang</i>					
woningbouw	25%-50%	3.856,1	3.768,7	3.102,7	0,0
<i>borgstelling en garantstellingen</i>					
verbonden partijen	4,67%	nvt	26,9	24,5	0,0
schulddienstverlening en bijstand	100%	nvt	2,5	2,9	0,0
onderwijs, (sport)verenigingen en welzijnsinst. div		14,9	2,9	3,9	0,0
totaal		3.871,0	3.801,0	3.134,0	0,0

In de kolom "betaling 2025" wordt het bedrag opgenomen, waarvoor de gemeente Almere is aangesproken op de garantiestelling. In 2025 is hier geen aanspraak op gemaakt en hebben er dus geen betalingen plaatsgevonden. Een detailoverzicht van de verstreckte borgstellingen en garantstellingen (art. 57 BBV) is opgenomen als [bijlage](#) bij deze jaarrekening.

Woningbouw

De garantstelling geldleningen woningbouw vindt plaats via een zogenaamde tertiaire achtervang. Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (Wsw) verstrekt de borgstelling en heeft hiervoor garantievermogen beschikbaar. Als dit garantievermogen niet toereikend blijkt te zijn, dan zal het Wsw bij het Rijk en de gemeenten aankloppen voor de verstrekking van renteloze leningen aan het Wsw. De verdeling van deze leningsverplichting is: 25% de gemeente waar de lening betrekking op heeft, 50% Rijk en de gezamenlijke gemeenten ook 25%.

De achtervang van de gezamenlijke gemeenten is niet meegenomen in de berekening van de garantstelling. Deze garantie is nihil.

Verbonden partijen

De garantstellingen verbonden partijen heeft betrekking op de HVC. De garantstelling voor de HVC volgt uit het aandeelhouderschap van de gemeente Almere en wordt bepaald door enerzijds het aandelenbelang en anderzijds de omvang van de uitstaande geldleningen van de HVC. De omvang van deze leningen op 31 december 2025 is € 576,5 miljoen, het aandeel van Almere hierin bedraagt € 26,9 miljoen (4,67%). Bij een faillissement is dit het maximale risico voor de gemeente Almere. Het risico op een faillissement wordt op dit moment als (zeer) laag ingeschat, zie hiervoor ook de [Risicoparagraaf](#).

Schulddienstverlening en bijstand

In het kader van schuldhulpverlening heeft de gemeente zich garant gesteld voor particulieren en zelfstandigen in de schuldhulpverlening.

Onderwijs, (sport)verenigingen en welzijnsinstellingen

In het kader van het onderwijs-, sport- en welzijnsbeleid heeft de gemeente zich garant gesteld voor specifieke leningen van deze organisaties. In de [bijlage](#) bij deze jaarrekening is hiervan een specificatie opgenomen, inclusief het doel van de desbetreffende lening (en daarmee de garantstelling). Voor de garanties aan sportverenigingen staat ook de stichting Waarborgfonds Sport voor 50% garant.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich tussen het einde van het boekjaar en de vaststelling van de jaarrekening geen gebeurtenissen voorgedaan, die van belang zijn voor het inzicht van de financiële positie van de gemeente Almere en die niet zijn verwerkt in deze jaarrekening.

6 Overzicht van baten en lasten

6.1 Overzicht per programma

Onderstaand is een totaaloverzicht opgenomen van de gerealiseerde lasten en baten in 2025. Een verklaring voor de afwijkingen (resultaat) ten opzichte van de bijgestelde begroting is op programmaniveau opgenomen in de programmaverantwoording en op activiteitsniveau in de totaalrekening.

bedragen x € 1 miljoen

programma's	begroting			jaarrekening			resultaat
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	
Wonen	139,1	150,0	-10,9	105,2	128,6	-23,4	12,5
Openbare ruimte	147,8	99,5	48,3	143,4	100,9	42,5	5,8
Veiligheid en handhaving	48,1	14,1	34,0	48,7	15,2	33,5	0,5
Dienstverlening en samenwerking met de stad	23,9	6,9	17,0	24,9	6,7	18,2	-1,2
Diversiteit en inclusie	13,5	9,6	3,8	11,3	9,6	1,7	2,2
Economie	14,5	1,9	12,5	11,9	1,4	10,5	2,0
Onderwijs	68,7	30,9	37,8	63,4	28,8	34,5	3,3
Gezondheid	51,2	7,5	43,7	49,6	5,9	43,7	0,0
Sociale voorzieningen en zorg	357,4	244,9	112,5	357,1	250,0	107,2	5,4
Jeugdhulp	142,3	0,8	141,5	139,6	3,6	136,0	5,5
Dierenwelzijn	0,9	0,0	0,9	0,9	0,0	0,9	0,0
Ontwikkeling van de stad	36,9	20,3	16,6	33,8	20,4	13,3	3,3
Klimaat en milieu	14,3	6,7	7,6	10,7	5,6	5,1	2,4
Sport	18,2	5,2	13,0	19,0	6,5	12,5	0,5
Kunst en cultuur	46,4	12,8	33,6	45,2	12,4	32,8	0,9
Overhead en bedrijfsvoering	113,4	1,1	112,2	112,1	2,9	109,2	3,0
Financiën	7,3	606,7	-599,5	7,3	607,9	-600,6	1,1
<i>subtotaal programma's</i>	<i>1.243,8</i>	<i>1.218,9</i>	<i>24,8</i>	<i>1.184,2</i>	<i>1.206,5</i>	<i>-22,3</i>	<i>47,1</i>
resultaatbestemming (mutatie reserves)	104,0	68,6	35,4	140,9	73,3	67,6	-32,2
totaal	1.347,7	1.287,5	60,2	1.325,1	1.279,7	45,3	14,9

6.2 Overzicht per taakveld

De activiteiten van de gemeente zijn bij de start van de raadsperiode verdeeld over 17 raadsprogramma's. Dit is gedaan op basis van de opgaven en beleidsthema's uit het coalitieakkoord 2022. In de administratie zijn deze activiteiten nader gedetailleerd op kostenplaatsniveau. De kostenplaatsen zijn op basis van de aard van de activiteiten ook toegedeeld aan taakvelden. Deze verdeling is gedaan op basis van de verslaggevingsregels van het BBV. Deze geven aan hoe gemeentelijke taken moeten worden toegedeeld aan de taakvelden. Zie hiervoor de website: <https://vraagbaakiv3gemeenten.nl/taakvelden>.

Er is dus geen één op één relatie tussen de programma-indeling en de indeling naar taakvelden. De meeste taakvelden komen echter wel maar op één programma terug. Er zijn echter ook taakvelden die op meerdere programma's zijn opgenomen, zoals de mutaties reserves, overige baten en lasten, verkeer en vervoer en openbaar groen.

bedragen x € 1 miljoen

taakveld	begroting			jaarrekening			resultaat
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	
<i>Bestuur en ondersteuning</i>	139,4	712,1	-572,8	139,6	716,1	-576,4	3,7
Bestuur	11,1	0,0	11,1	11,8	0,0	11,8	-0,7
Burgerzaken	11,6	6,6	5,0	11,8	6,4	5,3	-0,4
Beheer overige gebouwen en gronden	2,5	3,1	-0,6	2,6	3,4	-0,7	0,1
Overhead	106,5	1,0	105,5	105,8	2,7	103,1	2,4
Treasury	-2,8	3,6	-6,4	-3,9	3,7	-7,6	1,2
OZB woningen	1,6	39,1	-37,5	1,6	39,1	-37,4	0,0
OZB niet-woningen	0,0	31,2	-31,2	0,1	32,0	-31,9	0,7
Parkeerbelasting	0,4	14,9	-14,5	0,3	15,0	-14,7	0,2
Belastingen overig	2,4	1,3	1,1	2,8	0,9	1,9	-0,8
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0,0	611,3	-611,3	0,0	612,8	-612,8	1,5
Overige baten en lasten	0,5	0,0	0,5	0,0	0,1	-0,1	0,7
Vennootschapsbelasting (VpB)	5,5	0,0	5,5	6,7	0,0	6,7	-1,2
<i>Veiligheid</i>	34,7	3,7	31,0	35,2	4,8	30,3	0,7
Crisisbeheersing en brandweer	16,9	0,7	16,2	17,1	1,5	15,6	0,6
Openbare orde en veiligheid	17,8	3,0	14,9	18,1	3,3	14,7	0,1
<i>Verkeer, vervoer en waterstaat</i>	85,9	35,3	50,6	84,3	35,5	48,8	1,8
Verkeer en vervoer	49,0	5,4	43,7	48,5	5,6	42,9	0,8
Parkeren	12,7	9,6	3,1	12,2	9,5	2,7	0,5
Recreatieve havens	0,4	0,0	0,4	0,5	0,0	0,5	-0,1
Economische havens en waterwegen	3,3	0,1	3,2	2,7	0,2	2,6	0,6
Openbaar vervoer	20,3	20,1	0,2	20,4	20,2	0,2	0,0
<i>Economie</i>	38,3	3,6	34,7	21,8	17,1	4,7	30,1
Economische ontwikkeling	8,6	0,0	8,6	6,7	0,0	6,7	1,9
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	26,2	1,2	25,0	11,5	14,1	-2,5	27,5
Bedrijventoket en bedrijfsregelingen	0,6	0,7	-0,1	0,7	0,6	0,0	-0,1
Economische promotie	2,9	1,7	1,2	2,9	2,4	0,5	0,7
<i>Onderwijs</i>	68,3	31,4	36,9	62,4	28,6	33,8	3,1
Onderwijshuisvesting	30,9	7,3	23,6	31,6	8,8	22,7	0,8
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	37,5	24,1	13,4	30,9	19,8	11,1	2,3
<i>Sport, cultuur en recreatie</i>	94,1	18,8	75,3	91,6	19,5	72,0	3,2
Sportbeleid en activering	4,7	1,3	3,4	4,7	1,4	3,4	0,0
Sportaccommodaties	14,4	4,0	10,4	15,1	5,3	9,7	0,7
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	24,8	7,0	17,8	24,3	6,7	17,7	0,1
Musea	1,1	0,0	1,1	0,8	0,0	0,8	0,3
Cultureel erfgoed	0,2	0,0	0,2	0,2	0,0	0,2	0,0
Media	14,7	4,9	9,8	14,5	4,7	9,9	-0,1
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	34,2	1,6	32,6	31,9	1,5	30,4	2,2
<i>Sociaal domein</i>	549,9	175,9	374,0	543,5	181,6	361,9	12,1
Samenkracht en burgerparticipatie	73,4	43,6	29,8	72,6	43,7	28,8	1,0

taakveld	begroting			jaarrekening			resultaat
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	6,0	0,0	6,0	6,3	0,0	6,3	-0,3
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	22,3	0,0	22,3	22,9	0,0	22,9	-0,6
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	23,6	19,0	4,6	23,1	19,8	3,3	1,3
Inkomensregelingen	140,1	105,5	34,6	137,6	106,3	31,3	3,4
Begeleide participatie	10,5	0,0	10,5	9,8	0,0	9,8	0,7
Arbeidsparticipatie	23,0	4,4	18,7	18,7	3,3	15,4	3,3
Hulpmiddelen en diensten (WMO)	9,1	0,2	8,9	9,2	0,2	9,0	-0,1
Huishoudelijke hulp (WMO)	20,3	1,5	18,8	19,8	1,5	18,3	0,5
Begeleiding (WMO)	8,9	0,0	8,9	8,5	0,0	8,5	0,4
Dagbesteding (WMO)	2,0	0,0	2,0	2,6	0,0	2,6	-0,6
Overige maatwerkarrangemente n (WMO)	0,4	0,2	0,2	0,7	0,2	0,5	-0,3
Overige maatwerkarrangemente n (Wmo)	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
Jeugdhulp ambulantly lokaal	65,7	0,0	65,7	63,1	0,0	63,1	2,6
Jeugdhulp ambulantly regionaal	0,0	0,0	0,0	0,6	0,6	0,0	0,0
Jeugdhulp met verblijf lokaal	29,9	0,0	29,9	26,5	0,0	26,5	3,5
Jeugdhulp met verblijf regionaal	15,4	0,0	15,4	18,8	0,0	18,8	-3,4
Jeugdhulp met verblijf landelijk	3,9	0,0	3,9	2,7	0,0	2,7	1,2
PGB WMO	2,5	0,0	2,5	2,1	0,0	2,1	0,4
PGB Jeugd	0,4	0,0	0,4	0,3	0,1	0,3	0,1
Beschermd wonen (WMO)	40,5	0,5	39,9	38,2	0,6	37,6	2,3
Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	27,3	0,4	26,9	34,0	2,5	31,5	-4,6
Beschermd wonen (Wmo)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Jeugdbescherming	7,1	0,0	7,1	6,4	0,0	6,4	0,7
Jeugdreclassering	1,4	0,0	1,4	1,9	0,0	1,9	-0,5
Coördinatie en beleid WMO	8,4	0,0	8,4	9,4	0,0	9,4	-1,0
Coördinatie en beleid Jeugd	7,6	0,6	7,0	7,7	2,8	4,9	2,1
<i>Volksgezondheid en milieu</i>	<i>96,2</i>	<i>77,8</i>	<i>18,4</i>	<i>90,6</i>	<i>77,6</i>	<i>13,0</i>	<i>5,4</i>
Volksgezondheid	15,1	1,3	13,8	15,3	1,1	14,2	-0,4
Riolering	24,3	25,2	-1,0	23,6	25,1	-1,5	0,5
Afval	35,2	45,0	-9,8	34,8	46,1	-11,4	1,5
Milieubeheer	21,5	6,3	15,2	16,9	5,3	11,5	3,7
Begraafplaatsen en crematoria	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
<i>Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vern.</i>	<i>137,0</i>	<i>160,3</i>	<i>-23,3</i>	<i>115,2</i>	<i>125,6</i>	<i>-10,4</i>	<i>-12,9</i>
Ruimte en leefomgeving	23,9	15,4	8,5	24,7	20,9	3,9	4,7
Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)	88,2	129,2	-41,0	69,3	87,9	-18,6	-22,4
Wonen en bouwen	24,9	15,7	9,2	21,2	16,9	4,3	4,8
subtotaal voor resultaatbestemming	1.243,8	1.218,9	24,8	1.184,2	1.206,5	-22,3	47,1
Algemene Reserves	27,7	6,9	20,7	42,8	6,3	36,5	-15,7
Algemene Reserves-grondbedrijf	15,8	2,9	12,9	38,0	17,4	20,6	-7,7
Bestemmingsreserves	60,3	58,8	1,6	60,0	49,6	10,4	-8,8
Resultaat	-60,0	0,0	-60,0	-45,2	0,0	-45,2	-14,9
totaal baten en lasten	1.287,5	1.287,5	0,0	1.279,7	1.279,7	0,0	0,0

6.3 Primitieve begroting per programma

bedragen x € 1 miljoen

programma's	lasten			baten		
	primitief	mutaties	eindstand	primitief	mutaties	eindstand
Wonen	150,6	5,1	155,7	140,8	13,1	153,9
Openbare ruimte	153,8	-5,8	148,0	100,3	1,9	102,2
Veiligheid en handhaving	45,1	3,0	48,1	14,6	2,0	16,6
Dienstverlening en samenwerking met de stad	23,6	0,4	23,9	4,1	2,7	6,9
Diversiteit en inclusie	11,0	2,5	13,5	8,8	1,9	10,6
Economie	13,3	1,8	15,1	4,8	2,4	7,2
Onderwijs	66,2	2,5	68,7	32,1	3,9	36,0
Gezondheid	48,1	3,1	51,2	4,9	2,7	7,6
Sociale voorzieningen en zorg	308,4	55,1	363,5	208,9	47,0	255,9
Jeugdhulp	136,8	14,2	151,0	0,8	0,4	1,2
Dierenwelzijn	0,8	0,1	0,9	0,0	0,0	0,0
Ontwikkeling van de stad	43,6	2,9	46,5	37,1	2,9	40,0
Klimaat en milieu	29,2	-10,8	18,4	19,9	-9,6	10,3
Sport	19,8	-1,6	18,2	6,7	-1,2	5,5
Kunst en cultuur	55,3	-5,8	49,5	28,7	-7,7	21,0
Overhead en bedrijfsvoering	103,2	10,4	113,6	2,3	-0,5	1,8
Financiën	41,5	20,4	61,9	589,7	21,1	610,7
totaal	1.250,3	97,5	1.347,7	1.204,5	83,0	1.287,5

6.4 Algemene middelen en overhead

In dit hoofdstuk geven wij inzicht in:

- de werkelijke overhead- en bedrijfsvoeringskosten en het verschil met de begroting
- kengetallen over de overhead en bedrijfsvoering en vergelijking met andere gemeenten
- de werkelijk ontvangen algemene middelen en het verschil met de begroting

Dit zijn aparte doorsnedes waarbij er informatie vanuit meerdere raadsprogramma's wordt samengebracht.

bedragen x € 1 miljoen

	begroot lasten	begroot baten	realisatie lasten	realisatie baten	resultaat
Wonen	139,1	149,2	105,2	127,8	12,4
Openbare ruimte	147,6	99,5	143,1	100,9	5,9
Veiligheid en handhaving	48,1	12,3	48,7	13,2	0,3
Dienstverlening en samenwerking met de stad	23,9	6,9	24,9	6,7	-1,2
Diversiteit en inclusie	13,5	0,0	11,3	0,0	2,2
Economie	14,5	1,9	11,9	1,4	2,0
Onderwijs	68,7	30,3	63,4	28,2	3,3
Gezondheid	51,2	7,5	49,6	5,9	0,0
Sociale voorzieningen en zorg	357,3	169,1	357,1	172,9	4,1
Jeugdhulp	142,2	0,6	139,5	3,5	5,5
Dierenwelzijn	0,9	0,0	0,9	0,0	0,0
Ontwikkeling van de stad	36,9	20,3	33,8	20,4	3,3
Klimaat en milieu	14,3	6,3	10,7	5,1	2,4
Sport	18,2	5,2	19,0	6,5	0,5
Kunst en cultuur	46,4	11,9	45,2	11,6	0,9
Overhead en bedrijfsvoering	7,3	0,3	6,7	0,3	0,6
Financiën	-0,4	10,5	-1,3	9,9	0,3
<i>totaal programma's</i>	<i>1.129,5</i>	<i>531,7</i>	<i>1.069,7</i>	<i>514,3</i>	<i>42,5</i>
algemene dekkingsmiddelen	1,7	686,2	2,0	689,4	2,9
overhead	106,5	1,0	105,8	2,7	2,4
Stelpost onvoorzien	0,5	0,0	0,0	0,0	0,5
Vennootschapsbelasting	5,5	0,0	6,7	0,0	-1,2
<i>saldo van baten en lasten</i>	<i>1.243,8</i>	<i>1.218,9</i>	<i>1.184,2</i>	<i>1.206,5</i>	<i>47,1</i>
reservemutaties	104,0	68,6	140,9	73,3	-32,2
resultaat	1.347,7	1.287,5	1.325,1	1.279,7	14,9

De inkomsten van de gemeente bestaan voor 54% uit algemene dekkingsmiddelen

Het gaat om een bedrag van € 689 miljoen. Dit bestaat vooral uit het geld dat wij ontvangen uit het gemeentefonds en de lokale belastingen, zoals de onroerende zaakbelasting en de toeristenbelasting. De algemene dekkingsmiddelen zijn € 3,2 miljoen hoger dan begroot. Dit komt door:

- € 1,5 miljoen hogere inkomsten uit specifieke uitkeringen het gemeentefonds. Het gaat om meerkosten opvang Oekraïners en asielzoekers, veiligheid en impulsbudget voor de arbeidsmarktregio.
- € 1,5 miljoen hogere inkomsten uit belastingen. Dit komt voor € 0,8 miljoen door hogere Ozb inkomsten door hogere waarde van bouwterreinen. Ook is de toeristenbelasting € 0,7 miljoen hoger door meer opgelegde aanslagen en compensatie vanuit het Rijk voor inkomstenderiving door opvang Oekraïners in hotels.
- € 0,2 miljoen dividend en reclame met name door hogere inkomsten uit reclame in de openbare ruimte.

bedragen x € 1 miljoen

	begroot	realisatie	resultaat
gemeentefonds	611,3	612,8	1,5
lokale belastingen	72,0	73,4	1,5
dividend en reclame	3,0	3,1	0,2
inkomenoverdrachten	221,6	240,3	18,7
grondverkopen	103,4	107,0	3,6
leges en heffingen	97,9	97,6	-0,3
verhuur en parkeren	34,9	35,4	0,5
overige totale baten	74,9	36,5	-38,4
reservemutaties	68,6	73,3	4,7
totaal	1.287,5	1.279,7	-7,8

We hebben in 2025 lagere overheadkosten dan begroot

bedragen x € 1 miljoen

	begroot	realisatie	resultaat
concernoverhead			
ICT	39,5	37,4	2,1
huisvesting en facilitaire zaken	10,5	9,7	0,8
personeelszaken	7,6	8,2	-0,6
financiën en control	14,1	13,6	0,5
Communicatie en dienstverlening	5,9	5,8	0,1
Buffer bedrijfsvoering	0,9	0,0	0,9
Directie en strategie	2,8	2,4	0,4
Subsidiebureau	0,8	0,8	-0,1
Juridische zaken	4,4	4,9	-0,5
Inkoop en aanbesteding	1,7	1,9	-0,2
Klant contact centrum	2,1	2,1	0,0
<i>totaal concernoverhead</i>	<i>90,5</i>	<i>87,0</i>	<i>3,6</i>
taakgebonden overhead	18,2	19,2	-1,0
niet toerekenbare overhead			
Bestuursondersteuning	5,8	6,0	-0,2
Stadsarchief	0,6	0,5	0,0
Kosten frictie en mobiliteit	0,1	0,0	0,1
<i>totale overheadkosten</i>	<i>115,2</i>	<i>112,6</i>	<i>2,5</i>
toerekening overhaad	-9,7	-9,5	-0,1
totaal	105,5	103,1	2,4

Kengetallen overhead

In totaal zijn de overheadkosten € 2,4 miljoen lager dan begroot. Hiervan zijn € 1,6 miljoen uitgaven die vertragen naar volgende jaren. Het gaat vooral om ICT-projecten. Het geld wordt doorgeschoven via de kwartaalrapportage. € 0,8 miljoen houden we echt over op de overheadbudgetten. We houden per saldo budget over op de concernoverhead, zoals ICT, huisvesting en een buffer voor de bedrijfsvoering die niet is aangesproken. Op de taakgebonden overhead (management en ondersteuning primair proces) zijn de kosten € 1 miljoen hoger. Hier staan vooral kosten van extra inhuur en vervanging bij (langdurig) ziekte.

Deze afwijkingen zijn in de totaalrekening op het programma bedrijfsvoering inhoudelijk toegelicht. De overheadkosten zijn 8% van de totale kosten in 2025. In de tabel hieronder zijn de kengetallen voor de bedrijfsvoering opgenomen:

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	ref 2024
aandeel overhead in totale omzet	7,20%	6,60%	6,50%	6,54%	7,44%	7,99%	9,50%
overhead per inwoner in euro's	336	339	337	406	446	455	438
apparaatskosten per inwoner in euro's	751	742	782	873	956	974	nb
bezetting per 1.000 inwoners in fte's	9,2	9,3	9,6	10,3	10,2	10,3	9,8
aandeel inhuurkosten in totale loonsom	20,60%	20,50%	20,80%	20,80%	20,70%	19,32%	17,60%

Overige onderdelen

Op hoofdlijnen kunnen we de volgende conclusies trekken:

- Ons aandeel van de overhead in de totale kosten is lager dan in referentiegemeenten in 2024. Dit zijn gemeenten met een inwoneraantal tussen de 160.000 en 200.000 inwoners. De stijging van het aandeel ten opzichte van 2024 komt vooral doordat ons begrotingsvolume lager is.
- We hebben relatief veel personeel per inwoner. Dit komt vooral doordat wij veel taken zelf uitvoeren. Voorbeelden zijn het grondbedrijf en de afvalinzameling en het Fonds Verstedelijking Almere.
- Het aandeel van de inhuurkosten in de totale loonsom ligt boven het gemiddelde van de referentiegemeenten. In 2025 is deze voor het eerst dat we dit bijhouden gedaald onder de 20% (19,3%).

Uit deze vergelijking komt dat we qua overhead en bezetting niet substantieel afwijken van andere grote gemeenten.

Stelpost onvoorzien

De stelpost onvoorzien is niet aangesproken. Het geld blijft beschikbaar in de risicoreserve.

Vennootschapsbelasting

We betalen € 1,2 miljoen meer vennootschapsbelasting. Dit komt vooral door een hogere inkomsten uit grondverkoop uit. Hierdoor maken we fiscaal meer winst dan begroot, en moeten we dus ook meer vennootschapsbelasting betalen.

6.5 Overzicht incidentele en structurele baten en lasten

Het BBV schrijft voor dat er inzicht gegeven dient te worden in de incidentele baten en lasten per programma. In dit hoofdstuk maken we dit zichtbaar.

Kaders voor incidentele baten en lasten

Wij hebben in lijn met de regels uit het BBV de volgende kaders om te bepalen of een begrotingsactiviteit incidenteel is:

1. We kijken naar de aard van de begrotingspost. Als de activiteit die vanuit de begrotingspost wordt betaald tijdelijk is, dan zijn de lasten en baten als incidenteel opgenomen. Dit kan ook gaan om activiteiten die we voor lange periode uitvoeren. Te denken valt aan de grondexploitatie, het Fonds Verstedelijking Almere en de ontwikkeling van Oosterwold
2. We stellen per kostenplaats vast of de activiteit incidenteel of structureel is. Als er op een kostenplaats zowel incidentele als structurele baten en lasten zijn dan worden deze in principe als structureel meegenomen. Alleen als het structurele aandeel beperkt is ten opzichte van de incidentele aandeel dan zullen we de kostenplaats als incidenteel meenemen.
3. Uitzondering hierop zijn onttrekkingen (vrijval) aan voorzieningen. Deze oormerken wij altijd als incidenteel
4. Stortingen in en onttrekkingen aan reserves zijn conform het BBV in principe incidenteel. Hierop zijn een aantal uitzonderingen, deze staan hieronder apart beschreven.
5. We hanteren een ondergrens van € 0,5 miljoen aan incidentele baten of lasten per begrotingsactiviteit. Als de incidentele lasten of baten kleiner zijn nemen we deze niet (apart) op in het overzicht.

Kaders voor structurele stortingen in en onttrekkingen aan reserves

In het BBV is bepaald dat alleen stortingen in en onttrekkingen aan reserves voor kapitaallasten als structureel gekenmerkt mogen worden. Alle andere stortingen en onttrekkingen zijn incidenteel. Wij hebben dit vertaald in de volgende kaders

1. Onttrekkingen aan de kapitaallastenreserves ten behoeve van de dekking van kapitaallasten zijn **structureel**.
2. De rentetoevoeging (storting) aan de kapitaallastenreserves zijn **structureel**.
3. De storting in de reserve om de kapitaallasten van investeringen in latere jaren te kunnen dekken is **structureel** als het een structurele begrotingsactiviteit is. Vanaf 2024 zal dit minimaal zijn omdat de kosten van vervangingsinvesteringen openbare ruimte niet meer via de kapitaallastenreserve loopt.
4. De storting in de reserve om de kapitaallasten van investeringen in latere jaren te kunnen dekken is **incidenteel** als het een incidentele begrotingsactiviteit is (zoals het Fonds Verstedelijking Almere).
5. De vrijval (onttrekking) van kapitaallastenreserves is **incidenteel**.
6. Alle stortingen en onttrekkingen aan andere reserves zijn **incidenteel**.

Incidentele baten en lasten per programma

In de tabel hieronder zijn de incidentele baten en lasten per programma opgenomen. Lasten zijn met een – weergegeven, baten zijn met een + weergegeven:

bedragen x € 1 miljoen

omschrijving	lasten	baten	saldo
RP01 Wonen			
exploitatie			
RP01A01 Wonen	-2,2	6,8	4,5 Dit zijn kosten van de taskforce en maatregelen om vergunninghouders te huisvesten om aan de taakstelling te kunnen voldoen. Ook krijgen we € 1,9 miljoen van het Rijk als realisatiestimulans voor woningbouw.
RP01B05 Anterieure overeenkomsten en Strategische aankopen	-3,5	3,2	-0,3 Dit gaat om het verwerven van gebouwen, gronden en aanpassingen hiervan. En eveneens het kostenverhaal van passief grondbeleid richting partners in de stad.

omschrijving	lasten	baten	saldo
RP01C01 Grondexploitaties	-80,1	110,9	30,8 Dit gaat om het bouwen van woningen, bedrijventerreinen, kantoren en voorzieningen. Dit is een tijdelijke activiteit die zich over tientallen jaren uitstrekt. De lasten & baten en winsten & verliezen zijn daarom ook incidenteel. We houden geen rekening in de begroting met structurele winst uit het grondbedrijf. Een uitgebreide toelichting is te vinden in de paragraaf grondbeleid en het MPGA.
RP01C02 Mutatie boekwaarde grondexploitaties	0,0	-6,0	-6,0 Na gerealiseerde baten en lasten en € 25,5 miljoen winstneming daalt de boekwaarde met € 5,4 miljoen.
RP01E03 Oosterwold: kostenverhaal	-6,2	6,2	0,0 Dit zijn de inkomsten uit grondverkoop in Oosterwold, de exploitatiebijdrage voor het kostenverhaal en de ambtelijke inzet hiervoor. Net zoals de 'reguliere' gebiedsontwikkeling is de ontwikkeling van Oosterwold een incidentele activiteit. De inkomsten uit grondverkoop worden gestort in de reserve Fonds Verstedelijking Almere.
overige	-0,7	0,9	0,1
reserve	-40,2	18,2	-22,0 Voor € 20,8 miljoen betreft dit mutaties in de reserves van de grondexploitatie. Deze staan tegenover het voordeel op deze activiteit. € 1,9 miljoen betreft de storting van de realisatiestimulans woningbouw van het Rijk.
<i>Totaal RP01 Wonen</i>	<i>-132,9</i>	<i>140,1</i>	<i>7,2</i>
RP02 Openbare ruimte			
exploitatie			
RP02C02 Dagelijks beheer	-2,5	0,0	-2,5 Dit zijn kosten voor tijdelijke maatregelen riolering in Oosterwold.
RP02C03 Onderhoud en vervanging	-0,5	0,0	-0,5 Dit zijn kosten voor het extra vegen van straten en pleinen
RP02C04 Apparaatskosten riolering	-0,9	0,0	-0,9 Dit zijn kosten voor tijdelijke maatregelen riolering in Oosterwold
overige	-0,6	0,5	-0,2
reserve	-0,2	0,2	0,0
<i>Totaal RP02 Openbare ruimte</i>	<i>-4,7</i>	<i>0,7</i>	<i>-4,0</i>
RP03 Veiligheid en handhaving			
exploitatie			
overige	-1,2	1,1	-0,1 Diverse lasten en baten: WABO transitie, Veiligheidshuis, en incidentele activiteiten en projecten.
reserve	0,0	2,5	2,5 Dit is een onttrekking uit de risicoreserve voor de dekking van achterblijvende leges omgevingsvergunningen.
<i>Totaal RP03 Veiligheid en handhaving</i>	<i>-1,2</i>	<i>3,6</i>	<i>2,4</i>
RP04 Dienstverlening en samenwerking met de stad			
exploitatie			
RP04B04 Wijkbudgetten	-0,5	0,0	-0,5 Dit gaat om activiteiten voor Almere 50 jaar en wijkgericht werken.
RP04C01 Apparaatskosten college B & W	-1,1	0,0	-1,1 Dit betreft de aanvulling van de voorziening pensioenen wethouders in verband met overgang naar het ABP.
overige	-0,2	0,2	0,0

omschrijving	lasten	baten	saldo
reserve	-0,1	0,1	0,0
<i>Totaal RP04 Dienstverlening en samenwerking met de stad</i>	<i>-2,0</i>	<i>0,4</i>	<i>-1,6</i>
RP05 Diversiteit en inclusie			
exploitatie			
overige			
reserve	0,0	0,1	0,1
<i>Totaal RP05 Diversiteit en inclusie</i>	<i>0,0</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>
RP06 Economie			
exploitatie			
RP06A01 Economische ontwikkeling	-0,7	0,0	-0,7 Dit zijn activiteiten voor de Green innovation hub.
RP06D08 Circulaire economie - Price	-1,2	0,0	-1,2 FVA is volledig incidenteel. Zie voor een nadere toelichting de paragraaf FVA.
RP06E01 Regio Deal Nieuw Land	-0,6	0,0	-0,6 FVA is volledig incidenteel. Zie voor een nadere toelichting de paragraaf FVA.
overige	-0,9	0,6	-0,3
reserve	-0,6	3,0	2,4
<i>Totaal RP06 Economie</i>	<i>-4,1</i>	<i>3,6</i>	<i>-0,5</i>
RP07 Onderwijs			
exploitatie			
RP07A09 Onderwijsachterstand	-0,7	0,7	0,0 Dit gaat om de activiteiten voor het Nationaal Programma Onderwijs.
RP07C02 Flevo Campus	-2,0	0,0	-2,0 FVA is volledig incidenteel. Zie voor een nadere toelichting de paragraaf FVA.
RP07C05 Kenniscampus Stadshart	-0,7	0,0	-0,7 FVA is volledig incidenteel. Zie voor een nadere toelichting de paragraaf FVA.
overige	-0,8	0,1	-0,8
reserve	0,0	2,9	2,9
<i>Totaal RP07 Onderwijs</i>	<i>-4,3</i>	<i>3,8</i>	<i>-0,5</i>
RP08 Gezondheid			
exploitatie			
RP08A06 Preventieve volksgezondheid	-2,2	1,8	-0,4 Dit zijn eenmalige activiteiten, met name voor het programma Positief Gezond Almere (bekostiging via IZA gelden). Verder zijn dit activiteiten zoals gezond in de stad, mentale gezondheid en aanpak obesitas/gezondheidsachterstanden.
overige			
<i>Totaal RP08 Gezondheid</i>	<i>-2,2</i>	<i>1,8</i>	<i>-0,4</i>
RP09 Sociale voorzieningen en zorg			
exploitatie			
RP09A07 Hulp aan Oekraïners	-37,4	37,9	0,6 We vangen Oekraïense vluchtelingen op. Voor de opvang en begeleiding hiervan krijgen we geld van het Rijk.
RP09B03 Vrouwenopvang	-1,3	0,6	-0,7 Dit zijn pilots zoals de proeftuin regionaal veiligheidsteam.
RP09C01 Schuldhulpverlening	-23,1	19,8	-3,3 We hebben geld gekregen van het Rijk voor het helpen en ondersteunen van gedupeerden van de KOT affaire. Ook is er een POK bestedingsplan waarmee we onze eigen dienstverlening verbeteren.

omschrijving	lasten	baten	saldo	
RP09E06 Re-integratie regionaal	-0,7	0,8	0,1	We hebben van het Rijk geld gekregen voor crisisdienstverlening en dichterbij dan je denkt. Het geld is voor de regio Flevoland. Dit geld is nog maar beperkt uitgegeven. Vanaf 2024 is er een nieuw bestedingsplan.
RP09G02 Trajecten inburgering	0,0	0,9	0,9	Dit zijn de lasten en baten van de Hotel- en accommodatieregeling voor statushouders (HAR).
overige	-0,9	0,4	-0,5	
reserve	-6,3	13,3	7,0	
<i>Totaal RP09 Sociale voorzieningen en zorg</i>	<i>-69,6</i>	<i>73,6</i>	<i>4,0</i>	
RP10 Jeugdhulp				
exploitatie				
RP10A07 Onderzoek en innovatie	-1,1	0,0	-1,1	We geven geld uit aan onderzoek en innovatie, zoals te teams gezinsbegeleiding. Verder zijn we bezig met de hervorming van de jeugdbeschermingsketen.
overige	-0,1	0,1	0,0	
reserve	-8,7	0,4	-8,3	
<i>Totaal RP10 Jeugdhulp</i>	<i>-9,8</i>	<i>0,5</i>	<i>-9,4</i>	
RP11 Dierenwelzijn				
exploitatie				
overige	-0,1	0,0	-0,1	
<i>Totaal RP11 Dierenwelzijn</i>	<i>-0,1</i>	<i>0,0</i>	<i>-0,1</i>	
RP12 Ontwikkeling van de stad				
exploitatie				
RP12A01 Uitgaven Opgave Almere Centrum	-0,5	0,0	-0,5	Dit zijn kosten voor de ontwikkeling van Almere centrum.
RP12B03 Bedrijventerreinen	-0,5	0,0	-0,5	Dit zijn investeringen in het kader van het Fonds stedelijke vernieuwing. Dit is incidenteel.
RP12B04 Binnenring Almere Haven	-1,4	0,0	-1,4	Dit zijn investeringen in het kader van het Fonds stedelijke vernieuwing. Dit is incidenteel.
RP12D02 Handelingsperspectief	-1,7	0,0	-1,7	FVA is volledig incidenteel. Zie voor een nadere toelichting de paragraaf FVA.
RP12E01 Almere Centrum	-1,1	0,0	-1,1	FVA is volledig incidenteel. Zie voor een nadere toelichting de paragraaf FVA.
RP12F01 Proceskosten Almere 2.0	-0,8	0,0	-0,8	FVA is volledig incidenteel. Zie voor een nadere toelichting de paragraaf FVA.
overige	-1,2	0,3	-0,9	
reserve	-7,1	11,4	4,3	
<i>Totaal RP12 Ontwikkeling van de stad</i>	<i>-14,3</i>	<i>11,6</i>	<i>-2,6</i>	
RP13 Klimaat en milieu				
exploitatie				
RP13A02 Energietransitie	-2,1	1,8	-0,3	We voeren projecten uit om het energieverbruik van woningen te verminderen en energie-armoede tegen te gaan. Het gaat hierbij onder andere om het beschikbaar stellen van vouchers voor isolatiematerialen en klusteams voor inwoners met een kleine beurs. De kosten worden betaald door het Rijk.
RP13A03 Duurzaamheid	-3,0	3,0	0,0	Dit gaat om activiteiten in het kader van de CDOKE regeling om te voldoen aan de duurzaamheidsdoelstellingen.

omschrijving	lasten	baten	saldo
RP13A04 Leefkwaliteit	-1,7	0,0	-1,7 FVA is volledig incidenteel. Zie voor een nadere toelichting de paragraaf FVA.
overige	-0,6	0,2	-0,4
reserve	-4,4	2,7	-1,7
<i>Totaal RP13 Klimaat en milieu</i>	<i>-11,8</i>	<i>7,7</i>	<i>-4,1</i>
RP14 Sport			
exploitatie			
RP14B02 Binnensport	-1,3	1,2	-0,1 Jaarlijks rekenen we met de belastingdienst af over de btw die betaald moet worden op de exploitatie van sportgebouwen. Soms is dit een nadeel en soms een voordeel.
overige	-0,4	0,0	-0,4
reserve	0,0	0,4	0,4
<i>Totaal RP14 Sport</i>	<i>-1,7</i>	<i>1,7</i>	<i>0,0</i>
RP15 Kunst en cultuur			
exploitatie			
vrijval voorziening	0,0	0,6	0,6 Dit is de vrijval van de voorziening onderhoud vastgoed. Dit wordt ingezet voor de klimaatinstallatie Kunstlinie.
RP15A08 Bibliotheekwerken	-0,9	0,9	0,0
RP15B01 Nationaal Park Nieuw Land - Almeerse Poort	-1,4	0,0	-1,4 FVA is volledig incidenteel. Zie voor een nadere toelichting de paragraaf FVA.
RP15B02 Proceesk Cultuur, toerisme en sport	-1,0	0,0	-1,0 FVA is volledig incidenteel. Zie voor een nadere toelichting de paragraaf FVA.
RP15B03 Kustzone Almere Poort/Duin	-0,6	0,0	-0,6 FVA is volledig incidenteel. Zie voor een nadere toelichting de paragraaf FVA.
RP15B04 Museale voorziening	-1,2	0,0	-1,2 FVA is volledig incidenteel. Zie voor een nadere toelichting de paragraaf FVA.
overige	0,0	0,0	0,0
reserve	-2,2	6,5	4,3
<i>Totaal RP15 Kunst en cultuur</i>	<i>-7,4</i>	<i>8,0</i>	<i>0,6</i>
RP17 Overhead en bedrijfsvoering			
exploitatie			
RP17A01 Financiën en Control	-1,5	0,0	-1,5 Dit zijn kosten voor de ontwikkeling en implementatie van het nieuwe financieel systeem.
RP17C03 Projecten	-7,1	0,0	-7,1 We zijn bezig met een project om onze informatiebeheer en archivering te verbeteren. De kosten van het project zijn incidenteel.
overige	-0,3	0,2	-0,1
reserve	0,0	0,6	0,6
<i>Totaal RP17 Overhead en bedrijfsvoering</i>	<i>-9,0</i>	<i>0,8</i>	<i>-8,2</i>
RP18 Financiën			
exploitatie			
RP18A01 Algemene uitkering gemeentefonds	0,0	0,5	0,5 Dit betreft € 8,7 miljoen aan gemeentefonds jeugdhulp en € 8,2 miljoen incidentele korting gemeentefonds.
RP18B02 Bijdrage overheden FVA	0,0	16,8	16,8 We krijgen van het Rijk en de Provincie geld voor de uitvoering van het Fonds Verstedelijking Almere. De afspraken hierover en het programma dat we uitvoeren zijn tijdelijk van aard.

omschrijving	lasten	baten	saldo	
RP18B03 Vennootschapsbelasting	-6,7	0,0	-6,7	Over onze ondernemersactiviteiten moeten we vennootschapsbelasting betalen. De meeste VPB moeten we betalen over de fiscale winst van het grondbedrijf. Een deel van onze bedrijfseconomische winst reserveren we hiervoor. Omdat de grondexploitatie een incidentele activiteit is, is de vennootschapsbelasting die we betalen ook incidenteel
overige	0,0	0,1	0,1	
reserve	-67,6	3,4	-64,1	Er wordt € 15 miljoen meer gestort in de saldireserve door projectvertraging. De andere stortingen en onttrekkingen zijn conform de begroting.
<i>Totaal RP18 Financiën</i>	<i>-74,2</i>	<i>20,9</i>	<i>-53,4</i>	
begrotingssaldo na bestemming	-349,4	278,7	-70,6	

Structurele stortingen in en onttrekkingen aan reserves

De stortingen en onttrekkingen aan de volgende reserves hebben we als structureel aangemerkt:

bedragen x € 1 miljoen

reserve	stortingen	onttrekkingen
8 Afschrijvingen Investerings	-1,3	1,3
84 Afschrijving investeringen openbare ruimte	-2,3	6,3
totaal	-3,5	7,5

- € 1 miljoen van de storting in de reserve 8 afschrijvingen investeringen is een storting voor gedane investeringen in activa met economisch nut. Het gaat om de Kunstlinie, bibliotheken en het stadhuis.
- € 0,2 miljoen van de storting in de reserve 84 afschrijvingen investeringen openbare ruimte is een storting voor gedane investeringen in de openbare ruimte om toekomstige kapitaallasten te kunnen betalen.
- De overige storting van € 2,2 miljoen in de reserves: 8 afschrijving investeringen, 83 Investerings openbare ruimte en de reserve 84 afschrijving investeringen openbare ruimte is rentetoevoeging.
- de onttrekking van € 7,5 miljoen aan de reserve 8 afschrijving investeringen en de reserve 84 afschrijving investeringen openbare ruimte is voor de dekking van afschrijving- en rentelasten van investeringen.

Reëel resultaat

We tonen in de tabel hieronder het structureel reëel evenwicht 2025 (SRE). Dit is het jaarrekeningresultaat 2025 gecorrigeerd met de incidentele baten en lasten. Dit maakt zichtbaar wat het resultaat is op de structurele activiteiten en het geld dat we hiervoor ontvangen.

bedragen x € 1 miljoen

	begroot	realisatie	saldo
exploitatie	-24,9	22,3	47,1
reserve	-35,4	-67,6	-32,2
<i>resultaat na bestemming</i>	<i>-60,2</i>	<i>-45,3</i>	<i>14,9</i>
waarvan incidentele baten en lasten	-71,0	-70,6	0,4
structureel reëel resultaat (SRE)	10,7*	25,3	14,5

*In de Programmabegroting 2025 stond een begroot SRE voor 2025 van € 10,6 miljoen positief. Na de Programmabegroting 2026 zijn er nog neutrale begrotingswijzigingen doorgevoerd waardoor budgetten zijn verdeeld naar de juiste kostenplaatsen. Hierdoor zijn de structurele lasten in de begroting € 0,1 miljoen lager.

Het SRE 2025 is € 25,3 miljoen positief. Dit is € 14,5 miljoen hoger dan begroot. Dit zegt niet per se iets of de oorzaak van de afwijking structureel is. Maar het geeft inzicht op het gerealiseerde resultaat op onze structurele activiteiten. Oorzaken van de afwijking kunnen ook incidenteel van aard zijn. Zoals bijvoorbeeld vertraging van activiteiten, terugvordering van subsidies of nabetalingen over voorgaande jaren. De grootste afwijkingen op de structurele activiteiten ten opzichte van de begroting zijn:

bedragen x € 1 miljoen

onderdeel	bedrag
Stimuleren woningbouw	1,1
Beheer, afval, riolering en parkeren	2,6
omgevingsvergunningen	-0,7
WSW en sociale infrastructuur	0,7
diversiteit en inclusie	0,5
onderwijshuisvesting inclusief apparaat	1,3
regionale Wmo	-2,6
lokaal maatschappelijke opvang	-0,9
Bijstand	2,0
re-integratie	1,1
Jeugdhulp	5,2
energie(transitie)	0,9
Binnensport	0,6
Bedrijfsvoering(buffer)	0,9
rentresultaat	1,4
overige	0,4
totaal	14,5

6.6 Wet normering topinkomens

De wet normering topinkomens is van toepassing op Gemeente Almere. Het voor Gemeente Almere toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2025 totaal € 246.000 (het algemeen bezoldigingsmaximum).

Bezoldiging leidinggevende topfunctionarissen

bedragen x € 1	A. van Mazijk	G.J. Broer
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Raadsgriffier
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	167.679	135.579
Beloningen betaalbaar op termijn	23.308	22.426
<i>Subtotaal</i>	<i>190.987</i>	<i>158.005</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	246.000	246.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	190.987	158.005
Het bedrag van de overschrijding, en	N.v.t.	N.v.t.
de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2024		
bedragen x € 1	A. van Mazijk	G.J. Broer
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Raadsgriffier
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	161.543	126.615
Beloningen betaalbaar op termijn	23.370	21.398
<i>Subtotaal</i>	<i>184.913</i>	<i>148.013</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000	233.000
Bezoldiging	184.913	148.013

Bezoldiging gewezen leidinggevende topfunctionarissen

In 2025 is geen sprake van gewezen topfunctionarissen binnen de gemeente.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de Wet normering topinkomens

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

6.7 Wachtgelden college

Wethouders vallen niet onder de Werkloosheidswet. Werkloosheid van wethouders is geregeld in Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers. Deze regeling is als volgt:

De hoogte van de ontslaguitkering bedraagt in het eerste jaar 80% en de rest van de uitkeringsduur 70% van de laatstgenoten bezoldiging vermeerderd met de vakantie-uitkering en de eindejaarsuitkering. De uitkering wordt aangepast aan de algemene salaris ontwikkeling, en inkomsten van de oud-wethouder. De uitkeringsduur is afhankelijk van de duur van het wethouderschap en het loopbaanprincipe en de leeftijd van de oud-wethouder. Als de loopbaan van de ex-wethouder korter dan 3 maanden is geweest is de uitkeringsduur van de ontslaguitkering 6 maanden. Bij een loopbaan tussen de 3 maanden en 2 jaar is de uitkeringsduur 2 jaar. Indien een oud-wethouder langer dan 2 jaar wethouder is geweest is het recht op de ontslaguitkering de loopbaan van de oud-wethouder met een maximum uitkeringsduur van 3 jaar en 2 maanden. In het onderstaande overzicht de uitkeringsduur inzichtelijk gemaakt.

loopbaan	uitkeringsduur
< 3 maanden	6 maanden
3 maanden – < 2 jaar	2 jaar
langer dan 2 jaar	de duur van de loopbaan maar maximaal 3 jaar en 2 maanden

In 2025 hadden 7 oud-wethouders van Almere recht op een wachtgelduitkering. In totaal is er € 268.000 aan wachtgeld uitgekeerd.

Voor de wachtgeldverplichtingen houden wij een voorziening aan. Hierin storten wij jaarlijks een vast bedrag. Het wachtgeld betalen wij vervolgens uit deze voorziening. Per jaareinde kijken we of er nog genoeg geld in de voorziening zit om de toekomstige verplichtingen te betalen. Als er een tekort is vullen we dat direct aan, een eventueel overschot laten we vrijvallen. Zie voor het verloop in 2025 de toelichting op de [voorziening wachtgeldverplichting](#).

7 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 15 januari 2026 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 23.718.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 14,8 miljoen bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 23,7 miljoen. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 2,8 miljoen acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

In de [paragraaf bedrijfsvoering](#) is op basis van de Kadernota Rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie zij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

8 Bijlagen jaarrekening

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		7	Kopie Beschikingskenmerk	Kopie Naam taak/project	Afwijking t.o.v. aanvraag overeengekomen (Ja/Nee) in (jaar T) per taak/project - bij Ja is indicator 09 verplicht	Toelichting afwijking besteding (jaar T) volgens activiteitenplan per taak/project	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A20/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A20/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A20/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A20/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A20/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A20/11</i>
		1	5907913	Analyse		Dit betreft de middelen die gereserveerd waren voor de opvolging en verdiepende analyse van de fenomeenanalyse radicalisering. Zoals bekend vergt deze verdieping aanvullende voorbereiding en afstemming, waardoor de planning van deze werkzaamheden inmiddels is doorgeschoven naar 2026. Door achterstand op analyse blijven ook de uitgave op de overige onderdelen achter op		
					Ja		Nee	Ja

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
						de beschikte budgetten.		
			2 5907913	Signalering	Ja	zie hierboven	Nee	Ja
			3 5907913	Duiding & expertise	Ja	zie hierboven	Nee	Ja
			4 5907913	Coördinatie	Ja	zie hierboven	Nee	Ja
			5 5907913	Project 1 Generiek	Nee		Nee	Ja
			6 5907913	Project 2 Generiek	Ja	zie hierboven	Nee	Ja
			7					
JenV	A21	Regeling specifieke uitkering ter voorkoming van georganiseerde en ondermijnende jeugdcriminaliteit 2023 Gemeenten	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: A21/01</i> € 1.621.924	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A21/02</i> € 2.212.476	Project afgerond in jaar T (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A21/03</i> nee	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A21/04</i> Deze 1e periode van deze regeling loopt tot en met 2026 en zal later in het jaar worden afgerekend. (gelijktijdig start in juni de 2e periode die tot en met 2029 loopt)		
JenV	A41	Veilig Wonen en Aanpak Digitale Veiligheid	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: A41/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A41/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A41/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: A41/04</i>		
			€ 121.952	€ 121.952	Nee	De laatste bestedingen zijn verricht, maar de vaststellingen van uitgegeven subsidies vindt pas plaats in 2026.		
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)	Normbedragen voor e (ja/nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: B2/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/05</i>	
			291	1.785	Nee	Nee	Nee	
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten				
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/06</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/07</i>				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			€3.973.448	€11.848.890				
			Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
			Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Werkelijke kosten
			<i>Aard controle R Indicator: B2/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/13</i>
			€10.101.597	€ 21.098.995	€5.144.505	€9.299.399	€548.385	€905.501
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2
			Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)
			Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen
			<i>Aard controle R Indicator: B2/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/15</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/16</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/17</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/18</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/19</i>
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Totaal	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/20</i>	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/21</i>	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/22</i>	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/23</i>	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/24</i>	
							€19.767.935	
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C62/01</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C62/02</i>				
			€ 66.518	Nee				
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C92/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C92/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C92/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C92/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C92/05</i>	
			€ 210.897	€ 0	3	4.278	320	
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/01</i>	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/02</i>	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voerschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, ouders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/03</i>	Correctie besteding (jaar T-1) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/04</i> <i>Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05</i>	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/05</i>	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D8/06</i>
			€ 7.531.277	€ 3.516.255	€ 2.376.224	-€ 66.648	€ 2.993.605	€ 2.660.567
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/10</i>			
OCW	D10	Volwasseneneducatie Contactgemeenten	Verstrekke uitkering (jaar T) (inclusief eventuele prijsbijstelling) <i>Aard controle R Indicator: D10/01</i>	Reservering educatie voorgaand jaar (jaar T-1) [beschikking OCW] <i>Aard controle R Indicator: D10/02</i>	Totaal beschikbare middelen educatie (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: D10/03</i>	Besteding (jaar T) educatie <i>Aard controle R Indicator: D10/04</i>	Reservering besteding educatie in (jaar T) voor volgend kalenderjaar (jaar T+1) Bij lagere besteding dan beschikbare middelen <i>Aard controle R Indicator: D10/05</i>	Onttrekking besteding educatie in (jaar T) van volgend kalenderjaar (jaar T+1) Bij hogere besteding dan beschikbare middelen <i>Aard controle R Indicator: D10/06</i>	
			1	€ 2.954.061	€ 458.947	€ 3.413.008	€ 2.843.876	€ 569.132	€ 0
				Onderbesteding jaar T Automatisch berekend <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D10/07</i>					
			1	€ 0					
OCW	D11	Regeling specifieke uitkering extra financiële middelen RMC-functie	Besteding (jaar T) contact gemeente	Correctie besteding contactgemeente (jaar T-1)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		Contactgemeenten	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D11/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D11/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D11/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D11/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D11/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D11/06</i>
			€ 0	€ 0	€ 197.430	€ 0	€ 0	Ja
OCW	D12	Regionale meld- en coördinatiefunctie Besluit regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten Regeling vsv voor de jaren 2021 t/m 2025 Contactgemeenten	Besteding (jaar T) contactgemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D12/01</i>	Correctie besteding contactgemeente (jaar T-1) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D12/02</i>	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D12/03</i>	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D12/04</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D12/05</i>	
			€ 1.402.956	-€ 49.571	€ 99.249	€ 154.118	Nee	
OCW	D12A	Regionaal programma voortijdig schoolverlaten Besluit regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten Regeling vsv voor de jaren 2021 t/m 2025 Contactgemeenten	Besteding (jaar T) contactgemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D12A/01</i>	Besteding aan contactschool (jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D12A/02</i>	Totale besteding (jaar T) (automatisch ingevuld) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D12A/03</i>	Correctie totale besteding (jaar T-1) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D12A/04</i>	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D12A/05</i>	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D12A/06</i>
			€ 584.485	€ 208.022	€ 792.507	-€ 89.383	€ 127.889	€ 971.934

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D12A/07</i>					
			Nee					
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs			
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/03</i>			
			€ 545.331	€ 0	€ 203.773			
			Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/06</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D14/07</i>		
			-€ 6.313	€ 745.178	-€ 3.927	Nee		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D14/08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/09</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D14/10</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/11</i>		
		1						
OCW	D21	Specifieke uitkering Impuls Jongerencultuur	Naam instelling of samenwerkingsverband	Besteding (jaar T) per instelling of samenwerkingsverband	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per instelling of samenwerkingsverband	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Eventuele toelichting	
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D21/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D21/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D21/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D21/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D21/05</i>	
		1	Amsterdamse Hogeschool Stichting	€ 0	€ 80.000	Ja		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			2	Ars Positum Stichting	€ 0	€ 94.381	Ja	
			3	Casa Casla Stichting	€ 0	€ 8.000	Ja	
			4	Kasper Jongejan	-€ 3.141	€ 101.877	Ja	
			5	LOLA Stichting	€ 0	€ 127.000	Ja	
			6	Muziekans Stichting	€ 0	€ 12.000	Ja	
			7	Space for All Local Talented Youth	€ 0	€ 60.000	Ja	
			8	Stichting Anke en Foktje Take Over	€ 0	€ 114.782	Ja	
			9	Stichting De Schoor	€ 0	€ 135.285	Ja	
			10	SubSub Stichting	€ 0	€ 57.500	Ja	
			11	Theater & Productiehuis Almere Stichting	-€ 846	€ 45.154	Ja	
			12	Theaterschool & Productiehuis Almere	€ 0	€ 60.900	Ja	
			13					
OCW	D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Beschikkingnummer/referentienummer	Aard van de activiteit besteding (jaar T)	Besteding (jaar T)	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2025 naar 2026.	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t Indicator: D23/01</i>	<i>Aard controle n.v.t Indicator: D23/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D23/03</i>	<i>Aard controle n.v.t Indicator: D23/04</i>	<i>Aard controle n.v.t Indicator: D23/05</i>	<i>Aard controle n.v.t Indicator: D23/06</i>

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			1 SB230072 (Nobelhorst)	a) Oprichting van een nieuwe bibliotheekvestiging	€ 330.000	€ 0	a) Oprichting van een nieuwe bibliotheekvestiging	€ 440.000
			2 SB240183 (Pop up)	a) Oprichting van een nieuwe bibliotheekvestiging	€ 330.000	€ 0	a) Oprichting van een nieuwe bibliotheekvestiging	€ 440.000
			3 SB240191 (Buiten)	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening	€ 139.000	€ 0	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening	€ 220.000
			4 SB240192 (Poort)	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 146.667	€ 0	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 220.000
			5					
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t.</i>					
			<i>Indicator: D23/07</i>					
			1	Nee				
			2	Nee				
			3	Nee				
			4	Nee				
			5					
lenW	E21	Regeling specifieke uitkering circulaire ambachtscentra	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cofinanciering (jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		Gemeenten en GR'en	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E21/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E21/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E21/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E21/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E21/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E21/06</i>
			1 5000007257	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			2					
			Kopie beschikkingsnummer	Is voldaan aan artikel 15 van de regeling specifieke uitkering circulaire ambachtscentra? (Ja/Nee)	Toelichting aan welke voorwaarde(n) van artikel 15 vd regeling word(t)(en) niet voldaan? (a of/en b of/en c)? (verplicht als bij 06 Nee is ingevuld)			
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E21/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E21/08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E21/09</i>			
			1 5000007257	Ja				
			2					
lenW	E44	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027	Beschikkingsnummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Besteding (jaar T) ten laste van cofinanciering	Besteding (t/m jaar T) cofinanciering cumulatief	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E44/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E44/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44/06</i>

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator				Indicator		
			Indicator	Indicator	Indicator	Indicator			
			1	31177820	€ 0	€ 887.027	€ 8.048	€ 2.897.820	Nee
			2	31188248	€ 397.480	€ 561.486	€ 875.910	€ 1.203.968	Nee
			3	31196634	€ 213.031	€ 223.463	€ 430.414	€ 451.282	Nee
			4						
				Kopie beschikkingsnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in [jaar T]? (Ja/Nee) - per maatregel			
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44/09</i>			
			1	31177820	Wadi's, waterdoorlatende bestrating, versterken groenblauwe inrichting van de wijk, infiltratievoorzieningen, peilbeheersing door stuw/dam, vergroten afvoer capaciteit watersysteem.	Nee			
			2	31188248	Aanleg groen-blauwe structuren, ontharden, aanleg infiltratievoorziening, Bergingscapaciteit creëren, Waterberging vergroten, Laagte	Nee			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
				aanbrengen in de openbare ruimte				
			3 31196634	Verlagen betonranden, aanleggen wadi's en waterbergende groenstructuur in bermen ten behoeve van bereikbaarheid kritische voorzieningen tijdens piekbuien. Vervangen dichte klinkers door waterdoorlatende stenen voor verbeterde infiltratie.	Nee			
			4					
			Kopie beschikkingsnummer	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Correctie besteding (jaar T-1) ivm SiSa tussen medeoverheden	Correctie cofinanciering (jaar T-1) ivm SiSa tussen medeoverheden		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44/12</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44/13</i>		
			1 31177820	Nee	-€ 13.223			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			2 31188248	Nee				
			3 31196634	Nee				
			4					
lenW	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E84/01</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/02</i>	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E84/03</i>	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/04</i>		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
			Naam/nummer per maatregel <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/05</i>	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/06</i>	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuks, meters) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/07</i>	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E84/08</i>		
			1 323 Aanleg ongelijkvloerse kruising (onderdoorgang) aantal in Stuks	Nee	0	Het project is nog niet gestart.		
			2					

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
lenW	E85	Tijdelijke regeling specifieke uitkeringen intelligente verkeersregelinstallaties	Aantal geïnstalleerde intelligente verkeersinstallaties in (jaar T)	Cumulatief aantal geïnstalleerde intelligente verkeersinstallaties (t/m jaar T)	Totale besteding aan het project (jaar T)	Cumulatieve besteding aan het project (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E85/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E85/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E85/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E85/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E85/05</i>		
			0	19	€ 0	€ 500.000	Nee		
lenW	E103B	Tijdelijke stimuleringsregeling slim, veilig, doelmatig en duurzaam gebruik van mobiliteitsinfrastructuur 2023-2027 SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één provincie(code) en/of gemeente(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie of gemeente invullen	Projectcategorie	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E103B/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E103B/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E103B/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E103B/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E103B/05</i>		
			1	060200 Gemeente Apeldoorn	31196245	€ 54.140	€ 200.000	Nee	
		2							
lenW	E104	Specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur	Beschikingsnummer	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T-1)	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal woningen bouw gestart (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal betaalbare woningen bouw gestart (t/m jaar T)	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E104/01</i>	<i>Geldt alleen voor SiSa 2023 of SiSa 2024</i> <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E104/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E104/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E104/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E104/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E104/06</i>
			1 31195452/5000006518		€ 143.345	€ 143.345	157	65
			2					
			Kopie beschikkingsnummer <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E104/07</i>	Cumulatieve aantal woningen opgeleverd (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E104/08</i>	Cumulatieve aantal betaalbare woningen opgeleverd (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E104/09</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E104/10</i>		
			1 31195452/5000006518	157	65	Nee		
			2					
			Naam infrastructurele voorziening <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E104/11</i>	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T-1) per infrastructurele voorziening <i>Geldt alleen voor SiSa 2023 of SiSa 2024</i> <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E104/12</i>	Totale besteding (jaar T) per infrastructurele voorziening <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E104/13</i>	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) per infrastructurele voorziening <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E104/14</i>	Infrastructurele voorziening afgerond? (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E104/15</i>	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			1	<i>Herinrichting Landdrostreef tot stadsstraat van Randstaddreef tot Station Almere Centrum (deel B)</i>	€ 0	€ 59.991	€ 59.991	Nee
			2	<i>Herinrichting Landdrostreef tot stadsstraat van Station Almere Centrum tot Cinemadreef (deel A)</i>	€ 0	€ 83.354	€ 83.354	Nee
			3	<i>Herinrichting PJ Oudstraat</i>	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			4					
lenW	E110	Tijdelijke regeling specifieke uitkering mobiliteitspakketten ten behoeve van woningbouw		Beschikkingnummer	Totale besteding (t/m jaar T-1)	Totale besteding (jaar T)	Correctie besteding (jaar T-1) ivm aan andere medeoverheden overgeboekte middelen	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E110/01</i>	<i>Automatisch berekend. Alleen voor SiSa 2024. Aard controle n.v.t. Indicator: E110/02</i>	<i>Automatisch berekend Aard controle n.v.t. Indicator: E110/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E110/04</i>	<i>Automatisch berekend Aard controle n.v.t. Indicator: E110/05</i>
			1	31200816/5000006933	€ 9.500.825	€ 642.455		€ 10.143.280
			2		€ 9.500.825	€ 642.455		€ 10.143.280
			3		€ 9.500.825	€ 642.455		€ 10.143.280
				Cumulatieve aantal woningen bouw gestart (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal betaalbare woningen bouw gestart (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal woningen opgeleverd (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal betaalbare woningen opgeleverd (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
								Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: E110/06</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: E110/07</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: E110/08</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: E110/09</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E110/10</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E110/11</i>
			1 1.863	907	3.924	454	Nee	Ja
			2					
			3					
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E110/12</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E110/13</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E110/14</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E110/15</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E110/16</i>	
			1 <i>Herinrichting busstation busplein Almere Centrum</i>	€ 165.806	€ 226.894	€ 392.700	Nee	
			2 <i>Herinrichting Landdroststraat tot aan Weerwater</i>	€ 0	€ 56.827	€ 56.827	Nee	
			3 <i>Afwaarderen/Opheffen Hospitaaldreef van Cinemadreef tot Rotonde</i>	€ 0	€ 59.626	€ 59.626	Nee	
			4 <i>Herinrichting Spoordreef ten noorden van Waddendreef</i>	€ 0	€ 95.833	€ 95.833	Nee	
			5 <i>Herinrichting Spoordreef en Flevostraat ten zuiden van Waddendreef</i>	€ 0	€ 96.862	€ 96.862	Nee	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator				Indicator
			Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
		6	<i>Herinrichting (vrijliggende) Busbaan langs Bankierbaan-Wijsgeerbaan</i>	€ 0	€ 0	€ 0	Ja
		7	<i>Herinrichting Fietspad Algerapad van Yitzhak Rabinpad tot -Algrabrug, inclusief vervanging twee bruggen i.v.m. doorstroomroutes</i>	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
		8	<i>Herinrichting Fietsstraat Koetsierbaan</i>	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
		9	<i>Aanleg (ondergrondse) Parkeergarage Flevoziekenhuis</i>	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
		10	<i>Aanleggen brug in doorfietsroute Spoorbaanpad (over Hoge Vaart)</i>	€ 3.528.821	€ 32.468	€ 3.561.289	Ja
		11	<i>Aanleggen brug in doorfietsroute Spoorbaanpad (over Lage Vaart en Tussenring)</i>	€ 5.226.685	€ 32.254	€ 5.258.939	Ja
		12	<i>Aanleggen tunnel in doorfietsroute Evenaar (onder Atlasdreef)</i>	€ 75.735	€ 41.691	€ 117.426	Nee
		13	<i>Aanleggen tunnel in doorfietsroute Atlasdreef (onder Evenaar)</i>	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
		14	<i>Aanleggen tunnel in doorfietsroute Spectrumdreef (onder Evenaar)</i>	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
		15	<i>Aanleggen brug in doorfietsroute Spoorbaanpad (over Koppeldreef)</i>	€ 0	€ 0	€ 0	Nee

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			16	Aanleggen brug in doorfietsroute Algerapad Wisselweg (over gracht)	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			17	Aanleggen brug in doorfietsroute Humberpad Randstad (over gracht)	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			18	Opwaarderen bestaande vrijliggende hoofdfietsroute Geuzenpad (Almere Stad Oost, Almere Buiten)	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			19	Opwaarderen bestaande vrijliggende hoofdfietsroute + (deels) fietsstraat Orson Wellesstraat - Iepenstraat (Almere Stad Oost)	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			20	Opwaarderen bestaande vrijliggende hoofdfietsroute + (deels) fietsstraat NS Parkwijk - Ballerinaapad - Kolthornpad (Almere Stad Oost - Hout)	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			21	Opwaarderen bestaande vrijliggende hoofdfietsroute + (deels) fietsstraat Bomansstraat, Vasalisstraat (Almere Stad West)	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			22	Opwaarderen bestaande vrijliggende hoofdfietsroute Glenn Gouldpad / Muzenpark (Almere Stad West)	€ 910	€ 0	€ 910	Nee

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			23	<i>Opwaarderen bestaande vrijliggende hoofdfietsroute Pedersenpad (Almere Haven)</i>	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			24	<i>Opwaarderen bestaande vrijliggende hoofdfietsroute Pirellipad FBK Sportpark (Almere Stad Almere Buiten)</i>	€ 502.868	€ 0	€ 502.868	Ja
			25	<i>Opwaarderen bestaande vrijliggende hoofdfietsroute Evenaar (Almere Buiten)</i>	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			26	<i>Opwaarderen bestaande vrijliggende hoofdfietsroute Gerrit Schultepad (Almere Buiten)</i>	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			27	<i>Opwaarderen bestaande vrijliggende hoofdfietsroute Seizoenenpad + C.Mateliefstraat (Almere Buiten)</i>	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			28	<i>Opwaarderen bestaande vrijliggende hoofdfietsroute Starleypad (Almere Haven - Almere Hout)</i>	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			29	<i>Opwaarderen bestaande vrijliggende hoofdfietsroute Blanchardpad en Microfoonpad (Almere Stad West - Haven)</i>	€ 0	€ 0	€ 0	Nee

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			30	<i>Opwaarderen bestaande vrijliggende hoofdfietsroute Almere Stad - Almere Poort (via Osirispad en Middenkant)</i>	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			31	<i>Opwaarderen bestaande vrijliggende hoofdfietsroute Almere Stad - Almere Poort (via Literatuurwijk)</i>	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			32	<i>Opwaarderen bestaande vrijliggende hoofdfietsroute Almere Poort - Cascadepark - Homeruskwartier</i>	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			33	<i>Opwaarderen bestaande vrijliggende hoofdfietsroute Almere Poort - Columbuskwartier</i>	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			34	<i>Aanleggen nieuwe vrijliggende hoofdfietsroute Oosterwold - Stichtsekan (Tureluurweg tot toek. brug over Waterlandseweg)</i>	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			35	<i>Aanleggen nieuwe vrijliggende hoofdfietsroute Almere Haven - Hollandsebrug (langs Elementendreef)</i>	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			36	<i>Aanleggen nieuwe vrijliggende hoofdfietsroute Almere Kemphaanpad - Watersnippad</i>	€ 0	€ 0	€ 0	Nee

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			37	<i>Aanleggen nieuwe vrijliggende hoofdfietsroute Fietsroute langs Waterlandseweg naar de Kempphaan</i>	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			38	<i>Aanleggen nieuwe vrijliggende hoofdfietsroute Almere Hout - Nobelhorst - Wulpweg (via Oosterwold II)</i>	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			39	<i>Opwaarderen en uitbreiden fietsparkeerplaatsen bij maatschappelijke voorzieningen OV knooppunt 't Oor, buurt-, wijk- en gezondheidscentra, scholen, gebedshuizen, detailhandel, horeca in Almere.</i>	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			40	<i>Opwaarderen doorfietsroute F6 Amsterdam – Lelystad: Almere Buiten langs Lage Vaart</i>	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			41	<i>Aanleg vrijliggende busbaan Maxisweg tussen Muiden P&R en de brug over het Amsterdam-Rijnkanaal.</i>	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			42					
lenW	E111	Regeling stimulering schoon en emissieloos bouwen voor medeoverheden	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E111/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E111/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E111/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E111/04</i>		
			1 SPUK-SEB25-03871694	€ 31.050	€ 31.050	Ja		
			2					
lenW	E115	Tijdelijke regeling specifieke uitkering duurzame en circulaire infrastructuur	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E115/01</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E115/02</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E115/03</i>	Beschikking kenmerk <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E115/04</i>		
			1 € 172.220	€ 172.220	Ja	Zaaknummer 31206848 en bestelnummer 4500428257		
			2 € 3.900	€ 3.900	Nee	Zaaknummer 31206556 en bestelnummer 4500427022		
			3					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Alle gemeenten verantwoordden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/02</i>	werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/03</i>	werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/04</i>	gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/05</i>	gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/06</i>
			€ 96.548.744	€ 1.235.881	€ 2.370.358	€ 3.560	€ 402.628	-€ 18
		Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/07</i>	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/08</i>	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/09</i>	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/10</i>	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/11</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/12</i>
			€ 332.029	-€ 129.749	€ 0	€ 5.861.457	€ 0	€ 77.895

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: G2/13</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G2/14</i>				
			-€ 77.895	Ja				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2025 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
		Alle gemeenten verantwoordden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/06</i>	
			€ 75.067	€ 189.548	€ 83.130	€ 0	€ 0	€ 0	
		BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/09</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/10</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G3/11</i>		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
			€ 2.611	€ 0	€ 0	€ 0	Ja		
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)	
				Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 16.989	€ 377.578	€ 13.282
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 25.417	€ 206.066	€ 11.324
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 48.205	€ 103.470	€ 6.465
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 17.152	€ 20.282	€ 696
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 6.359	€ 19.167	€ 297
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 114.122	€ 726.563	€ 32.064			
		Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G4/07</i>	Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/08</i>	Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/09</i>	Gemeente <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G4/10</i>		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0		Ja	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0		Ja	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0		Ja	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0		Ja	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0		Ja	
			6 Totaal	0	0		N.v.t.	
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/15</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	
				Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
				<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle D2</i>	<i>Aard controle R</i>	
				<i>Indicator: G4/16</i>	<i>Indicator: G4/17</i>	<i>Indicator: G4/18</i>	<i>Indicator: G4/19</i>	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0			€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0			€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0			€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0			€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0			€ 0
			6 Totaal	0	0			0
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2025	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente	Gemeente	Gemeente			
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>			
			<i>Indicator: G10/01</i>	<i>Indicator: G10/02</i>	<i>Indicator: G10/03</i>			
			€ 2.629.500	€ 0	Ja			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2025 Alle gemeenten verantwoordden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/01</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/02</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G12/03</i>			
			€ 5.179	€ 0	Ja			
SZW	G13	Onderwijsroute_deel gemeente 2025 Alle gemeenten verantwoordden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/04</i>	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 293.834	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025 Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende uitkering				
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/02</i>				
			€ 1.887.846	€ 1.235.665				
			Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden	Toelichting		
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/06</i>		
			€ 293.235	€ 625.367	€ 317.063			
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Totaalbedrag (jaar T) toegekend	Reservering 2025 voor 2026 (maximaal 10% van toegekende budget 2025 kan worden meegenomen naar 2026)	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	Toelichting

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H30/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H30/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H30/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H30/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H30/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H30/06</i>
			€ 3.478.172	€ 347.817	€ 3.039.144	€ 9.335.956	Ja	
			Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H30/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H30/08</i>				
			Ja	Nee				
VWS	H35	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026	Beschikingsnummer	Zijn activiteiten verricht zoals vermeld in artikel 3 van de regeling (jaar T) (Ja/Nee)	Is meegewerkt aan monitoring zoals gesteld in artikel 7 lid 2 in de regeling (jaar T) (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) Zelfstandige uitvoering	Correcties besteding (T-1) inclusief uitvoering door medeoverheden <i>vanaf SiSa 2024</i>	Eindverantwoording (jaar T) (Ja/Nee)
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H35/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H35/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H35/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H35/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H35/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H35/06</i>
			1 <i>Iza2023nr008</i>	Ja	Ja	€ 0	€ 0	Ja
			2 <i>1045509</i>	Ja	Ja	€ 2.100.426	€ 1.285.265	Nee
			3					

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrek Uitkerings ker code			Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
WWS	H40	Specifieke uitkering IZA transformatiemiddelen 2024 - 2027	Beschikingsnummer	Zijn de geplande mijlpalen volgens de coördinerend zorgverzekeraars gerealiseerd (Ja/Nee)?	Bestedingen (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen - Zelfstandige uitvoering	Correcties Bestedingen (jaar T-1) ten laste van Rijksmiddelen - Zelfstandige uitvoering	Correcties Bestedingen (jaar T-1) ten laste van Rijksmiddelen - Uitvoering door medeoverheden	Cumulatieve Bestedingen (tot en met jaar T) ten laste van Rijksmiddelen - aan niet gerealiseerde mijlpalen inclusief uitvoering door medeoverheden	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H40/01</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: H40/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H40/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H40/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: H40/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: H40/06</i>	
			1	110972	Nee	€ 696.593	€ 0	€ 0	
			2						
			Eindverantwoording? (Ja/Nee)						
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H40/07</i>						
			Nee						

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
WVS	H41	Regeling specifieke uitkering specialistische functies aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling 2024-2028	Projectnummer	Gedurende (jaar T) zijn de activiteiten verricht i.h.k.v. van de specialistische functie waarvoor de uitkering is ontvangen (ja/nee)	Besteding activiteiten (jaar T)	Correctie besteding realisatie activiteiten (jaar T-1) vanaf Sisa T+1	Definitieve besteding realisatie project	Eindverantwoording ? (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H41/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H41/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H41/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H41/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: H41/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H41/06</i>	
			1	1046328	Ja	€ 138.323	€ 0	€ 138.323	Nee
			2	1046225	Nee	€ 0	€ 0	€ 132.413	Nee
VRO	J17	Realisatiestimulans	Aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Geprognostiseerde aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T+1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Correctie aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T-1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: J17/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J17/02</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: J17/03</i>			
			273	300	0			
		Aantal betaalbare woningen bouw gestart in jaar T in het NPLV-gebied, waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.		Bestedingen (jaar T) ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling (excl. Compensabele Btw) .	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling (excl. Compensabele Btw).	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling.	
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J17/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J17/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J17/06</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J17/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J17/08</i>	
			1					
			2					

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VRO	J18	Regeling specifieke uitkering isolatieopgave Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T) uitgesplitst in indicatoren J18/03 en J18/04	Besteding (jaar T) ten behoeve van het aanstellen of aannemen van een regiocoördinator en/of organiseren of inhuren van expertise voor of op andere wijze ondersteunen van de isolatieopgave in de regio zoals bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel a en onderdeel b	Besteding (jaar T) ten behoeve van het organiseren van een regionaal afstemmingsoverleg en/of op regionaal niveau naar behoefte leggen van een verbinding met andere bovenlokale opgaven die gerelateerd zijn aan de isolatieopgave zoals bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a en onderdeel b	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J18/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: J18/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J18/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J18/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J18/05</i>	
			1	2025-0000114599	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: J55/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03</i>	energiegebruik/de energierekening	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: J55/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06</i>
			876	€ 564.390	€ 2.053.493	303	€ 286.687	€ 694.957	
		Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: J55/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoide kosten			
			3	€ 37.633	€ 900.134				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator				Indicator	
			Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/10</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/11</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/12</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/13</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/14</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/15</i>
			21.795	24.139	6	2.525	19.379	2.572
VRO	J56	Regeling huisvesting aandachtsgroepen	Beschikingsnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten en verblijfsruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten en verblijfsruimten (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J56/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J56/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J56/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J56/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J56/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J56/06</i>
			1	RHA2021-02376276	Ontwikkeling dak- en thuisloze jongeren Almere	€ 50.000	€ 50.000	0
			2					

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator				Indicator	
			Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Kopie Projectnaam <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J56/07</i>	Opbrengsten jaar T <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J56/08</i>	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J56/09</i>	Opgevoerde kostenactiviteiten zoals opgenomen in de aanvraag zijn onveranderd (t/m jaar T) (Ja/Nee) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J56/10</i>	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J56/11</i>	Zelfstandige uitvoering (ja/nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J56/12</i>
			1 <i>Ontwikkeling dak- en thuisloze jongeren Almere</i>	€ 0	€ 0	Ja	Ja	Ja
			2					
			Kopie Projectnaam <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J56/13</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J56/14</i>	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet? <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J56/15</i>			
			1 <i>Ontwikkeling dak- en thuisloze jongeren Almere</i>	Ja	Nee			
			2					

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T), in J94/06 t/m J94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2024) of een WOZ-waarde van boven € 477.000	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III en bijlage IV besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, tweede lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2 en tranche 3).	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel b
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J94/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J94/02</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: J94/03</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: J94/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J94/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J94/06</i>
			1 LAI23-03592744	€ 689.636	226	0	€ 0	€ 0
			2 LAI24-03761780	€ 0	0	0	€ 0	€ 0
			3 LAI25-03843755	€ 0	0	0	€ 0	€ 0
			4					
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel c	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen	Eindverantwoording (ja/nee)			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09</i>			
			1 € 0	€ 689.636	Nee			
			2 € 0	€ 0	Nee			
			3 € 0	€ 0	Nee			
			4					
VRO	J95	Regeling specifieke uitkering regionale structuur Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: J95/01</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J95/02</i>	Activiteiten verricht conform aanvraag (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J95/03</i>	Eventuele toelichting - verplicht als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J95/04</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J95/05</i>	
			€ 161.750	€ 280.591	Ja		Nee	
VRO	J96	Regiodeals 4e tranche	Naam actielijn/ programmaliijn/ pijler	Besteding per actielijn/ programmaliijn/ pijler (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Zelfstandige uitvoering (excl. SiSa tussen medeoverheden)	Besteding regionale financiering (jaar T) per actielijn/ programmaliijn/ pijler. Zelfstandige uitvoering (excl. SiSa tussen medeoverheden)	Correctie indicator jaar T- 1 ten laste van Rijksmiddelen per actielijn actielijn/ programmaliijn /pijler.	Correctie indicator jaar T- 1 ten laste van regionale financiering per actielijn actielijn/ programmaliijn /pijler.	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J96/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J96/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J96/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J96/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J96/05</i>	
			1 Werkpakket 1 Onderwijs versterken Tech & Transitie	€ 122.849	€ 124.950			
			2 Werkpakket 2 Innovatiehubs	€ 200.878	€ 200.878			
			3 Werkpakket 3 Triple Helix Organisatie	€ 26.634	€ 26.634			
			4 Uitvoeringskosten	€ 0	€ 46.903		€ 94.870	
			5					
			Kopie Naam actielijn/ programmaliijn/ pijler	Totale cumulatieve besteding per actielijn/ programmaliijn/ pijler (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Inclusief uitvoering door derden	Totale cumulatieve besteding regionale financiering (t/m jaar T) per actielijn/ programmaliijn/ pijler. Inclusief uitvoering door derden	Toelichting		
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J96/06</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J96/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J96/08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J96/09</i>		
			1 <i>Werkpakket 1 Onderwijs versterken Tech & Transitie</i>	€ 134.223	€ 136.324			
			2 <i>Werkpakket 2 Innovatiehubs</i>	€ 441.328	€ 441.328			
			3 <i>Werkpakket 3 Triple Helix Organisatie</i>	€ 140.980	€ 140.980			
			4 <i>Uitvoeringskosten</i>	€ 8.772	€ 150.545			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		5						
			Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Cumulatieve besteding uitvoeringskosten zijnde kosten ten behoeve van Voorbereiding, Administratie en Toezicht (VAT-kosten) (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Totale compensabele BTW (t/m jaar T) deel rijksbijdrage	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J96/10</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J96/11</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J96/12</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J96/13</i>		
			Nee	€ 284.138	€ 129.096	Nee		
VRO	J104	Specifieke uitkering deelprogramma [infra/gebouwen] van het NGF-programma Toekomstbestendige Leefomgeving	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J104/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J104/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J104/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J104/04</i>		
			NGFTLSP03	€ 69.097	€ 160.491	Nee		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
VRO	J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Projectnaam	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/02</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: J105/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/04</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: J105/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: J105/06</i>	
			1	2023-0000096054-1	83	Nee	83	Nee	€ 1.537.500
			2	2023-0000096054-2	0	Nee	0	Nee	€ 0
3									
			Kopie projectnummer	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/11</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: J105/12</i>	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			1 2023-0000096054-1	€ 1.537.500	Ja	Reeds toegelicht en nieuw startmoment voor 40 v/d 123 woningen (Q2 2025) bevestigd door het Rijk (zie brief d.d. 30-07-2024 met kenmerk 2024-0000602058)	123	Ja
			2 2023-0000096054-2	€ 756.250	Ja	Reeds toegelicht en nieuw startmoment (Q1 2025) bevestigd door het Rijk (zie brief d.d. 18-11-2024 met kenmerk 2024-0000877730)	0	Ja
			3					
			Kopie projectnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/14</i>				
			1 2023-0000096054-1	Nee				
			2 2023-0000096054-2	Nee				
			3					
VRO	J106	Tijdelijke regeling specifieke uitkering gebiedsbudget	Beschikingsnummer	Totale besteding (jaar T) <i>Automatisch berekend</i>	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) <i>Automatisch berekend</i>			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J106/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J106/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J106/03</i>			
			1 2023-0000100031	€ 246.580	€ 337.770			
			2	€ 0	€ 0			
			3	€ 0	€ 0			
			Cumulatieve aantal woningen bouw gestart (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal betaalbare woningen bouw gestart (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal woningen opgeleverd (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal betaalbare woningen opgeleverd (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: J106/04</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: J106/05</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: J106/06</i>	<i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: J106/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J106/08</i>	
			1 1.863	907	3.924	454	Nee	
			2					
			3					
			Kopie beschikkingsnummer	Naam gebiedsmaatregel	Besteding (jaar T) per gebiedsmaatregel	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per gebiedsmaatregel	Gebiedsmaatregel afgerond (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J106/09</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J106/10</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J106/11</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J106/12</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J106/13</i>	
			1 2023-0000100031	<i>Aanleg van groenstructuur in de openbare ruimte Almere Centrum</i>	€ 246.580	€ 337.770	Nee	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		2						
VRO	J107	Meerjarige stimuleringsregeling flex- en transformatiewoningen 2023	Beschikingsnummer <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J107/01</i>	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J107/02</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J107/03</i>	Cumulatief aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J107/04</i>	Cumulatief aantal gerealiseerde woonruimten voor statushouders en/of Oekraïense ontheemden (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J107/05</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J107/06</i>
		1	SFT2024-1-03692181	€ 0	€ 0	0	0	Nee
		2	SFT2024-1-03692172	€ 374.400	€ 374.400	0	0	Nee
		3						
VRO	J109	Meerjarig regeling specifieke uitkering herstructurering volkshuisvesting	Plan/projectnaam <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J109/01</i>	Aantal woningen waarvan de herstructurering is gestart (jaar T) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J109/02</i>	Aantal woningen waarvan de herstructurering is gestart cumulatief (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J109/03</i>	Aantal volledig gerealiseerde geherstructureerde woningen cumulatief (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J109/04</i>	Besteding (jaar T) per project ten laste van rijksmiddelen – zelfstandige uitvoering <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J109/05</i>	Correctie besteding (jaar T-1) ivm aan medeoverheden overgeboekte middelen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J109/06</i>
		1	<i>Verbetering 630 woningen</i>	0	0	0	€ 0	€ 0
		2	<i>Transformatie Bivak naar 30 woningen en maatschappelijke voorzieningen</i>	0	0	0	€ 0	€ 0

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
			3	<i>Activiteiten in openbare ruimte</i>	0	0	0	€ 0	€ 0
			4						
				Kopie plan/projectnaam	Cofinanciering (jaar T) per project	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) per project	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
				<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J109/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J109/08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J109/09</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J109/10</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J109/11</i>	
			1	<i>Verbetering 630 woningen</i>	€ 0	€ 0	Ja	Nee	
			2	<i>Transformatie Bivak naar 30 woningen en maatschappelijke voorzieningen</i>	€ 0	€ 0	Ja	Nee	
			3	<i>Activiteiten in openbare ruimte</i>	€ 0	€ 0	Ja	Nee	
			4						
VRO	J111	DMI-Flevoland, Digital Twin as a Service		Besteding (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
				<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J111/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J111/02</i>				
				€ 157.847	Ja				
VRO	J209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen		Beschikingsnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J209/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J209/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J209/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J209/04</i>	<i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: J209/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J209/06</i>
			1 RHA2022-3307788	Frankrijkkade Thuis in de Wijk	€ 0	€ 77.000	€ 0	0
			2 RHA2022-3308163	Wisselweg Almere, appartementenvoor studenten	€ 0	€ 0	€ 0	0
			3 RHA2022-3308309	Tijdelijke woningen oekraïne opvang	€ 0	€ 441.000	€ 0	0
			4 RHA2023-03510917	Nieuwe woonwagenlocatie Almere	€ 0	€ 0	€ 0	0
			5 RHA25-STUD-03875456	Campus Almere	€ 0	€ 0	€ 0	0
			6					
			Kopie Projectnaam	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J209/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J209/08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J209/09</i>	<i>Aard controle R.</i> <i>Indicator: J209/10</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J209/11</i>	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			1 <i>Frankrijkkade Thuis in de Wijk</i>	0	Nee	Ja	Nee	
			2 <i>Wisselweg Almere, appartementenvoor studenten</i>	0	Ja	Ja	Nee	
			3 <i>Tijdelijke woningen oekraïne opvang</i>	63	Ja	Ja	Nee	
			4 <i>Nieuwe woonwagenlocatie Almere</i>	0	Ja	Ja	Nee	
			5 <i>Campus Almere</i>	0	Ja	Ja	Nee	
			6					
KGG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
			<i>Indicator: K28/01</i>	<i>Indicator: K28/02</i>	<i>Indicator: K28/03</i>	<i>Indicator: K28/04</i>	<i>Indicator: K28/05</i>	<i>Indicator: K28/06</i>
			€ 2.204.506	€ 399.719	€ 354.198	€ 5.774.583	€ 58.951	€ 119.676
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t.</i>					
			<i>Indicator: K28/07</i>					
			Nee					

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
AenM	M6	Bekostigingsregeling huisvesting vergunninghouders in doorstroomlocaties Gemeenten	Berekening totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per dag per geplaatste vergunninghouder in een doorstroomlocatie (jaar T-1) <i>Geldt alleen voor SiSa 2025</i> <i>Aard controle R Indicator: M6/01</i>	Berekening totaal cumulatief te ontvangen aanvullende vergoeding per dag per in de doorstroomlocatie geplaatste vergunninghouder die gekoppeld is aan een andere deelnemende gemeente in de regio (jaar T-1) <i>Geldt alleen voor SiSa 2025</i> <i>Aard controle R Indicator: M6/02</i>	Besteding (jaar T-1) t.b.v. de transitie <i>Geldt alleen voor SiSa 2025</i> <i>Aard controle R Indicator: M6/03</i>			
			€ 1.741.560	€ 0	€ 428.685			
			Berekening totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per dag per geplaatste vergunninghouder in een doorstroomlocatie (jaar T)	Berekening totaal cumulatief te ontvangen aanvullende vergoeding per dag per in de doorstroomlocatie geplaatste vergunninghouder die gekoppeld is aan een andere deelnemende gemeente in de regio (jaar T)	Besteding (jaar T) t.b.v. de transitie	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			<i>Aard controle R Indicator: M6/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: M6/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: M6/06</i>	Som van de bestedings- en berekeningsindicator en (04/05 en 06)	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: M6/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: M6/08</i>
			€ 2.154.420	€ 0	€ 0	€ 2.154.420	€ 4.324.665	
AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)
		Gemeenten	<i>Aard controle R Indicator: M16/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: M16/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: M16/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: M16/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: M16/06</i>
			€ 30.544.844	€ 5.702.983	€ 0	€ 359.735	€ 25.181	€ 1.093.224
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Periode vanaf wanneer de eigen bijdrage is ingevoerd	Periode vanaf wanneer de verhoging eigen bijdrage is ingevoerd	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: M16/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: M16/08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: M16/09</i>	<i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: M16/10</i>	<i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: M16/11</i>	
			€ 0	€ 31.824	€ 2.610.502	1-1-2025	1-10-2025	
			Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09 <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: M16/12</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: M16/13</i>				
			€ 35.147.289	€ 146.804.625				
AenM	M30	Specifieke uitkering wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen Gemeenten	SPUK I: Aantal gerealiseerde plekken van duurzame aard boven indicatieve opgave in het jaar T <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: M30/01</i>	SPUK I: Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: M30/02</i>	SPUK II: Aantal gerealiseerde plekken van bijzondere aard (AMV) in het jaar T <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: M30/03</i>	SPUK II: Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: M30/04</i>		
			0	Nee	57	Nee		

8.2 Gewaarborgde geldleningen

bedragen x € 1 miljoen

geldnemer	doel van de lening	oorspronkelijk bedrag	garant stelling percentage	stand lening 31-12-2025	stand lening 31-12-2024
woningbouw					
stichting de Alliantie	woningbouw	1.247,40	25-50%	1.247,40	1.177,54
woningstichting Goede Stede	woningbouw	444,89	25-50%	433,08	416,48
Ymere te Amsterdam	woningbouw	1.272,02	25-50%	1.207,20	840,24
woonzorg Nederland	woningbouw	687,72	25-50%	676,95	518,72
stichting Habion te De Bilt	woningbouw	132,86	25-50%	132,86	79,01
Stichting Dudok Wonen	woningbouw	71,20	25-50%	71,20	70,75
<i>totaal woningbouw</i>		<i>3.856,09</i>		<i>3.768,69</i>	<i>3.102,74</i>
borgstellingen verbonden partijen					
HVC	borgstelling huisvuilcentrale Alkmaar	n.v.t.	4,67%	26,92	24,51
<i>totaal borgstellingen verbonden partijen</i>				<i>26,92</i>	<i>24,51</i>
borgstellingen schuldhulpverlening					
cliënten	Borgstellingen particulieren	n.v.t.	100%	2,46	2,83
cliënten	Borgstelling BBZ Almere	n.v.t.	100%	0,00	0,04
<i>totaal borgstelling schuldhulpverlening</i>				<i>2,46</i>	<i>2,87</i>
borgstellingen onderwijsaccommodaties, (sport)verenigingen en welzijnsinstellingen					
Almeerse Hockey Club	bouw clubhuis en kleedkamers	0,25	100%	0,03	0,03
AS'80	renovatie en uitbreiden clubaccommodatie	0,20	50%	0,02	0,03
BSC Almere '90	realisatie club en kleedruimte	0,15	50%	0,03	0,03
naturistenvereniging Chamavi	aankoop recreatieterrein	0,15	100%	0,03	0,04
ROC Flevoland	nieuwbouw/inrichting accommodatie 3e fase	8,17	100%	1,25	1,72
ROC Flevoland	nieuwbouw/inrichting accommodatie 4e fase	3,18	100%	0,70	0,84
roeivereniging Pampus	realisatie tweede botenloods	0,01	50%	0,00	0,00
Jeu de Boules Almere	realisatie hal	0,04	100%	0,00	0,01
Handboogschutterij Almere	bouw indoorhandboogacc.	0,04	50%	0,01	0,01
Roeivereniging Pampus	realisatie 3e botenloods	0,15	50%	0,05	0,06
Tennisvereniging Het Nieuwe Land	bouw van een tennis accommodatie in Almere Poort	0,40	50%	0,16	0,17
LTV Almere	Tennisbanen en dak clubhuis	0,21	50%	0,09	0,10
Buitenboys	Kleedkamer en verzorgingsruimte	0,24	50%	0,10	0,12
Koriander	Twee padelbanen	0,15	50%	0,02	0,04
Dierenasiel	garantstelling voor een hypotheeklening	1,27	100%	0,13	0,17
Dierenasiel	garantstelling voor een hypotheeklening	0,30	100%	0,23	0,24
Alliantie/Corrosia	betalingsachterstanden huurcontracten Corrosia	n.v.t.	n.v.t.	0,00	0,26
<i>totaal borgstelling onderwijsaccommodaties, (sport)verenigingen en welzijnsinstellingen</i>		<i>14,9</i>		<i>2,85</i>	<i>3,87</i>
<i>totaal gewaarborgde geldleningen</i>		<i>3.871,0</i>		<i>3.800,93</i>	<i>3.133,99</i>

8.3 Begrotingsrechtmatigheid

Algemeen

Met ingang van het boekjaar 2023 geeft het college van Burgemeester en Wethouders zelf een rechtmatigheidsverantwoording af bij de jaarrekening. Dit is zo vastgelegd in de Financiële verordening Almere 2026 (hoofdstuk 3.7), die voor de rechtmatigheid met terugwerkende kracht ook voor het boekjaar 2025 van toepassing is. In de rechtmatigheidsverantwoording rapporteert het college aan de raad over afwijkingen met een verantwoordingsgrens van 2% van de totale lasten van de gemeente, inclusief de toevoegingen aan de reserves. In de [paragraaf bedrijfsvoering](#) worden de geconstateerde afwijkingen (fouten of onduidelijkheden) groter dan € 0,5 miljoen nader toegelicht.

Een onderdeel van de rechtmatigheid is het begrotingscriterium, dat betrekking heeft op de grenzen van de baten en lasten in de door de raad geautoriseerde begroting. Dat geldt zowel voor de exploitatie en investeringskredieten, en de hiermee samenhangende programma's waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand moeten zijn gekomen. De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau waarop de begroting door de raad is geautoriseerd, zijnde de begrotingsprogramma's.

In de programmaverantwoording geven we vooral een toelichting op de netto begrotingsafwijking, zijnde het jaarresultaat. In deze bijlage begrotingsrechtmatigheid geven we een toelichting op de bruto afwijkingen, dus de lasten en baten afzonderlijk (vóór reservemutaties).

Analyse op begrotingsafwijkingen > € 0,5 miljoen

Uitgangspunt is dat iedere overschrijding van de lasten van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:

- A. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
- B. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
- C. Er sprake is van een begrotingsoverschrijding die past binnen het bestaande beleid van de raad.

Begrotingsoverschrijdingen die voldoen aan deze uitgangspunten worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (voor zover de verantwoordingsgrens voor afzonderlijke fouten of onduidelijkheden is overschreden). Deze worden daarin niet verder toegelicht. De toelichting hiervan is opgenomen in deze bijlage begrotingsrechtmatigheid. We hanteren hiervoor een grens van € 0,5 miljoen op programmaniveau. De toelichting doen we per programma, op het niveau van de onderliggende programmaonderdelen.

Onderschrijdingen van lasten of investeringskredieten en/of lagere of hogere baten dan begroot, worden op basis van de financiële verordening formeel als onrechtmatig beschouwd. Deze worden als rechtmatig aangemerkt als deze toereikend zijn toegelicht in de kwartaalrapportages en/of de programmarekening. Deze toelichtingen zijn opgenomen in deze bijlage. Deze afwijkingen van de begroting worden daarom niet opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

bedragen x € 1.000

programma	begroot		realisatie		over-	onder-	over-	onder-
	lasten	baten	lasten	baten	schrijding lasten	schrijding lasten	schrijding baten	schrijding baten
Wonen	139.066	-149.989	105.197	-128.565	0	33.869	0	-21.424
Openbare ruimte	147.827	-99.516	143.400	-100.887	0	4.427	1.371	0
Veiligheid en handhaving	48.137	-14.145	48.741	-15.238	-605	0	1.092	0
Dienstverlening en samenwerking met de stad	23.901	-6.852	24.878	-6.663	-977	0	0	-189
Diversiteit en inclusie	13.474	-9.642	11.310	-9.641	0	2.164	0	-1
Economie	14.453	-1.934	11.904	-1.407	0	2.549	0	-527
Onderwijs	68.710	-30.891	63.368	-28.827	0	5.342	0	-2.064
Gezondheid	51.214	-7.516	49.633	-5.898	0	1.580	0	-1.618
Sociale voorzieningen en zorg	357.408	-244.871	357.104	-249.953	0	303	5.082	0
Jeugdhulp	142.330	-821	139.597	-3.568	0	2.733	2.747	0
Dierenwelzijn	899	0	938	-3	-38	0	3	0
Ontwikkeling van de stad	36.881	-20.265	33.750	-20.417	0	3.130	152	0
Klimaat en milieu	14.263	-6.689	10.696	-5.553	0	3.567	0	-1.136
Sport	18.183	-5.164	19.034	-6.539	-851	0	1.375	0
Kunst en cultuur	46.314	-12.753	45.163	-12.412	0	1.151	0	-341
Overhead en bedrijfsvoering	113.353	-1.128	112.127	-2.934	0	1.226	1.806	0
Financiën	7.267	-606.750	7.327	-607.946	-61	0	1.196	0
totaal	1.243.678	-1.218.926	1.184.167	-1.206.450	-2.531	62.042	14.825	-27.301

1. Wonen

De onderschrijding op de lasten en baten wordt veroorzaakt door:

- Van het beschikbare budget voor de huisvesting van urgenten is mede door vertraging een deel niet uitgegeven. Dit geld is via de kwartaalrapportages doorgeschoven (projectvertraging) naar 2026, zodat dit dan alsnog hiervoor ingezet kan worden. Dat geldt ook voor de onderbesteding op de uitvoering van het woonbeleid.
- De kosten voor het facilitair grondbeleid zijn hoger dan begroot. Omdat we deze kosten verhalen op de initiatiefnemers zijn ook de baten hoger. Per saldo is dit neutraal
- De kosten voor de grondexploitaties zijn in 2025 lager dan begroot, doordat de voortgang op een aantal projecten minder was dan vooraf gedacht. Dat geldt ook voor de gerealiseerde opbrengsten. Per saldo zijn de gerealiseerde kosten lager dan de gerealiseerde opbrengsten. Daardoor neemt de boekwaarde af in plaats van dat deze toeneemt.
- Bij de commerciële producten (vastgoed en huurgrond) zijn er hogere baten dan begroot doordat het gebouw Alnovum is ingezet voor de huisvesting van Oekraïners.

2. Openbare ruimte

De onderschrijding op de lasten en de overschrijding op de baten wordt veroorzaakt door:

- Door vertraging van een aantal onderhouds- en vervangingsprojecten is er minder geld uitgegeven voor beheer en onderhoud. Dat geldt ook voor het rioolonderhoud. Ook hebben we een eindafrekening over oude jaren ontvangen voor de nutskosten op basis waarvan we geld hebben terugontvangen. Daardoor zijn ook de nutskosten lager.
- De baten zijn hoger doordat we meer inkomsten hebben ontvangen voor ons ingezamelde afval. Ook zijn de opbrengsten uit de afvalstoffenheffing hoger dan begroot.

3. Veiligheid en handhaving

De overschrijding op de lasten en baten wordt veroorzaakt door:

- De overschrijding op de lasten bestaat uit diverse kleine afwijkingen, waaronder hogere apparaatskosten voor openbare orde en veiligheid als gevolg van extra inzet door ziekteverzuim.
- De baten zijn hoger doordat wij de voormalige brandweerkazerne op de Markerkant hebben ingezet voor de opvang van asielzoekers. Hiervoor krijgen we een vergoeding.

4. Dienstverlening en samenwerking met de stad

De overschrijding op de lasten wordt veroorzaakt door:

- Vanwege de gewijzigde pensioenwetgeving wordt de pensioenvoorziening voor (oud) wethouders overgedragen naar het ABP. Omdat het ABP rekent met een hogere dekkingsgraad (115%) dan wij in de voorziening (100%) hebben we € 1,0 miljoen moeten bijstorten.

De onderschrijding op de baten is kleiner dan € 0,5 miljoen.

5. Diversiteit en inclusie

De onderschrijding op de lasten wordt veroorzaakt door:

- Een aantal projecten op het gebied van diversiteit & inclusie, en de toegankelijke openbare ruimte, zijn vertraagd waardoor niet al het budget is uitgegeven. Via de kwartaalrapportages is dit budget grotendeels doorgeschoven naar 2026.

De onderschrijding van de baten is kleiner dan € 0,5 miljoen.

6. Economie

De onderschrijding op de lasten en baten wordt veroorzaakt door:

- Projecten van het Fonds Verstedelijking Almere (FVA) zijn vertraagd, mede door afhankelijkheid van derden. Dit wordt op projectniveau toegelicht in de paragraaf FVA. Doordat we deze kosten dekken uit de reserve FVA zijn ook de baten (na bestemming) lager en is dit niet van invloed op het resultaat.
- De regiodeal Nieuw Land is later gestart dan gepland. Ook zijn we voor de voortgang afhankelijk van de aanvragen en uitvoering van derden. De bestedingen zijn lager dan vooraf ingeschat. Omdat we dit grotendeels betalen uit een rijkssubsidie zijn ook de baten lager. Per saldo is dit neutraal.

7. Onderwijs

De onderschrijding op de lasten en baten wordt veroorzaakt door:

- Er is sprake van onderbesteding op de aanpak voortijdig schoolverlaten en het onderwijsachterstandenbeleid. Hiervoor werken we samen met partners in het onderwijsveld. Door projectvertraging zijn niet alle in 2025 geplande werkzaamheden uitgevoerd. Dit schuift daarom door naar 2026. We betalen deze activiteiten met rijks geld, waardoor de baten ook lager zijn. Per saldo is dit neutraal.
- De baten op het onderhoud van scholen zijn hoger dan begroot. Dit komt doordat wij meer onderhoudswerk hebben moeten doen in opdracht van schoolbesturen. Dit leidt tot hogere kosten, maar dus ook tot hogere baten omdat we dit bij de schoolbesturen in rekening brengen.
- Projecten van het Fonds Verstedelijking Almere (FVA) zijn vertraagd, mede door afhankelijkheid van derden. Dit wordt op projectniveau toegelicht in de paragraaf FVA. Doordat we deze kosten dekken uit de reserve FVA zijn ook de baten (na bestemming) lager en is dit niet van invloed op het resultaat.

8. Gezondheid

De onderschrijding op de lasten en baten wordt veroorzaakt door:

- Er is sprake van onderbesteding op de uitvoering van Positief Gezond Almere / GALA. Hiervoor werken we samen met onze partners in de stad. Door projectvertraging zijn niet alle in 2025 geplande werkzaamheden uitgevoerd. Dit schuift daarom door naar 2026. We betalen deze activiteiten met rijks geld (IZA), waardoor de baten ook lager zijn. Per saldo is dit neutraal.

9 Sociale voorzieningen en zorg

De overschrijding op de baten wordt veroorzaakt door:

- We hebben de kosten en opbrengsten van de activiteiten binnen de regionale Wmo niet goed begroot, zoals de kosten voor de vrouwenopvang. Daardoor zijn de lasten en baten hoger dan begroot, maar passend binnen de beleidskaders.

- We hebben extra bijdragen van het rijk ontvangen voor asielzoekers die wij opvangen, en vluchtelingen uit Oekraïne. Ook hebben we hogere inkomsten ontvangen voor de bijstand en schuldhulpverlening, waaronder hulp aan gedupeerden van de kinderopvangtoeslagaffaire.

De overschrijding op de lasten is kleiner dan € 0,5 miljoen.

10 Jeugdhulp

De overschrijding op de lasten en de overschrijding op de baten wordt veroorzaakt door:

- De kosten voor de jeugdhulp zijn lager dan de bijgestelde begroting. Dat komt vooral door de top specialistische jeugdhulp. Dit zijn kostbare trajecten per cliënt. Een lager aantal cliënten kan daardoor een groot effect hebben.
- We hebben de kosten en opbrengsten van de activiteiten binnen de regionale Jeugdhulp niet goed begroot (sociaal domein flevoland). Daardoor zijn de lasten en baten hoger dan begroot, maar passend binnen de beleidskaders.

11 Dierenwelzijn

Op dit programma zijn er geen afwijkingen groter dan € 0,5 miljoen.

12. Ontwikkeling van de stad

De overschrijding op de lasten wordt veroorzaakt door:

- Projecten van het Fonds Stedelijke Vernieuwing (FSV) zijn vertraagd, mede door afhankelijkheid van derden. Dit wordt verder toegelicht bij de toelichting op de bestemmingsreserve FVS in de toelichting op de balans. Doordat we deze kosten dekken uit de reserve FSV zijn ook de baten (na bestemming) lager en is dit niet van invloed op het resultaat.
- Projecten van het Fonds Verstedelijking Almere (FVA) zijn vertraagd, mede door afhankelijkheid van derden. Dit wordt op projectniveau toegelicht in de paragraaf FVA. Doordat we deze kosten dekken uit de reserve FVA zijn ook de baten (na bestemming) lager en is dit niet van invloed op het resultaat.

De overschrijding op de baten is kleiner dan € 0,5 miljoen.

13. Klimaat en milieu

De overschrijding op de lasten en baten wordt veroorzaakt door:

- Door projectvertraging zijn de uitgaven voor de versnelling van de energietransitie lager dan begroot. Dit komt mede door afhankelijkheid van beschikbare uitvoeringscapaciteit. Deze activiteiten betalen we grotendeels uit rijksgeld, hierdoor zijn ook de baten lager.
- Ook voor de aanpak asbestdaken en klimaatadaptatie is er sprake van projectvertraging, grotendeels doordat activiteiten later zijn gestart dan eerder ingeschat. Via de kwartaalrapportages is dit geld doorgeschoven naar 2026 zodat deze activiteiten dan alsnog uitgevoerd/afgerond kunnen worden.

14. Sport

De overschrijding op de lasten en baten wordt veroorzaakt door:

- De onderhoudskosten voor de sportaccommodaties zijn hoger uitgevallen dan begroot. Ook de exploitatiekosten waren hoger. Dit komt voor een deel door een hogere bezetting van de accommodaties. Hierdoor zijn ook de baten hoger dan begroot. Daarnaast is er een eindafrekening van de nutskosten over oude jaren ontvangen, op basis waarvan wij geld hebben terugontvangen.

15. Kunst en cultuur

De overschrijding op de lasten wordt veroorzaakt door:

- Projecten van het Fonds Verstedelijking Almere (FVA) zijn vertraagd, mede door afhankelijkheid van derden. Dit wordt op projectniveau toegelicht in de paragraaf FVA. Doordat we deze kosten dekken uit de reserve FVA zijn ook de baten (na bestemming) lager en is dit niet van invloed op het resultaat.

De onderschrijding op de baten is kleiner dan € 0,5 miljoen.

16. Overhead en bedrijfsvoering

De onderschrijding op de lasten en overschrijding op de baten wordt veroorzaakt door:

- We hebben de kosten en opbrengsten voor de regionale jeugdhulp (Sociaal Domein Flevoland) per abuis niet goed begroot, waaronder de bedrijfsvoering. Hierdoor zijn zowel de lasten als baten hoger dan begroot, maar per saldo neutraal en passend binnen het beleidskader.
- Bij de ICT-projecten is er sprake van onderbesteding door projectvertraging, vooral als gevolg van capaciteitstekorten. Dit geldt schuiven we door naar 2026 zodat de projecten op een later moment alsnog uitgevoerd/afgerond kunnen worden.
- Op ons vastgoed hebben een voordeel door een eindafrekening van de nutskosten over oude jaren op basis waarvan we geld terug hebben ontvangen.

17. Financiën

De overschrijding op de baten wordt veroorzaakt door:

- Eind 2025 is gebleken dat de waarden van bouwterreinen die voor ozb-heffing in aanmerking komen hoger waren dan verwacht. Hierdoor is er € 0,8 miljoen extra belasting ontvangen.
- De inkomsten uit toeristenbelasting waren in 2025 hoger door naheffingen over 2024. Ook hebben we compensatie ontvangen van het rijk voor misgelopen inkomsten door de opvang van vluchtelingen in hotels.

De onderschrijding op de lasten is kleiner dan € 0,5 miljoen.

Analyse op overschrijdingen investeringskredieten > € 0,5 miljoen

Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal geautoriseerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaalbedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd. We hanteren hiervoor een grens van € 0,5 miljoen op kredietniveau. In 2025 is er op kredietniveau geen sprake van kredietoverschrijdingen groter dan € 0,5 miljoen. Wel is er sprake van een aantal kleinere overschrijdingen op individuele kredieten, die gezamenlijk optellen tot een overschrijding van totaal € 239.000.

Overschrijding van kredieten zijn inherent aan de aard van kredieten, die vaak meerjarig zijn. In de bijlage [Overzicht mutaties investerings- en financieringsstaat](#) geven we inzicht in het verloop van de kredieten. Daarin is terug te zien wat de restantkredieten zijn, en er dus nog sprake is van een onderbesteding. Deze worden individueel niet toegelicht, omdat het uitgangspunt is dat besteding hiervan in latere jaren alsnog zal plaatsvinden.